

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26275	ImageGroup:	I1KG26299
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གསུང་འབུམ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། gsung 'bum/ paN chen bsod nams grags pa/
Author:	བསོད་ནམས་གྲགས་པ། bsod nams grags pa
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	mundgod, karnataka
Publisher:	blo gling dpe mdzod khang /
Date:	2006-2008
Volume:	3
Total Volumes:	11
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 3/2017

D31198

D31198

མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་
འབྱམ་བཞུགས་སོ།།

ག༽

འབྲས་སྤངས་སློབ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2006

མདོ་སྔགས་རབ་འབྱམས་པ་པཎ་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་
འབྲམ་བཞུགས་སོ།།

གཏི།

འབྲས་སྤངས་མྱོ་གསལ་རྒྱུང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY
2006

འདྲ་ཀློང་ལོ་སྒྲིག་པའི་མཛུགས་སྐྱོང་ལྷན་ཁག་གི་འཕྲིན་ལྷན་

Class No. 4

Acc. No. 131198

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྦྱོན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྤྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་
ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་
བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

འབྲས་སྤྲངས་སྒྲོན་གསལ་སྤྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2006

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA LITERATURE SERIES

VOLUME: 23

First Edition: 2002 (1000 Copies)

Second Edition: 2006 (1000 Copies)

Copyright © D.L.L. Society 2006

Price Rs. 550

Published by:

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

P.O. TIBETAN COLONY-581411

MUNDGOD (N.K.)

KARNATAKA

INDIA

PHONE: (08301) 545572

TELE. FAX: (08301) 545657

E-mail:- dlslsociety@yahoo.co.in

*Data composed by: D.L.L. Computer Section
Drepung Loseling Library Society.*

Printed at: Archana, New Delhi Ph.: 011-32965086

PHAR-PHYIN SPYI-DON

THE GENERAL MEANING

A Commentary on Maitreya's
Abhisamayalankar

by

Panchen Sonam Drakpa

འཕགས་ལྷ་མོ་པའི་སྐུ་མཁའ་ལྷོ་

འབྲས་སྤྱངས་ཆོ་གསལ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
དཔར་སྤྱད་དུ་ ༢༠༠༧ ལོ་ ༣ ཚེས་ ༢༠ ལ་སྤྲུལ།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2006

ལྷ བཅའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་ན་མོ།།

སྒྲུང་བརྗོད།

མཁུན་པས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་དང་གཉིས་སུ་མེད། །
 བཙེ་བས་ཀྱལ་ཀྱན་མཛད་པ་གཅིག་དུ་བསྐྱམས། །
 མཛད་པས་འགྲོ་ཀྱན་རེ་བ་སྒྲོང་མཁས་པ། །
 མཚུངས་མེད་འདྲན་འཆོག་བསྟན་འཛིན་གྱི་མཆོར་བདུད། །

མཁས་ཚུལ་གསུམ་གྱི་གཡུ་རལ་མངོན་བརྗོད་ཅིང་། །
 ལུང་རིགས་མཆེ་སྟེར་འབར་བས་པས་ཚོལ་བསྟེལ། །
 རྫོ་བཟང་རིང་ལུགས་གངས་རིའི་རྒྱན་གཅིག་ཤུ། །
 མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་པར་ཆེན་མཆོག་དེ་ཀུལ། །

དེ་ལ་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲན་མེད་པའི་དབུའི་སྒྱུ་ཚོར་ལགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྒྲན་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་དུས་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་སྒྲིང་ཡུལ་གྱི་ཀྱན་དུ་དར་བྱུང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་ནི་མགོན་པོ་གང་གི་བཀྲིན་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དུས་ཉག་དུ་རྗེས་དན་ལྷོ་ལོས་པ་དང་།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་མགོན་པོ་གང་གིས་རང་ཅག་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྗེས་སུ་བཙེ་བས་བཀའ་འཕྲོལ་བདུད་ཚིའི་ཉིང་ཁྱེད་ལྷོ་ལོས་སྟོང་ལ་བཅངས་ཏེ་རང་རང་བབས་འོས་ཀྱི་བསྟན་མེད་ལ་སྒྲན་པའི་ལྷོ་སྟེ་ཕུར་བ་གྱུ་འདེགས་དགོས་པ་ལས་འགན་དུ་བབས་པ་བཞིན་དེ་ལམ་

འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་འགྲོ་བྱེད་བཏང་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྲམས་སྒྲིབ་པ་པཎ་
 ཆེན་པོས་ད་ནམས་གྲགས་པ་ནམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྟེས་མཛད་པའི་ནམ་བཤད་སྟོང་པོ་རྒྱན་
 གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་འདི་ཉིད་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྟོབ་
 གཉེར་བ་ནམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཀམ་པའི་ཁྲ་པོ་སྟོན་ཅ་གསལ་བ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྟེས་གང་ལེགས་
 སྟེར་བ་སྒྲུན་ཞུས་པ་ལགས་ན་འདིས་དོན་གཉེར་ཅན་དང་སྟོབ་གཉེར་བ་ནམས་ལ་ཐུགས་པན་
 གསོས་པའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཞུ་སྒྲིགས་བྱ་ཚུལ།

དཔར་སྟོང་དང་དཔར་གསལ་གཉིས་ཞིབ་བསྟར་གྱིས་མ་དཔེ་དཔར་གསལ་གཞིར་
 བཞག་ཐོག་མི་མཐུན་པ་དག་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ཅམ་ལས་རང་བཟོ་སོགས་ཅ་བ་ནས་བྱས་
 མེད་ལ། རྒྱ་དཔྱད་དང་ཕྱད་ཀྱི་འགྲོ་ཚུལ་མཛོད་གསལ་དོད་པོ་ཁ་གསལ་བཅས་ཁྲུལ་བྱས་ཀྱང་
 ཞུ་སྒྲིགས་པ་སྒྲིམ་སྒྲུངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམན་པས་ནིར་འཁྲུལ་གང་མང་བྱུང་ངེས་བཞིན། ཆོས་
 ཐུན་མངའ་བའི་རིགས་སྒྲིབ་ནམས་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ་བྱ་དང་།

དེ་ལྟར་སྟེར་བ་སྒྲུན་ཞུས་པའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུས་སྒྱུ་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་དུ་ཞབས་བྱུང་དོན་མེད་ཁམས་
 སུ་བཏན་ཅིང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་རྒྱ་མཐའ་དག་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་སྒྱུ་སྟོས་བརྟན་པ་རྒྱས་
 ཤིང་དེ་འཛིན་སྟེས་ཆེན་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་མཛད་ལྷ་བཡར་ངོར་འགྲན་པ་དང་རྟག་པར་རང་ཅག་གཞིས་
 བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྟོང་ལ་བརྟགས་པའི་རེ་དོན་པོད་རང་དབང་བདེན་པའི་ཉི་མ་ལྟར་
 དུ་འཆར་བའི་སྒྲོན་འདུན་དང་བཅས་འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་པོད་རྒྱལ་ལོ་
 ༡༩༩༧ པོད་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༦ རྩེ་ལོ་ ༡༠༠༩ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༦ བཟང་པོར།

Acc. No. D31198

C

ཨང་	དཀར་ཆག	ཤོག
	ཐེང་བཟླ་།	a
༡	བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན།	༡
༢	མཚན་བཟླ་།	༡
༣	བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།	༢
༤	ཤིང་ཉིའི་སྒྲིལ་འབྲེད།	༢
༥	བཤད་བྱ་ཙུ་བའི་མདོ་རིས་འཛིན་ཚུལ།	༣
༦	བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒྲིལ་མདོ་རིས་འཛིན་ཚུལ།	༤
༧	མདོ་རིས་ཀྱི་ཚུན་གྱི་འབྲེལ་བ་དུ་ཡོད་བཤད་པ།	༥
༨	འབྲེལ་བས་ཚུན་གྱི་རིན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔས་འཛིན་ཚུལ།	༦
༩	བྱམས་གཞུང་།	༧
༡༠	མཚན་བཟླ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ས་བཅད་བཞིས་འཛིན་ཚུལ།	༡༠
༡༡	སྒྲིབ་དཔོན་ཉིད་བཞེད་པའི་དགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་རིས་བཟུང་བ།	༡༢
༡༢	དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྤྱི་དུ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས།	༡༩
༡༣	མཐུན་གསུམ།	༢༤
༡༤	མུང་འདས།	༢༦
༡༥	ཆོས་འཁོར།	༣༣
༡༦	དང་རེས།	༣༦
༡༧	གཞི་གཞན་ནམ་གསུམ།	༤༤

ཡང་	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༩	དགོས་སོགས་ཚེས་བཞི།	༤༤
༡༩	བཀའ་བརྟན་བཅོས།	༤༥
༢༠	ཤར་ཕྱིན།	༥༠
༢༡	སེམས་བསྐྱེད།	༥༩
༢༢	གདམས་ངག	༩༠
༢༣	བདེན་གཉིས།	༡༠༡
༢༤	བདེན་བཞི།	༡༠༥
༢༥	སྐབས་གསུམ།	༡༡༤
༢༦	བཅོན་འགྲུས་གསུམ།	༡༢༣
༢༧	སྤྱན་ལ།	༡༢༩
༢༨	མངོན་ཤེས།	༡༣༩
༢༩	མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་ལམ།	༡༤༥
༣༠	དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ།	༡༤༥
༣༡	ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ།	༡༥༡
༣༢	རིགས་བཤད་པ།	༡༦༦
༣༣	ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་དམིགས་པ།	༢༠༩
༣༤	ཆེད་རྩ་བུ་བཞུགས་སོགས་སུམ།	༢༡༥
༣༥	གོ་སྐབ།	༢༢༡

ཡང་	དཀར་ཆག	ཤོག
༡༤	འཇུག་སྒྲུབ།	༣༣༧
༡༥	ཚོགས་སྒྲུབ།	༣༥༩
༡༦	ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ།	༣༥༣
	སྒྲུབ་སྒྲིལ་པ།	
༡༧	ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག	༣༥༥
༡༨	དེའི་བཞི་པ་བྲུབ་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་	
	གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་འགོད་པ།	༣༥༧
༡༩	མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ།	༣༥༩
༢༠	འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པ།	༣༦༠
༢༡	སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་བྱ་མི་ཉེ་དབྱེད་པ།	༣༦༡
༢༢	ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་གང་ནས་འཇུག་དབྱེད་པ།	༣༦༢
༢༣	ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	༣༦༣
༢༤	རང་བྱུང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས།	༣༦༤
༢༥	བརྟན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ།	༣༦༥
༢༦	སྒྲིལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།	༣༦༦
༢༧	མོས་པ་སྒྲིལ་ལམ།	༣༦༧
༢༨	བརྟན་པ་ཀུན་པ་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་སྒྲིལ་ལམ།	
	རྟོག་པ་ཀུན་པ་སྒྲིལ་ལམ།	༣༦༨
༢༩	སྒྲུབ་པ་སྒྲིལ་ལམ།	༣༦༩
༣༠	ནམ་དག་སྒྲིལ་ལམ་དང་དེའི་ནང་ཆོན་ལྷན་ཀྱི་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ།	༣༧༠

ཨང་	དཀར་ཆག	ཤོག
	སྐབས་གསུམ་པ།	
༥༩	ཤེས་པས་སྤྱིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས། སྤྱིང་རྗེས་ནི་ལ་མི་གནས་ པའི་ལམ་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས། འབྲས་ཡུམ་ལ་ ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས། མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་ཤེས། གཉེན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་ གཞི་ཤེས།	༣༤༥
༥༩	གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ།	༣༥༥
༥༥	བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་མཉམ་ཉིད།	༣༥༧
༥༦	ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ།	༣༥༩
	སྐབས་བཞི་པ།	
༥༧	བསྐྱེད་བྱའི་ནུས་པ།	༣༦༥
༥༨	སྐྱེས་ཕྱིན་ཀྱི་སྦྱོར་བ།	༣༧༧
༥༩	སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན།	༣༧༩
༦༠	སྦྱོར་བའི་སྦྱོན།	༣༨༡
༦༡	སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད།	༣༨༣
༦༢	ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན།	༣༨༥
༦༣	ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན།	༣༨༧
༦༤	སྦྱོབ་པ་སྤྱིར་མི་སྦྱོག་པའི་དགེ་འདུན།	༣༨༩
༦༥	སྤྱིད་ནི་མཉམ་ཉིད་སྦྱོར་བ།	༣༩༡
༦༦	ཞིང་དག་སྦྱོར་བ།	༣༩༣
༦༧	ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ།	༣༩༥

ཨང་	དཀར་ཆག	ཤོག
	སྐབས་ལྔ་པ།	
༤༩	ནགས་ཀྱི་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༤༥
༤༩	བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འབྲེལ་བའི་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༤༦
༥༠	བདེན་པའི་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༤༩
༥༡	སེམས་ཀྱན་དྲུག་ནས་པའི་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༤༩
༥༢	མཐོང་ལམ་ཅེ་ཚྭ་རྩ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ བཤད་པ། རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ།	༩༥༣
༥༣	སྐྱེས་ལམ་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༥༦
༥༤	བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་ཚྭ་རྩ།	༩༥༧
༥༥	བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ།	༩༥༩
	སྐབས་དྲུག་པ།	
༥༦	མཐར་ཁྱིམ་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་གསུམ།	༩༦༥
	སྐབས་བདུན་པ།	
༥༧	སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི།	༩༦༩
	སྐབས་བརྒྱད་པ།	
༥༨	སྐྱེ་བཞིའི་སྦྱོར་བཤད་པ། དེ་ལ་འཕགས་མེད་གཉིས་རང་རང་གི་ བཞེད་རྒྱུ་ལ་དང་། སྐྱེ་བཞིའི་གྲངས་ངེས།	༩༧༥
༥༩	རོ་པོ་ཉིད་སྒྲ།	༩༧༩
༦༠	ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲ།	༩༨༥
༦༡	ཡོངས་སྒྲ།	༩༨༥
༦༢	སྒྲུལ་སྒྲ།	༩༨༥
༦༣	སྐར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག	༩༨༧

༡། །སྐྱ་གསུམ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་ཇོགས་མཚན་དཔེ་ཆ་གས་ཅི་ཡང་བཟ།།
འཕྱིན་ལས་འོད་ཀྱིས་གདུལ་བུའི་སྒོ་གྲོས་མེ་ཉོག་ཁ་འབྱེད་པ། །
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་ཉི་ཟླ་བྱང་གཅིག་ཀྱན་གྱི་ཡིད་རབ་འཕྲོག། །
བདག་སྒོ་དང་བའི་ནམ་མཁའི་ཁྲིན་འདིར་ཉག་རྩ་འཆར་བར་མཛོད། །

ས་གསུམ་བརྟེས་པ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རྒྱལ་སྤྲས་དབྱིག་གཉིན་
འཕགས་པའི་སར་གནས་ནམ་གྲོལ་སྡེ་དང་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ་ཡུམ་དོན་འབྱེད་ལ་ལྷང་
བརྟན་ཐོབ་པ་རྒྱལ་སྤྲས་བཟང་པོའི་ཞབས། །

ཤེར་འབྱུང་ཆོས་བཤེས་གཞི་ལ་བྱ་སངས་རྒྱལ་ཡི་ཤེས་གསེར་སྒྲིང་ཇོ་པོ་རྩ་ཀྱི་ཉི་གཞིན་
རྩ་དཔལ་དང་ཆོས་དཔལ་བརྒྱ་ཕྱི་སོགས་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་ནམ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་
མཛད་ནམས་དང་། །

ས་བཙུའི་དབང་ཕྱག་ལོ་རྩ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཇི་བཙུན་ཚོང་ཁ་རྒྱལ་ཚབ་དབང་
བརྒྱར་རྒྱལ་ཚབ་དམ་པ་མཁའ་པའི་དབང་པོ་མཁའ་གྲུབ་ཇི་དང་འཇམ་དབྱངས་སྤྲས་
པོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ། །

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་སོགས་ལྷང་ཉོགས་ཡོན་ཉན་ཕུན་ཆོགས་
དཔག་ཡས་བརྟན་པ་རིན་ཆེན་རིང་རྒྱ་གསལ་མཛད་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་ཕྱག་འོས་ཀྱན་
ལ་ཀྱན་ནས་གས་པས་ཕྱག་བགྱིད་དོ། །

ལྷ་ཆེན་འབྲིན་ལས་པ་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །
 ལྷན་གྲགས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆལ་ཆེལ་གཡོ་བ་ཅན། །
 དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་གསལ་སྤྱོད་གི་ལྷ་མཆོག་ཤང་། །
 མཛེས་བྱེད་མཁས་མཆོག་ལྷ་དབང་རྣམས་ལ་འདུད། །

རྟོན་གཉིས་ལྷན་གྲུབ་ཐོག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས། །
 ཡོད་མེད་མཐའ་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་བ་པ། །
 བལྟན་པའི་དཔལ་གྱུར་ཡོངས་འཛིན་བཀའ་རིན་ཅན། །
 མཆོན་ལྷན་ཐུག་ཐུག་མཁུངས་ཀྱི་ཕྱག་གི་ཡུལ། །

ཟེར་སྒྲོས་ཆོག་སྤྱོད་རི་བོང་མཆོན་མས་དཔེན། །
 ལེགས་བཤད་ཡིད་འཕྲོག་ཆ་གསུམ་ཅིར་ཡང་བསགས། །
 སྒྲོ་གྲས་མེ་ཏོག་ཆལ་ཀྱན་ཁ་འབྱེད་པ། །
 སྤྱོད་མེད་བལྟན་བཅོས་སྒྲུབ་འཆར་རོ་གྱུ། །

དེ་ལ་འདིར་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་དང་པོར་
 བྱང་ལྷུབ་མཆོག་དུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
 བསགས། མཐའ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་
 གྱི་ཕུང་པོ་ཐོ་སྟོན་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བའི་ནང་ནས་རབ་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ནི་ཤིར་བྱོགས་
 གྱི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བོད་སྤྱོད་རབས་པ་རྣམས་ཤིང་དེའི་སྤྱོད་འབྱེད་ལ་རྩེ་བཙུན་

བུམས་མགོན། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། སྤྱིགས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ། གནོད་འཛམས་མཁན་པོ་
 དང་བཞིར་བུས་ནས། དང་པོས་མངོན་རྟོགས་ཀྱིན། གཉིས་པས་རིགས་ཚོགས་དུག
 གསུམ་པས་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུས། བཞི་པས་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཛམས་མངོན་ཅེས་
 གསུངས་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི་ཤིང་ཉིའི་སྒྲིལ་འབྱེད་ལ། ལྷ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྩོན་བྱ་ལ་ཡང་དངོས་བསྟན་སྟོང་
 ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྐས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིགས་ཚོགས་དུག །གཉིས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་
 རྩེ་བཅུན་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཀྱན་འདི་མངོན་དོ། །

འོ་ན་འདིའི་བཤད་བྱ་ཅ་བའི་མདོ་ལ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཤོད་སྲ་མ་
 རྣམས་ཡུམ་དུག་དང་སྐས་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཡུམ་སྐས་བཅུ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་
 པ་ཡིན་ལ། ཡུམ་དུག་ཡོད་དེ། འབུམ། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་པ།
 བརྒྱད་སྟོང་པ། རྩུད་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཡུམ་ཞེས་བརྩོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆ་ཆང་བར་སྟོན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། སྐས་བཅུ་གཅིག་གྱུང་ཡོད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ལ་བརྒྱ་པ། སུམ་
 བརྒྱ་པ། རྩུལ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱ་པ། ལ་བརྒྱ་པ། སྟོན་ལ་ལ་པ། རབ་ཅུ་ལ་རྣམ་གཞིན་
 གྱིས་ཞུས་པ། ཀློག་ཀྱིས་ཞུས་པ། ཤེར་ཕྱིན་ཡི་གེ་གཅིག་མ། ཡི་གེ་རྩུང་དུ། ཤེས་
 རབ་སྟོང་པོ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་སྐས་ཞེས་བརྩོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 ཡོད་དེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཆ་ཆང་བར་མི་སྟོན་ཅིང་སྤྱིགས་ཙམ་སྟོན་པས་
 དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་དུག་གིས་གངས་ངེས་བྱེད་

པ་མི་འབྲད་དེ། ཤེར་ཕྱིགས་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོས་བྱབ་ཅིང་། ཤེས་རབ་བྲི་པ་
 དང་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དུ་སྦྱར་བའི་ཆོད་ཟུན་གྱི་འགྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱང་པ་
 དེ་བྲི་བ་རྒྱུད་སྟོང་པའི་ལེ་འཁུའི་ནང་ཆོན་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་འདྲེན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲུལ་བརྒྱ་གཅིག་གིས་གངས་རེས་ཀྱང་མི་འབྲད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཀྱན་ཏུ་
 བཟང་པོ། ཟླ་བའི་སྟིང་པོ། ཉི་མའི་སྟིང་པོ། ལག་ན་དོ་ཇེ། ཇོ་ཇེ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་
 ཞུས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོག་གསལ་ལས་གསལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་གསེར་ཕྱེད་ལྟར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་བྲི་བ་རྒྱུད་
 སྟོང་པ་དང་བཞིར་གངས་རེས་ཏེ། དེ་དག་དང་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དུ་སྦྱར་བའི་ཆོད་ཟུན་
 གྱི་འགྲེལ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་དང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་
 གསུམ་ཁོ་ནར་གངས་རེས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། ཞེས་
 དང་། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཆོག །གཞན་ལས་རྣམས་གངས་མིང་གིས་ཏེ།
 མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཀྱན་ལའང་། དོན་བསྐྱུས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་།
 ཀྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་མདོར་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་ཅ་པའི་མདོར་
 བྱེད་ན། མདོར་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་
 བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་སྒྲུབ་པ་དག་གིས་ནི། དཔེ་གསུལ་པའི་དོན་བཅས་
 དང་། ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྦྱར་བཅས། བཞལ་ལན་བཅས་པར་བསྟན་
 པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལཱ་ལྔའི་སྒྲིན་ནས་འཆད་ལ། དེ་

ལྟར་འཆད་པའི་དགོས་པ་ནི་འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོས་བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་དུ་ལོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱས་བསྟན་བཅས་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་
 བས། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདུག་པའི་བྱིར་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོས་དོན་དང་། དགོས་པ་མཐོང་བ་ཡང་བསྟན་དོན་རགས་པཅམ་
 མཐོང་བ་ལ་རག་ལས་པས། ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 དོན་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ཡང་ཆོག་དོན་ལ་རག་ལས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་
 དོན་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོག་དོན་དང་། གཞུང་སྤྱིའི་འབྲེལ་བ་མཆོམས་སྦྱར་
 ལ་རག་ལས་པས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོམས་སྦྱར་
 དང་། ཁས་སྦངས་དང་རང་ཆོག་སྤྱིའི་མི་འགལ་བ་བརྒལ་ལན་ལ་རག་ལས་པས། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཏན་ལ་
 འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་
 པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་པོ་ནི་གུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྟེན་པར་
 བྱ། །དེ་གྲུབ་དེ་ནི་བསྟན་དོན་ལས། །བསྟན་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། །གོ་རིམས་
 རིགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོ་ན། མདོར་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་བ་དུ་ཡོད་ཅི་ན། ཉེར་གཅིག་
 ཡོད་དེ། མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བ་བརྩུ་གཉིས། མ་སྦྱར་བ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྱི་དང་སྦྱར་བ་བཞི། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ། སྦྱད་
 པ་དང་སྦྱར་བ་གསུམ། འབུམ་རྒྱང་དང་སྦྱར་བ་གཅིག སྦྱི་ཉིས་མཛད་པའི་ཡུམ་
 གསུམ་དོན་བརྒྱད་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་

ཕན་གདགས་འདོད་པས་སྒྲོ་བ་སྦྱེས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ལ། དེ་ཡང་། རྟེན་
 རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བཅོམ་དང་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་གཉིས་
 ཀ་སྟོན་ཏེ། རྟེན་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། གུས་ཕྱག་འཆོལ་ཞེས་པས་མཆོད་བཅོམ་
 དང་། ལྷག་མས་ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། མཆོད་པར་བཅོམ་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་དོན་དུ་མ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་ནམ་སྒྲིན་བདེ་སྟེར་སྤྱད་བསྟེན་
 ཐམས་ཅད་སེལ། བསོད་ནམས་ཐུན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་འགྲུབ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུམ་པར་དམ་བཅའ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཚུམ་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟེན་རབ་སྤོང་བུ་ལས། དམ་པ་མང་པོ་ཁས་འཆེ་
 མི་བྱེད་ལ། གལ་ཏེ་དཀའ་བའི་ཁས་ནི་བྲངས་གུར་ན། རྟོ་ལ་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུར་
 རྟོ་རྟོ་རྟོ་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 ཀྱིས་འགྲེལ་པ་ཚུམ་ན་བྲུ་མ་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྒྲོས་པར་འགྱུར་
 ལ། མེད་ན་ཚུམ་མི་རིགས་སེལ་ན། བྲུ་མ་སྤྲོ་མའི་མན་ངག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་
 པ་ཐོགས་མེད་སྒྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོགས་མེད་དང་། འགྲོ་དོན་ཙུ་ལག་
 དཔྱད་གཞི་གཉེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་གཞི་གཉེན་དང་། འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
 པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྤྱེ་དང་། དེ་ཡི་འོག་དུ་ནམ་གྲོལ་སྤྱེ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བཙུན་པ་གྲོལ་སྤྱེ་མན་ངག་ཡོད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། མན་ངག་ཡོད་
 ཀྱང་འགྲེལ་པ་སྤྲོ་མ་ནམས་དང་སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མདོ་རྟོགས་རྒྱུ་ཡུམ་གསུམ་
 ཀའི་རྒྱུ་དུ་འགྲེལ་བའི་འགྲེལ་པ་བཙུམས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་

སྒྲུང་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ཡང་བསྟན་བཅོས་ཚྭ་པའི་ཕུན་སུམ་
 ཚོགས་པའི་རྒྱ་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ནས་རྩ་བའི་བླ་མའི་བར་གྱི་
 གདམས་པ་བར་མ་ཆད་དུ་ཡོད་པ། རིག་པའི་གནས་ཁྲ་ལ་མཁས་པ། ཡི་དམ་ལྟའི་
 ཞལ་གཟིགས་ཤིང་གསུང་གི་གནང་བ་ཐོབ་པ་སྟེ་རྒྱ་གསུམ་གསུངས་པ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་
 ལ་ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་
 བཞེས་དང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྒྲུང་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པ་ཆང་བར་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར།

བཤད་ཐབས་དངོས་ནི། རྒྱན་གྱི་མདོ་དོན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒྲོན་ས་
 བཤད་པ་ལྟར། འགྲེལ་པ་འདིས་ཀྱང་རྒྱན་དེ་ལྟར་འཆད་དགོས་སོ་ཞེས་མཚོན་པའི་
 ཕྱིར་དུ། ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་ནམས་ཞེས་སོགས་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་
 ལྔའི་སྒྲོན་ས་འཆད་དེ། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱར་དང་།
 ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་དོན། དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཞིག་དང་
 པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དགོས་དོན། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཞུགས་ལན། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཚིག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་རང་
 དོན་གྱི་དགོས་པར་སྦྱར་བ་ལ། རོང་ཁྱིལ་པས་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱམས་པ་ལ་རང་དོན་
 དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་པའི་ཆེད་ཁོ་ནར་
 སྒྲུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར། དེ་འཁོག་པ་ལ་ནམ་བཤད་དུ། རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་

གཉེར་གྱི་ཆོ་མེད་པར་འདོད་པ་སོགས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་ན། རྗེ་བཙུན་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་རྗེ་བཙུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་དུ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐུན་མོང་བ་ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་ཐེག་པའི་སྐབས་མ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་སྐབས་འདིར་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། རྗེ་བཙུན་གྱིས་རང་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཆོས་སྐྱ་དགོས་པར་མ་མཐོང་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རང་དོན་དུ་ཞིབ་རྒྱུ་དཔེ་ཆ་ལ་རང་འཛིན་པའི་གང་ཟག་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་བ་གདུལ་བུ་ཐུན་མོང་པའི་བསམ་པ་དང་མདོ་བསྟན་བཅས་ཀྱི་སྐྱས་ཟེན་ལ་བྱེད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ ཐུན་མོང་བ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྒྱུ་ཟེར་བ་དང་དཔེ་ཆ་ལ་སོགས་ལ་བྱེད་གསུངས་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྣམ་བཤད་ལས། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ལུགས་ཀྱིས། གསུང་རབ་སྤྱི་འགྲོ་ལ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གྲགས་པ་ཅིག་ཡིན་ལ། བྱེད་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་ནི་གྲགས་ཆོད་གིན་དུ་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྗེ་བཙུན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་རང་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་ཆོ་ཐུགས་རྒྱུ་ལ་ཞུགས་པར་སྐྱབ་བཞི་དགོངས་པར་སོང་སྐྱམ་པ་མེད་དོ། །

མཆོད་བཅོམ་གྱི་སྐབས་འདིར་མཐའ་རྩེ་ཟད་དཔུང་ན་ནམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ།
 མཆོད་བཅོམ་མཛད་པའི་དགོས་པ། གོ་རིམ་ས་ངེས་པ། བསྟོན་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ངོས་
 བཟུང་བ། ཡུམ་སྐས་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་ནི། རིགས་
 པའི་དབང་ཕྱུག་ཆ་པ་ན་རེ། མཆོད་བཅོམ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། རང་
 དོན་གྱི་དགོས་པ་གསུམ་དང་། དེས་པའི་རྒྱུན་ལ་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ལྔ་ནམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཆོད་བཅོམ་མཛད་པས་རང་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྦྱོས་བྱ་
 དམ་པར་ཤེས་ནས་བསྟོན་གྲགས་སོགས་འབྲུང་བ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཕྱོགས་གྱི་དགོས་པ་
 དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་ཁིང་བར་ཆད་ཞི་ནས་རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཞེད་པས་
 དམིགས་པའི་དགོས་པ་དང་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་
 པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རྒྱན་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་ཐོས་སོགས་
 གྱིས་འཇུག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྦྱབ་པའི་ཐོག་མར་ལྷ་མཆོད་
 པ་སོགས་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ལྟར་བརྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་འདི་ཡང་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་
 པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། བརྟན་བཅོས་བརྩམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དམ་པལ་པས་
 བརྩམས་སམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ་དགོས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྩོམ་པ་པོ་
 ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བརྩམས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསོད་ནམས་འཕེལ་ཁིང་བར་
 ཆད་ཞི་ནས་ཐོས་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། ཁ་ཅིག་གཞུང་གི་མཛེས་པ་སྦྱོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གསུང་། དང་པོ་མི་འབད་
 དེ། དེ་ལྟ་ཕྱི་བཤད་སྟོན་པའི་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་

མ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ཙམ་དགོས་པ་ཁྱད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། སྤྱིར་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐོག་མར་མཆོད་བཅོད་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་
 གློན་མེ་ལས། དད་པ་སྡོན་འགྲོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། །ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤང་
 ཞིང་སྟེལ་བར་བྱེད། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། དད་པའི་རྩ་བ་རབ་བརྟན་བྱ། ཞེས་
 བཤད་པ་ལྟར། དད་པ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་
 དང་བཅས་པ་ལ་ལྟོག་དུ་མེད་པའི་དད་པ་ལུགས་དག་ཡོད་ན་དེས་འདུན་པ་ལུགས་དག་
 དང་ས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པ་འབྱུང་ལ། དད་པ་མེད་
 ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་འདོད་ན་ལ་མ་མི་འབྱུང་བས། ལམ་ལ་སྦྱོབ་པར་འདོད་
 པ་ནམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་མཐའི་འབྲས་བུས་བརྟུས་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ མཆོག་
 པ་གསུམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ དེ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པའི་དགེ་འདུན་
 དཀོན་མཆོག་ནམས་ལ་ལྟོག་དུ་མེད་པའི་དད་པ་བསྐྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་པར་སྦྱས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྦྱོབ་པར་བྱེད་པའི་ཡུམ་མཆོག་
 པ་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཐུག་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱས་མཆོད་བཅོད་མཛད་པ་ཉིད་ནས་རྒྱན་གྱི་བཅོད་བྱ་ལ་དང་བ་ལུགས་དག་སྦྱེ་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བ་སྦྱེ་ཚུལ་ཡོད་དེ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་མོས་པ་གཙོ་
 བོར་བྱས་ནས་དང་བ་སྦྱེ་བ་དང་། དབང་རྩོན་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ལེགས་
 པར་བརྟགས་ནས་གནོད་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་དང་བ་སྦྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 བ་སྦྱེས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོས་སོགས་ཀྱིས་རིམ་གྱི་ཞུགས་ནས་མཐར་ལེགས་

པའི་མཆོག་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་འགྲེལ་དུ་གཞན་དག་བཙུགས་ཡུག་
འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་དུ་དབྱེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་
དང་། སྤྱི་འགྲེལ་དུ་དེའི་ཕྱིར་བཙུགས་ཡུག་འདས་མ་ཡར་བུ་དང་བཞི་ལོགས་པ་ཐམས་
ཅད་འཛོལ་པའི་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གོ་རིམས་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས། དང་པོར་གཞི་ཤེས། དེ་ནས་ལམ་ཤེས། དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བརྟེན་
པ་མི་རིགས་བར་ཐལ། བརྟེན་བཙུགས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསུངས་པ་
དང་འགལ་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡོ་ཤེས་ན་རེ་སྟོན་མེད་དེ། མཆོད་
བརྗོད་སྒྲིབ་གཞིའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་གཞིའི་གོ་རིམས་དང་བརྟེན་ནས་བཤད་པའི་
ཕྱིར། སྒྲིབ་གཞིའི་དོན་རྗེ་རྩེ་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས། རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱས་གསུམ་དུ་
དགེ་སྦྱོང་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་དང་། དགེ་བརྟེན་དང་། དགེ་བརྟེན་མ་རབ་ཏུ་མང་
པོ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་འདི་རྩེ་རྩེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་
པོ་དང་། ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
དག་བཙུགས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་དེ་བརྟེན།
རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞིར་འབྲིང་པ་གཞི་ཤེས་ལ་རག་
ལས་སེ་ཅེས་སྤྲུལ་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་
ཞེས་སོགས་ཆོག་རྟེན་གཅིག་གསུངས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འཕྲིམས་དཔལ་
ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་འདི་རྩེ་རྩེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔལ་འབྲས་བུ་སྦྱོང་དང་ཞེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་དང་།

ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་དུ་སྒྲིབ་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་དང་ལྟན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་པས་སྟོང་པ་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་འཛིག་རྟེན་
 གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་བརྟན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་འཛིག་
 རྟེན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལམ་ཤེས་ལ་རག་ལས་སོ་ཅེས་སྤྲས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་
 བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་ནམས་ཞེས་སོགས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གསུངས་
 པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདན་སེང་གའི་བྲི་བཤམས་པ་ལ་བཞུགས།
 སྐྱུ་བྱང་པོར་སྤངས། དུན་པ་མངོན་དུ་བཞག་ཅེས་པས་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་
 སྤྲེལ་སྐུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་
 རྟོན་ཏི་ཞེས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དེ་བརྟན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སངས་
 རྒྱས་འཕགས་པས་འབྲས་བུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་དེ་ནམ་མཁུན་ལ་རག་ལས་སོ་ཅེས་
 སྤྲས་དོན་ཁོང་ན་གནས་པ་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གང་དང་ཡང་དག་ལྷན་པས་ཞེས་
 སོགས་ཆོག་ཀྱང་གཅིག་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ལས། ཟེང་གཞི་
 རྒྱས་པར་བཀའ་སྐུལ་དོན་མཆོག་ནམས། །སྟོང་པར་བྱེད་པ་ཕྱག་འཆལ་ཆོགས་བཅད་
 ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཟེར། དེ་མི་འབད་དེ། ཟེང་གཞི་དང་མཚན་བརྟེན་མཉམ་འབྲེལ་
 དུ་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་
 གྱི་འོག་དུ་ཟེང་གཞིའི་བཤད་པ་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ཡང་ཁ་གཡར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས་བྱང་སྟོམས་སུ་བྱས་པས་ཆོག་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འདུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་
 གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་
 བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་ནི་གདུལ་བྱ་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཅིང་། མཆོད་བཟློང་གྱི་སྐབས་
 སུ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ས་ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་
 པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཉེས་དམིགས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་བྱ་ཆུང་དུ་དང་ཐུན་མོང་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒོ་
 སྤྱངས་དེ་རྗེས་སྤྱི་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བས་བསྐྱས་པའི་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 ཉོགས་པའི་ལམ་རིམ་ལ་སྒོ་སྤྱངས་དེ་རྗེས་སྤྱི་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིང་
 རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་སྒོ་སྤྱངས་ནས། འབྲས་བྱ་ནམ་མཁུན་
 སྐབ་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བརྟོད་ལུལ་གྱི་ཡུམ་ངོས་བཟུང་བ་ལ། སྒོན་དུས་ཀྱི་བཞེད་པ་མང་
 དུ་ཡོད་དེ། ཆོག་གསལ་ལ་ལས། འདིར་བསྟན་གཙོ་བོའི་ཡུམ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 མཁུན་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཞི་
 དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཞི་བདེན་པའི་
 སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས། ལམ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས།
 རྣམ་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་གསུམ་ལ་བཞེད་པ་དང་། གསེར་

བྱང་ལས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡུམ་གཞི་ཤེས། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡུམ་ལམ་ཤེས། སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པའི་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཡུམ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལྷགས་
 ཉིད་ སྤྱི་འཕགས་པ་བཞི་བརྒྱད་པ་ལ་ཐེག་པ་འདི་ལ་ལྟོས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤུང་མོང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པས་མ་དང་། རྟོང་
 རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྤྲོས་པས་སྤུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་
 བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ་
 བཟང་པོར། ཡབ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ས་བོན་བཏབ་པ་རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མ་མ་
 དང་། ཐབས་ཤེས་གཞན་གྱིས་སྤྱི་འཕགས་པས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་
 པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ཐ་མ་ལས། ཐེག་
 མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྤྱི་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི།
 བདེ་བའི་མངལ་གནས་རྟོང་རྩེ་ཆེན་པོའི་མ་མར་ཅན། གང་ཡིན་དེ་དག་སྒྲུབ་པའི་རྩེ་སྤྱི་
 སྤྱི། ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ལ་མོས་པ་ས་བོན་དང་། ལ་རོལ་ཕྱིན་
 མཆོག་མ་ལས་སྤྱི། བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བདེ་བ་མངལ། རྟོང་རྩེ་སྤྱི་པའི་
 མ་མའོ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདིར་བརྟན་མཆོད་བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་
 ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་མཆོད་
 བརྗོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིར།
 ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉི་སྤྱང་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤེས་དགོང་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཕྱག་
འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་དངོས་བསྟན་ཙམ་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་
གཞི་ཤེས་འཛིན་གྱང་། གཞུང་གི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ནི་མི་དྲག་
སོགས་བརྒྱ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་
ནི་རྒྱ་ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཐུན་ཡང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་ཐོབ་བྱར་
གྱུར་པའི་འབྲས་སྐྱབས་ཅིག་ལ་བྱ་སྟེ། ལྷག་པོར་གསུམ་པ་དང་། གཉིས་པ་དང་། དང་
བོར་བསྟན་པའི་མཐུན་པ་གསུམ་ལ་གཙོ་བོར་འཛིན་ཅིང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ་ཡང་། སྟོན་གྱི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། མཁས་
གྲུབ་གཞི་པས་ནི། འཛིན་ཉེན་ན་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་མ། གསོ་བར་བྱེད་པའི་མ། ཕན་
འདོགས་པའི་མ་གསུམ་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མཆོད་བཟོད་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་འདིས་
སྲས་འཕགས་པ་བཞི་ཅི་རིགས་པར་སྟེད་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་སྟོན་ས་
གསོ་བར་ཡང་བྱེད། ཉེར་ཁིར་འབྲིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་འདོགས་པར་ཡང་བྱེད་པས་
ཡུམ་དུ་འཛིན་པར་བཞེད་པ་དང་། ཨར་ལ་སོགས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་
གྱི་གང་ཟག་ཐེག་དམན་འཕགས་པར་འཛིན་ ལམ་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་
ཟག་བྱང་སེམས་འཕགས་པར་འཛིན་ རྣམ་མཐུན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་
སངས་རྒྱས་འཕགས་པར་འཛིན་པས། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་བཞག་བྱ་དང་འཛིན་
བྱེད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། བསྟེད་བྱ་སྟེད་བྱེད་ལ་འདོད་དེ། མཐུན་
པ་རྒྱ་མས་འཕགས་པ་ཕྱི་མ་སྟེད་ཅིང་ཉེར་ཁི་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་དོན་སྐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཤིང་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་འབྲིང་པ་དང་། ལམ་ཤེས་
 ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་
 བདག་ཁྱེན་གྱི་དང་པར་བསྟན་པས་ཡུམ་ལ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡོད་མོད། ཡུམ་གྱི་ངོ་བོ་
 དང་གྱེད་ལས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ངོ་བོ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། གཅིག་
 དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་
 པ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་ཉིད་བཞེད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བ།
 དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར། གང་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་བདེན་ཆད་ཟེན་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བརྟགས་
 པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ཡང་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་
 རས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་གྱེད་པ་བསྟགས་པས། འདིར་ཡང་
 དཔེ་དེ་དང་སྒྲུར་ནས་བཤད་ན། སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་དེའུ་ཤིང་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲུལ་པའི་ཆོ།
 གང་ཟག་གསུམ་ལ་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་
 བསྟན་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ། དེའུ་ཤིང་རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲུང་ཞིང་དེར་ཞེན་པ་
 ཡོད། སྒྲུ་མ་མཁན་ལ་ནི་དེ་རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་
 མེད། སྟགས་རྣམས་ཀྱིས་མིག་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་མོ་བ་ལ་ནི་དེ་རང་ངོས་ནས་རྟ་སྒྲང་
 དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་སྟགས་
 སློལ་སྒྲུང་ཚུལ་དེ་ཡང་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐ་མལ་པ་ལ་གཟུགས་སྟགས་སློག་ནི་མེད་ལ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་

ཕར་ཕྱུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད། ཆོས་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་ཤིང་བདེན་འདོན་མ་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་
 བ་ཡོད་ཀྱང་ཞེན་པ་མེད། བདེན་འདོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་
 པ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སློ་གནོད་མེད་
 ལ་སྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཕྱུལ་རང་གི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་
 གྲུབ་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་གཞི་ལས་ནམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དགག་
 བུའི་ཆོས་སུ་ངེས་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲུབ་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 བ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་ནམ་པར་སློ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་སློ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འམ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགོ་བས་
 བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་ལས། དངོས་ནམས་སྒྲིབ་ཀྱན་
 རྫོབ་དུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་།།
 དེ་ནི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
 ཉེ་བར་བརྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་རྩུན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་
 བུའོ། དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་
 བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་སློག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་
 ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བརྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 དངོས་པོ་རྩུན་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བུའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློ་གནོད་མེད་ཀྱང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཡང་ཚྭ་པ་དང་ཚྭ་མེད་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་དེ། མོང་དུ་བྲངས་པའི་དེ་
 དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཞེས་པའི་བསམ་པ་ལ་ཚྭ་པ་དང་ཚྭ་མེད་གཉིས་ཀྱི་
 ཡོད་པར་འདྲུག་ཀྱི་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་། དགག་བྱ་བ་དེ་ན་གྱུ་བ་
 དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་མེད་པར་ཡི་ཤེས་སྒྲིང་པོའི་བདེན་གཉིས་གྱི་
 རང་འགྲེལ་ལས་བཟད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་སྐབས་འདིར་དགག་བྱའི་ཚོས་སུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། འདྲུག་
 འགྲེལ་ལས། ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲུས་པ་གང་ཡིན་
 པ་དེ། དབྱ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་པ་དེ་དབྱ་མའི་བརྟན་བཅོས་
 གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་གསལ་བར་སྒྲུས། ཞེས་པའི་ཚུགས་སྤྲོ་བ་པོ་དེ་
 རང་རྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་གཞི་གཞན་གྱི་སྒྲིང་དུ་འགོག་པའི་གཏན་ཆོགས་ལ། རོ་བོ་ལ་དཔྱོད་
 པ་གཅིག་དུ་བྱལ་གྱི་གཏན་ཆོགས། རྒྱ་ལ་དཔྱོད་པ་དོ་རྩེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཆོགས།
 འབྲས་བུ་ལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྒྱུ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། ཁངས་ལ་དཔྱོད་པ་མུ་བཞི་
 སྒྱུ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས། རིགས་པའི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། །དང་
 པོ་ནི། དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཞི་འཆོད་པོན་སྒྲོབ་གཏན་ཆོགས་ལྗེའི་ནང་ནས་གཅིག་དུ་
 བྱལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ལ་མཚོག་ཏུ་བཞགས་པ་མཛད་དེ། དབྱ་མ་རྒྱན་ལས། བདག་
 དང་གཞན་སྒྲིའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་པར་ནི་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་དངོས་
 དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་འདིར་ཡང་གཅིག་དང་དུ་མའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་བྱུང་།

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། རྟགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 པས་ཁྱབ། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་
 གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་སྒྲོབ་དཔོན་
 ཞི་འཆོ་དཔོན་སྒྲོབ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་གྲང་བར་བྱ་ལོ། །གཉིས་པ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་
 པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་།
 བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཚུལ་
 སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་
 དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་།
 ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཆ་བཅས་ཡིན་ཏེ།
 ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཆ་བཅས་དང་ཆ་མེད་དངོས་འགལ་ཡིན། ཆ་མེད་ཤེས་བྱ་ལ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆ་བཅས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་
 པའི་གཅིག་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་རྩོན་
 དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཆ་བཅས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ། བདེན་
 གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་མ་ཡིན་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཆ་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་
 གསུམ་རྩོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་
 པའི་རྗེས་ཁྱབ་ཆད་མས་ངེས་པ་ལ་ཆད་མ་གསུམ་རྩོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆད་

མ་གསུམ་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་ངེས་དཀའ་བས་དེ་བཅོམ་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་
 ཡན་ལག་རྒྱུ་མས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་། ཆ་བཅས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་
 མི་ཞེས་ན། དེ་རྒྱུ་མས་ཆོས་ཅན། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་ཡང་
 ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐུག། རང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བ་གང་ཞིག
 ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། བུམ་པ་ཆ་བཅས་མ་ཡིན་པར་ཐུག།
 མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གནས་ཚུལ་དང་སྒྲུང་ཚུལ་
 མི་མཐུན་པའི་ཆོས་སུ་ཐུག། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩུན་པར་གྲུབ་པར་ཐུག་
 ལོ། རྟེན་འདོད་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐུག། ཁྱོད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། ཁྱོད་ཐ་དད་
 དུ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་
 གིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་དེས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐུག། ཁྱོད་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས། དེར་ཡོད་ན་དེས་དེ་
 ལྟར་གཟིགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་ན། བུམ་པ་དང་བུམ་པའི་ཡན་ལག་
 རྒྱུ་མས་གཅིག་དུ་ཐུག། དེ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་བདེན་པའི་དུ་བྲལ་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི། གཞི་ལམ་རྒྱུ་མས་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དུ་མར་མེད་དེ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་ཞེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
 གསེག་བྱེད་ནས་རྟོག་གཅིག་མེད་ན་བསགས་པའི་ནས་ཕྱང་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ཅ་བའི་བྲུབ་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་
 མ་གང་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས། གཞི་ལམ་རྒྱུ་མས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་

པའི་རྗེས་ཀྱི་ཁྲུང་ཆོད་མས་དེས་པ་ལ་ཆོད་མ་གསུམ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་དགོས་ཏེ། ཉགས་ཀྱི་
 མཆོན་གཞི་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་
 དུ་མ་གྱུབ་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ། བདེན་པར་མེད་པ་བདེན་གྱུབ་དང་དངོས་འགལ་
 དུ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ། བདེན་པར་གྱུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་དང་
 བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་
 གསུམ་སྒྲིབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་ལས་སྤྱི་མ་དེས་དཀའ་བས་དེ་བཞིན་
 ཉགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྒྱན་གྱི་སྤྱིང་དུ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་
 འགལ་དུ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་གྱུབ་དང་བདེན་པར་གྱུབ་
 པའི་གཅིག་དང་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་མ་གྱུབ་པའི་གཞི་མཐུན་འགོག་
 རྒྱས་ཏེ། ཆོད་མ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་པར་གྱུབ་ན་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་གཅིག་
 དང་བདེན་པར་གྱུབ་པའི་དུ་མ་གང་རུང་དུ་གྱུབ་པའི་ཁྲུང་པ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་དུ་ཡོད་པས་ཁྲུང་པ་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 གཅིག་དང་དུ་མ་ཡན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དུ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཆོད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩོད་ཀྱི་པས་ཡོད་ན་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་ཁྲུང་པ་དེས་བྱེད་
 ཀྱི་ཆོད་མ་དེས་བདེན་པར་ཡོད་ན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་རུང་གིས་མ་ཁྲུབ་
 པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ་ཡིན་ནི་ཟེར། དེ་ནས་བཤད་དུ་འགོག་པ་ནི། འོ་
 ཉགས་ན་མི་ཉག་པས་ཁྲུང་པ་འདྲལ་བའི་ཆོད་མ་དེས། སྒྲ་བྱས་ན་སྒྲ་མི་ཉག་པས་མ་
 ཁྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེས་སྒྲ་ལ་ཉག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།

བྱས་ནགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མི་ནག་ཉོགས་ཀྱི་ཐེས་དཔག་དེས་སྒྲིམ་ལ་ནག་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཙོ་དཔར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སྒྲིམ་མི་ནག་པ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཐེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་མི་སྒྲིམ་པར་རོང་ཁྱིལ་པ་ཇི་ལྟར་བཞུགས་ལེན་པར་སྒྲུབ་བས་བསམ་པར་བྱ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཚད་མ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། དགག་བྱའི་ཆོས་དང་ནགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཞེས་འོང་རྒྱུ་ལ། རྣམ་བཤད་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་འགོག་པའི་ཚད་མ་ཞེས། པར་མ་དག་པ་དག་ཀྱང་རང་གི་ལུགས་ལ་བྱེད་པ་སྒྲུབ་དོ། །གཉིས་པ་དེ་ཇི་གཞེགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིམ་མེ། དོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྒྲིམ། དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྒྲིམ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྒྲིམ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ཡོད་མེད་སྒྲིམ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིམ་མེ། རང་རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་པར་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིམ། རང་རྒྱའི་དུས་ན་མེད་པར་དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ལྷ་པ་ལྷ་པོ་སྒྲིམ་འགོག་གི་གཏན་ཆོགས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་མི་སྒྲིམ་མེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྒྲིམ། རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོན་མི་སྒྲིམ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྒྲིམ། རྒྱ་གཅིག་ཁོན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོན་མི་སྒྲིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་པ་ལྷ་པོ་འབྲེལ་བྱི་གཏན་ཆོགས་ནི། དཔེར་ན། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་

དེ་ཤིང་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བཀོད་པའི་ཆོན་དེ་ལྟ་བུའོ། འོ་ན། ཉེན་འབྲེལ་
 ཡིན་ན་བདེན་པར་མེད་པས་བྱུང་། དཔེར་ན། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་བཞིན། ལྷ་གྲུ་ཡང་ཉེན་འབྲེལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་འགོད་པ་སྐབས་སུ་
 བབས་པའི་སྤྱི་ཚོལ་ཡང་དག་དེས། སྤྱིར་བདེན་མེད་དང་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་
 དང་ཉེན་འབྲེལ་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ངེས་སམ་མ་ངེས་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ལམ་
 རིམ་ཆུང་བར། དཔེར་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དེ་མིག་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངེས་དཀའ་
 ཞིང་། གཟུགས་བརྟན་སོགས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་ངེས་སྒྲ་བས་དེ་ནམས་སྒྲ་མའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་
 མེད་ཤོགས་པའི་དཔེར་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་དགོངས་པར་བསམ་ནས་གཟུགས་
 བརྟན་བདེན་མེད་དུ་ཆད་མས་ཤོགས་སེ་བཟེར། དེ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་བརྟན་བདེན་
 པར་མེད་པ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་གཅིག་གི་
 གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཤོགས་ན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཟུར་པ་བཀོད་མི་དགོས་
 པར་སྒྲ་མའི་ཕྱོགས་བྱུང་བར་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ཤོགས་རྣམས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ།
 དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བྱུང་བའི་དེ་
 ལམ་རིམ་གྱི་ལུང་དོན་ཡང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྱུང་བཞིན་
 དུ་མི་བདེན་པ་འཛིག་ཉེན་ན་གཟུགས་ཆེ་བས་དེའི་སྒྲོ་ནས་ངེས་སྒྲ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ་དཔེར་
 བཀོད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

འོན་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱུད་བསྐྱུས་ལ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་བཞུགས་ལན་གྱི་སྒྲོ་ནས་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་

ཡང་ལྷོ་རྒྱ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ན་རེ། མཁྱེན་གསུམ་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུ་ནི་ད་ལྟར་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཆུང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྒྱ་ཆུང་
 བ་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུ་བརྒྱས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 བརྒྱད་བརྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱ་མཆོས་རྒྱ་ཆུང་བ་ཚུ་ཐེག་བརྒྱས་
 པ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས། དེ་རང་གི་སྦོམ་མ་འབྲེ་ཆེན་པོས་བཀག་ནས། འབྲེ་
 རང་ལུགས་ལ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུའི་རང་བཞིན་དང་། སྦྱོར་
 བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུ་ནི་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མཁྱེན་
 གསུམ་གྱིས། གནས་སྐབས་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུ་བརྒྱས་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རང་བཞིན་སོར་སོ་ལྷས་
 གནས་སྐབས་ཁྲ་རྒྱུ་བརྒྱས་པ་བཞིན་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རང་གི་སྦོམ་མ་ཡར་གྱིས་
 བཀག་ ཡར་རང་ལུགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུས་སྦྱོར་བཞི་དང་
 ཆོས་སྒྱུ་བརྒྱས་པ་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བརྒྱས་པའི་
 དོན་ཡིན་གསུངས། དེ་ནམས་མི་འཐད་དེ། ཆོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཤིང་དགོས་པ་འདྲ་
 ཆེར་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། གཞུང་འདི་མཆོད་བརྗོད་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་
 བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་ལ་དེའི་ཚུལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་བརྟོད་པ་འདི་
 ཡུམ་མཐའ་དག་ལ་བརྟོད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནམ་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་
 ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྒྱུ་ལ་མ་བརྟོད་པས་གངས་རུང་བར་འགྱུར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་
 གཙོ་བོ་ནམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་བརྟོད་པས་ཆོག་པས་གངས་མང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན།

སྒྲིན་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡིན་ཏན་གྱི་སྒྲིན་ས་ཡུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། མཁྱེན་
 གསུམ་ལ་བསྟོན་པས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ་བསྟོན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁྱེན་
 གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནང་དུ་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་འདུ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ཡིད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
 མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་སོ་སོར་འགྲེལ་ཆོག་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡིད་དེ།
 དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྟུས་ལ་དེ་ལྟར་ཐུགས་ལ་
 བཞག་ནས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་བསྟོན་དོ། །ཞེས་པས་རྒྱ་མཚན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ཡིན་ཞིང་དེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཆོག་གས་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གཉིས་ཀའི་ཀྱང་ལྷ་ཕྱེ་གཉིས་
 ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིད་དེ། ཀྱང་ལྷ་མས་མཁྱེན་གསུམ་མཆོད་བཞེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་
 ཡིན་པར་མ་ཟད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་མཆོད་བཞེད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡུམ་
 ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། ཕྱི་མས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཡིད་པར་མ་ཟད་དགོས་པ་འང་ཡིད་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། མཆོད་བཞེད་
 ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིན་ས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས། དེ་ཡང་། ཉན་ཐོས་ནི་བ་འཆོལ་
 རྣམས་ཞེས་པས། ཉན་གྱི་གང་ཟག་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་གཉིས་བསྟན་པ་དེ་ཆོག་

དོན་གྱི་སློན་མ་འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཚུགས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཀྱན་
 བེས་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པས་གཞི་མེས་བསྟན་པ་དེ་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་མ་འཆད་པ་ལ། གཞི་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ཉེར་ཞིར་ཞེས་པས་བྱང་འདས་བསྟན་པ་
 དེ་ཆོག་དོན་གྱི་སློན་མ་འཆད་པ་ལ། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་ལྷག་མ་མེད་
 པ་ཞེས་སོགས་གསུངས། སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱང་འདས་
 གྱུའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གྲེ་བྲག་རྩ་བཤད་
 པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་སྤྱོད་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སོ་སོར་
 བརྟགས་འགོག་བྱང་འདས་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་། སྤྱོད་བཟོད་རིགས་ཀྱི་སློན་མ་དབྱེ་ན། རང་
 བཞིན་གྱི་བྱང་འདས། མི་གནས་པའི་བྱང་འདས། ལྷག་བཅས་བྱང་འདས། ལྷག་
 མེད་བྱང་འདས་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་བཟོད་དེ། འདིར་
 འདའ་རྒྱུའི་བྱང་ན་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལས་འདས་པ་འཇ་དེ་བཀག་པས་ན་དེ་ལྟར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་གཉིས་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་འཛོག་སྟེ།
 དེ་སྤྱིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་སློམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྤངས་པ་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་མཛོད་གས་པར་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་འགོག་
 བདེན་རྣམས་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་སུ་མཛོད་པ་བྱུང་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་པའི་
 བྱང་ན་དང་དབྱ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་དེ་ལས་འདས་པའི་གང་ཟག་དང་། དེ་བཙམ་
 པའི་གང་ཟག་གནད་གཅིག་པ་ལ་སོམས་ཤིག

གཉིས་པ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་བྱང་འདས་གྲེ་བྲག་རྩ་བཤད་པ་ལ། ལུགས་
 གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། དབུ་མ་པའི་

ལུགས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་མྱང་འདས་
 སྒྱུར་འདུས་མ་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མཐ་བཞིའི་ནང་ནས་སོ་སོར་བཟགས་
 འགོག་ཏུ་འདོད་ལ། རང་བསེས་ཀྱི་སྡེ་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲུབ་པས་མ་ཡིན་དགག་དང་། མདོ་
 སྡེ་པས་མེད་དགག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་
 ཀྱི་དོན་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། སྒྲུབ་ཁ་ཅིག་དམན་པའི་མྱང་འདས་གཉིས་ཀ་ཀྱན་འབྱུང་
 སྤངས་པ་གཞིར་བཅས་ལ་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་མ་བཅས་ལ་འདོད་པ་གྲུབ་
 པའི་མཐའ་མིན་དེ། ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་པས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་སྤངས་པར་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་གནས་པ་ནི། །བརྩེ་
 བའམ་ཡང་ན་ལས་ཀྱིས་ཡིན། །ཞེས་ལྷག་བཅས་པ་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་གནས་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྲིད་པའི་སྲིད་ལས་རྣམ་བཞུལ་བའི། །ལས་
 གཞན་འཕེན་རྒྱས་མ་ཡིན་དེ། །ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 མདོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་དོན་གསལ་དུ། དབྱ་བཅོམ་པ་དག་ལ་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་བྱས་པ་ཡང་སྲིད་པའི་ལས་དགེ་བའམ། མི་དགེ་བ་མ་^༡ངེས་པ་དག་ནི་མེད་པ་མིན་
 མོད་ཀྱི། དུ་རྒྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་སྲིད་པ་མདོར་པར་འབྲུབ་མི་རྒྱས་སོ། །ཅེས་
 དབྱ་བཅོམ་ལྷག་བཅས་པའི་རྒྱུད་ལ་ལས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དུ་རྒྱས་མེད་
 པས་འཁོར་བར་སྒྲུབ་པ་མི་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གྲུབ་པའི་མཐའ་ངེས་
 པ་ནི། མྱང་འདས་གཉིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་གཞིར་བཅས་ལ་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་མ་ལོག་
 པར་དང་རྒྱུན་ཆད་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། དེགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་

༡༥ སྤངས་ཆེད་ ༡༩/ན/༡ མི་དགེ་བ་ངེས་པ་

ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡུང་པོ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་འཆིང་བ་ལས་
 བྲོལ་བ་ཡིན། ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་ཡུང་པོའི་རྒྱན་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་
 ཞེས་ཕྱོགས་ཁྲར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཡུང་པོ་རྒྱན་ཆད་པ་ཞེས་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་
 པ་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཆད་པ་ཡིན་ལ། མཚོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱལ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་
 པའི་འོག་ཏུ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས། མ་
 ཞུམ་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྟ། ཁྱོའི་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། ཉེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་
 ཐར། ཞེས་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་བཞིན། གང་ན་
 ལུས་ཞིག་འདུ་ཤེས་འགགས། ཁྱོའི་བ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གྱུར་ཅིང་། འདུ་བྱེད་ཉི་
 བར་ནི་བ་དང་། རྣམ་པ་ཤེས་པ་རྒྱབ་པར་གྱུར། ཞེས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གསུངས་
 པ་ལས་རྟོགས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། ཡུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་
 གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་ལྷག་མེད་གྱི་ཆོ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་མཚུངས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་ལས།
 ཡུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། སྐྱབ་
 པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི། ཡུང་པོའི་ལྷག་
 མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་མེད་དོ། ཉེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱན་
 ཆད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་
 སེམས་ཙམ་པ་ནི་དེ་མི་བཞེད་དེ། རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས་

ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་ཐྱིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཤིང་སྤྲུམ་མའི་ལས་ཉོན་
 གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་དམན་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་
 འགོག་དམན་པའི་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་དང་བྲལ་པའི་དམན་
 པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དམན་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཆེ་འདྲུ་ཐེད་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱུ་ཆད་པར་མི་བཞེད་དེ། ལྷག་
 མེད་མུང་འདས་པ་ལ་དེ་བཞིན་བཤེགས་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐྱེལ་ནས་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལང་གཤེགས་ལས། དཔེར་ན་སྟེམ་བུ་
 མྱོས་པ་ནི། །མྱོས་འགྱུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྒྲུ། །མཐོང་
 ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཐོབ་པོ། །ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། འཁོར་པའི་
 སྤྱག་བསྐྱེལ་ཆེ་ལས་ཁྱོད་ཐར་ཡང་། །ཁྱོད་ནི་ད་དུང་མུ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་
 རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཅའ་བར་བྱོས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཞི་བའི་ལམ་
 ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མུ་ངན་འདས་ཐོབ་འདྲུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པརྒྱ་དཀར་ལ་སོགས། །
 ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བརྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྤར་འཛིན་ལས་ཐོག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་
 རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྒྲིན་མཛད་དེ། །བྲུང་རྒྱབ་མཆོག་ཏུ་
 ལུང་བརྟན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡོད་དེ། གཟུགས་སྒྲུ་གཉིས་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཤིང་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་བཅས་མུང་འདས་སུ་བཛྲོད་པ་

དང་། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་སྤངས་ཤིང་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ལྷག་མེད་མུང་
 འདས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཤམ་འོད་དམ་པ་ལས། སྐྱེ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་
 སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ན་མས་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དགོངས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྐྱེ་གསུམ་
 ལ་འབྲུག་པའི་སྒོར་ཡང་། ཕུང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། ཐུབ་སྐྱེ་གཉིས་ལ་
 བཞག་པ་ཡིན། ཕུང་པོ་ཀླན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཕུང་པོ་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཚད་ལྷན་གྱི་ལུང་ན་མས་ལས། ཆོས་ཉིད་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོ་བ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་རོ་བོར།
 བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷག་མེད་དང་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་སྟོན་གྱི་སྐབས་
 སུ་བདེན་སྣང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་པས་ལྷག་བཅས་སུ་བཤད་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་
 བཤད་པ་ཡིན་པས་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དང་འགལ་བར་མི་སེམས་ཏེ། དེ་ཙམ་ཞིག་
 རང་རྒྱུད་པས་ཁས་ལེན་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་པས་ཀྱང་དེ་དག་མུང་འདས་སུ་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤྲུལ་ཁ་ཅིག། རྒྱུད་ཐུང་མ་ལས། དེས་ན་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་བར། མྱ་
 ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། ཉི་མ་ལྟ་བུར་མི་རུས་
 བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་མུང་འདས་མུང་འདས་མ་ཡིན་
 པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་དམན་དག་བཅོམ་དག་བཅོམ་མ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་བས། དག་བཅོམ་བསད་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་གཞག་རྒྱ་མེད་ལ། ལུང་
 རོན་ཡང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་མ་ཐོབ་པར་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་མུང་

འདས་མི་ཐོབ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་
པའི་ཐར་པ་མུང་འདས་དེ་ཡང་མེ་ལྔ་བསྟེན་པ་དང་ཟས་གཅིད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་
བརྟེན་ནས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ལམ་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་
པ་ཁོ་ནས་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་མེད་ཆོས་
ལ་རབ་རྟོག་ཅིང་། །དེ་དག་བརྟགས་ནས་གང་ཞིག་སྒྲོམ་བྱེད་པ། །འབྲས་བུ་མུ་ངན་
འདས་ཐོབ་རྒྱ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་དག་གིས་ཞི་བར་འགྱུར་མི་སྲིད། །ཞེས་དང་། བཞི་
བརྒྱ་པར། །ཞི་སྒྲོག་གིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།།

འོན་ཀླུ་པར་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཁུད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས།
མཆོད་བཞེད་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་འཆད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་འཕགས་པས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་
སྒྲོན་ནས། གང་དང་ཡང་དག་ལྔ་ན་པའི་བྱུང་རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཆོས་འཁོར་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་
ལྷགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་འཁོར་
ལ་འཛིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཚུངས་པའི་དམ་ཆོས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དཔྱེན་མཛོད་
ལས། རྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་གིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ནི། འཆད་པ་པོ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་ཅིང་གཞན་ལ་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལུང་རྣམ་དག་དང་། གཉིས་
པ་ནི། ལུང་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས། དེ་འཛིན་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་པ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་འོ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ལ་
 བཙུ་ལྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཟུངས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྤེལ་བ་གསུམ་དང་། སྤེད་ཆོས་ནམ་དག་
 གི་སྒྲོ་ནས་སྤེལ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རོ་བོ་ལ་བཟུངས་པ།
 སྤེད་པ་ལ་བཟུངས་པ། སྤེད་པ་འབྲས་སྤེད་དང་བཅས་པ་ལ་བཟུངས་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། འདི་ནི་ལམ་
 འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ། འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ། ལམ་བསྐྱེད་
 པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེན་ཤེས་པར་བྱར་མེད། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བར་བྱ་རྟེན་སྤང་བར་བྱར་མེད། འགོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱ་རྟེན་མངོན་དུ་བྱར་མེད། ལམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་རྟེན་བསྐྱེད་པར་བྱར་མེད། ཞེས་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྤེད་ཆོས་ནམ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྤེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། རོ་བོ་ལ་བཟུངས་པའི་ཆེ་དང་པོར་རིག་པ་སྟེ། དེ་ནས་མིག་སྟེ། དེ་ནས་སྒྲོ་སྟེ། དེ་
 ནས་ཤེས་པ་སྟེ་ཞིང་། སྤེད་པ་ལ་བཟུངས་པ་དང་། སྤེད་པ་འབྲས་སྤེད་དང་བཅས་པ་ལ་
 བཟུངས་པའི་ཆེ་ཡང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་ལ། བཞི་པོ་དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞི་ན་
 དུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲློར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒྲོམ་ལམ། མི་སྒྲོམ་ལམ་དང་སྒྲློར་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་བཞི་ན་
 དུ། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་བདེན་བཞི་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་འཛིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རྩ་སྤེལ་ཤར་རྩ་སྤེལ་ཆོས་སྟོན་པས་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་དེ་ན་ལ་

མཐོང་ལམ་སྒྲེ་བ་ན། གནོད་སྒྱུན་ནམས་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་རེ་ཞེས་སྒྲེ་
 བསྐྱགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་དང་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ཆོས་མཚུངས་
 ན། དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྒྲེ་བའི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ལ་འཁོར་ལོ་
 དང་འབྲེལ་ཆོས་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡུལ་གཞན་ནས་
 གཞན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཡུལ་སྤངས་པོར་ནས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་
 རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་ནས་དུ་འགོད་པ་དང་། མཐོ་བ་ལ་འཕར་ཁིང་།
 དམའ་བ་ལ་འབབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་སྤྱར་
 དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སྤྱར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷག་བདེན་གྱི་དམིགས་རྣམས་བཏང་ནས་
 ཀྱན་འབྱུང་གི་དམིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤང་བུའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་དེ་སྤངས་པའི་བྲལ་
 ཐོབ་འཛིན་པས་རྒྱལ་བ་ནས་དུ་འགོད་པ་དང་། ཇེས་བཟོད་བཞི་དང་ཇེས་ཤེས་བཞིས་
 ཁམས་གོང་གི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འཕར་བ་དང་། ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་
 ཤེས་བཞིས་ཁམས་འོག་མའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པས་འབབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། ཡང་བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ལ་འཁོར་ལོ་དང་འབྲེལ་
 ཆོས་ཡོད་དེ། འཁོར་ལོ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ལྟེ་བ། གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱི་བས།
 ལྷན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱུ་ཁྱུང་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། མཐོང་ལམ་ལ་འཕགས་ལམ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་དུ་སྒྲེ་བའི་ཡང་དག་པའི་ངག་ ལས་ཀྱི་མཐའ། འཆོ་བ་གསུམ་ཚུལ་བྲིམས་
 ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུ་ཁིང་། བསྐྱབ་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྟོན་བྱེད་པས་ལྟེ་བ་དང་ཆོས་མཐུན།
 ཡང་དག་པའི་ལྟེ་བ། རྟོན་པ། ཚུལ་པ་གསུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པར་འདུ་ཁིང་། མི་

མཐུན་སྤྱོད་གས་གཅིང་པར་བྱེད་པས་ཅི་བས་དང་ཆོས་མཐུན། དན་པ། ཉིང་འཛིན་གཉིས་ནི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱེད་པས་སྤྱུ་བྱུང་དང་ཆོས་མཐུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལས། ལྟར་བར་འགྲོ་སྟགས་ཅི་བས་སྟགས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། འོན། ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྩ་མ་ཁ་ཅིག ལྷ་རིའི་བྱས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཞེས་པའི་བརྟན་བཅོས་པོ་ལོ་ཀ་བྱལ་སྤྱང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཆད་དུ་འདོད། ཁ་ཅིག ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ཆང་བ་རེ་སྟོན་པ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེའི་ཆད་དུ་འདོད། སྐབ་དཔོན་དབྱེག་གཉེན་ནི། ཉོན་མོངས་ལ་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྤྱང་གི་གཉེན་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་རེ་སྟོན་པ་ཆོས་ཕུང་རེའི་ཆད་དུ་བཞེད་དེ། མཛོད་ལས། ཁ་ཅིག་བརྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། ཕུང་པོ་ལ་སྟགས་གཏམ་རེ་འདུལ་ནི། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག ཆོས་ཕུང་གི་ཆད་ལ་ཐེག་པ་བྱུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་ལྟར། རྩོ་ཀ་སྤོང་སྟག་རེ་ཡོད་པའི་གསུང་རབ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར། རྒྱང་པོ་ཆེ་ས་ལ་རབ་བརྟན་གྱིས་འབྲུར་བར་འོས་པའི་སྟག་ཆོས་བྱིས་པའི་གསུང་རབ་ལ་འདོད་དོ། །རང་ཕྱགས་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པའི་རྗེས་སྤྱོད་ལྟེ། ལེགས་པར་བཤད་པ་སྐལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་པའི་ཕྱགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཆོས་འཁོར་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། ཕྱེ་བ་མོ་མོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་ལ་

ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་རྒྱས་
 པར་སྡེ་ན་ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། འབྲེང་དུ་སྡེ་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་དང་ཡན་ལག་དགུ་བརྒྱ་ན་སྡེ་སྟོང་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྡེར། རྟོགས་པའི་
 ཆོས་འཁོར་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་སྦྱར་བའི་ལམ་མོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ལམ་ཀྱི་བར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་འཕགས་པའི་
 ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་འདུག་པའི་སྡེར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ཏེ།
 ཞེས་སྟོབ་མི་སྟོབ་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཁོར་དུ་གསུངས་པའི་སྡེར།

གཉིས་པ་སྡེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 འབྲེང་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་དང་། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པོས་
 ལྷས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་གོ། དང་པོ་ལ་གཉིས།
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དང་། དབྱུ་མ་པའི་ལྷགས་སོ། དང་པོ་ལ་བཞི། མདོ་སྡེ་ལ་
 འགལ་སྟོང་གི་བྱི་བ། འགལ་བ་དེ་སྟོང་གི་ལན། ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བརྒྱང་
 བཤ དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ལྷས་པའོ། དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་
 རྒྱན་འདས་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་
 ལྷལ། སྦྱེ་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། སྤང་བ་དང་། ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པ་ཡང་བཀའ་ལྷལ། ཕུང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་
 དང་། རྟོན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྲུང་བ་དང་། ཟས་རྣམས་ཀྱི་བར་ཡང་བཀའ་ལྷལ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཐུར་ནས་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་

བ་དང་། སྤང་བ་དང་། མངོན་དུ་བགྱི་བ་དང་། བསྐྱོམ་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁམས་སྒྲ་ཚོགས་པ་དང་། ཁམས་དུ་མ་དང་། སྤང་བ་
 དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་སྤྱོད་ས་སོ་བདུན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་།
 མི་མཐུན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པ་གནས་པ་དང་།
 མི་བསྐྱུད་པ་དང་། སྐར་ཁིང་འབྱུང་བ་དང་། འཕེལ་ཁིང་ཡངས་པ་ཉིད་ཀྱང་བཀའ་
 ལྟུང་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བཀའ་ལྟུང་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་
 དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ།
 མ་འགགས་པ། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཞེས་བཀའ་ལྟུང་སྒྲ་མ་བགྱིད་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་
 པ་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བཀའ་ལྟུང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་ཡོངས་སུ་བྱུང་ལགས་སོ། །
 ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་ཡོད་པར་གསུངས། འཁོར་ལོ་བར་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པ་གཉིས་སྒྲ་སོར་བཞག་ན་འགལ་ནའང་།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འགལ་བ་མེད་དགོས་པས་ཅི་ལ་དགོངས་ནས་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 སོགས་སུ་གསུངས་ཞེས་དེས་པའོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། རོན་དམ་
ཡང་དག་འཕགས་ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།
མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་
པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འཛིན་བརྟན་
ཏོ། ། ཁྱེས་གསུངས་ཏེ། རོན་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པར་སྒྲས་ཟེན་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་དེ། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྱུ་
བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་
ལྟར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་རུ་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། དགོངས་ནས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བརྟན་
པ་ཡིན། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་། སྒྱུ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་
ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ན། དེ་གསུམ་གང་ཡིན།
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་འཆད་
པ་ལ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་
ཞེ་ན། ཀུན་བདགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་
དེ་ནི་མིང་དང་བདས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
པ་ཉིད་ཅས་བྱའོ། ཁྱེས་གསུངས། རོན་ནི། ཀུན་བདགས་ཆོས་ཅན། ཁྱྱིད་ལ་མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་མིང་དང་བདམས་རྣམ་
 པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བ་
 འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་
 ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུ་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་ནི་སྟེ་བ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།
 །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྟེ་བ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་ལས་
 བྱུང་བའི་རང་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་དོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྱུང་པའི་ཆོས་གང་དག་སྟེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་
 རོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གཞན་དབང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་
 དོན་དམ་པ་འོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཅེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པ་ནི་གང་
 ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་ན་སྒྲིབ་པ་དག་པར་འགྱུར་པའི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ།

ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་
 བྱིར། འོ་ན་ཀུན་བདག་གི་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
 མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་དབང་ཀུན་བདག་གིས་སྒྲིབ་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒྲིམ་པས་སྒྲིབ་
 པ་དག་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པ་ན། ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པས།
 དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ་འདྲ་དོགས་པ་སྟེ་ལ། ཀུན་བདག་ས་
 ལ་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་མེད་པའི་བྱིར། དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གཉིས་པ་འཆད་
 པ་ལ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་
 དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་པོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཡིན་པས། དེའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ལ་
 དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཅེས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་དོན་དམ་པ་ཡིན་
 ཞིང་ཆོས་བདག་གི་ངོ་པོར་མ་གྲུབ་པས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པའི་བྱིར། འོ་ན། ངོ་པོ་ཉིད་
 མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ངོ་པོ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་དཔེ་ཅི་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་། དཀོངས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་རྩི་ལྟ་
 བའི་ལྟ་བུར་ནི་མཆན་ཉིད་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བྱས་པ་རྩི་ལྟ་བའི་ལྟ་བུར་ནི་སྒྱུ་བའི་ངོ་པོ་ཉིད་
 མེད་པ་ཉིད་ལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་པ་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། དེ་ལས་ཀྱང་གཅིག་

གྲང་ལྟ་བར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་
 མཁའ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་
 རབ་དུ་སྒྲེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལས་ཆོས་བདག་
 མེད་པས་རབ་དུ་སྒྲེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲེ་བ་གཅིག་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 ཀུན་བདགས་རྣམ་མཁའི་མེད་ཀྱི་དང་འདྲ་སྟེ་རྣམ་མཁའི་མེད་ཀྱི་དེ་རང་འཛིན་རྟོག་པས་
 བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བདགས་དེ་
 ཡང་རྟོག་པས་བདགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་དབང་སྐྱུ་མ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་དེ་ཅུ་ཤིང་རྟ་རྒྱང་དུ་སྐྱུ་ལ་བའི་ཆོ།
 དེ་ཅུ་ཤིང་རྟ་རྒྱང་དུ་སྐྱང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་ཡང་ཀུན་བདགས་
 ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་གྲུབ་རྣམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རྣམ་
 མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱ་བཀག་ཅིང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པ་བཞིན་དུ། ཡོངས་
 གྲུབ་ཀྱང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཀག་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
 ཀུན་བདགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ཀུན་བདགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ། ཐེག་བསྐྱས་ལས། མིང་གི་སྤྲོ་རྣམས་སྤྲོ་མེད་ཕྱིར།
 མང་བའི་ཕྱིར་དང་མ་ངེས་ཕྱིར། །དེ་ཡི་བདག་ཉིད་བདག་མང་དང་། །བདག་འདྲེས་
 འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྤྲོ་མེད་ཕྱིར་བདག་ཉིད་
 འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། མང་བའི་ཕྱིར་བདག་མང་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར།
 མ་ངེས་ཕྱིར་བདག་འདྲེས་འགལ་བས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་རིགས་པ་གསུམ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྐུ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་རྩོམ་པ་ལ་བུམ་པ་ཞེས་བདེ་མ་སྦྱར་བའི་སྐུ་འོ་ལ་ནས་རྩོམ་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་འདི་ནི་བུམ་པའོ་སྦྱར་བའི་སྐུ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་མིང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ལྷ་དབང་དེ་རི་འཛོམས། བརྒྱ་བྱིན། གྲོང་འཛོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་མིང་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་རིགས་ཉེར་སྦས་དང་བུམ་ཟེ་ཉེར་སྦས་གཉིས་ཉེར་སྦས་ཞེས་པའི་མིང་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཉིས་པོ་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པ་ལ་དེ་མིང་པའི་ཕྱིར། ཀྱུན་བདག་ས་ཡིན་ན་མིང་དང་བདེ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྒྱས་པས་ཁྱབ་བམ་ཞེན། དེ་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྐྱ་རྟག་སྟོང་སོགས་མིང་དང་བདེ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་སྐྱ་རྟག་སྟོང་སོགས་བདེ་ལམ་འདོགས་པ་ཙམ་གྱིས་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་སྐྱ་བྱུང་གྲགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བུས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོར། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་དོ་པོ་ཉིད་མེད་པར་འཆད་
 པའི་སྐབས་སུ། མིང་དང་བད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་
 ན། སྡིན་མེད་དེ། སྤྱིར་ན་དེར་མིང་དང་བད་ཙམ་གྱིས་བཞག་པར་གསུངས་པའི་
 ཀུན་བཏགས་དེ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ལ་དགོངས་གིང་། དེ་
 ནས་བཤད་པའི་མིང་དང་བད་གཉིས་པོ་དང་། འདི་ནས་བཤད་པའི་མིང་དང་བད་གཉིས་
 མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་བཤད་པའི་མིང་དང་བད་གཉིས་
 པོ་དེ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་བཤད་པའི་
 མིང་དང་བད་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་བད་དང་གྲགས་པ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་
 ན་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེས་པའི་སྐབས་བརྗོད་དུ་རུང་བ་དེ་འདིག་རྟེན་
 ན་གྲགས་པའི་བད་འཇམ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་བྱུང་གྲགས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གྲགས་པའི་རྟེན་དཔག་ཆད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དེ་རི་བོང་ཅན་གྲགས་དབང་གིས་ཁྱེད་ཀྱི་བཞེས་པའི་སྐབས་བརྗོད་
 རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་གྲགས་པའི་རྟེན་ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་ལེགས་
 བཤད་སྡིང་པོར་སེམས་ཙམ་གྱི་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་བའི་གནས་སུ་འདུག་
 ཅིང་སྒྲོགས་ཆེ་བ་ལལ་ཆེར་གྱིས་བཏང་སྟོམས་མཛད་པ་ཁོ་བོས་རུང་ཟད་སྒྲོས་པ་ལགས་
 མོ། ། རྟུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་
 གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་དང་བད་ཙམ་གྱིས་བཞག་
 པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་

སྤྱིར། དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྟེ་བས་མཐའ་
 གཉིས་སེལ་བར་འགྱུར་རྟེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་བརྟན་
 པས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་བརྟན་པས་སྒྱུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུར་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་
 བའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་དེ་གཉིས་མེད་དགོས་པའི་སྤྱིར།
 དེ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྒྱུར་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྒྱུར་པ་བཏབ་པར་མ་
 ཟད་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་བསྒྱུར་པ་བཏབ་པར་འགྱུར་རྟེ། ཀུན་བཏགས་འདོགས་པའི་
 གཞི་གཞན་དབང་མེད་ན་དེས་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་མེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར། འོན་གཞི་ལ་བཀར་ནས་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་འཛོག་ཚུལ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་རྟེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཛོག་ཚུལ་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་སྟངས་དུ་འཛོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་མཚོན་ན། གཟུགས་གཟུགས་
 ཀྱི་གཞན་དབང་། གཟུགས་གཟུགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀུན་བཏགས། དེ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་
 ཀུན་ལ་སྒྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔེར་མཚོན་ན། རྣམ་མཁའ་འཛོན་པའི་ཆད་མ་ནམ་
 མཁའི་གཞན་དབང་། དེ་དེ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་རྣམ་མཁའི་ཀུན་བཏགས། དེ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རྣམ་མཁའི་ཡོངས་
 གྲུབ་དུ་བྱེད་དེ། དེ་ལས་གཞན་རྣམ་མཁའ་རྣམ་མཁའི་གཞན་དབང་དང་། རྣམ་མཁའ་
 ཁོ་རང་ཞེས་པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་འདུག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་

པ་ནམ་མཁའ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞག་པར་དཀའ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འདི་ལྟར། གཟུགས་
 ནས་ནམ་མཁའ་ཀྱི་བར་གྱི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡེ་དུ་
 མཚན་ཉིད་གསུམ་གསུམ་དངོས་གནས་ལ་འཛིག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 རྒྱུ་གསུམ་གསུམ་དུ་འཛིག་པར་བཤད་པས་ཤེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་གཞན་
 དབང་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་རང་གི་རྒྱ་ཀྱིན་ལས་མ་བྱུང་བས། ནམ་མཁའ་གཞན་
 དབང་ལ་སྟེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྒྱུ་བཤད་དུ་མེད་ཅིང་། ནམ་མཁའ་གཞན་དབང་
 དོན་དམ་པར་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོར་སྤར་བཤད་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། ནམ་
 མཁའ་གཞན་དབང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དེའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་
 པ་ལེགས་བཤད་སྡིང་པོའི་བཞེད་པ་མ་མེད་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་
 མི་དམིགས་ན་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་རྟག་ལ་འགྱུར། ཞེས་པ་དང་།
 རྩ་ཤེས་ལས། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནམས་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་བྲངས་ནས། དབུ་མེམས་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ་བར་བསྒྲུབས་པའི་ཕྱིར།
 སྟོན་པས་ཆོག་གོ །

བཞི་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་
 ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བརྒྱུས་ན་འདི་ལྟར་གོ་ལགས་
 ཞེས་གྲུབ་དོན་ཞུས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་
 ཡུལ་ཕར་རྩ་མེར་བྲང་སོང་སྤྱོད་པ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་
 དག་པར་ཞུགས་པ་ནམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ནམ་པ་བརྟན་པས་ཆོས་ཀྱི་

འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ། སྡོན་ལྷར་གྱུར་པ་འཕམ་མེར་གྱུར་པ་སྤུས་ཀྱང་མཐུན་
 པར་འཇིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱར་བ་གཅིག་རབ་དུ་བསྐྱར་རྟེ། བཅོམ་ཞུན་འདས་འདས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྲ་ན་མཆིས་པ་སྐྱབས་མཆིས་པ་བྱང་བའི་
 དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། རྒྱུ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་
 པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་
 ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་
 སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱར་
 རྟེ། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་དེ་ཡང་སྤྲ་ན་མཆིས་པ་སྐྱབས་
 མཆིས་པ་བྱང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ཀྱི། བཅོམ་ཞུན་འདས་
 ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས། རྒྱུ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་
 འགག་པ་མ་མཆིས་པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པ་རྣམས་ལ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ཞུན་པས་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱར་རྟེ། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་
 བ་འདི་ནི་སྤྲ་ན་མ་མཆིས་པ་སྐྱབས་མ་མཆིས་པ་ངེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་ཅོད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དཔེ་དོན་བཤད་ན། མདོ་ཆན་
 དང་པོའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་ཡུལ་ཤར་རྒྱ་མེར་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བའི་དུས་དང་གནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་།
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་གྱི་བཅོམ་བྱ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་བསྐྱོར་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། ཟླ་
 ན་མཆིས་ཞེས་པས་འདིའི་གོང་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་མཆིས་
 ཞེས་པས་བསྟན་དོན་ལ་སོལ་བ་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཀྱི་འབྱུང་བ་དང་། དང་བའི་དོན་ཞེས་
 པས་འདིའི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་དང་དགོས་པ་དང་། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་
 ཞེས་པས་བཅོམ་བྱ་གནས་ཚུལ་བཞིན་གསལ་པོར་མ་བསྟན་པ་ལ་སོལ་བ་གཞན་གྱིས་
 དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་ཚུད་པ་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཆཅན་གཉིས་པའི་དོན་
 ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་
 ལོ་བར་པའི་བཅོམ་བྱ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དེའི་གདུལ་
 བྱ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ཡང་ཟླ་ན་མཆིས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དེ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྒྱེ་
 བ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྒྱེ་བ་མ་
 མཆིས་པ་དང་འགག་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་ལ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
 བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཅོམ་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཚུགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་

འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། ངས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་
 འདི་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན། མ་སྐྱེས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་འགགས་པ་ཡིན་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ནི་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཡིན། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱ་བ་རྩལ་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞེས་སོགས་
 གྱིས། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་གདུལ་བྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་པསྟན་པ་ཡིན་ཞེ་
 ན། དེའི་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 ཆོས་འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལ་རྟོག་མེད་གོས་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་
 འཁོར་གྱི་དགོངས་པ་རྫོགས་པར་རྟོགས་ནས་ཤིང་སྒྲིའི་བཞིན་པར་མི་འདོན་པའི་སེམས་
 ཅམ་པ་དབང་རྣམས་དེ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་འཁོར་
 འདི་ལ་མི་མདོན་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་མཚན་ཉིད་
 གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གསལ་བར་སྟེ་ནས་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གསལ་བར་མ་བསྟན་ཀྱང་གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་གནེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་
 བསྟན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་

པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བརྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་
 དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གསལ་བར་བརྟན་
 པའི་ལེགས་སྤྱེའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་བརྟན་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དགོངས་པ་གཅིག་པར་རྗེ་བརྟན་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་ལེགས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་ཚན་གསུམ་པའི་དོན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་བཤྲོད་བྱ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་གདུལ་བྱ་དང་། ལེགས་པར་
 རྣམ་པར་སྤྱེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་སྤྱེ་བ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 རི་ཁྱ་བྱུ་ཞིག་བརྟན་ཅེ་ན། དེ་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤོད་བྱེད་སྐྱ་ཡི་ཐེག་
 པ་སྟེ་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་མང་ཆོག་གིས་
 གསུངས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་ཞུགས་ཞེས་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བཤྲོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་
 ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་སྟེ། འཁོར་ལོ་དང་པོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་དུ་བརྟན་པ་དང་། བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་པར་སྐྱས་ཟིན་ལ་གསུངས་པ་གང་ཡིན་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཙམ་
 པ་དབང་རྒྱལ་ཞིག་མདོ་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐར་མདོ་
 རྗེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་བྱི་བ་དང་། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ཞུས་པ་རྣམས་བཤད་པ་ལས་ལེགས་པར་ཐོན་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། རྗེ་ཁྱར་བྱས་
 བ་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། སྐར་མ་གཉིས་ནི་ཐེག་པ་སོ་སོ་བ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་གཉིས་

གཞི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞེས་གསུངས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དོགས་པ་ཆེད་པར་འགྱུར་རོ།
 འོ་ན་འདི་ནི་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་པ་ཞེས་ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མཆན་གཞིར་གྱུར་པའི་ལེགས་
 ཕྱེའི་ཆོས་འཁོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་འཆད་པ་
 དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེར། ས་བརྩའི་དབང་ཕྱག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བརྩས་སྟོན་པ་ལ་བྱི་བ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཞུས་པའི་བྱིས་ལན་གཞན་རྣམས་དེའི་མཆན་གཞིར་
 སྐབས་སུ་མ་བབས་པའི་ཕྱིར། རང་ལྷགས་ནི། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་
 ནས་འབྱུང་བའི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་བྱིས་ལན་
 གྱི་མདོ་འདི་ཉེ་ཆོག་སྒྲོས་པའི་མདོའི་མཆན་གཞིར་བརྩུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་
 མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཕྱེ་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདི་པའི་ལྷགས་ཀྱི་བྱང་ངེས་
 ཀྱི་མདོའི་ངོ་བོ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ངེས་
 དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་བྱང་དོན་གྱི་མདོའི་
 ངོ་བོར་འཇོག་པ། སྒྲར་བཤད་པས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་དང་།
 ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་གཟུགས་
 དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ། དགོངས་འགྲེལ་

ལས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་དོན་དུ་མཛད་པའི་སྲོལ་སྤྱུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱོད་དཔོན་ཞི་བ་འཛོ་དང་ཀ་མ་ལ་
 སྤྱི་ལ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ནི་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ངས་ཚས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོས། ཚས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ངས་དོན་གྱི་མདོར་གཞུང་བཙུགས་
 རས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་མུང་པོ་གཞན་དབང་། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཀུན་
 བཏགས། དེ་དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས།
 དེའི་དོན་དུ་བཅོམ་ཡན་འདས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་དོན་དམ་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་པ་ཁོ་ནར་བཟོད་ཅིང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་
 པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་རབ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ངས་པའི་
 དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་
 འཐད་དེ། སྐྱེ་མཆིས་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། ངས་
 དོན་དུ་གཞུང་བཙུགས་ནས་སྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་གཉིས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཅམ་དུ་
 མཆུངས་ཀྱང་། མདོ་ཆོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་འབུམ་པ་ལྟ་བུའི་ནང་
 ཆོན་གྱི་གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བ་རྣམས་
 ནི། ངས་དོན་དུ་སྐྱབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྱིང་པོའི་ནང་ཆོན་གྱི་
 གཟུགས་མེད་ཅེས་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་ནི་དང་

དོན་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འཕགས་མེད་གཉིས་པོ་ཞི་འཆོ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ། བཤད་པའི་སློལ་ཟུར་པ་མཛད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
འདི་ལ་མཁས་པ་མང་པོས་སློབ་དཔོན་ཉིད་མཁན་པོའི་སྲས་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་བཤད་
སྟེང་པོ་སྒྲིགས་སུ་འཕགས་མེད་འདི་ལྟར་བཞེད་ཀྱི་བཤད་པ་ལོགས་སུ་མ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་
ནས། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བཞེད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་
གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་བཤད་ལས་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གསལ་
བར་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལྷན་དགོངས་སུ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཤད་པའི་སློལ་ཟུར་པ་མཛད་པར་བཞེད་པས། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱོས་
ཤིག གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྟོང་ཉིད་ལྷོ་མ་བརྟན་
པ་དང་། བར་མ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་ངེས་ཤིང་། འཁོར་
ལོ་ཐ་མ་བྱང་དོན་གྱི་མདོར་འགྲེལ་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་གཟུངས་སྒྲུབ་ནས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་
པ་ལ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
མདོ་དེ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་
པའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ། ལན་ཚུའི་རྒྱས་སྤངས་ཏེ་སྤྱིའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་
སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་
རྩོན་པོའི་ཁྲ་བ་ལ་སྤངས་ཏེ་བལ་གྱི་ལུ་བས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བས་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་
ཙམ་གྱིས་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་ཆེན་པོའི་ཁྲ་བ་ལ་སྤངས་

ནས་རས་སྒྲུབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བས་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྡེ་རི་མ་
 དང་བྲལ་བ་ནི་པེ་ཏུ་འེ་རིས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས་མི་ཉག་པ་དང་
 ལྷག་བསྐལ་བ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་དང་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་
 འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་སྒྲོ་བ་སྒྱུད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་
 བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་
 གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་བརྩོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་
 བའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས། རང་བཞིན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །
 ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་ཡིན་
 གནས་ཞེས་བཅོམ་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 སལ་ཆེར་གོ་སྒྲ་ཞིང་དཔའི་སྐབས་ཀྱི་ལན་ཚུ་ཞེས་པ་རྒྱ་ཚུ་དང་། ཟས་རྟོན་པོའི་ཁྲ་བའམ་
 ཟས་ཀྱི་ཁྲ་བ་རྟོན་པོ་ནི་ཉ་ཁྲ་དང་། སྒྲ་ཆེན་པོའི་ཁྲ་བ་ཞེས་པ་དངུལ་ཚུ་ཡིན་ལ། དོན་
 ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ཞེས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མེད་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་བའི་གཏམ་
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་པ་ལྟན་པ་ལ་
 བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོང་པོ་བསྐྱུས་ན་མདོ་དོན་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་

གྲིས་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་བརྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་དམན་པར་རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ན་རིམ་པ་དང་པོས་སྐྱེས་ཐེད་
 གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གཉིས་པས་སྐྱོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གསུམ་པས་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་བརྒྱུ་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་བརྟན། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་ངེས་པ་
 ཡིན་ན་རིམ་པ་དང་པོས་སྐྱེས་ཐེད་གྱི་ལམ་རིམ་དང་། གཉིས་པས་ཟབ་མོའི་ལམ་
 རིམ་དང་། གསུམ་པས་སྐྱེས་པའི་ལམ་རིམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། རིམ་པ་
 གཉིས་པར་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་པ་མོ་བརྟན་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཐབས་གྱི་ཆ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དུ་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་
 ཅན་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་ནམས་གྱིས་དང་པོར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད། དེ་མེས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་དབུ་མ་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
 ཅིང་། རིམ་པ་འདི་ཡང་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་ཉིད་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་སྤྱོད་བདད་སྟེ། འོན་དམ་ནམ་པར་ངེས་གུར་ནས།
 ལྟ་ངན་ཐིབས་གནས་འཛིག་རྟེན་ལ། སྟོང་རྩེ་ཀྱན་དུ་སྐྱེས་ནས་སུ། འགྲོ་དོན་བྱེད་
 པར་དཔའ་གུར་པ། བྱང་ཆུབ་སྒོ་རྒྱས་མཁས་པ་ནི། ཁྱོད་དང་སྟོང་རྩེས་བརྒྱན་པ་
 ཡིས། རྒྱལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཡང་དག་སྟོན། ཡང་དག་དད་པས་རྩིས་འབྲང་བ།
 རྩིགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རྒྱལ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཐང་བྱ་སྟེ། འདི་
 ཙེ་ཡང་དག་ཤེས་ཆོལ་བརྟོན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟོང་པོའི་མདོ་ཡང་རིམ་པ་གསུམ་པ་འདིའི་མཆོག་གཞིར་བཟུང་བར་བྱ་

རྟེན་ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་ཐ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐབས་དང་པོའི་མཇུག་དགོས་པ་
 རྟེན་པའི་གཞུང་དུ། སྤར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སྤར་ཡང་ཐ་མའི་རྒྱུད་འདི་
 རུ། །ཉེས་པ་ལྟ་རྣམས་སྤར་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་
 པའི་གཞུང་གི་དོན་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་
 རིམ་པ་གསུམ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་རིམ་པ་བཞི་ན་
 བན་ཚུན་ནང་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་
 དང་པོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་
 རྟེན། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས།
 དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ནས་
 བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་པ་མི་འགལ་ཏེ། བཀའ་རྒྱས་འབྲེང་བསྐྱུས་གསུམ་པོ་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་འདི་ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་
 པ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འགལ་བ་ག་སྟག་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ནས་བཤད་པའི་རིམ་པ་གསུམ་པའི་མདོ་ཡིན་ན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས། དགོངས་
 འགྲེལ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ན་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ལྟར་ན་འགལ་མི་འགལ་དཔུང་པར་འོས་ཤིང་འཕགས་སེང་
 གཉིས་ཞི་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱུགས་མི་འདོད་ན། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 མཐུན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། རྣམ་དཔྱད་ལྟར་པའི་བསམ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་བརྗོད་བྱ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་བསྟན་བཅོས་

རྒྱན་ཚོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཞི་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བྱེད་དམ་གཉེན་པོ་
 ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བྱེད་དམ་ནམ་པ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བྱེད་ཅེས་གང་། ངང་པོ་ལྟར་ན་
 ཆོས་མངོན་པ་དང་རྫོས་ཏེ་དེ་ལས་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྒྲེ་མཆེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་རྒྱས་པར་
 བཟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཟན་བཅོས་ཚོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། གཉེན་པོ་འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་རམ།
 རྒྱུ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཅམ་བཟོད་བྱར་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྒྱུ་
 པ་གཞི་བཅས་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བྱེད་དམ། རྒྱུ་པ་གཞི་མེད་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བསྐྱུས་
 པ་གང་ཡིན། ངང་པོ་ལྟར་ན་ཆོས་མངོན་པ་དང་རྫོས་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་གིང་།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་དོན་རྒྱུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཟན་
 པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་རྟོགས་མི་རྒྱས་སོ་ཞིན། ཞེས་
 པའི་ཚུད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐུག་འཆལ་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། གཞན་དག་སེམས་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། ལན་ནི། བཟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ཆོས་ཅན། གཞི་གཉེན་རྒྱུ་པ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བཟོད་བྱར་བྱས་པའི་
 རྫོས་ཆོས་མངོན་པ་དང་རྫོས་པའི་རྫོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་
 མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་གཞི་གཉེན་རྒྱུ་པ་གསུམ་ཅར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཡིན་ན། དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བཟོད་བྱར་བྱེད་
 དགོས་གིང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 པའི་ལན་ནི། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་
 མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དང་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་ལ་

ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ལོང་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཡུམ་རྒྱུ་འབྲིང་བསྐྱུ་པ་གསུམ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་འགོད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞི་
 ཤེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་འགོད་པ་དང་། ལམ་
 ཤེས་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་འགོད་པ་དང་། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུ་པའི་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་འགོད་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། རོན་ཆཅ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། གཞི་ཤེས་གྱི་
 ཤེས་བྱའི་གཞི་ངོས་བཟུང་བ། སྒྲོ་པ་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ དེས་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་
 རྒྱུ་། དེས་ན་ཉན་རང་གི་མངོན་རྟོགས་གཞི་ཤེས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་བརྟན་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་
 རང་གི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་དང་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱུ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་། ཤེས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་མིན་
 ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གྱི་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། ཞེས་པས་
 བཞི་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འང་རོན་ཆཅ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ་སྒྲོ་
 པ་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་ ལམ་ཤེས་གྱི་ཤེས་བྱའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཇི་ལྟར་
 ཤེས་པའི་རྒྱུ་། དེས་ན་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་བརྟན་རྒྱུ་ཡོད་དེ། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་ཞེས་པས་དང་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 རང་སངས་རྒྱུ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་

ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིག་སྤྲོད་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དང་། ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྒྲིག་སྤྲོད་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་དང་། སྒྲིག་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པ་བརྟན་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ལྡན་མས་ཀྱི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི་དེ་ཅས་བྱའོ།། ཞེས་པས་བཞི་པ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔུང་པ་ལ་ཁ། ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་ངོས་བཟུང་བ། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་རིགས་གང་ནས་རྫོགས་དཔུང་པ། རྫོགས་སྒྲིག་སྤྱངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཆད། འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་སོགས་བརྟུ་བྱ་གཉིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་གསུམ་པོ་དེ་འདིར་བརྟན་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་འཛོག་ཅིང་། ཉན་རང་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་འདིར་བརྟན་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་མི་བྱ་སྟེ། འདིར་བརྟན་ཤེས་བྱ་ཉན་རང་གི་ལམ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་། རྣམ་གཞག་གི་རྟོན་ཉན་རང་ལ་རྣམ་པར་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། རབ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནས་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྤྱིར་བཏང་ནས། རྫོགས་སྒྲིག་སྤྱངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་སྤྱིར་། གསུམ་པ་ལ་གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཡག་

རྟེན་ལ་ཕྱིན་པའི་དུས་མའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་རང་གི་
 སྤང་པ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཏེ། དེར་ཉོན་ཐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་
 པ་ས་དང་པོར་རྫོགས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་སློམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་བརྩུ་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ནས་དེ་ལ་ས་བརྩུའི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་སྤང་བུའི་ཉོན་ཐྱིབ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་དུ། སློམ་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ། མཐོང་བ་དང་སློམ་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་རྒྱ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྩུར་རྣམ་པར་གཞག་
 གོ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྩོད་རྟེན་ལ་ཕྱིན་པའི་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་རྟོགས་
 གཉིས་ཀྱི་རྫོགས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་
 ཐྱིབ་ལ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་ཐྱིབ་ས་དང་པོ་ནས་སྤངས་ཤིང་
 བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ཐྱིབ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཀྱང་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་ཐྱིབ་རྩོན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་
 པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། དེས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ཐྱིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འཕགས་པ་སློབ་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དགེ་འདུན་དཀོན་ཚལ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྱོལ་ལམ་ནས་སྐབས་གནས་ཡང་དག་ཡིན་མེན་
 གྱི་ཐེ་ཆོས་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཀྱང་
 བརྟགས་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་

གྲོལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་པོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་།
 ཉན་རང་དག་བཅོམ་པས་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་གྲོལ་མ་སྤངས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་རིག་
 བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་འགོད་པ་འབྲེལ་མེད་དེ། མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཞེས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་གྲོལ་ཏུ་མཛད་ཀྱི་ཉོན་
 གྲོལ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་པོ་ཅག་ཀྱང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་གྲོལ་ཤེས་གྲོལ་དུ་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་བས་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། ས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་སྤངས་
 པ་རྣམས་མ་རྣམས་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་གྲོལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ས་དང་པོ་ནས་ཉོན་གྲོལ་ཟད་པར་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དམན་ལམ་སྡོན་མ་མོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཉོན་གྲོལ་དང་ཤེས་གྲོལ་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་པའི་ཕྱིར་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་མོངས་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་གྲོལ་པ་ཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། ཅིག་ཅར་དག་བཅོམ་པ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་སུ་བྱེད་ཀྱང་སྐྱགས་དང་སྐྱན་
 གྱིས་བསད་པའི་དུག་ལྷ་བྱུང་དང་། དཔེར་ན་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་ས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྟེད་དོ། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་
 རྟེན་ཉི་ཁྱི་སྤང་བ་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་
 གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྟེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་
 ན་སྐྱབ་བསྐྱེལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་འོ། །འདི་ག་ལས་ཤེས་ཞེ་ན་ལམ་གཞན་ཁྱད་
 པར་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རིགས་དང་དབང་པོ་དང་ཆོགས་ཁྱད་ཞུགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་

རོ། རྒྱུ་ཆུབ་སེམས་དཔེ་བཟོད་པའི་བྱེད་པར་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་བྱེད་
 པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་དག་གི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དེའི་བཟོད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོགས་པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་གྲངས་
 གཞན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤད་ན། གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་
 གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་འགོད། བཟོད་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན་ཞེས་པ་ནས་དེའི་
 བཟོད་པ་ཡིན་གྱི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་གང་འདུ་བའི་བཟོད་
 པ་དང་། དེར་འདུ་བའི་ཚུལ་དང་འདུ་བའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་འཆད། དེའི་ཚུལ་ཡང་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་ནང་དེར་ཉན་རང་གི་སྤངས་
 རྟོགས་འདུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་
 བ་སྤྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤོང་བར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡིན་ཏེ། དམན་ལམ་སྤྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྤྱོད་ལམ་པ་དེས་ཉོན་སྤྱོད་
 དང་གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་བ་ལ་གཙོ་བོ་འབད་ན་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་པའི་ཆོད་དེར་དེ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་
 པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལམ་གཞན་ཆོས་ཉིད་བདེན་
 སྤོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཡིན་ན། དེའི་སྤོང་དུ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ཐུན་པ་དང་། དད་སྙུགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩོལ་དང་། བསྟོད་
 རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅེས་
 པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྐབས་དེར་ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་རྫོགས་སམ་སྒྲམ་
 རོ། དེ་འགོག་པ་ལ་རྟོགས་པའི་ཆད་འདི་ཙམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་གྲངས་

གཞན་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཉོན་མྱོང་བ་ལ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤངས་པ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་གཉིས། དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སངས་རྒྱལ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མོང་དུ་བཞད་པའི་ལུང་རིགས་ནམས་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཁ་ཅིག་ ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་སྒྱུན་གྲུབ་དུ་བྱེད་ཀྱས་པ་དེ་སྒྲིན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆད་དང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པའི་ཆད་ཡིན་ནི་ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུས་དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ། ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཆོས་སྒྲུ་མ་ངོན་དུ་མི་བྱའོ། ། ཅེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡང་དག་མཐའ་མ་ངོན་དུ་མི་བྱའོ། ། ཅེས་གདམས་རིགས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་འདིར་བཞུན་ཡང་དག་མཐའ་མ་ངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་འདིར་བཞུན་ཡང་དག་མཐའ་མ་ངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཅེས་གདམས་རིགས་པ་གང་ཞིག་ རྫོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཆོས་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་པའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། ཡོངས་སྒྲིབ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་དགེ་བའི་ཅ་པའི་

རྒྱས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། ཡོངས་སྐྱའི་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བུའི་ཆེད་
 དུ་དམ་བཅས་པའི་སྒྲིན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དང་། སྐྱལ་སྐྱའི་ཁིང་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བུའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པའི་སྒྲིན་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱས་
 པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དེ། སྐྱལ་སྐྱའི་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བུའི་ཆེད་དུ་དམ་
 བཅས་པའི་སྒྲིན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དང་། ཁིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་སྐྱའི་
 བཀོད་པ་གངས་དེ་སྟེད་དང་། སྐྱ་རེ་རེའི་འཁོར་དུ་སེམས་ཅན་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་
 ཆོས་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེ་བརྟན་པས་སྒྲིན་གྱི་ལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་རྒྱས་པའི་རྒྱུའི་དགེ་
 རྩ་ཡོངས་སུ་བསགས་ཟིན་པ་དེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས་པའི་ཆེད་དང་།
 རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་ཡོངས་སྐྱལ་གཉིས་ཀྱི་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་
 རྒྱུའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྔོང་བ་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་སྤངས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ། །

ཨ་པ་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེད་
 བཤད་པ་ནི། ཁ་ཅིག དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་། དེ་ལ་
 སྤར་མེ་ཁྱད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་དེ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཞེས་
 ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག སྒྲོ་བུར་བྱི་བུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་དང་།
 དེ་ཐོབ་པ་འདིར་བརྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེད་ཡིན་ཟེར་ཁིང་། ཨ་
 ཕྱི་གཉིས་ཀས་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་གཞག་བཞིན་དུ་གཞན་དོན་འབད་མེད་ལྷན་འགྲུབ་
 དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་སྒྲིན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཆེད་དུ་སྒྲས་པ་ལ། མཐོག་
 གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱས་དམན་ལམ་རྫོགས་དུ་མ་སྔོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་

མ་ཐོབ་པར་དུ་སངས་རྒྱུ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས་རིགས་པར་ཐལ་བའི་ཐལ་
 བ་འཕེན་པ་མངོན་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་ལུགས་ནི། བྱལ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱུག་བསྐལ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ། འདིར་བསྟན་གདམས་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་
 ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་
 བཞེད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་མཐའ་ཞི་བ་
 ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་ནི། ཉེར་ཞི་དེ་ལ་རང་གི་བསམ་པ་
 ལ་སྟོན་ཏེ་སྤར་མི་ལྡང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཐལ་པ་ཐེག་
 དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་དང་།
 དེ་ལས་སྤར་མི་ལྡང་བའི་རྒྱལ་གྱིས་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནི་གཙོ་བོའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆད་དུ་
 འཛོག་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ཆད་པའི་མུང་འདས་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་འདོད་པ་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཚྲོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་
 པས་མི་འཐད་དོ། །དེ་འདྲའི་ཐེག་ཆེན་པ་དེས་ཚྲོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་མ་བྱས་བར་
 དུ་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་
 གི་བདག་འཛིན་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་སྤྲོང་ཏེ། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡང་ཆོག་གསལ་ལས་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་སྟོན་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་མི་སྤྲོང་བའི་ཕྱིར། དེ་མ་སྤངས་ན་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་

སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བཞུག་
 ཏོ། ། ཞེས་གསུངས། གདམས་པའི་ཆུ་ལྷོད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་བར་དུ་འདིར་
 བཞུག་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ་ཞེས་གདམས། དམན་ལམ་སྒྲོན་སོང་གི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། དེང་ཕྱིན་ཆད་རྫོགས་སྒྲིན་སྦྱངས་གསུམ་མ་བྱས་བར་དུ་འདིར་བཞུག་ཡང་
 དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། ། ཅེས་གདམས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར། རྣམ་བཤད་
 ལས། ཉན་རང་དགྲ་བཙུན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་སྒྲོན་གྱི་གོམས་
 པའི་དབང་གིས་བར་བར་དུ་འདིར་བཞུག་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པ་ནི། ཞི་བ་དེ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྐྱས་བྱེན་ལྟར་མི་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་སྒྲོའི་འཕེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཐལ་འགྱུར་བས་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐལ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་འདིར་བཞུག་ཡང་དག་མཐའ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་གཞི་
 མཐུན་དུ་མཛད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་
 ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་སྐབས་འདིར་བཞུག་
 པའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ལྷགས་དེ་ལ་འདིར་བཞུག་ཡང་དག་མཐའ་དང་།
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་འདས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་མཛད་
 ཞེས་པའི་འགོག་པ་རྣམས་གནད་གཅིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེར་ཞི་དེ་འགོག་ལས་སྒྲོང་བར་

མཛད་ཅེས་པའི་འགོག་པ་དང་། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་བྱང་འདས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདིར་བསྟན་ཡང་དག་མཐར་བྱེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་འགོག་བདེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བས། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་
 པར་བཞེད་པའི་ཤིང་ཏེ་ཆེན་པོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བས་འགོག་བདེན་དོན་
 དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་འདྲ་སྟེ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་པ་ཡོད་དོ།

འོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་དགོས་
 དོན་གྱི་སྒྲིན་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ན་གཞུང་
 འདི་སྒྲིན་པས་བྱུན་གྱི་གདུལ་བྱས་བསྟན་བཅོས་འདི་བརྩམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་
 མེད་སྟམ་པའི་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསལ་ཏེ། ཕལ་ཆེར་ཡོད་སྟམ་པའི་དོན་འགྱུར་
 གྱི་ཐེ་ཆོམ་བསྐྱེད་དེ་བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་པར་འགྱུར་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་
 གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྱར་མི་བྱེད་པར་གསུམ་ཀ་བཞིན་
 བྱར་བྱེད་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞིན་བྱ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སྟམ་
 པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་བཞིན་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་ཉིད་དགོས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་
 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་དམ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ། ཆོས་བཞི་ངོས་བབྱང་
 བའི་སྒྲིན་པ་མདོ་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟུན་བསྟན་
 བཅོས་གྱི་བཞིན་བྱ། བསྟན་བཅོས་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་ཐག་དུ་རྟོགས་པ་དགོས་
 པར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ཉིད་དགོས། ཉིད་དགོས་དགོས་པ་
 ལ་རག་ལས། དགོས་པ་བཞིན་བྱ་ལ་རག་ལས། བཞིན་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལ་རག་ལས་
 པ་དེ་འབྲེལ་པ་ཡིན་ནོ། །དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོས་སོགས་ཆོས་

བཞི་དགོས་འགྲེལ་ངག་གི་བཅོམ་བྱ། བཟུང་བཅོས་ཚུམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དམ་མེད་
ཡལ་ཆེར་ཡོད་སྟུང་པའི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་སྒྲེས་པ་དེའི་དགོས་པ། དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་བཟུང་བཅོས་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འདུག་པ་ཉིང་དགོས། དེ་ནམས་སྤྱེ་མ་སྤྱེ་མ་
སྤྱེ་མ་ལ་རག་ལས་པ་ནི་འབྲེལ་པའོ། །

འོ་ན། ཆོས་སྤྱོད་བརྩའི་བདག་ཉིད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་བརྩའི་དེ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཤེས་པ་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་བརྩའི་ལ་བཞེད་
པ་དང་། ཆོག་གསལ་དང་གསེར་སྤེང་དུ། སར་སྤྱིན་བརྩའི་ལ་བཤད་པ་དང་། སྤྱེ་མ་
ཁའི་ག དགེ་བ་བརྩའི་ལ་མཛད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། རྫོང་ཐུག་བརྩའི་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་མདོའི་
དོན་གདམས་ངག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གནས་སྐབས་བརྩའི་དེ་བུ་བས་སྤྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐམས་ཅད་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་བརྩའི་ལ་བུ་བཞེད་ཉེ།
ཆོས་བརྩའི་དེ་གཞིར་བཟུང་ནས་དེ་ལ་གནས་སྐབས་མཛད་པར་རྟོགས་པ་བརྩའི་དེ་
བའི་སྤྱིར། སྐབས་འདིར་ཞར་བུང་བཀའ་བཟུང་བཅོས་ཀྱི་མཐའ་ཅུང་ཟད་དཔུང་ན་
གསུམ་སྟེ། བཀའི་ནམ་བཞག་དང་། བཟུང་བཅོས་ཀྱི་ནམ་བཞག །དེ་གཉིས་འགལ་
མི་འགལ་དཔུང་པ་ནམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་
བཅོམ་པ། དེ་བུ་བཤད་པ། མདོར་བསྟུས་ཉེ་རོ་བཤད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར།
དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་དེ་བཅོམ་བྱ་དང་ཐུན་དགེ་བའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་མུང་འདས་ཀྱི་པན་ཡོན་སྤྱིན་པར་བྱེད་
ལ་གཞན་གཞེགས་གཟན་ལ་སོགས་པའི་ངག་ནི་དེ་སྟེ་མ་ཡིན་ཉེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་

ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་
 བྱེད་གསུངས། ཞི་པའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྤོང་གསུང་
 ཡིན་ཟློག་པ་གཞན། ཞིས་གསུངས། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
 པག་ལ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་པག་ལ། བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པའི་པག་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཆེ་བ་བཞི་ལྡན་གྱི་གསུང་རབ་མཐར་ཐུག་དེ་པག་འདི་པོར་
 འཛོག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བརྟན་བཙུག་གི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་བཞིན་
 ཆེ་བ་བཞེད་པ། དབྱེ་བ་བཞད་པ། མདོར་བསྟུས་ཏེ་དོ་བོ་བཞད་པ་གསུམ་དུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། །ངན་འགྲོའི་
 འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཕན་ཡོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་བཞད་རིགས་
 པ་ལས། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོའི་སྲིད་ལས་སྦྱོབ་
 པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྦྱོབ་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བརྟན་བཙུག་ཏེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་
 གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། ཞིས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། བཞེད་
 བུའི་སྟོན་སྐུ་བྱེ་བ། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་ལྡན་གྱི་བརྟན་བཙུག་གསུམ། དགོས་པའི་
 སྟོན་སྐུ་བྱེ་བ་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་ཅོད་པ་ལྟར་ལེན་སྦྱོབ་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་བརྟན་བཙུག་གསུམ།
 ཀུན་སྤོང་གི་སྟོན་སྐུ་བྱེ་བ་ངན་གཡོ་བཙུང་བྱུག་སྦྱུག་བསྐལ་སྤོང་པའི་བརྟན་བཙུག་གསུམ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། གསུམ་ཆན་གསུམ་
 གྱི་དང་པོ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་དུག་བྱི་རོལ་པའི་བརྟན་བཙུག་དང་། གསུམ་ཆན་གསུམ་
 གྱི་ཐ་མ་གསུམ་ནང་པའི་བརྟན་བཙུག་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་འཛོག་པོའི་གཙུག་རྒྱན་
 ལེན་པའི་བརྟན་བཙུག་དང་། བྱ་རོག་མེད་ཏེ་གི་བརྟན་བཙུག་གཉིས་དང་། ཏོག་

གའི་རིགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱི་རིལ་པའི་ཐོས་ཚིག་ལྟར་ལེན་པའི་བརྟན་བཅོས་གཉིས་དང་།
 བྱམ་ཟེའི་གསང་ཆོག་སྟོན་པའི་བརྟན་བཅོས་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་འདུག་
 པའི་བརྟན་བཅོས་གཉིས་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དོན་མེད་དོན་ལོག་ཐོས་ཚིག་ངན་གཡོ་
 བཅེ་བྲལ་གྱི་བརྟན་བཅོས་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཏུ་
 བྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་
 དོན་དང་ལྡན། ཐོས་ཚིག་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །ངན་གཡོ་བཅེ་བྲལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 སྤོང་། །བརྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། རེས་སྤྱི་བ་མ་སྤངས་པའི་རྩོམ་པ་པོས་བརྩམ་བུའི་དོན་རྟོགས་པའི་སྟོན་སྟེ། རྟེན་
 བཀྲུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཤེད་མེད་པར་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་ལུང་རྣམ་
 དག་དེ། རྣང་པའི་བརྟན་བཅོས་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་མ་མ་
 ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་རྣམ་གཤེད་མེད་ཡིད་
 ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པར། །དེ་ཡང་དྲང་སྤོང་
 བཀའ་བཞིན་སྦྱི་བོས་ཐོངས། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་
 འགལ་མ་འགལ་ལ་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་འདུལ་བ་ལ་བསྟོད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་
 སྟོན་པ་དེ་ཡི་བརྟན་བཅོས་ནི། །མདོ་དང་ཆོས་མངོན་ཡིན་གསུང་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་
 དང་བརྟན་པ་ཉིད་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་གྱུར་ཕྱག་བུའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་གཅིག་
 བཞིན། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང་། གཞི་བརྩུ་བ་ལས། རྒྱས་འབྱེད་བརྩུས་གསུམ་སྒྲུབ་པ་
 ལྟར་ལེན་གྱི་བརྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་བརྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་
 རྣམ་བཤད་མངོད་ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་གཉིས་མི་

འགལ་བར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། དེས་པའི་
 ཆོག་གིས་ཚུལ་གྱིས་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཚུལ་པའི་ཡུམ་རྣམས་
 སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱ་བཤད་དུ་ཡོད་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའི་མདོའི་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་རྣམ་པས་འགལ་བ་ཁོ་ན་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན། ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད།།
 ཅེས་པས་མདོ་དོན་བསྟན་དོན་གྱི་སྒྲི་ནས་འཆད་ཚུལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཆོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་མཆོད་བཞིན་གྱི་སྐབས་
 སུ་ཡུམ་ལ་བསྟོད་ཐུག་བྱས་པའི་ཤར་ཕྱིན་དེ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་
 ཀྱི་སྒྲི་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྲི་སྤང་བ་ལས།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བཞིན་པར་བྱ་བའོ་ཞེ་ན།
 བཤད་པ། ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་
 དང་། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 རྣམ་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་དང་ལྡན་པའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཐུག་
 འཆོལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞིག་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་
 བྱ་ཞེས་འདྲི་བ་ལ། མདོན་རྟོགས་བདག་ཉིད་བདུན་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་རབ་ཡ་རོལ་ཕྱིན་
 ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། བདེ་ཆག་དུ་མི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་
 བ་ཚྱོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་མདོ་དོན་བདེ་ཆག་
 དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་ན། དེས་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ལ་ལ། རྗོད་
 བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་བཞིན་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒྲི་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་པ་

ལ་གཞུང་འདི་གསུངས་སོ། །འོ་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཕར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་སློབ་དཔོན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མེས་པོ་ཆོག་གི་སྐུ་ལོན་པ་
 དང་། རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་ལོན་པས་དེ་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་དངོས་མེན་
 ཞིང་། ས་བཙུའི་མཉམ་བཞག་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་པ་བཙུའི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་སུ་བཞེད་ལ། དེ་དང་སྤྱོད་པ་ཙམ་མཐུན་པར་འབྲེ་ཆེན་པོའི་ཁྱེ་
 དང་གསེར་ཕྱིན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་གནས་པར་བཤད།
 སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་
 དང་སློབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ་པའི་རིམ་གྱིས་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པའི་ལེ་ཤེས་ཤིག་པའི་ཕྱིར། ས་ཤེས་ཤིག་རབ་ཀྱི་མཐར་འཁོར་བ་ལོན་པས་ན་ས་ཤེས་
 ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་
 བཙུན་ལྟར་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལེ་ཤེས་སྟེ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ལོན་ལ། དེ་འཐོབ་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་རྒྱ་གཞི་ཆོག་གི་གཞུང་དང་མཐོང་བ་
 ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ས་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྤྱོད་པ་ཀྱི་མྱེད་པོའི་ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི། ཤེས་
 རབ་ས་ཤེས་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ལེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །སྐབས་བྱོན་དེ་
 དང་ལྟར་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྤྱོད་ལོན། །ཞེས་བཤད་པ་ལོན་ནོ། །དེའི་
 ཕྱིར་དེ་དང་འབྲེལ་བས་གཟུགས་བརྒྱན་དང་བྲལ་བ་རྒྱུ་ཕར་ཕྱིན་པ་གསུམ་ཀྱི་ཡང་། ཤེས་རབ་
 ཀྱི་ས་ཤེས་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བཟུང་བ་ལོན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལས་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནམས་ཉིད་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས་བྱང་
 རྒྱུ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་དེའི་དོན་བཤད་
 ན། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་པ་ནས་དངོས་ཡིན་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ལུང་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྒྲོམས་སྒྲོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་།
 ཉིན་གྱི་ཁྱད་པར་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ། རོ་བོའི་ཁྱད་
 པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ། དགག་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་བདེན་སྟོང་
 རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་རབ་དུ་རྒྱུ་འབྱེད་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་འཐོབ་པ་དང་ཅེས་པ་ནས་
 བཏགས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་ལམ་ཤེར་
 ཕྱིན་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཤེར་ཕྱིན་
 བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་
 པ། དངོས་ལ་གཞིན་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཆང་སྟེ། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་
 གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་
 ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཆང་སྟེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
 གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཆང་སྟེ། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཅེས་པ་ནས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་

གཞུང་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་རང་བཟོ་མིན་པར་སྒྲོབ་དཔོན་
 སྟོགས་སྒྲུང་གི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུན་གྱིས་བཤད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས་བཟུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཡུང་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྟེན་
 གྱི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཐེག་
 དམན་གྱི་མདོ་དང་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུན་གསུམ་གཞུང་ཤེར་
 ཕྱིན་དངོས་དང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་བཞི་དང་
 བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྦྱོམ་ལམ་རྣམས་ལམ་ཤེར་
 ཕྱིན་དངོས་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཐེག་དམན་གྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་
 དང་བྲལ་བའི་རྣམ་མཁྱེན་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་སྒྲོབ་དཔོན་
 སྟོགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པར་བཟུང་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་
 ལས་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡུང་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཏན་
 ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་གསུམ་འབའ་
 ཞིག་སྟོན་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཞར་བྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་
 རང་གི་ལམ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཡང་མི་
 འབྱུང་བས་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་ཐབ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སྒྲོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཅེས་སོགས་གྱིས་བརྟན་ཞིང་དེ་ནི་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཆར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡང་དག་བཤད། ཁྱིམ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ཡུམ་
 ལ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དུ་བཤད་ན། དེ་དག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་

ཞེན། དེ་ཡང་དེར་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་བྱའི་ཡུལ་མཁའ་ཁྱེན་པ་གསུམ། སྒྲོམ་
 བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་པ་བཞི། བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱེ་རྣམས་སུ་གངས་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲུལ་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་མཁའ་ཁྱེན་པ་
 གསུམ་དུ་གངས་ངེས། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 ཆ་ནས་ཀྱང་མཁའ་ཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་རང་
 ཉེར་ཁྱེར་འབྲིད་པ་ལ་གཞི་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེས་དེར་འབྲིད་རྒྱས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ལམ་ཤེས་དགོས་ཤིང་དེས་སྒྲུབ་རྒྱས། སངས་
 འཕགས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱར་བ་ལ་རྣམ་མཁའ་ཁྱེན་དགོས་ཤིང་དེས་བསྐྱར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ། ཐོབ་
 བྱ་རྣམ་མཁའ་ཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། དེ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་གཞི་ཤེས་གསུམ་དུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོམ་བྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་སྒྲུབ་པ་བཞིར་ངེས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་བཞི་
 བསྒྲོམས་པའི་དགོས་པ་ནི་སྤངས་ཏྟོགས་མཐར་ཐུག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། སྤངས་
 པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ངེས། ཏྟོགས་
 པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྩིས་འཛོལ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཉིན་
 པོའི་རྣམ་པ་རྩོགས་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་རྩོགས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་ཅེ་མོ་འམ་
 རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཅེ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཏྟོགས་པ་མཐར་
 ཐུག་གི་ངོ་པོ་ནི་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་ཏྟོགས་པ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་གཅིག་ལ་འབད་ཚུལ་གྱི་ཚུལ་བ་སྤྲོལ་གཅིག་སྒྲོམ་

པའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་བྱ་རྒྱུ་གསུ་སྐད་ཅིག་མའི་
 ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་རྣམས་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱར་དང་། དེའི་རྒྱུ་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་
 པ་རེ་རེ་ལ་ཀུན་སྒྲོང་གི་ཚུལ་བ་ཕྱ་མོ་མི་འདྲ་བ་རེ་གོ་རིམས་མཐར་ཆགས་སུ་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱངས་ངེས་དེ་ལྟར་ཡིན་
 མོད། གོ་རིམས་ངེས་ཚུལ་འི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་
 གྱི་རིམ་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་། ལམ་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་
 པ་དང་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན། སྦྱར་བཞི་དང་། ཆོས་སྐྱ་
 རི་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ལ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་དང་། སྦྱར་བ་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་
 དོན་གྱི་རིམ་པའི་དབང་དུ་མངོན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ངོ་
 པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོའི་ཆོས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ལེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་མངོན་པ་མི་འཐད་དེ། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཛིག་བྱེད་གཏན་ལ་
 སལ་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ཡོངས་རྒྱུ་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ཅིག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
 པའི་ལེ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་འཐད་དེ། སྐབས་དང་པོས་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་ཆོས་བརྒྱ་དངོས་སུ་བརྟན་པས་རྣམ་མཁྱེན་ལེའུར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁྱེན་
 ལ་ཡང་འི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་
 ལས་འི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་འི་ལྟ་བུ་གཟིགས་པའི་གཟིགས་ངོར་འི་སྟེང་
 པ་མ་གཟིགས་ཤིང་། རི་སྟེང་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འི་སྟེང་པ་གཟིགས་པའི་

གཟིགས་པོར་ཇི་ལྟ་བུ་མ་གཟིགས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཟིགས་ན་ཇི་ལྟ་བུ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁུན་ཇི་སྟེད་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་། ཇི་སྟེད་པ་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁུན་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོང་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཐལ་པའི་སྦྱོན་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་
 ཞེན། སྦྱོད་འཇུག་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཤུགས་ལ་རྟོགས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རང་གི་ལུགས་ནི། འཇུག་
 པའི་ཤིག་ཆེན་དུ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བར་ཡུལ་རྟོགས་པ་འདི་པའི་ལུགས་ལ་མེད་པ་རིགས་
 པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་གསལ་ཞེས་གསུངས་པས། རྣམ་མཁུན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོན་ནས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་ཁ་
 ཅིག་ རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཁུན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་མཛད་
 པ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་ལེམས་མཐོང་
 ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་
 གི་ལུགས་ནི། སྟོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་
 ལ། དེ་གསུམ་ཡང་འགལ་བའོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ་ཁ་ཅིག་ རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་

གྱི་མཁྱེན་པ་དེའི་འཛིན་བྱེད་དུ་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་འཛིན་བྱེད་དེ་མ་ཆང་ཞིང་། སྒོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་མཁྱེན་གཞི་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ཟེན་པའི་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་མཁྱེན་པ་དེ། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་
 པའི་གཞི་ཤེས་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་ན། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་
 དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་སུ་ཡོད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་རྣམ་རྟོགས་
 སྦྱར་པའི་མཆོན་ཉིད་དང་། དེའི་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་བརྒྱས་སྒྲོམ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆོགས་ལམ་ལས་རབ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཅེ་སྦྱར་གྱི་འཛིན་བྱེད། དེའི་ན་བཞི། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་ལམ་ནས་རྒྱན་
 མཐའི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམས་མཐར་
 ཆགས་སུ་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། མཐར་གྱིས་
 སྦྱར་པའི་མཆོན་ཉིད། དེའི་ན་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་
 ནས་རྒྱན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་གྱི་བར་དུ་ཡོད། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
 ཅ་གསུམ་བྱ་རྟོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་པར་རྣམ་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཟེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་སྐད་ཅིག་སྦྱར་གྱི་འཛིན་བྱེད། དེའི་
 ན་བཞི། ས་མཆོམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད། སྦྱར་པའི་བསྒྲོམས་སྐབས་གྱིས་ཐོབ་

པའི་ཡིན་ཏན་མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད། དབྱེན་བཞི། ས་མཚམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ལ་ལམ་རྒྱང་ཁྲག་གི་
 རྣམ་པའགག་བཤད་དགོས་པ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་མདོ་དང་རྒྱན་
 གྱི་བརྗོད་བྱར་གྱུར་པའི་ཡུམ་ལ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་སྦྱེ་བ་ལྟར་དུ་གྲངས་ངེས་གིང་
 ངེས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་གོ་རིམས་སུ་འབྱུང་བ་འཐད་པར་རྟོན་པ་ནི། འགྲེལ་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་སྒྲིའི་མཚམས་སྒྱུར་ལས། གང་གི་ཆེ་སྒྱུ་དང་གཡོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རིམ་གྱིས་ཤེས་
 རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་འདི་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པ་དང་།
 རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་མའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པས་སེམས་པ་དང་། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་འཇུག་པ་
 དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྱུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་
 དེའི་ཆོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡིན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དང་སྤུལ་
 པའི་སྒྲིའི་རང་གི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བླ་ན་མེད་པ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་
 སུ་རྟོགས་པ་རྙེད་དཀའ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་གི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་སོ། །

འོན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཤོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 ན། དེའི་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོན་ཤོགས་རྒྱན་གྱིས་དང་པོར་ནམ་མཁུན་བཞུན་
 པའི་སྒྲོན་ས་མདོ་དོན་འཆད་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་བཞུན་པ་ཡིན་ཞེ་
 ན། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་རྒྱུ་འབྲས་བྱ་བ་ཞུན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུན་པ་ཡིན་
 གསུང་ཡང་། རང་གི་ལུགས་ནི། ལུལ་གྱིས་ལུལ་ཅན་མཆོཅ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁུན་གྱི་ལུལ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་དངོས་སུ་བཞུན་པས་
 དེ་མདོན་སུམ་དུ་ཤོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁུན་དུ་གོ་བྱས་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཆོས་བརྒྱའི་ནང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཇུག་སྒོར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དང་པོར་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ཐུན་
 འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ཐུན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་ཤོགས་
 པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཅོཅ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོགས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མདོ་ནམས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། བཞུན་
 བཅོས་སུ་གཞུང་སྒྲིག་གསུམ་གསུངས། དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ངེས་པའི་ཡན་ལག་དམིགས་ལུལ་བྱང་ཆུབ་དང་
 གཞན་དོན་གཉིས་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་

ཉིད་དང་དམིགས་པ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོ་
ན་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་ཆོས་འཕགས་ཏྲག་ཏུ་ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་རྣམས་བརྟན་བཅོས་
རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་ཞིང་། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱང་མདོ་དང་སྦྱར་བར་མ་མཛད་པར་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་བར་ཁོན་ལ་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་བ་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་
བོར་གཤམ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ཁྲི་སྤང་བ་ལས། རེ་ཞིག་དང་པོར་སེམས་
བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཡང་དག་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། དེ་ལ་འདོད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་འདོད་པ་དང་དེ་འདོད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཇུ་སྟེ། རྟེན་དང་། རྒྱ་དང་།
རོ་བོ་དང་། རབ་དབྱེ་དང་། བན་ཡོན་རྣམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ལུས་རྟེན་
དང་། སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། སྒྲོན་སེམས་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་
དང་། འཇུག་སེམས་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཀའི་རྟེན་
ལ་སྒྲོན་སེམས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། དེ་ཆོ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྱག་
བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་ལྷ་མི་གཉིས་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་
མཚོས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་ནི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་སྒྲུབ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ཅེས་པ་དང་། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་དོས་པས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། ལྷ་བདུན་ཁྲི་གཉིས་
སྟོང་གིས་སྒྲུབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་

གསུངས་པས་དུད་འགོ་དང་། རྩོན་ལན་བསབས་པའི་མདོ་ལས། རང་རེའི་སྟོན་པ་
 དམུལ་བའི་གིང་ན་འབྲེན་པའི་གུད་དུ་འབྲུངས་པའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པར་བཤད་པས་འགྲོ་བ་རིགས་བཞི་དངོས་སུ་བཤད་ལ། དམུལ་བ་དང་དུད་འགོའི་རྟེན་
 ལ་སྟོན་སེམས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན་ཡི་དྲགས་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྟེན་ལ་དེ་
 དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཇུག་སེམས་དངོས་སུ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ། ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ཅིག་ངས་པར་
 དགོས་ཏེ། འཇུག་སྡོམ་མམ་བྱང་སྡོམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་དེ་དགོས་
 པ་གང་ཞིག་འཇུག་སྡོམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་དང་། འཇུག་སེམས་
 དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་
 སྟོན་ལས། སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལྷན་པ་ལ། །བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། བྱང་
 སར་ཡང་འཇུག་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེན།
 མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་སྟོན་འགྲེལ་པ་ལས། རྟེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་
 ལ་བྱུང་པར་ཅན་ཞེས་པ་ཡང་། བྱང་སྡོམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་མིའི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ན། འདོད་ལྡེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དང་ཁམས་
 གོང་གི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། འཇུག་སྡོམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་འགྱུར་རོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལམ་མ་ཞུགས་ན་འཇུག་སྡོམ་མམ་བྱང་སྡོམ་
 ཡོད་ཞེས་མགིན་པ་བསལ་ཏེ་སྒྲ་བཞི། རི་ཁོང་གི་བཙལ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྡོམ་པ་དེ་
 འཕྲོགས་པ་ན། བྱང་སར་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཁྱོད་བྱང་

ཁྱུ་པ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ་བྱང་ཁྱུ་པ་ཉམས་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས། ཇི་བར་གསུངས་
 པས་བྱང་ཁྱུ་པ་སེམས་དཔའ་མིན་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་དེ་འཕོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 འདུག་སེམས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཏེན་དང་། འདུག་སྒྲོམ་དངོས་སུ་གསར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཏེན་དོན་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཁས་གྲངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།
 གཉིས་པ་སེམས་ཏེན་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བའི་ཏེན་ཡོད་དེ། རྒྱལ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་དད་པ། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་རྗེ། རྒྱལ་སྤྲུལ་གྱི་དཀའ་སྤྱོད་
 བཟོད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྣམས་དང་། དད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཀོན་ཅིག་སྒྲོན་མེ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། རྒྱལ་སྤྲུལ་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། བྱང་ཁྱུ་པ་ཐ་ན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། སྐྱེས་བུ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེའོ། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རྩ་བ་སྟོང་
 རྗེར་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་དུ་འདུག་སེམས་དངོས་སུ་ཐོབ་པའི་
 སེམས་ཏེན་ལ་སྒྲོན་སེམས་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། བྱང་སར་རིགས་ཀྱི་བུའམ་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱོད་བྱང་ཁྱུ་པ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཁྱུ་པ་
 ཉམས་ལམ་བཏབ་བམ་ཞེས་ཇི་བར་གསུངས་པས་བྱང་ཁྱུ་པ་སེམས་དཔའ་མིན་པ་ལ་
 སྒྲོམ་པ་དེ་འཕོགས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་རྒྱ་བཞི་རྒྱུན་བཞི་སྟོབས་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། བྱང་ས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་བཞི་རྒྱུན་བཞི་སྟོབས་བཞི་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཞི་ལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་

དེ་ཤིང་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སའ་པའི་རྒྱ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟིན་པའི་རྒྱ་
 དང་། བརྩེ་བ་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་རྒྱ་དང་། གཞན་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་
 པའི་རྒྱ་ལས་བསྐྱེད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་བཞི་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མཐོང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་མང་དུ་བོས་པ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་བརྟན་པ་ཉམས་པ་མ་བཟོད་པ་དང་། རྟེན་མའི་དུས་འདིར་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོན་པར་མཐོང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྟོབས་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟོབས། གཞན་གྱི་རྟོབས། སྦྱོར་པའི་
 རྟོབས། རྟོར་བའི་རྟོབས་ནམས་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། གཞན་
 རྟུག་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་རྟོས་པར་རང་རྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་དང་པོ་དང་། གཞན་རྟུག་བསྐྱེད་
 པ་ལ་རྟོས་པའི་རྟོབས་ཀྱིས་སྦྱེ་བ་གཉིས་པ་དང་། ཚེ་རབས་ལྷ་མར་སེམས་བསྐྱེད་གོམས་
 པའི་མཐུས་གསར་དུ་སྦྱེ་བ་གསུམ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 དྲིན་གྱིས་སྦྱེ་བ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ། རྒྱུན་ལས། བྱོགས་རྟོབས་རྒྱ་རྟོབས་རྩ་བའི་
 རྟོབས། བྱོར་རྟོབས་དགེ་བ་སྦྱོར་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། གཞན་
 གྱིས་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཙོ་བོའི་རྒྱ་ཕྱེ་བྲག་
 ཏུ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་བཞི་རྒྱུན་བཞི་རྟོབས་བཞི་ལས་སྦྱེ་
 བར་བཤད་ཀྱང་མཛོར་བསྐྱེད་ན་རྒྱའི་གཙོ་བོ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་བུ་མས་པ་
 ནས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་མན་རག་བདུན་གྱི་སྒོ་
 ནས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་འངམ་དབྱངས་ནས་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་དང་ནི་བ་ལྟ་
 སོགས་ལ་བརྒྱད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་བཤད་པ་ལས་སྦྱེད་གོས་པའི་

བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མར་ཤེས་པ། ཇིན་ཏན་པ། ཇིན་
 བོན་པ། ཡིད་འོང་གི་བྱམས་པ། སྟིང་རྗེ། ལྷག་བསམ་སྟེ་རྒྱ་དྲག་དང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཁྲུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཁྲུབ་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ངོ་པོ་བཤད་པ་ལ་སྡུ་མ་
 ཁ་ཅིག བྱང་ས་ལས། བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་
 སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡོན་ཏན་གསུམ་
 དང་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཅེས་
 དང་། རྒྱ་ཅ་བར། དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་
 པའོ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོགས་མེད་སྒྱུ་མཆེད་ཀྱི་ལྷགས་ལ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་སེམས་བྱུང་བྱ་བ་ཞེད་དོ་སྟུམ་ན་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྟོན་ལམ་དང་སེམས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྟན་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་མིན་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་བྱིར། །ཡང་དག་ཇོགས་
 པའི་བྱང་ཁྲུབ་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་འདོད་པ་ཞེས་
 གསུངས་པས་མངོན་ཏོགས་རྒྱ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ལྷགས་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་
 སེམས་བྱུང་བྱ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་འཛོག་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྟེན་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 རྟེན་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་རྟེན་དེ་ལ་སྤྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་འདིར་དགེ་པའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའི་
 མཆན་ཉིད་ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། རང་གི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་
 དང་མཚུངས་ལྟར་དུ་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྒྲར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་དེ་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རང་གི་
 ངོ་བོའི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་བ། ས་མཆམས་ཀྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་བ། དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་
 བ། དཔེ་གོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཡིན་ཚུལ་གྱི་སྦྱོར་ནས་
 དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྦྱོར་ནས་དབྱེ་
 བ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སྦྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས། རི་སྐད་དུ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་
 ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་གཉིས་སྒྲུབ་ཅིང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྫོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་བསྟེན་བྱས། །བསོད་
 རྣམས་ལེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ལེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་
 དམ་པར་འདོད། །ཅེས་དང་། སྦྱོམ་རིམ་ལས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དོན་
 དམ་པའི་སྦྱོད་ལུལ་ངོ་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་མར་མའི་རྒྱན་བཞིན་ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་
 བརྟམ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲིན་པའི་སེམས་
 དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆས་པའི་སེམས་སེཁེས་དང་། སྤྱིང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་སྒྲིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དགོན་ནོ། །དེ་བས་ཀྱང་གང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆས་པའི་སེམས་ཅན་གིན་ཏུ་དགོན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་
 ཞེས་དང་། སྤྱིང་འདུག་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟུན། རྣམ་པ་གཉིས་
 སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སྒྲིན་པའི་སེམས་དང་ནི། བྱང་ཆུབ་འདུག་པ་ཉིད་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲིན་པ་དང་འདུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 རྣམ་པར་གཉིས་སེཁེས་སྒྲིན་སེམས་དང་འདུག་སེམས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་སྒྲིན་འདུག་གི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་བཞེད་པ་ནི་མང་དུ་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱུ་ལེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་སྒྲིན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཡིན་ལ་འདུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་དག་ལ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིགས་ས་མ་
 ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲིན་སེམས་དང་ས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདུག་སེམས་
 སུ་བཤད། ཆོག་གསལ་ལས། སྒྲིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིན་པ་ཅམ་སྟེ་ཆོགས་བསགས་
 པ་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་སྒྲུང་བར་ཡང་མ་བྱས་པའོ། །འདུག་པ་ཞེས་པ་ནི་དག་
 པའི་བཤེས་གཉིན་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་བར་དུ་གཏོགས་པའི་སྐྱབ་པའི་སྤྱིང་པོ་

པའོ། ཞེས་དང་། སྒྲིམ་རིམ་ལས། འགྲོ་བ་དེ་དག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་སུ་
 གྱུར་ཅིག་ཅེས་གང་ཐོག་མར་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་ནི་སྒྲིམ་པའི་སེམས་སོ། གང་ཕན་
 ཆད་སྒྲིམ་པ་བཟུང་སྟེ་ཚོགས་ནམས་ལ་ཞུགས་པ་དེ་ནི་ཞུགས་པའི་སེམས་སོ། ཞེས་
 འདུག་སྒྲིམ་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒྲིམ་སེམས་དང་། འདུག་སྒྲིམ་ཐོབ་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་འདུག་སེམས་སུ་བཤད་ལ། དེ་ལ་ཇེ་བཅུན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྱེང་བར་ཆོག་གསལ་
 དང་སྒྲིམ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་ཇེས་ནས་བཤད་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་ན་ནི། སྦྱོད་འདུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཕྱེ་བྲག་
 ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཕྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་
 ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གྲོང་བྱིར་དེར་བགྲོད་པར་བྱའོ་སྒྲིམ་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་གོམ་པ་
 འདོར་བ་ལ་སོགས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དང་མ་ཟིན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར།
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གཞིར་བྱས་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་
 པ་དང་མ་ཟིན་པ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བ་ནི་གཞུང་གི་བརྟན་ཆོད་ཡིན་ལ། འདུག་སྒྲིམ་ཐོབ་
 བས་སྒྲིམ་སེམས་མེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། འདུག་སྒྲིམ་བཟུང་བའི་ཇེས་སུ་ཡང་སྦྱོད་པ་ལ་
 སྦྱོབ་པ་ལ་སྦྱོའི་འདུག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཏོང་བའི་
 སེམས་པ་སྟེ་ལ་བའི་དུས་ཉིད་ན་ནམ་མཁུན་དོན་གཉེར་གྱི་དན་འདུན་དང་མཆུངས་པར་
 རྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ནི་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་
 པའི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་སུ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་ནི་སྦྱོད་པ་ཉམས་ལེན་
 གྱི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲིམ་སེམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་

བཟུང་སྟེ་ས་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པར་མངོན་ཏེ། ས་ཐོབ་ནས་
 རྫོང་ནིང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་བློན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་དུ་མར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་འབྱུང་
 གི་དག་ས་ནས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་འགྱུར་
 བ་སྟེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་ལ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ནི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་
 ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག ས་ཐོབ་ནས་སྟོན་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམ་
 བཤད་ཀྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དོན་གཉེར་གྱི་དྲན་འདུན་
 དུ་རེ་བཞེས་པ་དེ་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མི་འཆད་པར་གང་གི་བློ་གྱུ་འི་
 རྫོད་པ་ཉམས་ལེན་ལ་འབྱུང་བ་སྟོན་པ་རྣམས་དགོངས་པར་མ་སོང་ངོ་། །དེས་ན་རྣམ་
 བཤད་ཀྱིས་གསུང་བློན་ལྟར་ན་རྫོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་བློན་པའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དང་། དེས་
 དངོས་སུ་བློན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་འདུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་སྒྲུའོ། །འདི་ལ་ཆོག་གི་ཟེར་མདའ་རེ་ཅམ་བུང་དོགས་ན་རྫོད་འདུག་
 རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། སྒྲིན་སོགས་རྫོད་པའི་གོགས་ཀྱིས་བློན་པ་ལ་ལྟོས་མི་
 དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་སྟོན་སེམས་
 ཀྱི་འཛིན་བྱེད། སྒྲིན་སོགས་རྫོད་པའི་གོགས་ཀྱིས་བློན་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འདུག་སྟོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རིག་འདུག་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་
 དུ་ཁས་བླངས་སོ། །སྟོན་སེམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་
 པའི་བར་དང་། འདུག་སེམས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་

རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་གསེར་ཤྲོང་ལྟར་ན་མཆོག་
 ཉིད་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ་སྒྲོན་སེམས་ཆོགས་ལམ་ཁོ་ན་དང་། འདྲུག་སེམས་འདྲུག་
 སྒྲོམ་ཐོབ་པའི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་
 ཉིད་ཡིད་རབ་དྲ་དང་བའི་གནས་སུ་མཐོང་ངོ། །གཉིས་པ་ས་མཆོམས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་
 ན་བཞི་ཡོད་དེ། ཆོགས་སྒྲུར་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མོས་པ་སྒྲོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད། མ་
 དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། དག་པ་ས་གསུམ་
 ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད། སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་
 རྣམས་ལ། མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །
 དེ་བཞིན་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་
 ན་གསུམ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཤོད་ནས་རང་ཉིད་
 འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཐུག་རྩི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་མཉམ་
 དུ་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་མཉམ་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད། རང་ཉིད་སངས་རྒྱལ་
 རས་གཞན་སྒྲོལ་བར་འདོད་པས་བྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་།
 བཞི་པ་དཔེ་ཤོགས་ཆོས་མཐུན་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་དེ། དཔེའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་
 བས་ལྟ་བུ་ནས་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་དང་། ཤོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་ན་འདུན་
 ལྟ་བུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་། ལྷ་པ་ཕན་ཡོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ཏེ། སྤར་བསགས་ཀྱི་ལྷག་པ་འདག་ཅིང་
 ངན་སོང་གི་སྤྱི་བ་བཅད་ནས་གནས་སྐབས་བདེ་འགྲོར་སྤྱེ་ཞིང་བདེ་གསལ་སྤྱི་བ་ཞེས་

པའི་བསྐྱེད་པ་ཐོབ། འདིག་རྟེན་ལྟ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་བྱ་པའི་འོས་སུ་འགྱུར་བ་
 དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་
 འདུག་ལས། གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། མི་གཙང་ལུས་འདི་གླངས་
 རྣམས་རྒྱལ་པའི་སྒྲ། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱུར་བས་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བཟུང་། ཁྱེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྦྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་
 གིས། །འཁོར་བའི་བཙོན་རར་བསྐྱེད་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །བདེ་གསེགས་རྣམས་
 ཀྱི་སྤྲས་ཞེས་བཞིན་བྱ་ཞིང་། །འདིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཅས་པས་ཕྱག་བྱར་འགྱུར། ཞེས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོ་དང་བརྟན་བཙོན་གཉིས་ཀར་ཐེག་ཆེན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དམིགས་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་ན་
 བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ཐབས་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་སྟུང་། དེའི་ཚུལ་ཡིན་དེ། དེ་ལ་
 བསམ་བ་བཟང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འོ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བཙོན་པར་བྱའོ་ཞེས་ཏུ་མ་ཞིག་གསུངས་
 པ་ལ། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་གྲུ་རིའི་བྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་པར་བགྱེད་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྒྲོབ་
 ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ། དེ་སྐད་ཅེས་གསེལ་པ་དང་། བཙོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རིལ་དུ་སྦྱེན་པ་ལ་སྦྱོང་
 པའི་ཆོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉིད་ཡང་དག་
 པར་རྒྱུ་སྤྲུལ་མེད་པའི་ཞེས་སོགས་གདམས་ངག་གི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
 པ་འབྲེལ་པ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ་ཡང་། སྐབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི་ཞེས་སོགས་
 གྱུང་། གཞུང་གི་བརྟན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་སྐབ་པའི་
 རྟོན་ལ་འདོམས་པ་དང་། བརྟན་པ་སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
 སངས་རྒྱུ་ལ་སོགས་དཀོན་ཅིག་གསུམ། ཞེས་པས་བརྟན། ཐུ་མ་ལ་སྐབ་པའི་བྱང་
 གཞི་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆོས་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་
 སྐབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། སྐབ་དང་ཞེས་པས་བརྟན། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པ་རྣམས་དང་ཞེས་པས་བརྟན།
 གཉིས་པ་སྐབ་པའི་བྱང་ཆོས་ལ་གདམས་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་སྐབ་པ་ལ་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མངོན་
 གྱུར་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་པོན་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ལ་ཡང་སྐབ་པ་བརྟན་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ། འཕེལ་བའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ། མི་
 ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མ་ཞེན་ཞེས་པས་བརྟན། གཉིས་
 པ་ནི། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་ཞེས་པས་བརྟན། གསུམ་པ་ནི། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་
 པ་དང་ཞེས་པས་བརྟན། གཉིས་པ། སྤང་བྱའི་ས་པོན་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་ལ་སྤང་
 བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་པོན་སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྤང་བྱ་རྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་པོན་

སེལ་བ་ལ་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་དང་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་
 པ་ནི། སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་ཞེས་པས་བསྟན། གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པ་
 ལ་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འདུག་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་དང་། སྐྱབ་པ་སྐྱར་དུ་
 རྒྱགས་པའི་རྒྱ་ལ་གདམས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྐྱན་ལྔ་དང་ནི་ཞེས་པས་བསྟན།
 གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུག་དང་ཞེས་པས་བསྟན། འདིར་བསྟན་ཐེག་
 ཆེན་གདམས་ངག་ལ་རྣམ་པ་བརྩུར་གངས་ངེས་ཞེས་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གདམས་ངག་
 ཉིད་ བརྩུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན། དག་འདུན་དཀོན་ཚིག་གི་སྐབས་
 སུ་མདོ་ལས་དག་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་སོགས་གསུངས་པའི་དབྱེ་བ་བདེ་ལྷག་དུ་རྒྱགས་པའི་
 ཆེད་དུ་དག་འདུན་ནི་ཤུར་གསུངས་པ་ནི། དབང་པོ་རྩལ་དང་རྩོན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 བསྟན།

སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་མཐའ་དད་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་རྟེན་དང་། རྒྱ་གང་ལས་ཉན་པ་དང་། ཡུལ་གང་ལ་
 ཉན་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གི་ངོ་པོ་དང་། དབྱེ་བ། ས་མཆོམས་བཤད་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྟེར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་ལྔ་རྒྱན་ལས། བསམ་གཏན་ལས་
 འཁོབ་མངོན་པར་ཤེས། མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་དེ། སངས་རྒྱས་དཔག་དུ་
 མེད་པ་ལ། མཆོད་པའི་སྟེར་དང་མཉན་པའི་སྟེར། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་
 སུ་འགོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པའི་ལམ་མ་
 རྒྱགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་མཉན་

པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་དངོས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཉན་པ་ལ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་དགོས་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དོན་དུ་གཉེར་
 བར་བྱེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་
 པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ནི་དེར་མི་རུང་སྟེ། ཆོག་གསལ་ལས། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་དེ་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་དེ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱ་གང་ལས་ཉན་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ལས། དེ་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་
 ལས་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་ཞི་གནས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར།
 གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་ཆོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ཏེ་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་ཐེག་
 གྱི་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་
 དེ་དོ། ལམ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་། དེ་ལས་ཆོས་
 ཐོས་པའི་སྤྱིབ་བྱེད་རགས་པ་ཡལ་ཆེར་སྦྱངས་ནས། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་ལ་གདམས་
 ངག་དངོས་སུ་ཉན་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཞིག་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ།
 ཆོས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་རྒྱུན་ནམ་བར་ཆད་མེད་པར་འཛིན་རྒྱས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ཡིན་པས་དེ་སྐད་བཞིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡུལ་གང་ལ་ཉན་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་གདམས་ངག་སྟོན་པ་པོའི་ལམ་མ་ཁྱུགས་ཀྱི་དགེ་བའི་བགེས་གཉིན་ཡོད་ལ། ལམ་
 ཁྱུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལམ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་བར་ན་ཡོད་
 དོ། ། བཞི་པ་ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་གི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
 ཆེད་དུ་གཉེར་བུ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མཁོར་བར་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོད་བྱེད་ནམ་
 དག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དག་ལྟན་ལས། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བུ་བའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་
 བྱི་གདམས་ངག་སྟེ། ཅས་དང་། འགྲེལ་པར་འདོམས་པ་བྱི་གདམས་ངག་སྟེ། ཅས་
 དང་། དོན་བསྐྱུས་སྟོན་མེ་ལས། གདམས་ངག་ནམ་པ་བཅུ་ཡིན་ཏེ། ཁོང་བོ་ངག་གི་
 འཁོར་ལོ་ཡིན། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ལ་ཡང་གཉིས་
 ཡོད་དེ། འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་གདམས་ངག་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པར་གོང་
 ནས་གོང་དུ་སྟེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་།
 ཡོན་ཏན་སྒར་མ་ཐོབ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོད་བྱེད་
 ནམ་དག་ལྟ་བུ་གཉིས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་དོན་གྱིས་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པ་བྱི་གདམས་པ་ཡིན་ནོ། ཁོང་འོག་
 ཏུ་མ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གདམས་པ་བྱི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ནོ། ། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁོང་། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་
 ལ་ནམ་པ་བཅུར་བཤད་ན་དེ་ནམས་ངེ་ལྟ་བུ་ཞེན། དེ་ལ་དང་པོ་སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་
 བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མཛད་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།
 བཅོམ་ལྟན་འདས་ལ་ཆོད་ང་ལྟན་པ་གྲུ་འོའི་བྱས་གསོལ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་

དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱད་པར་བྱ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
 དུ། བཅོམ་ཞུན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྤྱི་འཇུག་པའི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་
 རོ། ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། ། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་ནམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། ། སྦྱོད་ཀྱང་སྦྱོད་ལ་མི་སྦྱོད་ཀྱང་མི་
 སྦྱོད་ཅེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་རོ། ། ཅེས་སོགས་དང་། སྤྱི་འཇུག་པ་
 ཉི་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་དགེ་སྦྱོང་སྤྱི་འཇུག་དང་། མོ་འཇུག་པ་ཀྱི་བྱ་ལྟ་བུ་གཞུག་
 གིས་གང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འདམ་བུའི་ཆལ་ལམ། འོད་མའི་ཆལ་ལམ། བྱ་
 རམ་ཤིང་གི་ཆལ་ལམ། སྤྲིག་མའི་ཆལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངམ། ཉིལ་གྱི་ཆལ་
 ལྟར་ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཉིན་གཅིག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་
 པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། རྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། བྱེ་བ་བརྒྱའི་
 ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། བྱེ་བ་སྟོང་གི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། དཔེར་ཡང་མི་
 སོད། ལྷར་ཡང་མི་བཟོད་དོ། ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་
 དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས། མདོ་ཆོན་གཉིས་པོ་འདིས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐབས་པ་ལས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཁྱད་པར་

འཕགས་པར་བཞུག་ཏེ། མདོ་དང་པོས་ཤེས་རབ་བྱུང་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་བཞུག་
 པའི་སློན་ས་བྱུང་པར་འཕགས་པ་དང་། མདོ་གཉིས་པས་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་དང་
 ལྡན་པའི་སློན་ས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་བཞུག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡོད་བཞིན་
 དུ་ཞེས་པས་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆུལ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དོན་དམ་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆུལ་གྱིས་གདམས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཉིན་གཅིག་ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཆལ་དུག་ལྟ་བུའི་
 རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་པར་བཞུག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་འཕགས་པ་ཐབས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མི་འཐད་དེ།
 ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན་སྦྱོར་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱུབ་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
 བ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་
 པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པ་ཆང་བའི་སློན་ས་ཆོས་བཞི་
 ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བ་དང་། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་
 ཀྱི་སྐྱུ་ཐོབ་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས་ལན་
 བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱུབ་པ་དེ་ཆལ་དུག་
 གི་དཔེས་བཞུག་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་

གྲི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཡོད་པས་དེ་མཆོན་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ།
 སྤྱི་རིེ་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་གཉིས་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ལ་གནས་
 པར་ཐལ། སྤྱི་རིེ་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཞེས་སྒྲོས་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་དྲུག་
 དང་ཆལ་དྲུག་དཔེ་དོན་སྦྱར་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། དངོས་སུ་དག་སྦྱོང་གྱི་
 རིེ་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་དབང་པོ་རྟོན་པོས་ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པ་ལས་བྱང་ཆེན་
 ཉིན་གཅིག་ཤིང་ཕྱིན་ལ་སྦྱོང་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བརྟན་པས། ཆལ་
 དྲུག་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་ཁྱད་པར་
 འཕགས་པར་གོ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཆལ་དྲུག་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་ཉན་
 ཐོས་སྤྱི་རིེ་བྱ་དང་མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྟོན་པོས་ཀྱང་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་ཆལ་དྲུག་དང་ཆོས་མཐུན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ནི་འདམ་བུའི་ཆལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། འདམ་
 བུ་མཆོན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་རྒྱུ་དང་ལྷན་མི་བཟོད་པ་ལྟར་དོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་
 ལས་ཉོན་གྱིས་དགེ་ཅུ་འཛོམས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཅུ་མོ་ནི་འོད་མའི་ཆལ་དང་ཆོས་མཐུན་
 ཏེ། འོད་མ་དེ་མཆོན་སོགས་ཀྱིས་གཅོད་དཀའ་བ་ལྟར་ཅུ་མོ་ཐོབ་ནས་དགེ་ཅུ་འཛོམས་
 དཀའ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ནི་བྱ་རམ་གྱི་ཆལ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། བྱ་རམ་རོ་ཤིན་
 ཏུ་མངར་བ་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བཟོད་པ་ཐོབ་ནས་བདེ་འགྲོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རོ་མངར་
 བ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཆོག་ནི་སྒྲིག་མ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། སྒྲིག་མ་དེས་རང་
 གི་ཤུན་པ་མུར་དུ་འཕགས་ཤིང་སྦྱོང་ལ་རྟོགས་པ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་གིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མུར་དུ་བསྦྱེད་ཅིང་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུ་

དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ནི་འབྲས་ཀྱི་ཞིང་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། འབྲས་འཛིག་
 རྟོན་ན་ཆགས་པའི་འབྲུ་ནམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་ཡང་འཕགས་ལམ་
 ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲོམ་ལམ་ནི་ཏིལ་གྱི་ཞིང་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། ཏིལ་གྱི་
 སྤོང་བྱ་གཅིག་ཉིད་ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་སྒྲ་ཆོགས་པ་མི་འདྲ་བ་འབྲུང་བ་ལྟར་དུ་
 སྒྲོམ་ལམ་ཡང་རྒྱན་གཅིག་ལ་སྒྲོམ་སྤངས་སེལ་བ་དང་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་
 མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཆོགས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོལ་དུག་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པའི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས་ཤེས་རབ་ལྷག་པར་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་དེ་གང་ཡིན་
 ཞེན། ས་བརྩུ་བ་བསྐྱེད་བཀའ་གཅིག་གི་ཐོགས་པ་ལ་ནི་མི་བྱེད་དེ། དེས་རྗེས་ཐོབ་དུ་གཞན་
 རྟོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པའི་གནས་
 མེད་དོ། །ས་བརྩུད་པ་བ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་འབད་
 རྩལ་གྱི་མཆོན་མ་རགས་པ་ཞི་ཞིང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མྱང་འདས་བཀའ་པས་རྟོགས་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་དག་
 ས་བརྩུན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ཞུགས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་
 བར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འདུས་
 པས་དེར་ཡང་རྟོགས་པ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཆོགས་སྦྱོར་བ་ལ་འཛིག་
 རྟོན་ཏེ་སྤངས་ལས། ཡང་འདིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 ཞེན། གང་གི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒྲོམ་པ་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དེའོ།
 ཅེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་འཇམ་སྦྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་འཇམ་ཕྱིར་མི་ཐོག་པ་འཇམ་སྐྱེད་བཀའ་གཅིག་
 གི་ཐོགས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། རེ་ཞིག་བཞི་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ས་བརྩུ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་
 བཀག་པས་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤྱོད་བ་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་མོ། །དེ་བས་ན་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་
 པའི་ཆོས་ཅན་བདུན་ལས་བྱང་བའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐབས་
 དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིར་མ་ནོར་བར་ཁས་ལེན་
 པར་མངོན་མོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ས་བརྒྱད་པར་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་
 བཀག་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
 ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དེ་ཉིད་དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུང་འདས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ས་བརྒྱད་
 པ་བས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་ན་དམན་པའི་དག་བཅོམ་པ་གཉིས་ལྟར་
 རེ་ཤིག་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་མུང་འདས་སུ་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉེ་
 ལྷང་ལས། འདི་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་པར་དཀར་པོ་ཆད་མར་བྱས་ན་འདི་ལྟར་འཕགས་
 པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་
 དམན་པའི་ཡོངས་སུ་མུ་རན་ལས་འདའ་བའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ།
 དགོངས་པ་ཅན་གྱི་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དུས་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་
 བའི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འགའ་ཞིག་ཐེག་པ་དམན་པའི་མུ་རན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་པ་ཅན་
 གྱི་མུང་འདས་སུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མུང་འདས་དེ་ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་འགོག་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྡོན་དུ་མ་སོང་བའི་ས་བརྒྱད་པ་བས་དེ་
 ལ་མཉམ་པར་བཞག་ན་རྫོགས་སྒྲིལ་གྲུངས་གསུམ་མ་བྱས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། རུང་ཟད་མི་འཐད་པར་
 སེམས་ཏེ། དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་པའི་རྒྱས་པས་མྱུང་འདས་བཏགས་པ་བཞིག་ལ་མངོན་
 བཞེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ས་བརྒྱད་པ་བ་ལ་བཀག་པའི་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མྱུང་འདས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སྦྱོང་བར་མངོན་ཅེས་པའི་
 ཡུལ་གྱི་འགོག་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འཆད་དགོས་ཤིང་། དེ་ནི་འཇུག་པའི་རྟེན་ཆེན་ལས།
 ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་རྩེ་ས་བརྒྱུ་པ་ལས། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
 རེད་ཀྱི་སྒྲུང་ཡེ་ཤེས་དང་ཞིང་ཆད་མེད་པ་བྱེད་ལ་མེད་ཀྱི་དེ་རྣམས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
 བརྩོན་འགྲུས་རྩོམས་ཤིག་ བཟོད་པའི་སྒོ་འདི་ཡང་མ་འདོར་ཞིག་ཅེས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 བསོད་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་བསོག་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་གསུངས་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་རྒྱས་
 པའི་ཕྱིར། ཉི་ལྟང་གི་ཡུང་གི་དོན་ཡང་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེའི་སྐབས་སུ་
 སྒྲིལ་བའི་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐེག་པ་དམན་པའི་མྱུང་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ། དོན་
 གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་མྱུང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ལེགས་པ་མིན་ནོ།།
 དེ་ལྟར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ཉིད་བརྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། ཅུ་
 བར་སྐྱབ་དང་། ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ།
 ཞེས་སོགས་འབྲུང་ངོ་། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

མིང་ཡོད་བཞིན་དུ་ཅེས་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདེལ་
བས། ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་དག་
པར་ཇེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་
མི་འདེལ་བས། ཞེས་དང་། སྤྱི་འོ་བྱ་གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་སྒྲིང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
འཆད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅེས་སོགས་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བའི་སྒྲིན་ས་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གཅིག་དང་
ཐ་དད་དབྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་
དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མངལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་
ག་ཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་
ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
སྒྲོང་བ་ཉིད་རབ་རྟུ་གཟེགས། རབ་རྟུ་མཁྱེན། ལེགས་པར་མཛོན་དུ་བྱས་པས། དེའི་
ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱ། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱི་ཆོས་བརྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟན། ཞེས་དང་སྦྱོད་འཇུག་ལས།
ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས།
གཉིས་པ་དབྱེ་བའི་སྒྲིན་ས་གངས་ངེས་སྒྲུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་
ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པར་བརྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ་
ལས། འཛིག་ཉེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་

གྲིས་འདོམས་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀྱང་ཚྱོད་པ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་
 གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཅེས་དང་། གོང་དུ་བྲངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 ཡང་ཀྱང་ཚྱོད་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་ཟད། ཅེས་གསུངས། ཤེས་བྱ་ལ་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤལ་ཆེར་རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། བདེན་གཉིས་པན་
 ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེ་མི་བསྐྱེ་པན་ཚུན་སྤངས་
 ཏེ་གནས་པའི་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བུམ་པ་རྩུན་པ་བསྐྱེ་བའི་དོན་དུ་ཡོངས་
 སུ་གཅོད་ན་དེ་བདེན་པ་མི་བསྐྱེ་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷས་
 ཅན་དང་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དབྱ་མ་རྣུང་བ་ལས། པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
 གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་སུ་རྟོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་
 དང་། གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་
 ནི་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་
 གནས་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དག་
 ཡིན་ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ཕྱང་པོ་གཞན་
 མེལ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ལྷས་ཅན་དང་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟགས་
 པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཡབ་
 སྐས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། དེ་ལ་ཀྱང་ཚྱོད་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་མ་བརྟན་

བཤུ་ཞེས་པ་དང་ཅུ་ཤེས་ལས། འཛིག་རྟེན་ཀྱན་རྫོང་བཤེན་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་
 གྱི་བཤེན་པའོ། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་སྒོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། སྤྱོ་
 རྟེན་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་པར་བརྟེན། ཅེས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 རི་སྐད་བཤད་པའི་དོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་
 དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་གང་ཞིག་སྐབས་པའི་ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དོན་དམ་བཤེན་པའི་འཛིག་
 བྱེད་དང་། རང་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་
 པའི་སྒྲོན་སུམ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཀྱན་རྫོང་བཤེན་པའི་འཛིག་བྱེད་དུ་
 སྐྱས་པ་ལ། རྩ་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་ཕྱི་མས་སྤྱིར་སྣང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་དོན་དམ་
 པ་ཡིན་པ་འགོག་ཅིང་། ཕྱི་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རིགས་གནས་སྤྱིས་པས་སྤྱིར་
 སྣང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀྱན་རྫོང་བཤེན་པར་སྤྱོན་པའི་ཆད་དུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཡང་
 མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཞུ་དག་པས་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་མ་དག་པ་ཡིན་གྱི་ཁྲིའུ་བྲིས་མ་དག་པ་
 ཁ་ཅིག་དུ་སྐབས་པའི་ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་རིགས་སུ་གནས་པ་ཞེས་པ་མེད་
 ལམ། སྤྱོད་འཇུག་ཁྲིའུར་ཡང་དེ་གཉིས་མི་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་གསུང་ངོ་། །ལུགས་དང་
 པོ་ནམ་བཤད་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིར་སྣང་དབང་ཤེས་
 ལྟ་བུ་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་མས་
 གཉིས་སྣང་རྒྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་པའི་ནམ་པར་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་

ཕ་ཞེས་པ་དཔེ་དག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་ལ་
 མི་བྱེད་པར་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྣང་བའམ། གཉིས་སྣང་ལ་བྱེད་དགོས་པ་སྤྱོད་འདུག་ཅམ་
 བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞིབ་དུ་ལྟོས་ཤིག ལུགས་ཕྱི་མ་ཞིབ་དུ་དབྱད་
 པའི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ཀྱང་སྤྱོད་འདུག་ཁྲིམས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་ཅེས་གསུང་པ་
 རིགས་སུ་གནས་པ་མེད་ནའང་། སྒྲུབ་པའི་ཅམ་པ་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་བྱར་
 གཉིས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཁྲིམས་དེར་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཆད་
 མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོས་པ་གང་
 ཞིག དེ་དང་སྤྲ་མའི་བྱར་གཉིས་པ་གནད་གཅིག་པའི་ཕྱིར། འོན་པ་དེན་པ་གཉིས་
 མོ་མོ་ལ་དབྱེ་ན་ངེ་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྤོང་གཞི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་བྱེ་ན་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་དང་། བརྒྱ་དྲུག་དང་། བཞི་ཅམས་
 ཡོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་
 རྫོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པ་
 གཞིར་བཅས་ལ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་
 རྟེན་རང་དགའ་བས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པ་དེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་འཇིག་བྱེད། དཔེར་
 ན་བུམ་པ་ལྟ་བུ། དེ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་
 བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བས་རྟོགས་རྒྱས་པ་དེ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 འཇིག་བྱེད། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འབྱུང་ཡང་དོན་བྱེད་དག །རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། །ཡང་
 དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཅེས་གསུངས། ཞེས་

བཞེད་དེ་ཆོག་དོན་ཅུང་ཟད་འགྲིག་དཀའ་བར་མངོན་ཏེ། ལུང་དེ་ལས་གསུངས་པའི་
 དོན་བྱེད་དག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱས་ཕྱིར། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་
 པ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཞེས་པ་སྦྱར་ཞིང་། དོན་བྱེད་
 མི་རྒྱས་པ་དང་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་སྦྱར་དགོས་སྐྱེ་ལ་བྱེད་ཀྱིས་གོ་ཚུགས་པར་སྦྱས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱེད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རང་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 གློ་ལ་སྤྱང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འཛིག་ཏེན་རང་དགའ་བས་ཉོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སྐབས་འདིར་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 མི་འགྲིག་ཀྱང་རྒྱ་ལྟ་བུ་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱུར་སྤྱང་ཞིང་རྒྱུའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་། སྒྲིག་
 རྒྱ་ལྟ་བུ་མིག་ཤེས་འགའ་ཞིག་ལ་སྤྲུལ་དང་འདྲ་བར་རྒྱུར་སྤྱང་ཡང་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་
 ཞེས་པ་ལུང་གི་དགོངས་པར་སེམས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཀྱང་རྫོང་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གློ་ཀྱན་རྫོང་བ་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་བོར་
 བདེན་གྱི་གནས་ཆོད་ལ་རྩན་པས་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། གློ་དོན་དམ་པ་འཕགས་
 པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བདེན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཚུགས་པ་ཐ་
 དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱས་
 མི་ཉག་བཞིན། དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་ལས། གཟུགས་སྤྱང་པའོ། །སྤྱང་པ་ཉིད་གཟུགས་
 སོ་ཤི། རྒྱུགས་ལས་སྤྱང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྤྱང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་
 མ་ཡིན། ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཀྱན་རྫོང་ལས་ནི་ཐ་དད་པར།

དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཀུན་རྫོབ་སྣང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྣང་ཉིད་ཁོ་ན་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་ཕྱིར། །བྱས་དང་མི་ཉག་པ་བཞིན་ནོ།
 །ཞེས་གསུངས། །གཞན་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྗོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པར་
 །འགྲུབ་སྟེ། །བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་ལྗོག་པ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་གཞིར་
 །བྱེད་བཞི་བཞི་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །དང་པོ་བཞི་ཡོད་དེ། །བུམ་
 པ་བདེན་སྣང་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་དང་། །བུམ་པ་བདེན་སྣང་རྟོགས་པས་
 །བུམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྣོ་འདོགས་གཅིད་པ་དང་། །བུམ་པ་བུམ་
 པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དགག་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་
 །རྒྱུད་ལ་བུམ་པ་བདེན་སྣང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་བུམ་པ་བདེན་འཛིན་གཉིས་ལྟན་
 །ཅིག་དུ་མེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་ཐལ། །བུམ་པ་དང་བུམ་པ་བདེན་སྣང་
 །ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། །བུམ་པའི་ཆོས་
 །ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་
 །སོགས་ཉོན་མོངས་སྟེ་བ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་ཁ་དོག་དབྱེད་སོགས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ་ཁིང་།
 །རྣལ་འབྱོར་པས་ཆོས་ཉིད་བསྟོམ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ། །བུམ་པ་དང་བུམ་
 པ་བདེན་སྣང་ལྗོག་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་
 །སྟུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གསུངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་བཞི་
 །ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། །ཐེག་ཆེན་སྟུབ་པའི་དམིགས་
 པ་དེ་ལ་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡང་མདོའི་དབང་
 །དུ་བུས་ན་གྲུ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གཟུགས་སྣང་པ་ཉིད་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱ་བའམ་

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེལ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 རྣམ་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིན་འབྱུང་
 བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྤྱི་འོ་བྱ་སྟོང་པ་ཉིད་མི་སྒྲེ་མི་འགག་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 འགོག་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། བདག་ཉིད་སྒྲིན་པ་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱ་བའམ་
 མི་བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན་ལ་
 འདོམས་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་པོས་ཟག་བཅས་འབྲས་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་
 བདེན་སྟོང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེར་མེད་ཅེས་འདོམས་པ་དང་། གཉིས་
 པས་ཟག་བཅས་སྐྱེད་དུས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འདོམས་
 པ་དང་། གསུམ་པས་སྒྲོ་བུར་བྱི་བྱལ་གྱི་འགོག་པ་དེ་བྱུང་ཆོས་བདེན་པ་བཞི་གང་དུ་
 ཡང་མེད་དོ་ཅེས་འདོམས་པ་དང་། བཞི་པས་སྒྲིན་སོགས་དང་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་
 བཙོན་བྱ་བཙོན་བྱེད་གང་དུ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་^༡ བཞི། རྩ་བར་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་
 པར་སྤྱག་བསྐྱེལ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་སོགས་
 གསུངས། །

སྐབས་འདིར་བདེན་བཞིའི་མཐའ་དཔུང་པ་ལ་ཐུ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་
 གངས་ངེས་པ། མོ་རིམས་ངེས་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། སྒྲོ་ན། རྣམ་གངས་བཙུ་དུག་
 བགད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བདེན་པ་དེ་ལ་ཡང་བཞིར་གངས་
 ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྱིར་འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་གི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པས་

བདེན་པ་བཞི་བཀའ་སྒྲུབ་བཀའ་ཞིག་འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ཅས་བདེན་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་། འཁོར་བ་ལས་ཐོག་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
 ཅས་བདེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་སྒྱུར་གསུང་རབ་ལས་སྒྲུག་
 བདེན་དང་པོར་བསྟན་པ་དང་ཀྱན་འབྲུང་དང་པོར་བསྟན་པའི་གོ་རིམས་གཉིས་གསུངས་
 པ་ལས། སྒྲུག་བདེན་དང་པོར་གསུངས་པའི་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་འདི་འཐད་དེ། ཡུལ་
 ཅན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཐོག་མར་འཁོར་བ་སྐྱེ་
 དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་དེ་
 གང་ལས་བྱུང་པའི་ཀྱན་འབྲུང་ལ་སྒྲོང་འདོད་སྐྱེད་པ་དང་། ཀྱན་འབྲུང་སྒྲུངས་པ་ན་
 སྒྲུག་ཀྱན་འཁོག་པའི་འཁོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ནས་སུ་མངོང་ནས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལམ་
 གྱི་བདེན་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དང་
 པོར་ནད་ངོས་ཟེན་པར་བྱས་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་དེ་
 སྒྲོང་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནད་ཞི་བའི་བདེ་བ་འདོད་པ་ན་དེའི་རྒྱ་ནད་དེའི་གཉེན་པོ་
 སྟོན་བརྟེན་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་
 བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྟོན་ནི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། སྒྲུག་
 བསྐྱལ་རྒྱ་དང་དེ་འཁོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལས། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་
 བརྟེན་པར་བྱ། །ཅེས་དང་། མངོན་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་རི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ།
 ཅེས་གསུངས། གསུམ་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། སྒྲུག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སོགས་
 བདེན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆར་
 གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་

དེ། སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ། འབྱུར་པའི་སྐྱུག་བསྐལ། བྱལ་པ་འདྲུ་བྱེད་གྱི་
 སྐྱུག་བསྐལ་ནམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞི་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་
 གྱི་ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐལ་མཐའ་དག་དང་། ཟག་བཅས་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་མཐའ་དག་
 དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ལས་ཉོན་གྱིས་ལག་རྩེས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་གྱི་
 སྤང་པོ་མཐའ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དེ་གསུམ་གྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་རྒྱ་དུས་གྱི་ཆར་གྱུར་པའི་འཁོར་བས་
 བསྐྱས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྱོགས་གྱི་བདེན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་བྱེ་
 བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ན་ལས་གྱི་ཀུན་འབྱུང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གཉིས། དང་པོ་
 ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་བསོད་ནམས་གྱི་ལས་ལ་མིར་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་དང་འདོད་ལྟར་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་དང་། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་བསོད་
 ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ལ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གསུམ་དང་། འཁོར་
 བས་བསྐྱས་པའི་མིག་ལོ་བའི་ལས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་མེད་དུ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ལ་ཅ་ཉོན་དུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ནམས་སྤྲོ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་ཉོན་དུག་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ནམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཁོན་འཛིན་འཆིག་པ་འཆབ་པ་མེར་སྐྱ་ཡག་དོག་
 གཞི་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ནས་འཆོ་ངོ་ཆ་མེད་པ་ཁྲེལ་མེད་པ་རྒྱགས་པ་རྟོད་པ་མ་དད་པ་ལེ་ལོ་
 བརྟེན་ངས་བག་མེད་པ་ནམ་པར་གཡེང་བ་ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་ཐོབ་བྱེད་གྱི་ལམ་བདེན་གྱིས་

སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་
 ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་བདེན། རང་རྒྱལ་གྱི་འགོག་བདེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་
 བདེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་བཅོལ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཀྱན་བརྟུས་ལས་
 མང་དུ་གསུངས་ཏེ། བདའི་འགོག་པ། དོན་དམ་པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་འགོག་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ། རྒྱན་བཅས་ཀྱི་འགོག་པ། རྒྱན་
 མེད་ཀྱི་འགོག་པ། རྟག་བཅས་ཀྱི་འགོག་པ། རྟག་མེད་ཀྱི་འགོག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། སྐབས་བཞི་པར་འགོག་བདེན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་སྤོང་ཉིད་བཙུ་བྱས་
 བཤད་པ་ལ་བསམ་ནས། ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པ་དང་།
 ཡང་འགོག་བདེན་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འགོག་
 བདེན་ཀྱན་རྫོགས་བདེན་པར་བཞེད་པ་རྣམས་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །བཞི་པ་ལམ་བདེན་
 གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། རང་གི་ཐོབ་བྱ་འགོག་བདེན་གྱི་བྲལ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་འཕགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྣམ་བུར་བདེན་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལམ་བདེན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བདེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་ལྡར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་ཡང་ལམ་
 རྣམས་པ་ལྟ་སྟེ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྦྱར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་།
 སྒྲུབ་པའི་ལམ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དངོས་
 བཏགས་མ་ཕྱེ་བར་གསུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ལམ་གྱི་བདེན་པར་མི་རུང་སྟེ། མཛོད་
 ལས། །ལམ་མ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་ཡི། སྦྱེ་བོར་འདོད། ཅེས་དང་། ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་

མེས་སྐྱེ་པོ་གང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་མ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་སྐྱོ་དོན་ནི། ལྷག་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟར་བཤེད་པའི་རྩ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྤྱིར་སྤྱག་ཀུན་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་འགོག་ལམ་གཉིས་
 རྒྱང་བྱར་གསུང་རབ་ལས་བཀའ་རྩལ་བ་དེ་བདེན་པས་ན་བདེན་པ། ཞེས་དང་། བྱེ་
 བྱག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་གནས་ལྷགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པས་ན་བདེན་གྱི། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་ན་འཕགས་
 པའི་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས།
 འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱི་མི་རིག །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། རྟེ་ཡི་ཡིད་
 ཀྱང་ཁིན་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱག་བཤད་པ་ནི་ཐར་ལམ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཆེལ་བ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞིའི་སྤྲེང་བྱ་
 ལོག་ཞུགས་བརྩུ་བྱག་དམ་བཅས་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་བཀག་ནས། བདེན་བཞིའི་སྤྲེང་
 བྱ་རྣམ་པ་བརྩུ་བྱག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་གིས། བདེན་
 པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས། ཡང་དག་མིན་པ་
 རྣམ་བརྩུ་བྱག་སྤྱོད་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱེད། རྟེ་ཉིད་ལས་ནི་དེ་འགལ་དོན།
 དེ་ཉིད་རྣམ་པར་རྗེས་རྟོགས་ཅན། ལེགས་སྒྲོམ་ཡང་དག་ལྟ་བ་ཡིས། བྲེད་པ་རྗེས་
 འབྲངས་བཅས་འཛོམས་བྱེད། ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 ལོག་པར་ཞུགས་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྤྱག་བདེན་གྱི་
 རྣམ་པ་སྤྲོང་པ་དང་། ལྷག་བསྐལ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་
 བཞི་གསུངས་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆོས་ཅན། རྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། གཙང་

པའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་སྤོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ལས་ཉོན་གྱིས་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། མི་དྲག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རེས་འགའ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བདག་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་པའི་
 བདག་གི་ངོ་པོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་
 བྱགས་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་རྒྱ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་བྱས་པར་འཛིན་
 པ་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་གཡོ་བ་སྤོང་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པར་འཛིན་པ་དང་།
 རང་བཞིན་དྲག་ལ་གནས་སྐབས་མི་དྲག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར། ཀུན་འབྱུང་བདེན་
 པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། ཟག་བཙས་ཀྱི་
 ལས་དང་སྤྲེད་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དྲག་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱེན་གྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགོག་
 བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་བྱགས་ནི། ཐར་པ་ལེ་མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཟག་བཙས་
 ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་པར་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཐར་
 པར་འཛིན་པ། ཉོན་མོངས་ལཱ་ཅིག་སྤངས་ཀྱང་སྤྲོག་པར་འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་
 པོར། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་
 པ་ནི། ལས་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་ཆོས་ཅན། འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེལ་འགོག་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་བའི་རྣམ་པ་

ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཞི་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། གྲུ་རྒྱུ་མ་པའི་རྣམ་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཡན་བདེའི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། དེས་
 འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་སྤར་མི་འབྱུང་བའི་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ལོག་ཀླགས་ནི། ཐར་ལམ་ཡེ་མེད་དུ་འཛིན་པ། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐར་ལམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ། བསམ་གཏན་གྱི་བྱུང་པར་
 འགའ་ཞིག་ཐར་ལམ་དུ་འཛིན་པ། ལྷག་བསྐྱལ་གཏན་ཟད་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མེད་པར་
 འཛིན་པ་བཞིའི་གཉེན་པོར། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་དེས་འབྲེན་
 གྱི་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་ནི། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་མེས་ས་གྱི་
 མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཐར་པར་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། རིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་
 པོའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་གྱི་གནས་
 ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཆོས་ཅན། དེས་འབྲེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་བསྐྱལ་དང་ཉོན་མོངས་རྩ་བ་ནས་
 ཟད་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བདེན་པ་བཞི་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡིད་དེ། ལྷག་བསྐྱལ་བདེན་པས་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་མ་
 བྱལ་བྱང་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པས་ལྷག་བདེན་ལ་བྱལ་བའི་ལྷག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སོགས་
 གསུམ་པོ་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སོ་སོར་འགལ་ལམ་མི་འགལ་བཞག་ཏུ་
 ཡིད་དེ། ལྷག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་འགལ་བ་ཡིན་ཅིང་བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་བཞི་ཆོན་གསུམ་སོ་སོར་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གསུངས་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྟོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྟོན་དེ་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་
ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཟུགས་
ལ་ནམ་མཁུན་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་གཟུགས་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པ་དང་། གཟུགས་
དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་དཀོན་
མཆོག་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བདུན་སྟོན་པའི་མདོ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་དཀོན་
མཆོག་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་
པ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཞེས་གདམས། གཉིས་པས་གཞི་གཉིན་
ནམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་དོ་ཞེས་གདམས།
གསུམ་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
ཆེད་དུ་གདམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཟུན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བཞི། ཅུ་བར་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར། སངས་རྒྱས་ལ་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དག་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ཁྲ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ལས་སྐབས་གསུམ་
ནམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ། སྐབས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། ཀྱན་རྫོབ་དང་
དོན་དམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲོ་དོན། རི་ཁྱར་སྐབས་སུ་སོང་
པའི་ཚུལ་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐབས་གསུམ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་
 གྱི་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེད་བྱའི་^༡སངས་རྒྱལ་འབྲས་བྱའི་སྐབས་དང་། རང་ལ་ལམ་སྟོན་
 པའི་སངས་རྒྱལ་རྒྱུའི་སྐབས་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུའི་སྐབས་དང་། ལམ་
 ཏུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་སངས་རྒྱལ་ལ་མཚོད་པ་དང་བཀྲར་བསྟེ་སོགས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་
 བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་སྐབས་སུ་བཞག
 རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོས་སྟོན་
 པ་ལ་མི་སྟོས་པར་མུང་འདས་རང་རྒྱད་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་སྐབས་
 དང་། ལམ་ཏུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
 ཅན་ལམ་ཏུ་ཞུགས་པ་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་གཞན་གྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྟོས་ནས་མུང་
 འདས་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བྱའི་སྐབས་དང་། ལམ་ཏུ་མ་ཞུགས་ཀྱང་དགེ་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྒྱད་
 ཟླ་མ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་གྱིས། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ།
 མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐབས་གསུམ་གྱི་དོ་བོ་བཤད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སངས་

རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་དང་།
 དགེ་འདུན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགེ་
 འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། དེ་དག་གི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་མཉམ་འདས་མཆོན་ཉིད་
 པ་རྣམས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་
 རྟེན་། རྣམས་རྒྱལ་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། མི་སྒྲོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། ལྷ་
 ངན་འདས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་གཟུགས་སྦྱ་གཉིས་སངས་རྒྱལ་
 དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྤྱུག་བསྤུལ་
 བདེན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པའི་སྦྱ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་
 བྱུང་བས་མཆོམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས། སྦྱོན་མེད་དེ། རྟེན་ལ་གནོད་
 པ་བྱས་པས་བརྟེན་པ་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། མིག་ལ་གནོད་པས་མིག་ཤེས་
 ལ་གནོད་པ་བཞིན་ཞེས་སྤྱོད།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
 དང་ལྡན་པའི་སྦྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་པོ་དང་།
 བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་
 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་པོ། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་གང་ཡང་རུང་བ་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་
 གི་ངོ་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་ཆ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་
 རྒྱུན་གྱིས་གྲུབ། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། མཁྱེན་དང་བརྟེན་དང་རྣམ་པར་
 ལྡན། འོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་

ཀྱང་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མཐོ་བྱར་ནམ་དག་གི་ཡོན་ཏན། ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་སྒྲ་རྟོག་གི་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་
 བྱ་ལ་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན། གདུལ་བྱའི་ཉེས་སྦྱོན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། རང་དོན་གྱི་
 ཡོན་ཏན། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུན། དང་པོ་བྱུག་
 ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་དུ་མར་ཡོད་དེ། ལྷ་གསུམ་མཐའ་བཞི་ལ་སོགས་པར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་སྒྲ་མ་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་
 གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནིད་ཀྱི། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་
 མཆོན་ནིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ཡོད་དེ་སྒྲ་རྟོག་
 གིས་སུ་བཞེར་བརྟག་པར་མི་རྒྱས་པས་པས་པས་ཀྱི་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ལས་ཉོན་ཅི་
 རིགས་པ་དང་བྲལ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་
 ཅི་རིགས་པ་མེད་པས་ནམ་རྟོག་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། རང་གི་ངོ་པོ་ལ་བྱི་མ་མེད་པས་
 དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་གསལ་བས་གསལ་བའི་ཡོན་ཏན། སྤང་བྱ་འཛོམ་
 པར་རྒྱས་པས་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གཉིས་ནམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྟུན་དང་པོ་བྱུག་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་
 པོ་གསུམ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དུ་

འདྲ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉི་མ་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྲུལ་པ་ས་དག་པ་དང་། འོད་ཟེར་འཕྲོ་
བས་གསལ་བ་དང་། རྒྱང་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་པ་འཛོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆགས་བྱལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་
པ་དག་གིས་བསྐྱུས། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་
རིག་བྱ། །ཅིས་དང་། དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་
དཀོན་མཆོག་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་ནང་གི་ནི། ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་
ཕྱིར། །སྒྲོ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅིས་
གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟ་ཇི་སྟེད་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཚུལ་
གྱིས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤེགས་
སྟོང་པོ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། ཆགས་པ་དང་ཐོགས་
པ་དང་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་།
གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་དང་པོ་དུག་ཕྱི་མ་གཉིས་སུ་འདྲ་
བ་ཡིན་རྟེ། དང་པོ་གསུམ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་
དུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་
འདུན་དཀོན་མཆོག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཀྱང་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
སྐྱབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག །ཅ་ཤེས་ལས། བཙུ་མ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་
གང་ཞིག །བསྐྱེད་བདེ་ནི་རྩོན་ཞེས་གསུངས་། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་ཆོས།

དེས་ན་དེ་དག་རྩལ་པ་ཡིན། ཁྱིམ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐབས་ཐམས་
 ཅད་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྐབས་དང་། འོན་དམ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་སྤྲོ་བའི་། དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྤྲོ་མའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། འགྲེལ་པ་དེ་ནས་བཤད་པའི་འདུས་བྱས་དང་སྐབས་འདིར་ཙ་ཤེར་གསུངས་པའི་
 འདུས་བྱས་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུ་མ་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལ་
 བཤད་ཅིང་ཕྱི་མ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་
 གཟུགས་སྤྲོ་གཉིས་ལམ་གྱི་བརྟེན་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་
 དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་སྤྲོས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་
 ནི། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཅམ་དུ་བརྟེན་གྱི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཆོ་ག་བྲིངས་ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐབས་
 མ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷག་ཀུན་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་དབྱ་བ་ཅམ་ཆོས་ཅན།
 དོན་དམ་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་
 གླ་མར། སྤང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། མེད་ཕྱིར་འཛིགས་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། གཏན་གྱི་སྐབས་མཆོག་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱིམ་གསུངས། དེས་ན་སྤྲོ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་དཀོན་མཆོག་

ཉག་གཅིག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་སྐུ་བརྟེན་གྱིང་སྒོ་བ་པ་འཕགས་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པའི་ཆོས་སྐུ་དེར་བཤོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱ་མར། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོག་ས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་སྐྱབས་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་བཤོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱབས་དེ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྐྱབས་དེ་ཀྱན་རྩོད་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་སངས་རྒྱུས་སོགས་གསུམ་པོ་ལ་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་བྱུང་བ་འབྲས་པར་ཆོས་དྲུག་གི་སྒྲིན་ས་དགོན་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་འཇིག་རྟེན་ན་འབྱུང་བ་དགོན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་བ་དགོན་པ་དང་། ཚོར་བ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཚོར་བ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་སྐྱུ་བ་ལྡེལ་སེལ་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚོར་བ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་རྒྱན་གྱི་མཆོག་ཡིན་པ་ལྟར། དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་བརྟོད་སྤྲད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར་དགོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱང་དེའི་སྒྲིན་ས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱ་མར། འབྱུང་བ་དགོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དགོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། ལྟ་བུ་འཇིག་རྟེན་ལྟར་

སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་
 བྱུང་པར་ངན་མོང་གི་སྤྱག་བསལ་གྱིས་འཛིགས་ནས་དེ་ལས་སྐབས་པའི་ཕྱིར། མྱོང་
 ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་རེ་ལྟོས་བཅས་ཏེ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན་བདག་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པས་འཛིགས་ནས། དེ་ལས་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་རེ་ལྟོས་བཅས་ཏེ་སྐབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་
 འགྲོ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐབས་འགྲོ་ལས་བྱེད་ཆོས་བཞིའི་སྒྲོན་མ་བྱེད་པར་འཕགས་ཏེ།
 དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་པར། སངས་བྱུང་ཐོབ་
 བྱུང་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར། འབྲས་བུ་བྱུང་ཆེན་རྟོགས་པའི་བྱེད་པར། ཐེག་དམན་
 གྱི་སྐབས་འགྲོ་བྱེད་ཐེག་གཞོན་པའི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས།
 ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་བྱེད་ཐེག་གཞོན་པར། །དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་
 རྣམ་བཞི་ཡི་བྱེད་པར་གྱིས། ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐབས་རབ་སོང་བ་གང་།
 དེ་ནི་སྐབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། ཁེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་གནས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཆད་མས་ངེས་པ་བྱངས་པའི་སྒྲོན་མ་སྐབས་འགྲོ་བྱེད་དགོས་ཏེ། བྱེད་
 པར་འཕགས་བརྟེན་ལས། བདག་ནི་སྒྲོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །བཅོམ་ལྡན་བྱིད་ལ་
 སྐབས་སུ་མཆོ། །དེ་ཅིའི་སྒྲུབ་དུ་ཞེན་བྱིད། །སྒྲོན་མི་མངའ་ལ་ཡོད་ཏན་ལྡན། །མུ་
 རྟོགས་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ། །ཇི་ཇི་ལྟར་རྣམ་བསམ་པ། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་མགོན་
 བྱིད་ལ། །བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་མིན་པའི།

དེ་ལྟར་སྐུ་པ་འདྲ་གཏོང་དང་སྐུ་པ་པའི་དམིགས་པ་དང་སྐུ་པ་པའི་རྟེན་ཆ་མས་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐུ་པ་པའི་རོ་པོ་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐུ་པ་པའི་རོ་པོ་ནི་པརྟོན་འགྲུས་
 ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་བྱ་བ་རེ་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཞི་ལྟར་པོར་མ་ཞེན་པའི་པརྟོན་འགྲུས།
 མེད་ལྷགས་པའི་ལེ་ལོའི་གཞི་ལྟར་པོར་ཡོངས་སུ་མི་རལ་པའི་པརྟོན་འགྲུས་དང་། བདག་

ཉིད་ལ་བརྒྱུས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་
 ལས། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་ཆེན་ལུས་མི་དམིགས་པ་དང་། རག་མི་དམིགས་
 པ་དང་། སེམས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོ། བྱང་ཆེན་ལུས་དང་རག་དང་ཡིད་ཀྱི་གནས་
 རན་ལེན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་ལ་གདམས་པ་དང་།
 བྱང་ཆེན་གཟུགས་སུ་མི་སྦྱོང་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཟླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སྦྱོང་པ་
 མེད་པ་དེ་ལྟ་ན་གྲུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་པར་འཕེལ་ཏེ་སུས་ཀྱང་
 ཟུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ལེ་ཤེས་
 གང་དང་ལྡན་པ་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གརྒྱ་ལྷང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་
 བྱ་བ་ཕལ་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་སེལ་བྱེད་དུ་གདམས། གཉིས་པས་ངལ་བའི་ལེ་ལོ་སེལ་
 བྱེད་དུ་གདམས། གསུམ་པས་སྐྱབ་པ་བྱ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འགལ་ཤྱེན་ལེ་
 ལོ་སེལ་བྱེད་དུ་གདམས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བརྟན་བཙོས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ། མ་ཞེན་
 ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གདམས་རག་བརྩའི་ནང་ནས་བདུན་པ་སྟུན་ཁྲ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་རག་
 འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟུབ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་ཆེན་ཤིའི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་
 པ་ནས། དཔག་ཚད་ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱ་དང་བཞི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྟོང་དང་
 འཛམ་བུ་སྒྲིང་དང་སྒྲིང་གཉིས་དང་སྒྲིང་གསུམ་དང་སྒྲིང་བཞི་དང་སྟོང་དང་པོ་དང་
 སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། ། ཞེས་སོགས་

གྱིས་སྤྱན་དང་པོ་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ལྗེ་མིག་གིས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཁམས་གསྐྱ་ལྔ་ལྷན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་།
 སྤྱི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་དགུ་ལ་ཡང་།
 སྤྱར་ནས་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱན་གཉིས་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ཤེར་
 ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་བྱགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ཤེས་མ་
 མཐོང་མ་བསམས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པ་འདི་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་
 ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ཆོས་
 ཀྱི་མིག་གིས་གང་ཟག་འདི་ནི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་པའོ། །གང་ཟག་འདི་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་པའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་བཞི་པ་ལ་གདམས་པ་དང་། བྱང་ཆེན་
 ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་བྱགས་ནས་ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྟོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱན་ལྔ་པ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་
 མཛད་དུ་སྤྱན་ལྗེ་རྣམས་མཐུ་བཞུན་པས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་འདོམས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་བཞུན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ནི། ཅུ་བར་སྤྱན་ལྔ་དང་ནི། ཞེས་པ་
 དང་། འགྲེལ་པར་མདོ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་དང་། དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པ་
 དང་། ཅས་དང་། མདོ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ། རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 ལྗེ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྤྱི་བ་དང་། ཅས་པ་དང་།
 མདོ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། ཤེས་རབ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ།
 ཅས་དང་། མདོ་བཞི་པ་འཆད་པ་ལ། ཆོས་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་པ་དང་། ཅས་དང་། མདོ་ལྔ་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱན་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་
ནམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་པ་ནམས་སོ། །

སྐབས་འདིར་སྤྱན་ལྗེའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། ཉེན། ཇོ་པོ། ས་མཚུངས།
ས་མཚམས། བྱེད་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་
ཉེན་དང་། སེམས་ཉེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་
རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་གྱི་དབང་པོ་བསྐྱུབས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་
སྟོང་ཚུན་ཆད་མཐོང་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དེ་པའི་སྤྱན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱ་སྟོམས་འདུག་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིན་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་ཕྱི་རོལ་
པས་བདག་དང་གཞན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་གཞན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་
ནས་འདིར་སྦྱོར་བར་རྫོགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལྟའི་སྤྱན་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁཅིག
དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་མིག་ལྟ་བུ་པར་འདོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
བར་འདོད་པས་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག
ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིན་མེད་དེ། ལུང་དེས་
ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་སྤྱན་ལྟ་བུ་པར་སྟོན་གྱི། སྤྱན་ལྟ་དང་ལྟན་པའི་གང་
ཟག་གང་ཡིན་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱན་ཕྱི་མ་
གསུམ་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཐོབ་པའི་སོ་སོ་
སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་ཉེན་ནི་སྤྱིར་སྤྱན་ལྟ་གསར་དུ་སྦྱོད་པའི་སེམས་
ཉེན་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པའི་

ཐུར། ཐུས་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ཀྱི་དོ་བོར་
 བྱུར་པའི་སྤྱན་ལྡེ་ཡོད་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་དོ་བོ་ཡོད་དེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་
 གསུམ་ཚུན་གྱི་མཐོང་བར་རུང་བའི་གཟུགས་ཕྱ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆ་
 ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ཤི་སྤྱན་གྱི་དོ་བོ་དང་། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་
 སྟོང་གསུམ་ཚུན་གྱི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྟེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་
 བཞག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བ་ལྟའི་སྤྱན་གྱི་དོ་བོ་དང་། རང་ཡུལ་དུ་བྱུར་པའི་བདག་མེད་
 ཕྱ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྤྱན་དུ་བཞག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛོན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དོ་བོ། རང་ཡུལ་
 དུ་བྱུར་པའི་འཕགས་པའི་གང་བཟག་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣེ་རྣུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆ་ནས་བཞག་པས་རབ་དུ་སྟེ་བའི་ཉིང་རེ་འཛོན་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དོ་བོ། བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་
 ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དོ་བོར་འཛོག་པའི་ཐུར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 ཤི་སྤྱན་མིག་དབང་དུ་མཛད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་གི་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་
 བའི་ཐུར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། སེམས་བརྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས་ཡིད་ཤེས་
 སུ་བཞག་དགོས་པའི་ཐུར། གསུམ་པ་ས་མཚུངས་ནི། འོ་ན་ཁམས་གང་དུ་དབང་པོ་
 གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དབང་པོ་ཤེས་པ་ཡུལ་བཞི་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་
 ནམ་མེ་མཚུངས་པ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་འདོད་པའི་གང་བཟག་གིས་འདོད་པའི་མིག་དབང་

ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེའི་ཆོ་དེ་བཞི་ཀ་འདོད་པའི་སར་མཚུངས་པའི་བྱིར། ཡང་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་
 བའི་ཆོ་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་དང་ཤེས་པ་གཉིས་འདོད་པ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་
 གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་
 ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་དེ་བཞི་ཀ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་སར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ས་མི་མཚུངས་
 ཏེ། ཡུལ་འདོད་པ་དང་གཞན་གསུམ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བརྟུས་པའི་བྱིར།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟེན་དང་
 ཤེས་པ་གཉིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་དབང་པོ་དང་ཡུལ་གཉིས་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་སར་མཚུངས་པའི་བྱིར། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་
 བཞི་པའི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོ་
 ཐམས་ཅད་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དབང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་རྟེན་བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་དང་ཡུལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བརྟུས་
 པའི་བྱིར། རྟགས་བཞི་པ་བྱ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དབང་ཤེས་
 རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བརྟུས་པའི་བྱིར། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་སོགས་

ན་ལུས་མིག་དང་། རྒྱ་བའི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་རིག་སྦྱོང་། གང་ཡིན་དེ་ནི་དང་པོར་གཏོགས། ཞེས་གསུངས། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་གོང་སས་བསྐྱུས་པའི་མིག་ཤེས་འདྲོད་པ་ལྟ་བུ་འོག་སས་བསྐྱུས་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ། འདྲོད་པ་ལྟ་བུ་རྟེན་དམན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་གང་ཟག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་གཟུགས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ལུས་ལ་འོག་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། རང་ས་ན་དབང་པོ་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་འོག་མའི་དབང་པོ་དམན་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ལུས་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་ཡིན། ཅེས་གསུངས། ཡང་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་དེ། འོག་མ་འོག་མའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་གོང་མ་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། ལུས་ལ་འོག་མའི་རྣམ་ཡིན། རྒྱ་བས་གོང་མའི་སྒྲ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་ཀྱང་དེ་ཡི་སྒྲ། །ལུས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སྐར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོས་མངོན་པ་རྣམས་ལས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ས་མཚམས་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། ཤའི་སྤྱན་ཆོགས་ལམ་ནས་དང་། ལྡའི་སྤྱན་སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ནས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། དངོས་

སོ་ལ་འདོམས། དེ་ལྟའི་ན་པའི་ཁམས་ནམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་ལྟ་དང་མི་
 གཉིས་ཀའི་སྒྲ་ཐོས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་གཉིས་པ་ལ་གདམས། དེས་སེམས་
 ཅན་པ་འོ་ལ་དང་གང་ཟག་པ་འོ་ལ་གྱི་སེམས་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་གསུམ་པ་ལ་གདམས། དེ་སྟོན་གྱི་
 གནས་རྗེས་སུ་དུན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པས་སྒྲེ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དུན་མོ་གཉིས་
 དང་གསུམ་ནས་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་དུན་མོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་
 བཞི་པ་ལ་གདམས། དེ་ལྟའི་མིག་ནམ་པར་དག་པ་མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་འཆི་
 འཕོ་བ་དང་། སྒྲེ་བ་དང་། ཁ་དོག་སྒྲུག་པ་དང་། མི་སྒྲུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་
 སྒྲུག་པ་དང་། མི་སྒྲུག་པ་དང་། བཟང་བ་དང་། ངན་པ་དང་། ལས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 བདེ་འགྲོ་དང་ངན་འགྲོར་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནམས་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་
 ལུ་པ་ལ་གདམས། དེ་མི་སྒྲེ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
 དུ་སྒྲུབ་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟོང་ཞིང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་
 དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བ་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་མ་གཏོགས་ཆོས་འགའ་ཡང་སྟོན་
 པར་མི་བྱེད་དེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་ཤེས་དུག་པ་ལ་གདམས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་
 དུ་མངོན་ཤེས་དུག་གིས་ཡུལ་གཟིགས་པའི་རྣམས་མཐུ་བསྟན་ནས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་
 མེད་ཅེས་འདོམས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ནི། ཅ་བར།
 མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པར། མདོ་དང་པོ་འཆད་པ་ལ་རྩ་འཕྲུལ་
 དང་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ། ཅེས་དང་། མདོ་གཉིས་པ་འཆད་པ་ལ་རྩའི་ན་བ་དང་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྒྲ་ཁྱེད་དུ་དང་ཅིག་ཤོས་ཁོ་ནས་ཐོས་

པ་དང་། ཅེས་པ་དང་། མདོ་གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་།
གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཅེས་
དང་། མདོ་བཞི་པ་འཆད་པ་ལ་སྡོན་གྱི་གནས་ཤེས་སུ་བྱན་པ་དང་རང་དང་གཞན་
གྱི་ཆེ་རབས་ལྷ་མ་དུ་མ་ཤེས་སུ་བྱན་པ་དང་། ཅེས་དང་། མདོ་ལྔ་པ་འཆད་པ་ལ་
མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟའི་མིག་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་དང་།
ཅེས་དང་། མདོ་དྲུག་པ་འཆད་པ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མདོན་པར་ཤེས་པ་ཉོན་
མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྡོང་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བའི་དུ་རྟོགས་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མདོན་ཤེས་དྲུག་གི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྟེན། རྩ་
པོ། ཁྱད་པར། བྱེད་ལས། ས་མཚམས། དགོས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྦྱར་བྱུང་གིས་གསར་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དང་པོ་ལྔ་འདོད་
པའི་རྟེན་ཅན་དང་། དྲུག་པ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་སྐྱབ་ཅིང་། རྒྱད་ལ་ཐུན་པའི་
གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་དང་པོ་ལྔ་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ལ་འང་ཡོད་ལ། མདོན་ཤེས་
དྲུག་པ་ནི་འཕགས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། མདོན་
ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་ལ། མདོན་ཤེས་དྲུག་
པ་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀུན་
ལས་བདུས་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་སྐྱབ་ཅེན། ཕྱི་རོལ་པའམ་
ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དག་པའི་

བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཚད་མེད་
 པ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཕྱི་མ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་འཕེལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རབ་མཐའི་བསམ་
 གཏན་དེ་གང་ཞེ་ན། གྲུན་བརྟན་དང་གསེར་ཕྱེང་ལས་བསམ་གཏན་བཞི་ཀ་ལ་རབ་
 མཐའ་བཤད་ལ། མངོན་པ་ལྟར་ན། དེ་ནི་ས་གྲུན་གྱིས་མཐུན་བྱས། །འཕེལ་དང་
 རབ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཡིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཁོ་ནའི་སྟེང་ནས་འཛོགས་པོ་དེ་ཡང་
 འདོད་སེམས་ནས་སྲིད་ཅེའི་བར་དུ་ལྷགས་མཐུན་དང་སྲིད་ཅེ་ནས་འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་
 དུ་ལྷགས་ཐོག་དང་། སྒར་ཡང་འདོད་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་དུ་སྒྲིམས་
 པར་ཞུགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་ངོ་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ།
 མངོན་ཤེས་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བསྐྱར་སྒྲུ་ཆོགས་
 བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་རྒྱ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་བདག་སྐྱེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་འཛོགས་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སྒྲ་ཕྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་
 པས་རབ་རྒྱ་ཕྱེ་བ་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་པོ་དང་། དེ་གང་ཞིག་བདག་སྐྱེན་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་པ་རོལ་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པས་རབ་
 ཏུ་ཕྱེ་བ་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་པོ། དེ་གང་ཞིག་བདག་སྐྱེན་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆོ་རབས་ལྷ་མ་མྱོང་རྟོགས་ཀྱིས་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་ཤེས་སུ་བཞག་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བ་སྟོན་གནས་ཤེས་བྱན་
 གྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་གང་ཞིག་བདག་རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་
 བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཟུགས་སྤྲ་རགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་མངོན་
 ཤེས་སུ་བཞག་པས་རབ་ཏུ་སྡེ་བ་སྟོན་མེད་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེ་གང་ཞིག་བདག་
 རྟེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སོགས་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་ཅི་རིགས་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་
 སྡེ་བ་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
 བོད་ལྟར་ཡིན་ན་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ཞེན། དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྣམ་གནས་ཡིད་བྱེད་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། རྟེན་
 ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པ་གིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། མཐུ་སྦྱབ་པ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེན། དེའི་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་ལུས་ཡང་བ་དང་འཇམ་པ་སོགས་སུ་མོས་པ་ལས་མངོན་ཤེས་
 དང་པོ་འགྲུབ། རྟོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱས་ཁྱབ་པར་མོས་པ་ལས་གཉིས་པ་འགྲུབ། བདག་
 གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན།
 གཞན་གྱི་འད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་འདི་ལྟ་བུ་ལས་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་
 ངོ་ཞེས་མོས་པ་ལས་གསུམ་པ་འགྲུབ། རང་གི་ཡིད་ཤེས་འགག་མ་ཐག་པའི་མཚན་
 མ་བཟུང་ནས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་གནས་

ལས་བཞི་པ་འགྲུབ། རྩོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བས་བྲུབ་པར་མོས་པ་ལས་ལྔ་པ་འགྲུབ།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མོས་པ་ལས་དྲུག་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག ལྷའི་མིག་དང་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་དབང་ཤེས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་།
 རང་གི་ལུགས་ནི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀ་ཡིད་ཤེས་སུ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་
 རྟེན་གྱི་མཐོང་མཁྱེན་པའི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལས་བྱུང་བ་གས་
 ཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འོན་ལྷའི་རྒྱུན་དང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་གཉིས་
 ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱུང་པར་ཡོད་དེ། ལྷའི་རྒྱུན་རང་རྒྱ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་དགེ་
 བ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྟོན་ལས་བྱུང་ཞིང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ནི་ཆོ་འདིར་བསམ་
 གཏན་གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་
 བྱུང་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལས་བསྐྱུས་པའི་ལྷའི་རྒྱུན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། རྣམ་པར་
 སྟོན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་དང་ཞེས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་
 མིག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དང་
 པོས་གདུལ་བྱ་མ་དད་པ་རྣམས་དད་པར་བྱེད་ཅིང་། གཉིས་པས་གཞན་གྱི་དགེ་མི་
 དགེ་སྟོད་པ་ཤེས་ནས་དགེ་བ་ལ་བསྐྱུལ་བར་བྱེད། གསུམ་པས་གཞན་གྱི་མེས་པ་རྒྱུད་
 ཤེས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད། བཞི་པས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་བསལ་བའི་
 རྣོ་ནས་ལམ་སྟོན་པའི་སྟོད་རུང་དུ་བྱེད། ལྔ་པས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་རྣམས་བྱམས་པར་

བྱེད། རྒྱལ་པས་ལུང་བསྟན་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་པ་ས་མཚམས་
 ཡོད་དེ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་
 པ་ན་ཡོད་ལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པའི་མཐོང་
 སྒངས་སྒངས་པའི་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་མངོན་ཤེས་རྒྱལ་
 རྒྱེད་པའི་དགོས་པ་འམ་ཡན་ཡོད་ཡོད་དེ། ཉི་སྤང་ལས། མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡན་
 ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རབ་བྱ་འགོད་
 པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་གྱི་
 དངོས་པོ་དང་ཡུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྟའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་
 བྱ་བར་འོས་པ་ཉིད་དང་། ཀྱན་དགའ་བོ་དག་སྤོང་སྤུམ་བརྒྱུ་པོ་འདི་ནམས་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་མང་པོ་ཞིག་སངས་རྒྱལ་སྤྱུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོད། རྟེན་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བརྒྱད་བསྟན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་
 ལམ་ལ་འདོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྤང་བྱ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱེན་
 ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤྱོད་པ་པྱོས་ཤིག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་དང་།
 འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གདགས་པར་མི་རྣམས་ཞེས་
 སོགས་སྒྲོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་
 དངོས་གཉེན་དུ་ཉོག་པས་པའི་དོན་དུ་འདོམས་པའི་ཕྱིར། །

དེ་ལྟར་གོང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་

ལས། གདམས་བྱ་དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཉིད་མདོ་
 ལས། དགེ་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བཞོན་གས་དཀའ་བས་དེ་རྣམས་
 དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་ལ། དབང་པོ་རྣམ་དང་རྣམ་པོ་དག །ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། དེ་ལ་མདོ་ལས། དགེ་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་གསུངས་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ནས་འདིར་སྐྱེས་
 པ་དང་། མྱིང་གཞན་ནས་འདིར་སྐྱེས་པ་དང་གསུམ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་སྔོན་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོར་སྐྱེ་སྐྱོང་བའི་དད་མོས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བའི་
 བར་གྱི་དགེ་འདུན་ཞེ་ལྷ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དགེ་འདུན་ཞེ་བརྒྱད་དུ་གསུངས་
 པ་བརྟན་བཅས་སུ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ནས་འཆད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་འཕགས་པའི་ལྷགས་དང་། སྔོན་དཔོན་གྱི་ལྷགས་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་འདུན་
 ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ནས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཞུང་གི་དངོས་བརྟན་བཅུ་དྲུག་དང་ཤུགས་
 བརྟན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣམ་རྣམ་
 གྱི་མིང་ཅན་གཉིས། ལྗེ་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས།
 ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་
 ཞུགས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདུལ་བ་བར་འདུལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་
 འདུལ་བ་དེ་མེད་པར་འདུལ་བ། འཕར་བ་གསུམ་དང་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་སྲིད་
 ཅེ་འཕར་ཐུག་འགྲོ་སྲིད་ལྷ་པོ་ལ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། གཟུགས་
 མེད་ཉེར་འགྲོ་དང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ལུས་མངོན་བྱེད་བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་

ཅན་ཏེ་བཙུ་བྱ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་བརྟན་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལྷགས་དང་།
 ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གཉིས། དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན་
 ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷགས་ནི། གཞུང་གི་དགེ་འདུན་ནི་
 རྒྱུ་བརྟན་ནས་འཆད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངོས་བརྟན་བཙུ་བདུན་དང་རྒྱལ་ས་བརྟན་གསུམ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལྷགས་ལྷགས་པ་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱི་མིང་
 ཅན་གཉིས། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། ཕྱིར་
 འོང་ལྷགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་ཆོ་གཅིག་པར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས། ཕྱིར་མི་འོང་ལྷགས་
 པ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདུལ་བ་པར་འདུལ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདུལ་
 བ་དེ་མེད་པར་འདུལ་བ། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་ལས་ཕྱེ་བའི་འཕར་བ་གསུམ། མྱེད་
 ཅེས་མཐར་ཐུག་ཞེས་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་ལས་ཕྱེ་བའི་མཐོང་ཆོས་
 ཞི་དང་ལུས་མངོན་བྱེད་གཉིས། བསེ་རུ་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ་བཙུ་
 བདུན་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་ས་བརྟན་གསུམ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ལྷགས་དང་ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་གཉིས། དག་བཅོམ་ལྷགས་པའི་མིང་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བོད་ཇུ་མ་ཁ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་བདག་ནིད་ཆེན་པོའི་ལྷགས་འདི་ལ་རྟ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ཁྱང་ཡིན། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ར་དང་ལྷག་གཉིས་ཞེས་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བཞི། རེ་
 ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་དངོས་སྟོན་ཀྱང་བར་སེམས་སོ། །

འདིར་དགེ་འདུན་ནི་ལྷའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གང་ལ་གནས་
 པ་འབྲས་ལྷའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ་དགེ་སྦྱང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ངོས་བབུང་བ།

འབྲས་བུ་བཞིར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པ། འབྲས་བུ་བཞི་ཐོབ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ལ་ནི་གང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མཁས་ན།
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ལ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དབྱ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ལམ་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ཐོབ་ཕྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ལམ་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་
 པ་རྣམས་ལ་དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཞིན་དེ། དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་བུ་ལ་འབྲས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་རྣམས་ལ་དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཞིན་དེ། རྣམ་དེའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ལ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དང་སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པ་དགེ་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་གྱི་འབྲས་གནས་སུ་བཞག་དགོས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུངས་
 ལས་ཐོན་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྤྱོད་གི་རྒྱ་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་པར་སྤྱོན་བརྒྱད་རྩ་ཅ་དགུ་ཡོད་དེ།
 མཐོང་སྤངས་སྤོང་ཕྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད། སྤོང་སྤངས་སྤོང་ཕྱེད་ཀྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་བརྒྱད་རྩ་ཅ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་
 པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་སོགས་བཞི། ཁམས་གོང་གི་སེམས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤངས་སོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་སྤོང་སྤངས་བརྒྱད་རྩ་ཅ་གཅིག་
 སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། མཛོད་ལས། དགེ་སྤྱོད་
 རྒྱ་ལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། །འབྲས་བུ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །དེ་དག་བརྒྱད་རྩ་ཅ་

དགུ་པོ། ཁྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་དང་བཅས། ཅེས་གསུངས། གཉིས་པ་དགེ་སྤྱོད་
 ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་བཞིར་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། ཀྱན་ལས་བདུས་དང་མཛོད་
 པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་བཞིར་འཛོལ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རོན་དམ་པའི་དགེ་སྤྱོད་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་བགེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་མཐོང་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་དང་སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་
 རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞག སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་འདོད་པའི་སས་བརྩས་
 དང་ཁམས་གོང་གི་སས་བརྩས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕལ་
 ཆེར་སྤངས་པ་ཕྱིར་འོང་དང་། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 དེ་བཞག ཁམས་གོང་གི་སས་བརྩས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 པའི་ཆ་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་གི་སས་བརྩས་
 ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པར་འདོད་པའི་སས་བརྩས་ཀྱི་སྤྱོད་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པར་འདོད་པའི་སྤྱོད་སྤངས་ཀྱི་སྤྱོད་
 སྤངས་ཉོན་མོངས་ལ་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཉིས་
 སུ་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ཁམས་ན་ཁམས་གོང་ལ་སྤྱོད་ཏེ་ཉོན་མོངས་
 གངས་མང་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཡིན་ཏུ་ཆེ་བས་འདོད་པའི་སས་བརྩས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་
 ཉོན་མོངས་ཕལ་ཆེར་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་དང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
 གི་འབྲས་བུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཁམས་གོང་གི་སས་བརྩས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྣམས་
 འབྲས་བུ་གཅིག་གི་སྤང་བུར་མཛོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁམས་གོང་འདོད་པ་ལ་
 སྤྱོད་ཏེ་ཉོན་མོངས་གངས་ཉུང་བ་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱང་ཆུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

མཛོད་པའི་ལྷགས་ནི་རྒྱ་མཚན་རྣམ་པ་ལྗེའི་སྒྲིན་ས་འབྲས་བུ་བཞིར་བཞག་སྟེ། འབྲས་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཞུགས་ལམ་སྟོན་དུ་བཏང་བ། འབྲས་གནས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པ། སྤང་བུ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་གཅིག་རྟེན་པ་ལྟ་བུའི་ཟད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིམས་པ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། མི་རྟག་སྐྱེས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་བུ་བཞིར་རྣམ་བཞག་པ་ནི། རྒྱ་ལྗོངས་དག་ནི་སྤྱིར་སྤྱིར་། འབྲས་ལ་སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། གཞན་ཐོབ་པ་དང་ཟད་སྒྲིམས་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཚན་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བཞད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ། ས་གང་ལ་བསྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་དང་པོར་གསུམ་དུ་ཐོབ་པ་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ཐོབ་དགོས་ཏེ་དེ་གསུམ་དང་པོར་ཐོབ་པ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་པའི་གང་ཟག་གིས་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གྲང་གསུམ་ཐོབ་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ནར་ངེས་ཏེ། དེའི་གསུམ་ཐོབ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པ་གང་ཞིག་ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་གསུམ་དུ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་ལས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་སྐྱེས་ལྷ་ཀ་འདོད་པའི་ཁམས་འདིར་ཚོམ་ཞིང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྲལ་སྟེ། ཕྱིར་གོང་མ་གཉིས་ན་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་དང་

བྱད་པར་གཟུགས་མེད་ན་ལུང་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་ མཐོང་ལམ་གསར་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིད་འབྱུང་གི་སྐྱོབ་དང་ལུང་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་བཅོམ་
 པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ་ཡིད་དེ། འདྲི་པའི་རྟེན་ལ་རྟེན་
 མོངས་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིད། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཡང་
 རྟེན་མོངས་སྤངས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། མཛོད་
 ལས། འདྲི་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། གསུམ་དུའོ་གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་
 སྐྱོ་ལུང་ལས་འདྲི་པ་བཅོམ་ཞིང་། དེ་མཐར་ཕྱིན་ཅེས་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ལ་གཉིས་ཡིད་དེ། འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་
 སྒྲུབ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡིད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་
 གཉིས་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་རྟེན་མོངས་སྤངས་པའི་
 ཆ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་། སྤྱི་རྟེན་དགུ་པའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་
 དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འཛིག་པ་གང་ཞིག་ དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་པོན་སྤང་བྱེད་
 ཀྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྟོན་
 མོང་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཉིས་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ།
 མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་ཡིད་དེ། འདྲི་
 རྟེན་དུག་པ་མངོན་འགྱུར་བ་དང་དགུ་པ་མངོན་འགྱུར་བ་ཙམ་སྤངས་པའི་ལམ་བླག་
 བཅས་ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཆོ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་། སྤང་

བྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དངོས་སུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། གང་
 ཟག་དེ་སྤྱོད་ཁི་གནས་ལ་གས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཁི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 ཁི་གནས་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ། རྣམ་མཐོང་ལ་གས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། བར་
 ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་འོ་ན། མཐོང་སྒྲིམ་
 ཀྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་ཅེ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་
 ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྒྲིམ་རྣམས་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་དང་རིམ་གྱིས་པ་གཉིས།
 དང་པོ་གཉིས་མཐོང་ལམ་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། བརྒྱ་དྲུག་པ་ལམ་རྩེས་ཤེས་ཀྱི་ཉོགས་
 པ་ཐོབ་པའི་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་སྒྲིམ་ལམ་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། འདོད་
 ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ནི་སྒྲིམ་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། སྤྱོད་ཉོན་དགུ་པའི་དངོས་གཉེན་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་གང་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་
 པ་ནི། འབྲས་བུ་དང་པོ་གཉིས་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་རྣམས་ཐོབ་སྟེ། འདོད་སེམས་ཀྱིས་མི་ཐོབ་ཅིང་
 དེ་གསུམ་ཐོབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་དེས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཉིས་མཐོབ་པའི་ཕྱིར།
 ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་ཐོབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཛིག་ཉོན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་
 ཉོན་དགུ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་བསམ་གཏན་

བཞི་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པར་ཁ་ཅིག་བཞེད་དེ་དབྱད་གཞིའོ། །དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་
བུན་ཟག་མེད་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་སྟེ། ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་ཐོབ་
པའི་ཆོ་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་དང་། གོང་མར་ཐོབ་པའི་ཆོ་གཟུགས་མེད་དང་
པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་དག་བཅོམ་
ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཁོ་ན་དང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འཐོབ་པའི་དག་
བཅོམ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འཐོབ་
པའི་དག་བཅོམ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཟག་
མེད་ས་དགུ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་དེའི་དངོས་གཞི་ཙམ་
ཁྱད་གཉིས། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་
གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ།
སྦྱིར་བཤད་པ་དང་སེ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
པ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོད་ན་ལ་བ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་
བཞག་པ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
པ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བ་ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་
ཀ་ལ་བཞག་སྟེ། འབྲས་བུ་ཕྱི་མ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་
མི་འོང་དང་འབྲས་བུ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་དུ་བྲས་པའི་དག་བཅོམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག

དེ་ན་མས་ཡིན་ན་སྔོས་པ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི།
 འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་མེད་དེ། རྒྱུ་ཞུགས་དེ་འབྲས་གནས་པའི་རྩེ་
 པའི་འབྲས་གནས་དང་པོ་ཡིན་པས། དེའི་སྔོན་དུ་དག་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་དེ། རྒྱུ་
 ཞུགས་འབྲས་གནས་དེ་འབྲས་གནས་པའི་རྩེ་པའི་འབྲས་གནས་དང་པོ་གང་ཞིག་ རྒྱུ་
 ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་མ་སོང་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་
 པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་མེད་དེ། དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་འབྲས་གནས་པའི་
 ཐ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྤང་བུ་ཅིག་ཅར་པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་དེ་
 འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པར་བུ་དགོས་ཏེ། དེ་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་
 དུ་མ་བྱས་པར་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྩམ་ན། དོན་ལ་མ་བཟླ་བ་ཞེ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་བུ་ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པར་ཐལ་བ་བསྒྲིག་དུ་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྔོན་
 སོང་གི་རྒྱུ་ཞུགས་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་
 འོང་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་འདོད་ཉོན་ཤལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་མ་བཤད་
 ལས་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མ་བཤད་ཅིང་ཁྱད་པར་མངོན་པ་ཀྱན་ལས་བདུས་
 ཀྱི་ཁྲིའུར། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཤལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་དང་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྤང་མ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་

འདོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་ཞེས་གསུངས་པས་ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་གི་ཕྱིར་འོང་མི་
 འཐད་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་འགོག་ཀྱས་ཏེ། ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་ཞེས་པའི་ཆགས་
 པ་དེ་ཕྱིར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་
 སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས་པ་གང་ཞིག
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཆགས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འབྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འོང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་གསུངས་པ་སྒྲོ་བྲོས་དང་
 རྟན་པ་དག་གིས་ནམ་པར་དཔྱོད་ཅིག ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་
 དེ། ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་ཞེས་པའི་ཆགས་པ་དེ་ཕྱིར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་དང་ཁྱད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་
 ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་བྱེད་རིགས། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དེ་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བཞུགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཅིང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སྤངས་
 པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མང་པོ་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་
 ཏུ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བཞེད་པ་ནི་ཅུང་
 ཟད་ཅིངས་པར་མངོན་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་
 ཆགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་
 སྤྱོད་ལ་ཏུ་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྤྱོད་སྤོང་

གི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཐུ་རྩལ་དུ་སྤྱད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་
 པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཞུགས་
 གནས་བརྒྱད་ཀ་ལ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་དང་དག་བཅོམ་ལ་སྤང་བུ་རིམ་
 གྱིས་པ་ཡོད། བར་པ་གཉིས་ལ་སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་སྤོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་
 དང་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་དག་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུ་རྩལ་སྤང་བུ་
 ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཅིག་ཆར་
 དུ་སྤོང་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་བུ་ཅིག་ཆར་བའི་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་གནས་ཡོད་དེ། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་
 པའི་དག་བཅོམ་ཞུགས་གནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཀུན་ལས་བདུས་ལས། འདི་
 ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སེཁྱེས་
 པ་ཅོམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། གསེར་ཕྱེད་དང་རྣམ་བཤད་ལས། ཞུགས་པ་གཉིས་
 ཀྱང་སྤྱར་རུང་བར་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སེཁྱེས་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་སྒྲོར་བཤད་པ། ཕྱིར་
 འོང་གི་སྒྲོར་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲོར་བཤད་པ། དག་བཅོམ་གྱི་སྒྲོར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་བཤད་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བདུས་ལས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་
 བུ་ལ་ཞུགས་པ་གང་ཞེ་ན། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྟན་གཅིག་པ་ནས་
 བཟུང་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟངས་ཅིག་བཅོམ་ཐུ་རྩལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཞེས་

སྦྱོར་ལམ་སྟེན་གཅིག་པ་ནས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་འཛོག་པར་གསུངས་པ་བཞིན། རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། དེའི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འཆད་པ་མིན་ཏེ། འབྲེལ་པ་འདིར་འཆད་པར་
 འགྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུག་ལ་
 བརྟེན་ནས་ཞེས་གསུངས། བཞེད་པ་དེ་ནི། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི།
 མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། དབང་པོ་ནི་རྩལ་དེ་དག་ཏུ། །དང་དང་ཆོས་
 ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །སྒྲིམ་པས་སྤང་བུ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ།
 རྣམ་ཐུའི་བར་བཅོམ། ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་འཕགས་པས་ཁྲུབ་པར་མཛད་
 པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་རི་ལྗེ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་སྒྲིམ་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་
 ཏེ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་དང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡོད། མཆོན་
 བྱེད་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བྱང་ལེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་གཞི་མཐུན་བཞག་ཏུ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གཙོ་བོར་མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཅོན་བཞིན་པའི་འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱན་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་དད་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། སྤང་བུ་སྦྱོང་
 ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་སྤང་བུ་ཅིག་
 ཆར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཞུགས་པ་གཉིས། ས་མཆོམས་ནི་ཐོག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ནས། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་ཐོབ་

ལྷན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་བཤད་པ་ནི། མཐོང་སྤངས་
 ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 གུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་འཛིག་གྱེད། དཔྱེན་སྤང་བྱ་
 རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་
 གནས་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྟེ་པའི་
 དགེ་སྐྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་གུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་
 སྤང་རིམ་གྱིས་སྤོང་བ་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་འཛིག་གྱེད།
 མཐོང་སྤང་ཀུན་སྐྱོར་གསུམ་ཡོད་དེ། འཛིག་ལྷ་ཀུན་བརྟགས། ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་
 ཞུགས་མཆོག་འཛིན། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དབང་པོའི་སྒྲིམ་
 དཔྱེན་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་
 དེ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བརྩ་དུག་པ་ལ་དེ་འབྲས་གནས།།
 དེ་ཆེ་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །ཞེས་གསུངས།
 ཡང་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་སྐྱོར་པའི་སྒྲིམ་དཔྱེན་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
 པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས། དེ་གཉིས་སོ་སོར་
 བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་ལ། རང་
 གེ་གོང་མའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་
 མ་ཡིན་པ་དེ་སྤང་མའི་འོ་བོ། དེ་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་པ་ལ་རང་གེ་གོང་མའི་འབྲས་བྱ་
 ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་བཞིན་པ་དེ་ཕྱི་མའི་འོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་གཉིས་སོ་སོའི་མཆོན་གཞི་ཡང་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་

གྲུང་པའི་འདྲིན་ཉོན་དང་པོ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། འདྲིན་ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་ལ་གནས་པའི་
 སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་མཛོད་ལས།
 འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་བྱུང་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འབྲས་གནས་
 བྱུང་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་
 སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རྒྱན་ཞུགས་
 སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་
 ཅིག་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་ཡིན་ན་འདྲིན་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་
 ལན་བདུན་ལེན་པས་བྱབ་པར་བཞེད་པ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 གོང་དུ་འཕོ་བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་རུང་བར་
 ལྟོལ། །འོག་མིན་དང་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཉིད་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དུ་འགྲོ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཉིད་
 བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་འདྲིན་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་
 སྲིད་ལན་བདུན་མ་སྤངས་པར་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དཔེར་མཛོད་ནས།
 འོག་མིན་དང་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་
 བ་ཆངས་རིགས་ཀྱི་རྟེན་སོགས་བར་སྐབས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལས། མཆོག་ཏུ་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་
 མོད་ཀྱི་མ་ངེས་པས་མ་བརྗོད་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ལ། རེ་རྩེར་
 ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་

ལན་བདུན་པ་བཡིན་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཉོན་དང་པོ་མ་
 སྤངས་པ། སྡོན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དུས་སུ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་འདོད་པར་རིགས་
 མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤང་ལན་བདུན་ལེན་པའི་ལས་བསགས་པ་རྩུར་ལེན་པར་ངེས་པ་དགོས་
 ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །རེ་རྩུར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་
 པ་དེ་རྩེས་དང་འགྲེལ་པར། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་གང་ཞིག་སྒོམ་པས་སྤང་བར་
 བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་བའི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་
 པ་དང་། བར་སྐབས་སུ་ཡང་འཕགས་པའི་ལམ་མཛོད་དུ་བྱེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་
 ལས་མི་འདའ་སྟེ། དེ་སྤྲིད་དུ་སྤྲིད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་བས་བསྐྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 གང་ཞིག་འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྤང་བདུན་ལེན་པའི་རིགས་ཅན་དེ་རྒྱུན་ཞུགས་
 སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་
 བདུན་པ་བ་དང་མ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གཉིས། འདོད་ཉོན་
 དང་པོ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་གང་ཞིག་
 འདོད་པར་སྐྱེ་སྤང་བཅུ་བཞི་དང་བར་སྤྲིད་བཅུ་བཞི་ལེན་ངེས་དེ་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་
 སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྩེའི་རྩེན་ཅན་གྱི་དེ་དང་མའི་རྩེན་
 ཅན་གྱི་དེ་གཉིས། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག་འདོད་
 རྩེའི་རྩེན་ལ་བྱ་ངན་འདས་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་དེ་དང་པོའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འདོད་
 རྩེ་རིགས་དུག་གི་རྩེན་ཅན་གྱི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དུག་ཡོད་
 དོ། །དེ་རྩུར་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་རྩུ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་

པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདེལ། ཞེས་གསུངས། དེས་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག་ མིའི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མཛོན་དུ་
 བྱེད་པ་དེ་གཉིས་པའི་འཛོག་བྱེད། དེ་བྱེད་ན་རྒྱུ་མ་གྱི་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེས་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། རེ་ལྟར་ཡང་མཛོན་འགྲེལ་ལས།
 གང་ཞིག་མི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ནར་འོངས་ནས་ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདེལ། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་གང་ཞིག་
 །འདོད་པར་རྒྱུ་སྲིད་བཅུ་བཞི་དང་བར་སྲིད་བཅུ་བཞི་ལེན་པར་མ་དེས་པ་དེ་མ་དེས་པའི་
 རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་པའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དེ་བྱེད་ན་གོང་ལྟར་གཉིས། བྱེ་
 བྲག་དུ་རྩེ་བ་རྣམས་ལྟའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་ལྟར་རྒྱུ་
 སྲིད་བདུན་དང་བར་སྲིད་བདུན། མེར་རྒྱུ་སྲིད་བདུན་དང་བར་སྲིད་བདུན་ཏེ། འདོད་
 པར་སྲིད་པ་ལན་ཉི་ལྔ་ཙ་བཅུད་ལེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དེས་
 པའི་རྒྱན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་ཀྱང་མེར་རྒྱུ་སྲིད་བདུན་དང་བར་སྲིད་བདུན་
 སོགས་སྐྱ་མ་བཞིན་དུ་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྤེལ་པ་ནི་འདོད་པའི་རྩ་མི་སྤྲོམས་པའི་
 རང་དུ་རྒྱུ་སྲིད་བདུན་ཁོ་ན་ལེན་པར་བཞེད་དོ། །ཐོགས་མེད་སྤྱ་མཆོད་ནི་བྱེ་བྲག་སྤྱ་
 བ་དང་མཐུན་པར་མཛོད་དེ། ཉན་ས་ལས། ལྟ་དང་མེར་ལན་བདུན་བདུན་མཆོམས་
 སྤྱར་ཞིང་འཁོར་ནས་སྤྱག་བསྐལ་མཐར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་དང་། མཛོན་འགྲེལ་
 ལས། འོད་སྤངས་པ་རྣམས་ལྟ་རྣམས་སུ་ལན་བདུན་ཞེས་སོ་སོར་ཡང་འདོན་པས་འདི་
 ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པར་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྤྱས་
 གཉིས། ཐོགས་མེད་སྤྱ་མཆོད་ཀྱི་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་པས་ལུང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་

དོན་རྩི་ལྟར་འགྲེལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསུམ་སྟེང་ལས། མིའི་རྟེན་
ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་མིར་ལན་དུག་ལྟར་ལན་བདུན་གྲངས་ཤིང་མཐར་ཡང་མིར་སྐྱེས་
ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ལྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་ན་འང་ལྟར་
ལན་དུག་མིར་ལན་བདུན་གྲངས་ཤིང་མཐར་ཡང་ལྟར་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་
མངོན་དུ་བྱེད། ཅེས་གསུངས། ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ། ལྟེན་ལ་
རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེས་ལྟ་དང་མིའི་སྐྱེ་སྤྱིད་སྟེལ་ཏེ། ལྟར་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་མིར་སྐྱེ་སྤྱིད་
བདུན་གྲངས་ནས་མཐར་ལྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཐོབ་པ་དེས་མི་དང་ལྟར་སྐྱེ་སྤྱིད་བདུན་བདུན་གྲངས་ནས་
མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། དེ་གཉིས་ལས་ཕྱི་
མ་ཉིད་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ཙུ་བར། ལྟ་དང་མི་རྣམས་སུ་ཡན་མན་དུ་སྤྱིད་
པར་འཁོར་བར་བྱས་ནས། ཞེས་པ་ཡན་མན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པས་ཐོན་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བ་དེས་འདོད་པར་སྤྱིད་པ་ལན་ཉི་ལྔ་
ཙུ་བར་ལེན་ན་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བར་མི་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེའི་གྲང་
བྱའི་སྤྱིད་པ་རྣམས་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདུན་
ཚན་ལྟ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཅེས་དང་། ཤིང་
ལོ་མ་རེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་བདུན་ཡོད་པ་དེ་ལ་འདབ་མ་བདུན་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་
ན་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྤྱིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་སྐབས་སྐུ་ལ་གོ་མ་པ་
བདུན་པའི་དཔེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲོ་བ་རིགས་
མཐུན་གཅིག་དུ་སྐྱེ་སྤྱིད་བརྒྱད་པ་མི་ལེན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ངེས་པའི་

ལྷན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཕྱིར་འོང་དང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་མངོན་
 དུ་མི་བྱེད་ན་དེ་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། བྱེད་ན་སྐྱེ་སྲིད་གང་
 གི་ཉེན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་སྲིད་བཙུ་གསུམ་པའི་ཉེན་ལ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་
 མངོན་དུ་བྱེད། བཙུ་བཞི་པའི་ཉེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་ཁས་གྲངས་པ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པར་མངོན་ནོ། ཁོང་
 དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིམས་ཀྱི་ཆོག་ལྟ་བུར། རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འདི་ལྟར་
 གསུངས་ཏེ། ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས།
 རྣམ་གཉིས་ཉེར་བརྒྱད་སྐྱེ་ན་ཡང་། བདུན་ཆོན་འདྲ་ཕྱིར་བདུན་པ་དང་། འདྲ་པོར་
 ཐོབ་པའི་ཉེན་དེ་ལ། རྩ་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
 རྣམས་ཀྱིས། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུབ། ཁེས་གསུངས། འདོད་ཉོན་
 གསུམ་པ་སྤངས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག་
 འདོད་པར་རིགས་མཐུན་གྱི་སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་ཅིང་བཞི་པ་མི་ལེན་པ་དེ་
 རྒྱན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱན་ཞུགས་ལྡེ་རིགས་
 རྣམ་རིགས་སྐྱེ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ཡིན་ན་འདོད་
 ལྟར་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲངས་ནས་དེའི་ཉེན་ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་།
 བྱེ་མ་ཡིན་ན་མིར་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་གྲངས་ནས་ཉེན་དེ་ལ་མཉུང་འདས་མངོན་དུ་
 བྱེད་པས་བྱབ་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། མངོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ།
 ཆོ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། ཁེས་དང་། འབྲེལ་པར། ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་
 ལྟ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མིན་ཞེ་ན། དེ་སྤངས་ན་དུག་པའང་གདོན་མི་ཟ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

ཅེས་དང་། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བཞི། གང་ཞིག་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་རིགས་
གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་ནས། ལྷའི་རིགས་དེའམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲེ་བཞི་ལས་
འདའ་བ་གང་ཡིན་པའོ། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བཞི་མེད་ག་གི་ནང་དུ་རིགས་
གཉིས་སམ་གསུམ་འཁོར་ནས་སྒྲིང་དེ་འམ་གཞན་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲེ་བཞི་ལས་འདའ་བ་
གང་ཡིན་པའོ། ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་ལས། ལྷའི་རིགས་དེའམ་
གཞན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དག་གི་ནང་དུ་བདེན་པ་
རྣམས་མཐོང་ནས་རིགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་འཁོར་ཏེ་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲེ་བཞི་ལས་འདའ་བའོ། གཞན་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའམ་འཐབ་
བུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡོངས་སུ་སྒྲེ་བཞི་ལས་འདའ་བ་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས། སྤང་
བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱ་ག་པ་ནས་
འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་དུག་པ་སྤང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད་
དོ། རྒྱན་ཞུགས་གང་ཞིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མེ་ལྷོགས་མེད་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་བ་དེ་སྤང་བྱ་
ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འཛིག་གེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱན་
ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བདད་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། བྱེ་མ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་
བའི་དག་བཙོམ་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་ས་མཆོམས་ནི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བརྩུ་བྱ་ག་
པ་ནས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཆུང་དུ་ཆུང་དུ་དགྲུ་ཅིག་ཆར་དུ་སྤྲོང་
བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཅིག་
ཆར་བའི་དོན་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རིམ་གྱིས་སྤྲོང་བ་དང་ཅིག་ཆར་

སྤྱིར་བལ་བཤད་པ་འདི་ཐུ་མ་གོང་མ་ཕལ་ཆེ་བའི་བཞེད་པར་སྤྱང་ཡང་དོགས་པ་འདི་
 ལྟར་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཁམས་
 གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 ན་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིས་མཆོན་ནས་འདོད་ཉོན་དང་པོ་དང་
 འདོད་ཉོན་དགྲ་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། སུ་ཆེར་འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སྤྱུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བསྒྲན་
 དགོས་རྣམས་མཁྱེན་པར་འཚལ་ལོ། དེ་ལ་སྤྱང་བྱ་ཅིག་ཆར་བ་འཆད་པ་ན། ཀྱན་
 བདུས་སུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ཅིག་ཆར་ངེས་པར་འབྱེན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་
 མཐོན་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་རྩེགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཆར་སྤྱང་
 རྟེན་འདི་ནི་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་
 བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཀྱན་
 བེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་འང་སྒྲིན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲིན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྤངས་སྤྱུས་འབྱུང་བ་མེད་པ་
 ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིའི་དོན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕལ་ཆེར་གོ་སྒྲུབ་ལ་ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་
 ཀྱི་ཆོ་ཀྱན་བེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་

ཆོས་འཆི་པའི་དུས་དེར་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཡང་འཆི་
 པ་དེའི་སྔ་རོལ་ཙམ་དུ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་དབྱེད་གཞི་
 འདི་ལྟར་མཆིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་སེམས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པ་དང་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྡོན་ལ་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན་རྒྱན་ཞུགས་མཐོང་ཆོས་
 ཞི་ཡིན་དགོས་ཤིང་། གཞུང་དུ་མཐོང་པའི་ཆོས་སམ་ཞེས་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་གསུངས་
 པས་བར་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤང་བུ་ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱན་ཞུགས་
 ཡོད་པ་དེ་འཆི་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ཅེས་པའི་ལུང་གི་དོན་
 དུ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིར་འོང་གི་སྒྲོར་བཤད་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་ཕྱིར་འོང་འབྲས་
 གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོ་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་པལ་ཆེར་སྤངས་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་
 བཞིན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་འཛོག་བྱེད། དེ་བྱེ་ན་འབྲས་
 བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོང་ཀལ་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་
 པ་གཉིས། དང་པོ་དང་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་
 ཅན་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་དུ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་
 སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ས་
 མཆོམས་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་

པ་ནི། བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྒྲུབ་ཆེར་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱི་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་
 བྱ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་རོ་བོར་འཛིན། དེ་ལ་དབང་
 སྤོའི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོན་ས་ཕྱེ་ན་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ཀྱིས་
 པའི་ཕྱིར་འོང་གཉིས། དང་པོ་དང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དོན་
 གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་དོན་གཅིག་སྒྲོར་པའི་སྒྲོ་
 ནས་ཕྱེ་ན་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། འདོད་ཉོན་
 བདུན་པ་འམ་བརྒྱད་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཞིག་
 འདོད་ལྟར་སྒྲེ་བ་ལན་གཅིག་སྤངས་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་སྤྱེད་པ་དེ། ཕྱིར་འོང་
 འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པའི་འཛིན་སྤྱེད། དཔྱེན་འབྲས་
 བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
 དང་། ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོ་གཅིག་བར་
 ཆད་གཅིག་པ་གཉིས་ཡོད། འདི་ལ་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པ་མ་སྤངས་པ་ཡོད་ན་བར་ཆད་
 གཅིག་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞིན་སྒྲོན་མེད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་བར་
 ཆད་ཀྱི་གཅོ་བོར་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་གཅིག་པོ་ལས་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ་། མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་ནམ་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཆོ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་
 དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཡང་ན་ཉེས་ཆ་བདུན་
 དང་བརྒྱད་ཟད་པ། ཅས་བཏོན་ནས་འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པའང་སྤངས་པ་ཁས་ལེན་ནོ།།
 འདོད་པར་སྒྲེ་སྤྱད་གཉིས་ལེན་པའི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཉན་ས་ལས།

ལྷའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་གཅིག་སྐྱབ་པའི་ཚེ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུར་བཞག་གོ། ཁྲིམ་གསུངས། དེ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་སྲིད་གཉིས་པ་དེ་འདྲིད་པའི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདྲིད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་འོང་ཡོད་དེ། ཕྱིར་འོང་གི་ཉོན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ན་འདྲིད་ཉོན་བདུན་པ་སོགས་སྤངས་པས་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་པར་བསྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་བྱའོ། །ས་མཆམས་ནི་འབྲས་བུ་ཐོང་ཀླལ་པའི་ཕྱིར་འོང་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་སྐད་ཅིག་པ་བུ་དུག་པ་ནས་དང་། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་འདྲིད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་འདྲིད་པའི་སྦྱོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དགུ་པ་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་ན་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྒྲིབ་བཤད་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གཙོ་བོར་བ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྱོད་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་འཛིག་གེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཐོང་ཀླལ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་གཉིས། དང་པོ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ཏོགས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་དོན་གཅིག་ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་འཛིག་ཉོན་པའི་སྦྱོམ་

སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་བདུན་པའི་དངོས་གཉིན་ལ་གནས་པ་ནས་འདོད་ཉོན་དགུ་
 པ་སྤྲོད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ནི་ཐེག་དམན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
 གནས་བཤད་པ་ལ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་གྱི་
 འཛིག་ཤེད། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་ནི། མཐོང་སྤངས་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་དང་། འདོད་
 པ་ལ་འདུན་པ། གནོད་སེམས་རྣམས་ཡིན་ནོ། ཕྱིར་མི་འོང་ལ་དབང་པོའི་སྦྱོན་ས་
 དཔེ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་དད་མོས་པ་དང་མཐོང་ཐོབ་པ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ས་དཔེ་
 ན། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། འབྲས་བུ་ཐོབ་
 ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་ས་དཔེ་ན། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གཉིས། དང་པོ་དང་རྒྱན་ཞུགས་གྱི་ཉོགས་པ་སྡོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་དོན་གཅིག་
 གཉིས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཏུ་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། མཐོང་ལམ་
 གྱི་སྤྱོད་པ་ཏུ་འཛིག་ཉོན་པའི་སྦྱོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་དོན་གཅིག་ འཕགས་ཆོས་བརྟེན་ཚུལ་གྱི་སྦྱོན་ས་ཕྱེ་ན། འདོད་
 པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཉིས། འདོད་པར་འཕགས་ལམ་
 སྦྱོབ་བརྒྱུད་མར་བརྟེན་ནས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྷ་སྤངས་པས་རབ་
 ཏུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྤྲོད་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་
 པོའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་རྒྱན་ཞུགས་སྤྱིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཉོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་།

བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། རྒྱུན་ཁྱུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་བའི་རྟོགས་པ་སྡོན་དུ་སོང་།
 བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ། འོན་འདྲིང་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཕྱིར་
 མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཡོད་དེ། དང་པོས་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ལ། ཕྱི་མས་ནི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་
 དེ་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཡིན་ན་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། མཛོད་ལས། འདྲིང་པར་ཆེ་
 ཡོངས་སུ་པའི་འཕགས། ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འགོ་བ་མེད། ཁྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱད། གཞུགས་
 སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མྱེད་
 ཅེ་འི་མཐར་ཐུག་འགོ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི་གལ་ཏེ་ན་
 གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ཏུ་འང་འབྱུག་སྟེ། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྤྱིད་པའི་ཅེ་མོར་མཐར་
 ཐུག་པ་གང་ཡིན་པའོ། ཞེས་གསུངས། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ཐོབ་པའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་མུ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་
 རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་འདྲིང་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་འཛིན་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། གཞུགས་
 མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་
 བྱེད་དང་བཞི། འདྲིང་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་གཞུགས་སུ་ཉེར་མཚམས་
 སྦྱར་བ་དེ་གཞུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འཛིན་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས་

ལུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ། རྒྱུས་འདའ་བ། འདྲ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་
 འདའ་བ། འདྲ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
 འཕོ་དང་ལྷ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་བའི་ཀྱན་
 སྦྱོར་གསུམ་སྤངས་ཤིང་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པས་གཟུགས་ཀྱི་
 བར་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་
 ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་བར་སྤྲིད་བྱུང་
 མ་ཐག་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ། བར་སྤྲིད་བྱུང་ནས་སྒྲེ་སྤྲིད་འཛོལ་བའི་སྤང་བ་
 མ་བྱུང་ཅམ་གྱི་ཆོ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲེ་སྤྲིད་དུ་འགྲོ་བར་སེམས་པའི་
 ཆོ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་ར་བར་འདའ་བ། ལྷ་ར་བ་མ་ཡིན་པར་འདའ་
 བཤ། རིང་མོ་ཞིག་ནས་འདའ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། འདི་གསུམ་ལ་ཞོགས་མའི་མེ་ལྷག་
 བྱུང་མ་ཐག་པའི་དུས་དང་། ལྷགས་ཀྱི་ཆོ་ཆ་གནམ་དུ་ཡར་བའི་དུས་དང་། གནམ་
 དུ་ཡར་ནས་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་ས་ལ་མ་ལྷུང་བའི་མེ་ཡར་བའི་དཔེ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཆོངས་
 ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་བར་སྤྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མཛུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ཡོད་ལ། དེ་
 ལྷ་ར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྟེལ་སྟོམ་ལྷ་ཐོབ་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་
 འདའ་བ་ཡོད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་ལྷག་མེད་
 དུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་
 འདིས་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆོན་ལྷག་མེད་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་འཆི་བ་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མཛུང་འདས་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མཛུང་

འདས་ཐོབ་མ་ཐག་སྒྲེ་སྒྲིད་ལེན་པའི་དོད་དུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་
 པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་ལུས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་མུང་འདས་
 ཐོབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཆེ་འདོར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་ཅིང་། བར་དོའི་ལུས་དེ་ཡིད་
 ལུས་ཡིན་པས་ཐོར་བ་ཡང་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ན་འང་འཐད་པར་མི་སེམས་
 རྟེན་ ཅེ་གཅིག་སེམས་མེད་ལ་དེ་མེད། ཅེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་
 ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཆི་སེམས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དམན་པའི་ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དམན་པའི་ལྷག་བཅས་
 མུང་འདས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོད་གོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྷ་
 བུའི་བར་འདའ་བ་དེས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲིད་མི་ལེན་པར་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་
 ལྷག་མེད་དུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་ཞེས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱི། དང་པོར་ལྷག་བཅས་མུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གོ་རིམ་སངས་པར་སེམས་སོ། །གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྒྲེ་སྒྲིད་གཅིག་ཁོ་ན་གླངས་ནས་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲིད་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 སྒྲེས་འདའ་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྒྲེ་ཙམ་
 ཅས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་རྟེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་
 གསུམ་ཡོད་དེ། མངོན་འགྲེལ་ལས། སྒྲེས་ནས་ཡོངས་སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་ནི་
 སྒྲེས་ནས་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 སྒྲེས་འདའ་བ་གང་ཞིག་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་སྒྲིད་གྲུབ་ཙམ་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་

པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འདའ་བའི་འཛོག་
 གྱེད། དེ་གང་ཞིག་འབད་ཚུ་ལ་ཆེན་པོས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་
 སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བའི་འཛོག་གྱེད། དེ་གང་
 ཞིག་སྐྱེ་སྤྱང་གྲུབ་ཙམ་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་འབད་ཚུ་ལ་ཆེན་པོ་མེད་
 པར་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བའི་འཛོག་གྱེད། ཆངས་ཆེན་མ་
 གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྤྱང་གི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་
 ན་བསམ་གཏན་གྱི་སྤེལ་སྒྲིམ་ལྟ་བུ་བའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་
 བ་ཡོད་དོ། །ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་ལྟ་སྤངས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་
 སྦྱོང་ཚུ་ལ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གང་ཞིག་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྤྱང་བརྒྱད་
 ནས་འོག་མིན་དང་སྤྱང་ཆེ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བའི་འཛོག་གྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་དང་། སྤྱང་
 ཆེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་གཉིས། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་གོང་འཕོ་བཀང་ཞིག་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་
 ཅན་དེ་འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བའི་
 འཛོག་གྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བ། བྱེད་
 འཕར་བ། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བ་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། བསམ་

གཏན་སྡེ་ལ་ན་འོག་མིན་འགྲོ། རྟེན་འཕར་ཕྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། འཆི་འཕོ་གཞན་
 སྤྱིད་ཅེ་མོར་འགྲོ། ཞེས་གསུངས། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་
 འཕོ་བ་གང་ཞིག་ཆངས་རིས་དང་འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གཉིས་ཁོ་ན་སྐྱངས་
 ནས་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་
 འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཕར་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག་ཆངས་རིས་དང་གནས་
 གཙང་འོག་མ་གསུམ་གང་རུང་དང་། འོག་མིན་ཏེ་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྤྱིད་གསུམ་ཁོ་ན་
 སྐྱངས་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བྱེད་འཕར་བའི་འཛོག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག་ཆངས་ཆེན་མ་
 གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་དུག་དུ་སྐྱེ་སྤྱིད་སྐྱངས་ནས་འོག་མིན་
 གྱི་རྟེན་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་འཛོག་བྱེད། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་གོང་འཕོ་བ་གང་ཞིག་སྤྱིད་ཅེ་མོར་རྟེན་ལ་མཛུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་
 དེ་སྤྱིད་ཅེ་མོར་མཐར་ཐུག་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བའི་འཛོག་བྱེད། མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདེལ་བ་ལའང་འཕར་བ་བྱེད་འཕར་
 བ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བའི་རྣམ་པ་ཞག་མངོན་པ་ནི་ཐུགས་རྟོག་རི་མོ་ཙམ་
 ཡིན་ལ། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདེལ་བ་འཆི་བ་དང་ལྷག་མེད་མཛུང་
 འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དུས་མཉམ་པར་སྤྲུལ་པ་དང་གསུང་ཆོག་སྤྱི་ཕྱི་འགལ་བའོ། འོ་
 ན་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གོང་འཕོ་བ་རྣམས་ཀྱི་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་
 གཙང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་རྣམས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་ཀྱང་།

རྩེ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་སྡེལ་སྒྲིམ་ཁྱེད་བསྒྲིམས་པའི་དབང་གིས་གནས་གཙང་དུ་སྒྲེ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་ཁྱེད་ལོ་ཕྱིར། །གནས་གཙང་སྒྲེ་པ་ཁྱེད་ལོ་ན།།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་འཕགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱིད་ཕྱི་མར་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིམ་མེད་དེ། འཕགས་པས་སྡེལ་མ་
 བསྒྲིམས་པའི་སྒྲིམ་གྱིས་སྤར་སོ་སོ་སྒྲེ་བའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 སས་བརྩས་གྱི་ལས་དེ་གནས་གཙང་དུ་སྒྲེ་བའི་རྒྱར་བརྩུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 བསམ་གཏན་སྡེལ་སྒྲིམ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི་ལས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 གང་གིས་སྒྲིམ་པ་དང་། ཁམས་གང་དུ་སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་བྱ་སྡེལ་སྒྲིམ་གྱི་གངས་
 དང་། རྩེ་ཡོད་ལྟར་དུ་སྒྲིམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་སོ་སོ་སྒྲེ་བས་བསམ་གཏན་
 སྡེལ་མ་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ། དེས་ཟག་མེད་གྱི་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འཕགས་
 པའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གིས་སྒྲིམ་པ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱིར་མི་འོང་དང་དག་བཙུག་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་རྣམས་ནི་གནས་གཙང་དུ་སྒྲེ་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་
 དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ལ། དག་བཙུག་དབང་ཚོན་རྣམས་ནི་མཐོང་ཆས་ལ་བདེ་བར་གནས་
 པ་དང་དབང་རྩལ་རྣམས་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་རོ་མུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཐག་སྤྱིང་བའི་ཆེད་
 དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏན་སྡེལ་མ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་འདོད་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 དང་པོར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྤྱིང་གསུམ་དག་དུ་སྡེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་

ནམས་པ་ག་ཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་སྤེལ་བར་བྱེད་དོ། ཅིས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། བསམ་གཏན་སྤེལ་སྒྲིམ་ལ་ནམ་པ་ལྟར་བཤད་དེ། རྒྱུ་དུ་སུམ་སྤེལ། འབྲིང་དུག་སྤེལ། ཆེན་པོ་དགུ་སྤེལ། ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གཉིས་སྤེལ། ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་བཙུ་སྤེལ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུ་ལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྦྱོར་པ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པར་འདོད་པའི་འཕགས་པ་དེས་དང་པོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྟ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇོག་ དེའི་རྗེས་སུ་ཟག་བཙས་རྒྱན་ལྟ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇོག་ དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་ལྟ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇོག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་གྱི་ནས། དང་པོར་ཟག་མེད་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་བཙས་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་དང་། དེ་ནས་ཟག་མེད་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇོག་གོ། དང་པོར་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤེལ་མ་སྒྲིམ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དེ་སེམས་ལས་སུ་རུང་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བཞི་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། །རྒྱན་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེད་པས་གྲུབ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ནི་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཟག་བཙས་སྤེལ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་ལྟར་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའོ། །དེ་ནི་ད་གྲུབ་པའི་ཆད་ལ། རྩེ་བྲག་སྒྲིབ་པ་ནམས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཙས་དུས་ཀྱི་ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱན་ཅིག་མ་གཉིས་སྤེལ་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་ཀྱས་པ། སྤེལ་སྒྲིམ་གྲུབ་པའི་ཆད་ཡིན་ཏེ། །རྒྱན་ཅིག་མ་ནི་བསྐྱེད་པས་

གྲུབ། ཁེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསམ་པའི་ཕྱིར།
 ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུ་མ་གཏོགས་
 པ་སྐད་ཅིག་སྟེ་ལ་བར་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་ཆགས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་པར་
 སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོན་སྡེ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ལྟོལ། ཞེས་གསུངས་
 པས་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་ཐུང་མཐར་གྱུར་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྟེ་ལ་རྒྱས་
 པ་ཉིད་སྟེ་ལ་སྟོམ་གྲུབ་པའི་ཆད་དུ་བཞེད་པར་གསལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་ཀྱང་
 འདི་ཁོ་ནར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་སྟེ་ལ་སྟོམ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དང་པོ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་
 ཟག་པ་མེད་པ་དང་སེམས་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། གཉིས་པ་ལ་ནི་དུག་གོ། གསུམ་
 པ་ལ་ནི་དགུའོ། བཞི་པ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་སོ། ལྔ་པ་ལ་ནི་བཙོ་ལྔ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནས་སྟེ་ལ་སྟོམ་ཚུལ་ལ་རྒྱུད་དུ་སྦྱར་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་སྟེ་ལ་
 དུག་སྟེ་ལ་སྟོམ་བྱེད་ཚུལ་ལ་མཁུས་པ་ཁ་ཅིག་ ཟག་མེད་གཉིས་དང་དེ་ནས་ཟག་
 བཅས་གཉིས་དང་དེ་ནས་ཟག་མེད་གཉིས་སྟེ་ལ་བར་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགུ་སྟེ་ལ་
 ལ་ཡང་ཟག་མེད་གསུམ་ལ་སྟོམ་པ་སྟེ་ལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཆོག་དོན་
 མ་འཁྱོར་པ་སྟེ། ཆད་ལྡན་གྱི་ཡུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་
 ནི། སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་དང་
 ཡང་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་གསུམ་ཆོན་གཉིས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་
 པ་དུག་སྟེ་ལ་དང་། དགུ་སྟེ་ལ་སྟོམ་ལ་ཡང་དེའི་རིགས་པ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་

བཤད་དོན་གསལ་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་དྲག་གོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་
 དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡང་ཟག་པ་
 མེད་པ་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ་དྲག་ཡིན་ནོ།
 གསུམ་པ་ལ་ནི་དགའོ། །བཞི་པ་ལ་ནི་བརྩ་གཉིས་སོ། །ལྔ་པ་ལ་ནི་བཙུ་ལྟེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤྱར་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟོ་མུན་སེལ་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཏེ་དུ་སྤྱར་སྟེལ་རྣམས་ན་སྟེལ་སྟོམ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྣམས་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། དོན་གསལ་ལས། དང་པོ་ལ་ནི་སེམས་གསུམ་ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་རྣམས་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་
 བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་
 བཤད་པ་ནི། འདྲོད་པའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག གཟུགས་སུ་སྟེ་བ་མ་གྲངས་
 པར་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ལ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་དེ་གཟུགས་མེད་
 ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འཛིག་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་
 མི་འོང་སྟེས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་
 བཤ། ཁོང་འཕྲོ་བ་དང་བཞི་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་པར་འདའ་
 བ་མེད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཕྱིར་མི་འོང་གང་ཞིག མཐོང་
 ལམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཉམ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་མཐོང་ཆོས་
 ཞིའི་འཛིག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ལུས་མཛོན་བྱེད་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལུས་ཀྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་
 བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ།

ཞེས་དང་། མངོན་ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་། །ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་
 བྱེད་པར་འདོད། །ཅེས་པས་བརྟན། དེ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་པའི་རྟོན་ལ་མཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟོན་ལ་མཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། སྲིད་ཅེ་འེ་རྟོན་ལ་མཐུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གསུམ་ཡོད། ཕྱིར་མེ་འོང་གི་
 ས་མཆོམས་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་འཛིག་རྟོན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་
 བྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྦྲོང་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་ན་ཡོད། འབྲས་བུ་ཐོད་ཀླུ་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་
 རི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཙུ་བུག་པ་ནས། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྦྲོང་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་བར་དུ་ཡོད།

བཞི་པ་དག་བཅོམ་གྱི་སྒྲོར་ལ། བླགས་པ་དང་། འབྲས་གནས་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། འབྲས་གནས་བཞིའི་ནང་ནས་གཅི་པོར་གོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་སྤངས་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དགེ་སྦྲོང་རྒྱལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བཙོན་བཞིན་
 པའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་བཅོམ་བླགས་པའི་འཛིག་བྱེད། དབྱེ་ན། སྤང་
 བུ་ཅིག་ཆར་པའི་དག་བཅོམ་བླགས་པ་དང་། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་བླགས་
 པ་གཉིས། ཕྱི་མ་དང་ཕྱིར་མེ་འོང་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དོན་གཅིག་དང་པོ་
 དང་སྤང་བུ་ཅིག་ཆར་པའི་རྒྱན་བླགས་འབྲས་གནས་བྱེད་པར་ཅན་དོན་གཅིག་ས་
 མཆོམས་ནི། སྤང་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དག་བཅོམ་བླགས་པ་སྒྲིམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་ལྷག་
 མ་སྦྲོང་བ་ལ་བཙོན་པ་ནས་སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་སྦྲོང་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བར་དུ་

ཡོད། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དགྲ་ཅིག་ཆར་སྤོང་བ་ནས། རྒྱུ་རྩའི་རྒྱུ་རྩ་དགྲ་ཅིག་ཆར་
 སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་གྱི་བར་དུ་ཡོད་དོ། ཁོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་
 སྤངས་པས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་དགེ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྩའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་
 འབྲས་གནས་གྱི་འཛིག་བྱེད། ཁོང་མའི་ཆ་མཐུན་ལྔ་ཡོད་དེ། གཟུགས་གཟུགས་མེད་
 གྱི་འདོད་ཆགས་དང་། རྟོན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་
 རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེན། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་
 དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས། དང་པོ་དང་ཕྱིར་མི་
 འོང་གི་རྟོགས་པ་རྣམས་དུ་སྤོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་གཉིས་དོན་གཅིག་གཉིས་
 པ་དང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཆར་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་གྱི་རྟོགས་པ་རྣམས་དུ་སྤོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་འབྲས་
 གནས་གཉིས་དོན་གཅིག་དབང་པོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེན་ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན།
 བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན། རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཅན། གནས་པ་ལས་མི་བསྐྱོད་
 པའི་ཆོས་ཅན། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་ཅན། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་
 རྒྱལ་དེ་ཡང་དང་པོ་ལྔ་དང་མོས་དང་། རྒྱལ་པ་མཐོང་ཐོབ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ལྔ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམས་ལྟོ་ལྟོ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའི་
 ཆོས་ཅན་མི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོ་ལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པས་དང་པོ་ལྔ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ནས་
 རྒྱུ་ཞུགས་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་བར་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། མདོ་རྗེ་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་
 གནས་ཅམ་ལས་ཉམས་སྤོང་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད་དེ། རང་

ལུགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་རོ། །ཡང་སྒྲིབ་པ་སྤྱིང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཤེས་རབ་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་རྒྱུང་པའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་དང་། ཉིང་རེ་
 འཛིན་གྱིས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་དབྱ་བཅོམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
 མཛོད་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་ནམ་གྲོལ། ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ཅིག་གོས་སོ།
 ཞེས་གསུངས། ས་མཆམས་ནི། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་
 ཐོབ་པའི་བར་ན་ཡོད་དོ། །

སྐབས་པ།

དོན་དམ་ཐེག་ཆེན་དགེ་འདུན་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། བཅ་སྒྲ་ཐེག་དམན་དགེ་འདུན་ལེགས་པར་བཤད། །
 མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟར་དགེ་འདུན་མཉེས་པར་མཛོད། །དགེ་བས་ཀྱང་ནི་དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །
 དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་བཅུ་བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱོར་ལམ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་གདམས་ངག་གིས་སྤོང་ཉིད་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྦྱོ་འདོགས་བཅད་པ་ལས་སྤོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་བསྒྲམས་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲིམ་ལམ་
 ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཅེ་མོའི་སྦྱོན་དུ་
 མི་ལྟུང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བར་འཆ་ལ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུ་རིམ་བྱས་ཆོ་
 དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་

ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཅེ་མོའི་སྒྲིན་དུ་ལྷུང་བ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
 ཤིང་། དེ་སྐད་དུ་སྒྲིས་པ་དང་། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲ་
 རིའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲིས་སོ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གྲ་རིའི་བྱ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་མི་མཁས་པས། ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་ཅིང་། ཐབས་
 མཁས་པ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྒྲིན་པ་མེད་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡང་མི་ལྷུང་ལ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པར་ཡང་མི་འདུག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཅེ་མོའི་སྒྲིན་ཞེས་བཅོད་དོ། །ཞེས་སྒྲིས་པ་དང་། གྲ་
 རིའི་བྱས་སྒྲིས་པ་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་ཞེས་བྲིས་པ་ལ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲིས་པ། ཆོ་དང་
 ལྡན་པ་གྲ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། གཟུགས་མི་དག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་།
 ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། ཀྱན་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མདོ་རྣམས་
 གསུངས། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བརྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། དམིགས་པ་དང་ནི་
 རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་བརྒྱ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དང་
 ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 ལས་དམིགས་པ་རྣམ་པ་རྒྱ་ཡོངས་འཛིན་ལྡན་ཚུལ་ཏེ་བྱད་ཆོས་ལཱི་སྒྲིན་ས་བྱད་པར་
 དུ་འཕགས་ཚུལ་མདོར་བརྟན་ནས། དམིགས་པ་མི་དག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་གྱི་མཐའ་དབུད་པ་ལ། རྟེན། རོ་བོ།
 དབུ་བ། སྒྱུ་ཚུལ། བྱེ་བ་སེ་སེ་འོ་དོན། སྒྲོ་རིག་ལ་དབུད་པ་དང་དབུག་ །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་
 སྒྱུ་བའི་ལུས་རྟེན་ཡོད་དེ། མཛོད་པ་ལྟར་ན། སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་སྒྲིང་གསུམ་
 གྱི་མི་ཁོ་ན་དང་། ཆོས་མཆོག་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་སྒྱུ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་
 ན་སྒྲོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་འདོད་པའི་ལྟ་མི་དང་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་སྒྱུ་ཁིང་། ཆོས་
 མཆོག་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་གྱི་རྟེན་ལ་ཆོས་མཆོག་དངོས་སུ་
 གསར་དུ་སྒྱུ་བ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྱུ་བ་མེད་པ་གང་
 ཞིག་ དེ་གཉིས་གསར་དུ་སྒྱུ་བའི་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་
 ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་ ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། སྒྲོར་
 སྒྲོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྱུ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་དབུག་ག་
 ཡོད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྒྱུ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི། རང་
 རྒྱུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་གྱི་
 འཛིག་གྲེད་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་བསྒྲོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ནི་མ་ཁྲལ་སྟེ། དེར་
 གྱུར་པའི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཆོགས་ཀྱི་གང་
 ཡིན་པ་སྒྲོར་བའི་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ནིད་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འབྲེལ་པར།
 ཐམས་ཅད་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒྲོམས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན།
 རྒྱུ་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། རོ་པོའི་སྒྲོན་ས་དཔེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་
 ཅེ་མོ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་དང་བཞི་ཡོད། བཞི་པ་སྦྱེ་ཚུལ་ནི། དམན་ལམ་སྒྲོན་མ་
 སོང་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་དུ་རི་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྒྲུལ་སྤྱད་གི་ཤེས་
 རབ་ཡོད་དེ། དེར་མཁུར་གསུམ་གྱི་ནམ་པའི་རིགས་མ་ལུས་པ་རྒྱུགས་པར་ཉམས་སུ་
 ལེན་པའི་ནམ་རྒྱུགས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་ཀྱི་ཤུང་པོ་སྦྱག་བཟུལ་
 བ་དང་། མི་རྟག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བསྒྲུལ་སྤྱད་གི་ཤེས་རབ་དང་། མི་
 སྦྱག་པ་སྒྲུལ་པ་སོགས་ཀྱི་བསྒྲུལ་སྤྱད་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཤུང་སེམས་དེའི་རྒྱུ་
 ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསྒྲུལ་སྤྱད་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཁུར་པ་ནི་མེད་དེ། དེའི་
 རྒྱུ་ལ་དེ་ནམ་སྦྱེས་པའི་ཆོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕྲོས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་གསུམ་ལ་བྱུང་པར་
 ཡོད་དེ། དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་པའི་ཤུང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྟོང་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་སྤང་རགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་ས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས། བསྒྲུལ་སྤྱད་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཉིས་
 སྤང་ཕྱ་མོ་ཡོད་ཀྱང་སྤང་མ་དང་འབྲུ་པའི་གཉིས་སྤང་རགས་པ་ལོག་ནས་ཆོས་ཉིད་དོན་
 སྦྱོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་བཞུགས་པའི་ངང་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་པས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་
 རྒྱངས་ཀྱི་བདེ་བ་འདྲེན་ཀུས་པ་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་སྦྱག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་
 རྣལ་འབྱོར་ཐོབ་པར་འཛོག་ དེ་ལྟ་པུའི་ཞི་སྦྱག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ལ་གསལ་

སྒྲིང་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། རྫོང་ཅེ་འེ་སྐབས་སུ་གཉིས་སྒྲིང་རགས་པ་ལོག་ཀྱང་
 གཉིས་སྒྲིང་ཡོད་པར་རང་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྲིང་སྒྲིབས་ཀྱིས་ངེས་ལུགས། བཟོད་
 པ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་དེས་དེ་ལྟར་ངེས་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཉིས་སྒྲིང་རྒྱུ་
 པ་ལྟར་སྒྲིང་གི་གཉིས་སྒྲིང་རྒྱུ་པ་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུ་པ་
 སྒྲིབ་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྒྲིབ་ལམ་བཞིའི་པོ་འདི་ལ་མདོ་སྒྲིབ་ལས། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ལ་སྒྲིང་བ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་ཁོ་བ་ཉིད་ལ་སྒྲིང་བ་མཆེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་བ་ཉིད་
 གྱི་སྒྲིབས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་པའི་ཐ་སྒྲིང་
 མཛད། རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲིང་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྒྲིང་རྫོགས་པའི་སྒྲིབ་
 རས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བཞིའི་ཁྱད་པར་འབྲེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིབ་ལམ་བཞི་ཀ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཆོས་
 ཉིད་བདེན་སྒྲིང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲིབ་གསལ་པོར་
 བར་བ་ཡང་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་སྒྲིབ་ལམ་བཞིའི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། རྒྱན་
 ལས། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྒྲིང་འགྱུར། །ཞེས་དང་།
 འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྒྲིང་། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སྒྲིང་བྱ་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པའི་སྒྲིབ་ས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་
 སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཞགས་མདོན་གྱུར་བ་སྒྲིང་བའི་རྣམ་པ་གོང་འཕེལ་
 ཏུ་གྱུར། བཟོད་པ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྒྲིབ་མདོན་གྱུར་གྱི་ཡང་
 རྣམ་པར་གསལ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས། མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་རྫོགས་ཐོབ་ཏུ་

གཟུང་བུའི་ཆོས་ནམས་རྩན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྐྱེས་པའི་
 ཆོ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར། རིམ་པ་དེ་
 ལྟར་འོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་བདེན་ཞེན་མངོན་
 གུར་བ་སྤངས་དཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐུང་པོ་དེ་པའི་དབང་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་སྒྲོ་
 རིག་ལ་དཔུང་པ་ནི། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་དམན་ལམ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཅེ་
 གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་བྲལ་དུ་འདོད་
 པ་མི་རིགས་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཉིད་སྟོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་ཆོས་ཉིད་འཇལ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ལམ་
 དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནམ། མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན།
 དེ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་མེད་
 མོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རྟོག་བྲལ་དང་། དེ་ལ་
 འབྲུལ་ཤེས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལམ་
 དེ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའམ། དེ་སྤངས་པའི་ལམ་གང་རུང་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་ དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལམ་དེ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་
 དཔག་ཡིན། ཞེས་ཟེར་བ། མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ནམ་དབྱེ་
 མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་བསམས་བྱུང་གི་སྒྲོ་ཡིན་དགོས་
 བཅད་། དེ་འདྲའི་སྒྲོར་ལམ་ཆོས་ཉིད་ལ་བསྒྲིམས་བྱུང་དུ་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་
 གི་ལུགས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་དཔུང་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་

ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཆད་མེན་གྱི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་
 ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་མི་སྤང་བར་ཐལ། དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
 རྟེན་ནམ་འགྲེལ་ལས། རྟེན་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་བའི། འོན་ཀྱང་སྤང་བ་
 ཅན་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་འདྲ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་
 དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་སྤང་བ་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་ཤིང་།
 དེ་སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ནས་གསལ་བར་
 སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་
 ན་དེ་ལྟ་བུ་རང་གི་དོན་སྤྱི་དང་མ་འབྲེལ་པར་གསལ་བར་མི་སྤང་བས་བྱ་བ་ཅེས་པའི་
 དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡིན་པར་བཞག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་འང་། དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ཡིན་
 པ་མི་འགལ་བས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་སམ།
 དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་ཏུ་རྟོགས་ཞེས་སྒྲ་བར་བཤེ། འོ་ན་དམིགས་པ་མི་རྟོག་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་ཆོས་ལྡེའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་
 ཏུ་འཕགས་པ། རྒྱས་པར་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། དམིགས་
 པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། བཤད་ན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་
 པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། དེ་ཡིན། རྟེན་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་ ཞེས་པས་
 རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་ཐུ། ཞེས་
 པས་ཐུའི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། སེམས་མི་འགོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱུང་པར་ཏུ་འཕགས་པ་དང་། གཞི་དང་

དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིན་ནས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་
 བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་བདེན་བཞི་ལ་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་ནས་དམིགས་པར་བརྟན་པ་གང་ཞིག་ཐེག་
 དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་གྱིས་སྤྱོད་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒྲིན་ནས་རྟོགས་པར་བརྟན་
 པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དོང་རྒྱུད་དུ་འདྲེད་མིགས་པ་སྟོན་
 པའི་སྐབས་འདིར། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་
 པའི་ཆོག་དངོས་སུ་སྒྲོས། དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། བདེན་
 པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མ་སྒྲོས་པ་མི་འཐད་དེ། དམིགས་རྣམ་ལྟག་
 མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་པ་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་སྟོན་པའི་
 རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། དམིགས་རྣམ་ལྟག་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་
 པར་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བདེན་བཞི་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་
 ཉན་པ་པོའི་སྒྲིང་རྒྱུད་པར་གཞན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱ་རྣམས་གཞན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས། བྱུང་པར་གཞན་ནི་སྤྱོད་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། བྱུང་པར་གཞན་སྤྱོད་
 བ་དང་མི་སྤྱོད་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་དག་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་འགྲེལ་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་གཞི་གཅིག་ལ་སྟོས་

པའི་ཆོས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བཅོམ་པའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རོན་དེ་
 བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་བྱུང་ཆོས་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་
 བྱ་དེ་རོན་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་བཅོམ་གྱི་སྒྲའི་ངོ་བོ་དང་། རོན་དེ་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་བྱུང་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཉན་བྱ་དེ་རོན་དེ་ལ་
 ལྟོས་པའི་ཆོས་ཅན་བཅོམ་པའི་སྒྲའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆི་གཤི་ལུས་ཞེས་
 བཅོམ་པའི་སྒྲ་དེ་མཆི་གཤི་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་བཅོམ་གྱི་སྒྲ་དང་། ལུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆོས་ཅན་
 བཅོམ་པའི་སྒྲ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ཏེ། །བུ་
 པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོ་ཞེས། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ལོ། །འོ་ན་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མའི་
 སྐབས་སུ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པའི་ཆོག་དངོས་སུ་མི་བཅོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོག་ས་བཅད་སྤྱར་སྒྲ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། འགྲེལ་པར། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་ངོར་ཐ་དད་
 པར་བཅོམ་ཀྱང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་རྟོགས་རིགས་གསུམ་ཆང་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱར་བཞུགས་པ་གང་
 ཞིག་ཐེག་དམན་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འོག་ཏུ་འཆད། རྩ་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྟོགས་བཞི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་མངོན་གྱུར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྤང་བྱུང་ལྟར་པར་བཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཐེག་དམན་
 ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་སྤང་ལས། ད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་
 དང་ལྟར་པ་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་
 སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་ལྡོམ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ལ་མ་འབད་ན་མུང་

འདས་མི་ཐོབ་པས། དེའི་ཆེད་དུ་འབད་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྲང་བདེན་འཛིན་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བ་ལ་མ་འབད་ན་རྣམ་མཁུན་མི་
 ཐོབ་པས་དེའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ཡང་ཡོད་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཤོད་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མཛོན་
 གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་མཛོན་གྱུར་བ་མགོ་
 གནོན་མི་ནུས། ཅེ་མོས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་མཛོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་
 པ་ལྟར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཐུག་འཛིན་རྟོག་པ་མཛོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་མི་ནུས། བཟོད་པས་
 ཤེས་སྒྲིབ་ཐུག་འཛིན་རྟོག་པ་མཛོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་ནུས་པ་ལྟར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་བདག་ས་
 འཛིན་རྟོག་པ་མཛོན་གྱུར་བ་མགོ་གནོན་མི་ནུས་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་རྟོག་པའི་མཐའ་དཔུང་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་སྦྱིའི་རྣམ་བཞག་
 དང་། འདིར་བསྟན་རྟོག་པའི་ངོས་འཛིན་ནོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས།
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་
 ཁམས་གསུམ་གང་རུང་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱུད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་
 ཉིད། །ཅེས་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཅེས་
 སྒྲ་དོན་འབྲས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་ལ་རྟོག་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། དེ་ཡང་འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ནི། གོང་དུ་རྟོག་པ་གསུམ་བཤད་པའི་ནང་

ནས། ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟ་བུ་འདིར་བརྟན་
 རྟོག་པ་མིན་ཏེ། ཉོན་ལྷིབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་
 པ་ཡང་འདིར་བརྟན་རྟོག་པ་མིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞིའི་སྤང་བྱར་ལྟ་
 ཅིང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་དེ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཡིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་གྱི་སྤང་ནས་འདིར་བརྟན་རྟོག་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྟན་རྟོག་པ་ཡིན་
 ན་བདེན་འཛིན་སྤོམ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདི་བཤད་པ་ལ་ཐུ་ཡོད་དེ། གངས་ངེས་
 པར་གོ་རིམས་ངེས་པ། རོ་བོ་བཤད་པ། དགག་སྒྲུབ་གང་གི་རྣམས་པ་ཡིན་བཤད་པ།
 བྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་
 ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་རྟོག་པ་ལ་
 གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་གཟུང་བ་
 ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་
 གཟུང་རྟོག་ལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་བདག་པ་འཛིན་དང་ལྷན་འཛིན་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཆ་ནས་
 འཛིན་རྟོག་ལ་ལྷན་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བདག་པ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་
 དཀའ་སྤོམ་ཉོན་མོངས་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་པ་ལས་
 ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ། སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་
 བ་ལས་གཉིན་པོ་རྣམས་བྱང་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ། ལྷན་འཛིན་ལོག་ཤེས་ལ་བདེན་
 ཞེན་སྤང་བ་ལས་བདག་པ་འཛིན་སྤོམ་མཐུན་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རོ་བོ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །སྤྲུལ་ཁ་ཅིག་ །ཡུལ་ལ་གཟུང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་
ལ་འཛིན་པར་འཆད་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་ལ་གཟུང་བ་དང་། ཡོངས་
སྤྱོད་བྱེད་ལ་འཛིན་པར་བཞེད་པ་དོན་ལ་གནས་ཤིང་། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱང་གཟུང་བ་
ལ་རྟོག་པས་གཟུང་རྟོག་ འཛིན་པ་ལ་རྟོག་པས་འཛིན་རྟོག་ ཞེས་དམིགས་པའི་སྒོ་
ནས་འབྱེད་པ་དང་། ཡང་གཟུང་བ་རུ་རྟོག་པས་གཟུང་རྟོག་ འཛིན་པ་རུ་རྟོག་པས་
འཛིན་རྟོག་གོ། ཞེས་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་
དེ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དམིགས་ཡུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་
སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་དང་།
དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་འཛོག་ལ། དེས་མཆོཅ་ནས་
ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་རྗེས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ་བཞིའི་རོ་བོ་ཡང་ཤེས་
པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་
དང་འཛིན་རྟོག་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་
བྱང་ལེམས་ལམ་གྱི་ཚྭ་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་འདིར་བསྟན་ཤེས་
སྒྲིབ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་།
རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ཉི་སྤང་
ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པའང་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་

རྟོག་ཡིན་ན་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་མཛད་ཀྱང་། རང་གི་ལྷགས་
 རིམ་ འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། ཤེས་
 སྤྱིབ་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་ཐ་སྟད་མི་མཛད་པར་དངོས་པོ་ཙམ་གྱི་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་
 གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་མཛད་པར་གསལ་
 ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་དང་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཀྱན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 དམིགས་ཡུལ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་
 པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྟར་ལས། དེ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་
 རས་བརྗོད་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་པ་འང་ཡིན་
 རོ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོག་ལྷ་མ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་པ་ཁ་ཅིག རེ་
 ཤིག་དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པ་འང་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དགོངས་པར་བསམས་
 རས། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་
 གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་དེ་སྤྱིའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་པར་སེམས་ཏེ། འཕགས་པའི་ལྷགས་ལ་འང་
 ཤེས་སྤྱིབ་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏོག་དང་པོ་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་བྱབ།
 ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏོག་གཉིས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བདེན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པས་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ཞིག་
 དང་པོ་དེ་ནི་གཉིས་པ་འདྲ་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོར་གྱུར་
 པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དང་པོ་མིན་པ་ནི་གཟུང་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཙམ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་
 ལུ་བཞེར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུ་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཞལ་
 བྱུར་གྱུར་པའི་གཟུང་བ་ཡིན་ལ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལུ། སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའ་
 ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ་སྤྲ་མ་མ་ཡིན་པའི་ལུ། སོ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་བཙས་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་དཔྱད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་འདྲིའི་ཉི་སྒྲུང་གི་དགོངས་
 པ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡོ་བར་མ་བྱེད་ཅིག སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་
 ཉིད། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་ཏོག་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དམིགས་ཡུལ་འགལ་བ་ཁོ་ནར་བཤད་
 དེད། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་
 གཞི་ཐམས་ཅད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཁོ་ནའི་གཞི་ཅན་ཡིན་
 ནོད། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་
 ལྟར་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ནི། གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཉིས་

སའང་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཆོག་ཟུ་མ་དང་སྐྱར་བའོ། རེ་ཞིག་དང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་
 སའང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་གཞི་ཐམས་ཅད་པ་བཞིན་
 རོ། རྟོག་ཉིས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི་དང་པོ་མིན་པ་ནི་དཔེར་ན་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཅམ་
 གྱི་རྟེན་ཅན་གཟུང་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཅེས་
 ཉི་སྣང་གི་ལུགས་བཀོད་ཅིང་། གཞན་དག་ན་རེ། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་
 བརྟེན་པ་ནི་དང་པོ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་བྱང་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་པས་
 འདི་གཉིས་ཡན་ཚུན་རྣམ་པར་བཅད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདི་གཉིས་ནི་ཐ་
 དད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར། ཅེས་སྒྲོབ་དཔོན་རང་ལུགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུགས་དེ་
 གཉིས་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཤད་པ་ཉིད་ཙ་ཆོག་དང་མཐུན་ཏེ། གཞི་དང་ཅེས་པའི་
 གཞི་དེ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་
 གཉིན་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲོབ་དེ་གཞི་དང་ཅེས་པའི་གཞིའི་གཉིན་པོ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་སྟེ། ཆོས་དེའི་གཉིན་པོ་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་འཛིན་སོ་སོ་སྒྲོབ་པའི་རྟེན་ཅན་དང་།
 བདགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་དེ།
 བདགས་འཛིན་སོ་སྒྲོབ་ཀྱི་དང་། རྒྱས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་ཡའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། སོ་སྒྲོབ་ལ་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད། ཉི་སྣང་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པའོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོ་སྒྲོབ་སྤང་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་
 དང་། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྲོད་དག་ངས་མཆན་མོ་

འདས་ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་སྒྲིག་ཆགས་ཅེ་སྐྱང་སྐྱང་འབྲིན་པའི་སྒྲོ་ཐོས་སེལ་སྤྱོད་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ར་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སང་གི་ཡན་ལག་
 མ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མ་བྱུང་བར་འགྱུར་རེ་ཞེས། ཞེས་གསུངས།
 ལན་ནི། སོ་སྒྲུ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཇས་འཛིན་སོ་སྒྲུའི་རྟོན་ཅན་དུ་བཤད་
 པ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ངར་འཛིན་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་བདགས་འཛིན་འཕགས་པའི་རྟོན་
 ཅན་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་དེ། གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་
 ཀྱི་མོ་སྒྲུའི་འཛིན་པ་ལ་ཇས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་འཛིན་པ་
 ལ་བདགས་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ནི་སྤང་ལས། དེ་
 དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ནི་དེ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་
 བཟོད་པར་འདོད་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་དེ་ཞེས་དང་། དེའི་ཆོག་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་
 དམ་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྱིང་པོ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་དགག་སྒྲུབ་གང་གི་རྣམ་
 པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱི་
 གཞུང་དང་། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱུད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བཟན་པ་དང་། དུང་སྤྱིའི་
 གཞུང་ལས། རྟོག་པ་བཞི་ཀ་དགག་རྟོག་དུ་བཤད། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཇས་
 འཛིན་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་དང་། གཞན་གསུམ་སྒྲུབ་རྟོག་དུ་མཛད་ལ། རང་ལུགས་
 རིམ་འདིར་བཟན་ཤེས་སྒྲིབ་རྟོག་པ་ལ་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་བཞེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱུང་བ་དེན་པར་ཞེན་པའི་
 ཞེན་རིག་དང་། གཟུང་འཛིན་བདེན་སྟོང་བདེན་གྲུབ་དུ་ཞེན་པའི་སྒྲོ་གཉིས་ཀ་འདིར་

བསྟན་ཤེས་སྤྱི་བཏོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེར་བསྟན་ཤེས་སྤྱི་བཏོག་པ་
 དང་དགག་ཏོག་གི་གཞི་མཐུན་ཡོད་ན། རྣམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་རྫོས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེན་མི་འགྱུར་ཏེ། འདིར་བསྟན་དགག་ཏོག་ཡིན་ན་གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་ཏོགས་
 པའི་སྒྲོ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པ་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 པ་ལྟར་རོ། །

འོན་ཀྱང་། སེམས་མི་འགོང་བཞིན་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་སྟོན་ས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་
 བསྟན་ཚུ་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དེའི་ཚུ་ལ་ཡོད་དེ། གཞུང་དེས་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་
 པའི་བདག་ཆེན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་བྱང་སེམས་དེའི་ཕྱི་ལོངས་འཛིན་དང་།
 དེའི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་དེའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་
 ཐེག་དམན་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་ན། སེམས་
 མི་འགོང་བཞིན་ལ་སོགས། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་
 འཛིན་ཡིན། །ཅེས་པས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ། །
 རྣམ་པ་ཀུན་དུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཅེས་པས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ཕྱི་ལོངས་
 འཛིན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཐབས་མཁས་པ་དང་དགེ་བའི་བཤེས་
 གཉེན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་
 དེ་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་མི་ཁུམ་པ་ཉིད་དང་། མི་འགོང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ལས་བརྒྱམས་པ་ནི་ཞེས་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཡོངས་

སུ་ཟིན་པ་ནི་ཡུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ན་མས་མི་རྟག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ན་མས་སུ་མི་དམིགས་པས་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན།
 སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་བྱང་སེམས་སྦྱར་
 ལམ་པའི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་བརྟན་ཅིང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དངོས་སུ་
 མ་བརྟན་པར་འཆད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ན་མ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་བརྟན་
 པ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་བརྟན་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
 བཤད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་གདམས་དོན་རྗེ་ལྟར་སྟབ་པའི་སྟབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
 དེ་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་སྟབ་པའི་རྟོན་རིགས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་སད་པའི་གང་ཟག་ལ་བཤད་ཟིན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་
 འཆད་འགྱུར་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་སྟེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 བསྟོམས་བྱུང་གི་སྟབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་དེས། རིགས་ལ་དམིགས་པ་ན་རྟུས་པ་མཐུ་ཅན་
 དུ་སོང་བའི་རིགས་མི་འབྲུལ་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་རིགས་དང་པོ་ནས་འཆད་རིགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་ནས་རིགས་སད་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཐེག་
 ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་

མཐུན་སྟགས་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡོད་པར་རྟོགས་ནུས་པས་འདིར་
 བརྟན་པ་ནི་བཤད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་
 པ་དང་ཐར་པ་དང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སྟགས་པ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་
 ཏུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་པས། དང་པོ་ཁོ་ནར་རིགས་བཤད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་
 ཕྱིར་འདི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདི་
 ནི་དང་པོ་འབྲས་བུ་བཤད་ནས་རྒྱ་ཕྱིས་བརྟན་པ་ཡིན་པས་བཤད་པའི་གོ་རིམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་
 ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཙོམ་
 ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོག་འདིའི་
 དོན་གང་ལགས། ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་
 ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་དོན་ཁྱས་པའི་ལན་དུ། དེ་སྐད་ཅེས་གསེལ་བ་དང་།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་དོ། །རབ་
 འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ཆོག་གི་དོན་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་ལ་ནི་སྦྱེ་བའམ་ཡོད་པ་ཉིད་དམ། མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པའམ་དམིགས་
 པ་མ་ཡིན་རྟེ། རབ་འབྱོར་དེའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ཆོག་གི་
 དོན་མེད་པའོ། །ཞེས་རིགས་ཀྱི་ངོ་པོ་མདོར་བརྟན། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྟགས་ཀྱིས་རིགས་བརྒྱ་
 གསུམ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བཤད། དེ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྟན་བཙོམ་སུ་འགྲེལ་བ་ན།
 རྟོགས་པ་ཡིན་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་སྟགས་རྒྱ་གཉིས་གསུངས། འོན་འདིར་བརྟན་

རིགས་པ་ཐུགས་མ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་
 པར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐུ་པ་པ་པར་ཐུགས་མ་དུ་གངས་ངེས་པའི་དབང་གིས་རྟེན་རིགས་ལ་
 པར་ཐུགས་མ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། འདིར་པར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐུ་པ་པ་དེ་ལ་པར་ཐུགས་མ་
 དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་པའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་གསུམ་པའི་ཆོས་དུག་
 ཏུ་ངེས། བྱེད་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉེན་པོའི་སྐུ་པ་པ་སྟོང་པའི་སྐུ་པ་པ་དེ་དག་
 ཡོངས་སུ་གཏུགས་པས་སྐུ་པ་པ་གསུམ་དུ་ངེས། ས་མཚན་མས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་
 རབ་སྣང་བརྟེན་བཅས་པའི་སྐུ་པ་པ་སྟོང་པའི་སྐུ་པ་པ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདིར་
 པར་ཕྱིན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོར་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐུ་པ་པ་ཡིན་ན། རྟེན་གསུམ་པའི་ཆོས་དུག་གང་
 རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་གཉེན་པོའི་སྐུ་པ་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་སྟོང་པའི་སྐུ་པ་པ།
 མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཟད་པའི་ཆ་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་རྣམ་ཐོལ་ལམ་གྱི་སྐུ་པ་
 པ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 ཤེས་རབ་སྣང་བརྟེན་བཅས་པའི་སྐུ་པ་པ། ས་དགུ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་པ་མ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐུ་པ་པ། ས་བརྒྱད་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་གོ་
 རིམས་སུ་བྱེད་པའི་སྐུ་པ་པ། ས་བརྒྱད་པའི་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བ་
 མི་མངའ་བར་འདུག་པའི་སྐུ་པ་པ་རྣམས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ས་བརྒྱད་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་སྟོ་འགོག་ནུས་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་དབང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་མོ་ལས། ཇི་
 སྟོན་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྟོན་ཐེག་པ་དམན་པས་འཛིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་

བྱེད་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྤྲོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད། གཉིས་པ་
 བྱུང་སྟེ། ས་བརྒྱད་པར་ཤེས་རབ་སྟོང་བརྟེན་བཅས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ས་
 དགྲུ་པར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མིང་མིན་པའི་སྒྲུབ་པ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་བྱེད།
 གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ས་བརྒྱ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་
 མཉམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད། རྒྱུད་མར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
 འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དང་། ཁེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲིལ་བ་
 ལ། རྟེན་ཉེན་ཉེན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱེད། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ།
 རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུག་བཞིན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ།
 དེའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འདུག་པའི་སྒྲུབ་པ་མཐར་
 ཐུག་འབྱུང་པའི་བྱེད། འོན། གཉིན་པོའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོང་པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་བོ་དེ་གང་། གཉིན་པོས་སྤང་བུ་སྟོང་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་སྟུང་ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས།
 ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་པར་གར་བའི་ཆོ་སྒྲུན་པའི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་
 སོ། རྟེན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པའི་མེ་འབར་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཉིན་པོ་
 དང་ནི་སྟོང་བ་དང་། ཁེས་པའི་འབྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྒྲེས་པའི་
 རྟོགས་ཀྱིས་རྒྱན་པོ་ཕྱུང་བ་དང་སྟོ་འཕར་བཅད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་གཉིན་པོ་དང་
 མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་དག་གོ། ཁེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་
 པ་བཤད་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་

པ་དང་། དེའི་དོ་སྐྱེལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་འགག་པ་ལ་མཛོན་
 དུ་བྱེགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་ཟིན་
 པ་དང་། དེའི་དོ་སྐྱེལ་གྱི་སྤངས་བྱར་གྱུར་པའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་འགགས་ཟིན་
 པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་འདིའི་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་དང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱིས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་སྤ་ཞིང་སྤ་བ་སྤོང་བ་ལ་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་
 གྱིས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སྤང་བྱ་གཉིས་མེད་པའི་
 བྱིར། མཛོད་པ་ལྟར་ན་ནི། གཉེན་པོའི་དུས་སྤང་བྱ་ཡོད་པར་འདོད་པས་འགག་
 འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མི་སློབ་མེས་སའི་སྐྱེ་འགྱུར་པའི།
 སྐྱིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །འགག་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་གྱིས་ནི། དེ་ཡི་སྐྱིབ་
 པ་རབ་དུ་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས། །འོན་ཀྱང་བདུས་ལས། འདས་པ་ནི་འགགས་
 པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟར་བ་ནི་
 ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་འདུག་པའི་བྱིར་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་སྤོང་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་གིས་གཉེན་པོའི་རྣམ་
 པ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི་མཉམ་པས་མཉམ་
 སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བ་དང་མུན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡང་མཛོད་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་དེ་རང་དུས་ན་འདས་པ་
 བུམ་པ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་ན་མ་སྐྱེས་པ་མ་དུན་ནས་
 སྤུལ་བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན། རང་དུས་ན་ད་ལྟར་པ་མཛོད་སྐྱེལ་གཡང་ལ་བསྐྱུར་

བ་ལྟར་སྤོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྤར་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གོམས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
པ་དང་། མཐོང་སྤང་གྱི་ས་པོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་མཉམ་ཞིང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་འགག་
པ་དུས་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་སྤངས་གྱི་ས་པོན་དངོས་སུ་སྤོང་བ་གཞུང་གི་དོན་ནོ།།
འོ་ན་ས་བརྒྱུ་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱུས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་
པ་ཐོབ་པ་དེ་གང་གི་དབང་གིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེའི་སྐབས་སུ་དགོངས་
ལྡན་དགོངས་བརྒྱད་གྱི་སྒོ་ནས་གདལ་བྱ་ལ་རང་དབང་དུ་ཆོས་སྟོན་ནུས་པའི་ནུས་པ་
ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དགོངས་ལྡན་དགོངས་བརྒྱད་པོའི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་
འགྲེལ་པར། དེའི་འོག་དུ་བསམ་པ་འི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་གསུངས། འདི་རྟོགས་
པ་ལ་དྲང་ངེས་གྱི་ནམ་གཞག་གིས་དགོས་པས། དེའི་ཚུལ་བཤད་ན། གློ་གྲོས་མི་ཟད་
པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་
སྡེ་ནི་གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཀྱང་རྒྱུ་བ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་བའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་དོན་དམ་པ་རྒྱུ་བ་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་
ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཆོག་དང་ཡིག་སྒྲ་ཆོགས་པ་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དྲང་
བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་ཟབ་མོ་བརྟན་དག་འཕྲོགས་པར་དག་འཕྲོགས་བརྟན་
པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། མདོ་སྡེ་གང་དག་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་
སྟོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་བྱེད་

ཕ་པོ་དང་ཚེར་བ་པོ་སྐད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་བ་བདག་པོ་མེད་པ་ལ་བདག་
 པོ་ལྟ་བུར་བརྟན་པ་དེ་དག་ནི་དང་བའི་དོན་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དག་དངོས་པོ་
 རྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་འདྲ་
 བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། མ་རྒྱུས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་
 དང་། རྟོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པ་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་
 རྟོན་གྱི་དང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་རྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། རྟོང་པ་བའི་བར་ག་ཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་
 གི་བྱེ་བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་རྒྱུས་བྱར་བརྟན། །ཚིས་དེ་ཐམས་
 ཅད་དང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ།
 དབུ་མ་སྒྲུང་བར། ངེས་པའི་དོན་ཡང་གང་ལ་བྱ་ཞེན། ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་
 དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་
 ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་དང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 བྱས་ནས་རྟོན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་ངོ་བོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་དངོས་བརྟན་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་རྟོན་པའམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་
 གུང་དུ་མི་རུང་བ་གང་རུང་གི་མདོ་དེ་དང་དོན་གྱི་མདོའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དང་དོན་གྱི་མདོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་གུང་དུ་རུང་བའི་མདོ་
 དང་། མི་རུང་བའི་མདོ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་

ལྷོན་པའི་མདོ་ལྷ་བྱ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་ལྷོན་པའི་དགོངས་པ་
 ཅན་གྱི་མདོ་དང་། དགོངས་པ་གཙོ་བོར་ལྷོན་པའི་ལྷུ་མ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ཡོད།
 དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྒྱ་ནག་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། རེ་བཞིན་
 དུ་ནི་དུས་གཞན་དང་། གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་
 ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དང་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདག་
 ཅག་གི་ལྷོན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། ང་ཉིད་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
 སངས་རྒྱུ་རྣམ་གཟིགས་སུ་གྱུར་དོ། ཞེས་པའི་མདོ་ལྷ་བྱའོ། རེ་ལྷུ་གསུངས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། བདག་ཅག་གི་ལྷོན་པ་དང་རྣམ་གཟིགས་གཉིས་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་གས་
 པར་མཉམ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱབ་རྣེས་པར་མཉམ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 བྱེད་པར་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་དང་ནི།
 ཆོས་སྐྱབ་འགྲོ་བའི་དོན་སྤྱོད་པས། མཉམ་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་
 དང་སྐྱེ་ཆོད་དང་སྐྱེ་ཆོད་སོགས་ཀྱང་མཉམ་མམ་ཞེན། མ་ཡིན་དེ། སྐྱེ་ཆོད་དང་། རིགས་
 དང་སྐྱེ་བོང་ཆོད་ཀྱིས་མེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་
 པ་ནི། ས་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་པོ་གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་དང་། ཡུལ་
 འཁོར་འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། ཅེས་གསུངས་
 པའི་མདོ་ལྷ་བྱ། དོན་གཞན་ལ་དགོངས་ལུགས་ནི། ས་མ་གཉིས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་དང་སྤྱེད་པ། རྒྱལ་པོ་ནི་དེའི་
 ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས། གཙང་སྤྱ་ཅན་གཉིས་ནི། ལྷ་བ་མཆོག་འཛིན་དང་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བརྟུ་ལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་གཉིས་ཡུལ་འཁོར་ནི་འཁོར་བས་བརྟུས་པའི་

མིག་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མཆོད་དུག འཁོར་བཅས་ནི་འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིའི་སྒྲིལ་མཆོད་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་བཅོམ་ན་དེ་འདྲའི་མི་དེས་དག་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ནི། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་བདེ་བ་ཅན་
 དུ་སྒྲིལ་བ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་བའི་སྒྲིལ་ལས་བདེ་བ་ན་དེ་མ་ཐག་
 བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིལ་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་
 རྒྱུ་སྒྲིལ་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་གདུལ་བྱའི་འོར་དེ་སྒྲིལ་ནས་ཆུ་ལ་བྱིས་ས་
 མཆོག་དུ་སྒྲིལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱི་མདོ་ལ་འང་བཞེར་ཡོད་
 དེ། རྒྱུ་ལས། གཞུག་པ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལྡེམ་པོར་དགོངས་
 པ་གཞན། གཉེན་པོ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་དང་། །བསྐྱུར་བ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་
 རྒྱུ་། །ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་འདི་ནམ་བཞི། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་དང་པོ་གཞུག་
 པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་བ་ལ་གོམས་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་
 བརྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་སྒྲིལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། མཚན་
 ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་
 ཕྱི་ནས་སྒྲིལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ལ་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་རྩུང་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །
 ང་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྲོད་དང་མ་དེས་སྒྲིལ་པ་ནི། ཞེས་ཅན་
 རྒྱུ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲིལ་པ་སྒྲིལ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུམ། ཞེས་གསུངས། དེ་
 ཡང་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ལྟ་
 བུ། ཆོས་ལ་བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི་གང་ས་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་བརྟན་

བཀྲར་བྱས་ན་གཞི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རྒྱུ་ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ལེ་
 མེད་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། ཏུས་གཞན་ལ་དགོངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཅུང་
 ཟད་ཆོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པའི་
 མདོ་ལྟ་བུ། ང་རྒྱལ་ལྷག་པར་སྦྱོད་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བཏགས་ནས་བཞུགས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། འདོད་ཆགས་ལྷག་
 པར་སྦྱོད་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱི་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་
 བཏགས་ནས་གསུངས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། འགྱོད་པའི་ཉེས་པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་
 རྒྱུ་ནི། མ་སྦྱོར་དགའ་འགྱོད་པ་བསམ་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། རིགས་མ་དེས་པ་ཚྲོག་པའི་ཉེས་
 པའི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐོག་པ་གསུམ་དུ་སྒྲོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། བཞི་
 པ་བསྐྱར་བ་ལ་ཐེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་ངན་པ་མ་གྲགས་
 པའི་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲོན་པུ་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ། སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་སྤྱིང་པོ་ཤེས། བྱིན་ཅི་
 ལོག་ལ་ལོགས་པར་གནས། ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། བྱང་ཚུབ་དམ་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུ། དེ་ཡང་སྤྱིང་པོ་ནི་རྣམ་གཤམ་དང་ཚུལ་
 འཆལ་ཡིན་ལ། དེ་གཉེས་མེད་པའི་ལྷག་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པ་གཉེས་དང་། གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མི་རྟག་སྟགས་
 རྟགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དཀའ་སྤྱད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་ལ་འབད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆོགས་གཉེས་ལ་འབད་པས་
 ལྷུང་དུ་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བརྟན་པོ།

དེ་ལྟར་རྟགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དུག་དང་། ཞེས་སྟགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཐེམས་

བརྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་དེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 སུ་བསྟན་པ་ལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
 རྣམས་ན་རེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་
 རིགས་ལ་གནས་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་བརྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་དེན་སྟོང་སྐུ་བ་
 པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག དེ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་གང་ཟག་
 ལ་སྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 གྱི་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེན། དེ་ཡང་། ཉི་སྒྲུང་ལས།
 གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རིགས་ཉིད་ཡིན་ན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 ཏེ། དེ་ནི་སྒྱུར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྒྱུར་གནས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་
 པ་འདིར་ཡང་། འོན་ནི་དེའི་ཆོ་དེ་ནི་སྒྱུར་གནས་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེ་བོ་ཐོབ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་ནས། ཞེས་གསུངས།
 ལན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་པར་ཐལ། བྱང་སེམས་བརྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་སེམས་པ་དེན་སྟོང་ཐེག་ཆེན་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ལ་སྒྱུར་གནས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་སེམས་པ་དེན་སྟོང་ཉན་
 ཐོས་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པའི་སེམས་པ་དེན་
 སྟོང་རང་རྒྱལ་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་
 པ་དེན་སྟོང་བྱང་སེམས་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 སྐུ་བ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་སེམས་པ་དེན་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་སྐུ་བ་པའི་རྟེན་

རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་གང་
 ཞིག ཉན་ཐོས་སྒྲོབ་པའི་ཉེན་གཞི་བྱེད་པའི་བྱིར། འོག་མ་གཉིས་ལའང་དེ་བཞིན་
 ཟུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཉི་ལྔ་ལས། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་རིགས་ཡིན་པར་བརྟེན་པ་དེས་ན་འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཆོས་
 བར་བྱེད། ཅས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐོག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་
 བྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛིག་པའི་སྟོན་ནས་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྟང་
 འདོགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ནི་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྩྭ་ལན་ཡིན་ལ། ཅ་
 ཆོག་གིས་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཁོ་ན་རེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་འདི་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདི་
 ནི་ཐོག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཅེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 མ་མ་སྤངས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གང་ཞིག ཆོས་
 དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཅ་བར། ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར། རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཅེས་དང་། ཉི་
 ལྔ་ལས། དེ་ལྟར་ཉང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་བྱིར། འདི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་སོ། ། འདི་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སོ། ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་
 སོ། ། ཞེས་རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། ཇི་སྐད་དུ་འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་
 ན། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་དང་སྟོན་མིན་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། ། ཞེས་

གསུངས། ལན་ནི་ཙ་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལ་བྱུང་པ་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་
 གསུམ་གྱི་དབྱེ་པས་རྟེན་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་པ་འཐད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དུམ་
 པ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རང་གི་ནང་དུ་སྤྱང་ཅི་དང་བྱ་རམ་དང་ལི་ཁར་ནམས་རིམས་གྱིས་
 ཟུག་པའི་ཆོ། རང་གི་ནང་ན་སྤྱང་ཅི་ཡོད་པའི་དུམ་པ་དེ་ལ་སྤྱང་ཅིའི་དུམ་པ། རང་
 གི་ནང་ན་བྱ་རམ་ཡོད་པའི་དུམ་པ་དེ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་དུམ་པ་དང་། རང་གི་ནང་ན་ལི་
 ཁར་ཡོད་པའི་དུམ་པ་དེ་ལ་ལི་ཁར་པའི་དུམ་པ་ཞེས་བཞིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་སྒྲུབ་
 ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དཔེ་སྤྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ་དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱེད་པ་དེ་གཅིག་
 ཡིན་ཡང་དེ་ལ་རྟེན་ཆོས་སྐྱབ་པ་འདུག། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་ཆོ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱེད་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རང་
 རྒྱལ་གྱི་དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱེད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་།
 བྱང་སེམས་གྱི་དྲི་བཅས་སེམས་གྱི་ཆོས་དབྱེད་པ་བྱང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 སྐྱེ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་ཙ་བར། རྟེན་པའི་ཆོས་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་
 བ་ཡོངས་སྐྱེ་བཞིན། ཅེས་དང་། འབྲེལ་པར། དཔེར་ན་འཇིམ་པ་གཅིག་ལས་མངོན་
 པར་བྱུང་བའི་མེ་ལྷེ་གཅིག་གིས་སོ་བཟང་པའི་རྟེན་དུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་པ་སྤྱང་ཅི་
 དང་ལི་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 བཞུགས་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་དམིགས་བྱེད་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཉན་རང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་དམིགས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་རང་
 ལ་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞུགས་ལ། དེ་ཡང་། མདོ་ལས། འཕགས་

པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་རྩ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་པས་བརྟན་པ་འབྲེལ་བ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་ལོ། །འདི་དག་ལ་དཔགས་ནས་དེང་སང་གི་དུས་སུ། སྤྱིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་རང་གང་དུ་གནས་དཔྱད་པ་དང་། བྱད་པར་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་ཐལ་རང་གང་གི་གཞུང་ཡིན་དཔྱད་པ་ནི་བདག་ཉིད་ངལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཐལ་རང་སོ་སོའི་བྱུང་མཐའི་དབང་གིས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ་༥ སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་བཤད་པ། དེ་ལ་ཉི་ལྔ་དུ་འཕགས་པས་དགག་པ་མངོན་ཚུལ་བཤད་པ། དབུ་མ་པ་རང་གི་ལྷགས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མངོན་ལས། ཆོས་གོས་དང་གནས་མལ་དང་བསོད་སྦྲོམས་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གེས་པ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གསུམ་དང་། སྤྱིང་བ་དང་སྦྲོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་པ་གཅིག་སྟེ་བཞི་གསུངས་གིང་། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱེད་པ་རེ་ཞིག་འགོག་པ་དང་། ལམ་བསྦྲོམ་ཚུལ་བརྟན། ཕྱི་མས་ལམ་སྦྲོམ་པ་དངོས་དང་བདག་དང་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱེད་པ་གཏན་ནས་འགོག་པའི་ཚུལ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མངོན་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་དག་ལས། །གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བརྟན་ཐ་མས་ལས། །བདག་གིར་བདག་འཛིན་དངོས་འདོད་པ། །དེ་ཡི་དུས་དང་གཏན་ཞིའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པོ་དེ་དག་ལ་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་བརྟན་

ནས་འཕགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པས་དེ་སྐད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་
ལས། ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་རིགས་ཞེས་བྱ་ཅེ་ན། འདི་དག་ལས་འཕགས་པ་རྣམས་
སྐྱེད་པས་འཕགས་པའི་རིགས་བཞི་སྟེ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ་མཆེད་
དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་མཛོད་ནས། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པའི་
སེམས་ཅམ་པས་ནི་ཀུན་གཞིའི་སྟངས་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
གསོས་མ་བདེ་བའི་ཆོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། དེ་ཐོས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གསོས་
བདེ་བ་པས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་
མེ་ལེན་པའི་སེམས་ཅམ་པས་ནི་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་དྲུག་གི་སྟངས་ན་ཡོད་པའི་ཟག་མེད་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུ་དང་འཕྲད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དོགས་པ་སྟེ་རུང་
གི་རྒྱས་པ་དེ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འདོད་དེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་མདོར་བསྟར་ན། རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
པ་དང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའོ། ། དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་པའི་རིགས་ནི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དྲུག་གི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་གཅིག་
ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་རིགས་ནི་ཐོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གོམས་པར་
བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས་ཀྱང་། ས་བོན་དེས་
འབྲས་བུ་མ་སྐྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་མ་གྲུབ་པ་ན་ཕྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གི་ཆོ་འབྲས་བུ་

སྤྱི་ཅིང་འབྲས་བུ་གྲུབ་པ་དེའི་ཆོ་ན་ནི་ས་པོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་དེའི་ཕྱིར་རིགས་དེ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་འགྱུར་
 རོ། རྟེན་གསུངས། གསུང་འདི་དང་འོག་ནས་ཉི་ལྔ་དང་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དཔགས་
 ན། ལུགས་འདི་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འགལ་
 བར་སྒྲིང་བས་ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པར་སྒྲིང་གོས་
 པ་འདྲ་སྟེ། སལ་ཆེར་ལ་ཡིད་བདན་མི་འདུག་གོ། སྐབས་འདིར་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་
 སོ་སོར་རིགས་ངེས་པ་དང་གང་དུ་ཡང་རིགས་མ་ངེས་པ་དང་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 སོགས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ལ་ཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་
 རེས་ཡོད། ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བཅོམ། ལ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 དགེ་བ་མེད། འདཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ།
 འོ་ན་རྒྱན་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། འགྲོ་ཀྱན་དེ་ཡི་སྤྱིང་པོ་ཅན།
 ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་
 དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། རྱུང་དེའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་
 པ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་བཞེད་པ་བཞིན་དུ། བོད་ཁ་ཅིག་ཀྱང་སྤྱིབ་
 བཅས་ཀྱི་སེམས་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་འོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།
 རྒྱུད་ཟླར། དང་སོང་ཆེན་པོས་ཀྱན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་ནི། རིགས་ཁམས་སྤྱང་ཅི་དང་
 འདྲ་འདི་གཟིགས་ནས། ཅས་དང་། དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་

པ་སྐྱེད་མའི་ཕྱི་དང་འདྲ། ཞེས་དང་། བསྟོན་ཚོགས་ལས། བདེ་ལེགས་སེམས་ལས་
སངས་རྒྱལ་འབྱུང་། །རང་སེམས་དེ་ལ་ཐུག་འཆའ་ལོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསམས་
ནའང་དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སམ་བདེ་
གསེགས་སྤྱིང་པོ་ཆོས་དབྱེད་ས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱིང་ནས་བཤད་དགོས་པར་འོག་ནས་
འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་དོན་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤྱང་
ལས། དེ་དག་གི་ནི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་བརྟུན་པའི་དོན་
བརྟུན་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉི་སྤྱང་ལས། རྒྱུའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནི་ཞེ་
ན། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རྒྱལ་འབྱུང་གི་རིགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་། ཉི་སྤྱང་ལས། རྒྱུ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་ཡང་དེ་ཡིན་པ་དེས་ན་
དོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཉིས་པ་འདི་མེད་
དོད། །ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། འདིར་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་སུ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་སོགས་ནས་ཟག་མེད་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ནས་
རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་སུ་བཤད་པའི་སེམས་
ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཉི་མའ་ལས། ཡང་ན་དེ་དག་གི་རིགས་ནི་བདག་ས་པ་བ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་མཚན་ཉིད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་དང་འདི་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ།
དབྱེ་བ་བཤད་པ། རིགས་སང་པའི་རྟགས་བཤད་པ་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་ནི། སྐབས་འདིར་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། གནས་གྱུར་པ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐྱར་འགྱུར་བའོ། །གཟུགས་སྐྱར་འགྱུར་བ་གང་ཡང་རུང་བའི་མེས་ཅན་གྱི་རིགས་
ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཆར། གཏེར་
དང་འབྲས་ཕྱེད་ཤིང་བཞིན་དུ། རིགས་ཏེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྟོགས་མེད་རང་
བཞིན་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་ལྟར་པ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་རང་བཞིན་གནས་
རིགས་དང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་
གནས་རིགས་གནས་གྱུར་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་རྒྱས་གྱུར་གྱི་རིགས་གནས་གྱུར་པ་
ལས་གཟུགས་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི། རྒྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྐྱེ་ནི་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་
པ་ཡིས་ནི་སྤྱི་མ་གཉིས། ཞེས་གསུངས། ཡང་རང་བཞིན་གནས་རིགས་རྟེན་དང་
རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་བརྟེན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐེག་པ་རང་རང་གི་སྒྲོབ་པའི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡོད་ཅིང་། མི་སྒྲོབ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མེད་དེ། རྒྱ་ལས། རང་
བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་
ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་བཞིན་

གནས་རིགས་སམ་ཁམས་བདེ་བར་གསེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་ངོ་བོ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་
 གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཅིག་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེན་ལས། གྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའི་རིགས་ཤེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སྤྱིང་ལེན་པ་ན་མ་མཁའ་ལྟར་
 ཡངས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 དེ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་རྣམས་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན། མ་འོངས་
 པའི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་རྣམས་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བའི་
 སངས་རྒྱས་བཙུགས་ལྟར་འདས་རྣམས་གྱི་རིགས་སུ་སྦྱེས་པ་ཡིན། ཅེས་དང་། ཡུམ་
 བར་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱིས་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་
 ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་དོན་འགྲེལ་པ་ལ་ཉི་ལྟར་དུ། དེ་ལ་རྟོག་པ་
 དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་
 མེད་པ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་འཕགས་པའི་
 ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་པའི་རིགས་སྐབ་པའི་རྟེན་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གྱི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་བོན་གྱི་སྤངས་ནས་འཛོག་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་ལ་ཐེག་པ་སོ་སོའི་རྟོགས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
 པོ་གང་རུང་གི་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཀྱི་བསྐྱར་དུ་རུང་པའི་གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དང་

མ་ངེས་པའི་རིགས་ཞེས་ཐ་སྐད་བྱེད་ཀྱི། ལུགས་འདི་ལ་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
 ཉི་མེད་དེ། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། རྟེན་བཞིན་ཉིད་དཔྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་།
 རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱི་ན། རྟག་དྲུ་སངས་རྒྱས་སྤང་པོ་ཅན། རེས་པའི་
 འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་ནས་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཤད་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་སྐད་དུ་ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་
 མི་འདྲའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་
 བ་ལོག་སྟེག་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་བརྒྲིག་
 པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་
 དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགའ་ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་བ་
 ཉི་འོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ཅུན་འདས་ཀྱིས་བྱུང་པར་མེད་པར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་པར་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་
 རྒྱུར་ཀྱང་ཐ་མ་དང་ཅུན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་རྟག་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། རྫོགས་
 མེད་སྐབས་ཀྱིས་ཕྱི་སྐྱེའས་མི་མཐོང་སྟེ། ཇི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་སྐྱེའས་པ་བཞིན།
 ཞེས་གསུངས་སོ། རྟོན་ནི་རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མེད་ཀྱང་ལོག་སྟེད་ཅན་གཏན་
 ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདྲའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་ཞེས་པའི་མདོ་གསུངས་པ་མི་འཐད་
 མི་དགོས་ཏེ། མདོ་དེའི་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ཡུན་རིང་
 དུ་ཐར་ལམ་མི་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ཆོས་ལ་སྤང་བ་བརྒྲིག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། སེམས་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འདུག་ཅིང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་འདུག་ཅིང་གསྐྱེ་བྱུང་གི་
 རྩེ་མའི་གངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱུས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཀྱང་ད་དུང་རང་བཞིན་
 གནས་རིགས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་མྱུང་འདས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་སྤང་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་ན་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཐོག་མ་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་བར་གསྐྱེ་བྱུང་གི་རྩེ་མ་དང་མཉམ་པའི་
 སངས་རྒྱུས་མྱུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་ད་དུང་ཡང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་
 ལྡན་པའི་སློག་ཆགས་རྣམས་མྱུང་ན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། དེ་ནི་ཉེས་དམིགས་རྣམས་པ་
 བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་གྲོགས་ངན་པ་དང་འཛོངས་པ་དང་
 གཞན་གྱི་དབང་རྣམས་ནི་དེའི་ཉེས་པ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཞོ། །ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་རིགས་སད་པའི་རྟགས་ཡོད་དེ། སྒྱིར་ན། མདོ་ལས། དུ་བ་
 ལས་ནི་མེར་ཤེས་དང་། རྒྱ་སྒྱུར་ལས་ནི་རྒྱ་སྒྱུར་ཤེས་ལྟར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 རྫོང་ལྡན་གྱིས། །རིགས་ནི་མཚན་མ་དག་ལས་ཤེས། །ཅེས་ལུས་ངག་གི་མཚན་མ་ལས་
 རིགས་སད་པ་དཔོག་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་པར་རྒྱན་ལས། སྒྱིར་བའི་རྫོན་དུ་
 རྩིང་རྩེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དགེ་ལ་ཡང་དག་སྤྱོད་པ་ནི། །རིགས་
 ཀྱི་རྟགས་སུ་ངེས་པར་བཤད། །ཅེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་གོང་ནས་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྩིང་རྩེ་ཆེ་བ་སློགས་རིགས་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་བཟུང་པ་ན་གོ་བ་རྣམ་དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེས་པ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཟུང་པ་ན་གོ་བ་རྣམ་དག་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་སད་པར་འཛིག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་བཤད་པ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སྐབ་པའི་རྟེན་རིགས་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབ་པ་དེས་དམིགས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རིགས་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གསོལ་པ་བཅོམ་ཞུན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ལགས་ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བཟུང་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཙས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཙས་པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དག་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་སྐབ་པའི་དམིགས་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བཟུང་བཅོས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་རྒྱླ་གཉིས་གསུངས། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་པས་མདོར་བཟུང་། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། ཞེས་པས་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། རྒྱལ་པོའི་དམིགས་པ་
 བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོས་པ་ནི་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་དག་
 བསྟུ་བའོ། ཅི་དེ་དག་ཁོ་ན་ཙམ་དུ་ཟད་དམ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་
 དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། དེ་ཡང་ཅུང་ཟད་སྒྲོས་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐེག་
 ཆེན་རྒྱལ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པ་དེ་ཐེག་
 དམན་རྒྱལ་པ་ལས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ལས་དགེ་བ་ནི་གང་། མི་དགེ་བ་ནི་གང་། རྒྱང་དོར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བཞག་པར་བྱ་
 བ་ནི་གང་སྟམ་པ་ལ། དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་རྒྱལ་པས་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་ལམ་
 དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ལ། འཇིག་
 རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། ཀྱང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། ཞེས་པ་དང་།
 ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་པས་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ཏེ་ལམ་ཉམས་སུ་བྱངས་
 པ་ལས། རྒྱང་བྱ་ཟག་བཅས་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་འཁོག་བདེན་དང་། གཉེན་
 པོ་ཟག་མེད་སྐྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ལམ་བདེན་གཉིས་ཐོབ་པོ། ཅེས་སྟོན་པ་ལ་ཟག་བཅས་
 ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ཀྱང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། ཅེས་པ་དང་། དེ་
 ལྟ་བུའི་འཁོག་ལམ་ཉམས་སུ་བྱངས་པས་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་པོ། ཞེས་སྟོན་པ་ལ། སྒྲོབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ཀྱང་དག་ཐུབ་

པའི་ཐུན་མོང་མིན། ཁྱེད་ཀྱི་སྐུ་མཉམ་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སློག་ས་གསུམ་བཤད་
པ་དྲ་ ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོན་བཤད་པ། དམིགས་པའི་བྱེད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་བརྟན་པ་གང་ཞིག་རང་འབྲས་
རྣམས་སྤོང་བ་དེ་བ་འབྱེན་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་དགེ་བ་དང་། དེ་གང་ཞིག་རང་
འབྲས་རྣམས་སྤོང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱེན་བྱེད་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་མི་དགེ་བ་དང་། དགེ་
མི་དགེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་དོ་བོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དགེ་
བ་ལ་དབྱེན་དུ་མར་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ། རོ་པོ་ཉིད་གྱི་དགེ་བ། མཚུངས་
ལྡན་གྱི་དགེ་བ། ཀུན་སྒྲོང་གི་དགེ་བ། རྗེས་འབྲེལ་གྱི་དགེ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མི་དགེ་བ་ལ་ཡང་དབྱེ་བ་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུང་མ་
བརྟན་ལ་དབྱེན་དུ་མར་ཡོད་དེ། སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། མཛོད་པ་ལྟར་ན།
ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། ཟག་བཅས་གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལས། ཟག་
རྣམས་ཀུན་དུ་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་རུང་གི་སྒྲོན་མ་ཟག་པ་རྒྱས་རུང་དེ་ཟག་བཅས་དང་། དེའི་སྒྲོན་མ་ཟག་པ་རྒྱས་
སུ་མི་རུང་བ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། ཀུན་བདུས་པ་ལྟར་ན། ཟག་པའི་སྒྲོ་བྱ་གང་རུང་
དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཟག་པ་རྒྱས་རུང་དེ་ཟག་བཅས་དང་། དེའི་སྒྲོན་མ་ཟག་པ་རྒྱས་
སུ་མི་རུང་བ་ཟག་མེད་དུ་འདོད། དབྱུང་པ་སྤང་བུ་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
ཟག་མེད་དང་། མི་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དམིགས་པའི་བྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བགད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 གང་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ནི་
 དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དེ་དག་གིས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བརྟུན་པར་བྱ། རྒྱ་ཁམས་
 གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་ཚུགས་ལ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་
 གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་ཚུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་ཚུགས་གཅིག་པའི་དག་པར་བལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་
 ཚུགས་ལྟར་ན་ཡང་རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཅས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བས། དམིགས་པ་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་བརྟུན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྒྲུ་མ་ལྟར་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་གསུངས། དགོངས་པ་བགད་ན། འདིའི་ཚུགས་སྒྲུ་བ་པོ་སེམས་ཅམ་
 པ་ཡིན་ལ། དེའི་འདོད་པ་བརྟུན་པ་ན། སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་
 གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་པའི་མཉམ་གཞན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་བ་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱི། གཞན་དབང་གཟུང་
 འཛིན་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་མི་འཐད་

དེ་། སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཅིག་ཁས་མ་བླངས་ན། དེ་
 འདྲའི་སྤྱི་མངོན་རྟོགས་མེད་པས། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་ཡིན་
 པ་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དབུ་མ་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་ན། ཟུ་གུ་བདེན་སྟོང་ལ་
 མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཆོས་ཉིད་ཡན་གར་
 བ་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཅན་ཟུ་གུའི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་ས་
 ཟུ་གུ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་དེས་སྤྱུག་བསྐྱེད་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་པའི་སྟོན་ས་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱུག་
 བསྐྱེད་བདེན་པ་གཉིས་སྒྲིང་བཅས་རྒྱབ་གང་རུང་གི་སྟོན་ས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་
 ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 གི་ལུགས་ནི། སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ན་རེ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་
 གྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 དམིགས་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྟོབ་པའི་
 མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབས་པས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཟུ་དང་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཀྱང་སྟོབ་པའི་སྟོན་མ་དང་གཡའ་དང་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་རིམ་
 གྱིས་དག་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། གཞན་དབང་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྟོང་

པ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་བྱི་མ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དག་པར་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོན་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབ་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་དམིགས་པ་སྟོང་ཉིད་བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྤང་བྱ་བྱི་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤང་བྱ་བྱི་མ་དང་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་སྤང་དུ་མེད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ནོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་བྱི་མ་སྤངས་པའི་སྟོབ་རྣམ་དག་མེད་པས་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་ཁོ་ན་ཡོད་པའི་དག་པ་སྟོགས་གཅིག་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་
 རེ་ཉེས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ལའང་མཚུངས་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལས། ལྷ་གྲུ་བདེན་
 སྟོང་ལྷ་བྱ་སྟོང་ནི་དམ་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་ཁས་ལྡངས། དེ་ལྡངས་པས་དེ་
 རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྷ་ན་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལྡངས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་སྟོང་སྟོང་ནི་དམ་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་གྲུབ་ན་བདེན་
 པར་གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་ན་སྟོང་ནི་དམ་པ་
 རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་དེ་
 ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་དེ་རྩུན་པ་སྟུ་མ་ལྷ་བྱ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འོན་དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བརྟན་ཅིང་། མོང་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཆོས་དུག་དང་།

ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་བརྟན་ན། གཞུང་གོང་ལོག་གཉིས་བརྗོད་བྱ་སྟོན་
 ཚུལ་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཉེགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་གཙོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། བྱང་སེམས་བརྒྱ་གསུམ་
 དང་སྐྱབ་པ་བརྒྱ་གསུམ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་གཙོ་བོར་བརྟན་ཅིང་། རང་
 བཞིན་གནས་རིགས་གཙོ་བོ་མིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་ལ་ནི་དགག་པ་མེད་དེ། ཅེས་
 གསུངས།

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
 དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡིད་དེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་
 ན། དེ་ནས་ཆེད་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་ཞེས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྐུ་འབྱུང་བའི་ཁྱུ་མཆོན་རྩིས་པའི་ལན་དུ།
 བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་
 པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྡེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱབ་པའི་
 ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བརྟན་བཙུག་སུ་འགྲེལ་པ་ན།

སེམས་ཅན་ཀྱན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས། དེ་
 ཡང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་འཕགས་
 པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་སེམས་ཆེན་པོ་དང་།
 སྤྱི་བ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་སྤང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། ཆེན་པོ་དེ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་
 པོ་གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་ཆོས་མཆུངས་པར་མི་མཐུན་སྤྱོད་གསུམ་མ་ལུས་པར་སྤང་བ་དང་།
 ཐོབ་བྱ་མ་ལུས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། དེས་ན་དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་
 པར་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤེ་ཆེན་པོའི་མཆོག་དུ་བྱེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ་
 ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེས་ན་དེ་ལྟར་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནམ་པ་གསུམ་
 བཟུན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་
 པའི་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ད་ལྟ་ཆོས་
 བརྒྱ་གཅིག་ལ་དམིགས་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
 དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མདའ་རྩྭ་རྒྱུར་བ་དང་། འབེན་ལ་སོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཉི་
 སྤང་ལས། དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། དམིགས་པ་ནི་

དེའི་ཆེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་འོངས་པ་བསྐལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདའ་ལྟོང་
 སྒྱུར་བ་དང་འཕེན་ལ་ཕྱོག་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་
 བའི་ཕྱེས་མདའ་ལྟོང་སྒྱུར་བ་དང་འཕེན་ལ་ཕྱོག་པ་འདྲ་བར་དེའི་ཆེ་ཉེ་བ་ན་གནས་པ་
 ནི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་ཀྱི་ཐག་རིང་བ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ཏེ་སྐུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པར་བཤད་པའི་སྐྱབ་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། རྩོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་
 བྲེ་བ་དང་། རོ་སོའམ་མཚན་གཞིའི་སྒྲོ་ནས་བཞིར་དབྱེར་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་ཆེ། འགྲེལ་བར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱུར་དགེ་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཀླན་མངོན་པར་རྩོགས་པ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་ཕ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་
 གི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་ཆེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་
 པ་དང་། སྒྱུར་བ་བྲེ་བཀ་གི་སྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནི། སྐྱིན་སོགས་ཕར་བྱིན་དུག་གི་མགོ་མིག་མ་བོདྱད་པའི་སེམས་དཔའི་
 རྣལ་འབྱོར་མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་། མགོ་མིག་བོདྱད་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་
 འབྱོར་སྒྱུར་བ་བྲེ་བཀ་གི་སྐྱབ་པར་བཞེད་ཅིང་། བྱིས་ཀྱི་མཐས་པ་ཕལ་ཆེ་བའང་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་སོ་སོར་མཛད་ནས། འགལ་བར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་
 རུགས་ནི། སྐྱབ་པ་འདི་གཉིས་རྩོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་བྲེ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དངོས་
 པོ་ལ་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པ་བཞི་སོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་

ལྷུབ་པ་ཡིན་དགོས། ལྷོར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་ལྷུབ་པ་ཡིན་
 དགོས། ལྷུབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷོར་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་
 ལྷུབ་པ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྩོན་ཚུལ་གྱི་རྩོན་མ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷུབ་ས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བརྟན་པའི་ལྷུབ་པ་ནམས་མཁའ་ལ་ཡུལ་གྱི་
 ལྷུབ་པ་དང་། ལྷོར་བ་བཞིའི་ལྷུབ་ས་སུ་བརྟན་པའི་ལྷུབ་པ་ནམས་ལྷོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་
 ལྷུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུབ་ས་དང་པོ་གསུམ་དུ་གོ་ལྷུབ་མ་གཏོགས་ལྷུབ་པ་གཞན་གསུམ་
 ཕར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩོག་ཆ་ནས་མ་བརྟན་པར་མཁའ་གསུམ་གང་
 རུང་གི་ནམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩོག་ཆ་ནས་བརྟན། ལྷོར་བཞིའི་ལྷུབ་ས་སུ་ལྷུབ་པ་
 ནམས་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྩོག་ཆ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
 ལྷུབ་སྟེ། ཕྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྟོད་པས། ཞེས་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་
 རེས་ཀྱང་། ཁེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྒྲིའི་ལྷུབ་ས་སུ་ལྷུབ་པ་མི་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆོས་སྒྲི་ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་དེ་ལས་ལ་སྟོབ་པའི་བྱ་
 པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་
 ཉེ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱ་བ་ཉིད་ཡོད་པ་མི་སྟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན་ནམ་མཁའ་ལ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ན་
 ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་རྩོན་མ་བརྟན། ཆོས་སྒྲི་ཐོབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་པོ་འམ་མཚན་གཞིའི་རྩོན་མ་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། འབྲེལ་
 པར། དེ་ལྟར་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ལྷོར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་སྟོམ་པ་དང་བྱུང་པར་
 གྱི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་ལྷུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་འདྲུག་པ་དང་ཆོགས་དང་རེས་

པར་འབྲུང་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོ་སྐྱབ་འདུག་སྐབ་ཆོགས་སྐབ་ངེས་འབྲུང་སྐབ་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྐབ་པ་བཞིར་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་
 དཔའ་བོ་གཡུལ་དུ་འདུག་པ་ན་ཐོག་མར་སྤྲོད་པའི་གོ་བོས། དེ་རྗེས་གཡུལ་ངོར་ཁྱུགས།
 གོགས་དཔུང་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པས་གཡུལ་སྤྲད་པ་ན། ས་རོལ་ལས་རྒྱལ་
 བ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཐོག་མར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མི་ཐོགས་
 པའི་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་སྤྲོད་བཞོས། དེ་རྗེས་གང་དུ་འདུག་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དུག་པའི་
 སྒོ་ནས་ཉམས་ལེན་ལ་ཁྱུགས། གོགས་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དཔུང་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་
 ཉམས་སུ་སྒངས་པས། བགོད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལས་
 རྒྱལ་ནས། རྣམ་མཁུན་དུ་ངེས་པར་འབྲུང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མདོ་རྗེ་རྒྱན་དུ། སྐབ་པ་བཞི་པོ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོར་འཛོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པ་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་།
 སྦྱོར་བ་ལག་ལེན་ལ་ཁྱུགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་མཐའ་དག་
 ལ་མ་ཁྱམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཐོག་མར་དགེ་བའི་བརྩོན་
 འགྲུས་དེ་ནས་ནི། རྒྱལ་བཞིན་རབ་ཁྱུགས་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། །མ་ཁྱམ་མི་
 འགོང་ཆོག་མི་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས། ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་བརྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱང་སྐབ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་པ་མེད་ན། ཆེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་
 མི་རྣམས་པར་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབ་པ་ཡིན་ན་བརྩོན་འགྲུས་

ཡིན་པས་ནི་མ་ཁུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྐུབ་པ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཡོད། བརྩོན་འགྲུས་
 ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་དེ་ལྟར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྐུབ་པ་བཞིའི་ས་མཆོམས་དང་། དབྱེ་བ་དང་། མཆོན་
 གཞི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་དང་གསེར་ཐང་གཉིས་ཀྱིས་
 ས་མཆོམས་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་སྐུབ་པ་བཞིའི་དབྱེ་བ་དང་
 མཆོན་གཞི་བསྟན་པ་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད། སྤྲ་མའི་ལུང་ཁྲུང་ས་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 དེ་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གོ་ཆ་དང་འདུག་པའི་སྐུབ་པ་དག་ནི་གོ་རིམས་བཞིན་
 དུ་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཆོགས་དང་མོས་པས་སྦྱོད་པའི་སས་བསྟུས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཆོགས་ཀྱི་སྐུབ་པ་ནི་བརྩེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་བར་ནི་མངོན་སུམ་
 དུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་
 པོ་རབ་དུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐུབ་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་
 པོ་ཡིན་ཞིང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྐུབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་
 སྦྱོད་ལུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ངེས་པར་འདུང་བའི་སྐུབ་པ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་ནི་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ལུང་
 དེའི་དོན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྦྱོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་གོ་སྐུབ་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དངོས་སུ་སྦྱོར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་འདུག་
 སྐུབ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོས་བསྟུས་པའི་བརྩེ་བ་ནས་གཟུངས་
 ཀྱི་བར་གྱི་སྐུབ་པ་དང་། ས་དང་པོས་བསྟུས་པའི་སྐུབ་པ་སོགས་ཆོགས་སྐུབ་དང་། དག་

པ་ས་གསུམ་གྱི་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །རང་གི་བསམ་དོན་ནི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ས་མཆོམས་སྟོན་པ་ཡའང་ཅུང་ཟད་སྐྱར་དུ་རུང་བར་སེམས་སོ།།

འོན་བསམ་པ་ཀྱེ་ཆེ་བ་གོ་སྐྱབ་དེ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གང་པོས་གསོལ་པ། དེ་ནི་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ཡན་འདས་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ལ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་ལགས་ཏེ། དེའི་སྐད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱེད། །ཞེས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་པོས་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་དང་ཡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས། ཆོ་དང་ཡན་པ་བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུབ་སོ། །ཆོ་དང་ཡན་པ་གང་པོ་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱ། ཞེས་བྱས་པའི་ལན་དུ་གང་པོས་སྒྲུབ་པ། ཆོ་དང་ཡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོད་པ་ན། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཆོ་དང་ཡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་ཤིལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་སྒྲིན་པ་གང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དེ་དག རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ཡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བས་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྟོར་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་

ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱད་ཅིང་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པའི་གོ་ཆ་ལོ། ། ཞེས་སོགས་གོ་སྐྱབ་རྒྱས་པར་བཤད། དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་
 སུ་འགྲེལ་བ་ལ། དེ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས།
 འོ་ན་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་མེས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་གོ་
 སྐྱབ་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། སེར་སྤྲེལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 པའི་མཚོན་གྱིས་མི་ཕྱིགས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་རྣམ་བཞག་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོ་སྤྲེལ་རྒྱན་
 ལས། གངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམས་དང་། ། དེས་པའི་ཆོག་དང་ཡོན་ཏན་
 གོ་རིམས་དང་། ། དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྐྱུ་དང་མི་མཐུན་སྟོགས། ། ཡོན་ཏན་ཕན་ཚུན་
 རྣམ་ངེས་ཡིན་ཞེས་བྲ། ཅེས་པ་རྣམ་པ་བརྩའི་སྟོན་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལ་དང་པོ་ནི།
 ཕར་ཕྱིན་དེ་ལ་དུག་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཆ་ནས་
 གྲང་དུག་དུ་གངས་ངེས་བསྐྱབ་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པའི་ཆ་ནས་གྲང་དུག་དུ་གངས་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་
 གསུམ་དང་། རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཐ་མ་གཉིས། གཉིས་ཀའི་གོགས་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གཅིག་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་
 བྱེད་སྤྱིན་པའི་གོ་སྐྱབ། གཞི་དང་པ་སྤོང་བྱེད་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་གོ་སྐྱབ། གཞན་གྱི་གཞི་དང་
 པ་བྱས་པ་ལ་མི་ཁྱོ་བའི་བཟོད་པའི་གོ་སྐྱབ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མ་གཉིས་
 ཀ་གྲུབ་སྟེ། རང་དོན་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐྱབ་དང་། དེའི་ཉེན་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་གོ་སྐྱབ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་རང་དོན་གཞན་དོན་

གཉིས་ཀྱི་སྐབས་པའི་སྐབས་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་ནི་འགྲུས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་གསུམ་
 རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུག་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། རྒྱག་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་
 གྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོ་གསུམ་དང་། རྒྱག་པ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་དང་། རྒྱག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་དང་། དེ་གསུམ་ཀའི་གྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཙོན་
 འགྲུས་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛད་
 ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་ཡ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག །ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་
 མ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལ་ཡང་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ནི། སྦྱོར་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ཉམས་
 པར། གྲོགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་
 པ་རྫོགས་པ། འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐོག་པ་གསུམ་གང་རུང་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་
 བྱེད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ཏེ། རྒྱན་ལས། སྦྱོར་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཏེ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་
 རྣམ་སྦྱོར་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱག་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་མི་
 མཐུན་ཕྱོགས་ཚུ་ལ་འཆལ་ཉམས་པ། གནོད་སེམས་ཉམས་པ། ལེ་ལོ་ཉམས་པ། རྣམ་
 གཡེང་ཉམས་པ། ཤེས་འཆལ་ཉམས་པ་ཞེས་སྦྱར་ཞིང་ཆོས་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་སྦྱོར་
 པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ལུང་ཡང་། ཚུ་ལ་བྲིམས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །ཅེས་
 སྟགས་ཀྱི་ལ་སྦྱོར། གསུམ་པ་ཕྱིན་དུག་གི་གོ་རིམས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡ་མ་སྡ་མ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྦྱོར་བ་དང་། སྡ་མ་སྡ་མ་དམན་ཅིང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚོག་དུ་

གནས་པ་དང་། རྩ་མ་རྩ་མ་རྩུབ་སྒྲུབ་པས་རགས། བྱི་མ་བྱི་མ་རྩུབ་དཀའ་བས་ཕྱ་
 བའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། རྩ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་སྟེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་
 བྱིར་དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བརྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས། བཞི་པ་ཕྱིན་དུག་གི་ངེས་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་དེ། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པས་
 སྒྱིན་པ་དང་། རྩལ་འཆལ་གྱི་ཆ་གདུང་ནི་བར་བྱེད་པས་རྩལ་བྲིམས་དང་། ཁྲོ་བ་
 བཟོད་པས་བཟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་མཆོག་ལ་སྦྱར་བས་བཙོན་འགུས་དང་། ཡིད་
 དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛིན་པས་བསམ་གཏན་དང་། དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་
 རབ་ཅེས་བརྗོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསལ་
 བཟོབ་དང་ཁྲོ་བཟོད་དང་། །མཆོག་སྦྱར་བ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་
 པའི་བྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་པ་བསྒྲམས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་རྩལ་ལ་དུག་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་པ། བྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་པ། བན་ཡོན་ཤེས་ནས་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་
 པ། དོམས་མི་ཤེས་པའི་བསམ་པས་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་པ།
 འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོན་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་པ། ཡོངས་
 རྒྱ་ཐོབ་ནས་བྱིན་དུག་ལ་སྦྱོད་པ་ལྟ་བུ་དབང་འབྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲམ་པ་ནམས་
 སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཐམས་ཅད་བསྒྲམ་པ་དངོས་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །བསམ་པ་དག་ནི་ཐབས་དག་དང་། །དབང་འབྱོར་ཉིད་ལ་
 བརྟེན་པར་བརྗོད། །ཞེས་གསུངས། དུག་པ་རབ་དབྱེ་ཡོད་དེ། སྒྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཟང་
 ཟེང་མི་འཛིགས་པའི་སྒྱིན་པ་གསུམ། རྩལ་བྲིམས་ལ་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲོམ་པའི་རྩལ་བྲིམས།

དགེ་བཅོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ། བཟོད་
 པ་ལ་གནོད་པ་ལ་ཇི་མི་སྐྱུ་མ་པའི་བཟོད་པ། རྟུག་བསྐལ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ། ཆོས་
 ལ་ངེས་ཤིག་གི་བཟོད་པ་གསུམ། བཙུན་འགྲུས་ལ་གོ་ཆའི་བཙུན་འགྲུས། སྦྱོར་བའི་
 བཙུན་འགྲུས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་བཙུན་འགྲུས་གསུམ། བསམ་གཏན་ལ་ཤིག་
 བཅས་དཔྱེད་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན། ཤིག་པ་མེད་ཅིང་དཔྱེད་པ་ཅམ་གྱི་བསམ་གཏན།
 ཤིག་མེད་དཔྱེད་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གསུམ། ཤེས་རབ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་རབ།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུན་ལས། ཆོས་དང་ཟང་ཟང་མི་འཇིགས་གཏོང་། སྦྱིན་
 པ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས། ཁྲིམ་པ་ནས། ཤེས་རབ་དེ་འདྲར་ཡོངས་ཤེས་ནས།
 མཁས་པས་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ཅིས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་
 བསྐྱུ་བ་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དགེ་བ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་དགེ་བ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་གསུམ་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སར་
 ཕྱིན་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་པར་གཡེང་བའི་དགེ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་དགེ་བ་དང་། བཟོད་པ་དང་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའི་
 དགེ་བས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུན་ལས། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
 དང་། མཉམ་པར་བཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་གཉིས་
 དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱད། །ཁྲིམ་གསུངས། བརྒྱད་པ་མི་
 མཐུན་སྦྱོགས་དང་བྲལ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། ཕ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དུག་པོ་རེ་ཡང་།
 མི་མཐུན་སྦྱོགས་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་རྟེ། རྒྱུན་ལས། བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་སྒྱུན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ཤེས་རབ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་
 ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་སྒྱུན་པ་ལྟ་བུ་ལ་མ་ཆོན་ན། རྟོང་ས་སྒྲིབ་ལ་མ་ཆགས། ཕྱི་ཤོལ་ལ་མི་ཆགས།
 དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད། ལན་ལ་རེ་བ་ལ་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་
 མ་ཡིན། རྣམ་སྒྲིན་ལ་མ་ཆགས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་ཆགས། རྣམ་པར་གཤེང་
 བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགུ་པ་ཡོ་རྒྱུ་
 ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞི་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། གྲངས་མང་བས་རྒྱ་
 ཆེ་བ། ཀྱན་སྦྲིང་ཟང་ཟིང་མེད་པ། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་དོན་ཆེ་བ། ལྷག་
 མེད་དུ་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
 ཟང་ཟིང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །སྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་
 ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བརྒྱ་པ་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ལྷན་ཆུན་རྣམ་པར་
 དེས་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་ཏེ། རེ་རེ་ལའང་དྲུག་དྲུག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པ་དང་། ཕར་
 ཕྱིན་དྲུག་དང་དེ་བཞིན་བྱར་བྱེད་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་བཞིན་བྱེད་བྱེད་དུ་བསྐྱས་
 པ་དང་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལའང་གཞན་ལྟ་ལྟ་འདྲུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་གྱུར་པས་ལན་ཆུན་
 རྣམ་པར་དེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ལན་ཆུན་བསྐྱས་ཕྱིར་རབ་དབྱེར་ཕྱིར། །ཆོས་
 ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཆོན་ཕྱིར། །ཡོ་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། །རྣམ་པར་དེས་པར་
 ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་སྐྱབ་ཆུ་ལ་ཡོད་དེ། ལན་དང་རྣམ་

སྒྲིན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱན་ལས། རེ་བ་
 མེད་པའི་སྒྲིན་པ་དང་། ཡང་སྤྱད་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
 བཟོད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཀྱན་འབྱུང་བཙུན་འགྲུས་དང་། རྟེ་བ་ཞིན་བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་མིན། ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ།
 བདན་པ་ནམས་ཀྱི་ཡང་དག་སྒྲོར། ཞེས་གསུངས། སར་ཕྱིན་དུག་ལ་བསྐྱབ་པས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་གཉིས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། རིན་ཆེན་
 སྤྱང་བ་ལས། སྒྲིན་པས་ལོངས་སྟོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། བཟོད་པས་མདངས་ལྡན་བཙུན་
 པས་བརྩེད། བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོའི་སྒྲོལ་གྲོལ། སྤྱིང་བཙུན་པས་ནི་དོན་ཀྱན་འགྲུབ།
 བདུན་པོ་འདི་དག་མ་ལུས་པ། ཅིག་ཆར་ལ་རོལ་ཕྱིན་པ་ཡིན། ལེ་ཤེས་བསམ་མི་
 ཁྲུབ་པའི་ཡུལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་སར་
 ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབ་དེ་ལ་དུ་ཡོད་ཅེན། དེ་ཡང་རྒྱས་པར་ཕྱེ་
 ན་སུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་དེ། སྒྲིན་པའི་སར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབ་
 ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་སར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་སྐབ་ཀྱི་བར་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱེད་གོ་སྐབ་དུག་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་དུག་པོ་སྒྲིན་པའི་
 གོ་སྐབ་ཅེས་གཅིག་དུ་འཛོག་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་
 ཅེས་གཅིག་དུ་འཛོག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལུ་མ་ཁ་ཅིག་ སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་
 དུག་སྒྲིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་དུག་ཤེས་རབ་དུ་འཛོག་པ་མི་འཐད་
 དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་སྐབ་ཀྱི་སྒྲིན་པ་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རེས་ན་སྒྲིན་པ་
 དང་སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་ལ་སུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཀྱང་

སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ། སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དང་བཟོད་པ་སོགས་སྒྲིན་པའི་གོ་སྐབ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ། སྒྲིན་པའི་གོ་
 སྐབ་ཀྱི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིན་པ་དེ་གཉིས་ཀའི་སྤྱ་ཡིན་ཞིང་། ལུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་འདུག་པ་ཀྱི་ཆེ་བ་འདུག་སྐབ་དེ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན། གོ་སྐབ་ཉོན་པའི་མདོར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ཞེས་ནམ་གངས་
 ཏུ་མར་བཀའ་ལྷལ་བ་ལ་འཕྲོས་ནས། སྤྱི་འོ་བྱས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་
 རི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
 པར་འདུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛེག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་
 དེས་པའི་ལན་དུ། གང་པོས་སྐྱས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་སྤྱི་འོ་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ལ་རྟུ་ཐྱིན་པ་དུག་ལ་སྦྱོད་དེ། དེ་སྦྱིན་པའི་ལ་རྟུ་
 ཐྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅིང་འདོད་པས་དཔེན་སྤྲིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཔེན་པ་རྟོག་པ་དང་
 བཅས་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་ཉེ་བར་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་པོ་ལྷ་ཐེག་ཆེན་ལ་འདུག་
 པ་དང་། ལྷག་མ་བཞི་ཐེག་ཆེན་ལ་འཛེག་པའི་སྐྱས་གསུངས། དེ་ཡང་འདུག་པ་ནི་
 ཐོབ་པ་དང་། འཛེག་པ་ནི་ཐུས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་ལ་ཀྱན་སྦྱང་དུ་
 བཤད་ཅིང་། ཉི་སྦྱང་དུ་དེ་གཉིས་ནམ་གངས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་
 འདུག་པའི་སྐབ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་དེ་ནི་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་པའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 མདོ་ལས་ཀྱང་ཆེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་རི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛེག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུག་པ་ནི་

འཛེག་པ་ཡིན་ལ། འཛེག་པ་ཡང་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མིང་གཅིག་ཉིད་དུ་རྣམ་
 པར་བཞག་པས། རྣམ་པ་དགུར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་
 མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། ས་རོལ་དུ་སྒྱེན་པ་དུག་
 གི་འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་འཇུག་པ་དང་། ཚད་མེད་པའི་འཇུག་པ་
 དང་། མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་འཇུག་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་
 པའི་འཇུག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་འཇུག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་འཇུག་པ་
 དང་། རྣམ་པ་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། མདོའི་
 དགོངས་པ་བརྟན་བཙོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྒྱིན་སོགས་དང་།
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཀ་གཉིས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་རིགས་
 པ་ཅེ་མོའི་སྒྲོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་འཇུག་སྒྲུབ་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་འཇུག་སྒྲུབ་དགུ་
 ཡོད་པའི་གནད་ཀྱིས་འཇུག་བྱ་དགུར་འགྱུར་ལ། དེ་དགུའི་ནང་ནས་བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་དང་ཚད་མེད་པ་བཞི་སོགས་སུ་བཀོལ་དེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་
 ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ལོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་པའི་
 བསམ་གཏན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྒྱ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་བཤད་པ་དང་། གཉིས་པ་བཤད་པ་དང་། གསུམ་པ་བཤད་པ་དང་། བཞི་པ་བཤད་

པའོ། གང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་བཤད་པ་དང་། དངོས་
 གཞི་བཤད་པའོ། གང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་ བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་
 ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཐོག་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། ཡང་དེ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་
 སྤྱིར་རབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་ནལ་འཁྱོར་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནམ་པ་བདུན་གྱིས་འདོད་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པོ། བདུན་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྤྱིས་
 པ་༥ མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དཔེན་པ་
 དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་
 པ་དང་། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་ཡིད་བྱེད་བདུན་
 གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་པར་གསུངས་ཤིང་། བདུན་གྱི་ཐོག་
 མར་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་སྒྲིམ་པའི་སྤྱིར་ ཞེས་གསུངས། བེན་ཏུ་མི་རིགས་
 ཏེ༥ ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བེན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་མཉམ་
 པར་འཛིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་ཐོག་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཐོབ་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་
 པ་ཐོབ་པ་སྤྱོད་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་ དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། རྒྱན་ལས། དེ་གོ་མས་པ་
 ལས་འདུ་མི་བྱེད། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་སེམས། བེན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས།
 ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཤེས་བྱ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་ས་ལས།
 དེ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་ཉིད་ལ་རྗེས་སུ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་མ་རིག་གི་བར་དུ་ལས་དང་པོ་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་
 པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་སེམས་བྱང་བར་འདོད་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བརྒྱུས་ཤིང་། ལེན་པ་ལ་གོ་མས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་
 དེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ས་ལས། མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་རགས་པའི་མཆོན་
 ཉིད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་
 ནི་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མི་འཐད་
 དེ་ན། ཉན་སའི་ལུང་དེ་མ་དག་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལས། མཉམ་པར་
 བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་ལ་སོགས་
 པར་ལྟ་བུས། རགས་པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་མཆོན་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཐོས་པ་དང་བསམ་
 པ་འདྲེས་མར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བརྟེན་མཆོན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་ཞི་གནས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་མི་ཚུགས་མེད་བསམ་གཏན་
 གྱི་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟེན་པ་དེ་རྩིས་བྱ་ཞེ་ན། ཉེར་
 བརྟེན་གས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཤིང་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་

དགེ་པའི་རིག་པ་དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད། དེ་ལ་དབྱེ་
ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་དང་། ཉེན་
མོངས་ནམ་པར་སྦྱང་བའི་ལས་དང་པོ་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཞི་གནས་
ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་
མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཏུག། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་
སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ནི་མེད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྦྱར་བ་མཐའི་
འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྦྱར་བ་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་
ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ན། མཛོད་དུ། ས་གསུམ་རྒྱལ་བ་བསམ་གཏན་ནམ། ཉེར་བཞུགས་
ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ནི་ཉེར་བཞུགས་བརྒྱུད། །དག་
པ་བདེ་མིན་རྣམས་བཞུགས་མིན། ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགྲེག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་པ་ནི་ཞི་གནས་
ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེར་བཞུགས་དང་། ལྷག་མ་ཏུག་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཉེར་
བཞུགས་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རིག་པ་ཡིད་བྱེད་ནི་འདོད་
པ་རྣམས་ལ་རགས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་པར་བརྟམས་ཀྱིས་ཐོས་
བསམ་གྱིས་དཔྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྷག་མཐོང་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་

དབྱད་པ་བྱས་སྒྲིབས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་མེས་མེས་ཤིན་ཀྱངས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 ཐོག་མར་ཐོབ་པའི་ཉེར་བཟླགས་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དུ་འཛོགས། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་སྐབས་འདིར་འདོད་ཉོན་ཆེ་འབྱེད་དགུ་གང་གི་འདུག་ཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་
 པས། རྟོག་དཔྱད་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་རྩ་མ་སོང་། དེའི་མཇུག་
 རྩ་དེ་འདྲའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་བསྐྱོར་པར་བྱས་པས་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་
 གཉེན་བྱེད་རྒྱས་པ་ན་རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ་སྟེ། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཐོབ་
 པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། དེའི་མཇུག་རྩ་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་གསུམ་མངོན་འགྱུར་
 བ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤངས་ནས། འབྲིང་བསྐྱོར་གསུམ་གང་རུང་གི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་
 པོ་ཐོབ་པ་ན་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནས་པམ་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
 དགའ་བ་དེས་རྩུང་ཟད་རེག་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ནས་འདོད་ཉོན་མངོན་འགྱུར་བ་བྱུག་པ་
 སྤངས་པ་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་སམ་སྙམ་པ་འབྱུང་བས་ཉོན་མོངས་སྒྲུ་སྒྲ་
 བའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཐོབ།
 དེ་ལྟར་དབྱད་པས་འདོད་ཉོན་མངོན་འགྱུར་བ་རྒྱུད་བྱ་བསྐྱོར་གསུམ་མ་སྤངས་པར་
 མཐོང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོར་པ་ནི། སྦྱོར་བ་
 མཐའི་ཡིད་བྱེད་དོ། །མདོར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་
 ཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
 པ་དུས་མཉམ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་སྤང་ཞིང་། རབ་རྩ་དབེན་པ་ཡིད་བྱེད་
 ལ་འདོད་ཉོན་ཆེན་པོ་བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་གསུམ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་
 ཡིད་བྱེད་ལ་འདོད་ཉོན་འབྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བ་

མཐའི་ཡིད་བྱེད་ལ་འདྲིན་ཉོན་ཁྱུང་དུ་བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་དངོས་གཉེན་གསུམ་མོ། །འདྲིན་
 ཉོན་འདི་རྣམས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདྲིན་ཉོན་ལ་གོ་དགོས་
 ཏེ། བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ཁྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་
 དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གོ་རིམས་བཞིན། ཁྱེད་
 དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འདྲིན་
 ཉོན་དང་འདྲིན་ཉོན་མངོན་འགྱུར་བ་གང་སྤངས་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་སྤངས་
 དགོས་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་
 བཤད་པའི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྲིད་ཅེས་བར་གྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལྟག་མ་རྣམས་ལའང་དེ་ལྟར་
 ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་བར་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
 ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་འང་དེ་བཞིན་ནོ། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་
 པར་ནི་ཁམས་གོང་མ་ན་སེམས་པར་རྩོམ་པའི་ཆེ་སེམས་ཡོང་མེད་པར་ཏིང་ངེ་འཇིན་
 དུ་འགྲོ་བས། གོང་མའི་ས་ལ་བསམས་^༡ བྱུང་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་ཐོས་བྱུང་མེད་
 པར་མངོན་པ་ནས་བཤད་པས། དེའི་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱོམ་ན་ཡིད་
 བྱེད་དང་པོ་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱོམ་ན་བསམས་བྱུང་
 མེད། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ནས་སྤྲིད་ཅེས་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་བར་ལ་ཆོར་
 བ་དགའ་བདེ་མེད་པས་དགའ་བ་སྤྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དོན་སྤང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་
 བ་ཙམ་ལ་བྱ་སྟེ། བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། འོ་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེར་
 བསྟོགས་རྣམས་དེ་དག་གི་སྒྲོམས་འདུག་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་པར་སེམས་ཏེ། བསམ་

གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འདུག་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་
 ཡིན་མེད་གོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བསམ་གཟུགས་ཡིན་ན་དངོས་གཞིའི་བསམ་གཟུགས་ཡིན་
 མེད་གོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་དག་པ་བ་དང་ཟག་
 མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། རྒྱག་མ་བདུན་ལ་དག་པ་བ་འབའ་ཞིག་ཡོད། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཉེར་བསྡོགས་ཟག་མེད་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་།
 ཉེར་བསྡོགས་རྒྱག་མ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པས་བྱུག། ལམ་སྐྱབ་བ་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་
 འདུག་ཐོབ་ནས་ལམ་དཀའ་བ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འདས་ལམ་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་བསྡོགས་རྒྱག་མ་བདུན་
 ལ་ཟག་མེད་མེ་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཤམ་པར་རྒྱས་སོ། །ཉེར་བསྡོགས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མེད་དེ། དེས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་།
 འོན་ལྟར་མཐོང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་བསྡོགས་དུག་གི་སྒྲིབ་དུ་ཞིག་ནས་འབའ་ཞིག་པས་
 བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཉེར་བསྡོགས་ལས་དང་པོ་བ་འགོ་
 དགོས་ན་དེའི་ཚུལ་དང་། ཞི་རྒྱག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པར་རྒྱག་མཐོང་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྦྱོད་འདུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་
 དུ་ལྡན་པའི་རྒྱག་མཐོང་གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་གཤམ་བྱས་ནས། ཐོག་
 མར་ཞི་གནས་བཙལ་བྱ། ཞེས་དང་། དཀོན་ཅིག་ཅེགས་པ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་ལ་

ཞི་གནས་ནས་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཐོབ་སྟེ། ཏིང་ཏེ་འཛིན་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སྒོམ་
 པར་བྱེད། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་བདུས་ལས། ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་
 ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་ནི་མཐོབ་སྟེ། དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་ཞི་གནས་ལ་བརྩོན་
 པར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བརྟེན་གསུངས་པའི་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལྷག་
 མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་བཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིས་བསྟུངས་པའི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སའི་དངོས་གཞི་
 ལས། གཞན་ཡང་། ལྷག་བསྐྱེད་ནས་ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་
 རབ་དུ་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཐོབ་སྟེ། དེ་འདྲུག་མ་ཐག་དུ་
 སེམས་འཛོག་གི། ཁོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། དེ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དེ་
 ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་སེམས་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་
 རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་ཏིང་ཏེ་འཛིན་སོགས་དགུ་པོ་དེ་ཞི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཀྱང་བདུས་ལས།
 ཞི་གནས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ནང་ཉིད་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། རྒྱན་དུ་འཛོག་
 པ་དང་། སྐྱན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་།
 ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཚེ་གཅིག་དུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་
 པར་འཛོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ནི་རྒྱན་དུ་འཛོག་པའི་
 ཏིང་ཏེ་འཛིན་སོགས་དགུ་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། ཞི་
 གནས་ཡིན་ན་ཡིན་སྐབས་ཀྱིས་བློ་བསྟན་པས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འགྲུལ་ལས། བརྩོན་
 རྩན་འདས་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔལ་འདེ་ཇི་སྟེན་དུ་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ནང་དུ་

ཡིད་ལ་བགྱིས་པ་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་མ་ཐོབ་པ་
 དེའི་བར་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བགྱི། བུམས་པ་ཞི་གནས་ནི་མིན་གྱི་ཞི་གནས་
 གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་
 དང་། རྒྱན་ལས་ཀྱང་། དེ་གོ་མས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། དེ་ནས་དེ་ཡི་ལུས་དང་
 སེམས། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ཆེ་ཐོབ་ནས། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཤེས་བྱ། ཞེས་
 གསུངས། ཞི་གནས་ཡིན་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་དགོས་པ་དང་། རྟག་མཐོང་ཡིན་ན་
 ཤེས་རབ་ཡིན་དགོས་པར་བཤད་དེ། དཀོན་ཅིག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པའོ། རྟག་མཐོང་ནི་སེམས་རྟོག་པའོ། ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས། ཆོས་
 གྱི་མིང་ནི་སྤོམ་པའང་འདི། ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། རྟག་མཐོང་ལམ་ནི་
 དེ་དོན་རྣམས། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་གནས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛིན་གྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ནི་རྟག་མཐོང་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཞི་གནས་
 ཡིན་ན་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟིན་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 གཟུགས་མེད་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཡིན་ན་རིག་བྱའི་
 སྤྱི་མཆེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་བཟན་གྱིས་ལུས་ཀྱི་རིག་བྱའི་ཁྲུད་
 པར་དགའ་བས་ཟིན་ན་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡིད་དགའ་ན་སེམས་
 ཤིན་ཏུ་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་མདོ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།
 རྟག་མཐོང་ཡིན་ན་འང་ངེས་པར་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་ཏེ། དཀོངས་འགྲེལ་
 ལས། བཙུམ་ལྡན་འདས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་རི་སྤྲིད་དུ་ལུས་དང་སེམས་ཤིན་

དུ་སྐྱེས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཇི་ལྟར་ལེགས་པར་བསམ་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ། ཉིང་
 རེ་འཛོམ་གྱི་སྡོད་ཡུལ་གཟུགས་བརྟན་ཉིང་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་
 ལ་ཅི་ཞིག་བགྱི། བྱམས་པ་ལྷག་མཐོང་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷག་མཐོང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་མོས་པ་དང་མཚུངས་པར་ཐུན་པ་ཡིན་པར་བརྟོག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། ལྷག་
 མཐོང་ཐོབ་ན་ནི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས།
 ཟུང་འབྲེལ་ལ་ནི་དེ་གཉིས་ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་སོ། །འདི་ཡང་ནམ་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
 པའི་ཐོག་མ་ནས་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ནི་ལྷག་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛོམ་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ནི་གནས་
 ཀྱི་ངང་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་པ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷག་མཐོང་བྱངས། དེའི་རྗེས་
 སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པར་གནས་པའི་སེམས་ཐོབ་པ་ལ་བེའུ་བུ་སྟོན་པོ་དང་ལམ་རིམ་
 སོགས་ལས་བཤད། གྱུར་ན་ནི་ལྷག་གཉིས་པོ་འདི་འགལ་བ་ཁོ་ནར་ཁས་ལྷངས་དགོས་
 པས། ས་ཐོབ་ནས་དེ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་མི་འཐད་ཅིང་། གང་
 ལྟར་ན་འང་། ཞེ་གནས་ཡིན་ན་འཛོག་སྟོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཡིན་
 ན་དཔྱད་སྟོམ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ནི་སྒྲིན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ནི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་
 འཛོག་མཚམས་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་བཤད་པ་ནི། ཡན་ལག་
 གི་སྟོན་རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་

པར། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གི་འཛིན་གྱི་དང། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞི་སྟོམས་འདུག་གང་ཞིག་རང་འབྲས་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཤེན་པ་སྦྱེད་གྱི་འཁོར་
 བས་བསྐྱེད་པ་དེ་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་འཛིན་གྱི་དང། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གང་ཞིག་འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འདུག་གི་འཛིན་གྱི་དང། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འདུག་ཅམ་པོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འདུག་གང་ཞིག་ཆོར་བ་ཡིད་བདེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། དང་པོའི་འཛིན་
 གྱི་དང། དེ་གང་ཞིག་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ས་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། གཉིས་
 པོའི་འཛིན་གྱི་དང། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཅམ་པོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་
 གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་རང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བར། རང་
 སའི་ཡན་ལག་ཁ་ཅིག་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གང་ཞིག་ བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འདུག་གི་མཚན་ཉིད། དེས་བཞི་པའི་བར་དུ་རིགས་འགྲེ། སྤྱོད་བ་གཞན་
 དུ་རྒྱ་སྟོམས་འདུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་ནམ་སྟོན་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པ་དེ། འབྲས་བུ་སྤྱོད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་འཛིན་གྱི་དང། དཔེར་
 ན་ཆངས་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
 ལྟ་བུ། གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་བཤད་པ་ནི། དམིགས་པའི་སྟོན་ནས་

རང་གི་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དགེ་བའི་རིག་པ་དེ།
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གི་འཛོག་ཕྱེད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གང་ཞིག རང་འབྲས་སྤྱག་བསྐྱལ་བདེན་པ་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་འཁོར་
 བས་བསྐྱས་པ་དེ། རྒྱ་སྣོམས་འདུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་
 གི་འཛོག་ཕྱེད། དེ་ལ་དཔྱེན། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་
 ཉམས། སྤེད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གི་བར་བཞི་ཡོད། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གང་ཞིག བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་
 རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སྤྱ་གནས་པ་དེ། ཉམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་
 འདུག་གི་འཛོག་ཕྱེད། དེས་འོག་མ་གསུམ་ལ་རིགས་འགྲ། རྒྱེ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྣོམས་
 འདུག་གི་གཟུགས་མེད་བསྣོམས་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གང་རུང་
 གིས་བསྐྱས་པ་དེ། འབྲས་བྱ་རྒྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འཛོག་ཕྱེད། དཔེར་ན་གཟུགས་
 མེད་རིགས་བཞིར་རྒྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱེས་སྟོབས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྟ་བུ།
 བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་ལ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གང་ཞིག རང་སའི་
 ཉོན་མོངས་པས་མ་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་བསྐྱས་པ་དེ། བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་དག་པ་བའི་འཛོག་ཕྱེད། དེ་ལ་དཔྱེན་བཞི་ཡོད་པ་ལས།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་
 མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་བཞི། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་དག་པ་བ་གང་ཞིག རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་

ས་དང་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྒྲེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འཛོག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་
 མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དེ། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འཛོག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག་
 རང་གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་བྱེད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་འཛོག་བྱེད། དེ་གང་ཞིག་རང་
 གི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཞན་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་དེ། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་འཛོག་བྱེད། དེ་
 ལྟར་ཡང་མཛོད་ལས། དག་པ་ཉམས་པའི་ཆ་མཐུན་སོགས། རྣམ་བཞི་དེ་ནི་གོ་རིམས་
 བཞིན། ཉོན་མོངས་སྒྲེ་དང་རང་ས་དང་། ཁོང་དང་ཟག་མེད་རྗེས་མཐུན་པ། ཞེས་
 གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་བཞི་ལའང་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་བྱེད་པར་ནི་སྲིད་
 ཚེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་བྱེད་པར་ཆ་མཐུན་མེད་དེ། སྲིད་ཚེའི་གོང་ན་འཛིག་
 རྟེན་པའི་ས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པ་གོང་འོག་ལྟར་ན། སྲིད་ཚེའི་དངོས་གཞིའི་
 སྣོམས་འདུག་ངས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཡང་མེད་དེ། སྲིད་ཚེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་
 ཟག་མེད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འདས་ལམ་
 གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲིད་ཚེའི་དངོས་གཞིའི་སྣོམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཉན་
 ཐོས་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་འདས་
 ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སྲིད་ཚེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད།
 མངོན་སུམ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། འདུ་ཤེས་མེད་

འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྒྲིམ་ཆེད་ནི་འདྲ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་
 རྟེན་པ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མཆོན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་
 ཅམ་དུ་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཀྱན་ཤེས་པ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་འོག་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་དགོས་ཏེ། ཉེར་
 བསྟོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་གཞི་ཟག་བཙས་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་ས་དང་གོང་སའི་གཉེན་པོ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཟག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རང་ས་དང་གོང་
 སའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ལ། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་དང་། དངོས་
 གཞི་ཟག་བཙས་དང་། ཟག་མེད་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱེད་པའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་ཀྱི་ལམ་དང་། ཡོན་ཏན་
 མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྒྲིམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན། དེ་ཡང་གང་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ནི་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པ་བ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་
 ཡི་དགེ་བ་ནི། །དག་པ་དེ་ནི་དེས་སྤང་བྱས། །ཞེས་གསུངས། གང་གིས་ཉོན་མོངས་
 པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་སྐྱབ་ལུང་མ་བཟུན་གྱི་སྟེད་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
 མ་རིག་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཉོན་མོངས་པས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལུང་
 མ་བཟུན་པའི་རྩ་བ་བཞི་པོ་སྟེད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་སྟེ། ཞེས་དང་།
 མཐོང་ལས། བཞི་ཞེས་ཉི་འོག་པ། །དེ་དག་སྟེད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མོངས། །ཞེས་གསུངས།
 ཇི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་རྒྱལ་ནི། དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་སྒྲིམས་

ཡར་འཕྲུག་པ་ན་བདེ་བ་ལ་རྩུང་བའི་སྤྲོད་པ་གསལ་ཆེ་བ་དང་སྤོན་གྱི་མཐར་ལྟ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པས་ལྟ་བ་གསལ་ཆེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་
 སེམས་ཁེངས་པས་ང་རྒྱལ་གསལ་ཆེ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཐོབ་པ་དེ་ཐར་ལམ་ཡིན་ནམ་
 མིན་སྟམ་དུ་མོངས་པ་གསལ་ཆེ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སྟོམས་འཕྲུག་མཚན་
 ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཇི་ལྟར་བསམ་
 གཏན་ཡིན་ཞེ་ན། ལོག་པར་སེམས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
 ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་རིགས་མཐུན་པ་ཞོ་ན་ལ་དེའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དཔེར་ན་ས་པོན་རུལ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་གིང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཕྲུག་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་དགོས། སྟོམས་འཕྲུག་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ་
 ལུང་མ་བརྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་སྟོམས་འཕྲུག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་
 ལ་དགའ་བ་དེ་དང་། །རབ་དང་གེས་བཞིན་བྱན་པ་དང་། །བཏང་སྟོམས་བྱན་པ་དག་
 པ་མེད། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་རྣམས་གོང་མས་འོག་མའི་ཡན་ལག་རགས་
 པ་དག་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བེད་། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཡོད་པས་ཡན་
 ལག་གི་སྟོན་ས་འདྲའ་བ་དང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་
 བ་མེད་ཅིང་གོང་མ་རྣམས་འོག་མ་ལས་དམིགས་པའི་སྟོན་ས་ངེས་པར་འབྱུང་བས་
 དམིགས་པའི་སྟོན་ས་འདྲའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་གང་
 ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ལ་རྟོག་དཔྱད་དགའ་བ་དེ་སེམས་རྩེ་གཅིག་

བཟོ་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ལ་ནང་རབ་དུ་དང་བ་དགའ་བདེ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ། གསུམ་
 པའི་ཡན་ལག་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་བདེ་བ་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ། བཞི་པའི་
 ཡན་ལག་ལ་དྲན་བ་དང་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་སེམས་ཚེ་གཅིག་
 པ་རྣམས་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྟོག་དཔྱད་དང་། །དགའ་དང་བདེ་
 དང་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་དང་ནི་དགའ་
 ལ་སོགས། །གསུམ་པ་ལ་ལྟ་བཏང་སྟོམས་དང་། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་
 གནས། །ཐ་ན་བཞི་དྲན་བཏང་སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྤྱུ་མིན་ཉིང་འཛིན་རྣམས། །
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་ལྟོག་པ་ནི་རང་
 ཡུལ་ལ་ཕྱིར་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པའི་སེམས་བྱུང་དང་། དཔྱད་པ་ནི་རང་ཡུལ་ལ་
 ཞིབ་པའི་རྣམ་པས་འདུག་པའི་སེམས་བྱུང་ཡིན་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་
 དུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བ་ལྟར་ན། མཛོད་ལས། དང་པོ་ན། ཤིན་དུ་
 སྦྱངས་པ་བདེ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ལུང་རྣམ་གཉིས་སྤྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དགའ་བ་ཚོར་བ་ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་སྦྱངས་
 གྱི་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལྷགས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་
 ལག་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་སེམས་པར་སྦྱོར་བ་ཉིད་དགའ་བདེ་གཉིས་ཀར་འཛོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྣམ་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བདེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
 པར་བྱས་པའི་སྟོན་ན། སེམས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དགའ་བ་དང་།
 རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དབང་པོ་རྟོན་བཅས་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 བདེ་བར་འཛོག་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ས་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ལས་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་

ཚོར་བའི་བདེ་བ་དང་གིན་ཏུ་སྦྱངས་བའི་བདེ་བ་སོ་སོར་སྤྱོད་བར་བྱེད་པས་ན། དེའི་
 སྤྱིར་བདེ་བ་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལའེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འབྲེལ་
 པར། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་པར་སྤྱོད་བཞིན་
 ཀྱིས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པས་ལུས་དང་། རང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་བཅས་དགའ་བདེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོམ་པར་བྱས་པས་
 སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པས་རིམ་པ་ལྟར་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་ཞེས་
 འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛོན་
 ནི་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་
 པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བཞི་མཛོད་
 པ་ལྟར་ན། རབ་ཏུ་དང་བ་དད་པ་ཡིན་ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་
 རེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་པ་རང་གི་ལུགས་
 ནི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བྱ་བ་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ།
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་
 ལས། དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། སྤྱིས་པ་བྱན་པ་
 དང་ཤེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དགའ་བདེ་དང་ཉིང་རེ་འཛོན་དང་པོ་ལྟར་རོ། །བསམ་གཏན་
 གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་བ་ནི་དགའ་བས་དབེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བའི་དབང་
 པོ་ཡིན་ལ། དུན་པ་ནི། དགའ་བའི་ཀུན་དཀྱིས་ལྡོག་པའི་དམིགས་རྣམ་འཛོན་པ་དང་།
 ཤེས་བཞིན་ནི་དགའ་བའི་ཀུན་དཀྱིས་ལྡོག་པའི་དམིགས་རྣམ་འཛོན་པ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་

བྱ་ར་བྱེད་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ནི་རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བས་དེ་
གསུམ་གྱི་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་བྲན་གེས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་དྲུ་མ་སྟོས་པ་དང་། གཉིས་པར་རང་མིང་
གིས་མ་སྟོས་པར་རབ་དྲ་དང་བའི་མིང་གིས་བརྟན་པ་དང་། གསུམ་པར་རང་མིང་
གིས་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
དང་། གཉིས་པ་ན་དགའ་བའི་ཀུན་དཀྱིས་དང་བཅས་པ་དང་། གསུམ་པ་ན་དགའ་
བའི་ཀུན་དཀྱིས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་ལས།
དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ནི་བྲན་པ་དང་གེས་བཞིན་དང་བཏང་སྟོམས་དག་རྟོག་
པ་དང་དཔྱད་པའི་སྟོན་དག་གིས་མངོན་པར་སྐྱབ་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་ཡོད་ཀྱང་མ་སྟོས་སོ། །
བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ནི་དེ་བོ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་དག་ཡིན་ཡང་། སེམས་དགའ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་དཀྱིས་པ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཡོངས་སུ་དང་བའི་མིང་གིས་
བརྟན་ཏོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནས་བརྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་ཡན་ལག་དྲུ་གྱུར་པའི་བྲན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བཞེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ལས། སྒྲིན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་
གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སྒྲིན་བརྒྱད་ནི། རྟོག་དཔྱད། ཡིད་བདེ།
ཡིད་མི་བདེ། བདེ་སྤྱག་ དབུགས་འབྱུང་རྩལ་རྣམས་ལ་བཞེད་དེ། རྟོག་དང་དཔྱད་

དང་དབུགས་དག་དང་། བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས། རྟོག་དཔྱད་
 སོགས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གཡོ་བའི་སྒྲིན་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། རང་ས་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱ་བ་ལས། གང་གི་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཕན་
 འདོགས་པ་དག བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ས་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་ཡོངས་
 སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ཡིན་ན། ཅིའི་ཕྱིར་བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་གཡོ་
 བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། གཞན་གྱི་ས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
 རང་གི་ས་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲིམ་གསུངས། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིམ་པ་ལྟར་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་ཕན་འདོགས་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་དང་། ཡོངས་
 སུ་དག་པ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། བསྐྱ་བ་ལས། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་བསམ་གཏན་
 གསུམ་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། ཕན་འདོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་
 བྱུང་པར་ཡོད་དོ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་
 པ་༥ ཡོངས་སུ་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་དོ། ཁྲིམ་གསུངས། བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་བསྐྱ་ན་གསུམ་དུ་ཡང་འདུ་སྟེ། གཞོད་པ་སྤོང་པ་གཉེན་པོའི་ཡན་
 ལག་དང་། ཕན་པ་སྐྱབ་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་།

ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་བསྟུ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་
གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དུའང་། ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དབེན་པ་ལས་སྦྱེས་
པའི་དགའ་བདེ། གནས་གྱི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན། བསམ་
གཏན་གཉིས་པ་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་ཕན་
ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བདེ། གནས་གྱི་ཡན་
ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ། ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ། གནས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན།
བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་དང་བཏང་
སྒྲོམས་ཡོངས་དག ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས། གནས་
གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་བཞག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞིར་འཛིན་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་འདི་རྣམས་ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་
བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བཞག ཟག་བཅས་གྱི་
ཆོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་དབང་པོ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་པ་
བཞག ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་
གསུམ་པ་བཞག ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་དབང་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་
པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་བཏང་སྒྲོམས་

ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན་ཁྲ་པ་མི་འདྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚར་བ་བཏང་སྒྲོམས་ནི་ཁྲུབ་པ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐལ་ཕྱ་
 མོ་ཡིན་པས་འདྲིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྤྱད་ཅིའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འདུག་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པས་སྤྱད་ཅེ་ལ་ཐར་
 ལམ་དུ་བཟུང་སྟེ་འོག་ཏུ་རྒྱུང་། སྒྲོན་པའི་རྗེས་འབྲང་ནམས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅེ་ཡང་སྤྲུག་
 བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་ཏེ་དེ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འདས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་བསྐྱགས་འོས་བསྐྱགས་བསྟོན་ལས། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱན་
 ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི། སྤྱོད་པོ་མ་རིག་གིས་སྤོངས་པ། སྤྱོད་ཅིའི་བར་དུ་སོང་ནས་
 ཀྱང་། །སྤྲུག་བསྐལ་ཡང་འབྱུང་སྤྱོད་པ་སྤྲུབ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱན་པའི་རྗེས་འཕྲོ་བ།
 བསམ་གཏན་དངོས་བཞི་མ་ཐོང་གྱང་། །བདུད་ཀྱི་མིག་རས་བཙའ་བཞིན་དུ། སྤྱོད་
 པ་དག་ནི་རྩོག་པར་བགྱི། །ཞེས་གསུངས། གཟུགས་མེད་ལ་བཞིར་འདྲིག་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་གཟུགས་དང་ཐོགས་པའི་འདྲུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་བཞག གཉེན་པོ་ནམ་མཁའི་འདྲུ་ཤེས་ལས་
 ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཉིས་པ་བཞག སྤང་བྱ་ནམ་ཤེས་ལ་ཞེན་
 པ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་པ་བཞག གཉེན་པོ་ཅི་ཡང་
 མེད་ཀྱི་འདྲུ་ཤེས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཟུགས་མེད་བཞི་པ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞི་བསྒྲོམས་པ་ལ་འབྲས་བྱའམ་ཕན་ཡོན་ཡོད་དེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུང་འབྱེད་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྒྲོམས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཚངས་
 རིས་ཚངས་པ་འདུན་ན་འདོན། ཚངས་ཆེན་ནམས་ཀྱི་སྤྱོད་འགྲུབ། བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ཆུང་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འོད་ཆུང་
 ཆད་མེད་འོད་འོད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཆུང་འབྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དགེ་ཆུང་ཆད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས་རྣམས་
 ཀྱི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་བསྟོམས་པས་རིམ་
 པ་བཞིན། སྒྲིན་མེད་བསོད་ནམས་སྒྲེས་འབྲས་བུ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྤེལ་སྟོམ་ཁྲ་བསྟོམས་པ་ལས་རིམ་པ་བཞིན་མི་ཆེ་བ་མི་གདུང་བ་གྲུ་ལོ་སྒྲིང་
 རིན་ཏུ་མཐོང་འོག་མིན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འདུག་
 ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བསྟོམས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ལམ་ལོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སྒྲེ་བ་མཐོང་དམན་དང་བཟང་ངན་ཅི་རིགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་མེད་བཞི་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལྷ། རོ་པོ། དཔེ་བ། ལྷ་
 བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་རྒྱ་ཡོད་དེ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོད་གི་
 ཆད་མེད་བཞི་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་དེ་ཆད་མེད་བཞིའི་རྒྱུའི་རྒྱུ། ཆད་མེད་བཞི་སྟོན་
 པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཆད་མེད་བཞིའི་བདག་རྒྱུ། ཆད་མེད་བཞིའི་ལྷ་རྒྱུ་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཆད་མེད་བཞི་སྐྱེད་པའི་རིག་པ་དེ་ཆད་མེད་བཞིའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རོ་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་རོ་པོ་དང་ཕྱེ་བྲག་གི་རོ་པོ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ཁྱད་
 པར། གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར། དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་
 རྩན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་གཞོད་སེམས་དང་རྣམ་འཛེད་དང་མི་
 དགའ་བ་དང་འདོད་ཆགས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་

སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་
ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷན་ལས། བཞེན་པའི་ཆངས་པ་མི་མཐུན་སྤངས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་ལྡན། །དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འདྲུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་
སྟོན་བྱེད། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་གི་ངོ་པོ་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས།
བྱམས་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་སྤང་
པར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་གནས་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །སྟིང་རྗེ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་སྤྲ་བ་བཞིན་ནོ། །
དགའ་བ་གང་ཞེ་ན་བསམ་གཏན་ལ་བཞེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་
བར་ཤོག་ཅིག་པའི་བསམ་པའི་ཞེས་པ་སྤྲ་བ་བཞིན་ནོ། །བཏང་སྟོམས་གང་ཞེ་ན་བསམ་
གཏན་ལ་བཞེན་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པའི་གནས་པ་ཡང་དག་པར་
འབྱོར་བའི་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཆད་མེད་བཞི་བདག་རྒྱུན་དམིགས་པ་
རྣམ་པ་ངོ་བོ་གྲོགས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་
བ་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་ཆད་མེད་ལ་སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆད་
མེད། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ཆད་མེད། དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་
པ་ཆད་མེད་དང་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། དེས་འོག་མ་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེ་བའི་ཕྱིར། བཞི་
པ་ཆད་མེད་ཞེས་པའི་སྟོན་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། འབྲམ་གྱི་གཞི་དང་འཛོམས་ལས། སེམས་

ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཚོས་
 ཆད་མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲུལ་པ།
 ཆད་མེད་འཛིག་རྟེན་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་དང་། ཆད་མེད་བྱམས་སོགས་བཞི་ཡི་རྣམ་གཞག་དག །
 ཆད་མེད་ལུང་རིགས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་ཏེ་བཤད། ཆད་མེད་རྫོགས་ལ་བསམ་པས་དགའ་བར་བྱོས།

༥ འོ་ན་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོགས་སྤྱབ་དེ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་མདོ་འཕྲོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོགས་སྤྱབ་དང་པོ་བརྒྱ་གོ་སྤྱབ་ལས་འཕྲོས་པ་
 ཡིན་ཏེ། གོ་སྤྱབ་ཀྱི་མདོར། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས། བཙམ་ལྡན་
 འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་པ་གོ་ཆ་
 ཆེན་པོ་བགོས་པ་ཞེས་བརྗོད་པ། བཙམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བགྱི་བཞི་གང་ལགས། ཞེས་ཞུས་
 པའི་ལན་དུ་ཚོགས་སྤྱབ་དང་པོ་བརྒྱ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་བདུན་འདུག་སྤྱབ་ལས་
 འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་སྤྱབ་ཀྱི་མདོར། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས། བཙམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་ཏོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞི་གང་ལགས། བཙམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་
 ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པར་རིགས་
 པར་བགྱི་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་འབྱུང་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་
 པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཐེག་པ་དེས་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས། ཞེས་བྱི་བ་ལྟ་བུས་

པའི་ལན་དུ་ཚོགས་སྐྱབ་ཕྱི་མ་བདུན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུངས་པའང་ཡིན་ཏེ།
 ངི་བ་དང་པོའི་ལན་དུ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས་གཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བར་
 དང་། ངི་བ་གཉིས་པའི་ལན་དུ་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། ངི་བ་གསུམ་པའི་ལན་དུ་མཐོང་
 སངས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་བཞི་དང་། ངི་བ་བཞི་པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སངས་རྟོག་པ་
 དང་པོའི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། ངི་བ་ལྔ་པའི་ལན་དུ་སྒྲོམ་སངས་རྟོག་པ་རྣམས་
 མ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་དཀོངས་པ་བརྟན་བཙུག་
 སུ་འགྲེལ་བ་ལ། བཙུང་དང་སྐྱེན་ལ་སོགས་པ་དུག །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་
 སྐྱབ་བཅུ་བདུན་མདོར་བརྟན། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་གྱིས་སའི་ཚོགས་སྐྱབ་དང་། མཐོང་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གིས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་
 འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དཔུང་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། ཚོགས་ཀྱི་དོ་བོ། དཔེ་
 བཤུ་ མྱོང་ཇེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཚོགས་སྐྱབ་གསུམ་ཤེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ཆེན་པོས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་ས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། རང་
 འབྲས་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དཔེ་བ་ཡོད་དེ། མྱོང་ཇེ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྐྱབ་ནས་གཉེན་པོའི་ཚོགས་
 སྐྱབ་ཀྱི་བར་བཅུ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མྱོང་ཇེ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ།
 མྱོང་ཇེ་ཆེན་པོ་གཞིར་བཞག་པ་ལ། སེམས་ཅན་མི་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་

དངོས་སུ་ཟིན་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་བདེན་མེད་
 དུ་ཆོག་པ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱི་ཆེ་
 ཆེན་པོ་དང་། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཟིན་པ་སེམས་ཅན་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་
 སྤྱི་ཆེ་ཆེན་པོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་སྤྱི་ཆེ་ཆེད་མེད་ལ་སྤྱི་བཞི་
 ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་མཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཆོག་པ་
 ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ཆེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ཆེ་ཆེད་མེད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་ཆེ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤྱི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཆོག་པ་སྤྱི་བ་གསུམ་གྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་པ་སྤྱི་བ་
 བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་པ་སྤྱི་བ་བཤད་པ། སའི་ཆོག་པ་སྤྱི་བ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས། ས་མཆོམས་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་དང་མཚུངས་ཐུན་གྱི་ཞི་གནས་དང་
 མཚུངས་པར་ཐུན་ཞིང་ངན་འགྱུར་སྤྱོད་པ་འགོག་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་
 ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བརྟུས་པའི་སེམས་བྱང་ཞིག་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་གཟུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྤྱི་ དྲན་
 པ་དང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གཟུངས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། བཟོད་པའི་གཟུངས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གཟུངས། ཆོག་གི་གཟུངས། རོན་
 གྱི་གཟུངས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཨ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་
 བེ་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་རོན་ལ་དབྱུང་ནས། ཨ་ཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲི་སྤྱོད་ཞེས་ཡི་ཤེད་གནས་

ལུགས་སྒྲིང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པ་ལས་དེ་ལ་མི་སྐྱེ་གཅིང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
 ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྔོ་སྔོར་བརྟགས་མེན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་
 རབ་གང་རུང་གི་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལྟ་བུ་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པའི་ངོ་བོ་
 ཡོད་དེ། ཡི་གེའི་གནས་ལུགས་ཉོན་པའི་སྒྲིབ་སྒྱུ་ལ་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ལ་སྔོ་སྔོར་པ་གཞན་
 སྐྱོབ་པར་རྟུས་པའི་ཐུགས་བརྩོམ་རྟུས་ཤིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྔོ་སྔོར་བརྟགས་
 མེན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
 ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་བསྐྱེད་པའི་
 བར་དུ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་རྟུས་ཤིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྔོ་སྔོར་བརྟགས་
 མེན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
 ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་པའི་
 བར་དུ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་རྟུས་ཤིང་། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྔོ་སྔོར་བརྟགས་
 མེན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་
 ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གཟུངས་བཞིའི་བྱེད་ལས་ཡོད་དེ། དམ་པའི་ཆོས་
 རང་གིས་འཛིན་ཞིང་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ས་མཆོམས་ཡོད་དེ། གཟུངས་བཞི་ཀ་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་འཛིག་པར་རྣམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
 གཞུང་འདྲིའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུངས་ལ་དགོངས་
 ཀྱི། རྣམ་སྟོན་གྱི་གཟུངས་ལ་སྔོ་སྔོར་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་པར། སྔོ་ལྟན་མ་
 ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སྔོ་སྔོར་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་གསུངས། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་

བཤད་པ་ལ་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་བཤད་པ། ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཚོགས་བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དོགས་པ་དང་ཕྱད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཐུར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས། གཞན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་
 བར་དུ་ཡོད་པའི་ཐུར་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིར། སྤྲུལ་པ། ཞེས་པ་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཉི་
 ཉི་ཤུར་འདོད། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཐུར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཤུ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཐུར། འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་ནི། རང་དང་ཐུ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་སྟོང་པ་དང་ཆེན་པོ་དང་དོན་
 དམ་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་ཐོག་མ་དང་
 ཐ་མ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་དང་རང་བཞིན་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་དང་དངོས་
 པོ་མེད་པ་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱིས་བྱེ་བྲག་གི་ནམ་པ་ཉི་
 ཤུའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཨར་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ཚོགས་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུའི་ས་མཚམས་བརྟན་
 པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མོས་པས་སྟོད་པའི་བརྩམས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོང་ཉིད་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སམ་བརྩས་
 སོ། །ཞེས་བཤད་པའི་ཐུར་ཞེས་བཞེད། མི་ལེགས་ཏེ། ཚོགས་ལམ་གྱིས་བརྩམས་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དོན་སྦྱོའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་དང་། མཐོང་
 ལམ་གྱིས་བརྩམས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བཞག་
 དུ་ཡོད་པའི་ཐུར། ཡང་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ས་བརྩའི་མཉམ་

གཞག་གི་སྐབས་སུ་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཤད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོར་ཆེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་
 རུས་ལ། དོན་དམ་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་མི་རུས་པའི་བྱང་པར་མི་འཐད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སའི་ཆོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་གང་གི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པའི་ཞེས་བསྐྱེད་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རྟོགས་སུ་ཟེན་ཀྱང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྒོ་ནས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བོ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་གིན་ཏུ་གསལ་
 བ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་བྱང་ཚུབ་མེས་དཔའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
 པས་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་
 ན་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་དེའི་དོན་ས་དང་པོར་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་
 པ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དང་། གཉིས་པར་ཆོས་དབྱིངས་མཆོག་གི་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་
 ངེས་པ་འདྲེན་པའི་བྱང་པར་དང་། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ལ་སྒྱུ་མ་རྩ་བུའི་ངེས་
 ཤེས་འདྲེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཅེས་པ་ཡང་སྔོ་སེར་ལྗར་
 མངོན་སུམ་ལ་འཆར་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་ཆ་བཅས་འགོག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྤོང་
 པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མིས་པས་སྤྱོད་པའི་སས་བརྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་དྲངས་
 པའི་ལུང་དོན་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྐབས་འདིའི་སྤོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟོན་པའི་མདོ་དེས་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གྱི་ཆོགས་ཉི་ཤུ་འཕངས་ནས་

བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེས་སྤྱོད་ཅིང་མཛོད་ཏེ་གསུངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་བརྟན་པ་གང་ཞིག་
 དེས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ལམ་དང་སྤྱོད་ནས་མ་བཤད་ན་སྤྱོད་ཅིང་མཛོད་
 པར་ཏེ་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཏེ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཕངས་ནས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། སྐབས་འདིའི་སྤྱོད་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་བཞི་པ་སྟོན་པའི་མདོས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་
 སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་སྤྱོད་ཉིད་ལྔ་པ་ནས་བརྟན་གཅིག་པ་སྟོན་པའི་
 བར་གྱི་མདོས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་། སྤྱོད་
 ཉིད་བརྟན་གཉིས་པ་དང་བརྟན་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ས་བརྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་བརྟན་བཞི་པ་དང་བཅོ་ལྔ་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ས་
 དགུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་། སྤྱོད་ཉིད་བརྟན་དྲུག་པ་དང་
 བརྟན་བདུན་པ་སྟོན་པའི་མདོས་ས་བརྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕངས་པ་དང་།
 སྤྱོད་ཉིད་ཐ་མ་གསུམ་སྟོན་པའི་མདོས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གསུམ་
 སྤྱོད་ཅིང་ལ་འཕངས་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དོགས་
 པ་དཔུང་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རྩི་བ་དང་ལན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་ཏེ་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་རི་ལྗ་བུ་ཞེས་རྩི་བའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་རྣམ་པར་མི་ཏེ་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིའི་དམིགས་པ་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལན་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། དབུ་སེམས་ཀྱི་ལྷགས་
 གཉིས་འགོད་པ། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འཐད་པར་སྦྱབ་པ། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལྷན་
 ཀ་སྤང་བ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་དགག་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྟོས་

པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་
 དབང་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐོན་དུ་གྱི་སྟོང་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་ཅེས་པ་དང་། དབུ་མ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་ཅེས་བཞེད་པ་བཀོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། ཞེས་པ་དང་།
 གཞན་དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་དོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་དབུ་མ་པའི་ལྷགས་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་
 ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་བྱལ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་པའི་ཤེས་
 པ་བཞིན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ངག་
 དེ་སྒྲུབ་ངག་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཉིད་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ།
 གང་དང་གང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཚེད་པའི་གནས་སུ་གུར་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་
 ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཤེས་
 པ་དེ་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་པའི་
 རིགས་ཀྱིས་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་རིགས་
 ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་རང་བཞིན་ནང་
 འདུས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་སྐད་སྒྲུབ་ར་བྱ་ཡི། འབྲས་རང་མ་
 དམིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་གྱི་ནང་ཆན་དུ་གུར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་

ལུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་དགག་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྟགས་སྦྱར་དེའི་ཕྱོགས་ཚིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་པ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་སྟེ། ཚིས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། དམིགས་པ་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། དོན་མཐོང་རབ་ཏུ་གྲུབ་མ་ཡིན། ཅས་
 བྱ་བས། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། རྟགས་སྦྱར་དེའི་ཁྲབ་
 པ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན་
 བདེན་སྟོང་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་
 ལས། མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། རྟགས་
 སྦྱར་དེའི་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོད་པ། གཞི་མེད་
 འགྲོ་མེད་སྟེ་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ཚིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཕྱིས་འགོག་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་དེ་ལ་
 སེམས་ཅམ་པའི་གྲན་ཀ་སྤང་བ་ནི། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཚིས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 སྟོང་ཚིས་ཅན། བདེན་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་རྒྱ་གཉིས་བཞིན། འདྲིད་ན། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། འདྲིད་ན་ཁས་སྤངས་ཞེས་ཟེར་དེ་
 ཉིད་ལས། གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན་ནོ། ཚིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་འདི་ཡང་དམིགས་པ་ཡིན་
 པས་མེད་པར་འགྱུར་ལ་དེས་ན་ཚིས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས།

ཐལ་འགྲུར་སྤྱི་མ་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དེ་བདེན་སྟོང་གི་བྱུང་བྱེད་དང་བདག་གཅིག་པའི་ཆ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསོད་བྱེད་མཆོད་སྦྱིན་དེ་ཉིད་བསད་བྱ་ལྟས་བྱིན་བསད་པའི་ཆ་མ་ཡིན་པས། མཆོད་སྦྱིན་བསད་པས་ལྟས་བྱིན་སྦྲར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དེ་གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ། སྐར་པ་འདེབས་པའི་མཐའ་ལྟས་བྱིན་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་རང་གི་ངོ་པོར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་མཐའ་མཆོད་སྦྱིན་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བསད་པ་ན་སྦྲར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་འགལ་ལོ་ཞེས་ཉེས་པ་བཞེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐ་སྙད་པའི་མངོན་སུམ་ཆོད་མས་གྲུབ་པའི་རྩན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྲུབ་རྩན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་བརྟེན་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་དམིགས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་པའི་ཀྱན་རྫོབ་དུ་ཡུལ་གནས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་མིགས་པའི་ཉེས་པ་བཞེད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་ན་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན། རྣམས་སུ་གྲུབ་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་རྣམས་གཅིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞན་དབང་དང་གཟུང་འཛིན་

རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་སྤྲོད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 ནཱ་ རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་དབང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྤྲོད་ཉིད་
 ཡན་འགར་བའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་པར་མི་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྤྲོད་འདོགས་མི་གཅོད་པར་ཐལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་སྤྲོད་པ་འདུས་བྱས་
 སུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས་སྤྲོད་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་
 མི་ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་ཡུལ་ཅན་དང་སྤྲོད་པ་ཉིད་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ།
 གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་དེའི་སྤྲོད་ཉིད་དག་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས། རྒྱ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་མ་སྤྲོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདིར་སྤྲོད་
 ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་གངས་ཙམ་ཞིག་བཞུན་པར་འདོད་
 པ་ཡིན་གྱི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
 པས། འདིར་བཞུན་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་དོན་ངེས་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་ནི་བརྗོད་
 པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཕྱོགས་ཙམ་དུ་ཟད་
 རོ། རྩེ་བ་དུ་དབྱེ་བ་ནི་ཞར་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་ཞོར་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་གོ་རིམས་ལྟག་མ་སྟོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སའི་ཚོགས་སྤྱི་བ་བཤད་པ་ལ། མདོ་འཕྲོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གོང་

དུ་བཤིང་བེན་པ་ལྟར་ཆོག་སྒྲུབ་སྒྲིབ་མ་བདུན་ཀ་འདུག་སྒྲུབ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་པས།
 སའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུག་སྒྲུབ་ཀྱི་མདོར་བྱི་བ་ལྟ་བུས་པའི་
 དྲི་བ་གཉིས་པ་ཇི་ཅམ་གྱིས་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པར་ཡང་དག་པར་
 རིག་པར་བགྱི་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སའི་ཆོག་སྒྲུབ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མདོ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་
 ཉི། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་པོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ལ་སྦྱོད་པས་ས་ནས་
 སར་འཕར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བརྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། ཡོངས་
 སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཟུ་ཡི། ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ཁྱི་སྤང་བར། གང་གི་
 ཕྱིར་དྲི་བ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རབ་འབྱོར་གང་ཡང་ཁྱོད་ཇི་སྐད་དུ་ཇི་
 ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་
 བ་ནས་བརྟམས་ཏེ། བ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་དག་ལ་སྦྱོད་པས་ས་ནས་སར་ཇི་ལྟར་
 འཕར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཕྲོ་བ་མེད་པའོ། །ཅེས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་དུའང་འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཆོག་སྒྲུབ་
 བཟུ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ས་དང་། གཉིན་པོའི་ཆོག་སྒྲུབ་ཐེ་བྲག་དུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་གཉིས་ཉོག་ས་དག་ལ་
 བ་ལ་དགོངས་ཏེ་བྱར་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་སའི་མཐའ་དབུད་པ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། སའི་ངོ་བོ། དཔྱེ་བ། ལྷ་
 ཆོས། འཕྲོ་ཚུ་ལ། དེས་ཆོག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
 སྒྲིབ་ངོ་བོ་དང་། སོ་སའི་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོས་བློན་པའི་བྱང་འཕགས་
 གྱི་མཁྱེན་པ་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་སའི་ངོ་བོར་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགེལ་
 ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་རྩེ་ལ་སོགས་
 པས་བློན་པ་ནི་ཆར་རྣམ་པར་སྟེ་བ་ན་ས་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་
 དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། ས་བརྩའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་
 ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཐོང་རྒྱལ་ལ་བྱུང་པར་མེད་དེ། མདོ་ལས། རི་ལྷར་
 བར་སྣང་བྱ་རྩེས་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །བརྟོན་པར་རྣམས་མ་ཡིན་ཞིང་མི་མཐོང་ལྷར། །
 དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་སྤྱིས་ཀྱི་ས་ཀྱན་ཡང་། །བརྟོན་མི་རྣམས་ན་མཉམ་པར་ག་ལ་རྣམ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ལྷར་ནའང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟེང་དུ་སྟོང་བྱུང་བའི་བྲལ་གྱི་ཆ་སྣར་
 མ་མཐོང་བ་གསར་དུ་མཐོང་བ་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་གི་བྱུང་པར་ས་བརྩའི་བར་དུ་ཡོད་དེ། མདོ་
 ལས། སྤྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉིན་བཞིན་འདིར་བྱོད་སྟོང་གིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཅན། །སྟོང་
 མེག་དག་པའི་འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །བཙེམ་
 རྩན་འདས་བྱོད་ཆོས་སྐྱུ་གང་དག་སྟོང་གིས་མཐའ་ཡས་པས། །ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་
 དབྱིངས་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ན་བྱུང་བཞིན་དུ་མཐོང་། །ཅེས་གསུངས། ལུང་དོན་འཆད་
 རྒྱལ་འདི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་འདིར་ཁས་མི་བླངས་ཏེ། རྣམ་བཤད་དུ། ས་བརྩའི་
 མཉམ་གཞག་ལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྐྱུ་མཐོང་བ་ལ་བྱུང་
 པར་ཡོད་ཅེས་པ། འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་བཞེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་
 ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ས་བརྩའི་པོ་འདི་དག་ཡུལ་རྟོགས་རྒྱལ་དང་ཡོན་

ཏན་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། སྤང་
བྱ་སེལ་བ་དང་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་
དབྱེ་བས་ཕྱེ་བ་ལ་ས་བརྩུར་ཡོད་ཅིང་། བརྩུ་པོ་དེར་གངས་ངེས་པ་འང་ཡོན་པའི་ཕྱིར།
གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་ས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་དེར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་
ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་བརྩུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས། ས་བརྩུར་
ཕྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་འང་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྩུའི་རྣམ་པ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡོག་རྟོག་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་དམན་རང་ལ་གཤགས་པའི་དམན་པ་ས་བརྩུད་
ཡོད་པ་དཔེར་བཞོན་ནས། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྩུའི་དབྱེ་བ་མཇོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་
ཆེན་འཕྲེང་བར། རི་ལྗར་ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་ལ། དམན་པ་ས་ནི་བརྩུད་བཤད་པ། ཉེ་
བཞིན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། འབྲུང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུའོ། ཞེས་གསུངས། དམན་
པ་ས་བརྩུད་ཡོད་དེ། རེགས་ཀྱི་ས། བརྩུད་པའི་ས། མཐོང་བའི་ས། སྐབས་པའི་ས།
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས། བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས། རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཡོད་དེ། ཞི་བ་བཟོད་པ་
གཅིག་ཕུ་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་སོགས་བརྩུད་པོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཁྱད་པར་དང་།
ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་ཁྱད་པར་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ས་དང་
པོར་ཉོན་ལྷིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྩུད་དང་བརྩུ་གཉིས། ཤེས་ལྷིབ་ཀུན་བརྟགས་བརྩུད་དང་
བརྩུད་ཀྱི་ས་བོན་སྤོང་ཞིང་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་དང་པོ་ནས་བརྩུད་པའི་བར་དུ་

ཉོན་མྱེབ་ལྷན་སྐྱེས་བཙུ་བྱུག་དང་། ཤེས་སྐྱེབ་ལྷན་སྐྱེས་བཙུ་དང་བཙུད་ཀྱི་ས་པོན་
 རྩོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་སྐྱེབ་ཀྱན་བཏགས་བཙུ་དང་བཙུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་
 སས་བསྐྱས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་ལྷེ་བཞི་བཙུ་དང་།
 གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་
 སོགས་བཙུའི་ནང་ནས་ཁོང་ཁྱོད་བཞི་བཞི་བཏོན་ནས་སྤུམ་ཙུ་ཙ་བྱུག་ཙ་བྱུག་སྟོན་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་དང་།
 ང་རྒྱལ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་། འཛིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་། མཐར་
 འཛིན་པར་ལྷ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལུལ་
 ཁྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་བདེན་པ་བཞིའི་
 དབྱེ་བས་བཞི་བཙུར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་
 སུ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལས་བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཁོང་ཁྱོད་བཙུད་བཏོན་
 རས་བདུན་ཙུ་ཙ་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་བཙྴམས་ན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་
 པ་བཙུ་ཙ་བཙུ་གཉིས་རྩོད་སྟེ། ཞེས་གསུངས། ཤེས་སྐྱེབ་ཀྱན་བཏགས་བཙུ་དང་བཙུད་
 ཡོད་དེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱེབ་ཀྱན་བཏགས་སོ་དུག གཟུགས་ཀྱི་སས་
 བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱེབ་ཀྱན་བཏགས་སོ་དུག གཟུགས་མེད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཤེས་སྐྱེབ་
 ཀྱན་བཏགས་སོ་དུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་
 ཀྱི་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱེབ་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དག། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་
 དག། རས་འཛིན་རྟོག་པ་དག། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དག་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འང་རིགས་འགྲེ། ཉོན་སྐྱེབ་ལྷན་སྐྱེས་བཙུ་བྱུག་ཡོད་དེ། འདོད་

པའི་སྐུ་བསྐྱེས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཇིག་
ལྷ་མཐར་འཛིན་ཏེ་དྲུག་དང་། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་བསྐྱེས་ཀྱི་ཞེ་སྒྲུང་བཏོན་
ནས་གཞན་ལྷ་ལྷེ་བཙུ་དྲུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པ་ནམས་
ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་
དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་
པ་ནས། རྗེ་ལྷ་བུར་བཞུགས་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གང་ལས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་ས་ཀྱང་ཏུ་ཡོད་ཐོབ་པའི་བར་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་
པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་
ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་བཙུ་དྲུག་ཅི་རིགས་པར་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་རོ། །འདི་ལྷ་ལྷེ་འདོད་
ཆགས་དང་ཞེ་སྒྲུང་དང་དང་རྒྱལ་དང་མ་རིག་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་དང་མཐར་
འཛིན་པར་ལྷ་བ་སྟེ། འདོད་པ་ན་སྦྱོད་པ་དྲུག་གོ། །དེ་དག་ཉིད་ལས་ཞེ་སྒྲུང་བཏོན་
ནས་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་ན་སྦྱོད་པ་བཙུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་བྱེད་པར་དྲུག་ཡོད་དེ། རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པའི་བྱེད་པར། ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པའི་བྱེད་པར། རྣམ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲེབ་འཛིན་
ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར། བསྐྱེད་གསུམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལྷག་ཚུལ་གྱི་བྱེད་པར། རྗེས་
ཐོབ་དུ་ངེས་ཤེས་འབྲེན་ཚུལ་ལྷག་པའི་བྱེད་པར། ས་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་
སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ས་དང་པོ་བས་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་
ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པ་བས་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་བས་
ཡོན་ཏན་འབྲམ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་དང་། བཞི་པ་བས་ཡོན་ཏན་གྲེབ་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུ་གཉིས་

དང་། ལྷ་པ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། རྩལ་པ་བས་ཡོན་ཏན་
 གྱི་བ་འབུམ་ཕྱག་བརྩ་གཉིས་དང་། བདུན་པ་བས་ཡོན་ཏན་གྱི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབུམ་ཕྱག་
 བརྩ་གཉིས་དང་། བརྩ་ད་པ་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་རྩལ་སྤྱ་རབ་
 གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་དང་། དགུ་པ་བས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངས་
 མེད་པ་འབུམ་ཕྱག་བརྩའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པ་དང་། བརྩ་པ་བས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་ཞིང་བཅོམ་དུ་མེད་པའི་ཡང་བཅོམ་དུ་མེད་པའི་རྩལ་སྤྱ་རབ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
 པའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པར་དབྱེ་མ་འདྲུག་པ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྩོ་
 ལྷན་རབ་རྩུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་
 ཁོ་ནར་རྩི་མ་མེད་གནས་པས། །དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་རྟེ་ས་ལྷ་
 གོ་པ། །འདི་དག་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབུམ་ཕྱག་དང་། །གྱི་བ་
 ཕྱག་བརྩ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་གྱི་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་
 ཡར་སྤྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་བརྩར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡར་སྤྱིན་བརྩའི་ཉམས་
 ལེན་ཆེས་ལྷག་པ་ཐོབ་པ་བྱད་པར་ཅན་དང་། ཡར་སྤྱིན་བརྩ་ཀའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་
 ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་རྟེ། དབྱུས་མཐའ་ལས། བྱད་པར་ཅན་དང་བྱད་
 མེད་ནི། །ས་བརྩ་དག་རྩུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནམ་མེན་གྱི་སྒྱུ་
 བ་འཛིན་ཆུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་བརྩ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ནམས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་འཛིན་བྱ་སྒྲིང་ལ་དབང་བ་དང་། སྒྲིང་བཞི་དང་། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དང་།
 འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྷན་དང་། འཕྱལ་དགའ་དང་། གཞན་འཕྱལ་དབང་གྱི་ད་
 གྱི་བདག་པོ་དང་། སྟོང་སྤྱི་ཕུད་དང་། སྟོང་གཉིས་པ་བར་མ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་

སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོར་སྟེ་བ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། བཞི་པ་བསྐབ་གསུམ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ས་
 དང་པོར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་ས་བསྐབ་པ་གསུམ་ལ་སྟོད་པའི་རྟེན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ། གཉིས་པར་ལྷག་པ་ཚུལ་བྱིས་སྟེ་བསྐབ་པ་དང་། གསུམ་པར་
 ལྷག་པ་སེམས་གྱི་བསྐབ་པ་ཐོབ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་ཁྲ་པ་དང་རྩྭ་པ་ནམས་སུ་ཤེས་
 རབ་གྱི་བསྐབ་པ་ཐོབ་ཅིང་། ས་ལྷག་མ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་གྱང་བསྐབ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་
 དུ་འདུ་བའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཁྲ་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲན་ཚུལ་ལྷག་པའི་
 ཁྱད་པར་དང་ཁྲ་ཏེ། ས་བརྩུར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་བཞག་
 ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་འཆར་བ་ལ་ངེས་ཤེས་
 འདྲན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བརྩུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྩྭ་པ་ས་བརྩུ་ཐོབ་པའི་རྟགས་གྱི་ཁྱད་པར་
 ཡོད་དེ། མདོ་རྗེ་ས་བརྩུ་པར་ས་བརྩུ་ཐོབ་པའི་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་མི་འདྲ་བ་བརྩུ་ཐོབ་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སའི་འཕྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ས་བརྩུ་པོ་གང་དང་གང་གིས་ཡོངས་སྟོང་ས་
 མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སྟོང་ས་རྫོགས་ནས་ས་གཞན་དུ་འཕྲོས་
 པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་གྱུར་
 པ་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་ནི་ས་གཞན་ཡིན་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ས་བརྩུ་ཀ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་ནམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་མཉམ་བཞག་རེ་རེ་ཁས་སྐྱངས་དགོས་ཏེ། ས་
 དེའི་ཡོངས་སྟོང་ས་མ་རྫོགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ས་གཞན་དུ་མ་འཕྲོས་པར་བཤད། ས་དེའི་

རིང་དུ་སོང་བ། བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་གྲིས། བརྒྱ་པ་ཆོས་ཀྱི་
 སྤྱིན་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ངེས་ཆོག་སྐྱར་བར་བུའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 སར་སྐྱར་ཆོག་ས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་མེད་པས་ཆོག་ས་སྐྱབ་མ་བཤད་ལ། ས་
 བརྒྱའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་ནམས་སྐྱབ་པ་ཐག་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་དང་ཆོག་ས་སྐྱབ་ཀྱི་གཞི་
 མཐུན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་ཏུ་མི་བཞག་སྟེ། འདིར་
 དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཆོག་ས་སྐྱབ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྲིས་ཁྱབ་པ་འགྲེལ་པ་གཉིས་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོ་ན། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་
 པ་དེ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མཆོན་ཉིད་སྤར་གསུངས་པ་དང་། འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྐྱམ་པའི་ཁོང་ན་གནས་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འཁྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་བཅས་པའི་
 འཇིག་རྟེན་ཟེལ་གྱིས་མནན་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེའི་སྐྱད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་
 བགྱེད། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་བརྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། ཆེད་དུ་
 བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གསུངས། ལྷབས་འདིར་ངེས་འབྱུང་
 སྐྱབ་པའི་མཐའ་དབུད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རོ་བོ། དེའི་བ། ས་མཆོམ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་དུ་གདོན་མི་བ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་
 བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེའི་པོ་ཡོད་དེ། ངེས་པར་

འབྲུང་པའི་འབྲུང་ས་ལ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ངེས་འབྲུང་སྐྱབ་པའང་བརྒྱད་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་མཚམས་ཡོད་དེ། དག་པ་ས་གསུམ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
སྐྱས་པ།

ཡུལ་བྱང་ནམ་དཔྱིད་པེར་གྱི་འདུ་ཁྱེད་ལས། །ངོ་མཚར་ཆོས་བརྒྱའི་རི་མོ་གསལ་བ་ཡིས། །
ཡུལ་ཅན་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་འདི། །རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་ལ་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པ་བཞིན། །
ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙུག་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་
མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་པའི་སྟོན་མེའེས་བྱ་བ་ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༥ འོ་ན་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་
རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་གྱི་ལྗེའི་བྱ་རྣམས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ན་ལམ་ཤེས་
ཀྱི་མདོ་གསུངས་ཤིང་། བརྟན་བཙུགས་སུ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྟུང་པ་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་
གྱི་རིགས་རྩོགས་པར་སྟོམ་པའི་ལམ་ཤེས་མ་ཐོབ་པར་རྣམ་མཁྱེན་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཙད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
སྐབས་འགྲོ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པམ་སྟུང་
པའི་ལོག་རྟོག་དགག་པ་དང་། ཡོངས་གཙོ་དུ་བྱས་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་
འདོད་པས་ལམ་གསུམ་གྱི་རིགས་རྩོགས་པར་སྟོམ་དགོས་ཤིས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལྔ་དང་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་གྲོ།།
ད་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཅེས་དང་། འགྲེལ་
ཆེན་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་མེད་ན་མིན་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་
ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཅེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་མདོ་བརྟན་བཙུགས་

གྱིས་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་བཤད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་
 ཉི་ཉམས་མཁྱེན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་རེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
 ཉི་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཤད་པ་ལས་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་རེས་འབྱེད་
 ཆ་མཐུན་བཤད་པས། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་དངོས་སུ་མི་འཆད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐབས་
 གཉིས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཡང་བརྟན་མི་དགོས་པར་ཐལ། དེ་
 སྐབས་དང་པོར་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ས་བརྒྱ་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་བསུ་བ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རབ་
 ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་རྣམས་ཀྱང་དེར་སྒྲོམ་པས། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་
 ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཅི་ཕྱིར་བརྟན་ཅི་ན།
 ཅེས་གསུངས། དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་བརྟན་པ་དང་། འདིར་བརྟན་པ་གཉིས་བརྟན་རྒྱུ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་
 བའི་ཕྱིར། བརྟན་རྒྱུ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཚྭ་ག་ཆ་ནས་བརྟན། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཚྭ་ག་ཆ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐབས་དང་པོར་
 ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པས་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་

སྤྱིར་རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སྤྱུ་རྒྱ་
 པ་ལ་སྟོས་རྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་
 བརྗོད་པ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྤྱིར་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཙམ་ཞིག་བྱངས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་
 རོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ལམ་ཤེས་མཚོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཆོས་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་བརྒྱ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས། བསྟར་ན་ལམ་
 ཤེས་སྟོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་སྟོམ་པའི་རྒྱལ་གཉིས་སུ་འདུ་
 ཞིང་། དང་པོ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལེའུ་བརྟན་ཟེན་
 པའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་གྱི་རྩ་རྣམས་འཁོར་དུ་
 རྟགས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་གསུངས་པ་ཡིན་རྟེ། མདོ་ནི། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་བྱང་ན་རྩ་དེ་རྣམས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ལས་
 སྤྲིས་པའི་འོད་ནི་རྩམ་མེ་མ་ཡིན་རྟེན་མེ་མ་ཡིན་རྟེན་མེ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་མཚོག་དང་རབ་མཚོག་
 དང་སྤལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཐོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་ཡང་གོང་མ་
 ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོགས་དང་། བརྒྱན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཇི་རྩམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ནི་གང་ཡིན། ཞེས་

དེས་པའི་ལན་དུ། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་མ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་
 པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་
 མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་གྱི་མཆོམས་བཅད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཁོ་པོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་ཆོན་ལྷ་པོ་དེས་ལམ་
 བེས་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་ཆོས་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་ཏེ།
 མདོ་ཆོན་དང་པོས་ལམ་བེས་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྟེན་དང་རྒྱལ་མདོན་གྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་
 ཅིག་དགོས་པ་དང་། མདོ་ཆོན་གཉིས་པས་མཐུན་རྟེན་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་། མདོ་ཆོན་གསུམ་པས་ཉེར་ལེན་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་སད་པ་ཅིག་
 དགོས་པ་དང་། མདོ་ཆོན་བཞི་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་
 ནས་སྤོང་བ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དང་ལྷན་པ་ཅིག་དགོས་པ་དང་། མདོ་ཆོན་ལྷ་པས་
 ཡང་དག་མཐའ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་ལ་མཁས་པ་ཅིག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས། གཞུང་འདིས་ལམ་བེས་སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བསྟན་

ཏེ། དེས་དེའི་ཉེན་ཡུལ་ངེས་པ་ཁྲབ་པ་རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་ལས་ཏེ་ཁྲད་ཆོས་ལྡུག་
 ཏེ་བརྟན་པ་གང་ཞིག་གོང་གི་མདོ་ཆོན་ལྟར་དེ་ལྟར་བརྟན་པ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་བཤད་ཏེ་གཞུང་འདིས་ལམ་ཤེས་ཇོགས་བྱེད་གྱི་ཆ་གས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཤེས་
 གྱི་ཡན་ལག་འཆད་བྱེད་ལ་སྦྱར་བ་ནི་འཆད་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་སྟེ། ལམ་ཤེས་གྱི་
 རྒྱ་རོ་བོ་འབྲས་བུ་གསུམ་གང་རུང་གི་བསྐྱབས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྲད་པར་ཅན་འཆད་བྱེད་
 ཏེ་སྦྱར་རུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཡན་ལག་ལཱ་འདི་ནང་ནས་ཁྲབ་པའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་ལྡེ་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏེ་འདོད་པའི་ལྷགས་འགོད་པ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏེ་སྦྱབ་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཆང་བྱ་མི་བྱ་དཔྱད་པ། ཉན་རང་དབང་བཅོས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་
 རྣམ་འཇུག་དཔྱད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འོན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གསུམ་ཏེ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྦྱོར་བ་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་
 པོ་དེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏེ་གྲུབ་པར་འདོད་དེ་དེ་གཉིས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་བཟོད་པ་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ་ཏེ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལམ་ཏེ་འཇུག་པ་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་སྦྱོར་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ནི། །སངས་
 རྒྱལ་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་གྱི་
 སེམས་ཅན་པ་ནི། རིག་པའི་ཐོག་མཐའ་ཐུག་མེད་ཏེ་སྦྱབ་པས་པལ་ཆེར་མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གཅིག་ཏེ་གྲུབ་པར་བཞེད་ལ། ཆོས་མདོན་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲངས་གྱི་སེམས་
 ཅན་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་ཏེ་གྲུབ་པ་ཁོ་ནར་བཞེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དང་དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཐེག་པ་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ་གང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཆོག་ནི་དང་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་པས་ན་ཁྲབ་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་
 རྫོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁྲངས་ནི། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གང་ཡང་དག་པའི་རྫོགས་མེད་
 པ་ཞེས་སོགས་དང་། རྫོགས་མེ་ཟད་པས་བརྟན་པའི་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་
 ནི་ངེས་པར་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། ཞེས་དང་། ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་
 པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྤྱོད་ཆོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། དཀོངས་
 འབྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བཟོད་པ་གཅིག་ཕུ་བ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ།
 རྫོགས་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱུང་མེ་རྣམསོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་
 སྟོང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་
 གྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གངས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་
 བརྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་
 ག་ཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་པོ་ན། ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་

བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་ཁྱད་པར་
 བྱེན་ས་གསུངས། ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་པོའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ན་ལྷག་
 བཅས་མུང་འདས་ནས་འཇུག་གི་ལྷག་མེད་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ།
 དགོངས་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་ཡུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་
 བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས།
 འོན་ཀྱང་ལྷག་བཅས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་
 པ་མིན་ཏེ། དེས་གཞན་ངོར་ལྷག་མེད་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཚུལ་བརྟན་ནས་ལུས་གཞན་
 ཞིག་སྒྲངས་ཏེ་དཔེན་པར་གནས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་ནས་ཐེག་ཆེན་
 ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། བརྟན་བཅོས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྡེ་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་འབྲེད་
 རྣམ་གཉིས་སོགས་ཁྲངས་སུ་མཛད་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྒྱུབ་པར་བྱེད་
 རོ། རྟེན་ལྟར་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་རིགས་པས་གྲུབ་
 རྟེན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་བཀྱི་རུང་པའི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ས་བོན་རྣམས་དོན་དམ་པར་རིགས་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་། དེའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་
 གྱི་ཁམས་མི་འདྲ་བ་གསུམ། མོས་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ། སྒྱུབ་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ།
 འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་
 མོས་པ་དང་། སྒྱུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཐ་དད་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རིགས་
 ཡོད་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་
 སྒྲོན་པའི་མདོ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་

པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་
 པའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་ངོ་པོ་ཐ་དད་མེད་
 པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་པདག་མེད་ཉིགས་པར་མཚུངས་པ་དང་།
 རྟུག་ཀུན་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་མ་ངེས་པའི་རིགས་
 ཅན་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ན་རིགས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་
 ཞུགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་མེས་དཔའི་སྟོད་པ་སྟུང་པས་
 པདག་དེ་བཞིན་གསེགས་པར་ཀྱང་ཉོ་སྦྲུལ་དུ་དགོངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་
 པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་མེས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པ་བཏང་སྟེ་དག་བོམ་ཐོབ་པ་ན་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་མཐུས་པདག་སྟོན་བྱང་མེས་ཀྱི་སྟོད་པ་སྟུང་པས་སངས་རྒྱལ་སུ་འགྱུར་རོ་སྟམ་
 པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ལན་ཅིག་ཙམ་འབྱུང་མྱོད་པ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་
 པའི་སྐུ་ལ་པའི་ཉན་ཐོས་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་ལན་དུ་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་མཐར་ཐུག་
 གམ་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་མདོ་དཔེ་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་རིགས་མ་
 ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟང་བར་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་
 ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་^༡སྐུ་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་
 གནོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་པདག་མེད་གྲོལ་པ་རྣམས།
 མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྐུ་ལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་

༡༽ སྤར་རྩིང་ ༡༠༩/མ/༩ གསུམ་དུ་སྐུ་པའི་

ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། ཁྱེད་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་དང་ཕྱིར་དང་། གཞན་
དག་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱིས་ནི། མཛེས་རྒྱུ་
ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། ཁྱེད་གསུངས།

གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཡོད་དེ།
མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལང་གཤེགས་ལས། སྒོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
པ་རྒྱུ་མཁས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་བ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། ཁྱེད་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། དང་སྤོང་
ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། རྒྱུ་འདྲེན་རྒྱུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ཐེག་
པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། བསྟེ་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ནོ། ཁྱེད་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་གཤེད་པུ་ཁྱེད་ཀྱི་དང་། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པར་འབྱུང་གུར་དེ། བསྟེ་པའི་དོན་ཅེས་བྱ་བ་ཀྱན་ཏུ་སྟུན། སྒྲིག་ཆགས་བྱེ་
བ་སྤོང་དག་རྒྱུ་པར་འདུལ། ཁྱེད་དང་། དཔལ་ཐོང་གི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་སྐྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཁྱེད་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་མཁས་ཀྱི་ཐབས་སོ། ཁྱེད་
དང་། བདེན་པ་པོའི་ལུང་ལས། འཇམ་དཔལ་གལ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱེད་
ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟེན་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱེད་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་
ཐེག་པ་སྟེན་ན་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མདོན་
པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཉི་ཆོ་བར་ཡང་འགྱུར། འདུ་
ཤེས་ཐ་དད་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་དཔེས་མཁྱེད་བྱས་པར་ཡང་
འགྱུར་རོ། ཁྱེད་རྒྱ་མཚན་ལས། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་སངས་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་བརྟེན་

པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་ཤིང་། བརྟན་བཙུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་འགྲེལ་
 པར་ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུང་ལས་འབྱུང་བས་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གྲུབ་དང་
 ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་བཙུགས་ལས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གྲུབ་
 ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། སྲིད་པས་སྒྲག་ཡིད་དེ་དག་ནི། ཆོ་ཟད་
 ལ་དག་འཇུ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདྲ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་ཇུ་ངན་འདས་
 ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ནི། །སྦྱོར་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་
 མེད་དབྱིངས་གནས་དེ་དག་ཀྱང་། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤངས་ཕྱིར། ཕྱིས་ནི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་འཇིག་
 རྟན་འདྲན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། རྫོགས་སངས་སྐྱེ་འཕྲོ་
 ཕྱིར་དང་། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། རིགས་ཆད་ཀྱི་སེམས་ཅན་བཤད་པ་དགོངས་པ་
 ཅན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་དུ། ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལྷགས་ལས་འབྱུང་
 བ་བཀོད་པ་ནི། དོན་ལ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་སེང་གིས་འགྲེལ་
 པ་གང་དུ་ཡང་རྒྱད་ཟླ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དངས་པ་ནི་གཏན་མེད་པར་ཤེས་པར་བགྱིས་
 ཤིག མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལུང་གིས་གྲུབ་པར་མ་ཟད་རིགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་
 གྱེད། རྟག་མེད་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དག་བཙུགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་
 སྤང་དུ་རུང་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ལྟོན་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཛད་པ་
 འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་རིགས་པས་གྲུབ་
 གྱེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤོང་པོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་བཙས་
 སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཇི་མེད་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱུ་གི་རིགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 རྒྱུད་ཐ་མར། རྫོགས་སངས་སྒྲིམ་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་
 དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །ཉག་ཏུ་སངས་རྒྱུ་སྤང་པོ་ཅན། །ཞེས་
 གསུངས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་
 པའི་མདོ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་
 པས་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པའི་མགོན་པོ་རྣམས་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་མཆོའི་གླིང་
 དུ་གོང་ཁྱེར་སྐྱལ་པས་དབུགས་འཕྲིན་པ་དང་། སྐར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་རིམ་
 གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་སྟེ་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་ལ་སྐྱལ་པའི་གོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བའི་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་
 གཉིས་བརྟེ་བའི་དོན་དུ་བརྟན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་
 དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་དགོངས་
 གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་ཡོད་དེ། གནས་
 རྐབས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཞུས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་ནས་འབྲིང་
 དགོས་པ་དེ་དེའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུང་འཛིན་རྗེས་
 ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པ་བདེན་གྲུབ་མ་བཞག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བཀྱི་བར་བྱ་བའི་
 རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུབ་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔུང་པ་ནི། བསམ་མེ་བྱུང་དང་མེ་
 མཉམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 སངས་རྒྱུ་མ་མས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་སེམས་ཅན་གངས་མེད་པ་ལ་ཆོས་བརྟན་ནས་ཡོངས་
 སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་ནམ་མཁའ་ལ་རི་དང་ཁང་བྲིམ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ཟད་པའི་
 མཐའ་མེད་པ་བཞིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
 རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ། སངས་རྒྱུ་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གངས་
 མེད་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་
 པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབས་གཤེགས་
 དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དང་
 པོའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རིམ་
 ཀྱིས་བསྐྱོམས་པ་ལས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་དུས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།
 དཔེར་ན་གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས་མཐར་དག་པར་འགྱུར་
 བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། གང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དང་འཕྲད་པ་
 ན་འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྤང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་
 འགྲེལ་པར་འགྱུར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ།
 །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་
 འགྲེལ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཅེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཁོར་

བརྒྱུ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྤྱིར་འཁོར་པའི་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་
ལ་སྤྱི་ཕྱི་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཞིང་། སྤྱི་ལུས་པ་ཁ་ཅིག་ འཁོར་
པའི་སྤྱི་མཐའ་ཡང་མེད་དེ་འཁོར་པ་དེ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་ལུས་པ་ཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཐུག་མཐའ་མེད་
པ་བཞིན་དུ་འཁོར་པའི་གཞི་སྟོང་ཀྱི་འཛིན་ཉེན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཡང་མེད་དེ། འཁོར་པ་
པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་མཐའ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། སྤྱི་པ་ལས། སེམས་
ཅན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ཡང་པ་མཐའ་མེད། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་
དེ་ཡང་པ་མཐའ་ཡས། འཛིན་ཉེན་མཆོད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་པ་མཐའ་ཡས། ཅེས་
དང་། བཟང་སྟོན་ལས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་གདུགས་གྲུར་པ་ཇི་ཅམ་པར། སེམས་
ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། ཅེས་དང་། སྟོན་འཇུག་ལས། སྤྱི་ལུས་པ་ཅུ་
རྣམ་མཁའི་མཐའ་གདུགས་པར། སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་སྦྱུང་བའི་སྤྱིར། ཅེས་དང་།
རྟུན་ཐར། རྟུ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན་དུས་གསུམ་པོ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཐལ། དེ་
མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱུང་པ་ལས། གཞན་
ཡང་འཁོར་པ་ལ་སྤྱི་མཐའ་ཡོད་དེ། འཁོར་པ་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
དེའི་འཁོར་པ་ལ་སྤྱི་མཐའ་ཡོད་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་དེའི་རྟུན་
ཀྱི་འཁོར་པའི་རྩ་བར་གྲུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟོང་
རུང་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་སྤྱིར། སྤྱིར་གྱི་ཡུང་རྣམས་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། སེམས་ཅན་
རྟུན་ཆད་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

བཞི་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་མི་རྒྱུ་དཔུང་པ་ནི། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་བར་དེས་པ་ལྟ་ཞིག རྒྱུ་རུང་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་གངས་ཆང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
 ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་གངས་ཆང་གི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་མི་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་བ་ལ་དགོངས་ནས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་རྣམས་འཆང་གྱི་རུང་
 ཡིན་ནམ་མིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཆང་གྱི་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་གངས་ཆང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སྔར། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་གས་
 གངས་ཆང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཆང་གྱི་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆང་གྱི་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། ལམ་
 ཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་དེས་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་ན་སེམས་ཅན་འཆང་གྱི་བར་ཆད་མས་དེས་པ་དང་འཆང་གྱི་བར་
 ཐག་ཆད་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆང་གྱི་
 དེས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་འཛིན་བག་ཆགས་དང་

བཅས་པ་སེམས་ལ་འབྲལ་རུང་གི་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་དགོས། དེ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་འཆང་རྒྱ་རེས་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ཀྱི་བདེན་འཛིན་སེམས་ལ་འབྲལ་རུང་གི་སྒོ་བྱར་བ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་འཛིན་
 པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྟེ་རུང་དུ་མ་གྲུབ་པོ་ཞིན། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངེ་མ་
 འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མེད་པ་ཡིན་ནམ། ཐབས་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་པ་མེད་
 པ་ཡིན་ནམ། ཐབས་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་ལ་དོན་གཉེར་སྟེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནམ།
 དེ་ཤེས་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གིས་བརྩོ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་ནས་ཐབས་ལྟོན་
 པ་མེད་པ་ཡིན་ནམ། བརྟན་ཡང་ཐབས་དེ་ལ་ཞུགས་ནས་སྒོ་མ་པར་བྱེད་པ་མི་སྲིད་
 པ་ཡིན་ནམ་བཟག དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབས་
 པར་བྱས་པ་ལས་ངེ་མ་མཐའ་དག་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་
 ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐབས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྒྲུབས་པ་མཐར་
 ཕྱིན་པའི་སྟོན་པ་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སངས་
 རྒྱལ་ནམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་མཐོ་ལ་དོན་གཉེར་མ་སྟེས་པའི་སེམས་
 ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། རེས་ལེགས་ལ་དོན་གཉེར་རེ་ཤིག་མ་སྟེས་ཀྱང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཡོད་པས་རེ་ཤིག་ནས་འཁོར་བས་ཡོད་འབྱུང་བ་དང་། ལྷང་འདས་ལ་
 དོན་གཉེར་གྱི་སྒོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་
 རང་གི་ངོས་ནས་དོན་གཉེར་སྟེས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱལ་བཙུང་ལྟོན་འདས་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་བརྩོ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བས་ཆོས་སྟོན་པའི་
 མཛད་པ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རེ་ཤིག་གི་ཆོན་རིགས་སད་

པའི་རྒྱུ་ཆ་ཆང་ནས་རིགས་སང་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུ་ཟླ་ཙ་འགྲེལ་སོགས་ལས་ལེགས་པར་
སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གང་ནས་འདུག་དཔུང་པ་ནི། ལྷ་
མ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ན་སྤོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་རྒྱུད་ལ་མི་སྦྱེད་པར་ས་བདུན་
པ་འམ་བརྒྱད་པ་ནས་འདུག་པ་དང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་
པ་ལྟར་ན་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསལ་
དུ་སྦྱེད་གོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་ལམ་ཡང་བསྦྱེད་དགོས་པས།
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་འདུག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར། མི་ལེགས་ཏེ། ཉན་
རང་དག་བཅོམ་པས་སྤོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བསྦྱེད་པ་མིན་གྱི་ཆོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྦྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྦྱར་དུ་ཟླ་མེད་རྟོགས་
བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདུག་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་
ལས། སྦྱར་བ་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་མཐར་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཙོན་འགྲུས་ཤིན་
ཏུ་འབར་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པས་ཆོག་སུམ་ལ་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་
ཐོབ་ལུས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འདུག་པའི་ཆོས་དུག་པ་མན་ཆད་
རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་མི་དགོས་པར་ས་བདུན་པ་འམ་བརྒྱད་པ་ནས་ཞུགས་པས་ཆོག་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཆོགས་སྦྱོར་དང་ས་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐལ་པ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་
ཆོགས་བསགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ཉོགས་པ་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོ། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་ངེས་པར་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ལ་བྱང་
 རྒྱུ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྟ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡིན་ན།
 རང་གི་ཉེར་ལེན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས།
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ཞི་པའི་དབྱིངས་ལས་ལངས་ཏེ་ལམ་མཆོག་ཤེས་
 པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་། གཉིས་
 པ་དང་། གསུམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙུམ་
 ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་སྐྱེད་དང་འཕགས་པ་གང་
 ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་བཟག་དང་འཕགས་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པ་
 ལ་བསམ་ནས་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་བཞེད། ལ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྐྱེད་ཡིན་པ་ལ་བསམ་
 ནས་སྐྱེད་བཞེད། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་འཕགས་པ་བྱང་གསུམ་པར་
 བཞེད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །རང་གི་ལུགས་ནི། རིགས་
 པ་བཞིན་སྒྲ་སྒྲེ་བཟལ་ལཱ་གྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་
 པ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་བཟག་ལ་བྱང་ཆོས་ལྟ་བུ་པའི་བཞི་པ་རང་བཞིན་དེ་ཇི་ཉུ་བྱ་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བ་
 མིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། བྱང་རྒྱུ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་

པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས། འོ་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲུལ་
 ཁའི་ག སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་ནས། སློབ་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཡིན་ལ།
 རྒྱ་བརྒྱད་ནི། མདོ་ལས། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་
 རྩན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་བསྟན་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་
 བས་མེད་མས་པ་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་
 རྒྱུ་དང་ཕྱད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 མི་སྒྲིབ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཇི་
 ཡོད་པ་ལ་འགྲུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྱལ་བ་དང་། ཡ་
 རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་དུ་སྒྱུར་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་
 བྱ་བ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་དགེ་རྩ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས། བརྩམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཆེད་གེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་
 བཤུ་ དེ་རྒྱ་ཅིའི་སྤྱད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞེས་གསུངས། སྒྲིན་མེད་དེ། རྒྱ་
 བརྒྱད་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་དངོས་མིན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་
 ཆང་བས་ཉོན་མོངས་ཞེས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བ་
 བཞིན་དུ་བྱང་འཕགས་རྣམས་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྒྱུར་བའི་

བྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་གཞན་དོན་སྦྱར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ།།
 ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དངོས་ལ་གཞི་བྱེད་ཡོད་དེ། དགེ་ཅུ་མཆན་
 ཉིད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས། རྒྱ་གྲིས་ཀྱི་མཆོ་འདི་ལྟར། དེ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀྱན་
 དུ་སྦྱོར་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱང་བ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་།
 རི་སྒྲིབ་ཁམས་གསུམ་པོར་ཀྱན་དུ་སྦྱོར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་
 མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འབད་དེ། མདོ་དེ་ལས་གསུངས་པའི་
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཁོར་བར་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་དེ་ལམ་ཤེས་གྱི་ཐབས་
 གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྦྱོང་
 རམ་སྒྲམ་པའི་དོགས་པ་སྐབས་འདིར་དབྱེད་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་
 བརྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན།
 ཉན་ཐོས་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པས་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྦྱོང་བའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་
 མོངས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་བྱིར། ལྷག་ཤིང་། དམན་ལམ་
 སྦྱོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཆེད་
 དུ་གཉེར་ནས་མི་སྦྱོང་བར་ལྷ་མེད་བྱང་ཚུབ་སྦྱུབ་པར་བྱེད་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ལས་རང་བཞིན་གྱི་ཁྱད་ལྷགས་པར་སྐབས་འདིར་སྦྱོན་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་དཔལ་
 འཕྲེང་གི་མདོ་ལས། བཙུ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་དག་བཙུ་ལ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་།

དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་
 འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་ཟེར་བའང་སྔ་མ་ཉིད་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །འོ་ན་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་
 ས་དང་བག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ལམ་གྱི་
 གནས་སྐབས་གང་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཀྱང་འབད་པས་སྐྱབ་ན་དེ་ལྟར་ལེན་ནས་མོད།
 ངམ་ངམ་གྲགས་ཀྱི་གྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་བཤད། དེ་ཡང་འབད་པས་སྐྱབ་ན་ཞེས་པའི་གསུང་གི་ནུས་
 པས་དེ་ལྟར་ལེན་མི་ནུས་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། རྗེ་ཉིད་
 ཀྱི་གསུང་རབ་དང་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ས་དང་པོ་ནས་
 ཇེས་པར་ལེན་ནུས་པར་བཤད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་
 ཉོན་མོངས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
 པའི་རྒྱར་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་སེམས་རྒྱུད་རབ་དྲུ་མ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མེགས་ཀྱི་ནུས་
 པ་བཙུག་པས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་ཟེར། བྱིན་དུ་མི་ལེགས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་
 སྐྱེ་བ་དང་ན་བ་ལ་མེགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱུད་ཐ་མར།
 འཕགས་པས་ན་དང་ན་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་

ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྒྲུ། ཉེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། ཁྱིམ་གསུངས། འོན་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བུ་བསྐྱུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་སྤོང་གི་འདོད་པ་དང་སྤྱིད་
 པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱིད་པར་སྒྲུབ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་
 གསུངས་པའི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་དམན་ལམ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སོང་པའི་བྱང་མེམས་
 འཕགས་པས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་
 མི་སྤོང་སྟེ། དེ་སྤྱིད་ཇི་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་
 སོགས་ཀྱི་ལུས་བཟུང་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བྱ་སྤོང་
 སྒྲུབ་སོགས་གཞན་དོན་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེས་རང་རྒྱུད་
 ཀྱི་སྤྱིད་པའམ་གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་སྟེ།
 དེས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲུབ་བྲངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་འབར་བྱས་ནས་གཞན་དོན་གྱི་
 པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་སྤྱོད་ཏུ་མ་སོང་པའི་བྱང་མེམས་འཕགས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་
 གྱི་མ་རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་སྟེ། དེས་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་རྒྱུའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 བསྐྱུར་མེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདོད་སྤྱིད་ཀྱི་ཟག་པ་སྐབས་འདིར་བསྐྱུར་གྱི་ཉོན་
 མོངས་ཡིན་ཏེ། མོང་དུ་བཤད་པ་ནམས་ལས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། །

འོན། ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་པོའི་དེན་གྱི་གང་ཟག་ཁྱད་ཆོས་ཁྱེད་དུ་བཤད་པ་
 དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེས་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་དང་པོར་ཉན་
 མོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བརྒྱ་

ཕྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡུམ་གང་ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། ཀློག་གི་ཀ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞུས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
 ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཆུ་ལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་ཉག་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཡིད་ལ་བྱལོ། །བདག་མེད་པ་དང་། ལྷག་བཟུལ་བ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་
 བྱལོ། །ནད་དང་ཟུག་རྩ་དང་འབྲས་དང་སྤྲིག་པ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱལོ། །པ་རོལ་ཉིད་
 དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་རབ་དུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་ནད་
 འགོ་བ་ཉིད་དང་འཇིགས་པ་དང་ཉེ་བར་འཆོ་བ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱལོ། །བདག་མེད་པ་
 ཉིད་དང་ཞི་བ་ཉིད་དང་དབེན་པ་ཉིད་དང་སྤོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་
 སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱལོའཇེས་དང་།
 དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་སྒྲོམ་མེ་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་སྒྲོམ་མེ་ཞེས་པའི་བར་དང་། སྒྱུན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་པ་
 ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་ཅེས་པའི་བར་དང་། ཤེས་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་
 པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ཀློག་གི་ཀ་ཡོངས་སུ་བཟྱེས་
 པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ཅེས་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེ་ཡང་
 མདོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་སྤང་གི་རྣམ་
 པ་ཉེར་གསུམ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་ཀྱང་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ལྷག་ཀྱང་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ།

སྤྱག་ཀུན་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་དང་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 བྱ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འགོག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 སྤྱག་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་སྤྲོང་གི་ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་
 རྣམ་གངས་བསྟུ་བར་ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་
 ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་སྤྲོང་གི་གཡོ་བ་དང་
 རབ་དུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་རྣམ་གངས་བསྟུ་བར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 གཉིས་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་སྤྲོང་གི་ནད་འགོ་བ་དང་འཇིགས་པ་དང་
 ཉེར་འཆའི་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་རྣམ་གངས་བསྟུ་བར་འགོག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདིའི་སྒོ་
 ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་སྤྱག་ཀུན་མ་ལུས་པར་འགོག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྣམ་གངས་བསྟུ་བ་ལས། ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་
 བའི་ལམ་ལའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་
 ལའོ། །འགོག་པ་ནི་ཡུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འགོག་
 པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བདེན་པ་བཞིའི་སྡེ་དགེ་རྣམས་པ་ཉེར་གསུམ་བཞུན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་བཙུག་
 ལ་བཞེན་ནས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐའ་དག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། དེ་
 དག་ལ་འབྲལ་འདོད་དང་། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ལ་བཞེན་ནས་སྤྱག་ཀུན་སྤངས་
 པའི་ཐར་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་དང་། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་བཞེན་འདོད་འབྱུང་བའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཉེར་གསུམ་པོའང་བསྟུན་བདེན་བཞི་མེ་རྟག་སོགས་
 བརྒྱ་དུག་གི་ནང་དུ་འདུ་སྟེ། སྤྱག་ཀུན་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་སོ་སོའི་རྣམ་
 པ་བརྒྱུད་པོའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་པོ་མདོ་ལས་བཞུན་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། གཟུགས་ནི་མེ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཞིས་སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་མེ་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་སྡོང་བདག་
 མེད་བཞི་བཞུན། ཉན་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནས། སྤྱག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་བཞིས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་རབ་སྟེ་རྟེན་གྱི་རྣམ་པ་
 བཞི་བཞུན། བདག་མེད་པ་ཞི་བ་དཔེན་པ་གསུམ་གྱིས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་འགོག་
 པ་ཞི་བ་གྲ་རྩོམ་གསུམ་དང་། སྡོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞིས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞུན།
 དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན་གྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྤྱིན་
 པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཤེར་ཐུན་ལ་སྦྱོད་
 པའི་ཆོ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་ཅེས་པས་སྦྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཀློག་
 ཤིག་ཡོངས་སུ་བརྩོས་པའི་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་བཞུན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞུན་བཙུགས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ། རྩ་བར། ལམ་ཤེས་

ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཁེས་སོགས་རྫོག་གཅིག་དང་། འབྲེལ་པར། དེ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཁེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་དག་གི་ཆུམ་པ་ཁེས་པས། གཟུགས་ནི་མི་ཉག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱུང་། ཁེས་
 སོགས་ཀྱིས་མདོ་དོན་འཆད། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། མི་དམིགས་སྟོན་ས་
 ནི། ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། ཁེས་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཤེས་
 པའི་མདོ་དོན་འཆད་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསྟོན་བྱུགས་ལ་འཆད་པར་
 བྱེད་དོ། འོན་འདིར་བརྟན་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེལ་པའི་མི་
 ཉག་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འདིར་བརྟན་ཤེས་བྱ་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྟན་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། སྐབས་
 དང་པོར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་ཁེས་གསུངས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་།
 དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ། ཁེས་གསུངས། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་ཉག་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྟན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བརྟན་
 ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་།
 བྱང་འཕགས་ཀྱིས་འདིར་བརྟན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱར་
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་།

གང་གི་སྒྲིན་མ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྦྱར་བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་
དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྒྲིན་ཉིད་ཉོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། རེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
བསྐྱེད་པ་སྤེལ་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲིན་མ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཞེས་དང་། དེ་མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་དང་། ཀློག་ཀྱི་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཞེས་སོགས་
གྱིས་བཞུན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དེ་ཁྱེད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་གྱི་
ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།
ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བཞུན་བཅོམ་སུ། འཕགས་པ་ཉན་
ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གསུམ་གསུངས། འོན་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པ་པོའི་རྟེན་
གྱི་གང་ཟག་དེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྒྲིབ་མ་བསུ་བའི་ལམ་
གང་དང་། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བཤད་
པའི་མཁྱེན་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་
རིགས་པ་ལ། ཉན་རང་གི་ལམ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་ལོགས་
སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཞུན་མི་དགོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་གང་ཡིན་སྟུང་
ན། དེ་ཡང་མདོ་ལས་སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ། གཟུགས་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཚོར་བ་ལ་ཡང་མ་ཡིན། འདྲ་ཤེས་ལ་ཡང་མ་ཡིན། འདྲ་

བྱེད་ནམས་ལའང་མ་ཡིན། ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པའང་མ་ཡིན། མི་གནས་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་དང་ལྷན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་པ་མེད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཁོར་གྱི་ནང་ནས་སྒྲིའི་བྱ་ཁ་ཅིག་
 གནོད་སྲིན་གྱི་སྐད་ལ་སོགས་པར་ནི་ཤེས་པར་ལུས་ཀྱི་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་
 པར་གསུངས་པ་ནི་མེན་ནོ་སྟེ་མ་པ་དང་གང་གནོད་སྲིན་ནམས་ཀྱི་སྐད་དང་གནོད་སྲིན་
 ནམས་ཀྱི་ཆོག་དང་། གནོད་སྲིན་ནམས་ཀྱི་སྒྲས་པ་དང་། གནོད་སྲིན་ནམས་ཀྱི་རབ་
 དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྒྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་རུང་གི་གང་འཕགས་
 པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འཆད་པ་དང་། རབ་དུ་བརྗོད་པ་དང་།
 རྟོན་པ་དང་། ཉེ་བར་རྟོན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་རུང་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གྲུ་མ་
 གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཕྱ་བ་
 བས་ཀྱང་ཆེས་ཕྱ་བ་དང་། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །
 མདོ་ཆོན་དང་པོས་རང་རྒྱལ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ས་
 བྱེད་པར་འཕགས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་རང་རྒྱལ་ནམས་སྤྱད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་སྟོབ་
 དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་བརྟན་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་
 དུ་བྱེད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་གཉིས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་ལས་བྱེད་པར་འཕགས་པར་བརྟན་ཏེ། དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་བ་དང་ཟབ་
 པར་བརྟན་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཕྱ་བ་དང་ཆེས་ཟབ་པར་བརྟན་

པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་པོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བརྟན་བཅོས་སུ། རང་བྱུང་
 བདག་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བརྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །ཞེས་པ་དང་།
 མདོ་གཉིས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་
 ཏུ་མངོན་པར་བཤིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ་གཞན་གྱིས་བརྟན་ཡང་ཞེས་པའི་སྒྲུལ་རང་
 རྒྱལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲུ་མེད་ལུས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བརྟན་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་
 པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི་སྒྱུར་རག་གི་སྒྲོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགོག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས། །བྱད་པར་འཕགས་ཏེ། རིགས་དང་ལམ་
 བཤོད་ཚུལ་དང་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱེད་ཚུལ་དང་ཚོགས་བསོག་པ་དང་གནས་པ་དང་
 རྒྱ་བ་སྟེ། །བྱད་ཆོས་དུག་གི་སྒྲོ་ནས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་
 རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལ་སྟོས་ན་ཉོན་མོངས་གས་རྒྱུང་བས་འདྲུ་འདྲི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་དཔེན་
 པ་གཅིག་ཕུར་གནས་པའི་བྱད་པར་དང་། བྱང་སེམས་ལ་སྟོས་ན་སྤིང་རྩེ་རྒྱུང་བས་
 གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆེར་པོ་མི་འགྲུབ་ཅིང་རྒྱལ་གས་ཆེ་བས་སྤིད་པ་ཐ་མའི་ཆོ་གཞན་གྱིས་
 བརྟན་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་
 པའི་ཕྱིར། །བྱད་པར་དང་པོ་དེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ལ་སྒྱུར་དགོས་ཏེ། རང་རྒྱལ་
 མཐའ་དག་ལ་གཅིག་ཕུར་གནས་པས་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་
 རྒྱལ་ཁ་ཅིག་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉམས་པར་
 བྱས་ཏེ། རྒྱད་མེན་པར་བྱེད་ཅིང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རྒྱུབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་མཁས་པར་
 བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་མི་སྟོས་
 པའི་བྱད་པར་དང་། རང་རྒྱལ་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་འབྲིང་མན་ཆད་ཏུ་སངས་

རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱུ་འབྱུང་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་
 ཉན་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་ཆོགས་བསགས་ཏེ། མཁས་
 བྱའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བསྐྱེད་པ་སྦོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོས་པའི་
 བྱད་པར་དང་། རང་རྒྱལ་ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་དུ་སངས་རྒྱུ་འབྱུང་བ་མཉེས་
 པར་བྱེད་པ་སོགས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། མཁས་བྱའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་
 ནས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སྦོབ་དཔོན་ལ་སྒྲོས་པའི་བྱད་པར་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་ལྔ་མས་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཆོ་འཆི་ཁར་སངས་རྒྱུ་
 དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་ཁམས་སྟོང་པར་སྦྱོར་བར་གྱུར་ཅིག སྟོན་པ་ཐ་མའི་ཆོ་གཞན་
 གྱིས་བརྟན་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག སྟོན་མེད་
 ལུས་ཀྱི་ནམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་མ་འདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་ཅིག ཅེས་སྟོན་ལམ་
 གསུམ་བཏབ་པའི་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་སྟོན་པ་ཐ་མའི་ཆོ། མྱེད་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་གང་
 རུང་དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟེས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དོད་ཡན་ཆད་རང་རྒྱུད་ལ་
 བསྐྱེད་ནས་ཆོ་དེ་ཉིད་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བར་
 པས་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཆོ་འཆི་ཁར་སྦྱོན་ལམ་གསུམ་བཏབ་པའི་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་སྟོན་
 པ་ཐ་མའི་ཆོ། མྱེད་གསུམ་གྱི་སྟེས་པ་བྱད་མེད་གང་རུང་དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་
 ཏུ་སྟེས་ནས་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཆེན་ཡན་ཆད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ་ཆོ་དེ་ལ་རང་བྱུང་
 གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཐ་མས་སྟེ་བ་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཆོ་འཆི་
 ཁར་སྦྱོན་ལམ་གསུམ་བཏབ་པའི་སྟེ་བ་ཕྱི་མ་སྟོན་པ་ཐ་མའི་ཆོ། མྱེད་གསུམ་གྱི་སྟེས་
 པ་བྱད་མེད་གང་རུང་དམངས་རིགས་མིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟེས་ནས་འབྲས་བྱ་ཕྱི་མ་གཉིས་

རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དེ། ཆོ་དེ་ལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱུང་པར་དང་
 རྒྱན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་གྱི་མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུག་ཡོད་དེ། སྤང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་བདེན་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དང་གནས་དང་གནས་མིན་པ་ནམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དང་པོ་ལ་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་པ་ནི་ངེས་
 པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྐྱ་མ་ཁ་ཅིག དབང་པོ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་། འབྲིང་
 གི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཆོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྟངས་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི།
 སྦྱོར་ལམ་སྤོན་དུ་སོང་གིང་འབྲས་བུ་སྤོན་དུ་མ་བཏང་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་
 དང་། སྦྱོར་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀ་སྤོན་དུ་སོང་པའི་ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་འཐད་དེ། ཀྱན་ལས་བརྟམས་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
 པ་སྤོན་མ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ་སངས་
 རྒྱུ་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་རྟེ་
 གཅིག་ཕྱར་གནས་པའོ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་རྟེ་ཆོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྟུག་བསྐྱལ་
 གྱིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མངོན་ལས། བསེ་
 རུ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱལ་བ་རྒྱལ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་
 ལམ་པས་བསྐྱལ་པ་བརྒྱར་ཆོགས་བསོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གསེར་འབྲིང་ལྟར་ན་ཕྱི་
 མ་གཉིས་ཀྱང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་འདྲ་ཞིང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་གཉིས་དུས་ངེས་
 པ་མེད་པར་ཆོགས་བསོགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱལ་པ་ལ། ཡར་
 བྱང་སོགས་བར་བསྐྱལ་ལ་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་མངོན་འབྲེལ་ལས། བསྐྱལ་
 པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་དག་ལ་སྦྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར་བསྐྱལ་ཆེན་ལ་བྱའོ། །རང་རྒྱལ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་པལ་ཆེར་ཉན་ཐོས་
 གྱི་རྟོགས་པ་སྡོན་སོང་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྣམ་
 པ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ཁྱ་བྱ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཆོགས་ཤིང་^༡
 སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། ལུ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་ཆོས་
 ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་། རྟེན་འགྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་
 ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གནས་པ་དང་། རྟེན་གནས་པ་བསེ་རུ་ཁྱ་བྱའི་རང་སངས་
 རྒྱས་ནི་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུར་གནས་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཆོགས་དང་
 རྟེན་ཅིག་གནས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་བྱུབ་སྟེ། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀ་གྲོང་ངམ་གྲོང་དལ་
 གང་དུ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་རུང་ལུས་ཤིན་དུ་བསྐྱེད་བ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་
 དུ་བརྒྱུམས་པ་དང་། དན་པ་ལ་ཤིན་དུ་གནས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་བསེད་སྟོམས་
 ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་གཅིག་ཕྱི་ཕྱིར་སངས་
 རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བསེ་རུ་ཁྱ་བྱར་གཅིག་
 ཕྱར་གནས་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ན་བསེ་རུ་ཁྱ་བྱའི་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་
 བ་དང་། ཁྱོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་པའི་རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ན་ཆོགས་སྤྱོད་ཀྱི་
 རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་
 ཕྱི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསེ་
 རུ་ཁྱ་བྱའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་པས་རུ་དག་གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་

ཁྱིམ་པ་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་ནམས་དང་རང་སངས་ཀྱིས་གཞན་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་
 གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ནམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚོགས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འོ་ན་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། རང་
 རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། གཟུགས་
 ཉི་ཟེང་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉི་
 ཟེང་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་འདི་སྟུམ་དུ་སེམས་
 པར་གྱུར་ཏེ། གནས་བཟླ་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བཟླ་བར་བྱ་སྟུམ་
 པ་དང་། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྟའི་བྱ་དེ་དག་ལ་སྦྱས་པ། ལྟའི་བྱ་སེམས་ཅན་ནམས་
 ཉི་སྟུམ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པ་ལ་ཡང་སྟུམ་ལྟ་བུར་བཅལ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་
 ནམས་ཉི་སྟུམ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྟུམ་ལྟ་བུར་བཅལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར། འཛིན་རྟོག་
 མི་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར། ཉན་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཏེ་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་པ་ལས།
 མདོ་ཆོན་དང་པོས་གཟུང་རྟོག་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་བཟླ་ན་ཏེ། དེས་རང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་
 འཕགས་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་
 གྱིས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྤོང་པར་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་
 པ་གཉིས། རང་རྒྱལ་ལ་སྒྲོམ་ཏེ་ཟེང་པ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པར་བཟླ་ན་པའི་ཕྱིར། མདོ་

ཆན་གཉིས་པས་འཛིན་ཏེ་གམི་སྤྱོད་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཏེ། དེས་སྐྱུ་མ་མཁའན་གྱིས་
 དེ་ཕྱི་ཤིང་ན་མའང་དུ་སྐྱུ་ལ་པ་ན་དེ་ཕྱི་ཤིང་ན་མའང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཏ་མའང་དུ་འཛིན་པའི་
 ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་དང་། ཤེས་པ་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱལ་སྒོ་བ་པ་འཕགས་
 པས་དེ་མ་ཏོགས་ཤིང་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་མ་སྤངས་པ་དཔེ་དོན་སྐྱར་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནས་ཏེན་རིགས་ཀྱི་བྱད་
 པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡུམ་བར་མར། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་བྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་
 པའི་གང་ཟག་གམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་འམ།
 སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་བྱིན་པ་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་
 དག་གམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་
 ཀྱི་བུ་མོ་དག་ཅེས་གང་ཟག་ལྟ་གསུངས། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཆོ་དང་ལྡན་པ་གང་
 དག་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་ལྟ་བ་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གང་ཟག་གམ། དག་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ཡུམ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་
 གསུམ་གསུངས། སྤྱད་པ་ལས། རྒྱལ་སྐྱོབ་བདེན་ལ་མཁས་དང་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་དང་།
 དག་བཅོམ་བྱེ་མ་བསལ་ཤིང་སྐྱེ་ཤིང་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་
 ཡོངས་སུ་ཟིན་པོ། །ཞེས་གང་ཟག་བཞི་གསུངས། ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་རྩ་རྣམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཆེན་རིགས་བཞི་པ་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་རྩས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མན་རྩ་

བ་དག་མང་པོ་སྤྱལ་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆེན་རྣམས་
 དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་། ཡུམ་
 འདི་ལ་ཡང་མཛོན་པར་ཡང་དག་པར་གཏོར། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་ཏེ། མདོ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་ཁྱད་པར་བརྟན། མདོ་ཕྱི་མས་བརྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉེ་ཁྲི་ནས་གསུངས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་
 དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། རྟེན་
 པ་ནས་གསུངས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་བདེན་པ་ལ་མཁུ་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་
 ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་ཆོགས་ལམ་པ་བརྟན། རྒྱ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་
 པ་ཞེས་པས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་ཏུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་བརྟན།
 དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་བཙུག་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མའི་དགྲ་བཙུག་ངེས་པ་བསལ་གིང་
 མོ་མ་ཉི་ལྔ་དང་པོ་ཞེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་
 མི་སྦྱོར་ལམ་པ་གསུམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེ་ལས། སྤྱལ་
 པའི་མེ་ཏོག་མན་རྩ་ར་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་
 མོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་ཏུ་བརྟེན་
 པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྷན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེའི་དགོངས་པ་
 བརྟན་བཙུག་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། གཟུང་དོན་ཏོག་པ་སྦྱོང་ཕྱིར་དང་། །ཅེས་པས་ཁྱད་
 ཆོས་དང་པོ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་དང་། འཛིན་པ་མི་སྦྱོང་ཕྱིར་དང་ནི། །ཅེས་
 པས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་བརྟན་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་

ལམ་ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཛིན་པ་མི་སྤོང་བྱིར་དང་ནི། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ན། རང་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕ་མོ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། སྤྱིར་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་དེ། དེ་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་རྟོགས་བྱའི་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་མཚུངས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ལྟ་བ་མཚུངས་སམ་སྒྲམ་ན། དེ་ཡང་མཚུངས་པ་ཡིན་དེ། དེ་གཉིས་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ལྟ་བ་མཚུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་མཚུངས་དེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུང་བ་བྱེ་རྒྱུ་དོན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་གང་ཞིག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་བྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་ཀྱི། །ཧྲུ་མ་ཁ་ཅིག སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་དེ། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་བ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཟུང་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་གོང་དུ་བཀག་ཟིན་དོ། །འོན་ཀྱང་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་གང་ཡིན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་རང་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱེམ་པའི་གཟུགས་བྱེ་རྒྱུ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལོ་ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་མདོ་སྐྱེམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལོ་ཤེས་འདིར་བཞུགས་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་མི་བཞག་ཅིང་། སྐབས་

དང་པོར་རང་སངས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལམ་དང་
དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། ། དུང་སེམས་འཕགས་
པས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱོང་གྲོལ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་
གྱིས་ཟེན་པའི་སྒྲོན་མ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟ་མ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲུལ་པ།

མདོ་རྒྱན་སྒྱུར་བ་འདི་ལྟ་ན། །སེང་བཟང་སྐར་ཡང་འོངས་སམ་ཞེས། །

གྲོགས་དག་ཐེ་ཚོམ་མི་བྱ་སྟེ། །མཁས་པ་བརྒྱད་མར་འབྱུང་ངོ་གྱུ། །

འོ་ན་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེའི་
རྒྱ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གྱེ་
མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་འདི་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོན་པ་ནི་
ཤེས་རབ་ཟབ་མོ་དང་ཟུན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་
བརྟན་བཅོས་སུ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།
འགྲེལ་པ་དང་བརྟན་ན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་དངོས་སུ་བརྟན་
པའི་ཤུགས་ལ་གཟུང་འཛིན་ཇས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་པར་རྟོགས་པའི་སྒྱུར་ལམ་བརྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་པའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་
ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དུང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲོམ་
ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་དུང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། སྒྲོམ་
ལམ་སྒྲོམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་ལྟ་ནམས་

གྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་འདི་རྒྱ་དེས་སྒྲུས་སོ། །བརྒྱན་
 པ་ཤུ་རིའི་བྱ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་གང་ནས་བཅལ་བར་བྱ། ཞེས་བྲིས་པའི་
 ལན་དུ་ཤུ་རིའི་བྱས་སྒྲུས་པ། ཀློག་གི་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་རབ་འབྱོར་
 གྱི་ལེན་ལས་བཅལ་བར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གཟུགས་གྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། ཞེས་སོགས་
 མཐོང་ལམ་གྱི་མདོ་རྣམས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་བརྟན་བཅོས་སུ་འབྲེལ་བ་ལ།
 བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་དྲུག་གསུངས། དེ་ཡང་བདེན་
 དང་ཅེས་པ་དང་པོས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲུགས་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མས་
 རྣམ་བུར་སྤྲུགས་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་། བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་། ཤེས་བཟོད་
 བཞི་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དེ་ཅིག་མ་བརྒྱ་དྲུག་ཡན་ཡོན་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། །

སྐབས་འདིར་མཐོང་ལམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་
 གྱི་པའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལུས་རྟེན་དང་སེམས་རྟེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། སྒྲི་མི་སྟན་པ་དང་། ཟ་མ་མ་ཞིང་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྡེའི་རྟེན་ལ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཡོད། ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་རྟེན་ལ་དེ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཆང་ཞིང་འགལ་ཁྱེན་
 དང་བྲལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་འཁོར་བ་
 ལ་སྐྱོད་གས་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེ་བ་ལས། གཟུགས་གྱི་ཁམས་དང་
 གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མདོན་

ཕར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་
 བྱེད་སྐྱོ་བ་ཁྱུང་དུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གོང་ན་སྐྱོ་བ་ཁྱུང་
 དུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པས། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། མི་སྐྱོ། ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། སྐྱིར་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱོ་
 བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཀྱི་ཡོད། རྩེ་བྲག་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱོ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་
 ལམ་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བརྟུ་བ་ལས། བདེན་
 པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 ཉེར་བརྟེན་མི་སྐྱོགས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི་ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཐོབ་པས་
 ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིམས་འདུག་རྣམས་ཞི་གནས་
 བས་ཆེ་ཞིང་ལྷག་མཐོང་བས་ཁྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བརྟུ་བ་ལས། གཟུགས་
 མེད་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་རྣམས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་
 སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་བས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ་ལྷག་མཐོང་བས་ཁྱུང་བ་
 ཡིན་པས། ལྷག་མཐོང་ཁྱུང་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
 མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དངོས་སུ་གསར་

དུ་སྐྱེ་པའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་ཅེ་འི་སེམས་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ་ཞིན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
ཀྱི་སྦྱར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་བས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་སྦྱོར་ལམ་འདྲུག་
ཐོབ་ན། མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པར། ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་གཏན་དང་མདོན་ཤེས་
ཐོབ་པར་བཤད་པ་འགལ་ལོ་ཞིན། དེ་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་བྱད་པར་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་རགས་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་
ངེས་པར་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་འགོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བཤད་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་
ཀྱང་། ལམ་རིམ་ཆེ་བར། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
མེད་པར་བཤད་པས་འགལ་བ་སྤོངས་ཤིག

གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མདོན་པ་འོག་
མའི་ལྷགས་བཞེད་ནས་མི་འཐད་པར་བརྟན་པ་དང་། མདོན་པ་གོང་མའི་ལྷགས་བཤད་
པ་དང་། དབུ་མ་པ་རང་ལྷགས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། མདོད་
པ་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལུ་པོ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་དེ།
དང་པོར་འདོད་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་
པའི་མཐོང་ལམ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལོ་ཆོས་བཟོད་དང་། དེ་ཆེས་དེས་དངོས་སུ་བྱངས་པའི་ཆོས་
ཤེས་དང་། དེ་ཆེས་ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་
གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཆེས་བཟོད་དང་། དེ་ཆེས་དེས་དངོས་སུ་བྱངས་པའི་
ཆེས་ཤེས་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་མཇུག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོམ་མཐོང་ལམ་ཡིན་
 ཏེ། བདེན་པ་སྤར་མ་རྟོགས་གསལ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་
 ལམ་རྩེས་ཤེས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྤར་མ་རྟོགས་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོམ་མེད། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་
 མཐོང་བའི་ལམ། ཞེས་གསུངས། དེ་འཁོག་པ་ནི། འོ་ན་རྩེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་
 ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་བལ། བདེན་པ་སྤར་མ་རྟོགས་གསལ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྩེས་ཤེས་ལ་དེ་མེད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པར་བལ།
 འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལ་མཇུག་པའི་བདེན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྤར་མེད་པའི་མཐོང་བ་མ་ཆང་བས་རྩེས་སུ་ཤེས་
 པའི་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་ཁོ་ནར་
 འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ནི་ཁས་མ་བྲངས་པས་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །ཅེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བརྟུས་པ་ལྟར་ན་དང་པོར་ཁམས་གསུམ་ཀའི་སས་བསྐྱེད་
 གྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་གྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་
 བཟོད་སྐྱེ། དེ་རྩེས་མཐོང་སྤངས་དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྩེས་
 བཟོད་གྱིས་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་རང་འབྲས་འཕགས་
 པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱལོ། ཞེས་འདོན་ལ། སྤྱག་བསྐྱེད་རྩེས་ཤེས་གྱིས་རྩེས་བཟོད་
 ལ་དམིགས་ནས་སྤར་ལྟར་འདོན། བདེན་པ་སྤྱག་མ་གསུམ་གྱི་རྩེས་བཟོད་རྩེས་ཤེས་
 གྲང་དེ་ལྟར་སྤར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་བསྐྱེད་ལོ་མཇུག་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་

ན་སྐར་ནམ་པར་དབྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སེ་སེ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བའི་སྐར་བར་བྱ་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་བ་དེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། ཆོས་
 ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཛུགས་ཐོགས་སུ་ནམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་
 དུ་བྱས་པའོ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། ཞེས་སེ་སེ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་པོ། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། བཟོད་པ་སྤྱག་མ་རྣམས་ལ་
 ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལྟར་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་བཞི་ལ་
 དམིགས་པའི་གཟུང་བ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་
 ཅན་ལེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་པ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་པའོ། སྤྱག་
 བསྐྱེད་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། ཞེས་
 གསུངས།

གསུམ་པ་དབྱུང་པ་རང་ལུགས་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་
 ཆེན་དུ་དགག་གཞག་རི་རྩ་བུ་མངོན་པའི་ཚུལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྐྱེད་
 ཏེ་བརྟན་པ་དང་། འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་བྱེད་མཐོང་ལམ་སྟེ་ཚུལ་

གྲི་རིམ་པ་བཤད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལྷགས་གསུམ་
 བཤད་པའི་ལྷགས་དང་པོ་ན་རེ། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་དེ་
 བདེན་བཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སམ། འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྲི་ཆོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་དུས་སུ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས། ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་། འཁོག་པ་
 མངོན་དུ་བྱེད། ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་པོ་ཅིག་ཅར་
 དུ་སྒྲེབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཤེས་བཟོད་སྐད་
 ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྒྲོ་འདོགས་
 པའི་སྒྲོ་འདོགས་རིམ་གྱིས་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ནི། ལྷ་མ་ཆང་བ་མེད་པར་སྤོང་བར་མི་རུས་པའི་
 ཕྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་མཐོང་བའི་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤྱོད་རོ། །དེ་ཉིད་
 ཀྱིས་ན་འཁོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལམ་སྒྲོམ་མོ།
 ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་
 གཅིག་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བའི་སོ་སོར་རྟོག་
 པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་ཏུ་ཁོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་
 པ་དེས་ན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཟེར་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་པས་ཀྱང་

མི་འཐད་དེ། རི་ཁྱུར་ན་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་བདེན་ཐོབ་པ་སྟེན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་
 པ་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་སྟོན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཅིག་ཅར་
 གྱུ་བར་ཐལ། རླུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། མ་གྲུབ་སྟེ། རླུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་དུས་སུ་འགོག་
 བདེན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བར་ཡིན་ནོ། ཁྱེ་ན། འོ་ན་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
 མ་བརྩུ་དུག་པོ་བདེན་བཞི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སམ་འབྲས་བུའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་སེ་སེར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་
 བརྩུ་དུག་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་
 ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྒལ་ནས་འདི་སྒོམ་དཔོན་གྱི་རང་ལུགས་
 སུ་མངོན་པ་ནི་ངོ་མཆར་སྟེ་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ན་རེ། མཐོང་
 ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྩུ་དུག་སེ་སེར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལས་¹སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། རླུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ དེ་རྟོགས་པའི་ཆོ་མཐོང་སྤངས་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རླུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་དེས་རླུག་བདེན་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཞིག་ དེ་རླུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲུབ་
 འཇུག་ཡིན་པས་བདེན་པ་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྲུབ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་སྒྲ་མཐོང་

པའི་ཆེ་སྒྲིབ་སྤྱིང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷ་བ་
 རྩ་དང་ལྷ་མིན་ལྷ་པོ་རྒྱ་དངོས་པོ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་གང་
 ཞིག་སྤྱག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་བདེན་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
 མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་འཇིག་
 ཆོགས་ལ་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་
 ཆོགས་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐང་བ་ཡིན་ལ་གྲོལ་བ་ནི་དམིགས་སུ་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་
 ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའམ་བདག་མེད་པའམ་
 རྟོང་བ་ཞེས་སྦྱོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བསྦྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ན། དོན་གྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་གཅིག་ །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཆད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་
 གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་རང་
 གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྒྲེ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས། འདི་ཡང་
 སྦྱོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་དུ་མི་སྒྲེ་བར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་

ལ་འདྲི་པ་གང་ཞིག་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་
 བཟོད་དང་། ཆོས་ཤེས་གཉིས་རིམ་བཞིན་དུ་སྒྲེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་
 རྟེན་ཕྱགས་སྤྲོ་བ་པོ་འདི་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པའི་ཐལ་བ་འཕྲུག་
 པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་མཐོང་པའི་ལམ་
 ལས་བསྒྲུལ་པ་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
 སུཛི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལེགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་བ་རྣམས་
 འདྲི་དོ། ཞེས་གསུངས། ལྷགས་གསུམ་པ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་
 པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྒྲེ་བར་རིམ་བཞིན་ཁོ་ནར་སྒྲེ་བ་ཡིན་
 ཏེ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཙུ་བ་ནས་དྲུང་དྲུང་
 བའི་ཕྱིར་དུ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་སྒྲོ་
 འདྲིགས་པའི་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་ལམ་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་ལ་མ་སྒྲུབ་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་
 པའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་སྒྲོ་འདྲིགས་པའི་དཔེ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་དཀར་པོར་
 མཚུངས་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་དུ་འབྲུལ་བ་ཏུ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
 ལམ་པ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གྱུང་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཞུགས་པ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་འབྲས་གནས་སུ་
 འཛིག་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱུག་པོ་རིགས་པའི་སྤྲོ་བས་

གྲིས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱེད་གས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཉམ་གཞག་
 ཐུན་གཅིག་སྟེ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་སེ་སེར་རྟོགས་པའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་
 དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟངས་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་ཤེས་
 མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་འདྲན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་
 རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་རྒྱག་བསྐལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཆད་མར་འགྲོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཐོང་
 སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ལ་ཆད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུ་རྩ་
 མཐོང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་པོ་སྟོན་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་ཆོད་
 པ་བཞིན། མཐོང་ལམ་རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤངས་པའི་
 སྟོན་ནས་དེ་ལ་ཆད་མར་མ་སོང་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུ་རྩ་མཐོང་གི་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱོད་འཛིན་མངོན་
 སུམ་གྱིས་སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་འདོགས་མ་ཆོད་པ་བཞིན་དེ་
 ལྟར་ན་འང་མཐོང་ལམ་རྒྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སེ་སྟེའི་ཆད་མ་དང་ཁྱད་མེད་ཏུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། རྩོ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།།
 ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོས་བཟོད་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱང་ནས་དེས་མ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེས་མཐོང་སྤངས་ལས་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་སྟོན་ནས་
 ཆོས་ཉིད་འཇལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་
 མཐོང་བ་ལས། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།།
 ཡོན་ཏན་གཞན་སྟུར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་ཅི་

ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་བྱུང་ནས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་ནམ་པ་གཞན་
 དག་གིས་བསྐྱེད་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་
 པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐོང་
 བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ནམ་པར་ཤེས་པའི་རང་
 གི་ངོ་བོ་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནའང་ཆ་གང་ལ་གོ་མས་པ་གསལ་བར་
 གྱུར་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་འདོགས་པའི་ནམ་པ་ངེས་པར་སེལ་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེའི་གོགས་
 སུ་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་སེལ་བས་དེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་ནམས་སེ་སྟེ་བོ་ནམས་ལས་
 བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། ནམ་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བས་དེ་
 དག་གི་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་བྱུང་
 པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བེན་ཏུ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས། འདི་ཉིད་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྱུར་པའི་ནམ་གྲོལ་ལམ་
 གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ་བར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་ཞིང་། ངོ་
 བོ་གཅིག་ལ་ཐོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྟོན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་།

ཆོས་པ་བཅོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཅོད་བཞིར་བཞག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་
 ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒྲི་ནས་བཞག་
 པ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་འདི་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མཐུན་
 ཏེ། རིགས་པ་དྲུག་རྩ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་
 ཡོད་ན་ནི། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡང་། །གང་གི་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཞགས་པ། །རྣམ་
 པར་མི་མཁས་དེ་ཡིས་ནི། །རྒྱན་ལས་ཕྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
 དེའི་འགྲེལ་པར་རྒྱ་བས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་བཅོད་པ་བརྒྱུད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དང་ཤེས་པ་བརྒྱུད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་
 འདོད་དེ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་གང་ཞིག རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་མཉན་བྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་
 ཡིན་ན། སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
 རྟུག་བསལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་
 བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མཐོང་
 ལམ་རྟུག་བསལ་ཆོས་པ་བཅོད་ཡིན་ན་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་པ་བཅོད་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཅུ་བར་འདོད་ན།
 མཉན་བྱ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱུབ་ལ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་དེས་མཉན་བྱ་མི་

ཉག་པར་ཆད་མས་ཉིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཉན་བྱ་སྒྲ་
 མི་ཉག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པར་མཛད་ནས་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་དེས་
 ཁོ་རང་ཉིགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་དུ་འཛོག་པར་སྒྲ་བ་ནི་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་ཅིངས་
 པའོ། །བདེན་བཞིའི་གོ་རིམས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་མངོན་པར་ཉིགས་པའི་
 རིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་ལམ་
 སྒྲེ་བ་ན་ཡང་། གོ་རིམས་དེ་དག་དང་མཐུན་པར་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་
 ལས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལ་མི་འགྲིག་པས་ཉན་ཐོས་ལ་འཆད་དགོས་པ་འདྲ་བཞིག་
 འདུག་ནའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བ་བཞག་གམ་
 སྒྲམ་སྟེ་དཔུང་དོ། །འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལ་རྣམ་བཤད་
 ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ཀྱང་མངོན་
 བྱུར་དུ་མེད་ཅེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་མངོན་བྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མེད་ཅེས་ཟེར། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྒྲམ་པའི་སྒྲོ་ཡོད་ཕྱིན་དེ་ཉིད་མངོན་
 བྱུར་ཡིན་པས་མངོན་བྱུར་དུ་མེད་ཅེས་པ་ཆོག་ཙམ་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་ཀྱི་ག་
 ཆེན་མོར། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་མ་ཡིན་པའི་སེམས་མེད་པར་བཤད་པས་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་པ་སྒྲ། རང་གི་ལུགས་ནི། སེམས་དཔའ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་

ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དབང་འཁྱར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སམ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེས་
 ཡོད་གོ་མི་ཚོད་པ་དགོངས་པར་སེམས་སོ། ཉེ་ལ་ཁ་ཅིག་ ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱིས་མ་
 ཟེན་པར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་དཔལ་དེ་ཐེག་ཆེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་
 རང་དབྱ་བཅོམ་རིགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་མི་རུས་པར་ཐལ་བ་སོགས་འཕེན་
 ཏེ་མ་ཁུབ་པ་ཞོ་ནོ། ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་
 འཕྲོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་མ་
 རས་གོང་མར་འཕྲོ་བའི་ཆོ། མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་དུ་འཕྲོ་བ་ཡིན་ཀྱང་།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕྲོ་བའི་ཆོ་ནི་རྗེས་ཐོབ་ནས་
 མཉམ་གཞག་དུ་འཕྲོ་བར་སེམས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
 མ་བརྩུ་དུག་གིས་དངས་པའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པ་དེས་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་
 གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 རས་ཐོབ་པ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་འཕྲོས་པར་འཛིག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི་འོ་ན་འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་འདའ་
 བྱའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་སྒྲེ་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཐོག་མར་སྤོང་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་རྗེས་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་
 དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྤོང་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་རྗེས་མི་རྟག་སོགས་བརྩུ་

དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ལེ་ཤེས་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

འོན་ལམ་ཤེས་བསྟོམ་པ་པོའི་རྟོན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོམ་
 རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཤད་པའི་མཁུག་ཐོགས་
 དེ་མ་ཐག་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་བཤད་པར་རིགས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་
 བསྟོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་ལ་གུས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས་དེའི་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ཆོག་ཉུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་ཐོག་མར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་མདོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་གི་སྟོན་རིག་པར་བྱས་ནས། ལམ་ལ་སྟོབ་པར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་
 རས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱེན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་འོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྟོན་རིག་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཞི་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དང་།
 ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། ཞེས་སོགས་སྟོམ་ལམ་
 གྱི་བྱེད་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས་དེའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོམ་སུ་འགྲེལ་བ་ལ། ཀུན་
 རས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྟོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
 ལ་དུག་ཡོད་དེ། སྟེས་བྱ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བཞི། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་ བདག་
 འབྲས་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་མཐུན་ཁྱེན་གྱི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་
 དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགལ་ཁྱེན་སེལ་བའི་རྒྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་
 སེམས་ཞི་བ་དང་དུལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བསལ་ཏེ་དགེ་བའི་བསེས་གཉེན་ཐམས་ཅད་ལ་གུས་པས་འདུད་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཉང་གི་འགལ་
 རྒྱུན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱིའི་འགལ་རྒྱུན་མ་རོལ་གྱི་དུག་
 གམ་མཚོན་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཙ་རྟགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ཐོབ་བྱའི་ནམ་མཁུན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་
 པའི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་
 སྒྲོམ་ལམ་པ་རང་ཉིད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནམ་
 སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་དེ་ནམ་
 སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་
 དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཐོབ་ཐྱིང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་བསྒྲོམས་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་
 རྒྱལ་དེ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་
 པ་དང་། བརྟེན་པ་སྒྲོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། ལུས་རྟེན་བཤད་པ་དང་། སེམས་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ལ་སྟེ་བ་དང་། རང་

ཀྱལ་གྱི་སློམ་ལམ་འདྲི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་འདྲི་
 གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
 མེད་དེ། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་བྱང་འཕགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱད་
 པར། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཡ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། གཟུགས་མེད་ཁམས་
 སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་འདྲི་སེམས་དང་སྤྱིད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་
 སློམ་ལམ་བསྐྱེད་པ་མེད། ཐེག་ཆེན་པ་ནི་འདྲི་སེམས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
 གཞི་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སྟེ་སྤྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སློམ་ལམ་བསྐྱེད་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདྲི་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་
 དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སློམ་པ་ལས་ན། འདྲི་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་
 པའི་ས་དགུ་པའི་ལམ་བཟུང་བར་བྱའོ། གང་ཡང་། འདྲི་པ་ཁམས་དང་སྤྱིད་ཅེ་
 ན་༥ བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཞེས་བཞིན་པ་ནི། ཐབས་ལ་མི་མཁས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་འོ། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་
 ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སློམ་ལམ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་
 སློམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་པར། བྱེད་པའི་འོག་དུ་སློམ་པའི་ལམ་
 རྟེན་༥ དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་
 སོ་༥ ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའང་ཡིན་
 ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཆུབ་ལ་ཆོས་སྤྱིའི་ལག་རྩེས་འཛིག་པའི་ཕྱིར་

དུ་མཉམ་གཞག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་དང་།
 གཟུགས་སྐྱའི་ལག་རྒྱུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་དུ་རྩིས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་
 ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་འཛོག་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྐབས་འགར་རྩིས་ཐོབ་ཡོ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་དང་
 མཉམ་གཞག་ཡོ་ཤེས་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད། སྐབས་འགར་སོ་སྐྱའི་མངོན་རྟོགས་ལ་
 ཟག་བཅས་དང་། འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད། སྐབས་འགར་
 གློ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛོན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དང་
 བྲལ་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཤད་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རང་ལུགས་ཕྱི་
 མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གློ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛོན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་^༡ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེ་
 དང་བྲལ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྩིས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་
 རོ་བོ་ཡིན། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ། བསྐྱོ་བ་སྒྲོམ་ལམ།
 རྩིས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཕྱི་མ་ལ་དབྱེ་ན། སྐབས་སྒྲོམ་ལམ་དང་། རྣམ་
 དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། དེ་ལྟར་ཆོག་གསལ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་
 པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །འདིར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དང་རྩིས་སུ་ཡི་
 རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ནི་དག་པ་འཛོག་རྟེན་པའི་གནས་སྐབས་རྩིས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་
 སྒྲོར་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་སྐབས་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡོ་ཤེས་སོ། །ཞེས་

༡༽ སྐར་རྩིང་ ༡༣༥/ན/༩ ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་ ༣༽ སྐར་རྩིང་ ༡༣༥/ན/༩ ངོ་བོ་དང་།

གསུངས། འགྲེལ་ཚིག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ སློབ་དཔོན་ཚོས་བཤེས་
 གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་
 བཞེད་ཅེས་སྒྲ་བཞི། མི་བཞེད་བཞིན་དུ་ནན་གྱི་གལ་གཙུ་བའོ། །འོ་ན་མོས་པ་སྒྲོམ་
 ལམ་དེ་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐུད་པ་དུག་པའི་སྐབས་
 སུ་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་སའི་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཤེས་
 རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་མཆོད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ་མཆོད་
 པ་གཉིས་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མདོ་རྣམས་
 བཀའ་སྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་
 བྲིས་ཤིང་སྒྲེགས་བཅ་དུ་བགྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བགྱིས་པ་དང་། ཡོངས་
 སུ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་བཙུག་ཏེ།
 མཆོད་པ་བྱས་ན་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་
 གྱི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱས་མཆོད་པ་
 མཉེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་གྱིས་
 གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་
 སུ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། མོས་པའི་
 ཡུལ་བཤད་པ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་པོ་དེ་མོས་པའི་ཡུལ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཞུང་ལམ་འབྲས་
 ཐུའི་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་སེམས་བྱུང་མོས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 ཆོག་གསལ་ལས། འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ངེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་འཛོན་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ། གཉིས་དོན་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་
 སྒྱུར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེས་བསམ་པ་གཞན་
 དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྒྱུར་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ། གཞན་
 དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པར་མ་ཟད་སྒྱུར་བས་ཀྱང་
 གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་
 གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་པའི་རང་བཞིན་
 གིས་བྱེད་པའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་
 པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་ཟེར།
 མི་ལགས་ཏེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སྒྱུར་པའི་སྒྲོན་ས་གཞན་དོན་གཙོ་
 བོར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཚུགས་ཕྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དྲངས་པའི་ལུང་གིས་མི་གཞིད་དེ། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡུམ་གཞུང་ལམ་
 འབྲས་ཐུའི་ཤར་ཕྱིན་གསུམ་རང་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་པར་བྱེད། གཉིས་དོན་
 མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་མོས་
 པར་བྱེད། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་ཡུམ་གསུམ་གཞན་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་

སུ་མོས་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པས་
 མཉམ་གཞག་ཏུ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བསྒྲོམས་པ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུམ་གཞུང་
 ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བའམ་མོས་པ་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པ་གཅིག་ཉིད་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ཀར་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་ལམ་
 འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་པོ་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་
 པའི་ཆ་ནས་གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འགྲེལ་
 པར། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྲུང་ཁྲུང་ས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་བཞིན་དུ་
 བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས། བཞི་པ་ས་མཚམས་ལ་རོང་
 རྟེན་པས། རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཏེ།
 ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པས་ང་རྒྱལ་ཕྱོང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་
 ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྐྱུས་ཏེ། ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་བས་བདག་གཞན་མཉམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ས་བརྒྱུ་པས་བསྐྱུས་ཏེ། དེར་
 གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བའི་ས་པོན་མ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་
 པ་ཞེས་དང་། རང་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་མོས་པ་ཞེས་
 དང་། འདི་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཟེར། ཇི་སྐད་སྐྱས་པ་ལུང་དེ་ནམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། མ་དག་ས་བདུན་གྱི་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་ཕྱོང་ཡིད་པས་རང་དོན་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་གཙོ་བོར་བཞག་ས་བརྒྱད་
 པ་དང་ས་དགུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ང་རྒྱལ་ཕྱོང་མེད་ཅིང་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་

པས་གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་གཅི་བོར་བཞག་ས་བརྒྱུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་
 དོན་བྱེད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་མཐུན་པ་ཐོབ་པས་གཞན་དོན་མོས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་གཅི་བོར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱིར་སྒྲིམ་ལམ་དགྲུ་ཀའི་རྗེས་ཐོབ་ན་མོས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་གསུམ་གསུམ་བཞག་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རང་དོན་མོས་པ་
 སྒྲིམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། གཞན་དོན་
 མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་བཞག་དགོས་ལ། དང་པོ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་
 ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཡིན་དགོས། གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་དང་། གཞན་དོན་
 མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་རྒྱུད་རྒྱུད་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོན་མོས་པས་གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱུར་བསྐྱོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་
 ཙ་གསར་དུ་བསོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་བསྐྱོད་པས་གཟུགས་སྤྱིའི་རྒྱུར་བསྐྱུར་
 ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མོས་པའི་ཕན་ཡོན་
 རྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡུམ་འདི་ཡོད་པས་མདོན་མཐོངས་ལེགས་སོགས་ཡོད་ཅེས་པ་དང་།
 མོས་པ་སྒྲིམ་ལམ་བསྒྲིམས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོད་བཀྲར་བསྐྱུགས་
 པ་གསུམ་མཛད་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཉན་རང་གི་གཞི་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་དང་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་བསྐྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྐྱོར་བ་སྒྲིམ་ལམ་གསུངས་པ་ཡིན་རྟེ།
 ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་བསྐྱོར་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་རྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་
 བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་

བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་བསྟོར་འདི་ནི་ད་རབ་ཅེས་བྱ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་
 ཞེས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟན་
 བཅོས་སུ། ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་
 འདིས་བསྟོར་བ་བསྟན་ཆུལ་ཡོད་དེ། ཀྱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟོར་བའི་རང་བཞིན་
 དང་། ཀྱང་པ་གསུམ་པས་བསྟོར་བའི་རྗེས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། ཀྱང་པ་བཞི་
 པས་བསྟོར་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། དཔེན་དང་ཞེས་པས་བསྟོར་བ་
 པོ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་བསྟོར་ནམས་ཚོགས། རང་བཞིན་དྲན་
 པའི་སྦྱོང་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅུ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་
 པ་དང་། ཐབས་བཅས་ཞེས་པས་ལ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་དགེ་ཅུ་ལ་བཟང་ངན་དུ་
 བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་ཞེས་པས་བསྟོར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་
 འགོག་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཅེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ནས། འཁོར་བའི་རྒྱུ་མི་བསྟོར་བའི་སངས་རྒྱུ་གྱི་རྒྱུ་བསྟོར་བ་དང་།
 བསྟོར་བ་གཞན་ནི་ནམ་གསུམ་པོ། ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་བསྟོར་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར། བསྟོར་བ་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རོ་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྒྲིམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ལ་གནས་
 པའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་གྱི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཅུ་རྗེས་བྱང་དུ་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་
 ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བསྟོར་བ་སྒྲིམ་
 ལམ་ལ་ལྟོག་ཆས་དབྱེ་ན་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། རོ་བོའི་སྒྲིམ་ནས་དེ་ལྟར་དུ་མེད་
 དེ། བསྟོར་བ་སྒྲིམ་ལམ་ཡིན་ན་བསྟོར་བ་སྒྲིམ་ལམ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་མཐའ་དག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར།

དགེ་ཙམ་གསལ་པ་བསྐྱོད་པས་གཟུགས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལྟར་བསྐྱུར་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་
 ཉིད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྗེས་སུ་
 ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྐྱོད་པ་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་
 སུ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཙམ་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ན། རབ་
 འགྱུར་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་ཇི་ཅམ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་
 པའི་ལན་དུ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་བཀའ་སྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་ལྟར་ལས། བཅོམ་
 རྩན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བཅམས་ཏེ། ཐབས་
 ལ་མཁས་པས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་དགེ་བའི་ཙམ་བའདེ་དག་གླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྗེས་སུ་ཡི་རྩལ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། ཐབས་
 དང་མི་དམིགས་པ་དག་གི་ ཞེས་སོགས་གསུངས། རྗེས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རོ་
 བོ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་ཙམ་
 ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམས་པའི་ཡིད་བདེ་ནི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཚུངས་པར་
 རྩན་པའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་ཤོགས་ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། བྱང་
 སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིས་བསྐྱོད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་མོས་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱུང་བྱང་། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་
 གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་
 ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་དགོས། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཙོ་སེམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་སྒྲོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་

ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྡེ་ཆ་ནས་མོས་པ་སྤྲེངས་སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་བཞག་སྟེ། ཡུམ་དོན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མོས་པ་སྒྲོམ་ལམ་དེ་
 བཞག་རང་གཞན་ཀྱི་དགེ་ཅ་རྩོགས་བྱང་དུ་བསྐྱར་བར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བརྩོ་བ་སྒྲོམ་
 ལམ་དེ་བཞག་རང་གཞན་ཀྱི་དགེ་ཅ་ལ་དགའ་བ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་རྩོ་
 སུ་ཡི་རང་སྒྲོམ་ལམ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འོན་དགེ་ཅ་བསོག་པ་པོ་དང་དེ་ལ་དགའ་
 བ་བསྒྲོམ་པ་པོ་གཉིས་དགེ་ཅ་མཉམ་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་
 སྒྲོ་མཉམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་འཕྲོ་བ་པའི་དོན་ཡིན་གསུང་མི་ལེགས་ཏེ། དགེ་
 ཅ་བསོག་པ་པོས་ཀྱང་རང་གིས་བསགས་པའི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་པས།
 དགེ་ཅ་བསགས་མ་བསགས་བྱུང་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོ་མཉམ་པ་ལ་བསོད་
 ནམས་འཕྲོ་བ་པ་ཅམ་དུ་མཉམ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། །

འོན་གཟུགས་སྐྱེའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ་
 གསུམ་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཚོས་སྐྱེའི་ལག་རྩེས་འཛིག་བྱེད་མཉམ་གཞག་གིས་
 བསྐྱས་པའི་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་འཆད་ཚུལ་རྩེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་བརྩོ་བ་དང་རྩོ་སུ་ཡི་རང་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མེད་མེགས་པར་རྟོགས་
 པའི་ཡུམ་ཀྱི་དགེ་ཅ་བརྩོ་བ་དང་རྩོ་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་
 ལ་ངོ་པོ་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ནི་ཤིན་དུ་རྣམ་
 པ་དག་པས་ན་སྒྲུང་བར་བབྱེད་པའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས།
 དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྒྲོམ་ལམ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་

ཐོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་
བགྱིད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་གྱི་ཡུམ་འདིས་ནི་ཕྱིན་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན། ཅེས་པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་
ཅེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བ་མེད་
པ་དང་། གྱུ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དམིགས་
པ་མེད་པ་དང་། འཇིགས་པ་མེད་པར་ཡུམ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་
དང་། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་ལེན་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། མི་འདོར་
བ་དང་། མངོན་པར་མ་ཆགས་པ་དེ་ལྟར་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཡུམ་
འདི་ནི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་
པ་སྟོན་ལམ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྟར་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དང་པོས་ངོ་བོའི་བྱང་པར།
མདོ་གཉིས་པས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་པར། གསུམ་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱང་པར།
བཞི་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར། ལྔ་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའི་
བྱང་པར་སྟོན་པའི་བྱིར། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་སྟེ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་
ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཞེས་སོགས་གསུངས།

གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྟོན་ལམ་ལ་ཡང་བྱང་ཆོས་ལྔ་ཡོད་པའི་རྒྱུའི་བྱང་པར་སྟོན་
པའི་མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཕྱོགས་བརྒྱའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཆད་མེད་གངས་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ནས་འདིར་འོངས་གིང་སྦྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་
དང་། བྱང་ཆེན་འདི་ནི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་བྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གངས་མེད་ཆད་མེད་པ་ནས་
སྒྲུབ་པའི་ཐོག་སྐྱབ་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྟར་པར་འབྱུར་བ་སྟེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་

རྒྱུན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྤྱད། ཞེས་དང་། སྤང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་
 པར་གཟུང་སྟེ་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཙོན་པར་བྱེད་པ་དང་།
 ཞེས་དང་། རྒྱུས་བྱ་སྐྱེན་པ་དེ་དག་ནི་བདུད་གྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་
 ཟབ་མོ་ལ་མི་མོས་གིང་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་
 ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྤང་
 གི་སྦྱོང་པ་ཅན་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་དེ་བཞི་
 དང་ཇུན་པའི་རྒྱུས་བྱ་སྐྱེན་པ་དེས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བརྟན་པ་ཡིན་
 ཏེ། མདོ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དང་། མདོ་ཕྱི་མས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་
 ཁྱད་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དང་པོས་སངས་རྒྱུས་བརྟེན་བཀྱར་བ་
 དང་། གཉིས་པས་སྤོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གསུམ་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཐབས་
 མཁས་དང་ཇུན་པ་དེ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཕྱི་མས་བདུད་གྱི་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱབས་པ་སོགས་བཞི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 པ་ལ་བརྟན་བཙོས་སུ། སངས་རྒྱུས་བརྟེན་དང་རྒྱུན་སོགས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 མདོ་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཙོས་སུ། ཆོས་ཀྱི་འཕོངས་པའི་རྒྱ་དག་
 ཉི། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྣམ་དག་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་
 ཉི། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་
 པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་
 པ་དེ། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་

ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་ཅིང་ཐ་མི་དད་པ་མ་ཆད་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་འདིས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བརྟན་ཏེ། དེའི་
 ཡུལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་ཤུགས་ལ་འཕངས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བདེན་གྲུབ་
 གྱི་རྩི་མས་དག་པ་དང་། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་གྱི་རྩི་མས་དག་པའི་རྣམ་
 དག་གཉིས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཆད་མས་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་སྟེ། དབྱེད་དུ་
 མེད་པར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་དོན་
 ཡང་ཡོད་དེ། གཞི་ལ་བཀར་ན། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་རྩི་མས་དག་པས་དག་པ་དང་། དེའི་
 ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་རྩི་མས་དག་པའི་དག་པ་གཉིས་
 ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཆད་མས་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་སྟེ་དབྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྒྲོ་བྱར་རྣམ་དག་གི་དོན་འཆད་པ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། འབྲས་
 བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་གསུངས། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་
 བུའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུག་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཆ་གི་དང་མྱ་ངན་དང་སྟེ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་སྤྲུག་
 བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འབྲུག་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱོན་
 པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཚུལ་བྱིམས་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་
 དག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་

བཞུག་ཏེ། མདོ་དང་པོས་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་དང་། གཉིས་པས་འབྲས་
 བུ་རང་ཀྱལ་གྱི་རྣམ་དག་དང་། གསུམ་པས་འབྲས་བུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བཞུག་
 པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ནི་འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་པ་ལས་མདོ་དང་སྦྱར་
 རྒྱལ་མ་གསུངས། རྣམ་དག་དེ་ལ་ནི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་མཐའ་འདས་ཀྱི་རྣམ་
 དག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཨ་མྱ་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་མཐའ་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་ཅིང་།
 མཐའ་ལ་དངོས་པོའི་མཐའ་དང་དུས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་
 པར་སྤངས་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། མི་འགྱུར་པའི་ཆོས་
 སྒྲིབ་སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བཞུག་བཅོས་སུ། ཉན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས། རྐབས་འདིར་མདོ་བཞུག་བཅོས་སུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་ཀྱལ་གྱི་
 རྣམ་དག་འཆད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་སེ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་
 གྱི་བྲལ་འབྲས་ནི་སྦྱོར་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་
 ཞར་བྱུང་གི་རྒྱལ་དུ་བཞུག་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྣམ་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་མདོ་ལས་
 རྒྱལ་པར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་
 རང་གི་རྣམ་དག་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁུང་དུ་འཁུང་དུ་
 སོགས་དགུས། ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྟུས་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོའི་
 ཆེན་པོ་སོགས་དགུ་སྟོང་ལྟས། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་

གྲིས་དེ་སྤྱང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་
 པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་གསུངས། རྩ་པ་རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ལ་ཁྲུན་ཀ་སྤྱང་ཚུལ་གྱི་བྱང་
 པར་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ་འཕགས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་
 ལ་ཁྲུན་ཀ་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་
 སྒྲོམ་སྤངས་དགུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དག་པ་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཉེན་
 པོའི་སྒྲོམ་ལམ་དགུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལན་ལ། གཉེན་པོ་སྒྲུ་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་རང་གི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཁམས་གསུམ་
 གྱི་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་གྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྷན་
 འདས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། ལམ་ནི། ཁམས་གསུམ་
 གྱི་། གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་དེས་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏེ་གསུམ་ནས་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇལ་བ་སྟེ་འཛིན་པ་ཤེས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་སྟེ་གཟུང་བ་ཡུལ་བདེན་
 སྤྱང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཏེ་གསུམ་པའི་སྒྲོན་ས་དེའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་མ་འཆལ་ཏོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ།
 འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་གསུངས། ཅོད་ལན་དངོས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་མཐོང་ཐལ་འགྱུར་ལ་མ་བྱུང་སྟེ། སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་
 པ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་

ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐན་
 པར་ཡང་མི་བགྱིད་མི་ཐན་པར་ཡང་མི་བགྱིད། ཞེས་གསུངས། ཁོ་ན་རེ། བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲོམ་ཏེ་བྱུང་པ་མེད། དོན་དམ་ལ་
 སྒྲོམ་ཏེ་འདོད་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་
 འདི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ལ་སྒྲོམ་ཏེ་བྱུང་མེད་དང་། དོན་དམ་
 ལ་སྒྲོམ་ཏེ་འདོད་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་དང་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་
 ལ་ལྷན་ཀའི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་རྩའི་རྒྱུད་རྩ་སོགས་དགུས་སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་
 འཛིན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུ་སྤྱོད་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་རྩས་སྒྲོམ་
 སྤངས་བདེན་འཛིན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་མི་རྩས་ཤིང་། སྒྲོམ་སྤངས་བདེན་འཛིན་རྒྱུད་རྩ་སྤྱོད་
 བ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཤེད་མ་སྒྲོབས་རྒྱུད་རྩས་
 དགུ་སྒྲོབས་ལྡན་འཛོམས་མི་རྩས་ཤིང་། དགུ་སྒྲོབས་རྒྱུད་རྩ་འཛོམས་པ་ལ་གཤེད་མ་
 སྒྲོབས་ལྡན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། ལན་ནི་དེའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དཔེར་ན། གོས་
 ལ་ཆགས་པའི་རྩི་མ་རགས་པ་འཕམ་ཆེན་པོ་སེལ་བ་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་
 མི་དགོས་ཤིང་། རྩི་མ་ཕྱ་མི་སེལ་བ་ལ་བཙོ་སྒྲག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་དགོས་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། འོ་ན་ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་རི་ལྟ་བུ་

ཞེན། འདི་ལ་ལོ་ཆེན་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྒོ་མ་ལམ་དང་པོ་ལ་ཡོན་ཏན་མཛོན་
 པར་སྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་མ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་དང་། དོན་དམ་ནམ་
 མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་འཛོག་པ་མི་འཐད་དེ། ཀུན་
 རྫོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་ཡོད་པ་གང་ཞིག དོན་
 དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་གྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡུམ་གྱི་དགེ་བ་བསྟོ་བར་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པར་མི་
 དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གི་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་ནམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འདོད། །ཡང་
 ཁ་ཅིག་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་མཉམ་གཞག་
 ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འགལ་དགོས་པ་ལ་
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནམ་
 དག་སྒོ་མ་ལམ་འཆད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་
 སྒོ་མ་ལམ་གཅིག་ཉིད་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་དང་ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་གཉིས་ཀར་འཛོག་སྟེ།
 རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་ཆ་ནས་སྐྱབ་པ་སྒོ་མ་ལམ་དང་། སྤངས་
 པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཛོག་པའི་ཆ་ནས་ནམ་དག་སྒོ་མ་ལམ་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱས་པ།

ནམ་མཁའ་བཟོན་པའོད་པའི་ཐབས་གཅིག་ལ། །ལམ་ཤེས་མཆོན་པའི་ཆོས་བཙུ་གཅིག །

མདོ་རྒྱན་སྤྱར་བ་ལྟར་བྲངས་ཏེ། །ལེགས་པར་བཤད་འདི་ཨི་མ་མཆར། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་ཨན་ངག་གི་བརྟན་བཙུགས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་
 མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༥ འོན་སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་འདིར་གཞི་ཤེས་
འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་གཉིས་པར་བརྟན་
པའི་སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ། སྐབས་གསུམ་
པར་བརྟན་པའི་སྒྲེས་བྱ་འབྲིང་དང་བྱན་མོང་པའི་ལམ་རིམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་མི་རྟག་
སྐགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བློ་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དགོས་ཏེ་ལམ་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་རྒྱུད་སྐགས་བཞི་ཐོབ་
པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་དང་པོར་བརྟེན་པའི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་
པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་སྒྲིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་འདིར་
བརྟན་པའི་མི་རྟག་སྐགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉམས་ལེན་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡང་ཉི་ལྔ་དང་ལས། ད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་རེ་ཞིག་
འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས། ཞེས་དང་།
འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་།
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། ཞེས་གསུངས། འོན་སྐབས་གསུམ་པས་གཞི་ཤེས་རྗེ་བྱ་

ཞིག་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྤུ་མ་ཁ་ཅིག་གཞི་བདེན་
 ལྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་ཐ་སྟངས་བུས་པ་དེ་
 ཡིན་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཡིན་ཟེར། དང་པོ་
 མི་རིགས་ཏེ། གཞི་བདེན་ལྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉེན་པོ་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྟངས་འཕགས་སེང་གང་གིས་ཀྱང་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་རིགས་
 ཏེ། མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་རང་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་ནས་ཉམས་སུ་མེ་ལེན་པའི་ཕྱིར། རུང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་ནི་མི་རྟག་
 པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའི་ཞེས་པའི་མདོའི་བརྟན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་མི་རྟག་སྟོགས་བརྒྱ་དུག་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་མཐའ་གཉིས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་དུ་བརྟན་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལག་རྩེས་མི་འདྲ་
 བ་གང་གིས་འཛོག་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་མི་
 རྟག་སྟོགས་བརྒྱ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་
 དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འོན་སྐབས་འདིར་གཞི་ཤེས་
 འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པར་གཞི་ཤེས་བརྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་
 གཉིས་པར་མི་རྟག་སྟོགས་བརྒྱ་དུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟན་ཟེན་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་ལ་མ་ཁུབ་སྟེ། སྐབས་གཉིས་པར་དེ་བརྟན་ཟེན་
 ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་བརྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བཤད་
 ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་

སུ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་པ་མེན་
 རྒྱུ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་ཞེན། དེ་བཅོམ་པར་
 གྲུ་སྟེ། དེ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི།
 རྒྱུ་པ་མི་དམིགས་སྟོན་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མི་དམིགས་
 པར་བསྟོམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་རྒྱུ་བསེམས་
 དཔས་བསྟོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཅོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་མི་དྭག་པ་ལ་སོགས་པའི་
 རྒྱུ་པ་འཕངས་པ་རྒྱུ་ལ་གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་དོན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་
 གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་འཆད་པ་ལ། མདོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་བསེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྒྱུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་
 མཐའ་མ་ལགས། སྤོང་ལྟར་མཐའ་མ་ལགས། གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་དམིགས་ལགས་
 སོ་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཡུམ་དེ་སྤྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་རབ་འབྱོར་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བསྟན། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 སོ་གསལ་སྟོན་གཅིག་གསུངས། འོ་ན་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་སྤྲིད་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
 ལ་མི་གནས་མོད། བར་ན་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་རྒྱུ་མཆན་
 ཡོད་དེ། དོན་དམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱུ་མཆན་དེ་རྒྱུ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ན་གཞི་ཤེས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་སངས་རྒྱུས་བྱང་
 སེམས་ལ་ཉེ་བར་རྒྱུ་བ་པ་ལྟར་བྱེད་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཤེས་བསྟན་ཉན་རང་ལ་

རིང་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགྲེལ་པ་ནས་ཁ་བསྐང་ནས་འཆད་དོ། འོ་ན། ཤེས་པས་སྲིད་
 ལ་མི་གནས་ཤིང་། སྲིད་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་དང་། ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་མཁའ་ས་པ་ཁ་ཅིག་ ཀླུ་པ་དང་པོས་ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་
 ཤེས་པ་ལྟན། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་
 གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། ཀླུ་པ་གཉིས་པས་སྲིད་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་
 ཤེས་པ་ལྟན། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྲིད་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་
 པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། ཀླུ་པ་དང་པོས་ཤེས་པས་སྲིད་མཐའ་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལྟན། དཔེར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུ། ཀླུ་པ་གཉིས་པས་སྲིད་རྒྱུ་ལ་མི་གནས་
 པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལྟན། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྲིད་རྒྱུ་ལ་མི་
 པོ་ལྟ་བུའོ། །

འོ་ན་འདིར་བསྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་སྟེ། འདིར་
 བསྟན་ཀུན་རྩལ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་། འདིར་བསྟན་དོན་
 དམ་ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བ་དང་། འདིར་བསྟན་བྱང་སེམས་ལམ་
 ལ་སྟོས་ཏེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་དོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདིར་བསྟན་
 ཀུན་རྩལ་ལ་སྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ། འཁོར་བའི་མཐའ། ཉག་
 མཐའ་རྣམས་དོན་གཅིག་ དཔེར་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡུན་རིང་

སྤོར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ། དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དྲག་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པས་བརྟན། འདིར་བརྟན་ཀྱན་རྫོང་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ། བ་
 རོལ་གྱི་མཐའ། ཟུང་འདས་ཀྱི་མཐའ། ཆད་མཐའ་ནམས་དོན་གཅིག་དཔེར་ན་
 སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་ལྟ་བུ། དེ་ནི་སྤྱིང་རྗེས་པ་རོལ་གྱི་
 མཐའ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པས་བརྟན། གཉིས་པ་འདིར་
 བརྟན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། ཉག་པ་མཐའ་བཟུང་
 གི་སྒྲིན་མ་འཁོར་བ་བདེན་གྱུ་བ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། ཟུང་འདས་
 བདེན་གྱུ་བ་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་འཛིན་པ་འཁོར་བ་ལ་དོར་བྱར་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་དང་། ཟུང་འདས་ལ་སྐྱང་
 བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན་ཞེས་ལམ་
 གྲུགས་ལས་བཤད། གསུམ་པ་འདིར་བརྟན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་
 མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པ་འདིར་
 བརྟན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་བརྟན། སྲིད་
 པར་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཟུང་འདས་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྐྱང་བྱར་ཞེན་པ་འདིར་
 བརྟན་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་ཡིན། དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་
 པ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་
 བརྟན། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། སྤྱིང་བརྩེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་སྲིད་མཐའ་
 ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལ་དགོངས་སོ། །

འོ་ན། འདིར་བརྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་རི་ལྗར་ཡོད་ཅེ་
ན། དེ་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ནམས་འདིར་བརྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་
ལ་མི་གནས་ཤིང་ཞི་མཐའ་ལ་གནས་པར་འཛོག་སྟེ། སྲིད་པ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་ཆད་
པའི་མུང་འདས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་སྟོབ་པ་འཕགས་པ་ནམས་འདིར་བརྟན་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་ཤིང་། ཞི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ་ལས་ཉོན་
གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་མུང་འདས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་
འཕགས་པ་ནམས་འདིར་བརྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ།
དེས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར། དམན་ལམ་རྫོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་མོས་སྦྱོད་པ་ནམས་འདིར་བརྟན་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལ་གནས་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་ལམ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་ལ་ནི་མི་གནས་ཏེ། སྲིད་པར་
སྐྱེ་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། འདིར་བརྟན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་གང་ཞེ་ན། མི་
རྟག་སོགས་བརྩུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་དེ། འདིར་
བརྟན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའི་
གཙོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་
པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་འདིར་བརྟན་ཀུན་
རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཞི་མཐའ་རྣུང་བའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་
རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་འགོག་པའི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཏུས་

གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤིང་ཕྱིན་དེ་འདིར་བརྟན་དོན་དམ་ལ་སྟོན་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འཁོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞི་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་རྗེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་སྟེ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གྲངས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་བྱང་སེམས་ལམ་ལ་སྟོན་པའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་འཁོག་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱིན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལག་རྗེས་ཡོད་དེ། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོན་པའི་སྲིད་མཐའ་འཁོག་ བདག་མེད་ཕྱ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེས་དོན་དམ་ལ་སྟོན་པའི་སྲིད་མཐའ་འཁོག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལག་རྗེས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འདིར་བརྟན་ཀྱན་རྫོབ་ལ་སྟོན་པའི་ཞི་མཐའ་འཁོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཞི་ཤེས་པའི་ཤིང་ཕྱིན་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་དང་ཉན་རང་ལ་རིང་བ་གྲུབ་མོད་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྲུང་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བརྟན་པའི་ཡུམ་ལ་བདེན་པར་བརྒྱུད་པའི་ཉེས་དམིགས་རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ཆུན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རོ། རིང་དུ་བགྱིད་དོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། བདེན་པར་མ་བརྒྱུད་པའི་ཕན་ཡོན་རབ་འཕྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ཆུན་འདས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་
 ཆེའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། དེ་
 ཉི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་གཞུང་འདི་གང་
 ལས་འཕྲོས་ན། ཏུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་པར་
 གསུམ་ཅན་གྱི་གཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤར་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་
 ཉེ་བ་དང་ཉན་རང་ལ་རིང་བ་ཡིན་ཏེ། ཏུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྟན་པ་ནི་གང་
 ལ་ཅོད་པའི་གཞི་ཡིན། གང་ཟག་གང་གིས་ཅོད་ན། ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱུང་མཐའ་སྒྲུབས་ཅོད། ལུལ་ཇི་ལྟར་ཅོད་
 བ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བྱུང་པ་མ་དེས་པར་ཐལ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་ཏུས་གསུམ་
 བདེན་སྟོང་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཡིན་ན་
 གཞིའི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་སྟོང་བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་
 ཉི་མཚན་པར་བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བེད། ལན་ནི་ཏུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ལམ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་
 སེམས་ལ་ཉེ་བ་དང་འདིར་བརྟན་ཉན་རང་ལ་རིང་བས་བྱུང་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དེ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་
 ཤེས་ཡིན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་

ལམ་དེ་འབྲས་ལུས་ལ་ཉེ་པའི་གནི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྐྱབ་པ་ལ། དེ་
 བྱི་མཚན་མར་དམིགས་སྒྲོན་ས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། ཅིས་པ་དང་། རྟགས་
 གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ། །དེ་བྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །
 ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིའི་རྩོད་པ་དང་ལན་འདི་སྐད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། །ཁ་ཅིག་
 འདོད་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་བདེན་སྟོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་ཉེ་བ་དང་ཉན་རང་ལ་རིང་བས་བྱབ་མ་བྱབ་རྩོད་
 པ་མིན་ཏེ། རྟོགས་ཅུ་མ་སྐྱབ་པ་པོས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་ཕྱིར།
 འོན་ཏེ་རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་བྱི་གཞུང་སེ་སའི་སྟོན་ཚུལ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐབས་ལ་མཁས་མི་མཁས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་འགྲེལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ལྟར་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་འགོག་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་རིགས་ཀྱང་སྒྲིབ་དཔོན་
 གྱིས་འགྲེལ་པར་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ལ་བཤད་
 དོ། །དོན་མཚན་འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་མ་བཅིངས་ཀྱི་སྒྲོན་ཉེ་རིང་གི་ལམ་དུ་སྐྱབ་
 ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཉེ་རིང་གི་ལམ་དུ་སྐྱབ་ཚུལ་གཞན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་དེ་འཆད་པ་
 ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྟ་རིམ་གྱིས། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅིས་སྐྱས་སོ། །ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་དུ་ཐུན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཆེ་ཆགས་པ་དང་བཅས་

པ་ནི་གང་ཡིན། མ་ཆགས་པ་ནི་གང་ཡིན། ཞེས་ངེས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 སྒྲུས་པ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་
 གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅས་སུ། གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་
 གློག་ལྡ་གསུངས། མདོ་བརྟན་བཅས་དེ་གཉིས་ཀྱིས། དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྟོ་
 ཅས། ཞེས་སོགས་བཤད་བྱ་ཅ་པའི་མདོ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
 གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། རྒྱལ་ལ་སོགས་
 ལ་ཆགས་པ་ཟླ། ཅེས་པ་གཅིག་གིས་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་
 པའི་སྟོན་ལ་འབྲས་ལུ་མ་ལ་རིང་བར་བརྟན། སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། ཞེས་
 སོགས་རྟེན་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་
 གཉིས་དང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་
 དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ་གཞུང་ཆོན་ལྡས་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྟོན་ལ་འབྲས་ལུ་མ་ལ་ཉེ་
 བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཡུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གཞི་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་
 རྣམས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དང་། རྒྱལ་ལ་
 སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཟླ། ཅེས་པས་འབྲས་བུ་ལ་མཆོན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་པ་དེ་བརྟན་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཞི་ལམ་

འབྲས་གསུམ་བདེན་སྡོད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དོན་གཅིག་
པ་དང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་དོན་
གཅིག་པར་གྲུབ་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་མི་མཐུན་པ་བདེན་འཛིན་
དང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཞེས་པའི་གཉེན་པོ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ལ་བྱེད་པར་སྒར་བཤད་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

འོན་སྐར་བཤད་པའི་ཉེ་ལམ་མི་རྟག་སོགས་བར་དུ་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ཉེ་ལྷོ་མི་རྟག་
སོགས་བར་དུ་ག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་དང་།
དེ་ཟིན་བྱེད་སྡོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་
དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་འཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པར་བཞུ་ཞེས་ཞུས་
པའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་སེམས་དཔལ་འཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོག་ལ་ཉེ་གཟུགས་
ལ་མི་སྦྱོད་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་དོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། ཞེས་
སོགས་རྫོགས་བྱེད་དང་གསུམ་གསུངས། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྦྱར་བ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་བཞི། རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་གསུམ།
བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བ་གཅིག་དུ་ཡོད་པའི་

བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ། རོན་
 དམ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱང་
 གཞི་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། བྱང་ཆོས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཉེན་དུ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་གསུམ་དང་རོན་དམ་ལ་སྒྲིམ་
 པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ཅེས་པས་
 དང་པོ་དང་། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཅེས་པས་གཉིས་པ་དང་། དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་
 དང་། །ཞེས་པས་གསུམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཞི་པ་
 བརྟན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ངོ་པོའི་སྒྲིམ་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལས་སུ་བྱ་བ་ལ་
 བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། བྱེད་པ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ། བྱ་བ་འབྲས་བྱ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་
 བ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་འགྱུར་ཞེས་
 པས་དང་པོ་དང་། བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་། བྱ་དཀའ་རྣམ་
 གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་ཞེས་པས་གསུམ་པ་བརྟན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒྲི་
 རས་དབྱེ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། ལྟལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞེན་དུ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཕན་ཡོན་དང་ཡུན་པའི་སྒྲིམ་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་དག་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྟལ་
 བ་ཇི་བཞེན་ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་དང་། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་
 གང་དང་། །ཅེས་པས་གཉིས་པ་བརྟན་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེའི་སྒྲིམ་

ཐུ་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པ་ནམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་པས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བདུན་ཡོད་དེ། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐུ་མ་མི་ལམ་སྒྲིག་སྐུ་སྐུལ་པ་དྲི་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་གཟུགས་
 བརྟན་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། གཟུགས་སྟོགས་དེ་མི་ཉག་སྟོགས་དང་། ཞེས་
 པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲུབ་པ་དང་། གཞུང་དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་
 མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྫོང་
 ཉིད་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་གཞུང་དེའི་དངོས་བརྟན་
 གྱི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། མི་ཉག་སྟོགས་བཙུ་བྱུག་དོན་སྤྱིར་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་
 པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ། གཞུང་དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་མེམས་
 ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་
 སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན། གཞུང་དེའི་ཤུགས་བརྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གཞུང་དེའི་
 ཤུགས་བརྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་གཞུང་དེའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མེད་གོས་ཏེ། བདེན་
 འཛིན་གྱིས་པཅིངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལམ་དེ་དེའི་ཤུགས་བརྟན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བརྟན་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རོ་བོ་ཡོད་
 དོ། གཞི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་གདོད་ལུགས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་
 པ་དང་། དོན་དམ་པའི་གདོད་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་པ་གང་རུང་གི་གཉེན་
 བོར་བསྟོམས་པའི་མེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་སྟོགས་དེ་མི་ཉག་སྟོགས་དང་། ཞེས་པའི་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བརྟན་

པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་དེ་ལ་ངེ་ཙམ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་
 ཅན་ རྣམ་པ་བཞིར་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་
 གཟུགས་རྣོ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ཀྱིས་རྣོ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་
 དག་གིས་རྣོ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རྣོ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། ཞེས་གསུངས་
 བེད་། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་
 རྣོ་སེམས་མེད་པ། རྣམ་པ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། ཞེས་གསུངས།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་བསྒྲེལ་ས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཐོབ་པ་ཡིན་སྟེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བརྟུས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས།
 དེ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱར་བའི་མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་། དེ་ནས་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་མཐུས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟ་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་
 རྟོགས་བརྟུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱུ་སྒྲོང་གི་ཡུམ་འདི་ཡི་གེ་དང་། མིང་འདི་ཉིད་དང་།
 རབ་འབྱོར་དང་བརྒྱ་བྱིས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དེ་ནས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་
 ལ་སོགས་པ་བསྐལ་བཟང་འདི་ལ་འཆང་བྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་སྟོན་པར་
 གསུངས་པའི་ཆེ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་གསེལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པ་གང་དག་དང་། ཉགས་གང་དག་དང་། མཚན་
 མ་གང་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར། ཞེས་བྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། འདིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་

རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་ནས་གཟུགས་ཏེ་གཅེས་བྱ་
 བའམ་མི་ཏེ་གཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། རྒྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཞེས་
 སོགས་རྫོག་ཆ་གསུངས། མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་གིས་མི་ཏེ་གཅེས་བྱ་བའི་བྱ་གཞི་
 སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་མེས་སྤྱི་གཞི་ཤེས་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་
 དངོས་བསྟན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་སྟོན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་སྟོང་
 ཉིད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་གསུམ་གྱིས་ཟེན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་
 ར་རྒྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
 རྒྱར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་དམན་གྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་
 རྩལ་བ་དང་། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྫོགས་རིགས་སུ་གནས་པས་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། མི་ཏེ་གཅེས་བྱ་བའི་བྱ་གཞི་
 སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་རྒྱར་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་
 མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གཞུང་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་རྒྱར་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་ཤུགས་
 བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། གཞུང་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་
 ཡིན་ན་གཞུང་འདིའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་རྒྱར་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། མི་
 ཏེ་གཅེས་བྱ་བའི་བྱ་གཞི་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཞུང་འདིའི་

ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྐབས་
 གསུམ་པ་འདིར་དེ་བསྟན་པའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་དུ་དེའི་རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་
 མི་རྟག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་ཅིའི་ཕྱིར་
 མི་སྟོན་ཏེ་སྟོན་རིགས་པར་ཐལ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མཐོང་
 ལམ་བཤད་པའི་རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་སྒྲིག་ལམ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉི་ལྔ་ལས། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་དུ་ཐམས་
 ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་དང་། འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ངེ་སྟོན་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པའི་ལམ་ཡང་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་གསུངས། ལན་
 ལ་གསུམ། ཉི་ལྔ་ལས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་
 པ་། འགྲེལ་པ་འདི་ནས་འབྱུང་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གཞན་
 དོན་གཙོ་བོར་སྐབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་སྐབས་པ་དང་།
 སྐབས་རྟོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་འདུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་མི་དགོས་པར་སྐབས་
 པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུ་དྲུག་
 གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིག་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་མི་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་རྟག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིག་བྱེད་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་མི་རྟག་སྒྲིག་སྒྲིག་བཅུ་དྲུག་རྟོག་པ་དང་བྱལ་ཞིང་མ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་པས་

མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འདེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་ཉོན་ཆེན་སྒྲིབ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། བྱི་མ་གྲུབ་
 རྟེན་ བྱང་སེམས་འཕགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་
 ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བརུ་དུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་
 རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་མི་རྟག་སོགས་བརུ་དུག་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་ཉོན་ཆེན་སྒྲིབ་སྤངས་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་
 སེམས་སྦྱོར་ལམ་པས་ཉོན་ཆེན་སྒྲིབ་དང་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱོད་
 བ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔས་དེ་དག་སྤང་དགོས་ནའང་། དེས་དེ་དག་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 འབད་ན་སེམས་དཔའ་དེས་དེ་དག་སྤང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་
 རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྟོན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་དེའི་སྟོང་
 དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་རྩ་བ་དང་།
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལྟར་ཡང་ཉི་སྒྲུང་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི་བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདེལ་། ཞེས་གསུངས་པས་
 ར་འདི་ནི་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་

གྲངས་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་བར་སྐར་བྲངས་པ་བཞིན་གསུངས། གཉིས་པ་འགྲེལ་
 ཆེན་ལས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམ་
 པའི་སྒོམ་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒོམ་ལམ་བྱང་སེམས་
 ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྟན་མི་དགོས། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་སྐབས་འདིར་བརྟན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོག་
 པ་དང་བྲལ་ཞིང་མ་འབྲལ་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་གྱི་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ཤུགས་ལ་བརྟན་པས། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གོ་སྒྲ་
 བ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱར་ལམ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་བརྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་
 དང་པོར་བརྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་
 པའི་ཉན་རང་གི་སྦྱར་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་གོ་སྒྲ་བ་
 ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཉན་
 ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པ་དང་
 མཐོང་བས་བརྟན་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་དུ་བྱ་བ་མིན་པས་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱམས་ལ་མ་བརྟན་ཏོ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་

ཡོངས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ནི་ད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ཡིན་
 པས་གོ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ནི་ད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ལ་
 སོགས་པའི་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་
 ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲོ་བ་ལ་སོགས་
 པ་ཡིན་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་གཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་
 པ་འགྲེལ་པ་འདི་ནས་འབྱུང་བ་བཤད་པ་ནི། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
 པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒྲིམ་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པས་ཤེས་མཐོང་གིས་བརྟུས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་
 པ་འདིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 གྱི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒྲིམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས། མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲིམས་པའི་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ་མེད་པ་ལ་བསམས་ནས་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒྲིམ་ལམ་མེད་
 པར་བཞེད། ཁ་ཅིག་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་ལ་བསམས་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 གོམས་པ་ལྟར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲིམས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་

སྤྱོད་བཀའ་ཉིས་ཀ་མེ་ལེགས་ཏེ། མེ་རྟག་སོགས་བརྩུ་བྱ་ག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་སྐབས་འདིར་མེ་རྟོན་རྒྱུའི་སྒྲོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མེ་རྟག་
སོགས་བརྩུ་བྱ་ག་བསྒྲོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྒྲོམས་པའི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྤྱོད་པ།

ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཐབས། །གཞི་ཤེས་མཆོན་བྱེད་གསུམ་ཕྱག་གསུམ། །

ལེགས་པར་བཤད་པའི་རོལ་མོ་འདི། །རྒྱལ་ཚབ་མཁས་པའི་དབང་པོར་འབུལ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་
མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞགས་སོ།།

༥ དེ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་མཆིན་གསུམ་བཤད་ནས། ཉམས་ལེན་སྦྱར་བ་བཞི་
བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་
བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ཅེ་
མོའི་སྦྱར་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་མཆིན་གསུམ་གྱི་རྩེས་སུ་རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བ་འཆད་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱར་བས་མཆིན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱས་ནས་སྒྲོམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་བསྒྲོམ་པའི་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། མཆིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་
བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
ཏོ། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་
ཉིད་གསུམ་པོ་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྣམ་པ་
ཀུན་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་བཞེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་
ཡང་། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན་སྐབས་འདིར་མཆིན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པ་དང་།

སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པ་ལ་སྒྲིམ་པའི་སྒྱུ་ཡིད་དོན་ཞེ་
 ཅུ་ སྒྱུ་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྟན་པ་དང་།
 འདིར་དེ་བརྟན་པ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཚུལ་མི་
 འདྲ་སྟེ། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བརྟན། སྐབས་
 འདིར་བརྟན་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དང་པོ་གསུམ་དུ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་
 བའམ་ཞི་བའི་ཐོག་པ་ནས་བརྟན། འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཐོག་
 པ་ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སོ་
 སོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བརྟན། འདིར་སྦྱོར་བས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་དང་
 རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་བྱེད་པར་གང་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་
 ཅེ་རེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པས་རྣམ་པའི་ཡུལ་སོ་
 སོར་ངེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི་རྣམ་པ་མ་ལུས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་
 ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་
 པ་ནི་སྦྱོར་བ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལ་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
 རྫོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དང་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་
 ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་བརྟན་
 སྒྲིམ་གྱི་དོན་ཇི་སྟེ་བཞེ་ན། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་གསུང་ན་རེ། རྣམ་པ་བརྟན་བྱེད་ཅུ་

ཅ་གསུམ་བདེན་སྒོར་སྒོས་བུ་དུ་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྱུར་བས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་
 དུ་བསྐྱུས་ནས་སྒོམ་པ་མཁའ་ཉལ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་གསུང་། འོན་ཏེ་ར་ལེན་
 གྱི་ཡུང་པོ་མི་ཉག་པ་དང་རྒྱག་བསྐལ་བ་སོགས་རྣམ་རྒྱུགས་སྒྱུར་བས་སྒོམ་མམ་མི་སྒོམ།
 བྱེ་མ་ལྷར་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ཉག་འཛིན་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཡུང་པོ་
 མི་ཉག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་གར་ནས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། བརྒྱ་
 དང་དོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར། དང་པོ་ལྷར་ན། ཉེར་
 ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་མི་ཉག་པ་སོགས་བསྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་བའི་དབྱེ་བ་འདིར་མཛད་
 རིགས་པས་ཇི་སྐད་སྒྲས་པ་དང་འགལ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་
 འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཇི་སྐད་སྒྲས་པའི་མཁའ་ཉལ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་མི་
 འཐད་དེ། བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་དེ་དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་
 ལམ་ནས་ས་བརྒྱུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པ་འདོད་དགོས་པ་ལས། དེ་ནི་དམན་ལམ་སྒྲིན་དུ་
 མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་དོད་ནས་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་ཆོགས་ལམ་དུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། མཁའ་ཉལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་རྣམ་
 རྒྱུགས་སྒྱུར་བའི་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དེ་མཁའ་ཉལ་གསུམ་
 བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡིན་ནོ། །མཁའ་ཉལ་གསུམ་བསྐྱུས་སྒོམ་གྱི་དོན་དེ་ལྷར་ཡིན་ན། སྐབས་
 འདིར་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 སྒོ་འདོགས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་མཆོན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། སྐབས་
 འདིར་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། བྱེ་བྲག་ནི་

མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྟག་
 པར་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པས། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་
 གསུམ་གྱིས་། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཅེས་དང་།
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་དེ་དག་གི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
 གི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་རྣམས་
 རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 བས་ན་འདི་ལ་གཞི་མེད་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་འགྲེལ་པ་
 འདིར་ཡང་། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་
 པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཆན་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་
 གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ལེགས་པར་གར་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་བྱེ་
 ན་བརྒྱ་བདུན་བྱེ་ཅ་གསུམ། ས་མཆོམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་
 བར་དུ་ཡོད། ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པར་འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་དང་། རྣམ་
 པ་སྦྱོར་བར་བཅས་རྣམས་དང་། ཞེས་པའི་རྣམ་པ་མཆོན་བྱར་བྱས་ནས་དེའི་མཆན་
 ཉིད་འབད་ནས་འཛིག་པ་ན། ཁ་ཅིག་གཞིའམ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་གང་ཞིག་རྣམ་རྟོགས་
 སྦྱོར་པའི་བསྒྲོམ་བྱར་གྱུར་པ་དེ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ བྱེ་བྲག་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། ཁ་ཅིག་ བྱེད་པར་གྱི་

ཆོས་རྣམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་རྣམ་པའི་མཆན་
 ཉིད་དུ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་འདིར་རྣམ་པའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་འདིས་ཅི་བྱེད་
 མ་ཤེས་པས་གཞུང་གི་དོན་ལོག་པར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། ཞེས་པ་རྒྱང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 གང་ཞེ་ན། སྤར་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པས་
 རྟོགས་ལུས་མོད། དམིགས་ཀྱི་དཀར་ན་གཞི་འམ་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་སྟེ། སྤང་པོ་མི་
 རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། སྤང་པོ་རྟག་འཛིན་
 ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤང་པོ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་སྤང་པོ་རྟག་
 འཛིན་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་མཁས་པ་ཁ་
 ཅིག དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དོན་རྣམ་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་ཤེས་རྣམ་
 བསྒྲོམ་བྱ་མིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་ཤེས་རྣམ་བསྒྲོམ་བྱ་ཡིན་དོན་རྣམ་བསྒྲོམ་བྱ་མིན་
 ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་བྱར་འདོད་པ་དེས་
 སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་བྱར་ཁས་ལེན་དགོས། སྤང་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒྲོམ་བྱར་འདོད་
 པ་དེས་ཀྱང་སྤང་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲོམ་བྱར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 རྗེ་བརྟན་རེད་མདའ་བ་ན་རེ། རྣམ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་རྣམ་ཡིན་དགོས། དོན་རྣམ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཤིང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་ཐ་སྙད་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞེས་
 གསུངས། དེ་འགོག་པ་ལ་རོང་ཁྲིག་པས་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡུལ་རྣམ་
 ཅན་ནི་ཐ་དད་པས། །སྟོ་ཡི་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པས་དོན་ཀྱི་རྣམ་

པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ལས། རྣམ་པ་གང་དག་དང་། རྟགས་གང་དག་ཞེས་
 པའི་རྣམ་པའི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཀྱང་བཟུང་བའི་ཕྱིར་འོན་ཀྱང་འདིར་བརྟན་པ་ནི་
 ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་སྟེ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 ལས། མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་སྒྲས་
 གསུངས་པ་དང་། བརྟན་བཅོས་ལས་མདོར་བརྟན་དུ་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དུ་གསུངས་
 བེད་། རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱེད་། ལུགས་སྤྱ་
 མ་མི་རིགས་ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཡུང་པོ་མི་རྟག་
 པ་སོགས་རྣམ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མདོར་ཤོགས་རྒྱན་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་མ་
 བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་འདིར་བརྟན་སྒྲོམ་བྱེད་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། ཞེས་འབྱུང་
 བ་ཆར་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་སྟོད་པ་བྱང་པར་ཅན་གྱི་ལེའུར། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་དེ་གང་ཅེས་ཤུ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་ངེས་པའི་ལན་དུ། གཞི་ཤེས་དེ་ཉིད་རྣམ་
 རྟོགས་སྟོར་བའི་བསྒྲོམ་བྱར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ནས་ཆོད་ངང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི། མ་མཆིས་
 པའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་མི་

གཡོ་པའི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པོ། །བཅོམ་ཅན་འདས་ཀྱིས་པག་འཕྱུལ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་
 སུ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་ཆེ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས། མདོ་བསྟན་
 བཅོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་བསྟན་ཏེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས། ལམ་བདེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། ལམ་བདེན་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། ཉོན་ལྷོབ་ཀྱི་གཉེན་
 པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་
 ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ། གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 འཛིན་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུ་ག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀྱི་
 གཉེན་པོ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ་ཞེན། སྟོན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་སྒྲོབ་པ་འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྤང་བའི་གཅོམ་པ་བྱས་ནས་སྤོང་། གཞི་
 ཤེས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྟུས་པ་དེའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པར། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྒྲོབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱང་བསྟུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་
 སྒྲོབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་
 ཡིན་པས་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། ཞེས་གསུངས། ཉོན་ལྷོབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་
 སུ་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་ཡོད་དེ། བྱེད་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་མེད་
 པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུང་བ་ཆོས་

གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྟ་ཡོད་དེ།
 གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་དོན་སྤིང་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་སོགས་ལྟ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་གཟུང་བ་ཆོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དུ་གྱུ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པར་
 མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་དུ་གྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞི་
 ཉོན་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ལྷག་མ་བརྒྱ་གཅིག་ཤེས་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོར་རྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐྱབ་
 པའི་གཉེན་པོར་ནི་བརྟན་དགོས་ལ་ཉོན་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོ་སྤར་བརྟན་ཟིན་པའི་ཕྱིར། བར་
 པ་ལྟ་ཟག་བཅས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཆེ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་ལུས་
 ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་ཆེས་ཐོབ་དག་པ་བའི་རྟོག་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར།
 ཐ་མ་དུ་གཟག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
 སོགས་དུ་གཤིས་གཟུང་འཛིན་ཆས་གཞན་གྱིས་སྤོང་པར་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་
 མཚོན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་པོ་ལྟ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། ཐ་མ་དུ་གཟུང་
 ལམ་ལ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞན་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་
 བ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་དུས་རིང་བས་ཆེས་ཐོབ་མངོན་གྱུར་དང་སྟེལ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ཉོན་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་མ་སྟེ་བར་ཤེས་སྐྱབ་གྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཤེས་སྐྱབ་སྤང་དཀའ་ཞིང་ཉོན་སྐྱབ་ཤེས་སྐྱབ་སྤར་སྤང་དཀའ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཤལ་ཆེ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཞེས་སོགས་གཞུང་

ཆན་དང་པོ་དང་། བ་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ལམ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་
 ཁྱབ་པ་དང་། བར་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ལམ་ལ་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་
 པར་བཞེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་མི་འཐད་པར་མངོན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་དེ་གཞུང་དང་པོའི་སྐབས་ནས་དངོས་
 སུ་བརྟན་པའི་ལམ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་ལམ་གཞུང་བ་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ལམ་དང་།
 གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་དོན་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་
 ལམ་གཞུང་བར་མའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གཞུང་
 དང་པོས་བྱགས་ལ་བརྟན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་བྱགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་ཆན་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བརྟན་པའི་ལམ་ནི་དམན་ལམ་སྟོན་སྟངས་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་སྟོར་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་མ་སྟངས་གི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་མེད་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡང་མེད་དེ། སྤང་བུའི་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྐབས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་
 ཡོད་དེ། སྐབས་པ་གཞིར་བཅས་ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཅོན་སྐབ་
 དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་

བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རོ་བོར་འཛིག་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་།
 དབུས་མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཡི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སུ་འདོད།
 དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། རྟེན་ཅན་ནི་གྲོལ་བར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས། རང་
 ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་
 བྱི་རོལ་དོན་དུ་འཛིན་པའི་རྟེན་པ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། དེ་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་དེ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར། དེ་
 ཤེས་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་བྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་མངོན་སུ་མ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་སུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པར་འགྱུར་རོགས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་སྒྲིབ་པ་ལ་
 ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་དུ་སྟེན་ས་བྱི་མ་དང་
 ལྷོ་མས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པར་
 བཞེད་དེ། གང་བདེ་བྱའོ། རྟེན་རྒྱུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་ནས། གཉིས་པ་ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བའི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་
 སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པའོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྣུལ་པ། དངོས་པོ་མེད་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་

པ་འགྲེལ་བ་ལ་བཞུན་བཅོས་སུ། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཞེས་སོགས་
 རྫོག་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟེན་པར་བྱ་
 རྟེན་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམས་ནི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
 ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྤྱག་བསྐལ་དང་། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་
 བཞུན་བཅོས་སུ་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྲིན་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་མཆམས་སྟེ་ནས།
 འདིར་མདོ་མཆམས་མི་གཅོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 གོང་འོག་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་བྱེ་བས། འདིར་ཡང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་
 རྟེན་ དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་བར། ཞེས་པ་གཅིག་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། མདོ་བཞུན་བཅོས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བཞུན་པ་ཡིན་
 ཏེ། ཀྱན་འབྱུང་ལ་བརྟེན་པ་བརྟུན། ལམ་ལ་བརྟེན་པ་བརྟུན། སྤྱག་བསྐལ་ལ་བརྟེན་
 པ་ལྟ། འགོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་བརྟུན་རྒྱལ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་མཁྲིན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་ནས། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྲིན་
 ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉི་ཤེས་གཞག་པའི་
 ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྲུབ་པ། ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་
 སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
 པ་། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་

གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་པག་འཇུག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་ཚོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། དུན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་
 བརྒྱད་ཉེ། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གསུངས། མདོ་བརྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་དངོས་སུ་བརྟན་ནས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རྣམ་ཚོགས་
 སྒྱུར་བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གྲགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཡང་བྱན་
 མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་
 ཡོད། འདིའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག བྱན་མོང་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་
 པ་མེད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཁོ་ཙམ་མཁྱེན་པ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་པ་མེ་ལེགས་ཏེ། བྱན་མོང་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྟོབ་མ་བྱན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་གི་སྡེ་ཆ་ཆོན་ཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་
 པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྟོན་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ཁྱེད་སྒྲུབ་པ་ཡང་མེ་འབྲད་
 དེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་སྡེ་ཆ་ཆོན་ཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གཞིར་བཅས་ལ། རང་
 གི་སྡེ་ཆ་ཆོན་ཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་།
 མེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྟོན་ནས་བྱན་མོང་དང་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའི་འཛིན་ཁྱེད་སྒྲུབ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ཡོད་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་

ཅུ་ཙ་བདུན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་
 གྱི་རྣམ་པ་སྲུམ་ཅུ་ཙ་བཞི། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྲུམ་ཅུ་
 ཙ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
 པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སྲུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་པོ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཚྭ་གས་མཐུན་ཞེས་བཞིན་
 པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་དེ་ལྟར་བཞིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་
 ཉིད་ཕྱིར། །སྲུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་དེ་ཚྭ་གས་མཐུན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས།
 འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཞེས་གསུངས། འོ་ན་དེ་རྣམས་ལམ་གྱི་ས་མཆོམས་གང་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་
 ཡང་མཛོད་པ་ལྟར་ན། རྩེ་ཆོན་དང་པོ་ཆོགས་ལམ་དང་། དེ་ནས་རྩེ་ཆོན་བཞི་གོ་
 རིམས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་ལམ་དོད་སོགས་བཞིར་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མཐོང་
 ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་སྒྲིམ་ལམ་ནས་འཛོག་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས།
 རྩེ་ཆོན་བདུན་གོ་རིམས་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་
 མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒྲིམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་དུ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་བདུས་
 པ་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་སྤྱིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྩེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་ཆོགས་ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནས་དང་། བར་པ་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ནས་
 ཐོབ་པར་བཤད་དེ། འདུག་ཁྲིཀ་ལས། རྩེ་ཆོན་དང་པོ་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཆོགས་
 ལམ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ནས་དང་། བར་པ་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་། ཕྱི་

མ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་དེ། དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་བློ་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒྲོམ་ལ། གཉིས་
 པ་ན་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པའོ། །གསུམ་པ་ན་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ནི་དབུས་མཐར། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྒྲོམས་རྣམས་དང་། རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
 གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་ལས། རྒྱལ་སྤྱིས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ།
 རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གས་ཐམས་ཅད་ནི། རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 མེ་ཐོབ་པར་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །འོ་ན་དེ་རྣམས་འཛིག་རྟེན་
 པའི་ས་གང་དང་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ཡང་མཐོང་ལས། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་ཚུགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས། །གཉིས་པ་ན་ནི་རྟོག་
 མ་གཏོགས། །གཉིས་ན་དེ་གཉིས་མ་གཏོགས་པ། །བསམ་གཏན་བར་ན་འང་གཟུགས་
 མེད་པ། །གསུམ་ན་འང་དེ་དང་ཆུ་ལ་ཡན་ལག །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ལམ་ཡན་ལག།
 མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྤྱིད་ཅེ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅིང་། ཉེར་བསྒྲུགས་མི་ཚུགས་མེད་པ་ན་
 དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དང་། བསམ་གཏན་
 གཉིས་པ་ན་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་
 པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱུང་པར་ཅན་ན་སྤྲུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་
 ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ན་སྤྲུམ་གཉིས་དང་ཡང་དག་པའི་ངག་
 ལས་ཀྱི་མཐའ་འཆོལ་གསུམ་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱིད་ཅེ་དང་འདོད་ཁམས་
 ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་

སྟེ། བྱང་པར་ནི་འདོད་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་མེད་པར་བཤད་
 པ་ཁས་མི་བྲངས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེན།
 བྱང་ཚུབ་ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱང་
 རྩོགས་སོ་བདུན་པོ་ཡང་བསྐྱུ་ན་རྩལ་བཅུར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མིང་གིས་
 སྟོན་སྤྲུལ་བ་ལྟ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་བྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་
 བཏང་སྟོམས་དགའ། །དོན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྤྱངས། །ཞེས་གསུངས།

འོན་བྱང་རྩོགས་སོ་བདུན་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེན། ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བདུན་
 ཡོད་དེ། རྩེ་ཆཅན་དང་པོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཤད་པ། གཉིས་པ་ཡང་དག་སྤྱོད་བ།
 གསུམ་པ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་པ། བཞི་པ་རྣམ་བྱང་དབང་པོ། རྩེ་པ་རྣམ་བྱང་གི་སྟོབས།
 དུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག །བདུན་པ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་ལ་དུག་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ངོ་བོ་གྲོགས་བསྟོམ་ཚུལ་བསྟོམས་
 པའི་དགོས་པ་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ།
 ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ།
 རྒྱུ་པ་ལུས་མྱེའི་ལུས་མྱེ་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཚོར་བ་ལ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། སེམས་ཡོད་དེ། རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར། ཚོས་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་
 མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་དང་རྩལ་མིན་འདུ་བྱེད་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་གསུམ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། ལུས་ཚོར་སེམས་ཚོས་བཞི་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་དམིགས་པར་བྱེད་

པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལུས་བདག་གི་གནས་སུ་ཞེན་པ་དང་། ཆོར་
 བ་བདག་གི་ཡོངས་སྤྱོད་དུ་ཞེན་པ་དང་། སེམས་བདག་གི་ངོ་བོར་ཞེན་པ་དང་། ཆོས་
 བདག་གི་གཞིར་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་པ་
 ཉེར་གཞག་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལུས་ཆོར་སེམས་ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་
 རས་རྣམ་པ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་བྱུང་
 པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཁྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཅིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་
 ཉེད་ ཀྱུན་བརྟུས་ལས། ངོ་བོ་གང་ཞེན་བྱུང་པ་དང་ཤེས་རབ་པོ། ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་དེའི་གྲོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་
 རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས་གྲོགས་གང་ཞེན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
 ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྒྲོམ་
 རྒྱུ་ཡོད་དེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་རྒྱུ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུས་མི་གཙང་བ་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་སེམས་
 གླུ་ཅིག་གིས་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་བུ་དང་རྣམ་བུར་
 གི་ཆོས་སྤང་བུར་ཤེས་ནས་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཉུག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་སྤོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། ལྷ་དང་ལས་འདས་པ་ནི་ཞི་ཞིང་དགེ་བའོ་སྟེ་སྤྱི་
 སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ལུས་ཆོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། མཚན་
 ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བུ་བསྒྲོམ་པའི་དཀོས་པ་ཡོད་
 དེད་ བདེན་བཞིའི་སྒྲུབ་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུས་བྱུང་པ་

ཉེར་གཞག་སྤྱག་བདེན་ལ་འདྲག་སྟེ། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུས་སྤྱག་
 བསྐལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་འབྲལ་འདོད་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོར་བ་དྲན་
 པ་ཉེར་གཞག་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འདྲག་སྟེ། འཁོར་བས་བསྐྱས་པའི་ཟག་བཅས་
 ཀྱི་ཆོར་བ་སྟེད་པ་འདྲེན་རྒྱས་སུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་སྟོང་འདོད་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་
 དྲན་པ་ཉེར་གཞག་འགོག་བདེན་ལ་འདྲག་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དཔེན་པའི་སེམས་
 རྒྱད་ཅིག་གིས་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་མཐོང་ནས། བདག་ཆད་ཀྱིས་དོགས་པའི་འཛིགས་
 པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱས་སུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཆོས་དྲན་པ་
 ཉེར་གཞག་ལམ་བདེན་ལ་འདྲག་སྟེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་དོར་བྱ་དང་།
 རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་སྒྲུང་བྱར་རྟོགས་ནས་ལམ་སྒོམ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྟེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མཐོངས་ཕྱིར། །བདེན་
 པ་བཞི་ལ་འདྲག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བསྒོམ། །ཞེས་གསུངས། དུག་
 པ་སྦྱོར་ན་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་དྲན་པས་ཉེ་བར་འཛིག་པར་བྱེད་
 པས་ན་དེ་རྒྱད་ཅེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་པོར་དམིགས་
 པའི་ཡུལ་ལ་སེམས་སྟེ་བདེ་ཡི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ལ། སྤར་ལྟར་དུག་ལས། དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། མེད་གེ་བ་སྦྱེས་པ་
 སྟོང་བ། མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པ། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྟེལ་བ། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་པ་དང་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་སྒྲུང་དོར་བྱེད་པར་སྦྱོ་
 བའི་བཙུན་འགྲུས་སུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་
 བདུས་ལས། ངོ་བོ་གང་ཞེན་བཙུན་འགྲུས་སོ། །ཅེས་དང་། མཛོད་ལས་བཙུན་འགྲུས་

ཡང་དག་འཛིག་ཅེས་བྲ། ཁེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་
 མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། གྲོགས་
 གང་ཞེ་ན། དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་པ་རྣམས་
 མོད། རྟེན་གསུངས། བཞི་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ལ་བླང་དོར་
 བྱེད་པ་ལ་དང་པོར་འདུན་པའི་འདུན་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒྲིམ་པ། སྒྲིམ་ཚུལ་དང་པོ་དང་།
 དེར་འདུན་པ་ལ་འབད་པ་གཉིས་པ་དང་། འབད་པའི་སྒྲིམ་ནས་བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ་པ་
 གསུམ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་བྱིང་པའི་དབང་གིས་དམིགས་པ་མི་གསལ་
 ན་དང་བར་འགྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་ནས་སྒྲིམ་པ་བཞི་པ་དང་།
 མོད་པའི་དབང་གིས་གཡེང་བར་གྱུར་ན་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་རབ་
 ཏུ་འཛིག་པར་བྱེད་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལྟ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་སྦྱེས་
 པ་སྤྱིང་བ་དང་། མ་སྦྱེས་པ་མི་སྦྱེད་པ། དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྦྱེལ་བ། མ་སྦྱེས་པ་སྦྱེད་
 སྤྱིར་དུ་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད། བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། རབ་
 ཏུ་འཛིག་ ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། སྒྲིམ་པ་ལ་ནི་རྟེན་ནས་སུ། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་
 མཚན་བཅས་སྒྲིམ་པ། །ཡང་དག་སྤྱིང་བ་ཐམས་ཅད་ལ། རྟེན་པོ་ཞེས་ནི་རབ་ཏུ་
 བརྟེན། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་། སྒྲིམ་པ་ནི་འདུན་པ་བསྐྱེད། འབད།
 བརྩོན་འགྲུས་ཚོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན། རབ་ཏུ་འཛིག་པ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲིམ་པ་
 གནས་དང་བཅས་པའོ། ཞེས་གསུངས། ལྟ་པ་བསྒྲིམས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མི་
 དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྤྱིང་བ་སོགས་བཞིའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་སྒྲུ་དོན་ཡོད་དེ།
 ཕྱིར་ན་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་སྦྱེལ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་མི་དགེ་བ་སྦྱེས་པ་ཡང་དག་པར་སྤྱིང་

བར་བྱེད་པས་ཡང་དག་སྲོང་བཞེས་ཚུགས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ན་ཡང་དག་པར་འཛོག་པས་ན་ཡང་དག་སྲོང་བཞེས་བྱ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་
 ཕྱིར་བཅོན་འགྲུས་ལ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་རབ་ཏུ་བཤད་ཅེ་ན། དེའི་ལུས་དང་
 ངག་དང་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ལ་
 ཡང་སྐར་ལྟར་དུག་ལས་དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ཉིང་འཛོན་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་
 པར་བྱ་བའི་སྒྲུལ་བསྐྱར་སྒྲ་ཚོགས་པ་ནི་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་
 བོ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལྗེའི་གཉེན་པོར་སྲོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྒྲིམ་པའི་ཉིང་འཛོན་
 དུ་གྱུར་པའི་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས།
 ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། ཉིང་འཛོན་རྟོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྩ་འཕུལ་རྟེན་པ་
 ཉིང་འཛོན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་གྲོགས་ཡོད་དེ། འདུན་པ་བཅོན་འགྲུས་
 སེམས་པ་དཔྱོད་པ་བཞི་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། འདུན་པ་དང་བཅོན་འགྲུས་དང་སེམས་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱང་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གྲོགས་
 ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའི་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། གུས་སྦྱར་གྱི་བཅོན་
 འགྲུས་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་འཛོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་འདུན་པའི་
 རྩ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། ཉུག་སྦྱར་གྱི་བཅོན་འགྲུས་བསྒྲིམས་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་འཛོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པའི་
 ངོ་བོ་དང་། སྒྲོན་ཉིང་འཛོན་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲེས་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཉིང་
 འཛོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སེམས་པའི་རྩ་འཕུལ་གྱི་རྟེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱིས་

བསྟན་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཙོ་
 བོར་གྱུར་པ་དཔྱད་པའི་རྩ་འཁྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས།
 འདུན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་ལོ། །བརྟེན་འབྲས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་རྒྱུན་
 ཏུ་སྦྱར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་ལོ། །སེམས་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྟོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་
 ཉིད་ལ་རེག་པ་ལོ། །དཔྱད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། གང་གཞན་གྱིས་བསྟན་
 པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྒྱལ་པར་འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཚེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པ་ལོ། །
 ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་ཚུལ་
 དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནས་བཤད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉེས་
 པ་ལྔའི་གཉེན་པོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་
 ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད། །བརྟེན་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས།
 ཉེས་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྦྱར་བའི་དུས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་ལ་མི་སྦྱོར་བའི་ལེ་ལོ་དང་།
 གདམས་ངག་བརྗེད་པའི་ཉེས་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་བྱིང་ཞོད་འབྱུང་བ་དང་།
 བྱིང་ཞོད་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉེན་པོ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། མ་བྱུང་བའི་ཆོ་གཉེན་
 པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེ་ལོ་
 དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཞོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་
 འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་
 བརྒྱུད་ཡོད་དེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་བཞི་དང་། ཉེས་པ་ལྔ་གསུམ་མ་བཞིའི་གཉེན་པོ་བཞི་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དངོས་བཅོན་འགྲུས་དང་། དེའི་
 གནས་འདུན་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དད་པ་དང་། བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་དངོས་
 རྒྱུ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གནས་དང་དེ་ལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཅེས་གསུངས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། གདམས་ངག་བརྗོད་པའི་
 གཉེན་པོར་དམིགས་རྒྱུ་མི་བརྗོད་པའི་བྲན་པ་དང་། བྱིང་ཚོད་ཀྱི་གཉེན་པོར་བྱིང་
 ཚོད་བྱུང་བ་ལ་བྱུང་བར་ཤེས་པའི་ཤེས་བཞིན་དང་། ཉེས་པ་བཞི་པའི་གཉེན་པོར་བྱིང་
 ཚོད་སྤོང་བའི་སེམས་པ་དང་། ལཱ་པའི་གཉེན་པོར་འབད་མེད་རྩུན་གྲུབ་ཏུ་འདུག་པའི་
 བཏང་སྟོམས་སྟོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དམིགས་པ་བརྗོད་པར་མ་གྲུབ་
 དང་། བྱིང་དང་ཚོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། ཁྱི་
 ཆེ་རྒྱུ་དུ་འཛོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ།
 རྒྱན་ལས། རྟེན་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ཡི། །བརྟེན་
 པ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི། །རྟེན་པ་མཚན་ཉིད་མཚོག་ལུན་བཞི། །ཞེས་རྟེན་དང་།
 རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། ཐབས་དང་འབྲས་བུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ། རྟེན་ཚོས་བཞིའི་
 སྟོན་ས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྟེན་པ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལཱ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྩལ་བ་རྩུར་
 རྩ་ཚོགས་འདུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་སྤྱོད་པའི་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྟོ་
 རྩས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རབ་འབྲུམས་སུ་བཞུགས་པའི་རྩས་པ་དང་ལུན་པས་རྟེན་པ་གཉིས་
 པ་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ་ཡང་སྤར་སྤར་དུག་ལས། དང་
 པོ་རྩས་བྱང་དབང་པོའི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན་བདེན་བཞིའི་
 བྱང་དོར་ལ་འདུག་པ་དེ་དེའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་

ན་ཐུན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་པའི་དབང་པོའི་དམིགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་
 སྤྱོད་པ་རྒྱབ་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པ་དེ་དྲན་པའི་དབང་པོའི་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱིམ་གནས་དེ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་དམིགས་པ་དང་། དེས་བསྐྱུས་
 པའི་ལྷག་མཐོང་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་དམིགས་པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་
 ལས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་དང་ཐོས་མཆོག་དང་། ཁྱིམ་གནས་ལྷག་མཐོང་དང་སོགས་ཀྱི།
 གཞི་ཡིན་ཕྱིར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཁེས་གསུངས། གཉིས་པ་རྩོམ་ཡོད་དེ། རང་འབྲས་
 འཕགས་ལམ་སྟེང་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་ལམ་དོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་དང་སོགས་
 རྩལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲོགས་ནི་སྤར་བཞིན། བཞི་པ་སྒྲོམ་ཆུ་ཡོད་དེ།
 ཐེག་པ་ཐུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་
 སྒྲོམ་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་བླང་དོར་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་། དེའི་
 བླང་དོར་ལ་སེམས་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། དེའི་བླང་དོར་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྒྲོམ་པ་དང་། དེའི་བླང་དོར་ལ་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་དང་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་
 པོ་ལྟེ་སྒྲོམ་ཆུ་ཡིན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལྟར་ན། ཐུན་མེད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་སྒྲོམ་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱི་སྤྱོད་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
 ཚུལ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཁྱིམ་གནས་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་། དེའི་ལམ་གྱིས་
 བསྐྱུས་པའི་ལྷག་མཐོང་ལ་དཔྱད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དང་སོགས་དབང་

སྤྱི་ལོ་སྐོམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་
 པ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས། འབྲས་
 གུག་ཆེན། བདེན་པ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྩོམ་གྱུར་པ་དང་། ཅེ་མོ་དང་བཟོད་
 པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དུག་པ་སྒྲ་དོན་ཡོད་དེ། རང་
 འབྲས་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབང་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་
 ལ་ཡང་སྒར་ལྟར་དུག་ལས། གཞན་རྣམས་དབང་པོ་དང་འདྲ་ལ། རོ་བོ་ནི་སྦྱོར་ལམ་
 བཟོད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དད་སྟོགས་ལུ་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་དད་པ་སྟོགས་ཀྱིས་ཚུར་
 བཞི་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 རྣམས་ཉམས་ཆུང་བས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོབས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་
 དད་སྟོགས་ལུ་སྦྱོར་ལམ་རྟོག་ཅི་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་བུ་གི་དབང་པོ་དང་། བཟོད་
 མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་བུ་གི་སྟོབས་སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རྟོད་ཅེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་དད་པ་སྟོགས་ཀྱིས་བཞི་བར་
 རྒྱས་གིང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཞི་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་སྟོབས་སུ་བཤད་
 ཅེ་ན། ཆུང་དུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེད་བྱ་གིས་བཞི་བ་དང་བཞི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅས་
 དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དབང་པོ་ལུ་དང་སྟོབས་ལུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་
 དད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་། དད་པ་ལ་སྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་གཉིས་
 དང་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་མ་འདྲེས་
 པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རྩེ་ཆོན་

དུག་པ་ལའང་སྐར་ལྷར་དུག་ལས། དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་
 པ་བཞི་པོ་དེ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཐོབ་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དེས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོན་ས་བདེན་པ་མངོན་ཏོགས་
 སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་པོ་ཡོད་དེ་མཐོང་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་དྲན་པ་ཆོས་རབ་
 ཏུ་རྣམ་འབྲེད་བརྩོན་འགྲུས་དགའ་བ་ཤིན་སྐྱངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྒྲིམས་རྣམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲོགས་ཡོད་དེ། དེ་དག་དང་མཆུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
 སེམས་བྱང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། རྟུག་ཀུན་གཉིས་སྤང་བུ་
 དང་། འཁོག་ལམ་གཉིས་སྤང་བུར་སྒྲིམ་པ་སྟེ། མདོ་ལས། དཔེན་པ་ལ་གནས་པ།
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འཁོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྤོང་བས་
 ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ལཱ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་
 སྤངས་སྤོང་བ་དང་འཁོག་ལམ་མུར་དུ་རྩོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དུག་
 པ་སྤྱོད་ན་ཡོད་དེ། ཟད་པ་དང་མི་སྤྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སམ་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་ལྷར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྷར་བྱང་
 ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལྷར་འདུས་ཏེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྲེད་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 ཡན་ལག་ནི་ངེས་འབྱུང་གི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ནི་ཡན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་སྐྱངས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཏང་སྒྲིམས་ཡང་དག་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདུས་ཤིང་གསུམ་པོ་ཡང་།

རྟེན་སྒྲུངས་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེའི་གནས་
 གྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྒྲོམས་ནི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་དུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག་ གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་
 ཡན་ལག་སྟེ། བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་
 ལག་ ཉི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དེ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་
 བོད་དང་འབྲུའིང་ཡན་ལག་བདུན་པོ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིད་སྣ་བདུན་དང་འབྲུ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་བྱང་སེམས་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་འབྲུ་
 བར་བཞེད། རྟག་དུ་རིན་ཆེན་བདུན་ལྟ་བུའི། བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར།
 ཞེས་གསུངས། རྒྱལ་སྤྱིད་སྣ་བདུན་དང་འབྲུ་རྒྱལ་བཟང་ན། དུན་པ་ནི་འཁོར་ལོ་དང་
 འབྲུ་སྟེ། སྤང་བྱ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འབྱེད་
 ཞེ་སྤང་པོ་དང་འབྲུ་སྟེ། བས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་
 པའི་ཕྱིར། བཙུན་འགྲུས་ནི་རྟ་མཆོག་དང་འབྲུ་སྟེ། བྱ་བ་ལྟར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ནི་ཞོར་བྱ་དང་འབྲུ་སྟེ། ཞོར་བྱས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལྟར་ཆོས་
 ཀྱི་དགའ་བས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྟེན་སྒྲུངས་ནི་བཙུན་མོ་དང་འབྲུ་སྟེ། ལུས་
 སེམས་ལ་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱིམ་བདག་དང་འབྲུ་སྟེ།
 ཇི་སྟར་བསམ་པ་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཏང་སྒྲོམས་
 ཞེ་སྒྲོན་པོ་དང་འབྲུ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྟར་བཞེད་པ་བཞིན་གནས་པར་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རྒྱན་ལས། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད། རྣམ་པ་དག་

ཞི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྡེ་ཚན་བདུན་པ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་དུག་ལས།
 དང་པོ་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བོ་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དང་པོ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་དེ་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་པར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་
 པའི་ལྟ་བུ་དེ་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་
 པ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། དག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཡང་
 དག་པའི་དག་དང་། ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཡང་དག་པའི་ལས་
 ཀྱི་མཐའ་དང་། ལུས་དག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐུན་པ་དེ་ཡང་དག་
 པའི་འཆོ་བ་དང་། སྒྲིམ་སྤངས་སྤོང་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་
 བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་མི་བརྟེན་པར་འཛིན་པའི་བྱན་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་
 བྱན་པ་དང་། བྱན་པས་བཟུང་བའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ནི་ཡང་དག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲོགས་ཡོད་དེ། དེ་
 དག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་
 སྒྲིམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྟ་བུ་རྩིས་ཐོབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་
 ཤེས་རབ་སྒྲིམ་པ་ནས། བྱན་པས་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛིན་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲིམ་པའི་བར་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་
 སྒྲིམ་ཀྱི་ལམ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་པ་རྣམས་མཉམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དུག་པ་སྤྱོད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤངས་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་འཕགས་

པདྨ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་ལམ། འཕགས་ལམ་
 གྱི་ཚྭ་གས་གཅིག་ཡིན་པས་ན་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལུས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡང་དག་
 པའི་ལྷ་བ་ནི་མཉམ་གཞན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་དཔྱད་པར་བྱེད་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་མཉམ་གཞན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་དག་ལས་ཀྱི་མཐའ་
 འཛོལ་གསུམ་ནི་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
 སོགས་གསུམ་ནི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་དག་
 སོགས་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དང་པོས་ལྷ་བ་རྣམ་
 དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། གཉིས་པས་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད།
 གསུམ་པས་འདྲིང་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཡོ་བྱད་བཅུངས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 དག་པའི་རྩོལ་བ་སོགས་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་
 སྒྲིམ་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་བྱིང་ཞོད་ཀྱི་གཉེན་
 པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟིང་ངེ་འཛིན་དབང་ངམ་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་
 པའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་དབྱས་མཐའ་ལས། ཡོངས་
 སུ་དཔྱད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་
 ཚྭ་གས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ལྷ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཡོ་
 བྱད་བཅུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་པའི་ཉོན་མོངས་
 དབང་། །མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོའི་ལམ་སྤྱལ་ལམ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་གྱི་ལམ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྤྱོད་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་སྡེ་ཆན་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆན་མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་རྒྱན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བདེན་པའི་བྱད་ཆོས་སྒྲོང་བདག་མེད་གཉིས་ལ་དམིགས། གཉིས་པས་འཁོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་དམིགས། གསུམ་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་བདེན་པའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་སྤྱག་བསྐྱེད་གཉིས་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས་ཀྱང་བདེན་བཞི་དེའི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་བཞི་དེའི་དམིགས་པར་བཤད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཁིང་བདག་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་། བྱང་ན་ལས་འདས་པ་བཞི་བཞི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཆན་མ་མེད་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉིང་འཛིན་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་བཤད། ཁྱེད་གསུངས། མཛོད་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི་མཆན་

མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། སྒྲོན་
 མེད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི། ལྷག་
 བདེན་གྱི་མི་ཉག་ལྷག་བསྐྱེད་ཉེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྒྲོམ་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 ཉེ་ལྷག་བདེན་གྱི་སྒྲོང་བདག་མེད་གཉིས་སྒྲོམ་པར་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། མཚན་
 མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་བདག་མེད་སྒྲོང་ཉིད་དུ། །འཇུག་པའི་སྒྲོན་པ་
 མེད་པའི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མི་ཉག་
 སྐྱེགས་བརྒྱ་དུག་དང་ཆོས་གྱི་སྒྲོམ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འཇུག་སྒྲོག་སྒྲོམ་
 པ་སྐྱེགས་སྒྲོམ་བྱ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྒྲོང་བའི། ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་
 ཐར་སྒྲོག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལོ། །འོ་ན་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོག་སྒྲོམ་བསྒྲོམས་པ་
 དེ་དག་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་རྩི་ལྟར་འཛིན་ཅེ་ན། དེའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐུན་མོང་
 བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བདག་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད། ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་པས་དེའི་རྒྱུན་གྱི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད།
 ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཐོབ་བྱར་སྒྲོན་པའི་གཉེན་པོ་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མདོ་ལས། སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་
 པ་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྒྲོང་པ་ཉིད་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། མཚན་
 མ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
 ཡང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱེད་པར་གང་ཞེ་ན། བྱེད་པར་ཡོད་དེ། དང་པོས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་

བསམ་སྒྲུབ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྒྱུར་བ་ལྟར། གཉིས་པས་སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
 བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བཟུང་། གསུམ་པས་
 སྒྲོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཁོ་ན་བཟུང་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བསྒྲུབ་པ་ལས། གང་དུ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་
 མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་གྲོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་
 པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་
 རྒྱུར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལས་བྱུང་བ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོའི་
 རྒྱུར་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཁེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདེན་སྒྲོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བདེན་
 སྒྲོང་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་མཚན་མ་མེད་པའི་
 ཉིང་འཛིན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེན་སྒྲོང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་སྒྲོན་མེད་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཚན་གཉིས་
 པ་སྐྱུལ་ལམ་དང་གསུམ་པ་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་དུ་ཡོད་དེ། དང་
 རོ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་
 ཐར་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་རོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་

ཀླུ་མ་ཐར། གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར། རྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་ན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་འགོག་པའི་རྣམ་
 ཐར་གཅིག་སྟེ་ཐུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་དུག་ཡོད་ན། བྱངས་ངེས་རྟེན་ངོ་བོ་སྒྲོམ་
 རྒྱལ་དགོས་པ་སྒྲུ་དོན་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་
 ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ཐུ་སྟེ་བརྒྱད་དུ་
 བྱངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་ན། གཟུགས་ཇི་ལྟར་འདོད་
 འདོད་དུ་སྐྱུལ་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་པ་གང་
 ཞིག་ དེའི་གཉེན་པོར་བསྒྲོམ་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣལ་
 འཕྲོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
 ལ་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་མོགས་སུ་སྐྱུལ་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་
 ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་དགོས། རྣལ་འཕྲོར་པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་
 ཅན་མ་ཡིན་པ་མིང་བཞིའི་ཡུང་པོ་ཅམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་
 ལ་བཟང་ངན་དང་ཆེ་ཆུང་མོགས་སུ་སྐྱུལ་མི་རྒྱས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གཟུགས་
 མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་དགོས། དེ་གཉིས་དག་ཕྱེད་དུ། རྟུག་པའི་
 རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་མ་བྱུབ་སྟེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་
 རྟུག་པ་སྐྱུལ་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། མི་རྟུག་པ་སྐྱུལ་བ་ལ་མི་དགའ་བ་འབྱུང་བས་དེའི་
 གཉེན་པོར་གཟུགས་སྤང་ཐམས་ཅད་རྟུག་པར་རོ་གཅིག་དུ་མོས་པའི་སྒྲོན་མ། གཟུགས་
 སྤང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུལ་འདོད་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུམ་པ་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཟུར་ངེས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་
 གྱིས་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་
 པའི་རྣམ་ཐར་བསྒྲོམ་པ་གང་ཞིག རང་སའི་སྒྲོམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་བཟད་པའི་ཉིང་
 འི་འཛིན་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་
 སྒྲོམ་དགོས། ཆོར་འདུ་རགས་པ་ཞི་བའི་ཉིང་འི་འཛིན་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་བཟད་དུ་ཡོད་དེ། ལུས་
 རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་དང་། རྟེན་གྱི་གང་བཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དུའང་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛོད་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་མེད་ཞེས་བྱ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལས་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 རྣམ་ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྟེ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 པོ་མི་ཁོ་འདི་རྟེན་ལ་སྟེ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་དེ་བཞིན་
 དུ་གསུངས་ཀྱང་རང་ལུགས་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པས། འདོད་གཟུགས་
 ཀྱི་ལྟའི་རྟེན་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་སྟེད་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་ངེས་པར་
 བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་
 བཞི་རང་རང་གི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེད་པ་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་
 ཐར་ནི་སྤྱད་ཅེའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྱན་བརྟུས་
 ལས། ཡོན་ཏན་ལྟག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་

མངོན་པར་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་འདིས་རྣམ་ཐར་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་
 རྒྱད་ལ་མེད་པར་བརྟན་ཏེ། ཆོག་གི་རྣམ་པའོ། །འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་
 ཐར་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། སློབ་པའི་གང་ཟག་གིས་འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་སའི་
 སློམས་འདུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེད་པ་མེད་དེ། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཡིན་
 བ་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་བྱུང་པ་གང་ཞིག སློབ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 དངོས་གཞིས་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ནི་སྤང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་
 དང་རྣམ་བཤད་ལས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་
 དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ནས།
 དེ་མ་ཐག་དུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཏེ་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བསློམ་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་
 ཤེས་བཞིག་སྤྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སློམ་སྟེ་འདོད་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་ཐར་དང་པོ་བསློམ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
 བ་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བསློམ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མི་སྤྲུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་དཔལ་སྤྲུག་རྣམ་པར་ཐར་བརྒྱུད་དང་པོ་གཉིས། །མི་སྤྲུག་བསམ་
 གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གི་རྒྱད་ལ་

ཡོད་དུ་ཡོད་དེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མེ་འོང་དང་། དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་
 འོང་ལ་མེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་རོ་བོ་
 དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྗེ་རོ་བོ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་
 གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་སྦྱལ་ཏེ་བལྟ་བའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་མཆུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་དང་། ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་
 གཟུགས་ཅན་མིན་པ་མིང་བཞིའི་ཕྱང་པོ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
 རྣམས་ལ་བཟང་ངན་ཆེ་ཆུང་ལྷ་ཚོགས་སུ་སྦྱལ་ཏེ་བལྟ་བའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་
 རེ་འཛིན་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་གསུམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་གསུམ་ཁེགས་ཏེ་གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་པར་རོ་གཅིག་དུ་
 མོས་ཤིང་། གཟུགས་སྣང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱལ་འདོད་སྟེད་པའི་བདག་ཀྱི་དུ་གྱུར་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་གསུམ་པའི་རོ་བོར་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། འོན་འདུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་གསུམ་ཁེགས་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཉེས་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྲུག་མི་སྤྲུག་པན་ཚུན་ཆོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་སྦྱལ་
 པ་ལ་མི་དགའ་བའི་ཉེས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་དེ། བན་

ཚུན་སྒོམ་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཟུགས་སྣང་
 ཐམས་ཅད་སྤྲུག་པར་རོག་ཅིག་ཏུ་མོས་པའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུ་ཤེས་
 གསུམ་གྱིས་ཉེས་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དངུལ་བུམ་ལྟ་བུ་གསེར་
 བུམ་ལ་སྒོམ་ཏེ་མི་སྤྲུག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒྲིམས་པས་ཉེས་པ་དང་པོ་བརྒྱུག་དངུལ་བུམ་
 གཅིག་ཉིད་ལ་གསེར་བུམ་ལ་སྒོམ་ཏེ་མི་སྤྲུག་པ་དང་། རྗེས་སུ་ལ་སྒོམ་ཏེ་སྤྲུག་པ་གཉིས་
 ཀ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བསྒྲིམས་པས་ཉེས་པ་གཉིས་པ་བརྒྱུག་། གཟུགས་སྣང་ཐམས་
 ཅད་སྤྲུག་པར་རོག་ཅིག་ཏུ་མོས་པར་བྱས་པས་ཉེས་པ་གསུམ་པ་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གཟུགས་ཅན་མེན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྗེ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ས་རང་རང་གི་སྒྲིམས་འདུག་
 གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་པོ་གཟུགས་ཅན་མེན་པའི་
 རྣམ་ཐར་དང་པོ་བཞིའི་ངོ་བོ་དང་། འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་
 དེ་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གསེར་སྤྲེང་ལྟར་ན་འདི་འགོག་
 སྒྲིམས་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་ན། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་མེན་པར་སེམས་ཏེ། འགོག་པའི་
 རྣམ་ཐར་ནི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ཀྱས་གིང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དེ་ལྟར་
 བསྐྱེད་མི་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་དཔྱད་དོ། །བཞི་པ་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡང་གོ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱ་
 པ་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། རྣམ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པས་གོ་ཀྱས་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲུག་པ་སྒྲོ་དོན་ནི། གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་དོན་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་
 པ་རང་ཉིད་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གཟུགས་ལ་བརྟུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་
 པས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་བརྟུང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལ་

གཟུགས་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་གཟུགས་ལ་བརྟུང་བའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས་གཟུགས་
 མེད་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། གཟུགས་སྤང་བམས་ཅད་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་
 ཏུ་མོས་པའི་རྣམ་ཐར་ཡིན་པས་སྤྱག་པའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་
 ཅན་མིན་པའི་རྣམ་ཐར་ལྗེ་སྒྱུ་དོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་རང་རང་གི་སྒྲིམས་
 འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། ཆོར་འདུ་
 རགས་པ་འགོག་ཅིང་རགས་པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཞེས་བཞེད་
 པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྤྱལ་ལམ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 སྤྱལ་བསྐྱར་སྤྲོ་ཆོགས་སྤྲོ་ན་པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པས་དེ་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་
 ཐར་ཕྱི་མ་ལ་མ་མོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་ཀྱི་ལམ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། མ་མོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདེ་བར་གནས་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་ལྷན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྩེ་ཆན་བཞི་པ་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 ལམ་ལ་སྐྱས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྒྲིམས་དབྱེན་དགྲ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི། གཟུགས་
 མེད་བཞི། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་དང་དགྲ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་མཐར་
 གྱིས་གནས་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་མ་ལྷ་མས་
 ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཐར་གྱིས་ཐོབ་པས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་འགོག་སྒྲིམས་ཀྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོན་པ་
 རས་བཤད་ཚུལ། །གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་ཚུལ། རང་གི་ལུགས་བཤད་པ་དང་
 གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གང་གིས་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པ། ས་གང་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཉེན་གང་གིས་སྒྲིམས་པར་

འདུག་པ། ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ། འདྲ་ཤེས་དང་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། རྟེན་གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སོ་
 སྐྱེ་ནམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པས་བདག་ཆད་ཀྱིས་
 དོགས་པའི་འཇིགས་པའི་དབང་གིས་སྒྲིམས་འདུག་འདི་ལ་གཡང་ས་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་
 སྒྲིམས་པར་མི་འདུག རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་ཅེའི་སེམས་མ་
 ཐོབ་པས་སྒྲིམས་པར་མི་འདུག་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་
 ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པ་
 དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཀྱིས་སྒྲིམས་པར་འདུག ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་སྒྲོམ་ལམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིམས་
 པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འདིར་བསྟན་འགོག་
 སྒྲིམས་མངོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱད་
 ཅེ་མ་གཏོགས་ཁམས་གསུམ་ཀ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་
 བདུས་ལས། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
 ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ། ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱད་ཅེའི་སེམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། སྤྱད་པའི་ཅེ་མོ་ལས་
 བྱེན་དུ་བསྐྱོད་པས། ཞེས་པ་དང་། མངོན་ལས། འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་
 པའོ། །ཕྱ་བ་ཕྱ་བའི་མཐུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་གསུངས། བཞི་པ་ཡོད་དེ། འདས་
 ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་དགོས་

པ་སྲིད་ཅེ་ལེ་སེམ་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་ལ། དེ་འདས་ལམ་ཁོ་ན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མེ་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ལྷ་
 བྱ་ཆོར་འདུ་རགས་པས་སྦྱོན་ནས་དེ་ཞི་བར་འདོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོམས་པར་འདུག་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས། ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་པའི་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་འདོད་
 པའི་ལུགས་དང་། མི་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། འགོག་
 སྦྱོམས་ལ་སྦྱོམས་པར་འདུག་པའི་གང་ཟག་ཀུན་གཞི་འདོད་པའི་གནད་ཀྱིས་བརྟན་པ་
 མིན་པ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་འཁོར་བཅས་དང་། བརྟན་པ་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་ཡིད་འགོག་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་བདུས་ལས།
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་བརྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་དང་། བརྟན་པ་དེ་དག་ལས་
 ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྦྱོམས་པར་འདུག་པ་ཞེས་གངགས་སོ། ། ཞེས་
 གསུངས། གངགས་ཞེས་པས་འགོག་སྦྱོམས་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ར་
 བཤད་པའི་ལྷ་ན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་གཞི་
 མི་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དུག་རགས་
 པ་འཁོར་བཅས་འགོག་གི་ཚོགས་དུག་ཕྱ་མོ་མི་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཀག་ན་ཀུན་
 གཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་ཡིད་ཤེས་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་
 གཉིས་ནི་ལང་དཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་སྔགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 ནས་རྗེ་བརྩན་གྱིས་འབྲེད་རྣམ་གཉིས་དང་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཐོགས་མེད་
 སྤྱི་མཆོད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད།

དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། ཀུན་གཞི་བཤད་པ་དང་། ཉོན་ཡིད་བཤད་པའོ། །དང་
 གོ་ལ་གཉིས་ཀུན་གཞིའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐབས་བྱེད་བཤད་པའོ། །དང་
 གོ་ནི། ཀུན་གཞི་དེ་རང་བཞིན་གྱི་བྱུང་པར་དུ་མ་དང་ལུ་ཏེ། དམིགས་པའི་བྱུང་
 པར་ནང་བག་ཆགས་དང་སྦྲེ་མཆེད་དུག་གི་ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་འཛིག་ཉེན་རྣམས་ལ་དམིགས་
 པ་དང་། རྣམ་པའི་བྱུང་པར་སྡོ་སེར་སོགས་རིས་སུ་ཆད་པའི་རྣམ་ལུགས་མ་ཡིན་པར་
 ཡུལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། རོ་བོའི་བྱུང་པར་མ་སྦྱིབས་ལུང་མ་བཞུན་
 ཡིན་པ་དང་། སྒྲིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྟོ་ཁོན་དང་འགྲོགས་ཀྱི་དེ་
 ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་གཏན་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འཇུག་པའི་བྱུང་
 པར་འཁོར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པ་དང་། བརྒྱུག་
 པའི་བྱུང་པར་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། ཐེག་དམན་པ་ལྟར་ན་དག་
 བཅོམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་རུ་པར། རོ་བོ་མ་སྦྱིབས་ལུང་
 མ་བཞུན། །རེག་ལ་སོགས་པའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ནི་རྒྱན་འབབ་རྒྱ་པོ་བཞིན། །དག་
 བཅོམ་ཉིད་ནས་དེ་བརྒྱུག་གོ། །ཞེས་གསུངས། མིང་གི་རྣམ་གངས་ཀྱང་། ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས། རྩ་བའི་རྣམ་ཤེས། རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་རྣམ་ཤེས། ས་པོན་ཐམས་ཅད་
 པའི་རྣམ་ཤེས། སྤྱིད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་ཤེས། ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་མཐའ་ཡས།
 དེ་ཡང་བརྒྱུག་པའི་བྱུང་པར་གྱི་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། ཐེག་དམན་
 གྱི་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་བརྒྱུག་པར་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་ཉོན་ཡིད་མངོན་འགྱུར་བ་བརྒྱུག་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི་སྦྱར་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་
 དང་། ལྷག་བཅས་མྱུང་འདས་ལ་གནས་པའི་དག་བཅོམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་བརྒྱུག་པར་

ཡང་སེམས་ཏེ་དབྱང་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡུང་དང་རིགས་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡུང་ལས་གསུངས་ཏེ། མངོན་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 དུས་ཀྱི་ཁམས། ཁོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་ནི་འགྲོ་ཀུན་རྣམས།
 ཟུང་ན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། ཡང་གསལ་གསལ་ལས། དེ་བཞིན་
 གསལ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས། ཞེས་དང་། རྟན་
 སྟག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཟླ་བ་སྐར་ཆོགས་དང་། ལྟན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་
 པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྟན་ཅིག་གནས།
 ཞེས་པ་དང་། དཀོངས་འགལ་ལས། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། ས་
 པོན་ཐམས་ཅད་རྒྱ་པོའི་རྒྱན་བཞིན་འབབ། བདག་ཏུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས།
 བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ངས་ནི་དེ་མ་བརྟན། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། ཐོག་བརྒྱས་
 ལས། ལེན་པ་དང་པོ་གསལ་བ་དང་། སེམས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ས་
 པོན་ལས་དང་ལུས་ཆོར་དང་། རྟེན་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་འགྱུར། ཅེས་རིགས་པ་
 བརྒྱད་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ལེན་པ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ་སྟེ་ཐ་མལ་པ་ཡང་སྤྱིད་
 དུ་ཉིང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་མེད་པ་གང་ཞིག འཇུག་
 སེམས་ཀྱིས་ཉིང་མཆོམས་མི་སྦྱོར་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཁས་སྤངས། བྱི་མ་དེར་ཐལ།
 ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་འབྲུ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་དགོས་
 པ་གང་ཞིག འཇུག་ཤེས་རྣམས་ཡུལ་དབང་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་
 བྱིར། རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་མི་རུང་ཞེས་པས་བརྟན་ཏེ། ཁོ་ན་རེ། སྟེ་སྟེ་
 ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་ན་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་ཤེས་དུག་ཡོད་དགོས་

པས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་སློང་ས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་
 ལོ་ཞིན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུ་ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་དངོས་རྒྱ་
 ཚོགས་པ་ཆང་བ་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཕུ་ཁོ་ན་དང་པོར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།
 རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། གསལ་བ་མི་རུང་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་ལ་སློང་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དང་། སྟོན་པོ་དེ་དེ་པའི་དེ་དེ་ཤེས་གཉིས་དུས་ཅིག་ཆར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་སློང་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཀུན་གཞི་
 མེད་པ་འགལ་ལོ། །འདོད་ན། མིག་སྟོན་པོ་ལ་བཟུང་བཞིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པོ་དེ་དེ་
 པའི་དེ་དེ་ཤེས་དང་། དེ་མིན་པའི་སྟོན་པོ་དེ་དེ་པའི་དེ་དེ་ཤེས་གཉིས་ལ་སྟོན་པོ་དེ་དེ་ལམ་
 དུ་གསལ་མི་གསལ་ལྟེ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སེམས་
 མེད་སྟོམས་འཇུག་མི་རུང་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། འགོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་
 པའི་གང་ཟག་དེའི་སྟོག་དབང་ཆད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། འཇུག་
 ཤེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། ལ་པ་ནི། ས་པོན་མི་རུང་ཞེས་པས་སྟོན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་
 ལ་མི་དགེ་བའི་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་དུ་དགེ་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ལ་
 དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་ལ་ཀུན་གཞི་མེད། མི་དགེ་བའི་སེམས་
 ཀྱིས་དགེ་སེམས་ཀྱི་ས་པོན་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ནི། ལས་མི་རུང་ཞེས་པས་
 སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་ཕུ་ལྟས་ཕྱིན་ལམ་ལ་འགྲོ་བའི་ཆོ་རྒྱུད་པ་འདེགས་འཛིག་གི་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ལས་སྤྱ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། འགྲོ་བ་པོའི་གང་ཟག་ལ་གང་ཟག་དུ་སྤྱང་བའི་
 རྣམ་རིག་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་སྤྱང་བའི་རྣམ་རིག་གསུམ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱེས་ཕུ་ལྟས་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སློང་མ་ཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ལུས་ཚོར་མི་རུང་ཞེས་པས་སྟོན་
 ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་ལ་ཡིད་ནང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་ལུས་ཤེས་འཁོར་གྱི་
 ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་ནི་ནང་དུ་མཉམ་པར་
 བཞག་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་མི་རུང་ཅེས་
 པས་སྟོན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ལྷས་བྱིན་འཆི་འཕོ་བའི་ཆེ་ཀུན་གཞིས་ཟེན་པ་དང་མ་ཟིན་པའི་
 རྟོད་རིམ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་འཆི་འཕོ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོན་ཀུན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ནང་བག་ཆགས་དང་སྟོད་བརྒྱད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སོགས་ལ་དམིགས་
 རས་ནམ་པ་དེར་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་ལྟ་བས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་མ་སྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཇོག་བྱེད་ཡིན་
 ཏེ། བསྐྱབས་ཟེན་པ་དེའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དེ་སྐྱབ་བྱེད་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་ཡིད་དེ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་མ་དང་ཐུན་ཏེ། དམིགས་
 པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་
 པ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་ལ། མྱོགས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་དང་འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བདག་དུ་
 ལྟ་བ་རྣམས་དང་ཐུན་པ། འདུག་པའི་ཁྱད་པར་ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་
 བཙོམ་པ་གཉིས་དང་འགྲོག་པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདས་ལམ་ལ་བརྟེན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེད་པའི་དུས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་སུ་འདུག་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་མ་དག་ས་བདུན་མན་ཆད་དང་། རང་རྟེན་གང་དུ་གཏོགས་པའི་གནས་ཐམས་

ཅད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་ཅུ་པ་ལས། གང་དུ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་འོ། །རིག་སོགས་
 ཀྱང་དེ་དག་བཅོམ་མེད། །འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་ལའང་མེད། །འཛིག་ཏེན་
 འདས་པའི་ལམ་ལའང་མེད། །ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟུས་ལས། དེ་ཡང་ལམ་མངོན་དུ་
 བྱུར་བ་དང་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འདུག་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ས་མ་གཏོགས་པར་
 དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཞེས་
 གསུངས། བརྒྱུག་པའི་བྱད་པར་ནི་ཀྱན་གཞི་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་ཡིད་ལུང་ལས་གསུངས་ཏེ། ལང་ག་ཤེགས་ལས། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། །ཆོས་ལྡ་དང་ནི་རང་བཞིན་གསུམ། །བདག་མེད་གཉིས་
 གྱི་དངོས་པོར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཤད། །ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ཀྱན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས། །ངར་སེམས་བདག་ཉིད་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུས་
 མཐའ་ལས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་ནག་ཏུ་ནི། ཉོན་མོངས་ཉིད་བཞིན་སྐྱེ་ཁོང་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་ནི། ཐེག་བརྟུས་སྟུ། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་
 རིག་མེད། །ལྡ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་དང་། །སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །
 དེ་ཡི་ངེས་ཆོག་མི་རུང་འགྱུར། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱན། །ངར་འཛིན་མེད་
 པའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། །སྤེ་སྒྲོད་གསུམ་པོ་འགལ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་རིགས་པ་དུག་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། མ་འདྲེས་པ་ཡི་མ་རིག་
 མེད། ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་འབའ་ཞིག་གི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་
 ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ལྡ་པོ་རྣམས་དང་འདྲ་བ་དང་། །ཞེས་
 པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྲོའི་དབང་ཤེས་

དང་འདྲ་པར་བདག་ཀྱི་ཆ་ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ དེ་ཡོད་ན་ཉོན་
 ཡིད་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་བྲེ་བྲག་དང་། ཞེས་
 པ་སྟེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཉོན་ཡིད་འགོག་ འདྲ་མེད་མེད་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་གི་ཆེ་མི་འགོག་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ནི། དེ་ཡི་ངེས་ཚིག་མི་རུང་འགྱུར། ཞེས་པ་སྟེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་ངེས་ཚིག་ལ་ངར་
 སེམས་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། འདྲ་མེད་
 མེད་པའི་ཞེས་སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། འདྲ་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་གནས་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་ལ་སྟེས་ནས་མ་གྱི་བར་ལ་རྒྱུ་མ་ཆད་པར་འབྱུང་བའི་ངར་འཛིན་
 ཀྱི་སྟོབས་པར་ཐལ། ཉོན་ཡིད་མེད་པ་གང་ཞིག་ འཇུག་མེས་འགགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་ཤོད་ འཕགས་པར་ཐལ་ལོ། །དུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡིད་མེད་ན། ཞེས་
 སོགས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཏེ། སོ་སྟེ་ཐ་མལ་པས་ཡིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་པ་
 གཏོང་བའི་ཆོ། བདག་ནི་གཏོང་བ་པོའི་སྟམས་པའི་ངར་འཛིན་མེད་པར་ཐལ། ཉོན་
 ཡིད་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་སེམས་དང་ངར་འཛིན་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གཞི་མཐུན་
 མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་གཙོ་བོ་རྣམ་རིག་དེ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབས་ཟིན་
 པ་དེའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རྟེན་གང་ལ་གནས་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ནི། མཛོད་ལས།
 འགོག་པ་དང་པོ་མིའི་ནང་དུ། ཞེས་དང་། ཀུན་བདུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པ་ནི་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཛོད་པར་གྲུབ་
 བོ་ཤོ། །ཞེས་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་གསལ་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས། སྦྱོར་ཟིན་པ་ནི་འདོད་

གཟུགས་གཉིས་ན་ཡོད་ཀྱི་གཟུགས་མེད་ན་མེད། མངོན་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་
 གཟུགས་ཉེན་ཅན། ཞེས་དང་། ཀྱན་བརྟམ་ལས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མངོན་པར་
 གྲུབ་ནས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ནི་འདི་
 མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པས་གནས་པ་
 རྣམས་ནི་དེ་ལ་འབད་པའི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་
 བཤད་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་ལས་ཀྱང་། འཁོག་སྒྲིམས་ལ་གནས་པའི་ལུས་ཉེན་ལ་སྦྱང་གསུམ་
 གྱི་མི་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྩ་
 དུག་གི་ལྟ་ཉེན་གྱི་ཅ་ལྟ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་ ལུང་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་འཁོག་སྒྲིམས་དངོས་སུ་གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་ལུས་ཉེན་ཡིན་ན་མི་ཡིན་པས་
 རྒྱབ་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ལྟའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་མིའི་
 ཉེན་ལ་འཁོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པ་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་སོང་ན་འདོད་པར་ལས་ཉོན་
 གྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 ལུང་གཉིས་ཀྱི་དོན་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་ན། དང་
 པོར་མིའི་ཉེན་ལ་འཁོག་སྒྲིམས་ཐོབ་པས་རྒྱབ་པར་སྦྱ་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདོད་ལྟའི་
 ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱི་ཉོགས་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་ཀྱི་ཉེན་
 ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ལུགས་ནི། གཟུགས་
 ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་ཀྱིས་པལ་ཆེར་མིའི་ཉེན་ལ་དང་པོར་འཁོག་
 སྒྲིམས་ཐོབ་པ་སྒྲིན་དུ་སོང་བ་ཉིད་ལུང་གི་དགོངས་པར་འཆད་ཅིང་། གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་རྣམས་སུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཆོར་འདྲེ་རགས་པས་

སྒྲིན་ས་དེ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འགོག་སྒྲིམ་ས་ལ་སྒྲིམ་ས་པར་འདུག་པ་གཟུགས་མེད་ཁམས་
ན་མེད་པ་ལ་དགོངས་གྱི། སྤྱིར་ན་གཟུགས་མེད་གྱི་རྟེན་ལ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
ནོ། རྩེད་ལུགས་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་གྱིས་འདོད་ལྟའི་རྟེན་ལ་འགོག་
སྒྲིམ་ས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་གྱིས་གསལ་
བར་མ་བཤད་པས་དེ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་གསུངས་ཏེ་གྱིན་ལོ། འོ་
ན་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཉན་རང་
དག་བཅོམ་གྱིས་འགོག་སྒྲིམ་ས་ཐོབ་པར་གང་ལས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཁྲུངས་ཡོད་དེ། ཀུན་བདུས་ལས། ལུས་གྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྒོལ་
པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ བྱིས་དང་། མཛོད་
ལས། འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་། །ལུས་གྱི་མངོན་སུམ་བྱེད་པར་འདོད། ཅེས་
ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་གྱིས་འགོག་སྒྲིམ་ས་དེས་པར་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་ཀུན་བདུས་ལས། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་
པ་ཟད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པའི་གང་ཟག་གོ་ བྱིས་དང་། མཛོད་
ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། བྱིས་གང་ཟག་ཕྱི་མས་འགོག་སྒྲིམ་ས་
ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགོག་སྒྲིམ་ས་གྱི་ངོ་བོ་ཡང་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་གྱིས་
མདོ་སྤེ་ས་བརྩུ་པའི་དོན་དུ་མངོན་ནས། ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
གཞག་ལེ་ཤེས་ཁྱད་པར་བཞིག་ལ་འགོག་སྒྲིམ་ས་སུ་བཞེད་དེ། ས་དྲུག་པར་ཤེར་ཕྱིན་

སྐག་པའི་མཐུས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱ་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་འཇུག་
 རྒྱུ་གཉིས་ཀ་རྩས་པའི་ས་བདུན་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་འགོག་སྒྲིམས་བྱུང་པར་
 བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འཇུག་པར། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར།
 ཞེས་དང་། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་
 འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། ཞེས་གསུངས། དེ་འགོག་སྒྲིམས་སུ་འཇོག་པ་ནི་དགག་བྱ་བ་དེ་ན་
 བྱུང་པ་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆ་ནས་
 ཡིན་ལ། ཚོར་འདུ་རགས་པ་བཀག་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཞིག་ཀྱང་
 ཞལ་གྱིས་བཞེས་དགོས་རྟེ། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་སྒྲིམས་
 གྲེལ་བའི་ཐོད་ཀྱིས་བྱ་སྒྲིམས་འཇུག་བཞག་དགོས་ཤིང་། དེའི་འགོག་སྒྲིམས་ཚོས་ཉིད་
 ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇོག་པ་འགྲིག་དཀའ་
 བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ལྟ་། རྟེན། འདུ་ཤེས་གང་གིས་སྒྲིམས་པར་འཇུག་
 པར། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ། ངོ་མོ། ཏུས་ཇི་ཙམ་དུ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་
 པོ་གཉིས་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 ཏུག་དང་གཟུགས་ཁམས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་ཡིད་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རགས་པ་འཁོར་བཅས་འགོག་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་གཞིའི་སྤྲེང་དུ་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བདུན་འཁོར་བཅས་བཀག་པ་ལ་མི་འདོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་དུ།
 ལང་ག་ཤེགས་ཀྱི་ལུང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཉིད་དང་། ཞེས་བཤད་པ་ཙམ་ཞིག་
 མ་གཏོགས་ཚོགས་ཏུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀྱན་གཞིའི་བཤད་པ་བྱུར་ཙམ་ལང་མེད་

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་དོ་བོ་ཡོད་དེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོགས་དྲུག་འཁོར་
 བཅས་བཀག་པའི་ཇུན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བཞེད་པར་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ཞིབ་དུ་བཤད་ན་འདས་ལམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱད་ཕྱིའི་སེམས་ལ་བཞེན་ནས་ཐོབ་ཅིང་།
 དགག་གཞི་ཡིད་ཤེས་པ་མེད་སྟེ་དུ་དགག་བྱ་ཚོར་འདུ་རགས་པའི་རྒྱ་བཅི་རིགས་བཀག་
 པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཇུན་མིན་འདུ་བྱེད་དེ་འགོག་སྟོམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་འགྲེལ་པར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་
 དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགའོ། །ཞེས་
 འདས་ལམ་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞིན། མི་འགལ་ཏེ། འདས་ལམ་གྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྟོམས་འཇུག་དུ་བཤད་པ་ཡང་།
 མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་འཇུག་སེམས་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་འགོག་
 པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲིལ་ན་པ་ལ་དགོངས་
 ནས་གསུངས་པར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཚོག་ཁོ་ན་ལ་བཞེན་པས་ནི་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྟོགས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟ་བུས་ཇི་ཙམ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། ཁ་ཅིག་སྟེང་
 ཇི་པད་དཀར་ལས། སྟེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐླལ་པ་བར་ཕྱོ་འདི་དག་འདའ་བར་

བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་ཙམ་འཕེན་པ་བཏང་གི་བར་དུ་འམ་བར་གྱི་བསྐལ་
 པ་བཅུར་འགོག་སྟོམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་པར་བཞེད། མཁས་པ་ཁ་ཅིག
 མདོ་ཇི་ཉི་མའི་སྤྲོད་པོ་ལས། ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པར་མི་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྦྱོད་པ་འདོར་བར་འགྱུར་བས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞག་བདུན་
 ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བཞེད། རང་གི་བསམ་དོན་ནི་ལུང་ལྷ་མ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལ་བཤད་ནས། རྩེ་
 མ་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བྱས་ན་ལེགས་བསམ་སྟེ་གང་ལེགས་བྱའོ། །སྤྱི་ཚན་ལྔ་པ་
 སྤྲོད་པའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་
 པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་ཚན་དྲུག་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་
 པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཚན་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བཞག་དུ་ཡོད་དེ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྤྱི་ཚན་དང་པོ་བཞི་བཞག་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ངོ་མོད་དང་རྟེན་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྤྱི་ཚན་ཕྱི་མ་གསུམ་
 བཞག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་གེས་བྱ་ལ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་སྤྱི་ཚན་བཞག་རང་གཞན་གང་རུང་གི་དོན་དམ་བཅས་
 པ་ལ་བག་ཚབ་མེད་པའི་ཆ་ནས་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱི་ཚན་བཞག་ རང་གི་ཉོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞིའི་སྤྱི་ཚན་བཞག་
 ཡོད་ཏན་དེ་རྣམས་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་

སྡེ་ཆེན་བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་གྱི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ངོ་བོ་སྟོང་བྱུང་བྱི་བྱའུ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྦྱར་མི་ཡོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་
 རྣམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རྟེན་གྱི་བྱུང་པར་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 གཙོ་པོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་རང་བྱུང་
 གི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་སྟོན་སྟོབ་ལམ་དུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
 གང་གི་ཆེད་དུ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པ་ལ། རི་ལྗེ་རྩེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་ཆེད་དུ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གོ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞག་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཆེན་
 དང་པོ་སྟོབས་ལ་བརྩུར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་བརྩུ་པོ་འདིའི་སྟོན་ནས་གཞན་དོན་མཇུག་པ་གང་ཞིག དེ་
 ལ་བརྩུ་པོ་འདིར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དོན་བྱུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་མཁྲེན་
 པའི་ཆ་ནས་མོས་པ་སྒྲ་ཆོགས་མཁྲེན་པའི་སྟོབས། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་མཁྲེན་
 པའི་སྟོབས། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས། སྟོན་གནས་
 རྗེས་སུ་བྱུང་པ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས། འཆེ་འཕྱོ་བ་དང་སྟེ་བ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་ལྟར་དེས།
 གདུལ་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་ཚུལ་མཁྲེན་པའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས།
 གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྲེན་པའི་སྟོབས། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྟེན་མཁྲེན་པའི་སྟོབས།
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་མཁྲེན་པའི་སྟོབས་བཞིར་དེས། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
 བྱ་མཁྲེན་པའི་ཆ་ནས་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་

བྱའི་དོན་མཛད་པ་ལ་ཐོག་མར་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་མཁྱེན་དགོས་པས་དེའི་ཆ་ནས་མོས་
 པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་ མོས་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་རིགས་དང་
 ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་དུ་ངེས་མོགས་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་ རིགས་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དེའི་དབང་པོ་རྩི་འབྲང་གི་
 ཁྱད་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
 བཞག་ མོས་རིགས་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དེ་རྩིན་རི་
 ལྟར་གྱུར་པ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས། རྩིན་གནས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་
 དེ་ཕྱི་མར་རི་ལྟར་འབྱུར་པ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་འཆི་འཕོ་དང་སྦྱེ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
 བཞག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གདུལ་བྱ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་སུ་བགྲོད་པར་
 བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་
 དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྲུང་བ་རིགས་པ་དང་
 འདི་ལས་འདི་ལྟར་འབྲུང་བ་མི་རིགས་པར་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་གནས་དང་གནས་མ་
 ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་ དེ་འདྲ་བའི་རིགས་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་
 ལྟ་མོ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་ དེ་ལྟར་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སོགས་ལས་ཀྱན་ནས་
 ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བ་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 དང་རྣམ་བྱང་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ཉོན་སྤྲོ་བ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
 བུ་སྤྲོ་བ་གཉིས་ཀ་ཟད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་མཁྱེན་པའི་ཆ་ནས་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་

གཅིག་ཉིད་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་པོ་འདི་དག་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོན་མེད་
 དང་ཆོས་མཛུངས་པར་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དོན་མེད་སྟོབས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གོ་ཆ་འབྲགས་
 པ་དང་། ཅིག་པ་འདིག་པ་དང་། རེབ་མ་ལྷ་བུའི་ཤིང་གི་ནགས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་
 བཞིན་དུ། འདིས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་སྟོམས་འབྲུག་
 གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་འབྲགས་པ་དང་འདིག་པ་དང་གཅོད་པར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་
 རྒྱར། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལ་སྟོབས་དུག་དང་། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་
 བཞིན། །གོ་ཆ་ཅིག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །འབྲུགས་དང་བཞིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ནི་དོན་མེད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་སྟོབས་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཐབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད། རྒྱབས་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད། རྣམ་དག་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད།
 འབྲས་བུ་ངེས་འབྲུང་ལ་བསྐྱུ་བའི་བདུད་བཞི་འཛོམས་པ་ལ་སྟོབས་དང་ཐུན་པའི་སྟོན་ས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལས། ཐབས་དང་རྒྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཐེག་
 ཆེན་ངེས་པར་འབྲུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རབ་བསྐྱུ་བའི། །བདུད་འཛོམས་
 ཁྱོད་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཆཅན་གཉིས་པ་རང་གཞན་གང་རུང་གི་
 དོན་དམ་བཅས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་མི་འདིགས་པ་བཞི་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།
 རང་དོན་སྤངས་ཉོགས་མཐར་ཐུག་དམ་བཅས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་རང་
 དོན་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འདིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
 རང་དོན་ཉོགས་པ་མཐར་ཐུག་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འདིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་
 པ་གཉིས་བཞག ངེས་འབྲུང་དང་བར་ཆད་དམ་བཅས་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་ཆ་

ནས་ངེས་འབྱུང་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་དང་། བར་ཆད་དམ་བཅས་
 པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལས། རང་གཞན་
 རྟོན་དུ་ཡོ་ཤེས་དང་། སྤངས་དང་ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་རྣམས། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་
 གཞན་དག་གིས། །མི་བཞི་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། མི་འཛིགས་པ་
 འདི་ཡང་སངས་ལོ་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བ་མེད་
 པར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་མར། མི་
 འཛིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སངས་ལོ་བཞེན། །ཞེས་གསུངས། མི་འཛིགས་པ་དེ་ལ་ཡང་
 སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བག་ཆ་བ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད། །ཁྱེ་
 མཆོག་ལྡན་པ་ལོ་ཆེད་གནས་སུ་དམ་བཅདོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སངས་ལོ་སྐྱུ་གསུགས་
 སོ་། །ཆོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐུན་པར་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྟེ་
 ཆོན་གསུམ་པ་རང་གི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོ་ཡང་དག་
 རིག་པ་བཞིར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བཤད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་དང་། རྟོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་གཉིས་བཞག །འཆད་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། རྟོན་པ་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ལས། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བཤད་
 བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཁུན་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སྟོན་གྱིས་ཆགས་ཐོགས་མི་མངའ་
 བའི། །ལེགས་འདོམས་བྱེད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། རྟེ་ཆོན་བཞི་པ་
 ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་
 རྣམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་

དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་འབྲུལ་པ་དང་ཅ་ཅོ་དང་བྲན་པ་ཉམས་པ་དང་བྱུགས་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་ཐ་དད་པ་དང་སི་སིར་མ་བཞགས་པའི་བཏང་སྒྲིམས་
 མི་མངའ་བ་དང་དྲུག་བཞག རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་
 འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དན་པ་དང་། ཉིང་ཏེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་དྲུག་བཞག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་
 སྐྱའི་འཕྲིན་ལས་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་བྱུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་བཞག ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་མཆེན་ཚུལ་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆ་ནས་འདས་མ་འོངས་
 ད་ལྟ་དུས་གསུམ་ཆགས་ཐོགས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཆེན་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞག་པའི་
 ཕྱིར།

འོན་མཆེན་ཡུལ་དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་
 ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་སྒྲིམ་པའི་ལུགས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས། མདོ་སེམས་གཉིས་དང་
 རང་རྒྱུད་པ་བྱན་མོང་བའི་ལུགས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མདོ་
 ལས། འདས་པའི་གཟུགས་ཤིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ན་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཐོས་པ་
 དང་ལྡན་པ་དག་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་
 ལས། དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཡོད་གསུངས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་
 གསུམ་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གསུམ་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་པས་རྣམས་སུ་མེད་ཅིང་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། འདས་པ་དངོས་
 པོ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཞིག་པ་ལས་རང་འབྲས་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་འབྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། སྤྱོད་
བྱ་སྦྱུལ་ཟད་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་དང་། སྦྱེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཆ་ཤི་ཅེས་ཡན་
ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྦྱེ་བ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་ཤིའི་རྒྱར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་ཟད་པ་ལས་ཞི་བ་དང་།
ཟད་པ་ཉིད་ནི་དམིགས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ཙུ་འགྲེལ་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །གསུམ་
པ་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལ་བཀར་ན། བུམ་པའི་རྒྱ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འདས་པ་དང་།
བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པ་དང་། བུམ་པ་བུམ་པའི་དུས་སུ་ད་
ལྟ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་འཛོག་སྟེ་བུམ་པའི་རྒྱ་བུམ་པའི་དུས་སུ་འགགས་ཟིན་པ་
དང་། བུམ་པའི་འབྲས་བུ་བུམ་པའི་དུས་སུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པ་དང་། བུམ་
པ་རང་དུས་སུ་ཚོགས་པར་སྦྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་བུམ་པའི་འདས་པ་བུམ་པའི་
འདས་པ་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འོངས་པ་དང་། བུམ་པའི་མ་འོངས་པ་བུམ་
པའི་མ་འོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་འདས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་གཤམ་དགོས་ཏེ།
རིགས་པ་སྤྱོད་པར་སྤང་རོ། །

འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་ནམ་ཚོགས་སྦྱོར་བས་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་སྟོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་གང་ཞེ་ན། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ནམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙུ་གསུམ་གསུངས་པ་
དང་། དེ་ནས་རྩ་ནམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་འདི་སྟམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་
རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མི་གང་དག་གི་ན་ལམ་དུ་གྲགས་པར་
གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྟོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བུས་པའོ། ཞེས་སོགས་སྦྱོར་བ་

སྒྲིམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྒྲིམ་པའི་མདོ་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་
 བརྟན་བཅོས་སུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཉིས་གསུངས།
 འོ་ན་སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྦྱར་བའི་ངོ་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་གནས་པ་དང་། སྦྱར་
 བ་ལ་གནས་ཞེས། བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་བྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀུན་
 གི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་
 པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཏེ། གང་གི་ཆོ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་
 ཆོ་གཟུགས་ལ་ནལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 སོ། རྟེན་དཔལ་ལྷན་སྦྱར་བ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་བ་ལྟ་། གནས་
 སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་
 པའི་ཆ་ནས་མི་གནས་པའི་སྦྱར་བ། ཡུལ་ཅན་ལ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཆ་ནས་མི་སྦྱར་
 བའི་སྦྱར་བ། གཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཟབ་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 སྦྱར་བ། ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་
 ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་བ། རྣམ་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོད་མེད་
 པ་རྣམ་མཁྲིག་གྱི་སྦྱར་བ་རྣམས་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱར་
 བ་ལྟ་བུའི་ལ་གནས་སྐབས་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་བྱེ་བས་བཅོ་ལྔ་འགྲུར་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་བརྒྱད། སྦྱར་བ་རྟོགས་
 པའི་ཐབས་ཀྱི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་བཞི། འབྲས་བུའི་སྒྲིམ་སྒྲེ་བ་གཉིས། ཏུས་ཀྱི་སྒྲིམ་

བྱེ་བ་གཅིག་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤི། རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་པ་
 དེ་ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་དགའི་སྦྱོར་
 བཟ། སྦྱོར་ལམ་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བྲུང་
 བཞུག་པའི་སྦྱོར་བ། བྱིར་མི་སྟོག་པའི་སྦྱོར་བ། དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ། བར་
 ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་བཞི་བཞག་པ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་དུག་པའི་བར་ན་ཡོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ། ས་བདུན་པ་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
 ནས་མུར་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ། ས་བརྒྱད་པ་ན་ཡོད་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤི།
 ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྦྱོར་བ་རྟོགས་པའི་ཐབས་གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འབྲིབ་མེད་
 གྱི་སྦྱོར་བ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་སོགས་
 བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ། གཟུགས་དང་དེའི་མཆན་མ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཤི། ས་དགུ་
 པ་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲིན་པའི་སྦྱོར་
 བཟ། ས་བརྒྱུ་པ་ན་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤང་བུ་སེལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་
 བ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་ཤི། ས་བརྒྱུ་པར་བརྩོན་འགྲུས་མཆོག་དུ་གྱུར་
 བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལོ་ལྔ་སོགས་དུས་ཆོགས་བཅད་ནས་ཡུམ་བསྐྱོམ་པའི་ས་
 མཆོམས་གྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ལྔ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་
 འཛིག་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ཀྱན་
 ལ་བྲུབ་པའི་སྤྲོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་བཙོ་

ལ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གནས་སྐབས་ཆོག་གས་
 ལམ་ནས་རྒྱ་མཐའི་བར་ཅི་རིགས་ལ་བཞག་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་
 བྱིར། སྐབས་འདིའི་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་པས་ཁྲུ་བ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། མི་རྟག་སྟོགས་བརྒྱ་དུག་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྦྱར་བ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དེ། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔས་རང་རྒྱུ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དཔལ་གཞིམ་པ་དང་། ཐེག་དམན་
 གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་སུ་བབྱང་བའི་ཆེད་དུ་ཁར་བྱང་ཅམ་དུ་སྒྲིམ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། འོ་
 ན། སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་འཆད་རྒྱལ་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། སྦྱར་བ་སྒྲིམ་པ་པོ་རྣམས་སུ་ཡི་
 མཐུས་སྦྱར་བ་བསྒྲིམས་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཇི་ལྟར་བྱོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱར་བ་ཐ་མའི་སྐབས་སུ་སྦྱར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བདུད་གྱིས་
 བར་ཆད་བྱ་མི་རྣམས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ནས་ཆོད་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུའི་བྱས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་ཡི་མཐུས་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་
 འདི་བ་དང་། རྟོན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་དུ་བབྱེད་པ་
 དང་། རྒྱལ་བ་ཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བབྱེད་པ་དང་བསྒྲིམ་པ་ལ་བདུད་ཞིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་
 ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་བཀའ་
 རྒྱལ་པ། ལྟ་བུའི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 པོ་གཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཐབ་མོ་འདི་འདི་བ་དང་རྟོན་པ་དང་འཆང་བ་དང་རྟོག་

པ་དང་ཁ་ཏོན་དུ་བྱེད་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་བསྒྲིམ་པ་དག་ལ་བདུད་
 རྩེག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐུས་བར་
 ཆད་བྱ་མི་རྣམས་པར་གསུངས་སོ། ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། བདུད་
 གྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་གསུངས། དེ་བྱེ་ན་བར་བཞི་ཡོད།

སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་པོ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་
 དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སྦྱོར་བ་བསྒྲིམ་པ་ལ་སྦྱོན་རི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་ནས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
 རྒྱུ་ཅེས་གསོལ་དོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ཟླ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་དང་། ས་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་ལེགས་པར་སྦྱོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་
 པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དེ་
 དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་འདི་དག་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་དེ་དག་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱལ་པ། རབ་འབྱོར་སྦྱོབས་པ་ད་ཅང་ཆེ་
 རྩེ་སྦྱེ་ན། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་བདུད་གྱི་
 ལས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་
 སུ། སྦྱོན་ནི་བར་ཆད་བཞིར་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་གསུངས། མདོ་
 བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ལ་བཞི་བར་ཅུ་ཙུག་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་
 འགལ་ཁྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ལྟ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པ་མཐུན་ཁྱེན་

མ་ཆང་བཏེར་གསུམ། སྦྱར་བའི་འགལ་རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཡུམ་བསྐྱོམས་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།
 ཡུམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བར་ཆད་ཤིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་ཞེན་རྒྱུན་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས་རང་གི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་འདི་ཉིད་ལ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱིན་
 དུ་གཟེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱར་བ་བསྐྱོམ་པའི་གང་ཟག་ལ་རྟག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་
 ཅིང་བསྐྱང་བ་དང་སྐྱབས་པ་དང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལ་དག་མང་བ་དང་། བྱ་མང་དུ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་བྱ་རྣམས་གྱིས་མ་
 ལ་རིམ་གྱོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །

སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྦྱར་བ་རྣམས་མཆོན་པར་བྱེད་
 པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱར་བའི་རྒྱུན་གྱི་སྐབས་
 སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྦྱར་བ་སྐྱོམ་པ་པོ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པའི་
 མཐར། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཙུག་ཁྱེན་འདས་གང་འདི་སྐད་དུ་ཤེས་རབ་
 གྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འཛིག་ཉེན་འདི་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་
 བཀའ་སྩལ་ན་བཙུག་ཁྱེན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་གྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེད་པར་
 བགྱིས་པ་ལགས། ཞེས་སོགས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་བཙུག་ཁྱེན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་
 པ། རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱི་ཤ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 རྫོབས་བཅུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟན་བཙུག་

སྲུང་གིས་མཚོན་དེ་མཚོན་ཉིད་དུ། ཁྱེས་སྟགས་སྟོང་པ་ཅུ་དག་གསུངས།

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་བཞག་པོ། འདྲ་པོ་ནི། དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ཀྱི་བཞིན་པར་མཛད་ནས། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གཟུགས་ལ་སྟགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱིས་བཞུན། ཆོས་སྤྱི་རྩ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱིས་བཞུན། རོན་གཉིས་ཡུན་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཚན་ཉིད་ཡིན། དེ་ནི་བསམ་མི་བྱེད་སྟགས་བྱེད་པར་གྱིས། ཁྱེས་སྟགས་དང་། བཞུན་དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱིས་བཞུན། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་དང་མཚན་ཉིད་མཚན་གཞིའི་སྤྱི་དུ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་མཚོན་པ་ཁྱེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱིས་འཕངས་ནས་བཞུན། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི། ཆོས་སྤྱི་རྩ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། རོན་གཉིས་ཡུན་ཆོགས་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཁྱེས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནི་ཁྱེས་གསུངས། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སྦྱོབ་དཔོན་སང་གི་བཟང་པོས་རྩ་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། ཁྱེས་སྟགས་ཀྱིས་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་གཉིས་ཀ་བཞུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཁྱེས་སྟགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཁྱེས་སྟགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བཞུན་ནས། ཁྱེས་སྟགས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ།

བ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་
 ཏུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲིར་བ་དང་མཚན་ཉིད་
 དང་ལྟན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་
 རོ། རྟེན་གསུངས། བྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚོན་པས་ན་ཤེས་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་དང་། ཤེས་
 པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་དག་
 མཚོན་པས་ན་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་
 དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིར་བ་དག་མཚོན་པས། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །
 ཁ་ཅིག་ མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིར་བ་མཚན་གཞི། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པར་མཚོན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་ཞེས་འགོད་པ་ཡང་མི་
 རིགས་ཏེ། འཕགས་སང་གཉིས་ཀའི་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བའི་བྱིར།
 ཡང་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིར་བའི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
 མཛད་པ་སོགས་ཀྱང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་འདིར་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་དགོས་པ་གང་
 ཡིན་དང་ཇི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བཞག་དགའ་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། དེ་ཡང་སྒྲིར་ཇི་བཅུན་གྱིས་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་
 གྱི་སྒྲིན་ས་གདུལ་བྱས་ལམ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱན་ལས་

གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ། །ཕན་བདགས་
 སྤྱིར་ན་མཆོན་ཉིད་དང་། །མཆོན་གཞི་དང་ནི་མཆོན་བྱ་ཡིན། །རབ་དྲུ་དབྱེ་བ་ཡང་
 དག་བཤད། །ཞེས་འབྲུང་། དེ་ལ་འདིར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་
 ནས། ཐོག་མར་ཤེས་མཆོན་སྒྲིམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཀྱན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་
 གསུམ་སྤྱིར་། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུན་པའི་རྣམ་
 པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་བསྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་པའི་མཆོན་ཉིད་དེ་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིམ་པར་
 བཟུན་ནས། སེམས་དཔའི་མཁྱེན་གསུམ་སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་
 ནུག་པ་ཕྱག་གསུམ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ་མཆོན་པའི་སྤྱིར་
 ནུ་གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་གསུངས་ལས། ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ་མཆོན་པའི་
 སྤྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་གསུངས་ལས། རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིམ་པའི་རོ་བོ་མཆོན་
 པའི་སྤྱིར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་གསུངས་ལས། དེ་ཡང་བཟུན་
 ཏེ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུན་པའི་རྣམ་པ་ཉིར་
 བདུན་བསྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་སྒྲིམ་པ་དེ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པར་བཟུན། དེ་
 མཆོན་པའི་སྤྱིར་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུང་བ་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་
 བཟུན་པའི་གཞི་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་གསུངས་། རྒྱ་དང་ལམ་དང་སྒྲུག་
 བསྐྱེད་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བསྒྲིམ་པའི་སེམས་དཔའི་
 སྒྲིམ་པ་དེ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པར་བཟུན། དེ་མཆོན་པའི་སྤྱིར་། རྣྗེ་ཉིད་
 མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུན་པའི་ལམ་ཤེས་སྒྲིམ་པའི་
 ཤེས་མཆོན་བརྒྱ་གསུངས་། དེ་ལ་ཉིར་གཞིག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་སྐབས་

ནས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བསྐྱེད་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱར་བ་དེ། སེམས་
 དཔའི་རྣམ་མཁུན་སྦྱར་བར་བརྟན་ནས། དེ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་དུ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
 བརྟན་ནས། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་སྦྱར་བའི་ཤེས་མཚན་བརྒྱ་
 རྟག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་པ་སྦྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། རྣམ་མཁུན་དོན་གཉེར་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བསྐྱེད་
 པ་ལ་འདུག་པར་བྱ་ཡི། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
 ཐེག་དམན་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་
 ཀྱི་མིང་ཅན་གསུམ་པ་སྦྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁུན་དོན་གཉེར་གྱི་གང་
 ཟག་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་དེ་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་སྦྱར་བ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདུག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱར་བ་འབྲས་བུ་འཕྲིན་
 ལས་ཕུན་ཚོགས་སྦྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པར་མཚོན་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཀྱི་མིང་
 ཅན་བཞི་པ་སྦྱོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་
 བྱེད་པའི་གཞི་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མཚོན་ཚུལ་
 རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་གིས་མཚོན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ། ཞེས་པ་སྤྱིའི་
 སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 ཞེས་པས་བྱེ་བྲག་གི་སྦྱར་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་ཅིང་། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་།
 ཞེས་པས་མཚོན་བྱ་དང་། གཙོ་བོར་ནི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་བརྒྱ་
 རྟག་བདག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་སྟེ་སྦྱར་བའི་མཚན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་
 པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚོན་ཚུལ་དང་། བྱེ་བྲག་

གི་མཆོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་
 དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བརྩུག་མཆོན་གཞི། ལམ་ཤར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཆོན། ཐབས་
 ཤེས་བྱད་པར་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་ཤར་ཕྱིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 སུ་གུར་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་བྲག་གི་མཆོན་
 ཚུལ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་
 ཉེར་བདུན་བསྐྱོམ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་མ་དང་ཞེས་པས་
 བརྟན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་པོ་མཆོན་གཞི། སེམས་
 དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བར་མཆོན། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཡུལ་
 བརྩུ་བྱག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །དེ་
 ནི་ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཆོན་མ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དབེན་དང་ཞེས་པའི་བར་
 དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། རྒྱ་དང་
 ལམ་དང་རྟུག་བསྐྱེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་སོ་བྱུག་བསྐྱོམ་པར་
 བྱེད་ཅིང་། གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྐྱབ་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལྟ་བུ་མཆོན་གཞི། སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྦྱར་
 བ་ཡིན་པར་མཆོན། རྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སོགས་ཡུལ་བརྩུ་བྱག་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཞེས་སོ། །དེ་ནི་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། རྟོང་ཉིད་མཆོན་མ་མེད་བཅས་དང་། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། དུན་
 པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བསྐྱོམ་
 པར་བྱེད་ཅིང་། གཞི་ལམ་གྱིས་བརྟན་པའི་བྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་སེམས་དཔའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བདུན་མཆན་གཞི། སེམས་དཔའི་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བར་མཛོན།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་
 རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པ་ཅས་སོ། །དེ་ནི། དམིགས་
 པ་ཞེས་བྲ་གང་ཡིན་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་བརྟེན་ནས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བརྟན། སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཟེ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་
 སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་མཆན་གཞི། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པའི་སྦྱོར་བར་མཛོན། རྟུག་བསྐྱལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྟོགས་
 པ་སོགས་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
 པ་ཅས་སོ། །དེ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། ཞེས་སོགས་དང་། བསམ་
 མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། ཉོན་མོངས་དྭགས་སོགས་
 ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཆན་གཞི། གཞན་
 རོན་སྐྱབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་མཛོན། བན་བདེ་སྦྱོབ་
 པ་སོགས་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
 པ་ཅས་སོ། །དེ་ནི་ཕན་དང་བདེ་དང་སྦྱོབ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན། འོན་
 ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་མཆན་བཤད་ནས། གཞི་
 ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་སྟམ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལམ་
 ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བ་གཉིས་རང་ཚྭ་ནས་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པར་མཛོན་ལུས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་རང་ཚྭ་ནས་དེ་ལྟར་མཛོན་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེད། ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ལ་བྱད་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱར་དང་། སྒྲོམ་ལམ་གསུམ་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་ལ་དེ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཁྲིམ་པས་དམན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ལ་དེ་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་མེད་རབ་དུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། ཁྲིམ་སོགས་དང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་སྦྱར་གཉིས་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་སྦྱར་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་མི་བྱལ་སོགས་བྱད་པར་གྱིས། ཁྲིམ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་མཚན་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བར་དུ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོམ་དུ་བྱད་མཚན་དངོས་སུ་བསྟན་པ་གང་ཞེ་ག་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བར་དུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་སོ། སྐབས་འདིར་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒྱུ་དང་བྱེ་བྲག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཡོད་དུས་དྲུག་གི་དོན་གཉེར་ཅམ་ཞིག་སྔ་རོལ་དུ་སྒྲེས་ཀྱང་། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ། སྔ་རོལ་དུ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཆད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས། དེ་ལ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཆད་མས་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཁས་

པ་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་ཤེས་མཚན་མེད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་
 ཤིང་དེར་མཐུན་གསུམ་སྒྱུར་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག་མི་འབད་དེ། རྣམ་མཐུན་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཤེས་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་བཤད་གྱི་གསུང་དེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སར་སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤེས་
 མཚན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་རུང་བཤད་དང་དོ།
 འོ་ན་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་སྟེ། གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་
 གྱི་ལྟ་བཞིག་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་ཆོངས་པའི་དྲ་བར། ལུ་
 རྟེགས་ཀྱི་ལྟ་དན་དུག་རྩ་རྩ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཙོ་བརྒྱད།
 ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་བརྩ་རྩ་བཞི་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ལུ་རྟེགས་རྣམས་
 ཀྱིས་སྟོན་པ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་རྣམ་ཞེས་ཞུས་པས། དེའི་ཆོ་
 སྟོན་པས་དྲི་བ་དེའི་ལན་མ་མཛད་པས་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལྟ་བཞིས་བྱ། དྲི་བའི་
 ལན་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དྲི་བ་དེ་ཁྱད་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་ལས་བརྒྱམས་
 པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མ་བཀག་ན་བདག་ལྟ་རྟེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
 རེ་ཤིག་བདག་མེད་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དྲི་བ་ཀྱན་
 ལན་འདེབས་པའི་ཀྱན་མཐུན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དྲི་བ་དེ་
 དག་གི་ལན་མ་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱན་མཐུན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་མཁས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྱེད་བར། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་
 རྣམ་ཞེས། ཞུས་ཆོ་རྒྱལ་བ་མ་གསུང་བཞུགས། གང་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཤད་མེད་དོན།
 སྟོན་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། ཀྱན་མཐུན་ཐམས་

ཅད་མཐུན་པར་ཤེས། ཁྱིམ་གསུངས། རྩལ་ཅུ་ཙ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱུ་ན་བཅུ་
 བཞིར་འདུ་སྟེ། སྤོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། སྤྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི།
 རྩལ་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ལུས་སྒྲིག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དང་
 པོ་ཡོད་དེ། རྩལ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། མི་རྩལ་
 པའི་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། རྩལ་མི་རྩལ་གཉིས་ཀའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་
 ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གཉིས་
 པ་ཡོད་དེ། མཐའ་དང་ལྟན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། མཐའ་དང་མི་ལྟན་པའི་
 དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་
 མ་ཡིན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། གྲོངས་
 བཅ་ཆད་འབྱུང་བའི་ཆས་ཡོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། མི་འབྱུང་བའི་
 དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་དེ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་དེ་ཡོད་
 པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལུས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་
 གི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིག་གཉིས་ཆས་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཆས་
 ཐུང་དང་དུ་ལྟ་བུ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་
 རྣམ་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་
 ཤས་ཆེ་བའི་སྤྱིར་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིག་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་སེམས་སོ། །འོ་ན། ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་གང་ཟག་གང་དང་
 གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། གྲངས་ཅན་རྒྱུད་འཕེན་པ་གཅེར་བུ་པ་བྱེ་བྲག་པ་རང་སྟེ་
 རྣམ་མ་བུ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྩལ་པའི་གང་

ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ཡོད་པར་སྟོང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པའི་དེ་གཉིས་ཡོད་
 པར་སྟོང་། ཁྲོངས་ཕན་ཆད་འབྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འབྱུང་བར་
 ལྟ་བ་གསུམ་ལ་གཡོ་བའི་སྟོང་བཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྟོང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་འཕེན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མི་རྟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་
 རྟེན་ཡོད་པར་སྟོང་། མཐའ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ཡོད་
 པར་སྟོང་། ཁྲོངས་ཕན་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡོད་པར་
 ལྟ་བ་གསུམ་ལ་འདྲ་བའི་སྟོང་བཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་དགག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་
 ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཅེར་བྱ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་ཀར་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་གསུམ་ལ་བཀམ་
 པའི་སྟོང་བཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་ཆ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་མ་བྱ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་གསུམ་ལ་བརྟུམ་པའི་སྟོང་བཞེས་
 བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་བཀག་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྩེ་བྲག་པ་དང་། གངས་ཅན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དང་གང་ཟག་གི་མིང་གི་རྣམ་
 གངས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོག་གཉིས་རྣམས་གཅིག་དང་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ལ་གཡོ་བའི་
 ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩེ་
 མ་འདི་ལ་རྩེ་བྲག་པ་དང་གངས་ཅན་གཙོ་ཆེ་བས། རྟེན་དུ་སྟོངས་ཀྱི་གཅིག་དུ་མ་ངེས་
 པ་སྟོང་སྟེ་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་སྟོང་བ་ཡིན་ནམ་བཟག།

དེ་སྟོང་གོང་དུ་རྣམ་རྟོགས་སྒྱུར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་བཞི་དུ་ནས་སྒྱུར་བ་སྟོང་
 པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེས་སྒྱུར་བ་བསྟོངས་པ་ན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེན་པ་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་གཏུ་
 དམན་པའི་དབང་བཅོམ་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས་པ་ན་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མང་
 པོར་བསྟེན་བཀྱར་བ་དང་སྦྱིན་སྲོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་བློན་པར་
 གསུངས་པའི་མདོ་ལས་འཕྲོས་ནས་ལྷས་དཔེ་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པར་ཅན་གྱིས་བློན་པའི་
 ལམ་གསུངས། མདོ་དངོས་ནི་ཤུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་
 ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྤྱད་པའི་ཆོ་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་
 ཉེ་བར་བརྒྱང་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དང་མ་བྱལ་
 བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་ཞེས་པ་ནས། ལམ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅིང་མཆོན་མར་མི་བྱེད་ཞེས་
 སྲོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། མཆོན་མེད་རབ་
 དུ་སྦྱིན་ལ་སྲོགས། ཅེས་གསུངས་མོ། །སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་
 དེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་སྦྱེ་བའི་རྟེན། རོ་བོ། ཐོབ་པའི་རྟེན། རེས་ཆོག་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུང་གསུམ་དུ་འཕེན་པར་
 བྱེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ནི་མིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྦྱོ་བ་མེད་པའི་བྱིར།
 ཞེས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་རྟེན་ལ་མི་ཡིན་དགོས་པར་གསུངས་
 ཀྱང་། རང་ལུགས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་དང་འབྲེལ་
 སེམས་རྟེན་ཀྱང་དེ་གཉིས་མཚུངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ།
 མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། ཞེས་ཐོས་བསམ་ཁོ་ནའི་རོ་

བོར་གསུངས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ཀྱན་བདུས་ལས། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེན། སོ་
 སོ་སྒྱུ་པོའི་ཚུལ་བྱིས་པ་དང་དབང་པོའི་སྒོ་སྒོམ་པ་དང་བས་ཀྱི་ཚོད་རིག་པ་དང་ནམ་
 ཀྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་ཉལ་བར་ནལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་
 གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་།
 རོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 ཁས་གྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ནའང་ཉི་མེད་སྤང་བར། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོས་
 པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་
 པ་ལ་འདུག་པའི་རྒྱན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་རོས་
 བསམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 ཀྱིས་སྤྱུས་པའི་བསྒོམས་ཕྱང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་དེ། དེས་བསྤུས་པའི་ཇི་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོད་ཅིང་ཇི་སྟོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུ་མ་གྲུབ་སྟེ། དམན་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པའི་བྱང་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་
 ལམ་ཆེན་པོ་བ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་
 ལམ་དྲོད་དུ་འཕོས་པ་དུས་མཉམ་པ་གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་
 ཐོབ་པ་ལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ལ་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་ཚོགས་ལམ་ལ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་སྦྱོར་པའི་མཚན་མ་
 མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱིན་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་སྦྱོར་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱུབ་པར་

མཁའ་པོ་མེད་པའི་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ནས་འཁོར་བྱ་བའི་ལམ་གྱི་མགོ་
 རྩོམ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟགས་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཐར་པ་ཆ་
 མཐུན་ཙམ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་
 བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡིན་ཏན་བཛོད་པའི་
 གཏམ་ཐོས་ན་སྤྱིར་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆེ་མ་འབྲུག་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་
 པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་ཙམ་བཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་མུ་གུ་སྤྱིས་
 པ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནི་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་
 ལ། རྒྱལ་ཁབ་འདིར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉི་
 བྱི་སྤྱང་བར། གང་གིས་མཆོན་པའི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་རྟགས་ནི་རྣམ་
 པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངངས་^༡པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། མི་
 འགོང་མི་སྐྱག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་དང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྱག་པར་མི་འགྱུར་
 བའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངེས་ཆོག་ཡོད་
 དེ། ཉི་བྱི་སྤྱང་བར། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་བྱེད་པར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཕན་
 པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་པ་མུང་འདས་
 གྱི་ཆ་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་
 ལམ་སྤྱིའི་ཆེང་ས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། སངས་བརྒྱུ་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིའི་ཆེང་ས་ལྟར་བརྟུན་ནས་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཀྱང་པ་དང་པོ་དང་གསུམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དེའི་རྟེན་ཐེག་ཆེན་བྱན་

༡༥ སྤྱིར་རྟོག་ ༡༥/ན/༡ སྤངས་

མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱབས་འགྲོ་བ་ལྟན། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་སྤྱོད་པ་ཕྱིན་དུག་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་
བཟུང་། དེ་ནས་ཀྱང་པ་གསུམ་གྱིས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་སྦྱོབ་ཚུལ་དེ་བཟུང་།
པའི་ཕྱིར། ཀྱང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་ནི་རྟུལ་
གཉིས་ངོས་བབྱང་ཞིང་། དབང་ཚོན་གྱིས་ཁྲ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྒྲིབ་དང་དབང་
རྟུལ་གྱིས་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐོབ་དགའ་བ་དངོས་སུ་བཟུང་། རྒྱགས་བཟུང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན་ཆུང་དུ་ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་ཚོན་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྒྲིབ་
ཞིང་། དབང་རྟུལ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དགའ་བ་དང་འབྲིང་རང་རྒྱལ་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱར་
རོལ་ རྩ་

འོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་
འབྲེད་ཆ་མཐུན་འབྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཆད་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་
ན་ཤིང་དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅས་གསོལ་
ཏོ། ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྲ་ན་མེད་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འཆོལ་བས་ཇི་ལྟར་གནས་
པར་བགྱི། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྒྱུལ་པ། རབ་
འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཁྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས། སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བཟུན་བཅོམ་སུ། ། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་
སོགས་སྒྲིག་གསུམ་གསུངས་ཏེ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་ཐབས་ཀྱི་

ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དངོས་སུ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་གཞུང་
 འདིའི་རྗེས་སུ་འགྲེལ་པ་འདིར། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོམ་
 པའི་དབྱེ་བས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་མྱ་རབས་པ་རྣམས་
 གྱིས་འགྲེལ་ཆོག་འདི་ལ་ལམ་གསུམ་བཏགས་མཚན་གྱི་གཞུང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས་
 རས་སྐབས་དང་པོ་དུག་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་པའི་སྒྲོམ་སྤྱང་གི་གཞུང་དུ་
 མང་ད། སྒྲོམ་པ་སྤྱང་ཚུ་ལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་
 པ་དང་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བཏགས་པ་སྒྲོམ་སོ་ཞེ་ན། མི་
 སྒྲོམ་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཏགས་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ། དེ་གསུམ་
 མཚན་ཉིད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཏགས་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་
 པོ་དེ། དེ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་དེ་གསུམ་
 བཏགས་པ་ཡང་སྒྲོམ་སོ་ཞེ་ན། མི་སྒྲོམ་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་རྣམ་པ་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་
 དུ་རྟོགས་པའི་ཚྭ་གཏམ་བཏགས། གཉིས་པར་ལམ་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཚྭ་
 ཆ་ནས་བཏགས། གསུམ་པར་གཞི་བདེན་པའི་སྦྱེ་མེད་རྟོགས་པའི་ཚྭ་གཏམ་བཏགས་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྟོག་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་པའི་
 བར་གྱི་བཏགས། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བཏགས་པའི་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ།
 དེ་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བར་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྱེང་
 ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཅེ་སྦྱོར་དུ་ས་དགུ་
 པ་དང་བརྒྱུ་པའི་དགྲི་ལ་རྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་
 དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བར་ས་བརྒྱུ་པའི་དགྲི་ལ་སྟོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལ་དེ་གསུམ་

གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདྲིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་
 པ་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་དང་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་པོ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བར་མཛུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་
 ཆད་དུ་འབད་ཚེ་ལ་གྱི་མཚན་མ་རགས་པ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཅིག་
 ཆར་སྦྱེའམ་སྟུམ་པའི་དྲིགས་པ་གསུམ་ཆེ་བས་དེ་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་
 ལ་གཞི་དེ་བྱེད་ཡོད་དེ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་
 པར། ཞེས་པ་ནས། ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་བསྟན་པར་འཆད། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པས་དེ་འགོག་པ་ན། གཞུང་འདི་
 སྐབས་དང་པོ་དུག་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་སྒྲོམ་སྤོང་འབའ་ཞིག་ལ་སྦྱོར་
 མི་རིགས་པར་ཐལ། ལམ་རྒྱུད་པ་བའི་ལུགས་དེ་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཁྲག་པ་བའི་
 ལུགས་དེ་རང་ལུགས་སུ་སྦྱབ་བཞེད་ནས་མངོན་པ་རྟོགས་པ་དུག་གི་གོ་རིམས་ལ་ལོག་
 རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པ་འདི་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ཏེ།
 སྐབས་དང་པོ་དུག་དུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པས་རྣམ་བཅད་ལ་རྣམ་
 མཁྱེན་ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། ལམ་ཤེས་ས་དང་པོ་ནས་
 དུག་པའི་བར་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། གཞི་ཤེས་ས་བདུན་པའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་
 དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། རྣམ་རྟོགས་སྦྱོར་བ་ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་།
 ཙུ་སྦྱོར་ས་དགུ་པ་དང་བརྒྱུ་པའི་དཀྱིལ་སྤོང་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་
 སྦྱོར་བ་ས་བརྒྱུ་པའི་དཀྱིལ་སྤོང་འབའ་ཞིག་དུ་སྒྲོམ་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་བཀག་ནས་
 ཡོངས་གཙོ་དུ་ལ་མངོན་རྟོགས་དུག་རེ་རེ་ནས་སྦྱོར་མཐོང་སྒྲོམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་

སུ་སྒྲོམ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྒྲོམ་གསེར་སྒྲིང་པས་གཞུང་
 གོང་མའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅེས་པ་གཞུང་འོག་མ་
 ལ་སྒྱུར་བར་བྱ་བ་དང་གཞུང་འོག་མའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་
 དུ་གསུངས་པར་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཞུང་གོང་མ་ལ་སྒྱུར་བར་གསུངས་
 པའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སྙུད་འགྲེལ་དུ། ལམ་
 རྒྱུད་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་
 པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ལམ་ཁྲུག་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་
 གསུངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་ལ་འགྲེལ་བའི་སློན་མེད་དེ། ཕྱི་མཉིད་ཚུམ་པ་པོའི་བཞེད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྒྱུར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྒྱུར་མཐོང་
 སྒྲོམ་གསུམ་པོ་དེ། དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོ་བ་ཅན་
 ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྫོགས་པས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྒྱུར་ལམ་སྒྱུར་ལམ་
 མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་
 མངོན་པའི་མངོད་ལས། ཇི་ལྟར་བཟོད་ཆེན་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་ཡིན་དེ་བཞིན་
 ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་ལ་འདིར་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་
 བ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་
 པོ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དང་། མངོད་ལས། ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དུ་བཤད་
 པ་གཉིས་འགྲེལ་བར་ཚུད་པའི་ལན་དུ། ཉན་ཐོས་རང་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་བྱང་སེམས་

གཞན་དོན་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ལན་མཛད་ཀྱི། སྐབས་འདི་ནས་
 བཤད་པའི་སྒྲུབ་ལམ་སྒྲུབ་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་གསུངས་པས་གནོད་ལ། ཡང་ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་ལྟོགས་པའི་མཆོམས་སྒྲུབ་དུ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་ཟིན་
 ཏོ། །དེ་ནི་མི་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་
 ཀྱང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་འབད་ཚུལ་རགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལ་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ཕྱོགས་
 གྲུ་མ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་དེ། འདི་དང་ཅེ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལམ་འཆད་པ་ན། གཞན་
 དག་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་
 ཀྱན་འཛོམས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་ལོ། ཞེ་ན། འོན་སྐབས་དང་པོའི་སྐབས་ནས་བརྟན་པའི་སྒྲུབ་ལམ་ཡང་
 སྒྲུབ་ལམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཆད་པ་ན་སྒོ་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། ཞིང་དག་པ་དང་། དཔའ་པར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། ལུང་རྟོན་པ་དང་། རྒྱུ་མ་པ་ཟད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ཁོ་ན་རེ། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 དག་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་སྒོམ་པ་དང་། རྒྱུ་མ་ཉུ་ལུང་རྟོན་
 པ་སོགས་ལ་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲུ་མ་ལྔ་ཡང་མཆུངས་སོ། །ཡང་ཕྱོགས་
 གྲུ་མ་སྒྲུབ་པོ་ན་རེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་
 བེ་སྒྲིན་ཉིད་སྤངས་པར་གྱུར་པས། ཇི་ལྟར་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་འདི་ལ་སྤང་བར་བརྟན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དགོངས་

པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོས་གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་།
 མདོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཀུན་རྒྱལ་མདོས་པ་དག་དང་། དེའི་ས་
 བོན་ས་བརྩུ་པ་ལ་སྤྲོད་ཅོད་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བས་ན་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཀུན་རྒྱ་
 མདོས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་དག་པར་བཅད་པས། རྒྱ་ཅན་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་ནི། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་རྟོགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ས་བརྩུ་དང་འགྲེལ་བའི་ཆེ་མོའི་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་ངེས་
 པར་སྤྲོད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་བའི་སྤྲོད་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་
 སྤྲོན་གྱི་སྤྲོད་དཔེན་རྣམས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ་ཞེ་ན་མི་འགའ་
 ཏེ། དེས་ཆེ་སྤྲོད་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲོད་ལམ་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཐུང་། འོ་ན་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ཁོ་ན་རེ། ཆེ་སྤྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་གཟུང་
 འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཆེ་སྤྲོད་དང་། སྤྲོས་ལམ་ཆེ་སྤྲོད་གྱི་
 སྤང་བྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་བཤལ། །དེ་སྤྲོན་སྤྲོད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤངས་ཐེན་
 པའི་ཐུར་ཞེ་ན། སྤྲོན་མེད་དེ། སྤྲོད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ནི་མདོན་
 ལྟར་བ་མགོ་གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྲོད་བ་ལ་བྱེད་པས་རེ་འགའ་བའི་སྤྲོད་བ་ཡིན་ལ།
 མཐོང་སྤྲོས་ཆེ་སྤྲོད་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་དག་གི་ས་བོན་སྤྲོད་བ་ཡིན་པའི་ཐུར་ཏེ། འགྲེལ་
 ཆེན་ལས། ས་བརྩུ་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྒྱལ་མདོས་པ་གཉིས་གཉིས་སྤྲོད་བ་དང་། བྱད་
 པར་ས་བརྩུ་པའི་སྐབས་སུ་གསང་བ་ཕྱ་མོ་ལ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་མདོན་པར་ཤེས་པ་
 ཆེན་པོ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་ཀུན་རྒྱལ་མདོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་སྤྲོད་བར་བཤད་པའི་ཐུར། ཞེས་
 པའོ། །

འོན། མཆན་མེད་རབ་ཏུ་སྒྱུན་ལ་སོགས། ཞེས་པ་དང་། རྩོ་བ་ནམས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱར་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་མེད་ཚོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ཚོགས་མོད། དེ་ཕྱིར་མི་
 ཚོགས་པའི་རྟགས་དང་རྟགས་དེ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ནས་ཐོབ་པར་འདོག་པ་ཡིན་
 ལྷམ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཕྱིར་མི་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་གང་ལགས། རྟགས་ནི་གང་ལགས་མཆོན་
 མ་ནི་གང་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སོ་སོ་སྒྱུ་པོའི་ས་དང་།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སར་བཤད་པ་དེ་དག་གྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འགྱུར་བ་མེད་
 ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་
 མོད། རྟེན་འདོད་ཤོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་
 རྟེན་ ཞེས་པ་ནས། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཉིད། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་
 ཡང་དེས་འབྲེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་རྟེན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ཚོགས་པའི་རྟགས་
 སྦྱར་བརྟན་ནས། དེ་མན་ཆད་ཀྱིས་མདོར་བརྟན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོན་ས་འཆད་པ་ལ།
 གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཚོགས་སོགས་རྟགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱར་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚོགས་
 པའི་རྟགས་མདོར་བརྟན་ནས། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་ཚོགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐོང་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚོགས་པའི་རྟགས་མདོར་བརྟན། གཟུགས་སོགས་འདྲ་ཤིས་ཚོགས་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་གི་རྟགས་འཆད་པ་ལ། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱང་ཆོས་དང་། དེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དོ་བོ་དང་། དེ་ནི་རྒྱུ་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་
 རྣམས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱངས་དེས་ལ་རྩོད་པ་སྟོང་བ་དང་།
 དངོས་པོ་བརྟེན་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤང་གཉེན་རྣམས་འཕེལ་མི་རུང་བར་
 ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་དང་། སེམས་ནི་སྤངས་བྱང་ལྟབ་པར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྟུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་འབྲིན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་སྟོང་བ་འཆད་ཅིང་། སྦྱོང་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་རྟགས་དངོས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
 པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ། ཕྱིར་མི་ཚྲོག་གི་དོན་བཤད་པ། རྟགས་ཀྱིས་དཔོག་
 ཚུལ་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གི་བྱང་པར་འགའ་
 ཞིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རིགས་མ་དེས་པ་ཡིན་ཡང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་བཟུང་
 རྟེ་ལམ་གཞན་དུ་རུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྲོ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་པ་མི་
 སྲིད་པས་བླ་མེད་བྱང་ལྟབ་དེས་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར་ནའང་ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་རྟགས་
 མཐོབ་པས་འདིར་མི་འཆད། ཡང་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་བའི་སྒྲོན་དུ་སྤྱིར་རྩེ་དང་། ཁ་ཐོད་
 པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། ཁ་ཐོད་ལ་ཡང་དག་སྟོང་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་

པར་བྱ། ཁྲིམ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་སྒྲོ་ལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དང་། སྒྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོད་པ་དང་།
 ལྷན་པའི་གང་ཟག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཡང་། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
 ཉགས་མ་ཐོབ་པས་འདིར་མི་འཆད། ཡང་སྤྱི་མེད་རྡོགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་
 བྱང་སེམས་ཆོགས་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་མ་ཐོབ་
 པས་འདིར་མི་འཆད་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ཆོག་གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་
 དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་འདི་ཡང་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པར་བརྟེན་མོད་ཀྱི། རང་གི་ཉགས་པ་དང་འཆོམ་པར་
 གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན། དེའི་སྤྱིར་དང་
 རང་ལ་དངོས་པོ་དེས་ཀྱང་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཉགས་བཟུང་སྒྲ་བ་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར།
 ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར། ཁྲིམ་གསུངས་དེས་ན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཉགས་བཞི་
 བརྩ་རྩ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དེ་སྐབས་འདིར་འཆད་ལ།
 དེ་ཡང་བྱང་སེམས་དབང་རྣམས་སྒྲིམ་པ་ལམ་རྟོད་ནས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་ཐོབ།
 དབང་འབྱེད་གིས་མཐོང་ལམ་ནས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་ཐོབ། དབང་པོ་རྗེ་ལྟར་
 རྟུལ་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ནས་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཉགས་ཐོབ་པར་འཛོགས་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས། ལ་ལ་རིགས་མ་དེས་པ་ཡིན་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
 མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པས་སྤྱིར་མི་

རྫོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གནད་གྱི་ཟླ་འོད་ལས། དབང་པོ་འབྲིང་
 ནི་རབ་དུ་དགའ་བ་ནས་ཏེ། རྫོན་དུ་དེའི་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་འབྲེལ་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱད་
 པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་རྫོག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཕྱིར་མི་རྫོག་པའི་དོན་ནི། བསམ་པའི་སློན་ས་
 རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་
 གོ་སྐབས་བཅོམ་པ་དང་། རྫོར་བའི་སློན་ས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྫོགས་པ་
 བཟན་པོ་དང་ལྡན་པའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་ཀྱིས་དཔྱག་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྟགས་འགོད་
 པ་དང་ཚུལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོར་ལམ་དོད་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་
 རྣམས་ལ་ཕྱུ་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དོན་དུ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་
 པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་པའི་སློན་ས་རྒྱ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ངེས་འབྲེད་
 ཆ་མཐུན་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་དབང་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
 རྫོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་འདྲའི་སེམས་དཔའ་
 ཆོས་ཅན། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཤས་མི་
 བཟོད་པའི་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་ལྡང་བ་དང་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་
 ཀྱི་ཐ་སྟད་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་རབ་ཁྱད་
 པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སློན་ས་སྤོང་ཉིད་རྫོགས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་རིགས་ཆང་བར་སྟོན་པའི་དག་གི་ཐ་སྟད་

ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་པ་སྐྱབ་པ་
 བྱི་གོ་བར་སྒྲ། རི་སྐད་བཤད་པའི་གཏན་ཆོག་སེམས་ཉི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་
 གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ལས། རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 བྱིར་མི་ལྡོག་པར་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཐད་དུ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུང་
 བར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པའི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེ་བར། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་
 ཡིན་པ། འོན་ཀའན་ལ་ནི་མི་ལྡོག་བྱིར། འོན་ཀྱང་བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད། ཞེས་
 བྱ་བའི་ཆུལ་གྱིས་སྤར་རུང་བཞིན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔོག་པས་དེས་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས། སེ་སོར་བཤད་ན་སེམས་དཔའ་གསུམ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་ཏུ་
 ཡོད་དེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མདོན་གྱིར་བ་ལྡོག་པ་སོགས་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་
 གང་རུང་ཐོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྦྱོར་ལམ་པ་བྱིར་
 མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཞིན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་
 གིས་བྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་
 ལྡོག་གི་རྟགས་དང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པས་བྲངས་
 པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་སྦྱོར་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་
 ཡིན་པའི་བྱིར། མཐོང་ལམ་པ་བྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ལྟོན་པའི་མདོར། ཁྱོང་གི་གཏམ་
 གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། ཁྱོང་བྱིར་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་
 གནས། ཁྱོང་དལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། སྐྱེས་བུའི་གཏམ་
 གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྩོན་པར་མི་གནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཞེན།

དེ་ཡང་མདོ་དེ་ལས། དབང་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་སྤོང་དགོས་པར་
 བསྟན་ཞིང་། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཡུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་
 དང་། དབང་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་གཡུལ་འགྲེད་པའི་སྤྱོད་
 བ་བཀག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ལེ་ཤེས་
 ཀྱིས་དངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟད་ཁྱད་པར་ཅན་དེ། མཐོང་ལམ་པ་དབང་
 འབྲེད་ཕྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྟགས་སུ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གྲོང་ལ་སོགས་པའི་བདུས་
 ཅི་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་སྟེ་ན། བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། གྲོང་གི་བདུས་དབང་པོ་དང་།
 གྲོང་ཁྱར་གྱིས་དབང་ཉེན་དང་། གྲོང་རྒྱལ་གྱིས་དབང་ཡུལ་དང་། རྒྱུས་བསྟུན་མ་
 ཤེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གྲོང་གི་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་
 སུ། གཡུལ་འགྲེད་མེར་སྐྱ་ལ་སོགས་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་པར། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་དག །སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་དབང་པོའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་ངོ་བོ་དང་། ཁམས་
 གང་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ།
 མིག་ན་བ་སྐྱ་ལྷེ་ལུས་ཡིད། ཐོ་དབང་མོ་དབང་སྟོག་དབང་། ཆོར་བ་བདེ་དབང་ཡིད་
 བདེ་ཡིད་མི་བདེ་སྤྱག་བསལ་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ། དད་པ་བརྩོན་འགྲུས་དན་
 པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ།
 ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། ཀུན་ཤེས་ཡུན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མིག་

ནས་སྒྲིག་གི་བར་དགུ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་
གཟུགས་སྒྲིབ་ཀྱི་རོ་རིག་བྱ་ཆོས། ཤིལ་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར། མིལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་
པར། རྒྱུས་ནས་མ་གཤིབ་པའི་བར་དུ་ཡུང་པོའི་རིགས་མཐུན་གནས་པ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྒྲིགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། རྒྱག་བསྐྱུལ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྒྲོམས་ནམས་ལ་
དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར། འཛིག་རྟེན་པའི་དགེ་བའི་བསྐྱུས་པའི་དད་པ་
དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་ནམས་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་པའི་ནམ་བུང་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བཞེད་པའི་བྱིར། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་སྒྲིགས་གསུམ་ལ་དབང་པོ་ཞེས་བཞེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་མཐོང་སྤངས་སྤོང་བ་དང་། སྒྲོམ་སྤངས་སྤོང་བ་
དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར་ཉེ། མཛོད་
ལས། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་བྱིར་དབང་དུག།
མི་ཉིད་ཤོ་ཉིད་ལ་དབང་བྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དང་པོ་དབང་དག །རིགས་གནས་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །ནམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་བྱིར། །སྒྲིག་དང་ཆོར་བ་ནམས་
དང་ནི། །དད་སྒྲིགས་དབང་པོ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཁྱུ་རན་འདས་སྒྲིགས་གོང་ནས་གོང་།
ཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་བྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་
ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་ནི་བྱ་ཅ་གཉིས་སུ་གངས་
ངེས་ཉེ། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མིག་སྒྲིགས་དབང་པོ་དུག

འཁོར་བར་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། འཁོར་བར་གསར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲིག་དབང་། བདེ་སྤྱད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཚོར་བའི་དབང་པོ་ལྟ། རྣམ་བྱང་དུ་འཇུག་པའི་ཉེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དད་སོགས་ལྟ། རྣམ་བྱང་དུ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ། རྣམ་བྱང་དུ་གསར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ། རྣམ་བྱང་དུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་ཉེན་དང་ནི། སྐྱེ་དང་གསར་དང་ཉེར་སྤྱོད་ལས། བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྟོག་པ་ལ། དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ཞོ། ། ཤེས་གསུངས། དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབང་ཉེན་དང་། ། དབང་ཡུལ་དང་། གང་དུ་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་དབང་ཉེན་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཏི་རོ་རེ་ག་བྱ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དབང་ཡུལ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་གཉིས་ལས་ཡུལ་དུ་ཞེན་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཆོམས་ལ་བཞི་སྟེ། མཛོད་ལས་བཤད་ཚུལ། ཀུན་བརྟུས་ལས་བཤད་ཚུལ། ཉི་སྒང་ལས་བཤད་ཚུལ། བསྐྱེ་བ་ལས་བཤད་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་ལྟ། ཡིད་། ཚོར་བ་བདེ་བ། ཡིད་བདེ། བཏང་སྦྱོམས་དེ་དགུ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྦྱོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྦྱོབ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ལ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་

ལས། མཐོང་སྒོམ་མི་སྒོམ་ལམ་ལ་དག། །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །ཞེས་
 གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྒྱུར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཙུགས་བསྐྱུས་པའི་དད་
 སོགས་དགུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་
 དང་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒོམ་
 ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སོགས་དགུ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟུས་
 ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒྱུར་བའི་ལམ་དང་
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཙུགས་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་
 པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བརྟུ་བྱུག་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་དང་ལྡན་
 པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 གསུམ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མོས་སྒྱུད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་
 སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་
 བྱུར་འོང་བྱུར་མི་འོང་གསུམ་དང་ས་དང་པོ་ནས་དགུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉན་རང་དབང་བཙུགས་
 དང་ས་བརྟུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། དེ་ལ་མི་ཤེས་
 པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མ་
 གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྒྲུང་བ་མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 རྟོག་ ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་

ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ཏེ།
 ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སྒྲོབ་པའི་གང་ཟག་
 དབང་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས།
 བཞི་པ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དད་སྟོན་སྟེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནས་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
 བར་གྱིས་བསྐྱས་པའི་དད་སྟོན་སྟེ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། མི་སྒྲོབ་ལམ་དུ་གྱུར་
 པའི་དད་སྟོན་སྟེ་ཀུན་ཤེས་ལྡན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ལས། མི་ཤེས་པ་
 ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྦྱས་པ། བདེན་པ་མངོན་པར་
 ཉོགས་པ་ལ་བཅོམ་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྦྱོར་པའི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཀུན་
 ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སྦྱས་པ། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་
 སྟེ། དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་
 དོན་ཡིན་པར་བཟུ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན།
 སྦྱས་པ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་
 པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྟའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བཟུ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་མོས་སྦྱོང་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་
 སྟོན་དབང་པོ་ལྟེ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ས་དང་པོ་ནས་

དགུ་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་སྟོགས་ཆ་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་
 པོ་དང་། ས་བརྩུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་མེམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་
 རྒྱུད་ཀྱི་དང་སྟོགས་དབང་པོ་ཆ་ཀྱན་ཤེས་ཆུན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་
 རྒྱུ་མེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀྱན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སྟོགས་པ་
 གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ། མོས་པས་སྦྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་དང་པོ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། དེ་ལས་གཞན་པ་ལྟག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྟོགས་
 པའི་ས་དག་ནི་གཉིས་པའོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་
 པར་བཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཁམས་གང་དུ་ཡོད་ཚུལ་
 གེམ་འདོད་ཁམས་ན་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩུ་བཞི་ཡོད་ལ། གཟུགས་
 ཁམས་ན་པོ་མོའི་དབང་པོ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་ཡིད་མི་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་ཀྱན་
 རྣམ་ཉོན་མོངས་སྦྱོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྩུ་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་ན་གཟུགས་ཅན་
 གྱི་དབང་པོ་དང་། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་སྟོག་ཡིད་བཏང་སྟོམས་
 ཀྱི་དབང་པོ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཛོད་ལས། དེ་མེད་མ་གཏོགས་འདོད་པར་གཏོགས།
 པོ་མོའི་དབང་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག །མ་གཏོགས་གཟུགས་གཏོགས་གཟུགས་ཅན་དང་།
 བདེ་བ་འང་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་གཏོགས། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟར་མ་དག་ས་བདུན་ཡན་ཆད་(མན་ཆད་)དུ་རྣམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་
 རྣམ་མཐུ་བཞུག་ནས་། དེའི་རྗེས་སུ་དག་སའི་རྣམས་སུ་རྣམ་ཇོགས་སྦྱོར་བ་སྒྲོམ་པའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཐུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་སྒྲིལ་གྱི་སྤྱིད་ཁི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་།

ཡོངས་སྒྲིལ་གྱི་ཁྱེད་དག་སྒྲིལ་བ་དང་། སྒྲུབ་སྒྲིལ་གྱི་ཐབས་མཁས་སྒྲིལ་བ་ནམས་སྒྲིལ་
པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་མུང་ལས། མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་དག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དཀྱིལ་སྒྲོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། འདི་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་བ་གཉིས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་དང་
པོ་སྟེན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཟབ་མོ་བརྟུང་
པར་ནམ་ཐར་སྒྲོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ།
དེ་ནས་ཡང་ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་
སྒྲུས་སོ། །ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་
ལ་ལ་མི་ལམ་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྒྲོན་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་
གསུམ་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པས་ནམ་པར་འཕེལ་ལམ་
ཞེས་ངོས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་གལ་ཏེ་
ཉིན་པར་བསྒྲོམས་པས་ནམ་པར་འཕེལ་ན་མི་ལམ་ན་བསྒྲོམས་པས་ཀྱང་ནམ་པར་འཕེལ་
ཡོད། ཡོད་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོ་དང་ལྡན་པ་ཤུ་རིའི་བྱ་མི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གྱི་ནམ་
པར་ཉོག་པ་མེད་དེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་
སུ། ཆོས་ནམས་མི་ལམ་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱུ་གཉིས་གསུངས། མདོ་
བརྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟེན་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིལ་བ་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཉིད་
ཀྱིས་སྒྲོམས་པ་ལྟ་བུའི་འཁོར་བ་དང་། གཉིད་ལེགས་པར་སད་པ་ལྟ་བུའི་བྱང་འདས་
གཉིས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཉོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར། སྟེན་

ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱད་ཞི་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་བདེན་འཛིན་
 མངོན་གྱུར་བ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་
 པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་
 སྤྱད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན། སྤྱི་རིའི་བྱས་ཚུད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་རིའི་བྱས་དངོས་སྒྲུབ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་དབུ་མ་པའི་ཕྱོགས་
 བཟུང་ནས་ཚུད་པར་མཛད། དེ་ལྟར་མཛད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་
 གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་འདུར་མི་རུང་བར་འགལ་བར་འཛིན་པའི་མ་འོངས་པའི་གདུལ་
 གྲ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུད་ལན་གཉིས་པ་ནི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་། ལས་མེད་ལ་སོགས་ལྷན་ཀ་ཡི། །ལན་
 ནི་ངི་རྒྱད་བཤད་པར་ཟད། ཞེས་འབྱུང་། ཚུད་ལན་གྱི་མཐའ་དབུད་པ་ལ་བཞི། ཉིན་
 པར་ཡང་དགེ་མེད་ཤེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། ཆེ་ལམ་ན་དགེ་
 མེད་ཤེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སྤང་། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་། ཏ་
 ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལན་གྱི་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་
 རིའི་བྱས་སྒྲུས་པ། ཉིན་པར་ཡང་དགེ་མེད་ཤེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 ལས་འབྲས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆེ་ལམ་བཞིན་ཞེས་ཟེར། གཉིས་
 པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུས་པ། སྤྱི་རིའི་བྱས་བཀོད་པའི་སུན་འབྲིན་དེ། སུན་འབྲིན་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་དོན་དམ་ལ་སྟོས་ནས་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་
 ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་།

ལན་ནི། འདྲ་པོ་ལ་གཉིས། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚུད་པའི་སྐབས་དཔྱེ་བ་དང་། ལྷ་
 རིའི་བྱས་ཚུད་པ་དངོས་སོ། འདྲ་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྦྲས་པ། ཉིན་པར་སྟོག་
 གཙུག་པ་དང་། མི་ལམ་ན་སྟོག་གཙུག་པ་ལ་རྗེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདག་གིས་བསད་དོ།
 བསད་པ་ལེགས་སོ་སྟུང་དུ་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བདེ་བ་ན། ལས་ལམ་རྩོགས་
 པ་མཚུངས་པར་འདོད་ལ། ལྷ་རིའི་བྱ་ལས་དེ་རི་རྒྱ་དེ་མེད་ཞེས་ཚུད་པའི་སྐབས་དཔྱེདོ།
 གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱས་སྦྲས་པ། འོ་ན་མི་ལམ་ན་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སྦྱིན་བྱ་སྦྱིན་
 བྱེད་སྟོགས་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཡོད་པར་ཐལ། སད་པ་དང་མི་ལམ་གཉིས་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་ལམ་ན་དག་སྦྲང་གིས་མི་བསད་པ་མིས་ན་རྩོམ་
 པ་གཏོང་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། གཉིས་པ་ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 སྦྲས་པ། ལྷ་རིའི་བྱས་བཞུག་པའི་སུན་འབྱེན་དེ་སུན་འབྱེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་ལ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སད་མིས་གཉིས་ལ་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱེད་པར་
 ཡོད་ཀྱི་མངོན་ཞེན་དྲག་པོས་གསོས་བདེ་བ་ན་མི་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱང་དག་མི་དགའི་ལས་
 ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་དག་སྦྲང་གིས་མི་བསད་པ་མིས་
 པས་རྩོམ་པ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དག་སྦྲང་གི་མི་བསད་པས་རྩོམ་པ་གཏོང་བ་
 ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྐབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་བསྐབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་
 ལུང་བ་འབྱུང་བར་འདྲ་བ་ལ་འཆབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དག་སྦྲང་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཅིང་།
 མ་སྦྱོར་པ་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐབ་པ་བྱིན་པའི་དག་སྦྲང་དུ་འཛིན་པ་བཞེན་ནི། གསུམ་
 པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལྷ་ཀ་དང་། ལན་ནི། འདྲ་པོ་ནི། ལྷ་

རིའི་བྱས་སྒྲུབ་པ། མདོ་ལས། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དཔེན་པར་གསུངས་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སད་མིས་གཉིས་ཀར་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ། བཅོམ་ཅུན་འདས་ཀྱིས་མདོ་དང་འགལ་བ་
 དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལས་དང་སེམས་པ་དོན་
 དམ་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་རིའི་
 བྱས་སྒྲུབ་པ། མི་ལམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་
 བསྐྱོམས་ཏེ། དགེ་པའི་ཙུ་བ་དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོས་ན་ཆོགས་གཉིས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ལས་ལམ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལན་
 དོན་གྱིས་བཏབ་བློན་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པའི་ཚུལ་གཉིས།
 དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་དངོས་སུ་མི་བཏབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མྱིང་ཞི་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལན་བཏབ་བློན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་སུ་ལས་ལམ་དོན་
 དམ་པར་མེད་ཅིང་སྦྱར་ཡོད་པར་བསྟན་བློན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས།
 ཆེ་དང་ཅུན་པ་སྤྱི་རིའི་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པ་འདི་
 ནི་སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་བ་འདིའི་ལན་རྫོན་ནས་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་འཛད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་དེ་སྦྱོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱོན་ནས་གདུལ་བྱ་ནམས་ཀྱི་

ཡོག་ཏོག་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྗེས་སུ་མདོ་
ལས། བྱམས་པས་སྤྱི་རིའི་བྱ་ལ་བྱམས་པའི་མིང་གིས་ལན་ལྷོན་ནམ། ཞེས་པ་ནས།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ལན་ལྷོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་དཔེགས་སུ་མེད་པའོ། ། ཞེས་
པའི་བར་གསུངས་ལ། བྱམས་པས་ཀྱང་ལན་དངོས་སུ་མི་གདབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། བརྟན་པ་འདྲིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པས་ཡོག་ཏོག་སེལ་
རྒྱས་ལ། བརྟན་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་རྒྱུད་མར་
འབྱུང་བ་དོན་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམས་པས་ལན་མ་བཏབ་པར་
འདོད་མི་རིགས་ཏེ། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་བཏབ་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་
དུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆེ་ལམ་དུ་མདོན་ཞེན་དག་པོས་གསོས་བཏབ་ན་དགེ་མི་
དགེའི་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། བརྟན་སེམས་གནོད་སེམས་སོགས་ཡིད་
ཀྱི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་ངག་གི་ལས་ལམ་རྫོགས་པ་ནི་
མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་ལམ་ན་དབང་གས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འོངས་སྐྱའི་རྒྱ་ཁྱིའི་དག་སྦྱོར་བ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། མྱོད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔས་ཇི་ལྟར་ན་པ་རོལ་དུ་
ཕྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཅིང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་
ཡང་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྐྱེན་པའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆོ། སེམས་
ཅན་བཀྲས་པ་མཐོང་ཞིང་སེམས་ཅན་སྒྲིམ་པ་དང་ཟས་དང་གོས་དང་མལ་ཆ་ལ་སོགས་
པ་ངན་པ་དག་མཐོང་ན་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་སྒྲ་

ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་དེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་
 ཅད་མི་འབྱུང་ཁིང་མི་སྲིད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 བ་ལ་བརྟན་བཙུགས་སུ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་རྫོགས་གཅིག་
 གསུངས། ཁིང་དག་པའི་སྦྱར་བའི་ངོ་པོ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ཐོན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་
 འཆང་བྱ་འགྱུར་གྱི་སྦྱོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁིང་ཁྱད་པར་ཅན་འགྲུབ་པའི་རྒྱུའི་དགེ་རྩ་ལུས་པ་
 མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ཅིང་། གཙོ་བོར་ཡོངས་སྤྱིའི་ལག་རྒྱུས་འཇོག་པའི་རིགས་སུ་གནས་
 པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། སྦྱོད་ཀྱི་ཁིང་
 དག་པའི་སྦྱར་བ་དང་། བརྒྱུད་ཀྱི་ཁིང་དག་པའི་སྦྱར་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཁས་
 པ་ཁ་ཅིག དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་སྲིད་ཁི་མཉམ་ཉིད་སོགས་སྦྱར་བ་གསུམ་ཀ་ཡིན་
 དགོས་པར་བཞེད་པ་ནི་མི་འབྲད་པར་གོང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་ནུས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྦྱར་བ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་སྲིད་ཁི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྫོགས་ཤིང་ཁིང་དག་སྦྱར་བ་ལ་གནས་པའི་སེམས་
 དཔའ་དེས་ཇི་ལྟར་སྦྱང་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པ་དང་། སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཇོན་
 ལ་སྦྱོམས་པར་འདུག་པར་བགྱ། ཞེས་སོགས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པས་
 གཟུགས་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བར་བརྟག་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཙུགས་སུ། ཡུལ་དང་སྦྱར་བ་ཅན་འདི་ནི། ཞེས་སོགས་རྫོགས་
 གཉིས་དང་། འགྲེལ་བར། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྟལ་བས་སྟོ་ལ་

སོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། ཐབས་མཁས་སྒྲོར་
བའི་ངོ་བོ་ཡང་ཡོད་དེ། བར་དུ་གཙོང་པའི་བདུད་བཞི་མངོན་གྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགྲ་
ལས་འདས་ཤིང་། གཙོ་བོར་སྤྱུལ་སྤྱིའི་ལག་རྩེས་འཛོག་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་དག་
སའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩུ་ཡོད།

འོ་ན། དག་བདུད་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། བདུད་
བཞི་རགས་པའི་རྣམ་བཞག་དང་། སྤྱོད་པའི་རྣམ་བཞག་གོ། དང་པོ་ལ་བཞི། བདུད་
བཞིའི་ངོ་བོ། བདུད་བཞི་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན། སྒྲ་དོན། བཙུང་པའི་ས་མཚམས་
སོད། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དེ་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་པ་
དང་། ཅེ་ཉོན་དུག་དང་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་དང་། ལས་
ཉོན་གྱིས་སྒོག་གི་དབང་པོ་རང་དབང་མེད་པར་འགག་པའི་ཆ་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་
པ་དང་། ལྷའི་བྱ་དགའ་རབ་དབང་ཕྱག་དེ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་རགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་
ས་ལས། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྗོད། ཉོན་མོངས་པའི་
བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྒྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བའི་བདུད་ནི་སེམས་
ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་དེ་དང་དེ་དག་ནས་འཆི་བའི་དུས་ཕྱེད་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བྱའི་བདུད་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་དུ་བཙོན་པ་དེ་ལ་
བར་ཆད་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེས་པའི་ལྷའི་
བྱ་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ཅེས་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གང་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་

ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་དང་། གང་གིས་འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་
 དང་། འཆི་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། འཆི་
 བ་ལས་འདའ་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་བཞག་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དུ་འཆི་བ་དང་གང་གིས་འཆི་བ་དང་འཆི་བ་དེ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་གྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་
 བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས། གསུམ་པ་ཡོད་དེ་འཆི་མེད་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པར་བྱེད་
 པས་ན་བདུད་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བཙོམ་པའི་ས་མཚམས་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་
 ཐོས་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་
 གི་རྩོན་པས་སྒོད་ལ་ལྟའི་བུའི་བདུད་དང་། ཐོ་རངས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་དང་། ཡངས་
 པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཆོ་ཟླ་བ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ན་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་། བྱུང་
 གྲོང་དུ་རྒྱག་མེད་མུང་འདས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཕུང་པོའི་བདུད་བརྟུལ་བར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ལྟའི་བུའི་བདུད་
 རགས་པ་བཙོམ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དམན་
 པའི་རྒྱག་བཙས་མུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་རགས་པ་བཙོམ་སྟེ། ཉོན་
 སྐྱབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགྲ་བཙོམ་
 ཐོབ་ནས་འཆི་བདག་གི་བདུད་རགས་པ་བཙོམ་སྟེ། ཆའི་འདུ་བྱེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པ་ལ་དབང་བའི་ཕྱིར། དམན་པའི་རྒྱག་མེད་མུང་འདས་ཐོབ་ནས་ཕུང་པོའི་བདུད་རགས་

པ་བཅོམ་སྟེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཡུང་པོ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ཚྲོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་ནས་ལྗེའི་བྱུང་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ།
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་བྱུང་
 གཞན་གསུམ་རགས་པ་བཅོམ་སྟེ། རྣམ་པར་མེ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་བཞི་ཕྱ་མོའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། འཆེ་
 མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ལ་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཆེ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་
 གཅིག་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཆེ་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་
 གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བྱུང་བཞི་རགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱུང་བཞི་
 ཕྱ་མོ་བཞག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དུ། ལྗེའི་བྱུང་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་མ་
 ཕྱེ་ཡང་། བྱུང་གཞན་གསུམ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བས་ངེས་པར་འདོད་དགོས་
 གོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བཞི་ཕྱ་མོའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་
 པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཡིད་ལུས་དེ་ཕྱང་པོའི་བྱུང་ཕྱ་མོ་དང་། མ་
 རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱུང་ཕྱ་མོ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
 འཆེ་འཕྲོད་འཆེ་བདག་གི་བྱུང་ཕྱ་མོ་དང་། དེ་གསུམ་ལས་འདེལ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་ཆ་ནིད་ལྗེའི་བྱུང་ཕྱ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བཞི་ཕྱ་མོ་བཅོམ་པ་དང་སངས་
 རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་སྟེ། བྱུང་བཞི་ཕྱ་མོ་བཅོམ་པ་ནིད་ཆོས་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆུང་། འཆེ་མེད་ནི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆེ་བྱུང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ། ༥།

སྤྲུལ་པ།

བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ནམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཀྱན། །ཇི་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ནམ་ཀྱན་སྦྱོར། །
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བརྒྱམས་ས་བཙུའི་བར། །སྒྲིམ་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཤད།།

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཙེས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲིན་
མེ་ཞེས་བྲུ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་ནམ་པར་བཤད་པའོ། ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་བའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༥ རྒྱ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྒྲློར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་ནས། གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ཅེ་མོའི་སྒྲློར་
བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་ཆོགས་
ལམ་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སྒྲོ་འདྲིགས་བཅད་ནས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་པའི་སྒྲློར་ལམ་ཅེ་སྒྲློར་འབྲུང་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱིར་དྲེ། ཉི་སྒྲུང་
ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་བཤད་ཟིན་ནས་ད་ནི་ཅེ་མོའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྣམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་
ད་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟོན་པར་བྱའོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་
ཡང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རབ་ཀྱི་མཐར་
བྱེན་པའི་རྟོགས་པ་འབྲུང་བས། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
དབང་ཐོབ་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་
རྟོགས་སམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་ལ་བསྒྲམས་བྱུང་གི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
པའི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཅེ་སྒྲློར་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒྲམས་པར་ཡང་
གྲུབ་སྟེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པའི་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཀྱི་སྤང་བུ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཅེ་
སྒྲློར་སྒྲོམ་པའི་བྱིར། དེ་ལ་ཡང་སྤང་བུ་མངོན་གྱུར་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཅེ་སྒྲློར་སྒྲོམ་

ཚུལ་དང་། སྤང་བྱའི་ས་པོན་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཅེ་སྦྱར་སྒྲིམ་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་
 པོ་ལ་ཡང་། རྫོང་ཅེ་བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྦྱར་ཏེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་
 རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་སྦྱར། བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཅེ་
 སྦྱར། བརྟན་པའི་ཅེ་སྦྱར། སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པའི་ཅེ་སྦྱར་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྫོང་གི་སྐབས་སུ་སྤར་མ་བོབ་པའི་རྟགས་
 བརྟན་གཉིས་གསར་དུ་བོབ་པ་དང་། ཅེ་མོའི་སྐབས་སུ་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་དག་བསོད་ནམས་
 རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བོབ་པ་དང་། བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བསོད་
 རྣམས་རྣམ་འཕེལ་དེ་ཉིད་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་དང་
 ལྡན་པར་བོབ་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་པ་བརྟན་པོ་
 དེ་ཉིད་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འབྱེན་ལུས་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་དུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་
 བྱུར་པ་བོབ་པས་ན་རིམ་པ་བཞིན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཅེ་སྦྱར་བཞིའི་གོ་རིམས་
 འདི་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཡོད་དེ། མདོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་དང་། སྤང་
 བྱ་རྣམས་ལ་སྤངས་དགའ་སྤྲོ་སོགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
 པོ་རྫོང་གི་ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐབས་མཁས་སུ་སྤྱིར་སྤྲོ་བ་
 པའི་རྟགས་བརྟན་པར་བཞེད་ནས། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་ཆོ་དང་ལྡན་པ་རབ་
 འཕྱོར་ལ་འདི་སྤྲད་ཅེས་བཀའ་སྤྱུལ་རྟོ། །རབ་འཕྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་པོ་མི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲུ་བཞིན་དུ་ལྟ། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་སྒྲི་ཉན་དང་འབྲུ་བ་དང་། སྒྲི་མ་དང་འབྲུ་བ་དང་། སྒྲུལ་པ་དང་འབྲུ་བ་
 དང་། ཏི་ཟའི་གྲང་ཁྲིར་དང་འབྲུ་བར་ལྟ་ཡང་མདོན་དུ་མི་བྱེད་ན། རབ་འཕྱོར་འདི་

ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་
 མཆོན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟན་
 བཅོས་སུ། ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཉི་
 ལྟང་ལས། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གང་གི་འདི་མཆོན་པར་འགྱུར་བས་འདིའི་རྟགས་བརྟེན་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་
 ཀྱི། ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་གོ་སྒྲ་བར་བྱ་བའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་རྟོན་
 དུ་འགྲོ་བའི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཅེས་གསུངས། རྟོན་གྱི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ངོ་བོ་
 ཡོད་དེ། ཆི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཆི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བུ་སོགས་རྟགས་བརྩ་
 གཉིས་གྱིས་མཆོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་པོར་སྦྱེས་པ་
 ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བརྟན་འབྲས་རྟགས་དང་ཕྱི་
 མ་བཞི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་སུ་ལྷོ་ཆ་བཞེན་པོས་བཞེད། ཡང་ཁ་ཅིག་དང་པོ་དུག་
 ཆི་ལམ་དང་། བདུན་པ་དང་བརྟན་པ་སང་ཆིས་གཉིས་ཀ་དང་། ཐ་མ་བཞི་སང་པའི་
 རྟགས་སུ་བཞེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལུགས། རྟགས་བརྩ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་
 ཡང་སང་པ་དང་ཆི་ལམ་གྱི་རྟགས་གཉིས་གཉིས་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར། བེན་
 ཏུ་གོ་མས་པའི་ཕྱིར་ཆི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་
 པ་ཅེ་མོའི་ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟགས་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་བཅོམ་
 རྟན་འདས་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་འཇམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་
 རི་སྟེང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཕྱི་མེད་པར་མའི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། སྐར་མེད་
 པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་

ལ། དེ་དག་ནམ་འཛོའི་པར་དུ་བཞུགས་པ་ལ། རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་
 ལ་ལ་ཞིག་གིས་རིམ་གྱིར་བྱས། བཀྱར་སྒྲིར་བྱས། བསྒྲི་སྒྲིར་དུ་བྱས། མཛོད་པར་
 བྱས་ཏེ། དགེ་པའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་རྒྱ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲིམ་ན་རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། ཅི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་མ་རིགས་
 ཀྱི་བྱ་མོ་དེའི་རྒྱུད་བསྐྱེད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
 པ་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་ལོ་སྟེད། ཞེས་སོགས་སྒྲིག་
 གཅིག་གསུངས། ཅེ་མོའི་རྩ་སྐྱོར་གྱི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། རྫོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་
 མཉམ་པའི་སངས་རྒྱུ་མཛོད་པ་བས་ལྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕེལ་བར་བྱ་བ་ཆང་
 བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་པར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་བཟོད་པའི་རྩ་སྐྱོར་བཤད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྣམ་འཕེལ་གསུངས་
 པ་དང་དེ་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་ཕྱིན་པའི་པ་རོ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་
 མ་འདྲེས་པ་བཅོམ་བརྒྱད་ལ་ཡང་སྦྱོད་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 ར་རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱུ་པར་གྱུར་ན་རྩ་ཅི་སྒྲིམ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ལྟའི་དབང་པོ་བརྒྱ་ཕྱིན་གྱིས་མེ་ཏོག་
 མན་རྩ་ར་བ་མང་པོ་བྲངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་སོང་ནས་མེ་ཏོག་མན་
 རྩ་ར་བ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱུ་ལ་གཏོར་རོ། །མངོན་པར་གཏོར་རོ། །རབ་དུ་གཏོར་རོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་
 གཏོར་རབ་དུ་གཏོར་ནས་ཆོག་འདི་སྐད་ཅེས་བཞེད་དོ། །དགེ་པའི་རྩ་བ་འདིས་གང་

ཟག་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པ་གང་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་ཁྱབ་ཏུ་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 གྱུར་ཅིག རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 གྱུར་ཅིག རང་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཟག་པ་མེད་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
 པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། ཀུན་མཐུན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་
 རྫོགས་གཅིག་གསུངས། བཟོད་པའི་ཅེ་སྦྱར་གྱི་ངོ་པོ་ཡོད་དེ། མཐུན་གསུམ་རྗེས་མཐུན་
 པ་རྫོགས་པའི་གེས་རབ་དང་གཞན་དོན་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གསུམ་པར་སྦྱེས་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་
 ཅེ་སྦྱར་བཤད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བརྟན་པའི་ཅེ་སྦྱར་ལས་འཕྲོས་ནས་
 བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ཐུན་འདས་དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཁྱབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་
 བགྱིད་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྤྱད་པ་སྦྱོད་པའི་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱིད་པ་དང་། ཕྱིར་
 མི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཁྱབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བགྱིད་པ་དང་། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཁྱབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བར་བགྱིད་ན་རིགས་ཀྱི་བྱུང་མ་རིགས་ཀྱི་བྱུ་མེད་འཕྲོད་ན་མས་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་
 འཕྲེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཀའ་སྣུལ་པ། ཀློ་གི་ཀ་སྒྲིང་ཆེན་པོ་

བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་ཚད་ཀྱི་ཚད་བབྱུང་བར་རུང་ཡང་
 སྤྲོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ལ་
 རི་ཚད་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་
 སུ། མྱིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། མདོ་
 བསྟན་བཅོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྟེར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མྱིང་བཞི་པ་དང་
 སྟོང་དང་པོ་དང་སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣལ་
 སྤང་ལ་གཞལ་བ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཆུ་ཐིག་རེ་རེ་ནས་བགང་བར་རྒྱས་པ་དཔེར་མཛད་
 ནས། དེ་བས་ཀྱང་བྱང་སེམས་བཞིའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསོད་ནམས་
 མང་བའི་དཔེར་བཞོན་ནས་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྟེར་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མདོ་སྟུང་པ་ལས། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་དུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་
 ཚད་བབྱུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་གསུངས། བྱང་
 སེམས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཕགས་པ་ནི་ས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནས་བདུན་
 པའི་བར་ལ་གནས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཚད་དང་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ལ་བཞེད་དེ། ཉི་ལྔར་ལས། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པ་དང་སྟོན་པ་ལ་ཞུགས་པ་
 དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཅི་རིགས་པར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་རྟོགས་པ་
 པོ་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན་པས་བཞི་པོ་དེ་དག་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་གསུངས། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ སྟེར་ལམ་ཅེ་སྟེར་བཞི་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་

བཞི་ལ་བཞེད་དེ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་རྟགས་དང་། རྣམ་པར་འཕེལ་
 བ་དང་། བརྟན་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྟ་གནས་པའི་རང་གི་རྟགས་པའི་དབྱེ་བས་བཤད་
 པ་ཡིན་ནི་ཞེས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲོབ་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་མིས་སྤྱོད་
 དང་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་གསུམ་དང་ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 ལ་བཞེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ་ནི་མིས་པས་སྤྱོད་པའི་
 སའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་རབ་རྟ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བདུན་ལ་གནས་པའོ། །
 བྱེར་མི་ཚྲོག་པ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ས་གསུམ་ལ་གནས་པའོ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པ་ནི་ས་བརྩ་པའོ་ཞེས་གཞན་དག་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལྟར་
 འཕགས་སེང་གི་བཞེད་པ་སོ་སོར་ཡོད་བཞིན་དུ་རྩོམ་ཀྱི་ཀྱུ་པས། སེམས་དཔའ་བཞི་པོ་
 ཡང་འཕགས་པས་རྣམ་པར་རྟག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒྲིམ་ལམ་གྱི་རྟགས་པ་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པས། ས་དང་པོ་དང་ས་བདུན་པའི་བར་དང་ས་བརྩུད་པ་
 དང་ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆུང་གི་རྟུ་ཡིན་པས་སྐབས་
 སུ་མ་བབས་སོ། །རྟུ་འགྲེལ་རྟགས་སྟེ། མི་ཚྲོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བཟོད་པའི་ཅེ་སྒྲུར་དང་། དགེ་བ་དོན་གཉེར་པན་འདོད་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྲུར་བཞུན་པར་ཡང་བཤད་དེ། དེ་ལས་རྣམ་པར་
 འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་བའི་བརྟན་པ་བཞུན་པའི་བྱེར་མི་ཚྲོག་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་དང་བརྟན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་གནས་པ་བཟོད་པར་བྱ་བའི་བྱེར་
 དགེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། ཆོས་མཆོག་ཅེ་སྒྲུར་གྱི་
 རོ་བོ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པའི་

སེམས་ཀྱང་རྟུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པར་སྐྱེས་པ་
ཞིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་མངོན་གྱར་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་ཅེ་སྦྱར་སྦྱོམ་ཚུལ་བཤད་ནས།
སྤང་བའི་ས་པོན་སྤང་བའི་གཉེན་པོར་ཅེ་སྦྱར་སྦྱོམ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་
པོར་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤང་བའི་གཉེན་པོར། ཅེ་སྦྱར་སྦྱོམ་ཚུལ་འཆད་
པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྦྱར་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བཤད་བྱེན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་
ཐོག་པ་ན་མས་དང་། སྦྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཙ་བ་ལ་རྗེས་སུ་
ཡི་རང་ནས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྟུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱ་
སྟེ། རི་ལྗར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་
མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། འདུག་པ་དང་ནི་ཐོག་པ་ལ། ཞེས་པ་ནས། ལྷགས་
མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱི་
འགལ་ཁྱེན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་དང་། མཐུན་ཁྱེན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཁྱེན་དང་། ཉེར་
ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་དང་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཏེ་བྱང་ཆོས་ལཱའི་སྦྱོན་ས་
མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགལ་ཁྱེན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་བཞི་བསྟན་ཏེ། འདུག་
པ་དང་ནི་ཐོག་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་འཕགས་
དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛོན་རྟོག་མདོར་བསྟན། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་
ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདུག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། མྱིན་དང་ནི་བར་རྣུང་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད། འཛོན་པ་དང་ནི་

འདྲར་བ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཇས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད། ཆེད་བཞིན་
 དེས་པར་མི་འབྲུང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྐྱབ་མཐོང་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཡིད་དེ། རང་གི་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་
 སྟུང་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཤེས་སྐྱབ་མཐོང་སྤངས་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གི་ངོ་བོ་ཡིད་དེ། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་
 དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ལྟོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྟུང་བྱར་བདེན་
 པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀྱན་བཏགས་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པའི་མཐའ་
 དཔྱད་ཚུལ་ནི་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱར་
 གྱི་རྒྱ་ལྡན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་དང་ཉིར་ལེན་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཚུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཉིད་འཆད་པ་ལ། ཇི་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱི་བའི།
 ཞེས་སོགས་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཁས་སྐྱངས་
 པ་ལ་རིགས་པས་གཞིད་ཞེས་འཆད་པ་ལ། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དང་། ཞེས་
 སོགས་དང་། དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་དང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་
 སྐྱབ་སྤངས་པར་ཁས་ལེན་པ་གཉིས་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་བར་འཆད་པ་ལ། གཞན་
 གྱི་ཆོས་ནམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་དེ་མ་ཟད་དང་མི་སྦྱི་
 བའི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་མ་ཟད་
 མི་སྦྱི་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆེན་གྱི་ངོ་
 བོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། ཡང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་

ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བཞིན་དེ། ཞེས་
བྱ་བ་གསུངས་སོ། ཡང་ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་གང་
ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག། ཁོ་རིམས་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
པ་ནི། མཛོད་ལས་ཀྱང་། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་
ཕྱིར། ལུས་ཅུ་ཅ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འོན། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་
པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་པས་བཤད་ཆུལ་དང་།
གཞུང་ཅ་བས་བཤད་ཆུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྲོད་ཆུལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་སྤྲོད་ཆུལ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་སྤྲོད་ཆུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གསུམ་
ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་ཆུལ་དང་། སཐ་ནས་ཇི་ལྟར་
སྒྲོམ་ཆུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤྲོད་ཆུལ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་འགྲེལ་པས་བསྟན་ཆུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་
པས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་དང་། བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒྲོམས་
པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་པ་དང་། བདག་ཏུ་མཛོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་།
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསུམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་འང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་གཏན་ལ་འབེབས་ཆུལ་དང་། སཐ་ནས་ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཆུལ་དང་།
དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་སྤྲོད་ཆུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་

བྱིར། དེ་ནམས་འགྲེལ་པས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་དང་དེའི་སྐོད་ག་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དང་པོ་དང་། ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཞེས་པས་གཉིས་པ་དང་། བྱི་རོལ་
 བྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་སྤོང་
 ཚུལ་དངོས་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་དུ་བསམས་པས་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་བརྟན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་ཡང་
 གསུམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱ་མོ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་དང་། བབ་ནས་
 ཇི་ལྟར་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཕྱ་མོ་སྤོང་ཚུལ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ནམས་འགྲེལ་པས་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་རྟོན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་དང་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་
 ན་གཅིག་དུ་ཞེས་སོགས་གྱིས་གཉིས་པ་དང་། བསྒྲོམ་པའི་སྐོབས་བྱུབ་པ་ན། ཞེས་པ་
 ནས། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤོང་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་
 པ་བརྟན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་གྱི་ས་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤོང་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་། ཆོས་
 ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་གསུམ་བརྟན་ཅིང་། དེ་
 ཡང་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་གདུལ་བྱས་འབྲས་བྱ་བྱང་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
 རིམ་པ་སྟོན་པ་སྐབས་སུ་བབས་པའི་བྱིར་རོ། །སྤྱིར་བས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་སྐབས་འདིར་
 རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། གཟུང་མེད་

རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། འཛིན་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས། བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཞེས་བཞིའི་ཐ་སྟད་བྱས་ནས་ལྟ་བ་པར་པ་གཉིས་ལ་རྟོགས་
 དཀའ་སྒྲུབ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་མི་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པའི་སྐབས་
 སུ་བརྟན་པའི་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོར་སྟངས་དབང་ཤེས་
 རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་གཏན་ལ་ཤབ་པའི་ལྟ་བ་ལས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་རྣལ་འབྱོར་
 གྱི་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་བརྟན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཡང་ཙོད་པ་མཚུངས་
 ཕྱིར་དང་། །ཞེས་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཞེས་ན་ནང་
 ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་ཞེས་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ལྟར་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་
 གེས་ལྷན་ཅིག་པའི་དུས་གཅིག་པའོ། །དམིགས་པའི་རྟོགས་པའོ། །ངེས་པའི་ཁྱབ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ན། སྟོན་པོ་དང་སྟོར་སྟངས་དབང་ཤེས་གཉིས་ཡན་ཚུན་
 ཐ་དད་འབྲལ་མི་རུང་དུ་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་
 པའི་འཛིན་བྱེད་དུ་སྒྲུབ་ཡི། །ཁ་ཅིག་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྟོན་པོ་དང་སྟོར་སྟངས་
 ཤེས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞེས་སམ་ངོ་བོ་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་སྟོར་བཞི། ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོར་སྟངས་དབང་ཤེས་རྣམས་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་
 སྐབས་སུ་བབས་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་རྣམས་དག་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པ་མ་མཐུན་པས་ནོངས་
 ཏེ་ཐུགས་མེད་དོ། །འོན་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ་གཏན་ལ་འཁེབས་པའི་སྐབས་སུ་
 ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་འགོག་པར་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་
 བ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། སྟོབ་དཔོན་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་ཞིང་

ནལ་འཕྲོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པར་སློང་ང་
 རྩོན་ཅིག་དུ། ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྤྱོད་འགྱུར་བའི། །ཡུལ་ནི་དེ་ལས་གཞན་ཉིད་དུ། རྣམ་
 གང་གིས་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། རྣམ་ངེས་ལས། རྩོན་ཅིག་དམིགས་པ་
 ངེས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་ང་དེ་སློབ་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞུང་ཙ་བས་བསྟན་ཚུལ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྩེར་གྱི་རྣལ་འཕྲོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་གཏན་
 ལ་འབེབས་པ་ཡིན་དེ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ཅེས་པས། ཡུང་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པ་དང་། བཞག་པར་བྱ་བ་རུང་བ་མེད། ཅེས་
 པས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་དང་། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
 རྩོ། །ཞེས་པས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ།
 ཞེས་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པའི་སློན་ས་ཉམས་སུ་བྱངས་
 ན་སྤྱི་བ་གཉིས་ལས་གྲོལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཅེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་
 ལས་བཤད་པ་རྩེར་ན་ཀྱང་པ་དང་པོས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་
 བསྟན་པས་རྩེར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་བ་དང་། ཀྱང་པ་གཉིས་པས་ཡུང་སོགས་ཀྱི་
 ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བསྟན་པས་སློབ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་སེལ་པར་འཆད་
 དོ། །ཡང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་དབྱུ་མ་བསྟན་པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་རུང་སྟེ། ཀྱང་
 པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་དབྱུ་མ་དང་། གསུམ་པས་ལམ་དབྱུ་མ་དང་། བཞི་པས་

འབྲས་བུ་དབུ་མ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ་གཞན་སྟོང་སྒྲ་བའི་པོད་པ་རྣམས་གཞུང་
 འདི་ལ་ཅིས་སོ་ཆེར་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྟན་པར་སྒྲ་སྟེ། འཛིག་ཏེན་པའི་
 ཁ་ངག་ལ་སྤྱང་ཀྱིའི་བྱ་གསུམ་པས་སྟོང་ཁྱིར་མི་རུང་བར་སྒྲ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པར་མངོན་
 ཅིག འོ་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞུང་གིས་བརྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 ཡིན་ན། རོ་པོ་དང་བྱེད་ལས་གཞུང་གིས་ངེ་ལྟར་བརྟན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་། ཕྱིན་པ་ལ་
 སོགས་རེ་རེ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་སོགས་པར་ཕྱིན་དུག་སྒྲུབ་པའི་རྣམས་པ་དང་
 ལྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་མདོར་
 ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དུག་དུག་ཆང་བར་བརྟུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་བྱིན་ཞིང་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་གནས་པར་
 བྱུར་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་བསྟོ་ཡི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་ཁྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཆུབ་དུ་བསྟོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་
 གྱི་སྤང་བྱ་མཐོང་སྤངས་ཏོག་པ་སྤངས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་
 ཅེ་ན། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བརྟུས་པའི་སེཛེ་རྣམ་བསྐྱངས་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་
 པར་འདུག ཅེས་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཕྱིན་དུག་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དགུ་པོ་
 འདི་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་སེཛེ་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་གོ ཏིང་

ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ལག་བརྩུག་ཏེ་སྤྱུགས་
 དང་མཐུན་པ་དང་ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་
 དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། དེ་ནས་སེལ་ཞུངས་པའི། ཞེས་སྤྱུགས་
 རྒྱུ་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཉི་མུང་ལས། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱེངས་པའི། ཞེས་དང་། སྟོབ་
 དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབ་
 པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐབ་པའི་འཛིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སེལ་ཞུངས་པར་བསྐྱེངས་པ་ལ་སྟོམས་
 པར་འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ནས་ཅེས་པ་རྒྱུ་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
 མཉམ་གཞག་གི་བརྒྱས་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་རྟོག་ལ་རྟོག་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལེ་ཤེས་བརྟན་ལ། རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་སྐབ་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་བག་ཆོབ་མེད་པར་
 བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་བྱེད་ལས་སྟོན་པ་ལ་ཡང་སྟུར་རོ། །

སྐབས་འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱེའི་
 རྣམ་གཞག་དང་། གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟན་པ་སྟོན་པ་སྤྲད་པ་གསུམ་ཀ་
 ལ་འདུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
 བརྟེན་ནས་བྱུང་སྟོན་ནས་བྱུང་སྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་ཤེས་ལས། གང་ཕྱིར་
 རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་
 པའི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་

སྐད་དོད་པ་ཏི་ཏ་ས་མུད་པ་ཏ་ཞེས་པའི་སྒྲ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ལ་འདྲུག་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་རྟེན་འབྲེལ་དུ་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས། གང་
 ཞིག་རྟེན་ལས་སྦྱེས་པ་དེ་མ་སྦྱེས། ཞེས་སོགས་དང་། མཁས་པས་རྟེན་འབྲུང་ཆོས་
 རྣམས་རྟོགས་གྱུར་ཏེ། མཐར་ཁྱ་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་མི་བྱེད། རྒྱ་དང་བཅས་
 བཤེད་རྟེན་བཅས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི། རྒྱ་མེད་རྟེན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།
 དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་རྣམས་ནི་སྒྲ་དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལ་འདུས་
 བྱས་ཀྱིས་ཁྲབ་པར་བཞེད། དབུ་མ་པ་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་ཁྲབ་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མདོ་འགོད་པ་དང་། མདོ་འོ་ན་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་ལུ་ཇུང་པའི་མདོ་ལས། དགེ་སྲོང་དག་སྤྱུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
 པར་འབྲུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །སྤྱུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱས་
 མཐོང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་གང་ཞེ་ན། རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འབྲུང་ལ་
 འདི་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྦྱེ་བ་སྟེ། གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད། འདུ་
 བྱེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས།
 མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་སྦྱེ་མཆེད་དུག །སྦྱེ་མཆེད་དུག་གི་རྟེན་གྱིས་རིག་པ།
 རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་ཆོར་བ། ཆོར་བའི་རྟེན་གྱིས་སྤེད་པ། སྤེད་པའི་རྟེན་གྱིས་ལེན་
 པ། ལེན་པའི་རྟེན་གྱིས་སྤོང་བ། སྤོང་བའི་རྟེན་གྱིས་སྦྱེ་བ། སྦྱེ་བའི་རྟེན་གྱིས་ན་གཤི་
 དང་། ལྷ་དང་དང་། སྦྱོ་སྤྲུགས་འདོན་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་

བ་དང་། འབྲུག་པ་རྣམས་འབྲུང་བར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་
 པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་
 འགག་འདུ་བྱེད་འགགས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་
 པས་མིང་དང་གཟུགས་འགག་མིང་དང་གཟུགས་འགགས་པས་སྦྱེ་མཆེད་དུག་འགག་
 སྦྱེ་མཆེད་དུག་འགགས་པས་རེག་པ་འགག་རེག་པ་འགགས་པས་ཚོར་བ་འགག་ཚོར་
 བ་འགགས་པས་སྲིད་པ་འགག་སྲིད་པ་འགགས་པས་ལེན་པ་འགག་ལེན་པ་འགགས་
 པས་སྲིད་པ་འགག་སྲིད་པ་འགགས་པས་སྦྱེ་བ་འགག་སྦྱེ་བ་འགགས་པས་ག་མི་དང་།
 མྱ་ངན་དང་། སྦྱེ་སྤྱགས་འདོན་པ་དང་། སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་།
 འབྲུག་པ་རྣམས་འགག་པར་འགྱུར་རྟེ། དེ་ལྟར་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཡུང་པོ་ཆེན་པོ་འབའ་
 ཞིག་པ་འདི་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་མདོའི་དོན་བཤད་པ་
 ལ་གཉིས་རྟེ། ཆོག་དོན་བཤད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་
 རྟེན་འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྲུང་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་
 དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་མྱོའི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྩ་རྟེན་ལས་བྱུང་
 བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདི་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྦྱེ་ཞེས་པའི་མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱི་
 རང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྩ་རྟེན་མི་ཉག་པ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་
 འདི་མ་རིག་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཡོད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་རྟེན་
 མི་ཉག་ཀྱང་རྩ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྲུང་གི་རང་རང་སྦྱེད་ནུས་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཀྱན་བདུས་ལས། མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་རྩ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་བ་དང་མི་ཉག་པའི་རྩ་ལས་

བྱུང་བ་དང་རྣམ་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་འདི་
མ་རིག་པ་ཞེས་པ་ནས། འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
ཀྱི་ལྷགས་མཐུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷགས་ཐོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱགས་
ལ་བསྟན་ཅིང་། གང་འདི་མ་རིག་པ་འགགས་ཞེས་པ་ནས། འགགས་པར་འགྱུར་རོ་
ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་ལྷགས་མཐུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
ལྷགས་ཐོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱགས་ལ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་འཁོར་
བར་འཇུག་པ་དང་ཐོག་པ་ལ་མོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་བའི་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་ལུ་ལྔ་དང་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འཁོར་བར་འཇུག་པ་
དང་ཐོག་པ་ལ་མོངས་པ་དེ་རྣམས་མོངས་པ་དེ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ལྷགས་སུ་འབྱུང་བ་
དང་ལྷགས་སུ་མི་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་གནིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་
བྱུང་བའི་ཕྱོགས་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་
གསུངས།

གནིས་པ་ལ་གནིས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་
བྱུང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། རྒྱུ་
དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཆོ་དུ་ལ་ཐོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་
གཞག རི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒྲིམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
འདིར་བསྟན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྟུ་གནིས་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྟུ་གནིས་
ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ནས། མ་མི་གནིས་གཅིག་དུ་བྱས་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེའི་དང་པོ་ཡན་ལག་བརྟུ་གནིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་

གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་ཟླ་མི་མཐུན་ཕྱིགས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་བྱང་ཚངས་པ་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སོ་སྒྲིལ་བའི་རྟོག་པ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་མེད་དེ། རྟོག་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། ཞེས་གསལས་པ་ལ་ཡང་སྲིད་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དེ་མཐོང་སྤངས་དང་སྦྱོར་སྤངས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་དོན་གསང་མཁན་པོ་ན་རེ། རྟོག་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྤྱོད་འཕགས་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་མ་བརྒྱུར་བ་དུད་འགྲོའི་རྒྱུད་ལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤངས་ཡིན་པས་ཁྱབ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྤངས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་མ་རིག་པ་ཀྱན་བཟགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྦྱོར་སྤངས་སུ་རིགས་སོ་གསུངས། ལྷགས་དང་པོ་མེ་འབྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མཐོང་སྤངས་སྤངས་པས་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤང་དགོས་པ་ལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མཐོང་

སྤངས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་འཕྲོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་
 སྤངས་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཏིས་ཀྱི་ཕྱི་ལྟར་གྱི་སྤངས་པ་
 ཞི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འཛིག་ལྟ་ལྟ་སྤྱོད་མ་སྤངས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལྟ་ཕྱི་ལྟ་སྤྱོད་མ་སྤངས་ཕྱིར། །སྤངས་ན་སྤྱོད་པ་ག་
 ལ་ཡོད། ཞེས་གསུངས། ལུགས་གཏིས་པ་མི་འཐད་དེ། ཀྱན་བདུས་ལས། ངན་སོང་
 བའི་ཕུང་པོ་དང་སྤྱོད་མཆོད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི་མཐོང་བས་སྤང་བར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་
 ངན་སོང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྤྱོད་མཆོད་མཐོང་སྤངས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཏིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིམ་སྤངས་ཡིན་
 ཀྱང་། དབྱེ་ན་མཐོང་སྤངས་དང་སྒྲིམ་སྤངས་གཏིས་སུ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་
 མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཏིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་
 སྤངས། སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཏིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པ་མ་སྤངས། ཉན་ཐོས་དབྱ་བཅོམ་པས་དེ་གཏིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
 སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 མ་རིག་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་གཏིས་ཡོད་
 དེ། ཀྱན་བདུས་ལས། མོངས་པ་ནི་གཏིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མོངས་
 པ་དང་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་མོངས་པའི་ནི་
 མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་མོངས་པའི་ནི་བསོད་ནམས་
 དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཏིས་ཀྱི་ནང་
 ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་

བྱམ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ལ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་དང་། ཏུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་
 པ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་རྒྱུའི་
 ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས་བྱམ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་རང་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་ཕྱི་མ་ནམས་
 ཀུན་ནས་སྒྲོང་བྱེད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་རྩོམ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སྐུ་ནས་བསྐྱང་ཞིང་རང་འབྲས་ཡང་སྤྱད་ཕྱི་མ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་སེམས་པ་དེ་དེའི་རྩོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས། མི་གཡོ་
 བའི་ལས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་བདེ་འགྱོར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་
 ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། འདོད་ལྟར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་སྦྱང་བཞིའི་མིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ལ་འདོད་
 ལྟར་རིགས་དུག་གི་ལྟར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུག་ཡོད། གཉིས་པ་ནི་ངན་འགྱོར་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསུམ་
 ཡོད། གསུམ་པ་ནི་ཁམས་གོང་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཟུགས་
 ཁམས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་བཞི། དང་པོ་ལ་ཆངས་རིས་ཆངས་པ་མདུན་ན་འདོན་ཆངས་ཆེན་དུ་འཕེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལས་དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་འོད་རླངས་ཆང་ཆང་མེད་འོད་འོད་གསལ་དུ་འཕེན་

གྲེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་དགེ་ལྡན་ཆོད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས་སུ་
 འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་དང་གསུམ། བཞི་པ་ལ་དབྱེ་ན་སྤྱི་མེད་བསོད་ནམས་སྒྲེས་འབྲས་
 བྱ་ཆེ། མེ་ཆེ་བ་མེ་གདུང་བ་གྲུ་མ་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་མཐོང་འོག་མིན་དུ་འཕེན་གྲེད་ཀྱི་
 ལས་དང་བརྒྱད། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 ཅི་ཡང་མེད་སྲིད་ཅེར་འཕེན་གྲེད་ཀྱི་ལས་དང་བཞི་ཡོད། འོ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ལས་ལ་སོགས་པའི་ལས་གསུམ་པོ་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་ཚུལ་
 རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་
 པའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པས་བསོད་ནམས་
 དང་མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱན་ནས་སྒྲོང་བར་ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་ལུང་གོང་དུ་བྲངས་པས་བརྟན་
 ལ། དེ་ཡང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གྲེད་པ་སྲིད་དེ། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་
 ཡིན་ན་རང་དང་མཚུངས་ཡུན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ན་རང་གི་ཁོ་གས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་
 མཚུངས་ཡུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མོངས་དང་བག་མེད་ལེ་ལོ་
 དང་། །མ་དད་པ་དང་ཕྱགས་དང་གོང་། །ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་ཉག་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་བསོད་ནམས་
 མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་སྒྲོང་གྲེད་པ་མི་སྲིད་དེ། རྒྱུ་ལྷན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་
 ཡིན་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒྲོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སྒྲོངས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་རང་འབྲས་བསོད་ནམས་དང་། མི་གཡོ་

པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་སྦྲེང་བྱེད་པ་སྤྱོད་དེ། འཁོར་བས་བསྐྱུས་པའི་ལས་ཡིན་ན། རང་
 རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན། རང་རྒྱ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་དགོས། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་ནའང་རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བ་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་དེའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྦྲེང་བྱེད་པ་མི་སྤྱོད་དེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡིན་
 ན་རང་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་
 དགོས། མི་གཡོ་པའི་ལས་ཡིན་ན་ཡང་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ། རང་གི་གྲོགས་
 སུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་ན་དགེ་བ་མ་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་
 བྱེད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་གཙོ་བོ་སེམས་དེ་དེའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་
 ན་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། ལས་བསགས་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་
 པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་། སྤྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་མ་
 ཐག་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་འབྲས་
 དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་མངའ་བ་དུ་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་བའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་

༡༥ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༡/༥/༩ མི་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

སྟེ་ སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་མ་དོད་པའི་བར་གྱི་རྩུར་རྩུར་པོ་སོགས་ལྔ་དེའི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་གཟུགས་དང་། དེའི་གནས་སྐབས་
 གྱི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམས་པར་ཤེས་པ་བཞི་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིང་དང་
 གཟུགས་གཉིས་སུ་སྒྲེ་བའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་མིང་གཟུགས་འཕེལ་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་རྫོགས་པར་དོད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་
 དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་ནས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོན་མི་རུས་པའི་བར་གྱི་མིག་ན་
 བ་སྒྲུབ་ལུས་ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དུག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རེག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་
 དེ་དེ་ ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་རྣམས་འདུས་ནས་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སྟོན་རུས་པ་ནས་བཟུང་
 སྟེ་བདེ་སྒྲུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མི་ཤེས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་
 རྣམ་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རེག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུག་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་དང་མིག་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རེག་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ དེས་
 གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེ བདུན་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཚོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། རེག་པས་ཡུལ་ཡོངས་སུ་སྒྲུད་པ་ལས་སེམས་གདུང་བར་
 མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་
 ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་

ཚོར་བ་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བའི་བར་དུག་ མིག་གི་འདུས་
 ཏེ་རེག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་དང་མིག་གེས་སུ་གྱུར་བའི་ཚོར་བ་དོན་གཅིག་ དེས་
 གཞན་རྒྱལ་ལ་འང་རིགས་འགྲེ། བརྒྱད་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཚོར་བ་གསུམ་གང་རུང་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བ་ན་དེ་ལ་
 སྟེང་པའི་འདོད་ཆགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སྟེང་འཛིག་སྟེང་སྟེང་སྟེང་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི་བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་
 ཀྱི་སྟེང་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟེང་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་
 པ་ནི་ཡང་སྟེང་དོན་གཉེར་ཀྱི་སྟེང་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཁོང་གི་སྟེང་པ་དེ་ཉིད་ཤས་ཆེར་འཕེལ་
 བའི་འདོད་ཆགས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་འདོད་པ་ཉེར་ལེན། ལྟ་བུ་ཉེར་ལེན། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་
 འཛིན་ཉེར་ལེན། བདག་དུ་སྐྱབ་བུ་ཉེར་ལེན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི་འདོད་ཡོན་ལྡན་ལ་
 སྟེང་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་འདུན་
 པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ངན་པ་ཁྱི་དང་བ་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་
 བརྟུལ་ཞུགས་ལ་སྟེང་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི་བདག་
 ལྟ་དང་ངོ་སྤྲོས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སྟེང་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱ་
 པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྟེང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལེན་པའི་མཐུས་ཡང་སྟེང་ཀྱི་སྟེ་བ་འགྲུབ་པའི་
 རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟེང་པ་བདུན་དུ་བྱེ་བའི་ལས་

གྱི་སྲིད་པ་འང་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 གྱི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པའི་
 མཐུས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུང་པོ་ལྔ་པོ་ལྟ་
 བུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མངལ་
 གྱིས་རྩས་སྐྱེས་སྦྱང་སྐྱེས་དོད་གཤེར་སྐྱེས་དང་བཞིའོ། །བརྒྱ་གཉིས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཆ་གི་འཁྲུག་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ན་
 བ་དང་། ཡུང་པོའི་རིགས་མཐུན་འདོར་བ་ལྟ་བུ་འཆི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་འཆི་བ་དང་། དུས་མིན་དུ་འཆི་བ་
 གཉིས་ཡོད། ཆ་གི་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་ཆས་
 པར་འཆི་བ་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མིང་གཟུགས་གཉིས་
 ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་འང་འདིས་ཤེས་ནུས་སོ། །ཟུང་ན་དང་སྐྱེ་སྐྱེས་འདོན་
 པ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟུང་ན་སོགས་ཞར་བྱུང་ཅོམ་དུ་གསུངས་
 པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གདུལ་བྱ་ལ་འཁོར་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྐྱེ་བ་སྐྱེད་
 པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞར་བྱུང་སྲིད་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་མདོན་པ་ལས་གསུངས་
 རྒྱལ་ལུང་ཟད་བཅོད་ན་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་དང་། འཆི་བའི་སྲིད་པ་དང་། གྱི་བའི་
 སྲིད་པ་དང་། བར་དོའི་སྲིད་པ་དང་བཞིར་བཤད་པའི། དང་པོ་ནི། གྱི་སྲིད་སྐད་

ཅིག་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཆི་སྲིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྡེ་ལོགས་པན་ཆད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། དེ་ནི་འཆི་བའི་སྟོན་རོལ་ཏེ། རྒྱུ་པའི་སྐད་ཅིག་པན་ཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། འཆི་བའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་དུས་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མར་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མར་མའི་མངལ་
 དུ་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། རྒྱུ་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་གསུངས། འདི་མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་
 སྦྱར་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡུན་བྱང་དུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན་
 བྱེར་མི་འོང་སྟེས་འདེལ་བ་ལ་སྟེས་ཅམ་ནས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་
 བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་མུང་འདས་
 མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་གསུམ་གསུངས་པས་དོགས་ནུས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། འཆི་
 སྲིད་འགགས་ནས་སྟེ་སྲིད་མ་རྒྱངས་ཀྱི་བར་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གང་
 གི་བར་དོ་ཡིན་ཀྱང་གང་དུ་སྟེ་འགྱུར་གྱི་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པའི་བྱད་གཟུགས་ཅན་ཡིན་
 ཏེ། བར་སྲིད་དང་སྟོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཅིག་གིས་འཕེན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དེ་ནི་འཕེན་པ་གཅིག་པའི་བྱིར། །སྟོན་དུས་སྲིད་འབྱུང་
 བ་ཚུགས་ཅན། ཞེས་དང་། ཀྱན་བདུས་ལས། གང་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་བྱད་
 གཟུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། བར་དོའི་མིང་གི་ནམ་གངས་ལ། མཛོད་ལས། ཡིད་
 ལས་བྱུང་དང་སྲིད་འཆོལ་དང་། ཁྲི་ཟ་སྲིད་པ་བར་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། ཡང་
 བར་དོ་དེ་རིགས་མཐུན་གྱི་བར་དོ་དང་ལྟོ་མིག་ནམ་པར་དག་པས་མཐོང་བ་དང་། ལས་
 ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཤུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དགག་པར་མི་སྟོན་པ་དང་། དབང་པོ་

ཀུན་ཚང་བ་དང་། མའི་མངལ་མ་གཏོགས་ཅི་སོགས་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་མཐུན་ལྟ་མིག་དག་པས་མཐོང་། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་
 རྒྱགས་དང་ལྡན། དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཐོགས་མེད་ལྟ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་འོག་དྲུ་
 མི་ལྟོག་དེ་ནི་དྲི་བའོ། །ཞེས་འགྲོ་བ་གང་གི་བར་སྤྱད་གྲུབ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་
 དུ་སྤྱོད་བཅི་ལེན་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་འགྲོ་བ་དེའི་བར་སྤྱད་གྲུབ་ན་འགྲོ་བ་དེའི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་བཅི་ལེན་པས་བྱབ་པ་ལུང་གི་དོན་མིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འགྱུར་ནས་གསུངས་
 ཕྱིར་ཡོད་དྲི་བ། །ལྡར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་འབྱུག། །ཅེས་ཕྱིར་མེ་འོང་བར་
 འདེའ་བ་སོགས་ལྡར་བཤད་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བདུས་ལས་ནི། འགྲོ་བ་དེའི་
 བར་སྤྱད་གྲུབ་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་བཅི་ལེན་པ་ཡོད་པ་འང་བཤད་དེ། དེ་
 ལས་ཅི་སྟེ་ན་ལྟོག་གོ་དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་བསོག་གོ། །ཞེས་གསུངས། བར་དོའི་
 ཆོ་ཆད་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་ཞག་བདུན་གསུངས་ལ། བར་དོར་གནས་ཆད་
 བེ་ཞག་ཞེ་དགུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བསྟུན་ན་དེ་ཙམ་མོ། །གཉིས་པ་བསྟུབ་ལ།
 ཡན་ལག་མདོར་བསྟུབ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མདོར་བསྟུབ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། ཡན་ལག་མདོར་བསྟུན་བཞིར་འདུ་སྟོ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་
 པའི་ཡན་ལག་དང་། འབྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་བཞིར་
 འདུས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོས་འཛིན་ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་
 གིས་བསྟུས། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནས། ཆོར་པའི་བར་
 ལྡ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྟུས། དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ལེན་སྤྱོད་པ་

གསུམ་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ན་
 ཤིག་གཉིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡན་ལག་
 མདོར་བསྐྱུབ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་དང་། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་
 དང་། མདོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་གོ། འཕེན་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན་མ་རིག་པ་དང་འདྲ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་
 པའོ། འཕངས་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན་མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དུག་དང་
 རེག་པ་དང་ཚོར་བའོ། མདོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན་སྐྱེད་པ་
 དང་ལེན་པ་དང་སྤྱད་པའོ། མདོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གང་ཞེན་སྐྱེ་བ་དང་ན་
 ཤིག་འོ། ཞེས་གསུངས། ཡང་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡན་ལག་བདུན་དུ་འདྲ་བ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གིས་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་ ཅི་ལྟར་འཕེན་པའི་ཡན་ལག་ གང་འཕངས་
 པའི་ཡན་ལག་ གང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ ཅི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ གང་
 གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ ཉེས་དམིགས་གྱི་ཡན་ལག་དང་བདུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཉེན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་ཅི་ལྟར་གང་། དེ་འགྲུབ་བྱེད་དང་
 དེ་ལ་ཡང་། ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱུས།
 ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་
 འདྲ་བྱེད་གཉིས་ནི་གང་གིས་འཕེན་པའམ་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ རྣམ་ཤེས་ནི་ཅི་ལྟར་
 འཕེན་པའི་ཡན་ལག་ མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞིན་གང་འཕངས་པའི་ཡན་
 ལག་ སྐྱེད་ལེན་གཉིས་གང་གིས་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ སྐྱེད་པ་ནི་ཅི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་

ཡན་ལག་སྐྱེ་བའི་གང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཀྱི་ཤི་ཞི་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 འཛོག་པ་སོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་དང་། རྣམ་
 པ་བཞི་དང་གཉིས་ཀྱིས་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། རྟོན་བདུན་
 དེ་དག་རབ་ཏུ་བསྟན། ཁྲིས་གསུངས། འོ་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལས་དེའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་སོགས་འབྱུང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན་དེ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པའི་མ་
 རིག་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕེན་པའི་ས་པོན་ཡོངས་
 སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེས། ཆོར་བ་ལས་དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་འབྱུང་
 ཞིང་སྲིད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྲིད་
 པ་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྐྱེ་བ་དང་ཉེས་དམིགས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཀྱི་ཤི་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་མེད། དགྲ་བཅོམ་པ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་
 བ་ལེན་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། བདེན་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། ལས་
 ཀྱིས་སེམས་ལ་བགོས་ཕྱིར་དང་། ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། དེ་ཡི་ས་པོན་
 ཡོངས་བརྟན་ཕྱིར། འཕམངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན། ཆོར་བས་སྐྱེད་པའི་སྲིད་
 པ་ལས། ལེན་པ་འབྱུང་བས་དེ་ཡི་ལས། བགོས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། གྲུབ་
 པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལས་ཡང་། ཀྱི་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། བདེན་པ་མཐོང་
 ལ་འཕེན་པ་མེད། སྲིད་དང་བྲལ་ལ་ཡང་སྲིད་མེད། ཁྲིས་གསུངས། ཡན་ལག་

བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 མི་འགལ་ཏེ། མ་ཤིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་
 སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། །མ་བཟོད་སྲིད་པ་ཉིད་བཤད་པ། །རྒྱན་ནི་འཕེན་པར་བྱེད་
 སྤེར་དང་། དེ་མ་ཐག་སྤེར་ལས་ཀྱང་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ།
 དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཛོད་ལས།
 ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས། འོ་ན་འཕེན་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་
 དང་འགྲུབ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་ཚན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་
 རྒྱ་འབྲས་ཚར་གཅིག་སྟོན་ནམ་ཚར་གཉིས་སྟོན། དང་པོ་ལྟར་ན་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་
 ཤེས་ནས་ཚར་བའི་བར་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་སྲིད་པ་སོགས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་ལ།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་སྟོར་བྱེ་མ་ལ་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གསུམ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྟོར་སྐྱེ་མ་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞིན་སྐྱོན་མེད་
 དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་དང་། དེའི་
 རང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་
 གྱུར་པའི་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་དགོས། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ན་རང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་འཕངས་པའི་ཡན་

ལག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་
 པ་དེ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོར་བ་ལས་མ་བྱུང་བར་ཐལ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཚོར་བ་དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 མདོ་ལས། ཚོར་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་སྤང་པ་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་གྱི་ཚོར་བ་ལས་དེའི་འབྲས་
 བུར་གྱུར་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་གྱི་སྤང་པ་སྦྱེ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པ་དང་དེ་སྦྱེད་པའི་ཚོར་བ་གཉིས་ནི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཚར་མི་གཅིག་པས། སྤང་པ་སྦྱེད་པའི་ཚོར་བ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཞན་
 ཞིག་གི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པར་བསྐྱབ་ནི། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་བསྐྱབ་ན་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དུ་ཡང་འདུ་སྟེ།
 ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་།
 གཞིའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་གསུམ་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་
 ཡོད་དེ། ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྤང་ལེན་གཉིས་
 ཏེ་གསུམ་དང་པོ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་སྤང་པ་གཉིས་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་སོགས་
 རྣལ་མ་བདུན་གསུམ་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྟངས་པོ་ལས། དང་
 པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བརྩ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། རྣལ་མ་བདུན་ནི་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་ཡིན། །ཅིས་དང་། མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། །གཞི་
 བདུན་དེ་བཞིན་འབྲས་བུ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འོན་ན། ཀྱན་བརྟུས་ལས། ཡན་ལག་
 ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱབ་བའི་རྩ་བུ་ཞེ་ན། མ་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སྤང་པ་

གང་ཡིན་པ་དང་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་
 བསྐྱོལ། །འདྲུ་བྱེད་གང་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་སྲིད་པ་གང་
 ཡིན་པ་འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྐྱོལ། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་ཀྱན་
 ནས་ཉོན་མོངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་རྒྱ་དུས་
 ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟུང་བ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཟུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་
 མ་ལ་རྒྱུན་བཞི་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པས་འདྲུ་བྱེད་ལ་དཔེར་མཚོན་ན། མ་རིག་
 པའི་བག་ཆགས་ལས་འདྲུ་བྱེད་འབྱུང་བས་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། མ་རིག་པའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་
 ཀྱིས་འདྲུ་བྱེད་འཕེན་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་། མོངས་དུས་ན་མཚོག་མ་ཡིན་པ་ལ་
 དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་འདྲུག་པས་དམིགས་རྒྱུན་དང་། དེའི་དབང་གིས་
 དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་བྱེད་
 པས་བདག་རྒྱུན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བདུས་ལས། ཡན་ལག་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་
 བཞག་པས་ཇི་ལྟར་བག་ཆགས་དང་ཤུགས་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་
 བས་ཀྱང་ཡན་ལག་རྣམས་རྒྱུན་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་ཅི་རིགས་སུ་
 སྐྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཅི་རིགས་སུ་སྐྱར་ཚུལ་ནི། རིག་པས་རིག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྒྱུན་བཞི་ཆར་ཆར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ངེས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། རིག་
 པས་གཟུགས་ཅན་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ན་བདག་རྒྱུན་གཅིག་ཕྱུ་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱིས་རིག་
 པ་ལ་དམིགས་རྒྱུན་བདག་རྒྱུན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཅན་གྱིས་གཟུགས་ཅན་ལ་རྒྱ་

གྱེན་དང་བདག་གྱེན་གཉིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་བཤད་
 པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ།
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པས་འདྲ་བྱེད་སྐྱེད་པ་སོགས་འདྲ་
 བའི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཡོད་དེ། མ་རིག་
 པས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད། འདྲ་བྱེད་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་
 མའི་ས་བོན་འདེབས་པར་བྱེད། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་དུ་འབྲིད་པར་བྱེད། མིང་
 གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱན་འཛིན་པར་བྱེད། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་ཡང་སྲིད་
 ཀྱི་ལུས་རྫོགས་པར་བྱེད། རེག་པས་ཡུལ་གྱི་འགྱུར་བ་གཅོད་པར་བྱེད། ཚོར་བས་
 ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྒྲིན་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད། སྲིད་པས་ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱར་
 བྱུང་པོ་སྤྱད་པར་བྱེད། ལེན་པས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བྱུང་པོ་སྤྱར་དུ་འགྱུབ་པ་ལ་སྤྱོད། སྲིད་
 པས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་བྱུང་པོ་མངོན་པར་འདྲ་བའམ་འགྱུབ་པར་བྱེད། སྐྱེ་བ་དང་ཆ་གི་གཉིས་
 ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུས་མཐའ་ལས།
 སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འབྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀྱན་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་
 བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། །སྤྱོར་བའི་
 ཕྱིར་དང་མངོན་འདྲའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། ཞེས་གསུངས།
 རྒྱ་པ་ཆེ་དུ་ལ་རྫོགས་དབྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཁ་ཅིག་ རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 གྱུར་ན་ཆེ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པ་སྲིད་ཅེས་ཟེར། མི་འཐད་དེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་ཡན་ལག་ཆེ་གཅིག་
 ལ་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འགྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་

ལག་དང་། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གྲུབ་པའི་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་གསུམ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་ཏེ། ཆེ་དང་པོ་ལ་མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་ནམ་ཤེས་གསུམ་རྫོགས། གཉིས་པ་ལ་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་རྫོགས། གསུམ་པ་ལ་མིང་གཟུགས་སོགས་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་ལན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་གཉིས་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་ཏེ། ལྷའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་ཆེ་དང་པོ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས། འབྲས་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་དུག་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཆེ་དང་པོ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྲུབ། ཆེ་གཉིས་པ་ལ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྲུབ་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་སྐྱེས་ནས་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་གངས་གཞན་ལ་སྟོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་མཛོད་ལས། རྩོན་དང་ཕྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། བར་དུ་བརྒྱད་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཆེ་གསུམ་ལ་ངེས་པར་རྫོགས་ཟེར་བ་འདྲ་མི་རིགས་ཏེ། མཛོད་པའི་ལུགས་ལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་སྲིད་པ་གཉིས་ཆེ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པར་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལུགས་ལ་དེ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་

ཚན་དུ་གྱུར་པའི་འདུ་བྱེད་ཡིན་ན་ཡན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་མི་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་ལུགས་ལ་འང་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་གཞན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་ལུགས་ནི། རྟེན་འབྲེལ་
 ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་མུར་ན་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་པ་སྤྱིད་དེ། མི་འགའ་ཞིག་འདོད་ལྟར་
 སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་ནས་འཆི་ཀ་ཚུན་ལ་སྤྱིད་
 ལེན་གཉིས་ཀྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་སྤྱིད་པ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱས་ནས་ཆོ་དེ་ལ་རྒྱུའི་རྟེན་
 འབྲེལ་དུག་དང་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོགས་བདུན་འགྲུབ་པ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་ཡིན་རྟེ། མི་འགའ་
 ཞིག་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་པ་དེ་འཆི་
 ཀ་ཚུན་ལ་སྤྱིད་ལེན་གྱིས་གསོས་འདེབས་མི་རུས་པར་དུད་འགྱོར་སྐྱེས་ནས་རྟེན་དེ་ལ་
 སྤྱིད་ལེན་གྱིས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོས་བཏབ་སྟེ། སྤྱིད་པ་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་
 བྱས་ནས་འདོད་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདོད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་གྲངས་
 གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་རྒྱལ་ཆབ་དམ་པའི་
 ཡིག་ཆ་གཞན་ལས་ཆེར་མི་གསལ་ལ་ཡང་། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འྲིཤར། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་
 པོ་འདི་དག་སྐྱེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས་པ་ཡིན་ན་ཆོ་གཉིས་ལ་རྫོགས་ཤིང་
 དེ་མིན་ན་ཆོ་གསུམ་གྱིས་རྫོགས་དགོས་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཇི་ལྟར་བྱལ་ཡང་ཆོ་གསུམ་
 ལ་ངེས་པར་རྫོགས་པ་མི་འབྲད་པར་ཐལ། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་འཕངས་པའི་

ཡན་ལག་གི་བར་དུ་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་པ་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་
 སྤྲོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་གཅིག་པུ་དེའི་ཆར་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་དང་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་གི་བར་དུ་ཆོ་གཞན་གྱི་ཆོད་
 པ་ནི་མི་སྤྲོད་དེ། འགྲུབ་བྱེད་གྱི་སྤྲོད་པ་དེ་ཡང་སྤྲོད་པ་སྟེད་པ་ལ་ལྟས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བར་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདི་
 ཡང་ཀུན་བདུས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་འཕངས་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་
 རབས་གངས་ལས་འདས་པས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཆར་ཡིན་གྱི་དེའི་ཆར་
 མ་ཡིན་ནོ། །འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུའི་བར་དུ་ཆོ་གཞན་གྱིས་ཆོད་
 པ་མི་སྤྲོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཡན་ལག་བར་གཉིས་སུ་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་པའོ། །དུག་པ་ས་མཚུངས་བཤད་པ་ནི། སྦྱར་ས་མཚུངས་བརྩེ་
 བའི་གཞི་དེ་ལ་རྒྱས་པར་བྱེན་ཁམས་གསུམ་ས་དགྲུ་ བརྒྱན་འདོད་པ་གཟུགས་གཟུགས་
 མེད་གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། ལས་ཉོན་གྱི་སྦྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་གནས་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ཡང་ཡན་ལག་བར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚུངས་བརྩེ་བ་ཡིན་གྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་གི་ས་
 མཚུངས་བརྩེ་བར་མེད་དེ། འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་ལ་དམིགས་
 པའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རང་ས་དང་གོང་ས་དང་འོག་ས་སྟེ་གསུམ་
 ཡོད་པ་ལས་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སར་སྦྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་དེ། འདོད་
 པའི་རྟེན་ལ་འདོད་པར་སྦྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་སའི་རྟེན་
 ལ་གོང་སར་སྦྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་དེ་འདོད་པའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྦྱེ་བའི་ལས་གསར་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པ་ནས། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྤྲོད་

ཅེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསལ་དུ་བསོག་པ་ཡོད་པའི་བར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོང་སའི་དངོས་
 གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཇུན་པའི་རྟེན་ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསལ་དུ་བསོག་པ་མེད་
 དེ། ཁོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་ཇུན་པའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་འཛིག་རྟེན་པའི་
 རྟོན་མོངས་མངོན་གྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསལ་དུ་བསོག་པ་མེད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 རྟེན་བརྩོགས་བསྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་གཞི་མཆོག་ཡོད་བཞིན་དུ་རྟེན་བརྩོགས་
 དམན་པ་ལ་མི་འདུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀུན་བདུས་ལས། དེ་ན་གནས་པ་ཡང་ལས་
 བསོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཁོང་སའི་རྟེན་
 ལ་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚུངས་བརྗེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདོད་པ་ནས་འདོད་པར་
 སྐྱེ་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་
 འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྐྱེ་བའི་
 ཆོ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲིང་གི་མ་རིགས་པ་འདོད་
 པའི་སས་བསྐྱུས་ཡིན། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་དང་བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་སས་བསྐྱུས་གང་རུང་གང་ཞིག དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་འདོད་རྟོན་ལ་ཆགས་
 པ་དང་མ་བུལ་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོན་མོངས་མངོན་གྱུར་
 དུ་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་སོགས་བརྒྱ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་

སས་བསྐྱས་ཏེ། དེའི་ཆོ་མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་པའི་བར་བཞི་དང་། གླེ་བ་དང་ན་
 ཤིག་གིས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པ་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ས་གཞན་
 གི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གི་ཡུང་པོ་འཕེན་མི་རུས། ས་གཞན་གི་རྣམ་ཤེས་
 ས་གཞན་གི་བག་ཆགས་བཤོ་བའི་གཞིར་མི་རུང་། ས་གཞན་གི་སྲིད་ལེན་གིས་ས་གཞན་
 གི་ལས་གསོས་འདེབས་པ་མེད། སྲིད་པ་སྤར་གི་ལས་རུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་
 གནས་སྐབས་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ནས་བསམ་གཏན་གནིས་པར་གླེ་བའི་ཆོ་
 ཡན་ལག་བརྩ་གནིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་རྒྱུད་ཀྱན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩ་གཅིག་བསམ་གཏན་གནིས་
 པའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་
 དང་། བསམ་གཏན་གནིས་པའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག བསམ་གཏན་གནིས་
 པའི་སས་བསྐྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་སུ་
 གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་གང་ཟག་
 གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་གནིས་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་གླེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ཏྲགས་ཕྱི་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རིགས་འགྲེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བསམ་གཏན་
 དང་པོར་གླེ་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་བརྩ་གནིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་
 པ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བརྩ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་དང་། བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གང་རུང་གང་ཞིག བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོར་གླེ་བའི་ལས་གསལ་དུ་བསོག་

བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྱལ་མ་ཡིན་དགོས། འདོད་པའི་རྟེན་
 ཅན་གྱི་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་བཞིན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྒྲེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་ནས་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པར་སྒྲེ་བའི་ཆོ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 པའི་སསམ་བསྐྱུས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བཅུ་གཅིག་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སསམ་བསྐྱུས་
 ཡིན་པ་ནས་འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེར་སྒྲེ་བའི་ཆོ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཅི་ཡང་མེད་
 གྱི་སར་གཏོགས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བཅུ་གཅིག་སྲིད་ཅེའི་སར་གཏོགས་ཡིན་པའི་
 བར་རིགས་བསྒྲེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྲིད་ཅེ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེ་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ས་མཚུངས་ཏེ། དེའི་ཆོ་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་སསམ་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྲིད་ཅེ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོར་སྒྲེ་བའི་ཆོ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ས་མི་མཚུངས་ཏེ།
 དེའི་ཆོ་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འདོད་པའི་སསམ་བསྐྱུས་དང་། འདུ་བྱེད་སོགས་བཅུ་
 གཅིག་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སསམ་བསྐྱུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་གོང་ས་གོང་སར་
 སྒྲེ་བའི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་གི་མ་རིག་པ་འོག་ས་འོག་སར་གཏོགས་ཤིང་། འདུ་བྱེད་སོགས་
 བཅུ་གཅིག་གང་དུ་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་སར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན། འོན་གསང་
 ལས། སྒྲེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་
 དེས་པར་དེའི་ས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་
 ཅུམ་མ་གཏོགས་པ་ས་མཚུངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསལ་བར་སྟོན་པའི་ཆད་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་
 པ་མ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོན་གསང་གི་བཤད་པ་འདི་ལ་གསེར་སྤྱང་སོགས་
 སུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གསུང་ནའང་། (དངོས་

གཞི་ལས་མ་ཉམས་པའི།) བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲིམ་སྤངས་
 སུ་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒྲིམ་
 ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་མཛོན་དུ་གྱུར་
 པས་ཉེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་སེམས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 རྟེན་མས་འཇུག་ཀྱང་ལྡན་གྱི་འདོད་པའི་གང་ཟག བསམ་གཏན་པོར་སྐྱེ་པའི་རྒྱུའི་ཀྱན་
 སྤྲོང་གི་མ་རིག་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་འདས་པའི་སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་
 སྤྲུལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་འདོད་ཉོན་ཡིན་པས་འདོད་པའི་སར་གཏོགས་ཁོ་ནར་ཁས་
 གཟུངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་ཁོ་
 ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་དང་སྤྱིད་
 ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། སྤྱིད་ཅེའི་སྐྱེ་པའི་རྒྱུའི་ཀྱན་སྤྲོང་
 གི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སར་གཏོགས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 སྤྱིད་ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་
 རིག་པ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་འཕགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅི་ཡང་མེད་
 མན་ཆད་ཀྱི་སར་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་
 ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། སྤྱིད་
 ཅེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་
 པ་ལྟར་རོ། །བདུན་པ་ཇི་ལྟར་སྒྲིམ་པའི་ཚུལ་ནི། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་

ནས་སྒྲེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཀྱི་ཁྱི་ལོགས་ལ་བྱུང་བའི་བར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ལྷགས་འབྱུང་དང་། ཀྱི་ཁྱི་བ་ལས་བྱུང་བ་ནས་འདྲ་བྱེད་མ་རིག་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 བར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མི་མཐུན་དང་། མ་རིག་པ་འགགས་
 པས་འདྲ་བྱེད་འགག་པ་ནས་སྒྲེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་ཁྱི་ལོགས་པའི་བར་ནམ་བུ་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དང་། སྒྲེ་བ་འགགས་པས་ཀྱི་ཁྱི་ལོགས་པ་ནས་མ་རིག་པ་འགགས་
 པས་འདྲ་བྱེད་འགག་པའི་བར་ནམ་བུ་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མི་མཐུན་ལ་སེམས་པའི་
 སྒྲོན་ནས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་དང་མུང་འདས་ལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲོལ་ལ་བབ་པར་
 བྱའོ། །ཁོང་དུ་ནམ་བུ་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཤད་པར་དམ་བཅས་པ་ཡང་འདིས་རྟོགས་
 པར་རྒྱས་སོ། །བརྒྱད་པ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ཤྲོག་
 ལ་མཁའ་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་མུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

འོན་སྐད་བྱ་མཐོང་སྐད་ས་ཀྱི་ས་པོན་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཅེ་སྐྱོར་སྒྲོམ་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་ཡིན་ན། སྐད་བྱ་སྒྲོམ་སྐད་ས་ཀྱི་ས་པོན་སྐྱོང་ཕྱིར་དུ་ཅེ་སྐྱོར་སྒྲོམ་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འདོད་དབང་དུ་བྱས་ན། སང་གི་ནམ་བུ་སྐྱོངས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་
 བཤད་པ་ལས་འབྲོས་ནས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་སང་གི་ནམ་བུ་སྐྱོངས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པས་དཔེན་སྤྲེག་ཏེ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དཔེན་
 པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱིད་དང་བཅས་པ། དཔེན་པ་ལས་སྦྱིས་པའི་དགའ་བ་དང་
 བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཉི་ཤེས་བརྒྱབས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཡུམ་བར་
 མ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་པའི་ལུ་

ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་དུག་ཅུ་ཙ་གཉིས་པ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱངས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་
 འདི་ལ་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་དག་ལས་དཔེན་པ་སྡིག་
 པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དཔེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་
 དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་
 པ་དང་། འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་བར་དག་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། འགོག་
 པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་
 བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་
 རས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དག་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེང་གེ་
 རྣམ་པར་བསྐྱངས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་གོ །རབ་འབྱོར་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོའི་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདོད་པ་དག་ལས་དཔེན་པ་སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་
 ལས་དཔེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དཔེན་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་དགའ་
 བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། གནས་པ་དང་། བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྦྱེ་
 མཆེད་ལས་ལངས་ནས་འདྲ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་དང་།
 འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་པོ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་

[illegible]

ནས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། འདྲ་
 ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་
 སུ་འབབ་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་
 པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལས་ལངས་ནས་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་
 ལས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། འདྲ་
 ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་
 ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་
 རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
 སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་འབབ་པ་དང་། མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་
 པ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་
 པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་
 བཞི་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་
 པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་
 བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལས་
 ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་

པའི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཐོང་ཀླུ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པོ། ། ཞེས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཞེས་པ་ནས། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པའི་བར་དག་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐར་གནས་སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལས་ལངས་ནས་ཞེས་པ་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་དང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོང་ཀླུ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདུ་ཤེས་དང་ཆོར་བ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྟེལ་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་སྟོམས་འདུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལས་ལངས་ནས། ཞེས་པ་ནས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འདུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་སྟོམས་སྟེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཐོང་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་དང་།

འཁོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལས་ལངས་ནས་འདྲ་ཤེས་མེད་འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་
 མཆེད་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་ཞེས་པས་སྤྱི་ཅེས་ཟུང་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་
 འདྲ་ཤེས་མེད་མིན་སྟེ་མཆེད་ལས་ལངས་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་འབབ་
 པ་དང་ཞེས་པས་ཡར་སྔོན་ཐོད་ཀྱི་ལ་དང་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་འཛིན་
 གྱི་འདོད་སེམས་བརྟན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་
 ལ་གནས་པ་སྟེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་འདོད་སེམས་
 སྤེལ་ནས་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་བརྟན་ཏོ། །མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་ རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 ཆེན་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཐོད་ཀྱི་ལ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་མདོ་ཆོག་གི་རྣམ་པས། བར་
 དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆུང་དུ་དང་།
 དེ་ནས་ཡར་སྔོན་ལ་འཁོག་པ་སྤེལ་བ་ཐོད་ཀྱི་ལ་འབྲིང་དང་། དེ་ནས་མར་འོང་ལ་འདོད་
 སེམས་སྤེལ་བ་ཐོད་ཀྱི་ལ་ཆེན་པོར་མཛད་པ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། དེའི་ཐ་སྙད་ཆོད་ལྷན་
 གྱི་འབྲེལ་པ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་ལ། ཁྱད་པར་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་ན་སྤེལ་གཞི་སྤེལ་ཆོས་མི་འདྲ་བར་སྤེལ་ནས་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཡིན་དགོས། བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་པའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྲུ་
 ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་སྦྱོར་བར་རིགས་
 གྱི་དངོས་གཞིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་དགུས་ས་བརྟན་པ་ཙམ་ཡིན་
 པར་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་ཁྲིཀ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། ཐོད་

ཀླུ་ལེས་པ་ལ་བད་རྟིང་པ་ལས་སྡེ་ཞི་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་རིམ་པ་འཆོལ་བ་ལ་ཟེར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཁུང་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
 ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་མི་རྒྱས་པས་སྲིད་ཅེ་ལ་རྟུང་ཁུང་བྱས་པར་འདོད་
 པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགོག་སྟོམས་སྟེལ་གཞིར་བྱས་པའི་ཆོ་འགོག་སྟོམས་སྟེལ་ཆོས་
 སུ་བྱས་པའི་ཐོད་ཀླུ་གི་སྟོམས་འདུག་མེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་
 ཅིག་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཁུང་བྱས་
 པ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པའི་རྟུང་གི་འགོག་པ་ལས་ལྡང་བའི་ལྡང་སེམས་ཡིན་ན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་
 ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྟུང་གི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་འདུག་སེམས་
 ཡིན་ན་སྲིད་ཅེའི་སེམས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་སྒྲ་
 མ་གཞན་དག་དེ་ལྟར་ན་ཡར་མོང་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་པའི་ཆོ་སྲིད་
 ཅེའི་སྟོམས་འདུག་ཀྱང་སྟེལ་བར་ཐལ་ལོ་གསུངས། རང་ལུགས་ནི་སྐབས་འདིར་སྲིད་
 ཅེ་ལ་རྟུང་ཁུང་བྱས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐོག་མར་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་འགོག་པ་
 ལས་ལངས་མ་ཐག་མ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་
 བས་རྟུང་ཁུང་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་
 ཡང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡར་མོང་ཐོད་ཀླུ་དང་མར་མོང་ཐོད་ཀླུ་གཉིས་ཀྱི་མཆོམས་
 བཟུང་ནས་མར་མོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྟོང་ཕྲག་
 བརྒྱུ་པ་སོགས་ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཁུང་མ་བཤད། བྱི་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་
 ཁུང་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་
 སྟོམ་ལམ་པ་ལ་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཁུང་མ་བྱས་པར་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་

མི་རྒྱུས་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སོགས་
 ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཆུང་མ་བཤད། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་
 ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཆུང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་བྱང་
 སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ལ་དང་པོར་ཡར་སོང་དང་མར་འོང་གི་ཐོད་ཀྱི་ལ་ལ་སྟོམས་པར་
 འདུག་པའི་ཆེ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་མ་བྱང་བས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཆུང་མ་བྱས་པར་མར་
 འོང་འདོད་སེམས་སྟེལ་མི་རྒྱུས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྩ་ལ་བྱང་བ་ན་སྲིད་ཅེའི་
 རྟུང་ཆུང་མ་བྱས་ཀྱང་མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་རྒྱུས་པ་དང་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།
 དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཆུང་བཤད། གཉིས་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་སོགས་ལས་སྲིད་ཅེའི་རྟུང་ཆུང་མ་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་དང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །འོ་ན་མདོ་ལས་ཡར་ལ་འགོག་
 པ་དང་མར་ལ་འདོད་སེམས་སྟེལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ངེས་སམ་ཞེ་ན་མ་ངེས་ཏེ།
 དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་པས། ཡར་ལ་འདོད་སེམས་དང་མར་ལ་འགོག་
 པ་སྟེལ་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པ་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་སྟོམས་དང་འདོད་སེམས་གཉིས་སྟེལ་ཆོས་
 སུ་གང་བྱེད་ལ་དགའ་མགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཀྱང་བྱང་སེམས་སྟོམ་
 ལམ་པས་ཡར་སོང་དང་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་ལ་དང་པོར་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཆེ་ཡར་
 ལ་འདོད་སེམས་དང་མར་ལ་འགོག་པ་སྟེལ་མི་རྒྱུས་པར་སེམས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཐོད་ཀྱི་ལ་
 གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འགོག་སྟོམས་དང་
 འདོད་སེམས་སྟེལ་ཆོས་སུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གིན་ཏུ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་འགོག་སྟོམས་

དང་ཤིན་ཏུ་མ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདོད་སེམས་གཉིས་སྤེལ་ཆོས་སུ་བྱས་ནས་སྤེལ་
 རྒྱས་ན་སྤེལ་ཆོས་གཞན་ལ་སྤེལ་རྒྱས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ་
 བསམས་ནས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་བྱམས་སོགས་ཆད་མེད་བཞི་སོགས་སྤེལ་བའི་
 ཐོད་ཀྱལ་གྱི་དངོས་གཞི་བཞེད་པ་ནི་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མི་ལེགས་སམ་སྟེ། མདོ་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་དགྱར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་
 པ་བཞི་སྤང་བའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་ཤེས་དགོས། དེ་ཡང་ཐོད་ཀྱལ་
 གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བསྟུས་པས་དེ་འཆད་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཉི་སྤང་ལས། ད་ནི་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་བཞེད་
 པར་བྱ་སྟེ། རེ་ཤིག་སྟོམ་པའི་ལམ་བཞེད་དེ་དེ་ནས་མི་བཞེད་པར་མི་བྱའོ། །སྟོམ་
 པའི་ལམ་ཡང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུས་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་དག་ཀྱང་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེ་ངས་
 པར་བརྟན་པའི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟུས་ཏེ་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། འགོག་
 དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འཇུག་དགྱར་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འགོག་དང་ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འདིས་ཐོད་ཀྱལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་འཆད་ཚུལ་ནི། ཉི་
 སྤང་ལྟར་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགྱུ་ལ་ལུགས་མཐུན་
 དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་ལུགས་
 གཅིག་དངོས་སུ་བརྟན། བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་
 དགྱུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྟོར་བ་སང་གེ་རྣམ་བསྐྱིངས་ལུགས་

ལ་བརྟམ། དེ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བརྟམ།
 ལྷག་མ་རྟམས་ཀྱིས་ཡར་སྔོང་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་དངོས་སུ་བརྟམ་ནས་མར་
 འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་པའི་ཐོད་ཀྱི་ལ་བྱགས་ལ་བརྟམ་ལ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་
 སྦྱར་དངོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཉི་ལྷང་ལས། ཇི་
 རྐང་དུ་དེ་ནས་སེང་གེ་རྟམ་པར་བསྐྱེདས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་
 རྟམ་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སེ་སེར་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
 པར་འབྲུག་པ་དགྲ་དང་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྷགས་དང་མཐུན་པ་དང་
 ལྷགས་དང་མི་མཐུན་པར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་
 བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུར་ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་
 ཇི་ལྷང་འདོད་པ་བཞིན་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 སློབ་དཔོན་གྱི་འབྲེལ་པ་ལྟར་ན་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱར་བ་སེང་གེ་རྟམ་བསྐྱེདས་
 དང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྟམ་པར་གཤམ། ཞེས་པ་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་
 འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེ་བརྟམ། གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ་། ཞེས་
 སོགས་ཆོག་རྐང་གཉིས་ཀྱིས་མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་དངོས་སུ་བརྟམ་ནས་
 ཉི་སྦྱར་སེང་གེ་རྟམ་བསྐྱེདས་དང་ཡར་སྔོང་ཐོད་ཀྱི་ལ་གཉིས་གོ་སྤེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་
 དོན་གྱིས་འཕངས། ཐོད་ཀྱི་ལ་དུ་ནི་སྟོམས་འབྲུག་པ། ཞེས་པ་དང་། འགོག་པའི་
 བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྔ་མ་རྟམས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བར་འཆད་ཅེས་རྟམ་བཤད་
 ལས་གསུངས། གསེར་ཕྱང་ལྟར་ན། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྟོམས་འབྲུག་དགྲར།
 རྟམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོང་ནས། ཞེས་པས་ཐོད་ཀྱི་ལ་གྱི་རིང་སྦྱར་སེང་གེ་རྟམ་བསྐྱེདས་

དང་། སྲོང་ཞེས་པས་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སྲོང་དང་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་
 སྲོང་གཉིས་དང་། འོང་ཞེས་པས་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་འཆད། འདི་ཡན་
 མདོར་བསྟན་དང་། གཞུང་ལྷག་མ་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད། དེ་ཡང་། འདོད་
 པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་མཆོམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་དངོས་སུ་བསྟན་
 ཅས་སྲིད་ཅིའི་རྣལ་ཆུང་ཤུགས་ལ་འཆད། ཐོད་ཀླུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིས་བསམ་
 གཏན་བཞེད་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སྲོང་དངོས་སུ་བསྟན་ནས།
 དང་པོའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འོང་ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུར་
 འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་འཆད། ཞེས་གསུངས། བཤད་པ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་
 དག་འདོར་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྗེ་བཙུན་གྱི་གཞུང་འདི་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་ལུགས་
 བརྒྱ་ལྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཐོད་ཀླུ་གྱི་མཐའ་དབུད་པ་ལ་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། རྟེན་གྱི་གང་
 ཟག་གང་གིས་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཚུལ། དེར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ངོ་བོ། དེ་དག་ལ་རྩོད་པ་སྲོང་བ་ནམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྗེས་སྐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་
 པས་གཞན་དོན་དུ་ཏིང་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དང་པོར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་ཕྱིས་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཐོད་ཀླུ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོམས་
 པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། ཐོད་ཀླུ་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། རྗེས་སྐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་

པས་ཐོད་ཀྱི་རིང་སྐྱོར་སོང་གི་ནམ་བུ་སྐྱོངས་སྤྱད་ཀྱི་ཅིག་དང་། དེ་རྒྱུ་ལྟར་
 གྱི་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤྲོལ་བའི་མཐར་གནས་སྟོམས་འདུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་
 སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཉེ་སྐྱོར་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་
 ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ཡར་སོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་
 འདུག་ཚུལ། དེ་རྒྱུ་མར་འོང་གི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ། དེ་གཉིས་
 གྱི་མཆོམས་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ།
 རྒྱུ་ཐོབ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་ཡར་སོང་བསམ་གཟུགས་བརྟུང་
 ལ་འགོག་པ་སྤྲོལ་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའ་
 དེས་འགོག་པ་ནས་བསམ་གཟུགས་དང་པོའི་བར་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྤྲོལ་ནས་སྟོམས་
 པར་འདུག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའ་དེས་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་
 གྱི་མཆོམས་སུ་སྤྱི་ཕྱི་སེམས་ལ་རྒྱ་རྒྱ་བྱས་ཏེ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ཕྱིས་སུ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་ལ་འགོག་པ་དང་།
 མར་འོང་ལ་འདོད་སེམས་སྤྲོལ་བའི་ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ཅེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པ་རྒྱུ་དུ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་པས་ཡར་སོང་ལ་འདོད་སེམས་དང་མར་འོང་
 ལ་འགོག་པ་སྤྲོལ་ནས་སྟོམས་པར་འདུག་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་སྟོམས་པར་འདུག་ཚུལ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་དེར་ཞུགས་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ཅེ་བཤད་པ་ལ། ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་
 བ་དང་། དངོས་གཞི་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐོད་ཀྱི་ཏིང་ཅེ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འདུག་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་མཐར་གནས་སྟོམས་འདུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་སྟོམས་པར་འདུག་
 པའི་སྟོམས་འདུག་དེ་ཐོད་ཀྱི་སྐྱོར་པའི་སྟོམས་འདུག་གི་འཛིན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་

ལ་དབྱེན་ཐོད་ཀྱི་ལྷ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སོང་གེ་རྣམ་བསྐྱངས་དང་། དེ་རྫོགས་རྗེས་ཀྱི་བར་དུ་
གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་སྒྲིམས་པར་
འདུག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་གནས་བརྒྱ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡར་སོང་
ལ་མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་མར་འོང་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་
བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ལ་གནས་དགུ་ཡོད་དེ། མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་
དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་པ་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ནི། མཐར་གནས་
སྒྲིམས་འདུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའམ། འགོག་སྒྲིམས་སྤེལ་ནས་
སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དེ་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་འཛིག་
ཕྱེད། དེ་ལ་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་དང་། མར་འོང་ཐོད་
ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་གཉིས། མཐར་གནས་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་པོ་གང་
རུང་ལ་འགོག་སྒྲིམས་སྤེལ་བའམ་འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་སྒྲིམས་པར་
འདུག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དེ་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་འཛིག་
ཕྱེད། དེ་ལ་དབྱེན་འགོག་སྒྲིམས་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་
འདུག་དང་། འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་
གཉིས། མཐར་གནས་ཀྱི་སྒྲིམས་འདུག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་འགོག་སྒྲིམས་སྤེལ་བའམ་
འདོད་སེམས་སྤེལ་ནས་ལུགས་མེ་མཐུན་དུ་སྒྲིམས་པར་འདུག་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དེ་མར་
འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་གི་འཛིག་ཕྱེད། དེ་ལ་དབྱེན་འགོག་སྒྲིམས་
སྤེལ་བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་དང་། འདོད་སེམས་སྤེལ་
བའི་མར་འོང་ཐོད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འདུག་གཉིས་ཡོད། ཡར་སོང་ཐོད་

ཀལ་གྱི་གནས་ལ་སོ་བཞི་ཡོད་དེ། འགོག་སྡོམ་སྡོམ་སྡོམ་ལ་ཡར་སོང་ཐོད་ཀལ་གྱི་གནས་
 ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་འགོག་སྡོམ་སྡོམ་བརྒྱད། འདོད་སེམས་སྡོམ་
 བཞི་ཡར་སོང་ཐོད་ཀལ་གྱི་གནས་ལ་མཐར་གནས་སྡོམ་སྡོམ་འདུག་དགུ། འདོད་སེམས་
 དགུ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤྱི་ཅེ་ལེ་རུ་རྒྱུ་ཡར་སོང་ཐོད་ཀལ་
 གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་འདོད་སེམས་དེ་ཡར་སོང་
 ཐོད་ཀལ་དང་མར་འོང་ཐོད་ཀལ་གྱི་ས་མཚམས་འཛིན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་
 རྩོ། སྤྱི་ཅེ་ལེ་རུ་རྒྱུ་ཡར་སོང་ཐོད་ཀལ་གྱི་སྤྱི་ཅེ་ལེ་ཞི་དང་སྤྱི་ཅེ་ལེ་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐོད་ཀལ་གྱི་དངོས་གཞི་དེ་ས་མཚམས་གང་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་
 ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁའ་པ་ཁ་ཅིག་དཀོན་མཆོག་སྤྱི་ན་ལས། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔལ་རྒྱུ་སྡོམ་སྡོམ་ཐོད་ཀལ་དུ་སྡོམ་སྡོམ་པར་
 འདུག་གོ། ཞེས་བཤད་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པོ་གསུང་བ་མི་རིགས་ཏེ། ས་བརྒྱད་
 པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱུང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། བྱུང་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་ཡུང་གི་དོན་ས་གཉིས་པ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ཐོབ་ནས་བསྐྱལ་པ་
 གངས་མེད་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 ཆོགས་སྦྱོར་དང་ས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་གངས་མེད་དང་པོའི་ཆོགས་རྣམས་པར་བརྒྱད་
 སྤྱི་ཅེ་ལེ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་གཟིགས་ཤིག་བཞི་པ་དེ་ལ་
 རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྒྱུ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
 ཀལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། ཐོད་ཀལ་གྱི་

ནི་སྒྲིམས་འདུག་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་དང་གོང་དུ་ཐོད་ཀླུ་གི་མ་གཞག་བཤད་
 པ་གཉིས་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། འགལ་ཡང་སྒྲིམ་མེད་དེ། མཛོད་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་ཐོག་
 དམན་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི་ཐོག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པས་བྱ་རྒྱུ་དང་ཕྱག་ཐུག་སྐད་
 དོད་ཀྱི་སྒྲེང་ནས་མིང་འདྲ་བ་ལྟར། ཐོད་ཀླུ་གི་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། གང་ཡང་། ས་བརྒྱད་རྣམ་པ་གཉིས་འབྲེལ་དང་། གཅིག་
 ཀླུ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། རིས་མི་མཐུན་པར་གསུམ་པར་འགྲོ། ཐོད་ཀླུ་གི་
 ནི་སྒྲིམས་འདུག་ཡིན། ། ཞེས་བཤད་པ་རྗེས་ཡིན་ཞེ་ན། ཅི་བྱ་རྒྱུ་དང་ཕྱག་ཐུག་
 མཚན་ཉིད་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ། འདིའི་གནས་སྐབས་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐོབ་པས་བསྐལ་པ་གངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྒྲོང་ལྷག་བརྒྱ་སྒྲོང་
 དུ་འདུག་ཅིང་། སངས་རྒྱུས་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་བསྟེན་བཀུར་མཛོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་
 ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་པའི་ལམ་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་
 དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་བཤད་པ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་
 དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་པ།

ཐོད་ཀླུ་ལུལ་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱིས། ཐོད་ཀླུ་སྒྲིམས་འདུག་རྣམ་བཤད་བྱས། །

ཐོད་ཀླུ་དོན་གཉེར་ལྡན་པ་རྣམས། ཐོད་ཀླུ་མུར་བ་མུར་བར་ལོང་། །

དེ་ལྟར་འགོག་དང་བཅས་པའི་སྒྲིམས་འདུག་དགུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲིམ་
 ལམ་ཅེ་སྒྲུར་མདོར་བརྟན་ནས། མདོར་བརྟན་རྒྱུས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲུངས་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་ལམ་ཅེ་སྒྲུར་བཞི་རྒྱུས་པར་འཆད་པ་ཡིན་

ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་སྒྲོམ་པའི་ལམ་བཅོང་ནས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་མི་
 མཐུན་སྒྲིགས་ངོས་བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིའི་གཉེན་
 པོ་བཅོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེས་ན་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 དེ་དག་གི་ནང་ནས་མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤངས་འཇུག་པ་
 གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་དེ་བཤད། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤངས་ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་པོ་དེ་བཤད། སེམས་ཅན་བདགས་པའི་སྤྱོད་
 ཡུལ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྩལ་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་པོ་དེ་བཤད། སེམས་ཅན་བདགས་
 དང་དེ་རྒྱ་ཡི། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀྱང་མཁྱེན་ནི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 འོན་པར་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་མདོར་བསྡུས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་གསུམ་ལ་དེ་ལྟར་མི་གསུང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་བཤད་པས་སྤྲོ་མ་གསུམ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་
 ན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་སྤར་བཤད་ནས་འདིར་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་རྩལ་
 སུ་དེ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཤད་པའི་གོ་རིམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་མཉམ་རྩལ་གཉིས་བཤད་ནས་སྒྲོམ་ལམ་
 ཅེ་སྦྱོར་རྩལ་ཐོབ་ཁོ་ན་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པས་སྒྲོམ་ལམ་མཉམ་གཞན་མཚོན་རྣམས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
 གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྟོགས་
 དང་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཞེས་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་མེད་འདོགས་སོ་སོར་བྱེད་པའི་

ལྷ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཅིག་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོམ་སྤངས་ཤིག་པ་མངོན་གྱུར་བ་འཛེམས་པའི་ཆ་ནས་སྦྱར་བ་ཉེར་བསྟོགས་
 དང་ས་པོན་འཛེམས་པའི་ཆ་ནས་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་བཤད་པའི་བྱིར། རང་
 གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་འཇུག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་
 ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྦྱས་དེ་འདིར་བལྟན་སྒྲོམ་སྤངས་
 འཇུག་པ་གཟུང་ཤིག་གི་འཛིན་བྱེད། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་
 ལམ་གྱི་ཤོག་བྱའི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྦྱས་དེ་འདིར་བལྟན་སྒྲོམ་སྤངས་ཤིག་པ་གཟུང་ཤིག་གི་འཛིན་བྱེད། རང་
 གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཇས་འཛིན་ལ་དམིགས་ནས་ལོངས་སྤྱད་བྱེད་དུ་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྦྱས་དེ་འདིར་བལྟན་སྒྲོམ་སྤངས་ཇས་འཛིན་ཤིག་པའི་འཛིན་
 བྱེད། བཏགས་འཛིན་ལའང་དེས་འགྲ། དེ་ལྷར་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྦྱར་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤོང་
 ལྷུལ་བཤད་ནས། དེས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། ཡམས་ནད་འདི་ནམས་ཟད་
 ནས་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤོང་
 བྱར་དུ་ཅེ་སྦྱར་སྒྲོམ་ལྷུལ་བཤད་ནས། དེ་བས་ཀྱང་སྤྱི་བའི་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་ས་པོན་སྤོང་
 བའི་བྱིར་དུ་ཅེ་སྦྱར་སྒྲོམ་ལྷུལ་བཤད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་
 སྦྱར་གྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། རབ་འབྱོར་དེ་ལྷར་བྱང་ལྷུལ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོས་ཡོན་ཏན་དང་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་ནས་བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ལྷུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ལྷུལ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱའོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། གསེལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཁྲུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཁྲུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
 བར་འཆལ་བ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་འཕེལ་བར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
 དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་སྤོང་གསུམ་གྱི་སྤོང་ཆེན་
 པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་
 ལ་གནས་པར་གྱུར། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་གྱུར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
 ལ་གནས་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། གསེལ་
 པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མང་ངོ་། བདེ་བར་གསལ་པ་མང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་
 དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། སྤོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་
 སོགས་སྒྲིག་གསུམ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་
 པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་བཀོད་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བརྟན་པ་དཔེར་མཛད་ནས།
 དེ་བས་ཀྱང་བར་ཆད་མེད་པའི་ཙུ་ལྷོར་བསྐྱོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བར་མཛོན་
 ནས་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཙུ་ལྷོར་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཤེས་སྤྱིབ་གྱི་དངོས་
 གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་རང་འབྲས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤོང་གསུམ་སྟེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཙུ་ལྷོར་ངོ་བོ་བརྟན་ནས། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཙུ་ལྷོར་གྱི་དམིགས་པ་བདག་རྒྱུན་རྣམ་པ་དམིགས་རྣམ་ཟབ་
 པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་འཆད། བར་ཆད་མེད་པའི་ཙུ་ལྷོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཟབ་པར་

བརྟན་པ་ལ་ཤོལ་པའི་ལྷན་ཀ་རྒྱན་མར་འབྱུང་བར་གསུངས་ན་ཤོལ་པའི་ལྷན་ཀ་དེ་གང་
 ཞེན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསོལ་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཅི་ལགས་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སམ། འོན་
 ཏེ་གཟུགས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཞེས་པ་ནས། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་
 དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
 དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་ལྷུལ་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དངོས་པོ་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་
 བ་ལ་བརྟན་བཅོས་སུ། དམིགས་པ་འཐད་དང་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་སོགས་རྫོགས་གསུམ་
 གསུངས། འདིར་བརྟན་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་གི་དོ་བོ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་གཞི་གཅིག་
 ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བར་འཛིན་པའི་རྫོགས་མཛོན་གྱུར་བའམ་ས་པོན་གང་རུང་
 ཞིག་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བྱངས་པའི་མདོ་བརྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱིས་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཐབ་པར་བརྟན་པ་ལ་ཤོལ་པའི་ལྷན་ཀ་འཆད་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། དེས་ཀུན་ནས་བསྐང་
 པའི་ལྷན་ཀ་འམ་སུན་འབྱེན་བཅུ་དྲུག་དོན་གྱིས་འཆད་པའི་ཕྱིར། བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་
 བཅུ་དྲུག་གཞུང་གི་དངོས་སུ་བརྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་འཐད་དང་། ཅས་པས་
 དམིགས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་ཡི་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ངེས་བཟུང་བ་དང་། ཞེས་
 པས་རྣམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། ཞེས་
 པས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཞེས་

པས་བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། སྦྱོར་དང་། ཞེས་པས་སྦྱོད་པའི་ངོ་བོ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། ཞེས་པས་སྦྱོད་པའི་རྟོག་
 དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལུལ་དང་བཅས་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐབས་བཅས། ཞེས་
 པས་སྦྱོད་པའི་ཁྱད་པར་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་
 པས་མངོན་རྟོགས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ཐུན་ཅི་ལོག་དང་། ཅེས་པས་སྤང་བ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། ལམ་བཅས་དང་། ཞེས་པས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་
 རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེ་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། ཞེས་པས་སྤང་བ་གཉེན་གྱི་རྣམ་
 དཔྱེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་ནི། ཞེས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་ལ། ཞེས་པས་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་
 རྒྱུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལོག་རྟོག་བརྒྱུ་ཤུག་གིས་ཀུན་ནས་
 བསྤང་བའི་ཁྲུག་ཀ་བརྒྱུ་ཤུག་པོ་ཡང་བསྟུན་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་དང་། རོན་
 དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དེ་ཡང་དངོས་སྒྲུབས་དབུ་མ་པ་ལ་བར་ཆད་
 མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། བདེན་གྲུབ་དུ་ཐལ། ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁས་བླངས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་
 སུན་འབྲེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དམིགས་
 པ་ཆོས་ཅན། མེད་པར་ཐལ། བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལྟ་
 བུ་དོན་དམ་སྒྲོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་གྱི་ཁས་བླངས་ཉགས་
 སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་སུན་འབྲེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་

འགྲེལ་བར། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་ཁྲུག་ཀ་ལ་ཞེས་སོགས་
གསུངས། ཁྲུག་ཀ་དེ་གཉིས་དབུ་མ་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མི་འདུག་སྟེ། སུན་
འབྲེན་ལྷ་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་དོན་དམ་ལ་ལྷོས་ཏེ་རྟགས་
མ་གུབ་ཀྱི་ལན་ཐེབས་ཤིང་ཕྱི་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྷོས་ཏེ་བྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་དོན་དམ་
ལ་ལྷོས་ཏེ་འདོད་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ།

ཅེ་མོའི་སྒྲོལ་པ་རྣམ་པ་བཞི། ཅེ་མོའི་སྒོ་གྲོས་ཀྱིས་དཔུང་དེ། །

ཅེ་མོར་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ཡིས། ཅེ་མོའི་མདོ་རྒྱན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་
མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མཐར་གྱིས་སྦྱར་
བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༥ དེ་ལྟར་དབང་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་ནས་བརྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་བཤད་པ་ལ་
གཉིས་ལས། །དང་པོ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་དོན་དུ་བསྐྱོམ་པའི་
མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་བཤད་པ་ནི། ཅེ་སྦྱར་གྱི་རྗེས་སུ་མཐར་གྱིས་སྦྱར་བ་འཆད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དབང་
ཐོབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས་གི་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་
དག་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་དགོས་སོ་ཞེས་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉི་
ལྔ་དང་ལས། ད་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་
དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་
པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་པར་བཞོད་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱོམ་
པ་ཡིན་པས་ན་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ནི་སང་གའི་སྐྱོས་རྒྱོགས་པའི་
ཕྱིར། ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་
སོ་སོ་བ་དང་བསྐྱུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་བཞུགས་ནས་
བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ལོག་རྟོག་བརྒྱ་དྲུག་པར་ཆོས་

ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱུས་པར་གསུངས་པ་ལས་
 འཕྲོས་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེད་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡས་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་འཆང་བྱ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་
 སྦྱོད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སློབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་བགྱིད་པ་གང་གིས་
 རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་
 བར་འགྱུར་པའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སློབ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་
 ནན་ཏན་བགྱི་བ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་བསྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་
 ཐོག་མར་སངས་རྒྱུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམས་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་
 སྦྱོར་བཞུགས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སེམས་
 དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྦྱིན་པའི་མ་རྩེ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་བདག་ཀྱང་
 སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །མ་རྩེ་ལ་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་རབ་དུ་འཛོག་གོ། སྦྱིན་པའི་
 ལེགས་པ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བཅུ་གསུམ་སོ་སོར་བཤད།
 དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བཞུན་བཅོས་སུ། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། ཞེས་
 སོགས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གསུངས། འོན་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་སྒྲིམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱ་

མ་ཁ་ཅིག་སྤྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །ཞེས་སོགས་འབྲུང་བས་སྤྱིན་སོགས་
 ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་དེའི་སྒྲོམ་ཚུལ་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། མི་རིགས་
 ཏེ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྒྲུབ་པ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམས་དང་། །ཞེས་པ་ཙ་
 འགེལ་ལས། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་བསྒྲུབས་པ་ལ་གསལ་བས་བྱ་རྒྱུ་གས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཙ་ཙ་གསུམ་དངོས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ན་རྒྱལ་པ་ལྟར་
 གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་བསྒྲུབ་པ་དེ་མཐར་གྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲོམ་ཚུལ་
 དུ་ངེས་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །འོ་ན་སྤྱིན་སོགས་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་བསྒྲུབ་པ་ཅི་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་གོགས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་
 དག་བསྒྲུབ་པའི་ཆོ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་གྱིས་
 ཟིན་དགོས་པ་དང་། ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྗེས་
 དན་དུག་གིས་ཟིན་དགོས་པ་དང་། ལམ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་
 མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་སྤྱིས་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་ཡར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དཀོན་ཅིག་གསུམ་རྗེས་དན་གྱིས་ཟིན་
 དགོས་པ་དང་། རྣམ་པ་སྤོང་བ་མཚོན་བྱེད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བ་ཉམས་སུ་
 ལེན་པ་མཚོན་བྱེད་གཏོང་བ་རྗེས་དན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པ་དང་། རྒྱང་དོར་དེ་དག་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ལ་དབང་པོར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་རྗེས་སུ་དན་པར་
 བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དཀོན་ཅིག་གསུམ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ལམ་

སྟོན་པ་པོ་དང་ལམ་དངོས་དང་ལམ་སྐྱབ་པའི་གྲོགས་སུ་དྲན་པའི་སྟོན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གཞི་ད་གཞི་
 བཅས་སྤངས་པས་འགྲོད་པ་མེད་ཅིང་གླ་མ་དགོན་ཅོག་སྒྲིགས་ལ་གཏོང་སེམས་སྒྲེལ་
 ཏེ་ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བར་རྒྱས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཅ་
 པའི་དྲགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་ལྟ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་
 ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་
 པའི་སྟོན་ནས་ནམ་པ་ནམས་ཆོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་
 པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོབ་པ་དང་། མཐོང་
 སྟོམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྟོམ་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉི་ལྔ་དང་ལས། དེ་
 ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་སྦྱོད་པ་སྟོས་སོ། །ངེས་པར་འབྱེད་པའི་
 ཆ་དང་མཐུན་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་སྦྱོབ་པ་སྟོས་སོ། །མཐོང་བའི་ལམ་དང་
 སྟོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ནི་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པ་སྟོས་ཏེ་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའི་གོ་རིམས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུམ་ཆར་སྟོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འབྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྟོན་
 མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དུག་པའི་ནམ་པར་བཤད་པའོ། །

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐད་ཅིག་མའི་སྟོར་བའི་
རྣམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐད་ཅིག་སྟོར་བཤད་
པ་ལ། འོན། མཐར་གྱིས་པ། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཆུབ། །ཞེས་
མཐར་གྱིས་སྟོར་གྱི་རྗེས་སུ་སྐད་ཅིག་སྟོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེན། དེའི་
རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་སྟོར་ལས་སྐད་ཅིག་སྟོར་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཐར་གྱིས་སྟོར་ལས་སྐད་ཅིག་སྟོར་འབྱུང་སྟེ། མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་
པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་
ལ་རྩོལ་བ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམས་ངེས་
ཅན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབ་པའི་
སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་བྱ་རྟོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་བྱང་མཐའ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་རྣམ་པའི་སེམས་
དཔའི་རྣལ་འབྱོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་རྒྱན་མཐའ་བས་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་རྣམ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་

ཕར་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་འཆད་པ་ལ་
 མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐར་གྱིས་སྒྲིབ་བརྟུགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་སྒྲིན་པ་མི་དམིགས་གཏོང་བ་མི་
 དམིགས་ལེན་པ་མི་དམིགས་པར་སྒྲིན་པ་གཏོང་ངོ་། །ཚུལ་བྲིམས་མི་དམིགས་པར་
 ཚུལ་བྲིམས་བསྟུང་ངོ་། །བཟོད་པ་མི་དམིགས་པར་བཟོད་པ་སྦྱབ་པོ། །བཙོན་འགྲུས་
 མི་དམིགས་པར་བཙོན་འགྲུས་ཚོམ་མོ། ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་དམིགས་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་སྒྲིམས་པར་འདུག་གོ། ཤེས་རབ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་རབ་སྒྲིམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལས་འབྲུས་ནས། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། ཆོད་ང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་
 གྱིས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསེལ་དོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ཆེ་ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་གཅིག་གིས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ།
 བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་སྒྲིན་པ་གང་གཏོང་བ་དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པས་ཡོངས་
 སུ་ཟིན་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་
 ལ་བརྟན་བཙོས་སུ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་རྒྱིག་ཁྲ་གསུངས་
 ཏི། དེ་ཡང་རྒྱིག་དང་པོས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་དང་། ཇི་
 ལྟར་སྒྲིས་བྱས་ཟོ་ཆུན་ཆུད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་དཔའི་སྒོ་ནས་དང་། གང་ཆེ་
 ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ།
 སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྒྲིབ་

དང་། མི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་
 སྦྱར་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྦྱར་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
 མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་ནམ་པར་སློན་པ་མེན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་
 པའི་སློན་ས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་དེ་སྐད་
 ཅིག་སྦྱར་དང་པོ་དང་། འཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མའི་ཐུང་མཐའ་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་
 ནམ་པར་སློན་པའི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐོབ་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་
 དཔའི་ནལ་འབྱོར་དེ་སྐད་ཅིག་སྦྱར་གཉིས་པ་དང་། རྟོང་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སློན་ས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་དེ་སྐད་
 ཅིག་སྦྱར་གསུམ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་རྟོང་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 རྣམ་པའི་སློན་ས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་དཔའི་ནལ་འབྱོར་དེ་སྐད་
 ཅིག་སྦྱར་བཞི་པའི་ངོ་བོར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ནམ་པར་སློན་མ་སློན་གྱི་དོན་
 ཡོད་དེ། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམ་པར་མ་སློན་པ་ཡིན། ས་
 བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ཟག་མེད་ནམ་པར་སློན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཨ་མ་འབད་ཚྭ་ལ་དང་བཅས་པས་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་
 མ་འབད་ཚྭ་མེད་པར་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐད་ཅིག་
 མའི་སྦྱར་བ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། སྐད་
 ཅིག་མའི་སྦྱར་བ་ཡིན་ན་དེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་ཡིན་

ན་རྒྱུན་མཐའི་པར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་དགོས། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ན་དེ་ཡིན་མི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚོལ་བ་གཅིག་གིས་མཆེན་གསུམ་གྱི་ནྐམ་པ་བརྒྱ་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐད་ཅིག་
 སྦྱོར་ཡིན་པ་གང་ཞིག རྒྱུན་མཐའི་པར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་ཡོད་ན་མཐར་གྱིས་པའི་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པས་སྐད་
 ཅིག་སྦྱོར་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྦྱོར་ཚོལ་བ་གཅིག་གིས་མཆེན་
 གསུམ་གྱི་ནྐམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་གོ་རིམས་ངེས་ཅན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག རྒྱུན་མཐའི་སྤྲ་ལོགས་མན་ཆད་དུ་དེ་
 ལྟ་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྦྱོས་བྱས་ཐོ་ཆུན་རྒྱུད། །ཞེས་སོགས་
 དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་པོ་འདི་ངོ་པོ་གཅིག་
 ལ་ལྟོག་པས་ཕྱེ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་
 རས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་ཕྱེ་མ་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་འགྲེལ་པར། དེ་ཡང་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ནྐམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས།

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྟན་བཅས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པའི་ནྐམ་པ་ཤད་སྟིང་པོ་རྒྱུན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྦྱོན་
 མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་ནྐམ་པར་བཤད་པའོ།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པ་ཡུམ་དོན་
གསལ་པའི་སྒྲིན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ཆོས་སྒྲུབ་
ནམ་པར་བཤད་པ་བཞུགས་སོ།།

ལྷ གསུམ་པ་ཉམས་སུ་བྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲུབ་ཤད་པ་ནི། འོན། ལྷ་
ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་བྱང་ཐུབ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་དང་། ཞེས་ལྷ་ཅིག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ཆོས་སྒྲུབ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེས་པོ་བརྒྱད་
ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྒྲུབ་དེ་བཤད་བྱར་ལུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྷ་ཅིག་སྒྲུབ་བསྐྱེམས་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལྷ་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་
པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཐུབ་པ་ནམ་པར་བསྐྱེམས་པ་ནི་ལྷ་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སྒྲུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཐུབ་པ་ཡིན་པས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་།
ལྷ་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱང་ཐུབ་པ་ནམ་པར་བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་
ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཐུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས། དེ་ཡང་ཆོས་སྒྲུབ་འཆད་པ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཉི་ལྷ་ཉི་ཁྲི་ནམ་
འགྲེལ་ལེའུ་བརྒྱད་མ་གསུམ་ལྷ་ན་ལྷ་ཅིག་སྒྲུབ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། རབ་འབྱོར་
དེ་ལྷ་པོ་བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་མཚན་མ་མེད་པའི་ཐུལ་གྱིས་
ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་ནས། རབ་འབྱོར་
བྱང་ཐུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མི་ལམ་ལྷ་བྱ་དངོས་

པོ་དང་མི་ལྡན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྒོང་པ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་
 ཡིན་པ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་ཕུ་འདི་ལྟ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རབ་
 འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་
 ཕྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟག་པ་
 མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་དག་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 ལྷལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་རུ་ཅ་བདུན་དང་། ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱབས་ལྟན།
 རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐབས་ཤིང་ཆོས་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་ལྷ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་སྐྱེས་བྱ་
 ཆེན་པོའི་མཆོན་སུམ་རུ་ཅ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་
 པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་འ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཡོངས་
 སྦྱོད་ལྷན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཆོས་པ་དང་། རབ་དུ་དགའ་བ་
 རྟོན་པར་མངའ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔལ་འ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། ཞེས་
 ཆོས་སྐུར་བཤད་པའི་ཡིན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཡོངས་སྐྱའི་སྦྱོན་ས་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་
 སྦྱོད་ལ་འཕྲུག་པར་གསུངས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་

ལ་བསྐབ་པ་ན་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་བྱས་ཏེ་ཟླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ནས། རྟོགས་བརྒྱའི་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིན་གྱིས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མངོན་པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཆེན་པོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཀའ་མེད་ཀྱི་ཆོས་
 རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྱལ་པ་བྱེད་པར་གསུངས། ཡང་སྐད་ཅིག་
 སྦྱོར་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་
 གསུངས་པ་ལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་
 ཅས་གསེལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་
 པ་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམས་ལ་འདི་དག་
 ཉིད་གཤེད་བའི་ཆོས་སོ། །འདི་དག་ནི་མི་དགེ་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱིས་པ་ཐོས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སོ་
 སོ་སྦྱོར་བཞི་མི་ལམ་ཡང་ཆོས་ལ་ཆོས་ལམ་མཐོང་བ་ཡང་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 སྤྱལ་སྦྱིའི་འཕྲིན་ལས་སྦྱིར་བསྟན། རབ་འབྱོར་ངས་འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་
 འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན་ཤར་རྟོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞུང་གི་
 བྱེ་མ་སྟེད་དག་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དག་ཆེད་དུ་བསམས་
 ཏེ་སེམས་ཅན་དཔལ་བ་ཆེན་པོ་དག་ཏུ་འདོང་ཞིང་སེམས་ཅན་དཔལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཞི་བ་བྱས་ནས། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། རྗེས་

སྤྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཆོ་འཕུལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱུལ་སྤྱིའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་སེ་སེར་
འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

འོ་ན་མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་བསྒྲུབ་བཅོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཞེ་
ན། འདི་ལ་གསུམ། འཕགས་པའི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་དང་། སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ཅིང་སྤྱིར་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་
ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཉག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་
པའི་བར་གྱིས་མདོ་ཆན་དང་པོའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་
པོར་བྱེད་དེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་མདོར་བསྒྲུབ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་།
ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། གང་གི་ཕྱིར་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱི་ནི། ཞེས་དང་། གང་
དག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྤྱར་གྱུར་
པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གང་དག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
ཆད་མེད་དང་། ཞེས་དང་། ཉག་པ་ཞེས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་མཐུག་ཏུ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བཤད་ཟེན་ཏོ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་
བསྒྲུབ་ནས། ཞེས་གསུངས། མཆན་ནི་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་
རྒྱུ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་ཆན་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་
པའི་སྒྲོ་ནས་ལོངས་སྤྱི་བསྒྲུབ་བྱའི་གཙོ་པོར་བྱེད་དེ། སྒྲི་ཀ་དང་པོས་མདོར་བསྒྲུབ། དུག་
ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་རུས་སྤུལ་ཞབས། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་
འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྒྲུང་ལས། ད་ནི་ལོངས་སྤྱི་དུ་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྤྱི་བཞེད་པར་བྱ་བ་

ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་དཔེ་བྱ་བ་ཟེར་བ་ཞེད། ཞེས་པའི་མཛུགས་ཏེ།
 ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ཤད་ཟེན་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལྟན་ནས། ཞེས་གསུངས། གང་གིས་སྤྱོད་པ་ཇི་སྤྱོད་པར། ཞེས་
 པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་ཆོན་གསུམ་པ་དང་
 བཞི་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲོན་མ་སྐྱེ་བ་ལྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། མྱོ་ཀ་བྱེད་
 དང་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བཟུགས། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་པ་མན་ཆད་
 གྱིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་རྒྱལ་པར་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། སྐྱེ་བའི་
 སྐྱེ་གང་ཞེན། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེན། ཞེས་
 དང་། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། ཞེས་པའི་མཆོམས་སྒྱུར་དུ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་
 སྐྱེ་འཕྲིན་ལས་རྣམས་དུ་ཞིག་ཡིན་ཞེན། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་བརྒྱད་
 པའི་བཟུགས་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྐྱེ་གསུམ་
 དུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཉི་ལྔ་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཅོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་
 རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་
 སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འོ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་བཅོད་
 པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། ལོངས་
 སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་འོ། ཞེས་གསུངས། མདོ་བཟུགས་བཙོས་ཀྱིས་
 འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་
 མི་རིགས་པར། ཆོས་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་བཅོད་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་རིགས་པར་ཐལ། བྱང་
 རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བཟུགས་བྱའི་གཙོ་

བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡིན་
 ཡང་སྟེ་བས་སྦྱར་གྱི་རོ་བོ་རྣམ་ཏ་ཀྱི་ཡ་ཞེས་པའི་རོ་བོའི་རྒྱུ་ཏ་ཕྱིས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་སངས་རྒྱུས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ན་ཉེར་
 གཅིག་ཆོས་སྐྱར་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྐབས་བརྒྱད་པ་
 འདིར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཆད་མས་བཀག་པ་འཇམ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་
 པའི་གཞུང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དེ་སངས་རྒྱུས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 སྡེ་ཆ་ན་ཉེར་གཅིག་བསགས་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། བུང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་
 དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན།
 དེ་མ་བསྟན་ན། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་སོགས་གྱིས་དེ་མ་བསྟན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱུས་སའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ན་ཉེར་གཅིག་བསགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འདུས་
 བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐུབ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་གི་བསྟན་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་བསགས་པ་མིན་པ་གང་ཞིག་སྐྱེའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཡ་ཞེས་པ་བསགས་པ་ལ་འང་འཇུག་
 པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་བསགས་པ་མིན་ཡང་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པའི་
 སྐྱེ་མེད་དེ། རྩོན་སྦྱོབ་ལམ་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན། སངས་རྒྱུས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆ་ན་ཉེར་
 གཅིག་པོ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བསྟན་པར་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱུས་

སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ཆོས་ཅན། བྱེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཐ་
 དད་པར་འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། བྱེད་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་བསྐྱེས་པ་གང་ཞིག
 ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
 མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་
 སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་ལྔ་དང་ལས། རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་
 ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉི་ཐར་བདགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་།
 རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། །
 གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་དོན་བསགས་པ་ལ་ཡང་འགོ་བས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་
 པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྟོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 བའི་ཉི་ཐར་གདགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་
 ལས་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐྱེ་ཅི་
 ཡིས་བསྐྱེས་ཞེ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྐྱབ་པ་མ་ལུས་པས་
 དཔེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ།

དེ་ནམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྡན་ས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀྱུན་རྒྱུ་རྒྱུ་ལོ། ། ཞེས་གསུངས། འོན་པ་དང་ས་སྐབས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་སྐབས་བརྒྱུད་པ་འདིར་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་བརྟན་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་སྐྱུར་བས་དེའི་སྟངས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་དབྱེད་སའི་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུར་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཅིག་གིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོའི་དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུ་བྱེན་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་པ་ཡན་གྱི་མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་འདི་ལྟར་སྐྱུ་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་དང་པོ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་ཡང་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ཞེས་གསུངས། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་མདོ་ཚན་དང་པོའི། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་། ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མདོ་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་པར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གནས་ཀྱང་པས་ཀྱང་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱུར་མདོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གི་འོ། ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་

སྐྱེད་པོ་བརྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་
 པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་གས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །
 ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་དངོས་སུ་བརྟན་
 ནས། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །ཞེས་སོགས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་ཆན་ཉེར་
 གཅིག་གི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་བྱེ་བྲག་
 ཏུ་འཆད་ཅིང་། རྒྱ་ནི་ཡོངས་སུ་སྟོན་གྱུར་ནས། །ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལ་ཅོད་
 པ་སྤང་བ་དེ་འཆད་དོ། །མཆན་ནི་སྤྲུལ་ཏུ་ཅ་གཉིས་དང་། །ཞེས་པ་ནས། སངས་
 རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མདོ་ཆན་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་
 པའི་སྟོན་མེད་སྐྱེ་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུམ་པ་
 ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཡིན་པས་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྐྱེ་
 གཉིས་བརྟན་ནས་གསུམ་པ་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆན་
 དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ། ཞེས་གསུངས། གང་གིས་སྟོད་པ་ཇི་སྟོད་བར། །
 ཞེས་པ་སྒྲི་ཀ་གཅིག་གིས་མདོ་ཆན་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྟོན་སྐྱེལ་སྐྱེ་བརྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེལ་
 པའི་སྐྱེ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་བཞི་པ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་གསུམ་བརྟན་ནས་བཞི་
 པ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་

འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། ཁེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། ཁེས་པའི་
 བར་གྱིས་མདོ་ཆན་བཞི་པའི་དོན་བཤད་པའི་སྒྲིན་ལེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིའི་འཕྲིན་ལས་བཞུན་
 བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གདུལ་བྱའི་སྒྲེ་བོའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལས་ཏེ། བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ཉི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིའི་ཡིན་ནོ། ཁེས་གསུངས།
 ཁ་ཅིག འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིའི་འཕྲིན་ལས་དོན་བདུན་ཅུའི་
 བ་མར་བཞེད་ཟེར་བ་མ་བཟགས་པ་སྟེ། འགྲེལ་པར། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་
 བ་མའི་ལས་བཞུན་པའི་གོ་རིམས་བཞུན་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་
 ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཁེས་བ་མའི་ལས་བཞུན་པ་ཁེས་གསུངས་
 ཀྱི་དེ། བ་མ་ལས་བཞུན་པ་ཁེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་བརྒྱད་
 པའི་བཞུན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྒྲེལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲེ། ལེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲེ། ལོངས་
 སྒྲེ། སྒྲེལ་སྒྲེ་བཞིར་གངས་ངེས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུར་མངོན་པར་
 རྫོགས་པ་བྱང་ཆུབ་པ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེལ་སྒྲིགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་
 ནོ། །ཁེས་དང་། འདིར་ཡང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེལ་སྒྲིགས་པའི་དབྱེ་བས་
 རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས། ཁེས་གསུངས།

གསུམ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་འཕགས་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་ཚུལ་ཚུངས་སྤྱོད་དང་
 བཅས་པ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་མཛད་ཚུལ་དང་། ཚུངས་སྤྱོད་དང་། འདང་པོ་
 ཉི། འགྲེལ་པར། སྒྲིགས་སྒྲེལ་པར་ཅན། གཞན་དག་ནི་ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲེའི།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཁོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། དེ་དག་རང་བཞིན་
 མཆོན་ཉིད་ཅན། ཁེས་བྱ་བའི་སྒྲེ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིག་ཆེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་

པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་ཁས་སྒྲུངས་ནས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དཀག་གི་རང་བཞིན་
 གྱུ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 སྐྱེ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཁེས་རོ་བོའི་ཀྱིན་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བརྟན་ཏོ། །ཁེས་
 རྣམ་པར་བཤད་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
 ཆད་མེད་དང་། ཁེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འདུག་པར་བྱེད་དོ། །
 ཁེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་སྤར་བཞིན་ཟེ། དེ་དག་གི་པ་ནི། འགྲེལ་པར། གཞན་
 དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནལ་འཕྱོར་པའི་ཀྱན་རྩིབ་རྟུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྲང་བ་
 གྱུད་པའི་སྒྲོ་ནས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གྱུར་པ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་
 བྱ་བ་མངོན་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་
 གྲུངས་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྟུ་ཁེས་ཟེར་རོ། །ཁེས་གསུངས། དོན་ནི་ཁྱད་པར་
 གསུམ་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་ཆོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་སྐྱེལ་སྐྱེ་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་དེ་ལས་ལོགས་སུ་སྐྱེའི་རྣམ་གཞག་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། ཁེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱབས་བརྟན་བྱའི་
 གཙོ་བོར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆན་ཉེར་གཅིག་
 ཆོས་ཅན། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་སྤྲང་ནས་གདུལ་བྱ་
 ལ་ཆོས་སྟོན་པ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་གནས་གྱུར་པ་
 གྲུངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་

རོ་པོར་གྱུར་པ་རོ་པོའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་སའི་
 ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་པོ་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་སྟོན་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་འདོད་པ་བརྟེན་པ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་ལས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་
 ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་
 གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟན་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟན་པ་ཡིན་
 རོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ལོངས་སྤྱུལ་གཉིས་ཀྱང་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ལོགས་སུ་
 བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་རོ་པོ་ཉིད་སྐྱེ་སྐྱེ་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
 རིགས་པ་མཚུངས་པ་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྱུལ་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་
 པ་ཡིན་པས། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
 དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཐུབ་པའི་གསུང་
 རབ་དང་རྒྱུད་ཆ་སོགས་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས། ཞེས་པའི་འདོད་པ་བརྟེན་
 པ་ནི། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། འོ་ན་ཏེ་གསུང་རབ་ལས་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་ནལ་འཁྱོར་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེ་ཡང་
 སྐྱེ་དཔེ་བ་གཞན་དུ་བཞག་རིགས་པར་ཐལ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་
 འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་ལས་སྐྱེ་བཞིར་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོག་པ་ཡིན་
 ཏེ། རྒྱན་སྒྲུང་ལས། རིགས་པ་འདི་ཉིད་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཡང་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་

པ་ཙྰ་ད་པ་སྤྱིང་བ་ལ་གཉིས། ཙྰ་ད་པ་དང་། ལན་ནི། །དང་པོ་ནི། འབྲེལ་པར།
 འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། ཁ་ཅིག རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་
 དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྱུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་
 བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཟོད། །ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཞེས་བྱ་
 བའི་སྤྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བས་སྐྱ་ནི་གསུམ་པོ་ཁོ་
 ནའི་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། ཁོ་ན་རེ། སྐབས་བརྒྱད་པའི་བརྟན་
 གཏེ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱུ་ལ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ངོ་
 བོ་ཉིད་ཞེས་པའི་སྤྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ་ཞེས་ཟེར། གཉིས་
 པ་ལན་ནི། སྐྱེན་མེད་དེ། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་མཛད་པ་འཕྲིན་
 ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བརྟན་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་འཕྲིན་ལས་སུ་
 རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་
 པ། །ཞེས་སྒྲིས་ཀྱི། ཡེ་ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་མི་སྒྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། རྒྱ་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་སྐྱར་སྐྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱར་སྐྱ་བར་ཡང་
 འགྱུར་ཏེ། ཆོས་སྐྱུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་སྒྲིས་པས་བརྟན་བཤད་སྐྱར་བའི་
 ཆོག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་སྒྲིས་པས་དེ་ལྟར་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞན་རྟགས་ཀྱི་ཐོག་པ་ནས་སྐྱུ་བཞིར་བཤད་པ་ལུང་རིགས་

དང་མི་འགལ་བའམ། སྐྱ་བཞིར་བཤད་པ་དང་། འདི་ནས་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ན་རེ་ཉེ་བར་བརྟན་ཟིན་
 པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྐྱར་བའི་ངོ་བོར་བྱས་པ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
 སྟོགས་གཞན་ནས་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །ཅེས་དང་། འདིར་ཡང་། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བརྟན་པའི་
 རྒྱགས་ཀྱིས་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྐྱར་བའི་ངོ་བོར་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་སྐྱར་བའི་
 ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོགས་གཞན་ནས་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་
 པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་
 གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པས་ཆོས་སྐྱ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཅེས་པའི་ཆོས་སྐྱའི་སྐུས་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་སྐྱ་བརྟན་པར་མ་ཟད་སྐྱ་བཞིའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱ་དང་དངོས་པོ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་སྐྱ་ཡང་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐབས་བརྒྱད་པ་དང་
 བརྟན་བཤད་སྐྱར་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་ལ་ངེས་པ་དྲིངས་ཤིག ཞེས་སྟན་བསྐུལ་ལོ། མདོར་
 ན་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་ལོགས་སུ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་དང་། བྱང་
 སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལོངས་སྐྱ་དང་།
 ཉན་རང་འཕགས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐུལ་སྐྱ་གསུམ་
 དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། སྐྱ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་

ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བཞི་སངས་
 རྒྱུ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ནམ་པར་
 བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་དཔེན་པ་དཔེན་
 རྒྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཐ་མི་དད་
 གྲུང་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འཕགས་སེང་གཉིས་
 སྐབས་འདིར་སྤྱི་གངས་ངེས་དང་། བཞུན་ཚུལ་གང་ལ་ཚུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་སྙམ་
 ན། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་སྤྱིར་
 སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ཅམ་དུ་གངས་ངེས་ལ་མི་ཚུད་དེ། གཉིས་ཀྱིས་དེ་ལ་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་ལྟར་སྤྱོད་པ་བཞིར་གངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ལ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྐབས་བརྒྱད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བཞུན་མ་
 བཞུན་ལ་མི་ཚུད་དེ། འཕགས་པས་གྲུང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་།
 །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བཞུན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐབས་
 བརྒྱད་པའི་བཞུན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཆོས་སྤྱོད་པ་གསུམ་དང་བཞི་གང་རུང་དུ་གངས་
 ངེས་པ་ལ་ཚུད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱོད་པ་། ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་བཞུན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་ལ་ཚུད་པ་ཡོད་དེ། ཚུད་
 པ་ཚུད་ལན་ལྔར་བཤད་པ་ལས་ཉིགས་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ལུགས་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་བཞེད་པ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལ་ཇི་ཅམ་ཞིག་ཏུ་གངས་ངེས་པའི་
 གངས་ངེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཐུན་ཆད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་
 ཆོས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་བཞུན་མ་བཞུན་ལ་ཚུད་པར་གསལ་ལ། འོ་ན་གྲུང་སངས་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་

ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིར་གཅིག་གཞུང་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་མི་
 རྩོད་དེ། འཕགས་པས་ཀྱང་གཞུང་དེས་དེ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། བསྟན་
 བུའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པར་ནི་མི་བཞེད་དེ། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲིའི་ཆོས་ཅན་ཅམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་
 དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རོ་ན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲི་བཞེད་པ་
 དང་མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་གང་ཁས་བླངས་ཞེ་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་བླ་མ་གོང་མ་ཁ་ཅིག་
 མི་བཞེད་པའི་ཕྱོགས་མཛད་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། འཕགས་པ་མེས་འབྲང་དང་བཅས་
 པའི་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་མཐའ་དག་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲི་ཞེས་པའི་མིང་དངོས་
 སུ་བཏགས་པ་ཟུར་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྐབས་འདིར་ཆོས་སྒྲིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྒྲི་འགྲུབ་
 པའི་དུས་མཚམས་དང་། གྲུབ་པའི་ཆོས་སྒྲི་ལ་ཇི་ཅམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟུང་བའི་རོ་
 བོ་སྒྲི་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་
 དུས་མཚམས་ཡིད་དེ། ལྷན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་
 དེས་བདེན་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་བཟད་པར་མ་སྤངས་པས་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དེ་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པའི་རྣམ་པ་ཅུང་བྱང་མི་སྤང་ལ། ཇི་ལྟ་བུ་ལ་གཉིས་
 སྤང་རྒྱུ་པའི་ངང་འདིའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་
 དུ་སྒྲི་རུ་ར་བཞག་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཤེས་སྒྲིཔ་བཟད་པར་སྤངས་
 པ་དང་། ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སེམས་དཔའ་དེའི་སྒྲིའི་རིགས་
 འདྲ་ཕྱི་མ་མཚན་དཔེས་སྤྱས་པ་ཉིད་མཚན་དཔེ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིའི་སྒྲུར་འགྲུར་

བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་དང་དངོས་རྒྱ་ཆོག་པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་གྲུབ་
 པའི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡང་འབྲུང་བས་སྤྱོད་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལོངས་སྤྱོད་དང་
 རྩོན་ཅིག་དུ་སྤྱལ་སྤྱོད་འགྲུབ་པའི་དཔེ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁར་ཆེ་བ་ཤར་བ་དང་རྩོན་ཅིག་
 དུ་མཆོ་ལ་ཆེ་བའི་གཟུགས་བརྒྱན་འབྲུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། འཛིག་
 རྟེན་རྒྱལ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ། །གང་ལ་ཉེ་དང་རིང་རྣམས་ལ། །རྒྱུད་དང་རྣམ་མཁར་
 ཆེ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཆོས་སྤྱོད་
 དང་པོར་འགྲུབ་པའི་གནས་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་འོག་མིན་ཡིན་པ་ལ་ནི་ཚོད་པ་མེད་
 དེ་དེ་བྱང་མེས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ་ཡིན་ན་འོག་མིན་པའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཚན་ཡིན་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། འདུག་པར། གང་ཕྱིར་རྣམ་མཁའ་བྱི་མ་མེད་ལ་ཆེ་སྤང་གསལ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་བས་བརྒྱ་སྤྱིད་པའི་ས་ལ་བྱོད་ཀྱི་སྤྱིར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །
 འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་
 དག་མཐར་ཐུག་མཆུངས་པ་མེད་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བརྟེས། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་གཟུགས་
 ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་འོག་མིན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 འཁོར་བའི་གནས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཐེག་དམན་འཕགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་པ་ལེན་པར་
 མཛད་ཅིང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་ནས་ནི། །འོག་མིན་
 གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་པ་
 པོ་གཅིག་འདིར་འཆང་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་གཙང་གི་འོག་
 མིན་ལས་འདས་པའི་འོག་མིན་གཉིས་པ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བཙུན་བརྒྱད་པ་
 དེ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་དུ། །སངས་

རྒྱལ་རྒྱལ་པར་འཛང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མེན་དུ། །འདྲོད་ཆགས་
 བལ་ཁྲོད་མངོན་འཛང་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། །
 དེ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར། །ཡང་ན་དགོན་མཆོག་བརྟེན་པ་ལས་གསུངས་
 པ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྟེན་གསུམ་འདས་པའི་འོག་
 མེན་ཐུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོད་ཀྱལ་བཞུགས་པའི་གནས། གཞི་དང་སྤྱིར་པོ་མེ་ཏོག་གིས་
 བརྒྱན་པའི་ཁིང་ཁམས་ཉིད་དེ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གཟུགས་མེད་
 འདྲོད་པ་གཟུགས་རྣམས་དང་། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །གནས་ནས་འདས་
 ཏེ་སངས་རྒྱལ་དབང་། །བཞུགས་སོ་སྤྱོད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ན། །ཞེས་གསུངས། འོ་
 ར་རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདིས་རྗེ་བརྟུན་ཀྱལ་ཁྲོད་དབང་བསྐྱར་རྗེས་སུ་ཆོས་སྤྱོད་མངོན་
 དུ་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་དེའི་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་གང་ཡིན་ཞེན། རྗེ་བརྟུན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དོགས་པའི་གནས་ཅུང་ཟད་ཅིག་འདུག་ནའང་
 བྱངས་ནི་སྤྱོད་མ་ལྟར་འབྱུང་བ་མང་སྟེ། ངག་དབང་གྲགས་པས། དཔལ་ལྷན་སྤྱོད་
 པོ་བཀོད་པར་དོན་དམ་ཐུགས་སུ་ཆུད་གྱུར་ཅིང་། །འཛམ་གླིང་སྤྱོད་པའི་དོན་མཛད་
 རོར་ནི་དམ་པ་ཏོག་དཀར་གྱུར། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། འོ་ན་རྗེ་བརྟུན་
 ཀྱལ་ཁྲོད་དབང་བསྐྱར་པའི་དབང་བསྐྱར་དེ་རྗེ་ལྷ་བུ་ཞེན། འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་
 བསྐྱར་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རང་གི་མཛོད་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པོ་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་
 པས། སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་བསྐྱེད་ཏེ་མཆོད་སྤྱོད་
 རྒྱ་མཆོས་མཆོད་པས་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་མེད་
 པ་འཕྲོས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་དག་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པས་སྤྱོན་མ་ཐོབ་པའི་

ཉིང་རེ་འཛིན་མང་པོ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ཚབ་དྲུང་བང་བསྐྱར་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གྲུབ་པའི་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཇི་ཙམ་དཔྱེ་བ་ཡོད་དེ། གཉིས་སྤྱད་པེ་བ། གསུམ་
དྲུང་པེ་བ། བཞིར་དཔྱེ་བ། རྩར་དཔྱེ་བ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
རིན་ཆེན་སྤང་བར། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་ཆོགས་
ལས་འབྲུངས། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྲུངས། །
ཞེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྦྱོ་ལོ་ཀྱན། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་ཆོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་
ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཞེས་རང་དོན་ཆོས་སྐྱེ་དང་གཞན་དོན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གསུངས་
པ་དང་། རྒྱུད་ཟུར། རང་དོན་གཞན་དོན་དམ་སྐྱེ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་
ཀྱན་རྫོབ་སྐྱེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་ཀྱན་རྫོབ་
པའི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་དང་། ཚད་མ་མདོར། ཚད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་
བཞེད་པ། །སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་སྟོབ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ནས། །ཞེས་རང་དོན་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་སྟོབ་པའི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི། །སྐྱེ་བསྐྱེས་པར་
ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐྱེ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱིས། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་
བརྟན། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ཟུར། དེ་དཔྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་
པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དག་
གིས་འཇུག །ཞེས་དང་། ཉི་སྒྲུང་སོགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དང་ཕྱོགས་གཞན་མང་པོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། མཚན་བརྗོད་ལས། སངས་རྒྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་
 ཅན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པོའི་ངོས་འཛིན་ལ་ཡང་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་
 མ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དཔའ་ཡན་
 ཆད་ཁོན་ལ་སྒྲུང་བའི་ལོངས་སྒྲུ་ཆེན་པོ། ས་བརྒྱ་པ་ལ་གནས་པའི་མེམས་དཔའ་ལ་
 སྒྲུང་བའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ལ་ལོངས་སྒྲུར་བཏགས་པ་དང་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལེ་ཤེས་ཆོས་
 སྒྲུ་སྟེ་ལྷ་ལ་བཞེད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ལ་ནམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ། ནམ་
 པར་སྒྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་གཉིས་སུ་ཕྱེན་ས་ལྷར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་འཇམ་
 དཔལ་གྲགས་པ་ཆོས་སྒྲུ་ཅམ་པ་བསྐྱན་ནས་ལྷར་བཞེད་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་སྟག་
 པའི་དོ་རྩེས་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་ཆོས་སྒྲུ་ནམས་ལ་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཕྱེ་བའི་ངོ་བོ་སྒྲུ་བཞི་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ཉིད་
 སྒྲུ་ལེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲུ་ལོངས་སྒྲུ་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ་བཤད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞིག་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡོན་
 ཏན་ལྷ་ལྷན་དང་མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཆ་མར། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ནམས་
 ཀྱིས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མཚན་ཉིད་ལྷ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྷ་དང་ནི། །ལྷན་པ་
 ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། མཚན་ཉིད་ལྷ་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་པ་
 དང་། སྒྲོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་། སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་
 ལྷངས་པ་དང་། སྒྲོབ་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ཆ་འོད་
 གསལ་བ་དང་ལྷ་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཆ་མར། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ནམ་

དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་
 འདུག་གི་སྤྱིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་
 འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱེངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་
 བཤོལ་གསལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས། །ཡོན་ཏན་ལྡེ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བ་གཞལ་དུ་མེད་
 པའི་ཡོན་ཏན། གངས་མང་བ་གངས་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སྒྲོ་གྲི་གིས་རྟོགས་ཚུལ་
 རྟོགས་པའི་ཡུལ་མིན་པ་བསམ་དུ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན། སངས་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་གི་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མི་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན། སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་སྤངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཐུང་མར། གཞལ་མེད་གངས་མེད་
 བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་
 དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གངས་མང་ཕྱིར། །རྟོག་
 བའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་
 མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། །དེ་ཡང་འབའ་ཞིག་ཅེས་པ་ནི་སྒྲོ་
 བར་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུའི་དབང་དུ་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུ་མཐའ་
 དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྒྲུ་དེ་བྱང་འཕགས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་གཞལ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདེན་
 གཉིས་ལས། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་
 ཤེས་ཆད་མའི་རྟེན་དོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་
 ཀྱི་དགོངས་པ་འདེད་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་ནི་སངས་རྒྱུ་ནང་
 བན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་བཞག་དགོས་

ཏེ་ཨོག་གཤམ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 ཡིན་པ་ལ་དེའི་མཛོན་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་
 ཀྱང་ཡོད་དགོས་སོ་སྒྲུབ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་འདྲེས་པའི་སྒྲིན་ཡིན་
 ཏེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དོན་དམ་བཞུགས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 སོགས་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་མཚན་གཞི་
 སོ་སོར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆར་
 གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་དང་། སངས་རྒྱལ་སའི་འགོག་བཞུགས་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་པར་རྣམ་དག་
 གི་ཆར་གྱུར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།
 རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཅོས་པའི་སྒྲུབ་པས་ན་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་ན་མ་བཅོས་
 པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བཞེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། བཅོས་མ་མ་
 ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བཞིན་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་
 རོ་ཤི་ཤེས་དང་། རྒྱན་སྤང་ལས། གཉུག་མར་གནས་པ་རང་བཞིན་སྒྱུ་བ་མེད་པའི་
 ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་དེ་ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། མྱོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་
 མྱོང་ཉིད་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 ཀྱང་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྤང་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པའི་ལམ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་

པ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲིབ་
 རོ་བོ་ཡོད་དེ། བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཅིག་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རྒྱས་པར་སྡེ་ན་ཟག་
 མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ འབྲིང་དུ་སྡེ་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་
 རྩ་ཏྲ་ བརྒྱ་ན་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་སྒྲིབ་དང་། རི་སྟོང་པ་མཐུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཚོས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་སངས་རྒྱས་སའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནས་
 མཐུན་པ་གསུམ་གྱི་སྡེ་ཚན་གྱི་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལས། བལ་
 ཆེར་གོང་དུ་རྩོམ་འཛིན་བཤད་ཟེན་པས་མ་བཤད་པ་འགའ་ཞིག་གི་རོ་བོ་རྩོམ་འཛིན་
 པ་ཅུམ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་ཟད་པར་དང་། ཟེལ་གཞོན་གྱི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ་
 འདུག་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ་བཞིའི་སྡེ་ཚན་ཡོད་དེ། རྟེན་
 དང་། དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པར་རྣམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དབང་བཅུའི་སྡེ་ཚན་ཡོད་དེ། ཆོ་དང་སེམས་དང་ལོངས་སྟོན་དང་ལས་
 དང་སྐྱེ་བ་དང་མིས་པ་དང་སྦྱོན་ལམ་དང་རྩ་འབྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་ལ་དབང་
 པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 སྐྱེགས་སུང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 བསྟེངས་པ་སྟེ་དོགས་པས་མཚམས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཡོད་དེ།
 ཆོས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། མི་འདོད་པ་ལ་ཁོང་སྟོབ་དང་། འདོད་

མི་འདོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀས་དབེན་པར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱན་པ་དང་
ལྡན་པར་གནས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། བསྐྱེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་
པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

འོ་ན་ཟད་པར་དང་། ཟེལ་གཞོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ་ལྔ་
སྟེ། རོ་བོ་དང་དབྱེ་བ། ཉེན་དང་སྦྱོང་ཚུལ། མཆན་མ་དང་ཡིད་བྱེད། བྱེད་ལས་
དང་ངེས་ཆོག་སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱ་མཆན་མོ། །དང་པོ་
ཡོད་དེ། ས་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་དེ་དང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་བྱབ་པར་
སྦྱོར་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་འཇོག་པའི་ཕྱིར།
དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། ས་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་བཞི་དང་། སྒྲོན་པོ་སོགས་འབྱུང་འགྱུར་
བཞི་དང་། རྣམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་ཟད་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་རྟེན་ཡོད་དེ། མཛོད་པ་ལྟར་ན། ཟད་པར་བརྒྱུ་ལོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །
བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྦྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །ཞེས་
དང་པོ་བརྒྱད་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་
མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད། ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་
གཏན་བཞི་ཀ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟར་སྦྱང་པ་
བྱས་གིང་བསྒྲོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ལེགས་མཐོང་གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར། མཆན་
མ་བྱེད་པར་ཅན་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེ་བ་ཡོད་ལ། སྦྱང་པ་མ་བྱས་

པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ས་སྐྱམ་ཁིང་འཁོད་སྟོམས་པ་དང་། རྒྱ་དངས་ཤིང་སྟོགས་པ་
 མེད་པ་སྟོད་གང་བ་དང་། ཤིང་སྐྱམ་ལ་མེ་འབར་བ་དང་། བྱ་ག་ནམ་མཁའི་རྒྱང་
 ལུས་ལ་ཡོག་པ་དང་། སྟོན་པོ་དང་མེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོའི་བྱེ་བྲག་འགའ་
 ཞིག་དང་། བྱ་ག་ནམ་མཁའ་ལ་སྟོགས་པ་དང་། བྱ་ག་མར་མེའི་འོད་ཅིག་ངོས་ལ་
 སྟོག་པ་ནམས་དམིགས་ལུལ་དུ་བྱས་ནས། སྟོར་པའི་དུས་སུ་ས་ཏྲ་བྱ་གཅིག་ལ་མཚན་
 ན་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམ་ཁིང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ས་ཞེས་སྟོགས་
 མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་པ་ནས་བསྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཚན་མ་དང་ཡིད་
 བྱེད་ཡོད་དེ། ས་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་དང་། རྒྱ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་
 དབུ་བ་མེད་པ་དང་། མེ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་ཁ་དོག་དྲངས་པ་དང་། རྒྱང་ཕྱོགས་གཅིག་
 ནས་དལ་གྱིས་གཡོ་ཁིང་ས་འཛུབ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པོ་སྟོགས་ཁ་དོག་བཞི་པོ་དེ་ཁ་
 དོག་གཞན་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། རི་ལ་སྟོགས་པ་ཐོགས་དུགས་
 གཏན་མེད་པར་སྤང་བ་དང་། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མེ་སྤང་ན་གྲུབ་
 པའི་མཚན་མ་དང་། ས་ཚྭ་གོ་ཅན་དང་། རྒྱ་དབུ་བ་ཅན་དང་། མེ་དུམ་བུར་ཆད་
 ཅིང་ལྷུང་བ་དང་། འགལ་དུམ་སྟོགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་བ་ནི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རང་གི་དམིགས་ཏེན་དེ་དག་གི་མིང་གི་མཚན་མ་དང་།
 བཅས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱེད་ལས་དང་ངེས་
 ཚིག་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱུ་པའི་ཆེ་རིམ་པ་བཞིན་སྐྱལ་སྦྱར་སྒྲ་ཚོགས་
 བྱེད་རྣམས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བྱིང་བ་མེད་པར་འགོ་བ་དང་། ས་ལ་བྱིའུ་འཇུལ་བྱེད་པ་
 དང་། མེའི་ཆར་འབབས་པ་དང་། མཁྱོགས་པའི་རྩ་འཕྱལ་དང་། ས་གཞི་ཐམས་

ཅད་གཡུ་དང་གསེར་དང་མུ་ཉིག་དང་ཤེལ་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་ཐོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་
ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རི་ལ་ཐོགས་རྒྱགས་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་བྱབ་པར་འཇུག་པ་ནི་བྱེད་ལས་དང་། རང་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དེ་
དང་དེས་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་སྔོ་ཞིང་སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ཟད་པར་
ཅེས་སྒྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་
ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་ལས་གཞན་སྐྱེ་མཆེད་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཟད་པར་མི་
འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཟད་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་ནི་ཁམས་གོང་འོག་གིས་
བསྐྱས་པའི་རིགས་འདྲ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་སྔོ་ཞིང་སྤྱད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། སྔོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་ལ་དབང་པོ་ལྡེའི་རིགས་འདྲ་མེད། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་དྲི་རོའི་
རིགས་འདྲ་མེད། སྒྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གང་དང་གང་
ལ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བྱབ་པར་སྔོ་ཞིང་སྤྱད་ཀྱས་པ་ཡིན་ལ།
གཞན་ལ་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཤད་པ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རོ་པོ། དབྱེ་
བཤ། ཟེལ་གནོན་བརྒྱན་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལས་བྱུང་ཚུལ། རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟེལ་
གནོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་བཞིའི་དངོས་གཞི་གང་རུང་ལ་བཞེན་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་སྔོ་ནས་
དམིགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤེས་རབ་
མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བས་
ཟེལ་གནོན་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟེལ་གནོན་བཞི་སྟེ་བརྒྱན་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་

ཡོད་དེ། རང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་དུ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟླ་
 གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད། དེར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་
 ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད། རང་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
 ཀྱང་དུ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད། དེར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
 ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བུའི་ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 ཡོད་དེ། སྤྱི་པོ་ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད། སེར་པོ་དམར་པོ་དཀར་པོ་ཟླ་
 གྱིས་གནོན་པའི་སྤྱེ་མཆེད་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནལ་འཕྱོར་པ་རང་ལ་ནང་གཟུགས་སུ་འདྲ་ཤེས་
 པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་དུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཀྱང་བའམ་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་
 ཀྱང་བ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་
 པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཀྱང་དུ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཀྱང་བའམ་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་དང་།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་
 ཀྱང་བ་སོགས་སུ་ལྟ་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དཀྱིབས་ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་བཞིའི་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རང་
 ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྤྱི་པོ་ཁ་དོག་སྤྱི་པོ་སྤྱི་པོ་
 ལྟ་བུར་སྤྱི་པོ་ཡོད་སྤྱི་པོ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྒྱུར་བ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། ཁ་དོག་ཟླ་གྱིས་གནོན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན། མདོ་ལས། དཔེར་ན་ཟུར་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་སྤྱི་ར་ཆ་སའི་རས་སྤྱན་སྤྱི་མ་

ཚོགས་པ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་བཞིན་དུ། རང་
 གཟུགས་མེད་པར་འདྲ་ཤེས་པས་སྤྱོད་ལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་
 བུར་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་སྔོན་པོ་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་། གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་
 རས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲ་ཤེས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
 པའི་སྤྱོད་མཆེད་ལྟ་པའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་ལ་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་
 དམར་པོ་ལ་བན་རྩུ་ཇི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་། དཀར་པོ་ལ་སྐར་མ་པ་མ་སངས་སྐུར་
 རས་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ཡོད་དེ། སྔོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་པ།
 ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་ལྟ་བུས་དང་། སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྔོན་པོ་ནི་སྐུར་བུང་དང་། འོད་
 སྔོན་པོ་འདྲ་བ་བཞི་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོར་ཡོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ནི་ལྟ་བུས་
 གྱི་དཔེ་དང་། རས་ནི་སྐུར་བུང་གི་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་པོ། །གསུམ་པ་ཟིལ་གཞོན་
 བརྒྱད་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལས་བུང་ཚུལ་ཡོད་དེ། དབྱེ་བས་ཟིལ་གཞོན་དང་པོ་གཉིས་
 གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་གཟུགས་
 ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར། ཁ་དོག་ཟིལ་གཞོན་བཞི་སྤྱུག་པའི་རྣམ་ཐར་བསྐྱེམས་པ་ལས་བུང་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་ཟིལ་གཞོན་གསུམ་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་དེ། དེ་
 རྣམས་སྐྲ་མ་སྐྲ་མ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་ཐོབ་ཐེད་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན། ཕྱི་མ་སྤྱི་མ་སྐྲ་མ་སྐྲ་མའི་
 དག་ཐེད་གྱི་ལམ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཐོབ་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་རྣམ་ཐར་དང་
 པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འབྱོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཟིལ་
 གཞོན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྒྲོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟིལ་གཞོན་གྱིས་

ཟད་པར་གྱིས་ཁྱབ་པར་སྒྲིམ་པ་དེ་དག་དག་པར་བྱེད། ཟད་པར་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་ཐར་གྱིས་སྐུལ་པ་དེ་དག་དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་ལ་ཟེལ་གཞོན་བཞག། གཟུགས་མེད་ལ་ཟེལ་གཞོན་མི་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་དཀའ་བས་དེ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལྟས་ན། གཟུགས་མེད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཟེལ་གཞོན་ལ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྡོག་པས་ལྡོག་པས་ཆུང་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྡར་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པར་བྱས་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུབ་འབྲེལ་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རྩེ་ལོས་བྲན་ལ་དབང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་དབང་བྱེད་པར་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། རྩེ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བཤད་པ་ནི་གསུམ་པ་དང་ལྟ་བུའི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲིང་དུ་སྤྱེ་བ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལྟ་ཡོད་དེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས། མོར་རྟོགས་ཡེ་ཤེས། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ནང་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ལྟ་དང་ལྟ་རྟེ། ངར་འཛིན་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་ས་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད། ཡུལ་མ་ཆད། ཉལ་ཏུ་ལྟ་དུས་ལས་མ་ཆད། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་དམིགས་པ་མ་ཆད། ཡུལ་ལ་རྣམ་པའི་རིགས་སུ་མ་ཆད་པ་སྟེ་ལྟ་དང་ལྟ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱུ་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། ཡོངས་སུ་མ་ཆད་ཉལ་ཏུ་ལྟ། ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མ་ཆོངས་པ། ཉལ་ཏུ་བདེ་ལ་མ་འོན་ཕྱོགས་མིན། ཞེས་གསུངས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་

ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །བསྐྱོམ་པ་
 དག་པ་ལས་འདོད་དོ། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 བར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། སྔོན་ལོ་ཤེས་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱི་
 མཆོན་ཉིད་སྔོན་སྔོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སྔོ་
 སྔོན་ལོ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟོགས་མི་ཐོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་
 གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བའོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བྱ་སྐྱབ་ཡེ་
 ཤེས་དེ་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་སྐྱབ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྟོན་པའི་བདག་རྒྱུ་དུ་གྱུར་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་
 ཀྱན་དུ་སྒྲ་ཆོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྐྱབ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་
 ཀྱན་སྐྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་འདི་རྣམས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་ཆས་
 བྱེ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་ཀྱས་བྱུང་བར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་སྤྱི་ངོ་བོ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། དེས་པ་ལྟར་ལྟོག་གཟུགས་སྐྱ་
 མཐར་ཐུག་ཅིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེས་པ་ལྟ་ཡོད་དེ། གནས་དེས་པ་འོག་མིན་
 ཁོ་ན། འཁོར་དེས་པ་བྱང་འཕགས་ཁོ་ན། ཆོས་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན། སྐྱ་
 དེས་པ་མཆོན་སྔོན་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱུད་ཅུས་སྤྱས་པ། དུས་དེས་པ་འཁོར་བ་མ་
 སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བཞགས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་
 ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་ལྟོག་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་
 མཆོན་པར་བྱེད་པས་ན་མཆོན་དང་། གང་ཟག་དེའི་ཡོན་ཏན་གཞན་ངོར་དཔོག་པར་
 བྱེད་པས་ན་དཔེ་བྱད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མཆོན་

གཙོ་བོ་དང་དཔེ་བྱ་དཔྱད་འཁོར་ཡིན་པ་དང་། ཡང་ན་མཚན་ཆོས་ཅན་དང་། དཔེ་བྱ་
 དེའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། རྒྱ་མ་སྟེལ་བ་སོགས་སོ་
 གཉིས་དང་། འདྲ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སོགས་བརྒྱད་ཅུ་རིམ་
 པ་བཞིན་མཚན་དཔེ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱར་བཤད་ཅིང་།
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་པའི་རྒྱ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བྱང་
 སེམས་ནམས་དཔེ་བྱ་ཀྱི་རྒྱར་ཆོགས་བསོག་པ་ལས་མཚན་གྱི་རྒྱར་ཆོགས་བསལ་པ་
 སུལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཚུགས་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་ཁྲུང་བྱ་གཅིག་འགྲུབ། བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་
 ཅད་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བས་དཔེ་བྱ་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་
 པར་བྱེད་པའི་དགེ་བས་མངོན་སྲུང་དང་། དཔེ་བྱ་གཙུག་ཏྲར་མ་གཏོགས་པའི་མཚན་
 གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་འགྲུབ། མཚན་གཞན་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བ་བརྒྱ་འགྲུར་
 ཏུ་བསྐྱེས་པས་སྒྲིན་མཚམས་ཀྱི་མངོན་སྲུང་འགྲུབ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་སྟོང་ཏུ་
 བསྐྱེས་པས་དཔེ་བྱ་གཙུག་ཏྲར་འགྲུབ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་འབུམ་འགྲུར་ཏུ་བསྐྱེས་
 པས་གསུང་ཆོས་ཀྱི་གདངས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་སྟངས་པར། རང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱན་ལས་འབྱུང་དང་། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཛིག་
 རྟེན་མ་ལུས་ཀྱན་བསོད་ནམས། །འཛིག་རྟེན་བཞིན་ཏུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བརྒྱར་
 བསྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤྱིའི་བྱ་
 ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འབྲ་པར་འབྱུང་། །བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྟོང་
 པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བརྒྱར་བ་ཡིས། །དཔེ་བྱ་བཟང་

པོ་གཅིག་དུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྟེང་དེ་སྟེང་གྱིས། །ཀྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་
 པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུ་ལྷེ་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་
 བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འབྲུག་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་གང་ཡིན། །དེ་དག་
 བརྒྱར་ནི་བརྒྱར་བ་ཡིས། །སྒྲིས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ། །མཚན་ནི་སྤྲུལ་ཅུ་འབྲུག་
 པའི་རྒྱ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བརྒྱར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་
 ཉི་འདྲའི་མཛོད་སྤྱོད། །མཛོད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་ནི་བསྟོར་
 པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མེ་སྤང་བ། །སྤྱོད་པའི་གཙུག་ཏོར་སྟེང་པར་བྱེད། །གཙུག་
 ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བརྒྱ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་
 གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྟེང་པའི་མཚོག །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་
 པ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལོངས་སྤྱི་དེ་བྱད་པར་ལྟ་ལྟ་དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་སྤྱི་སྟོན་པ་དང་།
 གསུང་བཅོད་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་། འབད་ཚུལ་གྱི་མངོན་
 པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ཟླ་
 མ་ལས། སྟོན་བཅོད་མཛད་རྒྱན་མི་ཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །
 དེ་ཡི་ངོ་པོར་མེན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་བཅོད། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལོངས་སྤྱིའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དེ་གང་ཡིན་ཞེན། ལོངས་སྤྱིའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནིད། དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། བདག་ནིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་
 ནི་སྤྱི་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ནིད་ལེགས་པར་བྱལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་
 རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སེམས་དུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་དུལ་བ་

ནི་བདེ་བ་འདྲེན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྟོག་གི་འབར་བར། ཁོ་
 བོ་ཅག་གྲང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྒྲ་དངོས་སུ་འདོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ཡང་སྤྲོད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བདག་ཡིན་ནོ། ཞེས་ལུས་དང་དབང་པོའི་ཚོགས་
 དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ཐ་སྟད་བཏགས་
 པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་འགོག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་
 མཐའ་སྒྲ་བ་མཐའ་དག་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་སྤྲད་སྒྲས་པ་ལ་དང་སང་ལོངས་སྐྱའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ངེས་པ་ལྟ་ཐུག་གི་གཟུགས་སྐྱར་ཐལ། དམ་བཅའ་
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་འཕགས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཕེན་པར་
 མངོན་ནའང་། རྟོན་མེད་དེ། ལོངས་སྐྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟངས་
 དུ་ངེས་པ་ལྟ་ཆང་ཞེས་བཤད་པས་ཆོག་ལ། ཆང་བའི་དོན་ཡང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་
 པ་དེའི་རྟེན་ལོངས་སྐྱའི་གཟུགས་སྤང་དེ་འོག་མིན་ཁོ་ནར་བཞུགས་པ། མཆན་དང་
 དཔེ་བྱད་གིས་སྤྲས་པ། འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་བཞུགས་གིང་། བྱང་འཕགས་
 ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་དང་། དེའི་རྟེན་ལོངས་སྐྱའི་གསུང་གིས་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁོ་ན་གསུང་བ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་སྒྲམ་དུ་སེམས་སོ། །

བཞི་པ་སྐུལ་པའི་སྐྱའི་ངོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ངེས་པ་ལྟ་དང་མི་ཐུན་པའི་གཟུགས་
 སྐྱ་མཐར་ཐུག་ཅིག་ལ་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། བཟོ་བོ་སྐུལ་སྐྱ།
 སྐྱེ་བ་སྐུལ་སྐྱ། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་གཞི་
 ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་རྟོན་པས་བཟོ་བོ་བྱ་གཞན་སྐུལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟོན་པས་

རི་དྭགས་རུ་རུར་སྐྱལ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་རྒྱམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མཆོག་གི་སྐྱལ་སྐྱས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 རྒྱུད་ཐུང་མར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིན་ཏེ་མཁྱེན། །འཛིན་ཏེ་གུ་ན་ལ་གཟེགས་
 ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྐྱལ་པའི་རང་བཞིན་སྤྲུལ་ཆོགས་ཀྱིས།
 །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་གནས་ནས་འཕྱོང་དང་། །རྒྱམས་སུ་འཇུག་
 དང་བརྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བརྩན་མོའི་འཁོར་གྱིས་
 དཀྱིས་རོལ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་གཤེགས་
 པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་།
 །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྒྱམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྒྱམས་སུ། །ཁྲིད་
 པ་རི་སྤྱོད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་གསུངས། །ལུང་གི་དོན་ཡང་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། །ལོངས་
 སྐྱས་ཆོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་པར་དགའ་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་བཟུང་བ་དེའི་རྗེས་སུ། །དགའ་
 ལྡན་གནས་ནས་འཕྱོང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་མཛད་པ་བཙུག་ཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། །བཞི་བ་ཆོས་སྐྱེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་
 པའི། །འཕགས་ལུགས་པས་སྐྱལ་སྐྱེའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་
 ནི་ལོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱེའི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་
 ཉེར་བདུན་ལ་སྐྱར་བ་ལྟར་ན། །འགྲོ་རྒྱམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། །རྣམ་
 པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །ཆོགས་
 ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཐར་པ་དོན་གཉེར་ལ་འགོད་པ། །བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འགོད་
 པ་༥ །བདེན་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ། །གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འགོད་པ། །སྤྱོད་པ་ལ་

འགོད་པ། རོན་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ལ་འགོད་པ། སྦྱར་ལམ་ལ་འགོད་པ། མཐོང་
 ལམ་ལ་འགོད་པ། སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་
 པ། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ། བདུན་པ་ལ་འགོད་པ། བརྒྱུད་པས་བསྐྱས་པའི་སྦྱོད་པ་
 བྱུང་པར་ཅན་ལ་འགོད་པ། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་བ་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། ས་དགུ་
 པ་ལ་འགོད་པ། ས་བརྒྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ། སྦྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་ས་གྱིས་བསྐྱས་
 པའི་སྦྱེ་བ་བྱི་མར་འཆང་བྱ་བར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པ། གཞན་དོན་ལྷན་གྲུབ་ལ་འགོད་
 པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྷག་མ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྤོང་པ་ཐ་མས་བསྐྱས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་འདྲན་པར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ། ལས་ཆུད་མི་བླ་བའི་རྒྱས་པ་ལ་འགོད་པ།
 རི་སྟོང་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། རི་རྩ་པ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཟད་
 པ་ལ་འགོད་པ། སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཞི་ཟད་པ་ལ་འགོད་པ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
 ཆོས་སྐྱའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འགོད་པ། སྒྲོ་བྱར་དྲི་བྲལ་གྱི་རྒྱ་ཆོགས་ལ་འགོད་པ། ལམ་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་རི་རྒྱུད་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་། འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱུད་གྲུ་མར། བརྒྱ་བྱིན་རྩིན་ཆངས་པ་དང་། ཁྱི་མ་རྟོར་བྱ་རིན་ཆེན་བཞིན། དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་སྒྲ་བརྒྱན་བཞིན། རྣམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བརྒྱན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་
 པ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་གྱི་དོན་ལོགས་པར་བཤད་པ་ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྦྱོན་
 མེ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

འདིར་སྒྲུབ་པ། སྒོ་ཅན་དད་པས་བརྒྱན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། །དངོས་བརྒྱན་
 མངོན་རྟོགས་ཡིད་འཕྲོག་གཞལ་ཡས་ཁང་། །དེང་ནས་ཇི་བཞིན་མ་ལུས་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། །ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་བདག་གིས་སྤར། །གང་ཞིག་ནམ་དཔྱིད་རྒྱལ་
 མཚན་ཅེར་བཀོད་དེ། །ཐོས་བསམ་བསྒྲུབ་པས་བྱེད་དེ་བགྱིས་པ་ནི། །ཡུམ་དོན་རྟོགས་
 པའི་འདོད་དགུ་སྟེར་བྱེད་པ། །ལེགས་བཤད་དབང་གི་རྟོན་བྱ་འབར་བའང་སྟེ། །མདོ་
 རྒྱགས་གཞུང་ལ་མཁས་པའི་གཏིང་ཟབ་ཅིང་། །བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཆོགས་གཉིས་
 རྟོན་བསམ་གཏམས། །ནམ་དགར་གྲགས་པའི་རྒྱབས་འཕྲེང་གཡོ་བ་ཡི། །མང་ཐོས་
 རྒྱ་གཏེར་སྒྲོང་ནས་དེང་འདིར་འབྱུངས། །ཕུལ་བྱུང་ཤེས་རབ་ཡངས་པའི་གྲུ་བོ་ཆེ།
 རན་ཏན་བརྩོན་འགུས་རྒྱུད་གིས་རབ་བསྐྱེད་དེ། །ཡུམ་དོན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་བརྟུ་འདོད་
 པའི། །ཤེས་རྣམ་ཆོང་མགོན་ཡོད་ན་མུར་དུ་ལོང་། །དེད་དཔོན་མཁས་པའི་གཞུང་
 བཤད་མི་ཉན་ཅིང་། །ཆོག་སྤྲེང་མཆོ་སྤན་ནང་དུ་མགོ་འཁོར་ནས། །ཉེས་བཤད་
 མཆིང་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡི། །སྒྲུན་སྒྲོངས་སྒྱེ་བོའི་ཆོགས་ནམས་ཅི་དགར་བསྟེན།
 །ལེགས་པར་བཤད་གང་ལྟ་དང་སྒྲ་མའི་དྲིན། །རྟོངས་པར་གང་གྱུར་ལྟ་དང་སྒྲ་མར་
 བཤགས། །གུས་པའི་སྲི་ཁྱ་ལྟ་དང་སྒྲ་མར་བགྱི། །མཁུན་པས་གཟིགས་ཤིག་ལྟ་དང་
 སྒྲ་མ་རྩེ། །མདོ་རྒྱན་བརྗོད་བྱའི་རང་གཟུགས་འདི་ཡིན་ཞེས། །ཡུམ་དོན་གསལ་བའི་
 སྒྲོན་མེ་སྤར་བ་ལས། །ནམ་དགར་ལེགས་པའི་དགེ་ཆོགས་ཅི་མཆིས་པ། །ཀུན་གྲང་
 བརྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། །བདག་གྲང་མདོ་རྒྱན་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོར་ཞུགས།
 མངོན་རྟོགས་རྟོན་བྱའི་དཔལ་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་། །སྐལ་བཟང་ཀུན་གྱི་རེ་བ་སྟོང་
 བ་ལ། །དེད་དཔོན་མེང་བཟང་ལྟ་བུ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །གཞན་ཡང་ལེགས་བཤད་གསར་

པའི་སྒྲིབ་མེ་འདི། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆབ་དགེས་པའི་མཆོད་པར་འབུལ། །འཛུམ་པའི་
 ཞལ་སྒྲིབ་མེ་ཉེན་པའི་ཕུག་རྒྱུང་ལ། །དགའ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་བྱང་དུ་གསོལ། །
 རི་ལྗར་སྒྲིབ་བཞིན་འབྲུབ་ལ་གོགས་བྱེད་པ། །ནག་པོའི་རྩ་ལག་སྡེ་དང་བཅས་པ་ཀྱན། །
 ལྷུང་མཛེད་མགོན་པོ་ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས། །ལྷུང་བ་ལྷུང་བར་སྒྲོལ་པའི་འཕྲེན་
 ལས་མཛོད། །རིང་ནས་ཡི་དམ་ཉིད་དུ་བགྱིས་པ་ཡི། །ལྷག་པའི་ལྷ་མོ་དབང་གི་རྒྱལ་
 མོས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་བདག་གི་ལེགས་བཤད་སྒྲིབ་མེ་འདི། །སྤྱིད་ལས་རྒྱས་པའི་
 འཕྲེན་ལས་གཉེན་པོར་མཛོད། །ཅེས་མདོ་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་དགའ་འབྲེལ་
 ཡུམ་དོན་གསལ་པའི་སྒྲིབ་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་འཇམ་དབྱངས་
 དོན་ཡོད་དཔལ་ལྡན་པའི་ཞལ་སྒྲིབ་ནས་ལས་རྣམ་བཤད་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྟེང་ནས་གཞུང་
 བཤད་ཞིབ་དུ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲ་དོན་དང་། བྱམས་པས་རྗེས་བརྒྱུད་དཔལ་ལྡན་སྒྲོ་གྲོས་ལབ་
 སྤྱས་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་དང་བཅས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་བརྟེན་ནས།
 མདོ་སྒྲགས་རབ་འབྱམས་པ་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དཔལ་རྣམ་དཔྱད་མཆོག་གི་སྡེས།
 ཐུབ་པའི་བཞུན་པ་ལོ་ཉིས་སྟོང་སྤུམ་བུ་དུག་ཅུ་ལ་ཉེ་བ་ས་སྟོང་ཞེས་པ་གིང་མོ་བྱའི་
 ལོ་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་ཆེན་མི་འགྱུར་རྩུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་རབ་འབྱམས་སྒྲ་བ་ཤར་ཕྱིགས་ཞེས་པ་འཕུན་པ་བྱང་རྒྱུ་
 དཔལ་བཟང་པོའོ། །འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་པའི་བཞུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་
 རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །

སྐར་བྱང་སྒྲིན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་དུ།	།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྒྱལ་དལ་འབབས་སྤྱང་།	།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།	།
དེ་མ་ཡོངས་འབྱུང་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།	།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ནམ་དཀར་ཡུང་པོའི་མཐུས།	།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།	།
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ཐུའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།	།
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།	།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བརྟན་གྱི་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་འགྱུར་གང་ལའང་སྐར་ཆོག་པའི་དགེ་བཤེས་སྒྲིན་ཆོག་དུ། སྤྱུའི་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་གདངས་ཐོག་བརྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐར་བའོ། །།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

འབྲས་ཚོ་སྒྲིང་དཔེ་བྱུང་དགེ་བཤེས་ཚོ་བཟང་རིན་ཆེན།
གཙང་དགེ་སྒྲིང་རག་དབང་ཆོས་འཕེལ།

ཞུ་དག་པ།

འབྲས་ཚོ་སྒྲིང་གི་པོ་དགེ་སྒྲིང་ཚོ་བཟང་ཐར་འདོད།
འབྲས་ཚོ་སྒྲིང་ཡ་ར་བསྟན་འཛིན་ཆོ་འཕེལ།
འབྲས་ཚོ་སྒྲིང་ལྷན་མ་དགེ་ལེགས་ཚོ་གསལ།

ཀམ་པེ་འཕྱར་དཔར་ཅ་སྒྲིག་མཁན།

འབྲས་ཚོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་སྒྲིག་ཁྲད་སྡེ་ཆེན།
ཀུ་སྒོ་བཟང་དོན་ལྡན། ཉག་རེ་བྱུང་བསྟན་ཞོར་བ།
ཏྲེ་དོར་བྱུང་བསྟན་དོ་མེ། ཆོ་བ་བྱུང་བསྟན་ཆོས་འཕེལ།

ཤེས་རབ་གྱི་ཡ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཀུན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་ནམ་བཤད་སྤྱིང་པོ་ཀུན་གྱི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པ་
ཡུམ་དོན་གསལ་པའི་སྒྲོན་མེ། (སྤྱད་ཆ)

མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མདོ་སྤྲེགས་རབ་འབྲུམས་པ་པར་ཆེན་
བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

མཁས་མང་སྒོ་སྒྲིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྱུན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ གྱི་ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༦ རོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༡༩ ཟླ་བ་ ༥ ཆེས་ ༡༦ ཉིན་
དཔར་ཐངས་དང་པོར་དཔེ་གྲངས་ ༡༥༠༠ ཐམ་པ་བསྐྱུན།

